

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 18.06.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksen selostukset	5
4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	6
5 § Kaupunginvaltuuston 27.5.2025 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	7
6 § Strategia- ja taloustoimikunnan perustaminen	8
7 § Edunvalvontatoimikunnan asettaminen toimikaudeksi 2025-2027	10
8 § Valtiontukiohjeistus	12
- Valtiontukiohje	13
9 § Vantaan kaupungin liittyminen Vantaan Uusyrityskeskus ry:n asiantuntijaverkoston	35
10 § Jumbon kirjaston tarveselvityksen hyväksyminen	38
- Jumbon kirjaston tarveselvitys 10.4.2025	42
11 § Selvitys Kivistön tapahtuma-areenan ja siihen liittyvä hotellin rahoitusratkaisusta sekä maankäytön tarkastelusta / Arena 3.3 Oy	93
- Kivistön tapahtuma-areena työryhmän johtopäätökset 14.5.2025 nimineen	96
- Kivistön tapahtuma-areenan tarkastelut 12.5.2025	101
12 § Havukosken nuorten toimintakeskuksen tarveselvityksen hyväksyminen	120
- Tarveselvitys Havukosken Game	123
- Havukosken toimintakeskuksen toiminnallinen ja pedagoginen käyttösuunnitelma	148
13 § Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta	161
- Vantaan kaupungin lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle lausuntopyyntöön VN_34693_2024	163
14 § Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi	169
15 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 911200 sekä tonttijako, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie	170
- 911200 selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 3.6.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie	179
- 911200 lausunnot ja vastineet 3.6.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie	253
- 911200 asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 3.6.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie_allek	269
16 § Asemakaavamuutos 002527 ja maanalainen asemakaava 412200ma sekä tonttijako, 41 Viinikkala / Tikkurilantie 142	270
- 002527 ja 412200ma selostus, asemakaavamuutos ja asemakaava 11.3.2025, tarkistettu 3.6.2025, Tikkurilantie 142	274
- 002527 lausunnot ja vastineet 3.6.2025, Tikkurilantie 142	331
- 002527 ja 412200ma asemakaavamuutosehdotus ja asemakaava 11.3.2025, Tikkurilantie 142_allek	336

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 18.06.2025

17 § Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: Kiinteistö 92-50-1-15 (Sähkötie 10)	337
- Kartta kaupan kohteesta	339
18 § Rakennuskiellon voimassaoloajan jatkaminen 2025 / Aviapolis / Veromiehen rakennuskieltoalue 90096R	340
- Karttaliite / Rakennuskiellon 90096R voimassaoloajan jatkaminen	342
19 § Rakennuskiellon voimassaoloajan jatkaminen 2025 / Aviapolis / Veromiehen rakennuskieltoalue 90099R	343
- Karttaliite 1 / Rakennuskiellon 90099R voimassaoloajan jatkaminen	345
- Karttaliite 2 / Rakennuskiellon 90099R voimassaoloajan jatkaminen	346
20 § Rakennuskiellon 90107R määrääminen / Veromies	347
- Karttaliite / Rakennuskiellon 90107R määrääminen	349
21 § Lausunto koskien hallituksen esitystä valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista	352
- Vantaan kaupungin lausunto koskien esitystä valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista KH 18.6.2025	354
22 § Lausunnon antaminen Uudenmaan ELY-keskukselle koskien Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottolaitoksen YVA-ohjelmaa	358
- Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle koskien Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottolaitoksen YVA-ohjelmaa	360
- Lausuntopyyntö Vantaan kaupunginhallitukselle ja kaavoitusviranomaiselle Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta	363
23 § Vastaus vanhusneuvoston aloitteeseen vanhusneuvoston edustajien aseman vahvistamisesta	366
- Vanhusneuvoston nykyiset toimintasäännöt	369
- Aloite vanhusneuvoston edustajien aseman vahvistamisesta	372
24 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen	374
- Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen	376
25 § Vastaus Sirpa Kauppinen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa	377
- Sirpa Kauppinen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa	380
26 § Vastaus Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille	381
- Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille	384
27 § Vastaus perussuomalaisten valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen Linnaistenmetsän arvokkaimman osan säästämiseksi rakentamiselta	385
- Perussuomalaisten valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloite Linnaistenmetsän arvokkaimman osan säästämiseksi rakentamiselta	388
- Linnaistenmetsä karttaliitteet, 12.5.2025	390

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 18.06.2025

- Linnaistenmetsä noroselvitys, Ramboll 27.6.2023	394
- Linnaistenmetsä lepakkoselvitys, Ramboll 29.9.2023	424
- Linnaistenmetsä koirakartoitus, International K9 Institute Oy, 9.4.2024	440
28 § Vastaus Jari Sainion ja Sirkka-Liisa Kähärän sekä 22 muun valtuutetun aloitteeseen Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana	459
- Jari Sainion ja Sirkka-Liisa Kähärän sekä 22 muun valtuutetun aloite Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana	462
29 § Vastaus Tarja Eklundin ja Naima El Issaouin sekä 25 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilassa on oltava toimivat tilat terveysasemalle jatkossakin	464
- Tarja Eklundin ja Naima El Issaouin sekä 25 muun valtuutetun aloite Hakunilassa on oltava toimivat tilat terveysasemalle jatkossakin	466
30 § Vastaus Antero Eerolan ja Paula Lehmuskallion sekä 51 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehitystä on vauhditettava	468
- Antero Eerolan ja Paula Lehmuskallion sekä 51 muun valtuutetun aloite Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehitystä on vauhditettava	472
31 § Vastaus Keskustan valtuustoryhmän ja 32 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi	474
- Keskustan valtuustoryhmän ja 32 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi	478
32 § Vastaus Minna Räsäsen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloitteeseen tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinoitua ja valvontaa	480
- Minna Räsäsen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinoitua ja valvontaa	484
33 § Vastaus Markku Weckmanin ja 30 muun valtuutetun aloitteeseen järkeä katukaapelointiin	486
- Markku Weckmanin ja 30 muun valtuutetun aloite järkeä katukaapelointiin	488
34 § Vastaus Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosaan	489
- Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloite matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosaan	492
35 § Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 24.3.2025 § 23	494
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	498
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	499
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	500
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	501
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	506
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	507
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	508
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	509

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 18.6.2025 klo. 17.00 – 22.22

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kaukola Ulla, puheenjohtaja	x	Laakso Päivi	
Kasonen Mika, I varapuheenjohtaja	x	Forsblom-Prittinen Frida	
Rämö Eve, II varapuheenjohtaja	-	Savuoja Tuure	x
Abdi Faysal	x	Koskelin Kia	
Aura Anssi	x	Vacker Marjo	
Demiri Funda	x	Karinen Ville	
Hakala Heli	x	Lahti Timo	
Kivimäki Otso	x	Karemo Jenni	
Niikko Mika	x (klo. 17.00 – 21.49, 21.51. – 22.22; § 1 – 21, 23 – 35)	Aidanjuuri Tanja	
Nummela Nina	x	Snellman Victor	
Roininen Petri	x	Hellström Tuula	
Räsänen Minna	x	Hildén Joni	
Strohm Emily	x	Kiiski Henri	
Tammi Visa	x	Eriksson Soile	
Tuomainen Anni Juulia	x	Valtanen Hanna	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Joki Vincent	x		
Muut osallistujat			Läsnä
Rokkanen Sakari, valtuuston puheenjohtaja			-
Tamminen Ida, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Kaimio Tuire, valtuuston II varapuheenjohtaja			x
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja			x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja			x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja			x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x
Isotalus Birgit, hallintosihtööri			x
Takala Matias, pöytäkirjanpitäjä			x
Koskela Gilbert, projektinjohtaja (klo. 18.00 – 19.30)			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Ulla Kaukola

Pöytäkirjanpitäjä Matias Takala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 25.6.2025 klo. 16.00, sähköisesti.

Pykälät 13, 17, 18, 19, 20, 21 ja 22 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Faysal Abdi

Anssi Aura

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 26.6.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti keskiviikkona 25.6.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) torstaina 26.6.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Anssi Aura ja Faysal Abdi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti keskiviikkona 25.6.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) torstaina 26.6.2025 lähtien.

3 §

Kokouksen selostukset

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Kaupunginhallituksen jäsenen asema, tehtävät ja velvollisuudet / kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen
- Selvitys Kivistön tapahtuma-areenan ja siihen liittyvä hotellin rahoitusratkaisusta sekä maankäytön tarkastelusta / Arena 3.3 Oy / Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila, projektinjohtaja Gilbert Koskela ja Pepe Perkiö / Arena 3.3 Oy

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 3

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 5/9.6.2025

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 6/3.6.2025

Kaupunkitalautakunnan pöytäkirja nro 6/4.6.2025

Kaupunginjohtajan päätökset

- § 29 ESR+ Valtakunnallisen hankerahoituksen hakeminen Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta - hankkeen toteuttamiseen
- § 32 VAV Yhtymä Oy:n osakkeenomistajan päätös

Konsernipalvelujohtajan päätös

- § 16 Elmon jäähallihanketta koskeva salassapitositoumus

Tietohallintojohtajan päätökset

- § 58 Keskeytyspäätös Sosiaalisen median hallinta-alustapalvelun hankinta
- § 59 Keskeytyspäätös Mediaseuranta- ja tiedotejakelupalvelun hankinta

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä asian käsittelyn aikana:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan pöytäkirja nro 6/9.6.2025

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 6/10.6.2025

Hankintajohtajan päätös

- § 35 Monitoimikoneen suorahankintapäätös

Tietohallintojohtajan päätös

- § 63 Sarastia365 HR -järjestelmän palvelupäällikköpalvelun laajentaminen

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 §

Kaupunginvaltuuston 27.5.2025 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

PT/MT

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 27.5.2025 päätökset seuraavissa asioissa:

§ 3 Kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 6/27.5.2025 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 27.5.2025 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ao. toimialat

6 § Strategia- ja taloustoimikunnan perustaminen

VD/3930/00.00.01.01/2025

PT/MT

Vantaan kaupunkistrategian 2026 – 2029 valmistelu sekä Vantaan taloustilanteen arviointi vaativat erillisen kaupunginhallituksen strategia- ja taloustoimikunnan perustamista.

Toimikunta jatkaa työskentelyään vähintään uuden kaupunkistrategian valmistumiseen asti.

Toimikunnan tehtävänä on valmistella uutta kaupunkistrategiaa sekä käsitellä kaupungin talouden tilannekuvaa ja rakennetarkastelua. Lisäksi toimikunnan työskentelyssä tarkastellaan sekä kaupungin menorakennetta ja tuloja että tuottavuutta, kasvua ja elinvoimaa luovia elementtejä.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- asettaa strategia- ja taloustoimikunta jäljellä olevaksi ajaksi kaupunginhallituksen toimi kautta 2025–2027.
- vahvistaa toimikunnan jäsenten määrä ja
- nimetä toimikunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet ja
- valita toimikunnalle puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ja
- todeta, että kaupunginjohtaja nimeää toimikunnan työhön osallistuvat virkakunnan edustajat

Päätös:

Päätettiin

- asettaa strategia- ja taloustoimikunta jäljellä olevaksi ajaksi kaupunginhallituksen toimi kautta 2025–2027.
- valita seuraavat henkilöt kaupunginhallituksen strategia- ja taloustoimikuntaan jäljellä olevaksi ajaksi kaupunginhallituksen toimikautta 2025–2027

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Minna Räsänen
Mika Kasonen, varapuheenjohtaja	Nina Nummela
Soile Eriksson	Anu Hall
Heli Hakala	Anssi Aura
Eve Rämö	Anni Juulia Tuomainen
Eva Tawasoli	-
Antero Eerola	Chau Nguyen
Petri Roininen	Jorma Hentilä
Patrik Karlsson	Stefan Åstrand
Loviisa Kaartokallio	Tiina Tuomela
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen

- todeta, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus toimikunnassa ja

- d) todeta, että kaupunginjohtaja nimeää toimikunnan työhön osallistuvat virkakunnan edustajat

Liitteet:

-

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

7 §

Edunvalvontatoimikunnan asettaminen toimikaudeksi 2025-2027

VD/4538/00.00.01.01/2025

PT/TK/EJ

Edunvalvontatoimikunta on toiminut kaupunginhallituksen alaisena toimikuntana marraskuusta 2011 lähtien. Toimikunnan asettamisen perusteena oli tarve selvittää ja tarkastella Vantaan kannalta tärkeitä edunvalvonnallisia asioita luottamushenkilöiden kanssa jo ennen niiden tulemistä virallisten päätöksentekuelimien käsittelyyn.

Toimikunnassa käsitellyt teemat ovat vaihdelleet sen eri toimikausina. Toimikaudella 2023–2025 on käsitelty muun muassa kaupunkien ja valtion välistä allianssiyhteistyötä, eri lainsäädäntöhankkeiden, kuten Vos ja Te2024 uudistusten vaikutuksia sekä Vantaan kaupungin EU edunvalvontatavoitteita tulevalle ohjelmakaudelle.

Edunvalvontatoimikunnan tarkoituksena on ollut mahdollistaa tiedonvaihto ja keskustelu keskeisistä asioista jo aikaisessa vaiheessa ennen asioiden tuloa viralliseen päätöksentekoon ja toisaalta saada kaupungin edunvalvonnan kannalta olennaisia asioita niin toimikunnan jäseninä olevien luottamushenkilöiden kuin toimikunnan pysyvinä asiantuntijoina toimivien viranhaltijoiden tietoon.

Edunvalvontatoimikunta on perusteltua asettaa myös toimikaudelle 2025–2027.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa edunvalvontatoimikunta kaupunginhallituksen toimikaudeksi 2025–2027,
- b) todeta, että toimikunnan tehtävänä on saada tietoa ja keskustella kaupungin edunvalvonnan kannalta olennaisista asioita jo ennen asioiden tuloa viralliseen päätöksentekoon,
- c) nimetä toimikunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- d) nimetä toimikunnan jäsenistä yksi puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi,
- e) todeta, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistolla, vantaalaisilla kansanedustajilla ja europarlamentaarikoilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus toimikunnan kokouksissa,
- f) nimetä toimikunnan työskentelyyn osallistuviksi viranhaltijoiksi kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, hallintojohtaja, talous- ja strategiajohtaja, kaupunginlakimies, elinvoimajohtaja sekä yhteyspäällikkö, joka toimii myös toimikunnan sihteerinä.

Päätös:

Päätettiin

- a) asettaa edunvalvontatoimikunta kaupunginhallituksen toimikaudeksi 2025–2027,
- b) todeta, että toimikunnan tehtävänä on saada tietoa ja keskustella kaupungin edunvalvonnan kannalta olennaisista asioita jo ennen asioiden tuloa viralliseen päätöksentekoon,
- c) nimetä toimikunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Emily Strohm
Sakari Rokkanen, varapuheenjohtaja	Anitta Orpana
Soile Eriksson	Anu Hall
Maarit Raja-Aho	Otso Kivimäki
Eve Rämö	Anni Juulia Tuomainen
Eva Tawasoli	-
Antero Eerola	Chau Nguyen
Jasi Kuokkanen	Pirjo Nykänen
Patrik Karlsson	Stefan Åstrand
Loviisa Kaartokallio	Tiina Tuomela
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen

- d) nimetä toimikunnan jäsenistä yksi puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi,
- e) todeta, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistolla, vantaalaisilla kansanedustajilla ja europarlamentaarikoilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus toimikunnan kokouksissa,
- f) nimetä toimikunnan työskentelyyn osallistuviksi viranhaltijoiksi kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, hallintojohtaja, talous- ja strategiajohtaja, kaupunginlakimies, elinvoimajohtaja sekä yhteyspäällikkö, joka toimii myös toimikunnan sihteerinä.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

8 § Valtiontukiohjeistus

VD/4448/00.01.01.01/2025

PT/S-AP/MT

Vantaan kaupungin sisäinen tarkastus on tarkastusraportissaan ”Valtiontukisäännösten noudattaminen” (10.5.2024) toivonut kaupunkitasaista ohjeistusta valtiontukisääntelystä.

Valtiontukisääntely perustuu Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 – 109 artikloihin. **SEUT 107 artiklan 1. kohdan** mukaan:

”Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.”

Valtiolla tarkoitetaan sääntelyssä myös paikallishallinnon yksiköitä, joten sääntely koskee myös kuntia ja hyvinvointialueita.

Sääntelyssä yrityksellä tarkoitetaan laajasti kaikkia taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä. Taloudellista toimintaa voi harjoittaa yhtiöiden lisäksi myös osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset.

Valtiontukisääntely tulee huomioida mm. seuraavissa tilanteissa: kaupunki antaa avustusta tai muuta rahallista tukea, kaupunki antaa lainaa tai myöntää takauksen tai muun vakuuden; kaupunki ostaa tai myy kiinteistöjä tai tekee muita vastikkeellisia oikeustoimia.

Tämä menettelytapaohje on tarkoitettu valmistelijoiden avuksi näiden arvioidessa päätöksen hyväksyttävyyden perustetta ja valmistellessa päätöstä.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva valtiontukiohje.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Valtiontukiohje

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Tämän menettelytapaohjeistuksen tarkoituksena on auttaa valmistelijoita **valtiontukisääntelyn huomioimisessa päätöksenteossa.**

Valtiontukisääntely tulee huomioida mm. seuraavissa tilanteissa: kaupunki antaa avustusta tai muuta rahallista tukea, kaupunki antaa lainaa tai myöntää takauksen, kaupunki ostaa tai myy kiinteistöjä tai tekee muita merkittäviä vastikkeellisia oikeustoimia. Mikäli hankinta tehdään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista tehdyn lain nojalla kilpailuttaen, voidaan pääsääntöisesti olettaa, että kilpailutuksen tuloksena syntyvän hankinnan hinta on käypä, eikä valtiontukiarviointia tarvitse tehdä.

Jokainen avustushakemus täytyy käytännössä arvioida erikseen valtiontukisääntelyn näkökulmasta. Avustushakemuksia arvioitaessa on aina mietittävä ensin, onko kyse valtiontukisääntelyn tarkoittamasta tuesta. Jos näin on, tulee arvioida, onko tuen myöntämiselle olemassa kuitenkin hyväksyttävyyden peruste. Ellei perustetta ole, ilman komission lupaa myönnetyt avustukset ovat laittomia ja ne voidaan joutua perimään korkoineen takaisin tukea saaneilta yrityksiltä. Hallinto-oikeus myös katsoo yleensä tukipäätökset, joissa ei ole lainkaan arvioitu valtiontukiasioita, lainvastaisiksi ja kumoaa ne.

Arviointia varten on laadittu tämä menettelytapaohje, jota valmistelija voi käyttää apuna arvioidessaan päätöksen hyväksyttävyyden perustetta ja valmistellessaan päätöstä. Tarkempaa lisätietoa lopullisen arvioinnin tueksi on saatavissa tässä asiakirjassa viitatuista dokumenteista.

Ohjeen laatimisen taustalla on ollut Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen raportti ”Valtiontukisäädösten noudattaminen” (10.5.2024), jossa on toivottu asiasta kaupunkitasoista ohjeistusta.

1 Mitä on valtiontuki?

1.1 Yleistä

Valtiontuki on määritelty Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107–109 artiklassa. 107 artiklan 1 kohdan mukaan:

”Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.”

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä on määritelty neljä kriteeriä valtiontuille, joiden on kaikkien täyttyttävä, jotta kyseessä olisi kielletty valtiontuki. Kriteerit ovat:

1. Julkisia varoja kanavoidaan suoraan tai välillisesti yrityksille / taloudelliseen toimintaan
2. Taloudellinen etu on valikoiva, eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin
3. Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (kilpailuvaikutuskriteeri)

4. Toimenpide on omiaan vääristämään jäsenvaltioiden välistä kauppaa (kauppavaikutuskriteeri).

Alla on tarkasteltu lyhyesti kutakin kriteeriä.

1.2 Julkisia varoja kanavoidaan suoraan tai välillisesti yrityksille / taloudelliseen toimintaan

”Valtiolla” tarkoitetaan SEUT 107 artiklassa keskushallinnon lisäksi myös paikallishallinnon yksiköitä.¹ Siispä myös kaupungin myöntämään tukeen sovelletaan valtiontukisäännöksiä. Myös ”yritys” on määritelty varsin laajasti ja yrityksenä voidaan pitää mm. säätiötä², rekisteröityä yhdistystä³ tai julkisyhteisön liikelaitosta⁴. Olennaista on ainoastaan se, että yksikkö harjoittaa taloudellista toimintaa, eli tarjoaa palveluita tietyillä markkinoilla⁵. Jos tämä kriteeri täyttyy, on kyseessä yritys. Mikäli vain osa harjoitetusta toiminnasta on luonteeltaan taloudellista, katsotaan tuensaja yritykseksi ainoastaan taloudellisen toimintansa osalta. Näin voi olla esimerkiksi sellaisen säätiön tai aatteellisen yhdistyksen osalta, joka harjoittaa varsinaisen toimintansa ohessa elinkeinotoimintaa.

Komission tiedonannossa valtiontuen käsitteestä⁶ komissio selventää taloudellisen toiminnan käsitettä ja tarkentaa käsitteen tulkintaa. Taloudelliseksi toiminnaksi ei katsota solidaarisuuden periaatteille perustuvia sosiaaliturva-alan järjestelmiä. Tällöin niille on tyypillistä seuraavat ominaisuudet:

- järjestelmään liittyminen on pakollista
- järjestelmän tavoitteena on yksinomaan sosiaalisen tehtävän täyttäminen
- järjestelmä on voittoa tavoittelematon
- maksettavat etuudet ovat riippumattomia vakuutusmaksujen määrästä
- etuuksien määrää ei ole välttämättä suhteutettu vakuutetun tuloihin
- valtio valvoo järjestelmää

Yhtä lailla kansalliseen terveydenhuoltoon kuuluvat julkiset sairaalat on unionin tuomioistuimissa katsottu ei-taloudelliseksi toiminnaksi, mikäli ne rahoitetaan suoraan sosiaaliturvamaksuilla ja muilla valtion varoilla, ja ne tarjoavat yleisesti kattavia palveluja ilmaiseksi. Samoin julkista koulutusta, joka järjestetään valtion rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, voidaan pitää muuna kuin taloudellisena toimintana.

Lisäksi komission tiedonannossa kulttuurilla nähdään olevan erityisluonne. Se nähdään ”unionin alueella olevia yhteiskuntia heijastavien ja muokkaavien identiteettien, arvojen ja merkitysten välittäjä[nä]”. Kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämisen alaan kuuluvat monenlaiset toiminnot, kuten museot, arkistot, kirjastot, taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, teatterit, oopperatalot, konserttitalot, arkeologiset kohteet, monumentit, historialliset kohteet

¹ ks. Tuomio 14.10.1987, Saksa v. Komissio, C-248/84, EU:C:1987:437, kohta 17

² ks. Tuomio 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze ym., C-222/04, EU:C:2006:8, kohdat 122–123

³ ks. Tuomio 1.7.2008, MOTOE (2008), C-49/07, EU:C:2008:376, kohdat 27–28

⁴ ks. Komission päätös 2008/765/EY, Suomi – Tieliikelaitos/Destia

⁵ ks. Tuomio 12.9.2000, Pavel Pavlov ym., C-180/98–C-184/98, EU:C:2000:428, kohdat 74–75

⁶ Komission tiedonanto C/2016/2946, EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1–50

ja rakennukset, kansanperinne ja käsityöperinne, festivaalit ja näyttelyt sekä kulttuuri- ja taidekasvatustoiminnot. Kulttuurin lisäksi luonnonperinnön (ml. biologisen monimuotoisuuden, luontotyyppien ja lajien säilyttäminen) katsotaan tuovan unionin yhteiskunnille arvokkaita hyötyjä. Täten kulttuuriin ja kulttuuriperinnön edistämiseen ja luonnonsuojeluun liittyviä toimintoja voidaan järjestää toisin kuin kaupalliselta pohjalta eikä niiden julkinen rahoitus tämän vuoksi ole välttämättä valtiontukea. Sen sijaan kulttuuriin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvä toiminta (mukaan lukien luonnonsuojelu), joka rahoitetaan pääasiassa kävijä- tai käyttäjämaksuilla tai muunlaisin kaupallisin keinoin (esimerkiksi kaupalliset näyttelyt, elokuvateatterit, kaupalliset musiikkiesitykset ja festivaalit sekä opintomaksuin rahoitettavat taidekoulut), katsotaan luonteeltaan taloudelliseksi.

Varojen kanavointi on käsitteenä varsin laaja ja se kattaa suoran avustuksen lisäksi myös mm. perimättä jätetyt asiakasmaksut tai hinnaneron toteutuneen kauppahinnan ja markkinahinnan välillä. Yleinen kantava periaate valtiontuen määrän laskemisessa on verrata, kuinka paljon tuensaaja hyötyi julkisen sektorin toimenpiteistä suhteessa siihen, että toimenpidettä ei olisi toteutettu, vaan tuensaajan olisi tullut hankkia vastaava rahoitus markkinaehtoisesti. Tästä myös seuraa, että jos julkinen toimija on osapuolena normaalissa, markkinaehtoisessa ja -hintaissa kaupassa tai muussa liiketoimessa, ei kaupan toiselle osapuolelle synny lainkaan taloudellista etua. Toisen osapuolen ei tällöin nimittäin katsota hyötynneen vastapuolen julkisesta asemasta, sillä tuensaaja olisi voinut saada lähtökohtaisesti saman edun pelkästään markkinoiden toiminnasta.⁷

1.3 Taloudellinen etu on valikoiva

Toimenpide katsotaan tyypillisesti valikoivaksi, jos tuen myöntävällä viranomaisella on tuen suhteen harkintavaltaa. Sen sijaan yleisiä toimenpiteitä ei pidetä valtiontukena. Yleisiksi toimenpiteiksi katsotaan mm. yleinen verokannan lasku tai maksuhelpotukset kaikille yrityksille niiden koosta, sijainnista tai alasta riippumatta. Huomionarvoista kuitenkin on, että myös näennäisesti yhdenvertainen tukitoimenpide voidaan katsoa valikoivaksi, jos kriteerit ovat sellaiset, että tuki tosiasiasa kohdistuu vain pieneen joukkoon yrityksiä.⁸

1.4 Kilpailu- ja kauppavaikutuskriteerit

Valtiontukea arvioitaessa kauppa- ja kilpailuvaikutuskriteereitä tarkastellaan yleensä yhdessä, vaikka ne ovat kaksi erillistä osatekijää tuen käsitteessä. Julkisen toimenpiteen katsotaan vääristävän tai uhkaavan vääristää kilpailua, jos se on omiaan parantamaan tuen saajan kilpailuasemaa verrattuna muihin yrityksiin, joiden kanssa se kilpailee. Konkreettista vaikutusta kilpailuun ei siis tarvitse olla.

Kauppavaikutuskriteeri puolestaan täyttyy, jos toimenpide on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Konkreettista vaikutusta ei siis tämänkään kriteerin osalta

⁷ Tätä kutsutaan nimellä markkinataloustoimijaperiaate. Ks. esim. Raitio – Miettinen 2021, s. 31 sekä siinä viitattu oikeuskäytäntö. Markkinaehtojen mukaisuuden arvioinnista ks. Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä, kohta 4.2.3

⁸ ks. esim. Komission päätös 92/389/ETY, OJ L 207, 23.7.1992, s. 47–52. Tapauksessa Italian hallitus aikoi antaa verohelpotuksia tukeakseen teollisuusalan rakennemuutosta. Komissio kuitenkin katsoi, että helpotukset kohdistuisivat tosiasiasa ainoastaan muutamaa yritykseen, jolloin ne olivat SEUT 107 artiklan tarkoittamaa valtiontukea.

tarvitse olla ja kriteeri voi täten täyttyä, vaikka tuensaaja ei ole suoraan mukana rajat ylittävässä kaupassa. Tuki voi esimerkiksi vaikeuttaa muihin jäsenvaltioihin sitoutuneiden toimijoiden pääsyä markkinoille ylläpitämällä tai lisäämällä paikallista tarjontaa ja vaikuttaa tätä kautta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Komissio on kuitenkin myöhemmissä päätöksissään korottanut kriteerien täyttymisen rimaa ja todennut, että kauppavaikutuksen pitäisi täytyäkseen yleensä olla enemmän kuin marginaalinen. Näistä päätöksistä saadaankin tulkinta-apua sen arvioimiseen, milloin toiminnalla on korostuneen paikallinen luonne eikä sillä ole marginaalista suurempaa vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai investointeihin.⁹ Esimerkiksi erilaisten sote-palveluiden on useassa tapauksessa todettu olevan luonteeltaan niin paikallisia, että toimenpiteillä on puhtaasti alueellinen vaikutus. Näissä tapauksissa komissio on varmistanut erityisesti, että tuensaaja toimitti tavaroita tai palveluja rajatulle alueelle jäsenvaltiossa eikä todennäköisesti houkutelut asiakkaita muista jäsenvaltioista (eikä myöskään ollut mahdollista tietää ennakolta, että toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin olisi enemmän kuin marginaalinen).

Urheilun osalta komission ratkaisukäytännöissä on katsottu, että tuki amatööriurheilulle ja puhtaasti paikalliseen toimintaan voi jäädä valtioneuvoston ulkopuolelle. Sitä vastoin ammattiurheilulle myönnetyn tuen on katsottu täyttävän valtioneuvoston kriteerit. Valtioneuvostonkäytännöissä ei kuitenkaan ole tarkkaa ammattiurheilun määritelmää.

Muita esimerkkejä paikallisista palveluista ovat mm. sairaalat ja muut terveydenhuoltolaitokset, jotka tarjoavat tavanomaisia sairaanhoitopalveluja paikalliselle väestölle ja jotka eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista jäsenvaltioista, urheilu- ja vapaa-ajan tilat, jotka palvelevat ensi sijassa paikallisia asukkaita eivätkä todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista jäsenvaltioista ja tiedotusvälineet ja/tai kulttuurituotteet, joilla on kielellisistä ja maantieteellisistä syistä paikallisesti rajoitettu yleisö. Isoja urheiluareenoja kuten Nokia Areenaa Tampereella ovat eri asiat. Näissä areenoissa on paljon taloudellista toimintaa, niissä harjoitettava urheilukin on usein ammattilaisurheilua ja toiminta houkuttelee yleisöä myös muualtakin kuin paikallisesti. Isojen urheiluareenojen tukemisessa on otettava huomioon valtioneuvostonkäytännöistä.

Kulttuurin tukien hyväksyttävyyden tarkastelussa, suuntaviivoja sille, mitkä kustannukset eivät olisi hyväksyttäviä, voi hakea myös yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus (EU) N:o 651/2014) 53 artiklasta. Artiklassa mainitsematta jäävien kustannusten osalta on suuri riski, etteivät ne ole hyväksyttäviä valtioneuvostonkäytännön näkökulmasta. Yleisestä ryhmäpoikkeusasetuksesta enemmän kohdassa 2.2.

2 Hyväksyttävät valtioneuvostot

Kaikki SEUT 107 artiklan valtioneuvostonmääritelmän täyttävät toimenpiteet eivät kuitenkaan ole kiellettyjä. Valtioneuvoston tuki voi 107 artiklan estämättä olla sallittu, jos:

⁹ ks. esim. komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä C/2016/2946, EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1—50

1. komissiolle on etukäteen ilmoitettu tukitoimenpiteestä SEUT 108 artiklan mukaisesti ja komissio on hyväksynyt tukitoimenpiteen,
2. tukitoimenpide alittaa komission määrittelemät vähämerkityksisyyden rajat (de minimis -tuki),
3. tuki on perusteltavissa palveluvelvoitemenettelyssä (SGEI) tai
4. komissio on määritellyt kyseisen kaltaiset tuet sisämarkkinoille sopivaksi (ryhmäpoikkeus).

Yleisesti ottaen tuen myöntäjän kannalta on helpointa, jos kyseessä on de minimis -tuki. Toiseksi helpointa on tuen myöntäminen ryhmäpoikkeuksen perusteella, taas SEUT 108 artiklan mukainen menettely on raskain. Alla on tarkasteltu lyhyesti eri hyväksyttävyyden perusteita.

2.1 De minimis -tuki

Hallinnollisesti kevyin tapa huomioda EU:n valtiontukisäännöt, on myöntää tuki vähämerkityksistä eli ns. de minimis -tukea koskevan asetuksen perusteella (Komission asetus (EU) 2023/2831 (yleinen de minimis -asetus)). Asetuksen mukaan alle 300 000 euron (muuttunut 1.1.2024, aiemmin 200 000 euroa) tuki, joka myönnetään yritykselle kolmen peräkkäisen verovuoden kuluessa, on merkitykseltään niin vähäistä, ettei siitä tarvitse tehdä ennakkoilmoitusta komissiolle. De minimis -tuista ei tarvitse myöskään jälkikäteen raportoida komissiolle tai kansallisille viranomaisille vuoden 2025 loppuun asti. Tämän jälkeen kaikki de minimis -tuet tulee raportoida keskusrekisteriin 20 työpäivän kuluessa tuen myöntämisestä. Loppuvuodesta 2025 tulee tietoa siitä, kuinka de minimis -tuista jatkossa ilmoitetaan.

Huomattava on se, että kaikki julkisen sektorin myöntämät tuet huomioidaan tuen kokonaismäärää tarkasteltaessa, ei siis pelkästään esim. Vantaan kaupungin myöntämä tuki. De minimis -tukea myönnettäessä tukiviranomaisen tärkein hallinnollinen toimenpide liittyykin juuri tuen kasautumisen valvontaan eli sen varmistamiseen, ettei tukea myönnetä yli maksimimäärää. Avustusta tai muuta tukea annettaessa tulee avustettavalta tiedustella, onko se saanut de minimis -tukea viimeisten kolmen verovuoden kuluessa. Kaupungilla on oikeus luottaa avustettavan tekemään ilmoitukseen. Mikäli avustettava ei vastaa tähän tiedusteluun, de minimis -tukea ei voida myöntää.

Poikkeukset yleisen de minimis -asetuksen soveltamisalasta koskevat pääosin toimialoja, joilla toimii paljon pieniä yrityksiä ja joilla vähäinenkin julkinen tuki voi vääristää kilpailua. Tämän takia niillä sovelletaan matalampaa de minimis -enimmäismäärää ja erillisiä de minimis -asetuksia. Lisäksi rajoituksia de minimis -tuen myöntämiseen on asetettu sisämarkkinoiden toimivuuden näkökulmasta. Poikkeusaloja ovat mm. kalastus ja maataloustuotteiden alkutuotanto.

Tuen enimmäismäärässä huomioidaan de minimis -tuet eri muodoissa. Siten suoran avustuksen lisäksi esimerkiksi markkinahintaa alempi hinnoittelu (esimerkiksi alihintainen kiinteistön vuokra tai myyntihinta), ehdoiltaan edulliset lainat tai takaukset, valikoivat verohelpotukset tai vaikkapa vapautus sosiaaliturvamaksuista kuuluvat tuen käsitteen piiriin.

De minimis -asetusta sovelletaan vain ns. läpinäkyviin tukimuotoihin. Tuki on läpinäkyvää silloin, kun sille on mahdollista laskea tarkka tukimäärä.

Tärkeää on myös, että de minimis -tuen ehdoksi ei saa asettaa kotimaisten tavaroiden ja palveluiden käyttöä tuontitavaroiden ja -palvelujen sijaan. Mikäli näin toimitaan, ei de minimis -asetus sovellu.

2.2 Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävä tuki

Komissio on määritellyt yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (Komission asetus (EU) N:o 651/2014) tiettyjä tukimuotoja, jotka katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi. Yleisenä edellytyksenä on tällöin, että tukimuoto on läpinäkyvä, samoin kuin de minimis -tuen kohdalla. Tuella on myös oltava kannustava vaikutus, lukuun ottamatta mm. kulttuurin tukia, jotka on erikseen vapautettu tästä vaatimuksesta. Tuen kannustava vaikutus tarkoittaa sitä, että tuen saaja ei saa olla niin iso taloudellinen toimija, ettei annettavalla tuella ole sen toiminnalle käytännössä mitään merkitystä. Yleensä voi arvioida, että tukea ei voi myöntää isolle monikansalliselle yhtiölle, jolla on merkittävä markkina-asema.

Tukea voidaan myöntää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella seuraaviin tarkoituksiin:

- ympäristönsuojeluun myönnettävä tuki,
- alueellinen tuki,
- pk-yrityksille myönnettävä investointituki, toimintatuki ja tuki pk-yritysten rahoituksensaantiin,
- tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä tuki,
- koulutustuki,
- epäedullisessa asemassa olevien tai alentuneesti työkykyisten työntekijöiden työhönottoon ja työllistämiseen myönnettävä tuki,
- tuki tiettyjen luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseksi,
- sosiaalinen kuljetustuki syrjäisten seutujen asukkaiden hyväksi,
- tuki laajakaistainfrastruktuureille,
- **tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen,**
- **tuki urheiluinfrastruktuurille ja monikäyttöiselle vapaa-ajan infrastruktuurille,**
- tuki paikallisille infrastruktuureille,
- tuki alueellisille lentoasemille (Helsinki-Vantaa ei ole alueellinen lentoasema),
- tuki satamille,
- tuki Euroopan alueellisen yhteistyön hankkeille, ja
- InvestEU-rahastosta tuettuihin rahoitustuotteisiin liittyvä tuki.

Kullekin tukimuodolle on määritelty enimmäismäärä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklassa. Mikäli tämä enimmäismäärä ylittyy, on noudatettava SEUT 108 artiklan mukaista ilmoitusmenettelyä. Asetuksen III luvussa on lisäksi liuta erityisiä edellytyksiä kullekin eri tukimuodolle, joiden on täyttyttävä, jotta tuki olisi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella sallittua.

Kaikki yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävät tuet on raportoitava EU-komissiolle 20 työpäivän kuluessa tukitoimenpiteen voimaantulosta. Raportointi tapahtuu TEM:n kautta.

Kun myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla tukea, on päätökseen kirjattava perustelut sille, että yleinen ryhmäpoikkeusasetus soveltuu kyseiseen tapaukseen.

Tällä hetkellä kaupunginlakimiehellä on tunnukset, joilla voidaan tehdä jälki-ilmoitus komissiolle. Tunnuksia voidaan hakea myös muille, jotka haluavat hoitaa ilmoituksen tekemisen.

2.3 Palveluvelvoitemenettely (SGEI)

Ennakoilmoitusta komissiolle ei yleensä vaadita myöskään palveluvelvoitemenettelyiltä. Termiä palveluvelvoite käytetään suomenkielisenä vastineena englanninkieliselle lyhenteelle SGEI. Yleisesti käytetty SGEI- lyhenne tulee sanoista **Services of General Economic Interest** (yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut). Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevaa valtiontukisääntelyä voidaan tietyin ehdoin soveltaa, kun viranomainen haluaa turvata kaikissa olosuhteissa kansalaisille välttämättömän peruspalvelun saatavuuden eikä se toteudu ilman julkista tukea. Yleishyödyllisiä taloudellisia palveluja koskevat keskeiset oikeusohjeet ovat komission vuosina 2011–2012 hyväksymässä ns. SGEI-paketissa, joka sisältää komission tiedonannon, päätöksen, puitteet ja SGEI de minimis -asetuksen (komission asetus (EU) 2023/2832, korvannut alkuperäisen SGEI de minimis -asetuksen (EU) N:o 360/2012).¹⁰

Yleistä SGEI-sääntelyä on hyödynnetty Suomessa vielä hyvin vähän, käytännössä vain valtion tasolla erityislainsäädäntöön perustuen. SGEI-sääntelyä voidaan kuitenkin käyttää niin paikallisella, alueellisella kuin valtakunnallisella tasolla. Esimerkiksi, kun:

- alalla ei ole eikä voi realistisesti syntyäkään (ei-tuettua) kaupallista tarjontaa,

¹⁰ **Tiedonannossa** selvennetään yleishyödyllisten taloudellisten palvelujen kannalta merkityksellisiä valtiontuen peruskäsitteitä, kuten tuen, yleishyödyllisen taloudellisen palvelun ja taloudellisen toiminnan käsitteet sekä julkisia hankintoja ja valtiontukea koskevien sääntöjen välinen suhde.

Päätöksessä vapautetaan jäsenvaltiot velvollisuudesta ilmoittaa julkisen palvelun korvauksesta komissiolle, jos päätöksessä vahvistetut soveltuvuusedellytykset täyttyvät. Päätöstä sovelletaan julkisen palvelun korvaukseen, joka on enintään 15 miljoonaa euroa vuodessa. Sairaaloille ja tietyistä sosiaalipalveluista vastaaville yrityksille suoritettavat korvaukset on kuitenkin vapautettu tästä ilmoitusvelvollisuudesta korvausten määrästä riippumatta.

Puitteissa vahvistetaan säännöt yleishyödyllisestä taloudellisesta palvelusta suoritettavan korvauksen arvioimiseksi silloin, kun korvaus on valtiontukea eikä päätöksessä vapauteta sitä ilmoitusvelvollisuudesta (ts. jos muista kuin sairaala- ja sosiaalipalveluista maksettu korvaus ylittää 15 miljoonan euron rajan vuodessa, siitä on tehtävä ennakoilmoitus komissiolle). Ilmoittaminen ei merkitse sitä, että korvaus olisi automaattisesti perussopimuksen vastainen, vaan kyseisen tuen määrän ja kilpailun vääristymistä koskevan suuren riskin vuoksi komission on tarkasteltava tukea varmistaakseen, että kaikki soveltuvuusedellytykset on täytetty.

- alalla/alueella toimii vain yksi yritys (luonnollinen monopoli tai de facto monopoli), jonka toiminta ei ole ilman tukea kannattavaa taikka
- huoltovarmuus tai palvelun saatavuus, yhdenvertainen kohtelu, laatu, turvallisuus tai kohtuullinen hinta edellyttävät tukitoimia

Vaikka SGEI-säännösten nojalla myönnettyjen tukien osalta ei (pääsääntöisesti) ole ennakoilmoitusvelvollisuutta, tulee ne sisällyttää joka toinen vuosi komissiolle koottavaan SGEI-päätöksen (2012/21/EU) mukaiseen maaraaporttiin, jota työ- ja elinkeinoministeriö koordinoi. Komissiolla on yksinomainen toimivalta EU:n valtiontukisääntelyn hyväksyttävyyden tarkastelussa ja komissio voi SGEI-järjestelyissä puuttua ns. ilmeisiin virheisiin eli siihen, täyttääkö turvattu palvelu luonteeltaan SGEI-palvelun kriteerit tai onko maksettava korvaus ollut ylikompensoiva.

SGEI-palvelun kriteerit määritellään EU:n tuomioistuimen antamassa Altmark-ratkaisussa. Mikäli seuraavat neljä kriteeriä täyttyvät, ei yritykselle maksetussa kompensaatiossa ole kyse SEUT 107 artiklan tarkoittamasta valtiontuesta:

- Tuensaajana olevan yrityksen tehtäväksi on tosiasiallisesti annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen, ja velvoitteet on määriteltävä selkeästi.
- Korvauksen laskennassa käytetyt laskentaperusteet (parametrit) on etukäteen vahvistettu objektiivisesti ja läpinäkyvästi.
- Maksettava korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä, jotta voidaan kattaa kokonaan tai osittain ne kustannukset, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto.
- Jos palveluntuottajan valinta ei ole tapahtunut julkisessa hankintamenettelyssä, on tehtävä ns. ”tehokkuustesti”, jossa vertaillaan valitun palveluntuottajan kustannuksia alan keskivertoyrityksen kustannuksiin tuottaa vastaavanlaista palvelua.

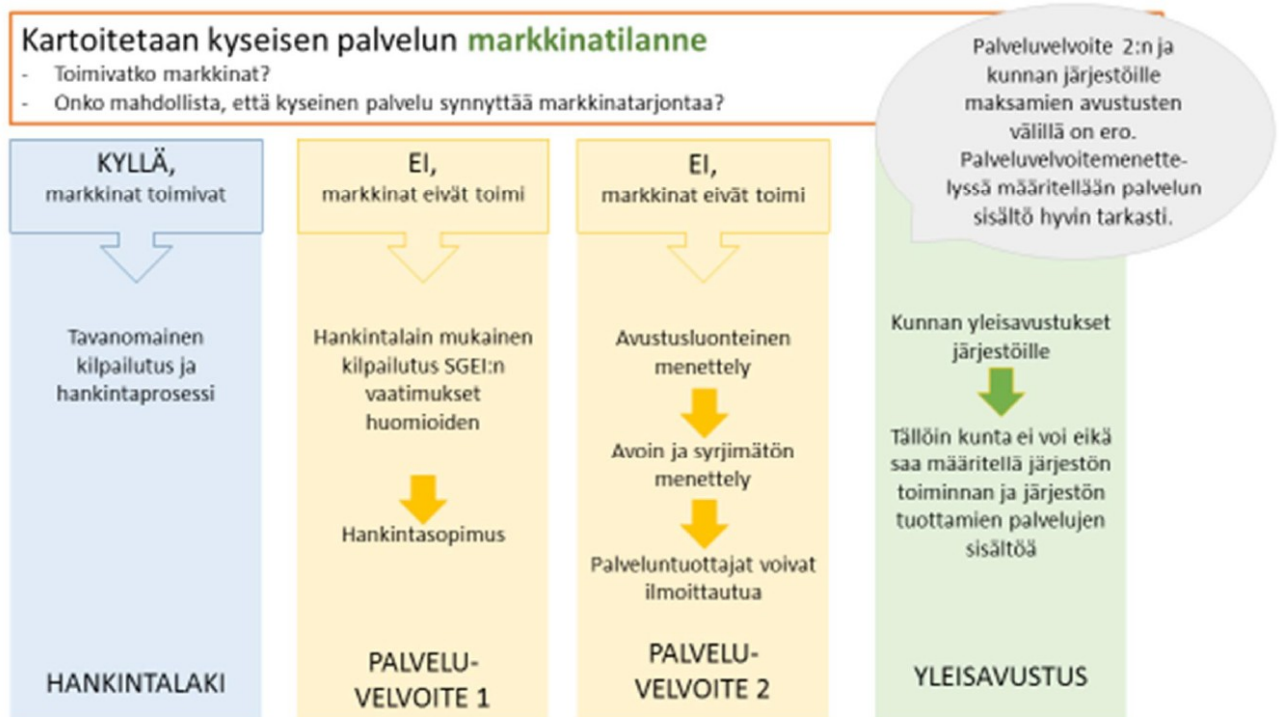
Palveluvelvoitemenettelyssä tulee myös ottaa huomioon hankintalain säännökset. Se, että kyseessä on SGEI-palvelu, ei automaattisesti vapauta hankintayksikköä hankintalain mukaisten velvollisuuksiensa noudattamisesta.

Tapauksessa KHO 2013:53 Helsingin kaupunki oli julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaisena hankintayksikkönä päättänyt hankkia kolmansielta osapuolilta pitkäaikaisasunnottomien asumispalveluita julkisena palveluvelvoitteena (SGEI) kilpailuttamatta sitä mainitun lain mukaisesti.

Hankintalaki ei sisältänyt erityistä poikkeussäännöstä, jonka nojalla esillä olleessa asiassa tarkoitettu hankinta olisi voinut jäädä hankintalaissa säädettyjen kilpailuttamista koskevien menettelytapojen soveltamisalan ulkopuolelle sen vuoksi, että kysymys oli julkisesta palveluvelvoitteesta (SGEI-palvelu).

Kaupungin sosiaalivirasto oli menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se ei ollut kilpailuttanut pitkäaikaisasunnottomien asumispalveluja hankintalain mukaisesti. Sosiaalilautakunnan päätös kumottiin.

Hankintalakikyktykentöjen ja SGEI-sääntelyn monimutkaisuuden vuoksi **kaupungin juristit tulee ottaa mukaan varhaisessa vaiheessa mihinkään aiottuun SGEI-sääntelyn perusteella toteutettavaan toimenpiteeseen.**

2.4 SEUT 108 artiklan mukainen ennakoilmoitusmenettely

SEUT 108 artiklan mukainen ennakoilmoitusmenettely tulee noudatettavaksi, jos mikään edellä mainituista poikkeuksista siihen ei sovellu. Menettelyssä aiotusta tuesta on ilmoitettava ennakkoon komissiolle, joka tutkii, onko tuki sallittua. Hyväksyttävyyden yleisiä edellytyksiä ovat:

- vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen,
- tarve tukitoimenpiteisiin,
- tuen kannustava vaikutus,
- tuen oikeasuhtaisuus,
- kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen sekä
- tuen läpinäkyvyys.

Tukitoimenpidettä ei saa toteuttaa, ennen kuin komissio on antanut lopullisen päätöksen tuen sallittavuudesta. Tässä kestää todennäköisesti 9–12 kk. **Jos tuki on myönnetty ennen komission hyväksyntää, se voidaan määrätä perittäväksi takaisin korkoineen.** Juuri tämän raskaan prosessin ja takaisinperintäriskin takia on aina parempi, jos tuen saa oikeutettua jollain muulla perusteella.

3 Vantaan kaupungin myöntämät tuet

Tässä osassa on arvioitu Vantaan kaupungin nykyisellään myöntämiä tukia valtiontukisääntelyn näkökulmasta. Tärkeää on huomata, että tämä ohje ei merkitse sitä, etteikö tukia voitaisi tulevaisuudessa muokata. Ohje ei myöskään vapauta valmistelijoita ja päätöksentekijöitä velvollisuudesta arvioida tukia valtiontukisääntelyn näkökulmasta, vaan ohje on tarkoitettu käytettäväksi arvioinnin yhteydessä ja tukemaan tätä arviointia.

3.1 Tonttien myyminen ja vuokraaminen

Yritystonttien myyminen tai vuokraaminen käypää hintaa alemmalla hinnalla on ollut perinteisesti yksi kuntien elinkeinopoliittisista keinoista. Tämä ei enää ole lähtökohtaisesti sallittua, koska se täyttää SEUT 107 artiklan mukaiset valtiontuen kriteerit. Tarkkana kannattaa lisäksi olla myytessä rakennettuja kiinteistöjä. Ennen kiinteistön kauppaa tai muuta järjestelyä on mm. selvítettävä, onko kyse kaupasta sellaisen valtiontukisäännösten tarkoittaman taloudellisen toimijan kanssa, joka toimii sellaisella toimialalla, jossa on jäsenvaltioiden väliset markkinat.

Jos ostaja tai myyjä on valtiontukisäännösten tarkoittama taloudellinen toimija, kyse ei ole kielletystä valtiontuesta, jos kiinteistön kauppa ja kauppahinta ovat luovutushetkellä markkinaehtoisia. Myytävän kiinteistön markkinaehtoinen kauppahinta voi määräytyä julkisen tarjouskilpailun kautta. Kunta voi myös ennalta hankkia käyvästä arvosta selvityksen ulkopuoliselta riippumattomalta ja tapauskohtaisesti riittävän kokemuksen omaavalta kiinteistön arvioitsijalta.

EU:n komissio on antanut tiedonannon julkisten viranomaisten tekemiin maa-alueita ja rakennuksia koskeviin kauppoihin sisältyvästä tuesta. Tiedonannon mukaan myynti riittävästi julkistetulla ja avoimella tarjouskilpailulla, jolle ei aseteta ehtoja ja jossa hyväksytään paras tai ainoa tarjous, tapahtuu jo määritelmällisesti markkinahintaan. Tiedonannossa on asetettu tarkempia edellytyksiä sekä tarjouskilpailulle että riippumattomalle asiantuntijalle ja suoritettavalle arviolle.

3.2 Takaukset ja lainat

3.2.1 Takaukset

Komissio on antanut tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan (nykyisin SEUT 107 ja 108 artikla) soveltamisesta valtiontukiin takauksina.¹¹ Tiedonannon mukaan yksittäinen valtiontakausta ei ole valtiontukea, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti
- takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Tätä rajoitusta ei sovelleta, kun takaus on annettu velkapapereille

¹¹ komission tiedonanto 2008/C 155/02, EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10—22

- takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta (komission tiedonannon kohdassa 3.3 on vahvistettu ns. ”safe harbour” -maksut pk-yrityksille annettaville valtiontakauksille riippuen luottoluokituksesta)

Jos edellytykset eivät täyty, lasketaan valtiontuen määrä vertaamalla, kuinka paljon taloudellista hyötyä tuensaja saa verrattuna siihen tilanteeseen, että se olisi hankkinut takauksen markkinoilta.

Tämä vaihtoehtoinen hinta voidaan saada pyytämällä pankilta tarjous lainasta sekä ilman takausta että takauksen kanssa ja vertaamalla näitä kahta tarjousta keskenään. Niiden korkotasojen ero = valtiontuen määrä takauksessa.

Kun halutaan myöntää takauksia ja muita vakuuksia kuntakonsernin ulkopuolelle, tulee myös ottaa huomioon kuntalain kansalliset säännökset. **Kuntalain 129 §:n mukaan kunta ei saa myöntää takausta tai muuta vakuutta kuntakonsernin ulkopuoliselle yhteisölle** (paitsi, jos se on kuntien tai valtion ja kuntien yhteisessä määräysvallassa), **joka toimii kilpailutilanteessa markkinoilla**. Poikkeuksena tästä, kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, esittävän taiteen edistämisestä annetun lain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen.

Tämän kansallisen sääntelyn takia vakuuksien myöntämistä kuntakonsernin ulkopuolelle tulee välttää.

Voimassa olevan konserniohjeen mukaan Vantaan kaupunki myöntää takauksia ainoastaan tytä- ja osakkuusyhteisöilleen sekä kuntayhtymille, joiden jäsen se on. Lisäksi kaupunki voi myöntää kuntalain 129 §:n mukaisesti riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla takauksia yhtiöille, joissa kaupunki on alle 20 %:n omistusosuudella osakkaana, mutta kaupunki on erikseen yhtiön perustamis- tai osakassopimuksessa sitoutunut järjestämään omistustaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen.

Ainoastaan poikkeustapauksessa ja vahvoilla perusteilla takaus voidaan myöntää sellaisen yhteisön hyväksi, jossa kaupungilla ei ole merkittävää omistusta, jossa se ei ole sitoutunut omistustaan vastaavasti järjestämään yhtiölle rahoitusta tai jossa se ei ole osakkaana. Tällöin takaus ei saa olla ristiriidassa EU:n valtion-tukisäännösten tai soveltuvien kansallisten säännösten kanssa.

Takauksen myöntämistä harkittaessa tulee huomioida kuntalain 129 § mukaiset rajoitukset ja niiden sallitut poikkeukset. Takauksen myöntämisen ehtona on mm. seuraavien ehtojen täyttyminen:

- takauksen myöntäminen tukee kaupungin strategiaa ja palvelutavoitteita tai takauksen myöntäminen on välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua

- kaupunki vaatii panttauskielto- eli ns. negative pledge –sitoumuksen
- kaupunki vaatii takaukselle turvaavan vastavakuuden
- kaupunki perii takauksesta takausprovision

Yhteisön, jonka lainan vakuudeksi kaupunki on myöntänyt takauksen, on toimitettava ilman eri pyyntöä lainan noston jälkeen tilintarkastajan lausunto siitä, että laina on käytetty takausta haettaessa hyväksyttiin kohteeseen. Lausunto toimitetaan Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualueelle. Kaupunki edellyttää tilinpäätöstietojen toimittamista takauksen voimassaoloaikana sekä tilintarkastajan lausuntoa projektin toteutuksen yhteydessä tarvittavan lainan määrästä ja sen käyttämisestä takauksen yhteydessä määriteltyyn toimintaan.

3.2.2 Lainat

Lainaa myöntäessä on myös otettava huomioon valtiontukisääntely. Jos laina myönnetään markkinaehtoisena ja sen saaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa, ei lainaan sisälly valtiontukea. Jos laina myönnetään alhaisemmalla korolla tai muutoin lievemmillä maksuehdoilla, kuin mitä markkinoilta saisi, on kyseessä valtiontuki. Lainan markkinakorko voidaan selvittää pyytämällä pankista tarjousta.

3.3 Avustukset ja ilmaiset käyttövuorot

3.3.1 Avustukset liikuntatoimintaan

Urheilun osalta komission ratkaisukäytännöissä on katsottu, että tuki amatööriurheilulle ja puhtaasti paikalliseen toimintaan voi jäädä valtiontukisääntelyn ulkopuolelle. Sitä vastoin ammattiurheilulle myönnetyn tuen on katsottu täyttävän valtiontuen kriteerit.¹²

Urheiluseurojen toiminta voidaan ensinnäkin katsoa ei-taloudelliseksi, jos ne eivät myy lippuja otteluihinsa, myy mediasoikeuksia eivätkä tee sponsorisopimuksia, jolloin ne eivät ole SEUT 107 artiklassa tarkoitettuja yrityksiä.¹³ Olennaista on arvioida, onko tuettavassa toiminnassa kyse palvelun tarjoamisesta vastiketta vastaan.¹⁴

Kilpailuvaikutuskriteerin kannalta olennaista puolestaan on, kilpaileeko tuettava toiminta esim. muiden urheiluseurojen kanssa katsojista tai sponsoreista. Kauppavaikutuskriteerin täyttymiseksi tämän kilpailun pitäisi ainakin teoriassa olla mahdollista myös kansainvälisellä tasolla.¹⁵ SM-tason urheilu tulee varsin lähelle tätä rajaa myös pienempien lajien osalta.

¹² ks. esim. Komission päätöksessä SA.33952, Saksa – *Kletteranlagen des Deutschen Alpenvereins* EUVL C 21, 24.1.2013, s. 1, kohdassa 60 viitattu käytäntö.

¹³ Ks. komission päätös asiassa SA.31722, Unkari – *Supporting the Hungarian sport sector via tax benefit scheme* EUVL C 364, 14.12.2011, s. 1, kohta 74.

¹⁴ ks. tuomio 14.7.1976, Donà, C-13/76, EU:C:1976:115, kohta 12

¹⁵ Komissio on arvioinut tätä tapauksessa SA.33584, Alankomaat – *State aid to Dutch football clubs* EUVL C 116 23.4.2013, s. 19–32, kohta 40. Komissio katsoi, että kauppavaikutuskriteeri täyttyi, vaikka seura ei pelannut Euroopan laajuudessa sarjassa. Se riitti, että seura kilpaili ulkomaisten seurojen kanssa pelaajista, sponsoreista, fanituotteiden myynnistä, mediamarkkinoista ym.

Vantaan myöntämät liikunnan tuet kuitenkin kohdistuvat lähtökohtaisesti yksinomaan amatööriurheiluun, jolloin kauppavaikutuskriteeri ei täyty, eikä kyseessä ole valtiontuki. Tätä on kuitenkin syytä arvioida tukia myönnettäessä, sillä jos tuet kohdistuisivat ammattilaisiin, tulisi valtiontukisääntely arvioitavaksi.

Suomessa ammattilaisseuroja on ennen kaikkea jääkiekossa ja jalkapallossa, mutta myös pienemmissä lajeissa toiminta voi olla taloudelliseksi toiminnaksi katsottavaa toimintaa.

Ammattilaisurheilua ei saa tukea muutoin kuin, jos tukemiselle asetutut de minimis-asetuksen tai ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset edellytykset täyttyvät.

Usein ammattilaisurheilutoiminta on yhtiöitetty omaksi yhtiökseen ja seuran muu toiminta tapahtuu yhdistysmuodossa tai erillisenä yhtiönä. Tällöin muuta kuin ammattilaisurheilua tuettaessa on huomioitava, että tuki ei valu ammattilaisurheilun hyväksi.

3.3.2 Avustukset kulttuuritoimintaan

Kulttuuriin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyviä toimintoja voidaan järjestää toisin kuin kaupalliselta pohjalta eikä niiden julkinen rahoitus tämän vuoksi ole välttämättä valtiontukea. Sen sijaan kulttuuriin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvä toiminta, joka rahoitetaan pääasiassa kävijä- tai käyttäjämaksuilla tai muunlaisin kaupallisin keinoin (esimerkiksi kaupalliset näyttelyt, elokuvateatterit, kaupalliset musiikkiesitykset ja festivaalit sekä opintomaksuin rahoitettavat taidekoulut), katsotaan luonteeltaan taloudelliseksi. Kulttuurin erityisluonne on huomioitu myös yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa, jonka mukaan tukea voidaan myöntää kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen.

Kulttuuritoiminnan avustuksia valmisteltaessa tulee kiinnittää huomiota siihen, onko toiminta edellä kuvatulla tavalla kaupallista ja onko sillä kilpailu- ja kauppavaikutusta. Näin todennäköisesti on lähinnä suurten tapahtumien / museoiden osalta. Jos nämä kriteerit täyttyvät, on valvottava, miten tuki kasautuu ja voidaanko tuki myöntää de minimis -tukena. De minimis -rajojen ylittyessä, yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen rajat riittänevät, koska ne on kulttuurin suhteen asetettu hyvin korkealle. Kulttuuria koskevat erityiset ehdot asetuksen III luvussa ovat myös huomattavasti väljempiä kuin monen muun tukimuodon suhteen. Tämän vuoksi kulttuurin tukeminen on hyvin suurissa osissa tapauksista sallittua.

3.3.3 Avustukset nuorisotoimintaan

Myönnetty avustukset nuorisotoimintaan ovat olleet pieniä, eivätkä avustuksia saaneet yhdistykset harjoita taloudellista toimintaa, jolloin ne eivät ole yrityksiä eivätkä täten kuulu valtiontukisääntelyn piiriin. Siinäkin tapauksessa, että kyseessä olisi yritys, tuet tuskin paikallisen luonteensa vuoksi täyttävät kauppavaikutuskriteeriä, eivätkä täten kuulu SEUT 107 artiklan soveltamisalaan.

3.3.4 Avustukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta myöntää harkinnan mukaan avustuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Avustuksilla tuetaan ensisijaisesti hyvinvointierojen

kaventamista Vantaalla. Avustettavan toiminnan tulee kohdistua haavoittuviin ryhmiin, kuten lapsiin ja nuoriin, ikääntyneisiin, pitkäaikaissairaisiin ja vammaisiin, päihdepalveluja, mielenterveyspalveluja tai kriisiapua tarvitseviin, asunnottomiin, toimeentulovaikeuksissa oleviin, maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin tai vähemmistökieli- ja kulttuuriryhmiin. Avustusta voidaan myöntää mm. kansanterveysjärjestölle, potilasjärjestölle ja vammaisjärjestölle.

Näille myönnetty avustukset ovat olleet varsin suuria, ja ne ovat joidenkin tuensaajien kohdalla yrittäneet de minimis -rajat. Palvelut ovat kuitenkin luonteeltaan niin paikallisia, että ne eivät täytä ainakaan kauppavaikutuskriteeriä.

3.3.5 Avustukset paikalliseen kansalaistoimintaan

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta myöntää harkinnan mukaan avustuksia myös paikalliseen kansalaistoimintaan. Avustuksilla tuetaan asukkaiden, toimintaryhmien tai järjestöjen järjestämää toimintaa, joka edistää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta paikallisesti tai alueellisesti. Avustukset voidaan myöntää toiminta-avustuksena tai kohdeavustuksena.

Kohdeavustuksilla tuetaan mm. asukastapahtumien ja kyläjuhlien toteutusta sekä hankkeita, jotka edistävät yhteisöllisyyttä. Avustusten saajien toiminta on puhtaasti paikallista toimintaa, joten tuki ei täytä kauppavaikutuskriteeriä.

4 Käytännön ohjeita valmistelijoille

4.1 Ennen päätöksentekoa

Valmisteluun on varattava riittävästi aikaa. Avustusta tarkasteltaessa on ensiksi mietittävä, kuuluuko toimenpide kunnan toimialaan¹⁶ ja selvitettävä täyttyvätkö SEUT 107 artiklan tarkoittamat valtiontuen kriteerit, joita käsiteltiin osassa 1.

Mikäli yksikin valtiontuen kriteereistä jää täyttymättä, ei kyseessä ole valtiontuki ja avustus voidaan myöntää sellaisenaan. Jos taas kaikki valtiontuen kriteerit täyttyvät, on lisäksi selvitettävä:

- Onko tuensaaja vaikeuksissa oleva yritys
- huomioitava vaikeuksissa olevien yritysten tukemista koskevat erityissäännöt (ks. kohta 4.1.2)
- Minkä valtiontukisäännön mukaan tukea voidaan myöntää (hyväksyttävyyden peruste, käsitelty osassa 2)

4.1.1 Kasautumissääntöjen huomioiminen

Avustussummaa määriteltäessä, tulee ottaa huomioon myös valtiontukien kasautumissäännöt. Valtiontukisäännöissä määrätään tuen enimmäismäärästä (euroa) tai enimmäisintensiteetistä

¹⁶ Kuntalaki (410/2015) 7 §: Kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muitakin kuin itsehallintoonsa kuuluvia julkisia tehtäviä

(tuen määrä suhteessa tukikelpoihin kustannuksiin, %). Eri tukien ja tukimuotojen kasautumisen (tukikumulaatio) laskennassa noudatetaan seuraavia peruseriaatteita:

- Hankekohtainen kasautumissääntö
 - o Komission hyväksymät ja ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset tuet kasautuvat keskenään. Tuki-intensiteetin laskennassa tulee siis ottaa huomioon kaikki yrityksen saamat valtiontuet kyseiseen hankkeeseen. Yksittäisellä yrityksellä voi kuitenkin olla useita hankkeita, joiden osalta tukikumulaatiota tarkastellaan erikseen. Jos yritykselle myönnetään lisäksi de minimis -tukea samoihin tukikelpoihin kustannuksiin kuin muuta valtiontukea, tämä ei saa johtaa hankkeen enimmäistukitason ylitykseen.
- Yrityskohtainen kasautumissääntö
 - o De minimis -tuet ovat yrityskohtaisia, ja ne kasautuvat vain yrityksen saamien muiden de minimis -tukien kanssa. Muunlaiset yrityksen saamat valtiontuet eivät siten vaikuta de minimis -enimmäismäärän seurantaan. Enimmäisrajan valvonta yhden yrityksen tasolla edellyttää tuen myöntäjältä kuitenkin tuen saajan omistussuhteiden ja yritysmuodon selvittämistä, että välttämään tilanteelta, jossa tiiviissä sidossuhteessa oleville yrityksille myönnetty de minimis -tuki valuisi esimerkiksi emoyrityksen hyväksi ja vääristäisi kilpailua. Lähtökohta täten on, että jos yritys on esimerkiksi enemmistöomistuksen tai muunlaisen määräysvallan kautta sidossuhteessa toiseen yritykseen, tarkastellaan yrityksiä ”yhtenä yrityksenä”.

4.1.2 Vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen

Taloudellisesti vaikeuksissa olevan yrityksen tukeminen on EU:n valtiontukisääntelyssä mahdollista vain erittäin rajatusti. **Vaikeuksissa olevalle yritykselle voi**

lähtökohtaisesti myöntää valtiontukea ainoastaan yleisen de minimis -asetuksen perusteella (pl. lainoina tai takauksina myönnetty tuki, jota ei voida myöntää) ja muutamissa muissa poikkeustapauksissa. Myönnettäessä Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea asetuksen 1 artiklan 4 kohdan c alakohdassa on kielletty tuen myöntäminen vaikeuksissa olevalle yritykselle, lukuun ottamatta tukiohjelmia tiettyjen luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseksi. Vaikeuksissa olevan yrityksenmääritelmä on esitetty pelastamis- ja rakenneuudistustuen suuntaviivoissa sekä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa.

Tarkasteltaessa, onko yritys vaikeuksissa, tulee tarkastelu ulottaa koko yhden yrityksen määritelmään. Ohjeet vaikeuksissa olon tarkasteluun löytyvät TEM:n kilpailutiimin laatimasta vaikeuksissa oleva yritys -ohjeesta.

4.2 Päätöksenteko

Pääsääntönä on, että valmistelutekstissä tai valmisteluasiakirjoissa on ilmoitettava tuen määrä ja kuvattava menettely, jolla on selvitetty tuen määrä ja sen hyväksyttävyyden peruste tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea. Valtiontukisääntely edellyttää myös tiettyjen muotovaatimusten huomioimista päätöksissä.

Esim. de minimis -tuki:

”Toimenpiteeseen sisältyvä tuki, joka on määrältään X euroa, myönnetään vähämerkityksisenä eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) 2023/2831.”

tai yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukainen tuki:

”Toimenpiteeseen sisältyvä tuki, joka on määrältään X euroa, myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 651/2014.”

Jos päätös ei sisällä valtiontukea, sekin voi olla hyvä todeta, jotta hallinto-oikeus näkee tarvittaessa, että asiaa on arvioitu. Esimerkiksi:

”Päätös ei sisällä valtiontukea, sillä tukitoimenpide ei täytä kilpailu- ja kauppavaikutuskriteerejä, eikä täten kuulu SEUT 107 artiklan soveltamisalaan.”

4.3 Päätöksenteon jälkeen

Tukipäätöksen jälkeen tukea myöntäneen viranomaisen on koottava yhteen, tallennettava ja säilytettävä kaikki tuen myöntämisessä käytetyt ja sitä koskevat tiedot ja asiakirjat kymmenen vuoden ajalta tuen myöntämispäivästä. Mahdollisen jälkivalvonnan takia, säilytettävien asiakirjojen tulee sisältää kaikki tiedot sen osoittamiseksi, että sääntelyn vaatimuksia on noudatettu. Lisäksi kantelun tekeminen komissiolle on mahdollista kymmenen vuotta avustuspäätöksestä. Kantelu tms. tilanteessa on toimittava ripeästi, jos komissio on yhteydessä.

Yleisen tai SGEI de minimis -asetuksen mukaisista tuista ei tehdä raportointia komissiolle, ennen kuin vasta vuoden 2026 alusta. Ryhmäpoikkeusasetuksen piiriin kuuluvasta tukiohjelmasta tai tapauskohtaisesta tuesta on sen sijaan toimitettava komissiolle yhteenveto 20 työpäivän kuluessa tukitoimenpiteen voimaantulosta. Suomessa ilmoitukset toimitetaan työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä. Komissio julkaisee yhteenvedot verkkosivuillaan, ja jäsenvaltion viranomaisten on julkaistava tukitoimenpidettä koskeva teksti internetissä.

Lisäksi SGEI-päätöksessä asetetut edellytykset täyttävät ”pienet ja keskisuurat SGEI järjestelyt” on raportoitava kahden vuoden välein komissiolle. Työ- ja elinkeinoministeriö koordinoi raportointia. Palveluvelvoitteen toteutumista on myös valvottava samalla tavoin kuin muitakin ostopalveluita tai ulkoistettuja toimintoja. Palveluvelvoitteen kyseessä ollessa viranomaisen on lisäksi tehtävä tarkastuksia mahdollisen liiallisen korvauksen varalta vähintään kolmen vuoden välein ja toimeksiannon päätyttyä. SGEI de minimis -asetuksessa ei sen sijaan edellytetä palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten todentamista, minkä vuoksi liiallisten korvausten tarkastamista ei näissä tapauksissa tarvita.

4.3.1 Avustustoiminnan huomioiminen julkisissa hankinnoissa

Hankintalain (1397/2016) 97 §:n mukaan avustukset on otettava huomioon hankintayksikön saamien tarjousten vertailussa. Jos tarjoajana on hankintayksikön omaan organisaatioon kuuluva yksikkö taikka, jos tarjoaja on saanut tai on saamassa hankintayksiköltä tarjoushintaan vaikuttavaa taloudellista tukea, hankintayksikön tulee tarjousten vertailussa ottaa huomioon edellä mainittu taloudellinen tuki ja muut sille aiheutuvat todelliset tarjoushintaan vaikuttavat seikat.

4.4 Neuvonta ja tuki valmistelijoille

Vantaan kaupungin juristit neuvovat valmistelijoita valtiontukisääntelyyn liittyvissä kysymyksissä. He ovat ensisijainen taho antamaan neuvontaa. Tukea valmisteluun saa myös kuntaliitosta. Kuntaliiton juristit neuvovat ja avustavat kuntia oikeudellisissa kysymyksissä.

Myös työ- ja elinkeinoministeriöltä voi pyytää neuvontaa valtiontukisääntelyn tulkintaan. Työ- ja elinkeinoministeriö hallinnoi ja koordinoi kansallisen lainsäädännön perusteella EU:n valtiontukisääntöihin liittyviä tehtäviä Suomessa sekä ohjeistaa viranomaisia komissiolle toimitettavien valtiontuki-ilmoitusten tekemisessä. Tukiohjelmaa tai tapauskohtaista tukea valmistelevan viranomaisen tulisikin tarvittaessa olla yhteydessä työ- ja elinkeinoministeriöön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, erityisesti kun kyse on tuen ennakoilmoittamisesta komissiolle tai ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesta jälki-ilmoituksesta. Työ- ja elinkeinoministeriö neuvoo ilmoitusmenettelyssä sekä toimii yhteystahona tukiviranomaisen ja komission välillä. Ministeriö osallistuu myös valtiontukisääntöjen kehittämiseen EU-toimielimissä. Maa- ja metsätaloutta sekä kalataloutta koskevia valtiontukiasioita hallinnoi maa- ja metsätalousministeriö

Mikäli valtiontukiasiat arveluttavat, on aina parempi kysyä apua kaupungin juristilta, kuin jättää kysymättä. Valtiontukiasioden arvioimatta jättäminen saattaa aiheuttaa päätöksen kumoutumisen hallinto-oikeudessa puutteellisen selvityksen perusteella tai arvioinnin ollessa virheellinen, lainvastaisuuden perusteella. Komissio saattaa myös pahimmassa tapauksessa määrätä tuet takaisinperittäväksi pitkänkin ajan kuluttua. Etenkin **myönnettäessä muita kuin de minimis -tukia** (Eli ryhmäpoikkeuksen, SGEI-sääntelyn tai SEUT 108 artiklan mukaisen ennakoilmoitusmenettelyn perusteella) **tulee kaupungin juristeja konsultoida aina.**

4.5 Avustusten myöntäminen ei-taloudelliseen toimintaan, kun tuensaaja harjoittaa taloudellista toimintaa

Vaikka tuensaaja täyttäisi yrityksen määritelmän ja osa sen toiminnasta olisi taloudellista, voi kaupunki silti tukea sen ei-taloudellista toimintaa ilman, että kyseessä olisi välttämättä valtiontuki. Tällöin tukipäätökseen tulee liittää sellaisia ehtoja, joilla varmistetaan, että tuki ei kanavoidu taloudelliseen toimintaan. Jos taloudellista toimintaa harjoitetaan tuensaajan tytäryhtiössä, joka muodostaa valtiontukisääntelyn näkökulmasta yhden yrityksen, mahdollista on esimerkiksi kieltää tuen kanavointi tähän tytäryhtiölle takaisinperinnän uhalla ja valvoa tätä käyttöselvitysten yhteydessä. Muutenkin ehdot siitä, mihin rahaa saa käyttää,

joita valvotaan käyttöselvitysten yhteydessä takaisinperinnän uhalla, ovat mahdollisia keinoja turvaamaan tukirahan käyttöä ei-taloudellisiin tarkoituksiin. Toinen vaihtoehto on myöntää tuki de minimis -tukena (tai muulla perusteella).

5 Lopuksi

Tätä ohjetta on syytä tarkistaa vuoden 2025 aikana, kun tiedetään, miten yleisen de minimis -asetuksen ja SGEI de minimis asetuksen mukainen raportointi tulee käytännössä toimimaan. Tarkistus olisi tehtävä ennen vuotta 2026, koska raportointivelvollisuus astuu voimaan 1.1.2026. Samassa yhteydessä olisi syytä luoda kaupungin sisäinen prosessi, jotta raportointivelvollisuus käytännössä toteutuu.

EU:n yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltaminen päättyy vuoden 2026 lopussa, ellei asetuksen voimassaoloa jatketa. Tässä vaiheessa komissio todennäköisesti laatii uuden ryhmäpoikkeusasetuksen. Ohje on siis syytä tarkistaa vuonna 2026 tai 2027, kun tiedetään, millainen uusi yleinen ryhmäpoikkeusasetus tulee olemaan.

6 Kirjallisuutta ja ohjeita

Suomenkielisiä ohjeita

Opas de minimis -tuista, TEM oppaat ja muut julkaisut 2023:1

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-673-4>

HUOM!!! Ohje on vanhentunut ja perustuu kumottuun vuoden 2013 de minimis -asetukseen.

EU:n valtiontukisäännöt - Muistio yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisesta, TEM oppaat ja muut julkaisut 2023:3

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-681-9>

TEM:n ohje yleisestä ryhmäpoikkeusasetuksesta ja sen soveltamisesta.

Kuntaliitto, EU:n valtiontuki kiinteistönkaupassa. 2020

<https://www.kuntaliitto.fi/laki/sopimukset-ja-vahingonkorvaus/kunnan-kiinteistonkauppa/eun-valtiontuki-kiinteistonkaupassa>

Kuntaliiton ohje valtiontukisäännösten ottamisesta huomioon kiinteistönkaupoissa.

Kuntaliitto, Takauksen antamisen edellytykset kunnissa. 2017

<https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnat-yhtiot-ja-markkinat/takauksen-antamisen-edellytykset-kunnissa>

Kuntaliiton ohje, jossa selitetään auki kuntien antamia takauksia koskevaa lainsäädäntöä.

SGEI-opas

Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – Opas valtiontukea, julkisia hankintoja ja sisämarkkinoita koskevien Euroopan unionin sääntöjen soveltamiseksi yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin, erityisesti yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin (SWD(2013) 53 final/2)

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/new_guide_eu_rules_procurement_fi.pdf

Komission opas SGEI-palveluista

Kirjallisuutta

Nicolaides 2015

Phedon Nicolaides, A Critical Analysis of the Application of State Aid Rules to Sport. Maastricht journal of European and comparative law 22(2) 2015, s. 209–223

Englanninkielinen tieteellinen artikkeli urheilun suhteesta valtiontukisäännöksiin

Raitio – Miettinen 2021

Raitio, Juha – Miettinen, Samuli, Valtiontuet ja SGEI-palvelut. Alma Talent 2021

Oikeustieteellinen teos koskien valtiontukia

Komission tiedonantoja

Komission tiedonannot eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta ne ovat ns. pehmeää oikeutta (soft law) ja niillä on tärkeä tulkintaa ohjaava vaikutus.

Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä (C/2016/2946, EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1—50, CELEX: 52016XC0719(05))

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52016XC0719\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52016XC0719(05))

Tiedonanto, jossa komissio kertoo näkemyksensä valtiontuesta. Tiedonannosta saa tulkinnallista apua moniin hankaliin kysymyksiin.

Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02, EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10—22, CELEX: 52008XC0620(02))

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%253A52008XC0620\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%253A52008XC0620(02))

Otsikko viittaa SEUT 107–108:n vanhoihin numeroihin, mutta tiedonannon sisältö on yhä relevanttia.

SGEI-puitteet

Komission tiedonanto – Julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet (2011) (2012/C 8/03, EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15—22, CELEX: 52012XC0111(03))

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52012XC0111%2803%29>

Tiedonanto, joka määrittää SGEI-palveluiden arviointia silloin, kun SGEI-päätös ei vapauta niitä ilmoitusvelvollisuudesta.

SGEI-tiedonanto

Komission tiedonanto Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen (2012/C 8/02, EUVL C 8, 11.1.2012, s. 4—14, CELEX: 52012XC0111(02))

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52012XC0111%2802%29>

Tiedonanto, jossa määritellään keskeisiä SGEI-palveluihin liittyviä käsitteitä.

Lainsäädäntöä

EU:n yleinen de minimis -asetus

Komission asetus (EU) 2023/2831, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen

<http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>

Asetus, jonka nojalla kaupungin tuet tulee lähtökohtaisesti pyrkiä myöntämään. Voimassa 31.12.2030 asti.

EU:n yleinen ryhmäpoikkeusasetus

Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti

<http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/2023-07-01>

Asetus, jonka nojalla suuremmat tuet voidaan myöntää. Voimassa 31.12.2026 asti.

Sopimus Euroopan Unionin toiminnasta (SEUT), artikkelit 107–109 (kolmas osa, VII osasto, 1 luku, 2 jakso – Valtion tuki)

http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/oj

Kaiken EU:n valtiontukisääntelyn perusta.

Kuntalaki (410/2015) 15 luku – Kunnan toiminta markkinoilla

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410#O7L15>

Luku sisältää runsaasti huomioon otettavia säännöksiä etenkin koskien kunnan myöntämiä takauksia ja lainoja (129 §). 131 § on myös otettava huomioon SGEI-palveluiden yhteydessä.

EU:n SGEI de minimis -asetus

Komission asetus (EU) 2023/2832, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen

<http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>

Asetus, jossa määritellään de minimis -rajat SGEI-palveluille.

EU:n SGEI-päätös

Komission päätös 2012/21/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen

[http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21(1)/oj)

Päätös, jossa vapautetaan eräät SGEI-palvelut ilmoitusvelvollisuuden piiristä.

EU:n menettelytapa-asetus

Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (kodifikaatio)

<http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>

Neuvoston asetus, jossa säädetään valtiontukia koskevasta menettelystä.

EU:n valtuutusasetus

Neuvoston asetus (EU) 2015/1588, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin (kodifikaatio)

<http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1588/oj>

Neuvoston asetus, jonka nojalla komissio on antanut valtioneuvoston asetuksensa.

9 §

Vantaan kaupungin liittyminen Vantaan Uusyrityskeskus ry:n asiantuntijaverkostoon

VD/3507/00.04.02/2025

PT/TK/TT/MT

Vantaan Uusyrityskeskus ry (ent. YritysVantaa) on puolueeton ja riippumaton yhdistys, joka on tarjonnut maksutonta yritysneuvontaa aloittaville yrittäjille Vantaalla jo vuodesta 1993 alkaen. Vantaan Uusyrityskeskuksen toiminta-ajatuksena on edistää yrittäjyyttä, kannustaa ja edesauttaa uusien, elinkeipoisten yritysten ja työpaikkojen syntymistä Vantaalle ja siten kehittää alueen elinkeinoelämää ja työllistymistä. Yhdistys tarjoaa sekä aloittaville että jo toimiville yritykselle palveluita yritysten elinkaaren eri vaiheissa.

Vantaan Uusyrityskeskus on osa valtakunnallista Suomen Uusyrityskeskusverkostot ry:tä, johon kuuluu 41 keskusta eri puolilta Suomea. Yhdistyksen asiantuntijaverkostossa on mukana yli 60 elinkeinoelämän yritystä ja organisaatiota ja jäsenistö koostuu sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijoista. Verkosto tarjoaa asiakkaille maksuttomia asiantuntijaklinikoita esimerkiksi lakiasioissa ja taloushallinnossa. Yhdistyksen asiakkaat ovat ensisijaisesti vantaalaisia yrittäjäksi aikovia ja toimintansa alkuvaiheessa olevia yrityksiä. Toiminnan tavoitteena on näiden yritysten ja yrittäjien liiketoiminnan kehittäminen ja työpaikkojen turvaaminen/lisääminen neuvontapalvelujen avulla yrityksen tarpeen mukaisesti. Palvelut toteutetaan Vantaalla Leija Yrityspalvelukeskuksessa, jossa toimii myös muita yrityspalveluorganisaatioita.

Sekä aloittaville että toimiville yrityksille suunnattujen palveluiden kysyntä on kasvanut Vantaan Uusyrityskeskuksessa joka vuosi jo yli kymmenen vuoden ajan. Vantaan Uusyrityskeskuksen kautta perustetaan vuosittain lähes 600 uutta yritystä ja asiakastapaamisia on vuosittain yli 2000, joka on yli kaksinkertainen vuoden 2013 tilanteeseen. Erityisesti maahanmuuttajataustaisen väestön osuus on kasvanut merkittävästi ollen jo yli puolet asiakaskäynneistä.

Vantaan kaupunki ja Vantaan Uusyrityskeskus solmivat vuonna 2006 yrityksen perustamispalvelujen tuottamista koskevan palvelusopimuksen (**KH 8.5.2006 § 11**), joka on jatkunut samansisältöisenä aina vuoden kerrallaan. Sopimuksen laajuutta on tarkistettu kasvaneen kysynnän pohjalta vuosien varrella ja yhdistykselle suunnatun avustuksen määrä on kasvanut. Viimeisin yhteistyösopimus astui voimaan 1.1.2023 ja Vantaan kaupunki irtisanoi yhteistyösopimuksen päättymään 31.12.2024 (**KH 11.12.2023 § 16**).

Vuonna 2025 voimaan astuneen TE2024-uudistuksen yhteydessä Vantaan Uusyrityskeskuksen maksuttomat yritysneuvontapalvelut ja henkilöstö on organisoitu uudestaan osaksi Vantaan kaupungin elinvoimapalveluita 1.3.2025 alkaen. Muutoksen myötä Vantaan kaupungin elinvoimapalveluiden tarjoamat yritysneuvontapalvelut ovat osa valtakunnallista uusyrityskeskusverkostoa, joka tarjoaa laatusertifioitua yritysneuvontaa. Tämä mahdollistaa sen, että Vantaalla voidaan jatkossakin tarjota laadukkaita, maksuttomia peruspalveluita aloittaville yrittäjille. Palvelut säilyvät sisällöltään samoina kuin ennen siirtymää kaupungin organisaatioon. Vastaava muutos Uusyrityskeskuksen palveluiden toiminnan organisoinnissa on tehty esimerkiksi myös Helsingin ja Espoon kaupungeissa.

Vantaan kaupungin jäsenyys Vantaan Uusyrityskeskuksen asiantuntijaverkostossa varmistaa laadukkaiden palveluiden jatkuvan kehittämisen ja asiakaslähtöisyyden osana kaupungin elinvoimapalveluita. Verkoston jäsenenä kaupunki saa käyttöönsä Uusyrityskeskusverkoston laatusertifioitua, valtakunnallisesti auditoidun palvelumallin, joka tuo merkittävää lisäarvoa kaupungin

yrittäjäneuvontapalveluihin. Jatkossa yhdistyksen ainoa työntekijä, toiminnanjohtaja, työskentelee tiiviissä yhteistyössä kaupungin ja kaupungin yrittäjäneuvojen kanssa, vastaa jäsenyhteistyöstä sekä jäsenhankinnasta, laatuauditoinneista, yritysten perustamisoppaista sekä yhteistyöstä Uusyrityskeskusten kattojärjestön Suomen Uusyrityskeskukset ry:n kanssa. Palveluita toteutetaan osana Business Vantaan verkostoa, johon kuuluvat myös Helsingin seudun kauppakamari, Vantaan Yrittäjät ja Varia.

Vantaan Uusyrityskeskuksen asiantuntijaverkostoon liittymisen tavoitteena on tukea Uusyrityskeskuksen toimintaa, edistää kestävästä yrittäjyydestä ja uusien yritysten perustamista Vantaalla, vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja työllisyyttä sekä hyödyntää Uusyrityskeskus-verkoston osaamista ja resursseja. Verkoston tarjoamat palvelut täydentävät kaupungin omia palveluita ja mahdollistavat asiakaslähtöisen, saavutettavan ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden erityisesti aloittaville yrittäjille. Yhdistyksen asiantuntijaverkoston jäsenyyden tuomaa lisäarvoa ovat myös maksuttomat koulutukset, tietoisuuskampanjat ja yritysinfot, joita kaupunki voi markkinoida suoraan yritysasiakkailleen, mikä tehostaa kaupungin omaa palvelutarjontaa ja parantaa asiakaskokemusta. Lisäksi Uusyrityskeskusverkosto ylläpitää yrittäjäneuvojen osaamista ajantasaisena erilaisten verkostoitumistilaisuuksien, koulutuksien ja tapahtumien kautta. Tämä jatkuva osaamisen kehittäminen varmistaa, että myös kaupungin yrittäjäneuvot voivat hyödyntää uusinta tietoa ja käytäntöjä asiakastyössään.

Uusyrityskeskusten neuvontapalveluiden vaikuttavuus on osoitettu Suomen Uusyrityskeskus ry:n vuosittain tekemässä selvityksessä, jonka mukaan 80 prosenttia neuvonnan kautta perustetuista yrityksistä on toiminnassa vielä viiden vuoden kuluttua. Vastaava osuus ilman neuvontaa perustetuista yrityksistä on 50 prosenttia. Palveluiden asiakastyytyväisyys on erittäin korkea, keskiarvon ollessa 4,9 asteikolla yhdestä viiteen.

Vantaan Uusyrityskeskus ry:n asiantuntijajäsenyyden vuosimaksu on 3500 € (alv 0 %). Lisäksi liittymisvuonna maksetaan kertaluontoinen 190 euron liittymismaksu. Jäsenyys on voimassa toistaiseksi. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki hakee Vantaan Uusyrityskeskus ry:n asiantuntijaverkoston jäsenyyttä 23.06.2025 alkaen ja
- b) valtuutetaan elinvoimajohtaja hyväksymään ja allekirjoittamaan liittymiseen kuuluvat asiakirjat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Elinvoimapalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Elinvoimajohtaja Tommo Koivusalo, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 §

Jumbon kirjaston tarveselvityksen hyväksyminen

VD/2804/10.03.02.01/2025

PT/AK/PW/EK/JC/MT

Aviapoliksen suuralueelle tarvitaan laajemmat ja paremmat kirjastopalvelut. Pointin kansainvälisen koulun yhteydessä oleva kirjastotila on liian pieni ja epätarkoituksenmukainen kirjaston käyttöön. Jumbon kauppakeskuksen kiinteistöhallitsija Vantaan Valo Ky on tarjonnut vuonna 2008 valmistuneesta Jumbon Flamingon osasta vuokratiloja uuteen kirjastoon. Tarjotut tilat ovat 1408 htm². Jumbon kauppakeskuksesta kirjasto saisi sopivat tilat. Hankkeen on suunniteltu valmistuvan keväällä 2026. Tarveselvityksessä Jumbon kirjaston tilojen vuokraksi on arvioitu noin 35 € / htm² / kk + voimassa oleva arvolisävero, hinta sisältää tilamuutoksia.

Tarveselvitys on tehty yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan ja Kiinteistöt ja tilat - palvelualueen tilahallinnan ja toimitilajohtamisen kanssa.

Aviapoliksen uuden kirjaston tarve sisältyy Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031. Hanke on Vantaan kaupungin talousarvion 2025 mukaan päätetty toteuttaa siirtämällä nykyinen Pointin kirjasto Jumbon kauppakeskukseen. Jumbon kirjasto sisältyy vuokratilahankkeena hyväksyttävään toimitilojen investointiohjelmaan 2025–2034. Jumbon kirjasto ei sisälly valtuuston 19.12.2022 hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan eikä sen perusteella tehtyyn toimitilaverkkoselvitykseen, mutta sisältyy vuokratilahankkeena myöhemmin hyväksyttävään toimitilojen investointiohjelmaan 2025–2034.

Aviapoliksen suuralueelle tarvitaan laajemmat ja paremmat kirjastopalvelut. Pointin kansainvälisen koulun yhteydessä oleva kirjastotila on liian pieni (noin 550 htm²) ja epätarkoituksenmukainen kirjaston käyttöön. Pointin koulu on myös halunnut ottaa kirjastolta vapautuvat tilat omaan käyttöönsä. Vapautuvien tilojen uudelleenkäyttöönnoton edellyttämiä kustannuksia ja laajuutta ei ole vielä arvioitu.

Jumbon kauppakeskuksen kiinteistöhallitsija Vantaan Valo Ky on tarjonnut vuonna 2008 valmistuneesta Jumbon Flamingon osasta vuokratilat uuteen kirjastoon. Tarjotut tilat ovat 1408 htm². Tilat ovat lähellä julkista liikennesolmua ja autopysäköintiä. Rakennus on hyvässä kunnossa, mutta tarjotun tilan käyttötarkoitus on liiketila, joten tarvitaan käyttötarkoituksen muutoslupa sekä tilamuutoksia ja saneerauksia kirjaston käyttöön. Rakennuksessa on tarvittavat huolto- ja logistiikkatilat kirjastolle.

Jumbon kauppakeskuksesta kirjasto saisi nykyistä Pointin kirjastoa isommat tilat, jotka on mahdollista suunnitella nykyisiä tiloja paremmin kirjastopalvelujen tarpeisiin sopiviksi. Jumbon kirjasto palvelisi koko Aviapoliksen aluetta keskeisemmällä sijainnilla ja houkuttelisi asiakkaita ympäri Vantaata, koska Jumbon asiointista suuri osa tulee arkiasioinnista Vantaan sisällä. Jumbon kirjasto toimisi myös Vantaan kaupungin näyteikkunana kauppakeskuksen ulkopaikkakuntalaisille kävijöille.

Hanke on suunniteltu valmistuvaksi vuoden 2026 keväällä.

Tarveselvityksessä Jumbon kirjaston liiketilan vuokraksi on arvioitu noin 35 € / htm² / kk + voimassa oleva arvolisävero. Hinta sisältää liiketilan pääomavuokran, ylläpitovuokran, markkinointimaksun ja investoinnin vuokra-arvion. Vuokralaisen osuus investointivuokrasta on arviolta yhteensä 4 056 391,4 € (+ alv.).

Tarveselvityksessä esitetty vuokra-arvio perustuu alustavaan vuokratarjoukseen. Pääomavuokra on n. 11,25 € / htm2 / kk (+ alv.), ylläpitovuokra on n. 7,30 € / htm2 / kk (+ alv.), markkinointimaksu on n. 0,41 € / htm2 / kk (+ alv.) ja investointivuokra-arvio on n. 15,57 € / htm2 / kk (+alv.), jolloin kokonaisvuokra-arvio on n. 35 €/htm2/kk (+ alv.), 48626 €/kk (+ alv.) ja 583517 €/v (+ alv.).

Vuokra-aika on 15 vuotta alkaen 1.4.2026 ja päättyen 31.3.2041. Pääomavuokran, ylläpitovuokran ja markkinointimaksun maksaminen alkaa 1.4.2026. Investointivuokran maksaminen alkaa 1.8.2025, joka on Vantaan kaupungin normaalikäytännöistä poikkeava maksutapa. Aikataulu on alustava ja voi vielä muuttua riippuen mm. rakennusluvan saamisesta ja vuokralaisen päätöksenteosta.

Tarveselvityksen hyväksymisen jälkeen vuokrasopimus hyväksytään erillisellä päätösesityksellä Kaupunkitulautakunnassa 4.6.2025.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 5.5.2025 § 9

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Jumbon kirjasto 10.4.2025 päivätty tarveselvitys.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunkitulautakunta 14.5.2025 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Jumbon kirjasto 10.4.2025 päivätty tarveselvitys edellytyksellä, että kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta on sen osaltaan hyväksynyt.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitulautakunnan jäsen Emmi Pajunen esitti kaupunkitulautakunnan jäsen Teija Toivosen kannattamana asian hylkäämistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kiinteistöjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Pajusen hylkäysesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Hartikainen, Heikkinen, Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Kivimäki, Liutu, Mattila, Oja, Puha, Siniketo-Pietilä, Vanhanen, Viilo) ja 2 ei-ääntä (Pajunen, Toivonen). Puheenjohtaja totesi hylkäysesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kiinteistöjohtajan esitys.

Merkittiin, että kaupunkitulautakunnan jäsen Emmi Pajunen jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen: *"Esitän eriävän mielipiteeni päätökseen siirtää Pointin kirjasto Jumbon kauppakeskukseen. Katson, että*

siirto heikentää Kartanonkosken alueen asukkaiden, erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten, yhdenvertaista pääsyä kirjastopalveluihin. Pointin kirjasto on ollut tärkeä osa paikallisyhteisöä ja alueen ainoa kokoontumispaikka. Lapset ovat voineet kulkea kirjastoon omatoimisesti pienestä pitäen ja esimerkiksi päiväkodit ja koulut ovat viikoittain tehneet retkiä lähikirjastoon. Pointin sijainti on nimenomaan helposti saavutettavissa alueen kolmesta isosta yhtenäiskoulusta. Kirjaston siirtäminen pois alueelta tarkoittaa sitä, että kirjasto ei ole jatkossa enää samalla tavalla helposti ja turvallisesti saavutettavissa. Lisäksi päätöksenteon avoimuudessa ja asukkaiden kuulemisessa on ollut puutteita. Lähipalveluiden siirtäminen palveluverkkosuunnitelman vastaisesti olisi ansainnut nimenomaan alueen asukkaiden osallistamista jo ennen suunnitelmien edistämistä. Kauppakeskuksen tekemän asiakaskyselyn mielipiteet eivät ole sama asia kuin alueen asukkaiden tarpeet ja toiveet. Lisäksi tuon esiin huolen liikenteellisistä vaikutuksista ja esteettömästä kulusta Jumbon kirjastoon. Jumbon alueen liikenne on erittäin vilkasta, ja kauppakeskukseen kulku tapahtuu pääasiassa parkkihallien kautta. Tämä ei lisää pienten lasten turvallista kulkua kirjastoon. Esteettömyyden toteutuminen kauppakeskusympäristössä vaatii erityistä huomiota, jotta kaikki käyttäjäryhmät voivat käyttää kirjastoa yhdenvertaisesti. Eriävä mielipiteeni johtuu myös hankkeen taloudellisista kustannuksista. Vuokra-aika on erittäin pitkä, 15 vuotta. Ja hankkeen aiheuttamat remontointikustannukset maksavat tuona aikana investointivuokrana yli 5,1 miljoonaa euroa. Kaupungin nykyisessä taloustilanteessa en pidä tätä hanketta taloudellisesti järkevänä ratkaisuna. Palveluverkkosuunnitelmassa on ollut alun perin lähtökohtana rakentaa myöhemmin toinen lähikirjasto Kehä 3:n pohjoispuolelle, joka olisi elävöittänyt myös sinne valmistuvaa uutta asuinalueita. Pidän tätä ratkaisua parempana vaihtoehtona kuin nyt kahta lähikirjastoa korvaamaan suunniteltu kauppakeskuskirjasto."

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon keskustan, sosiaalidemokraattien, vasemmistoliiton ja kokoomuksen lautakuntaryhmät yhtyivät:

"Kaupungin tulee edistää asukkaiden ja koululaisten yhteisöllisyyttä lisäävän tilan mahdollistamista Kartanonkoskelle myös jatkossa, käyttäen hyväksi esimerkiksi Pointista vapautuvaa kirjaston tilaa. Jatkossa Jumbon kauppakeskus on kaupallisten palveluiden lisäksi myös julkisia palveluja tarjoava paikka, ja se tuo erityisiä vaatimuksia mm. turvalliseen kulkemiseen sekä esteettömyyteen niin rakennuksen sisällä kuin sen ympäristössä. Kaupungin tulee huolehtia siitä, että erityisesti lapsilla ja ikäihmisillä on mahdollisuus päästä palveluiden piiriin helposti ja turvallisesti. Yksi turvallisuutta lisäävä tekijä olisi suojatien rakentaminen Veromäen koulun eteen, Muonamiehenpolun jatkoksi. Tämä samalla parantaisi myös Veromäen kouluun saapuvien lasten turvallista kulkemista."

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että Aviapoliksen uuden kirjaston tarve sisältyy Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031. Hanke on Vantaan kaupungin talousarvion 2025 mukaan päätetty toteuttaa siirtämällä nykyinen Pointin kirjasto Jumbon kauppakeskukseen. Jumbon kirjasto sisältyy vuokratilahankkeena hyväksytyyn toimitilojen investointiohjelmaan 2025–2034.

Tarveselvityksessä Jumbon kirjaston liiketilan vuokraksi on arvioitu noin 35 € / htm² / kk + voimassa oleva arvolisävero. Hinta sisältää liiketilan pääomavuokran, ylläpitovuokran, markkinointimaksun ja investoinnin vuokra-arvion. Vuokralaisen osuus investointivuokrasta on arviolta yhteensä 4 056 391,4 € (+ alv.). Vuokra-aika on 15 vuotta alkaen 1.4.2026 ja päättyen 31.3.2041. Pääomavuokran, ylläpitovuokran ja markkinointimaksun maksaminen alkaa 1.4.2026. Investointivuokran maksaminen alkaa 1.8.2025.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 21 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteinen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoinen) hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 39

Vs. kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Jumbon kirjasto 10.4.2025 päivätty tarveselvitys.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Jumbon kirjasto 10.4.2025 päivätty tarveselvitys.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Jumbon kirjaston tarveselvitys 10.4.2025 liitteineen.

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, Toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Josée Courtemanche, puh. 040 549 0059
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TARVESELVITYS

JUMBON KIRJASTO (POINT-KIRJASTOLLE UUDET TILAT JUMBOSTA)

VD/2804/10.03.02.01/2025

10.4.2025

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	5
2 YHTEENVETO	6
3 HANKKEEN PERUSTEET	8
3.1 Aiemmat päätökset ja selvitykset	10
4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET	10
4.1 Lähtökohta	10
4.2 Tilojen kuvaus ja laatutasotavoitteet	13
4.3 Tilaohjelma	17
5 RAKENNUKSEN TOTEUTUKSEN TAVOITTEET JA VAATIMUKSET	17
5.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet	17
5.2 Tilatehokkuustavoite	19
5.3 Muuntojoustovaatimus	19
5.4 Valaistustavoitteet	19
5.5 Sisäilmataavoitteet	20
5.6 Kosteudenhallinnan tavoitteet	21
5.7 Äänitekniset tavoitteet	21
5.8 Tiiveysvaatimus	22
5.9 Tieto/viestintätekniikkatavoite	22
5.10 Palotekniset vaatimukset	22
5.11 Esteettömyysvaatimus	22
5.12 Puhtauspalvelun tavoitteet	23
6.1 ARKKITEHTONISET TAVOITTEET	24
6.2 RAKENNETEKNISET TAVOITTEET	25

6.3 LVIA-TEKNISET TAVOITTEET	27
6.4 SÄHKÖTEKNISET TAVOITTEET	32
7 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA.....	37
7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	37
7.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	37
7.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset	38
8 HANKKEEN LAAJUUS.....	39
9 VÄISTÖTILATARVE	39
10 KUSTANNUKSET.....	39
10.1 Vuokrauskustannukset	39
10.2 Käyttökustannusennuste	40
10.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste.....	40
11 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	40
11.1 Rahoitus.....	40
11.2 Toteutus	40
11.3 Aikataulu	40
12 TYÖTURVALLISUUSASIAT.....	41
13 RISKIT.....	41
13.1 Aikatauluriskit.....	41
13.2 Rakentaminen	41
13.3 Kaavamuutoksen aikatauluriski.....	41
13.4 Terveellisyys ja turvallisuus riskit.....	41
14 TARVESELVITYKSEN TYÖRYHMÄ.....	42

Josée Courtemanche, rakennuttaja arkkitehti, hankkeen vetäjä

Liitteet:

- Liite 1: sijaintikartta
- Liite 2: ilmakekuva
- Liite 3a ja 3b: asemakaavaote ja asemakaavamääräykset
- Liite 4: tilaohjelma
- Liite 5: vuokrauspohja
- Liite 6: tiemelukartta päivällä (klo 7-22) (lähde: HSY)
- Liite 7: ilmanlaadunvuosikartta 2024 (lähde: HSY)

Oheismateriaalit:

- Vantaan kaupungin tilakeskuksen ohjeita suunnittelijoille
- Vantaan kaupungin tilakeskuksen LVIA- suunnitteluohjeet
- Jumbon kirjaston tilakortit ja alustavat luonnospiirustukset

1. HANKETIETOKORTTI

Projektin VD/2804/10.03.02.01/2025

Kohteen nimi: Point-kirjastolle uudet tilat Jumbosta (jälj. Jumbon kirjasto)						
Tarpeen kuvaus: Kauppakeskus Jumbosta (Vantaan Valo Ky) on tarjottu kaupungille tilaa, johon toivotaan kirjastopalveluita. Tilat sijoittuvat "Flamingon" osaan toiseen kerrokseen.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Pointin kansainvälisen koulun kirjastotilat opetustilojen käyttöön – tilamuutoshanke						
Tarpeen perustelut: Pointin kansainvälisen koulun yhteydessä oleva kirjastotila on liian pieni ja epätarkoituksenmukainen kirjaston käyttöön. Pointin koulu ottaa kirjastolta vapautuvat tilat omaan käyttöönsä.						
Käyttäjätöimiala(t): Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi						
Kaupunginosa: 51 Pakkala	Kiinteistötunnus: 92-051-0320-0003			Tontin pinta-ala: 21932 m2		
Osoite ja tontti: Tasetie 8, 01510 Vantaa	Kaavatiedot: -			Rakennusoikeus: -		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus (alv 0%)		
				€	€ / brm²	€ / htm²
				Investointivuokra		
Vuokrattavat tilat (B212)		1408	1327,5	4,06 milj.€		2881 €
Nykyinen kävijämäärä Point-kirjastossa: 154 000 vuosittain. Arvio Jumbon kirjaston kävijämäärästä: 320 000 vuosittain.						
Investointikustannus tulevaa kävijämäärää kohden 12,68 €.						
Väistötilan tarve: ei väistötilaa tarvetta						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: ei ole						
Hankkeen toteutusaikataulu: Suunniteltu käyttöönotto: keväällä 2026						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): 989 833 €						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): 898 974 €						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): Tilaan tulee uudet kalusteet ja laitteet, joiden määrä ja kustannukset täsmentyvät tilamuu- tossuunnitteluvaiheessa. Pointin kalusteet ja laitteet osittain uusiokäytetään Jumboon.						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra-arvio:				n. 35 € / htm ² / kk + alv		
Vuokravaikutusarvio	48 626 €/kk + alv			583 517 €/v + alv		
Laatija (t): H. Raita, P. Virtanen, H. Ronkainen, J. Courtemanche				Päivämäärä: 10.4.2025		

2 YHTEENVETO

Aviapoliksen alueelle tarvitaan laajemmat ja paremmat kirjastopalvelut. Aviapoliksen nykyinen Pointin kansainvälisen koulun yhteydessä oleva kirjastotila on liian pieni (noin 550 m²) ja epätarkoituksenmukainen kirjaston käyttöön. Pointin koulu on myös halunnut ottaa kirjastolta vapautuvat tilat omaan käyttöönsä.

Kiinteistöhallitsija Vantaan Valo Ky on tarjonnut vuonna 2008 valmistuneen Jumbon kauppakeskuksen Flamingon osasta vuokratiloja uuden kirjaston käyttöön. Tarjotut tilat ovat 1408 htm². Tilat ovat lähellä julkisen liikenteen solmukohtaa ja autopysäköintiä. Rakennus on hyvässä kunnossa, mutta tarjotun tilan käyttötarkoitus on liiketila ja se tarvitsee tilamuutoksia ja saneerauksia kirjaston käyttöön. Rakennuksessa on tarvittavat huolto- ja logistiikkatilat kirjastolle.

Jumbon kauppakeskuksesta kirjasto saisi isommat tilat, jotka on mahdollista suunnitella nykyisiä tiloja paremmin kirjastopalvelujen tarpeisiin sopiviksi. Jumbon kirjasto palvelisi koko Aviapoliksen aluetta keskeisemmällä sijainnilla ja houkuttelisi asiakkaita ympäri Vantaata, koska Jumbon asioinnista suuri osa tulee arkiasioinnista Vantaan sisällä. Jumbon kirjasto toimisi myös Vantaan kaupungin näyteikkunana kauppakeskuksen ulkopaikkakuntalaisille kävijöille.

Hanke on suunniteltu toteuttavan vuoden 2026 keväällä. Jumbon kirjasto hanke sisältyy Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan ja on mukana 2025 talousarvion hyväksytty investointiohjelmassa 2025–2034.

Tarveselvityksessä Jumbon kirjaston liiketilan vuokran on arvioitu olevan noin 35 € / htm² / kk + voimassa oleva arvolisävero. Hinta sisältää liiketilan pääomavuokran, ylläpitovuokran, markkinointimaksun ja investointivuokra-arvion. Vuokralaisen osuus investointivuokrasta on arviolta yhteensä 4 056 391,4 € (+ alv).

Tarveselvityksessä esitetty vuokra-arvio perustuu alustavaan vuokratarjoukseen. Pääomavuokra on n. 11,25 € / htm² / kk (+ alv), ylläpitovuokra on n. 7,30 € / htm² / kk (+ alv.), markkinointimaksu on n. 0,41 € / htm² / kk (+ alv) ja investointivuokra-arvio on n. 15,57 € / htm² / kk (+alv.), jolloin kokonaisvuokra-arvio on n. 35 €/htm²/kk (+ alv), 48626 €/kk (+ alv.) ja 583517 €/v (+ alv).

Vuokra-aika on 15 vuotta alkaen 1.4.2026 ja päättyen 31.3.2041. Pääomavuokran, ylläpitovuokran ja markkinointimaksun maksaminen alkaa 1.4.2026.

Investointivuokran maksaminen alkaa 1.8.2025, mikä on poikkeuksellinen maksutapa. Aikataulu on alustava ja voi vielä muuttua riippuen mm. rakennusluvan saamisesta ja vuokralaisen päätöksenteosta.

Tämä tarveselvitys ei sisällä Pointin kansainvälisen koulun tilamuutosten kustannuksia.

3 HANKKEEN PERUSTEET

Aviapoliksen alueella kirjastopalveluita tarjotaan tällä hetkellä Pointin kirjastossa, joka sijaitsee Pakkalan kaupunginosassa Kartanokoskella Vantaan kansainvälisen koulun yhteydessä. Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031 sisältyy uuden kirjaston tarve palvelemaan kehittyvän Aviapoliksen koko suur- aluetta. Kirjastotilojen muutokset ja niiden suunnittelu entistä paremmin asiakkaita palveleviksi sekä Pointin kirjaston palvelujen siirtäminen Jumbon kauppakeskukseen vuokratiloihin sisältyy Vantaan kaupungin talousarviossa 2025 kulttuuri- ja kirjastopalvelujen keskeisiin tavoitteisiin. Jumbon kirjaston toteuttaminen poistaa palveluverkkosuunnitelmaan kirjatun Aviapoliksen uuden kirjaston tarpeen lähivuosilta.

Pointin kirjaston nykyiset tilat ovat pienet (noin 550 m²) ja epäkäytännölliset eivätkä mahdollista kaikkia kirjastossa tarvittavia toimintoja. Kirjastosta puuttuvat sopivat tilat asiakkaiden toivomaan hiljaiseen työskentelyyn ja opiskeluun sekä ryhmätoimintaan ja tapahtumille. Suurten ikkunoiden ja jäähdytyksen puuttumisen takia kirjaston tilojen lämpötila on liian korkea niin työntekijöille kuin asiakkaille. Lisäksi Pointin kirjastossa on todettu myös muita työskentelyolosuhteita heikentäviä tekijöitä, kuten kuormittava melutaso. Vuonna 2023 laaditun kirjastojen, asukastilojen ja nuorisotilojen toimitilaverkkoselvityksen mukaan VTK:n omistaman Pointin kirjaston tiloihin kohdistuu laskennallisesti 110 000 euron korjausinvestointitarve. Myös Pointin kansainvälisen koulun oppilasmäärä on kasvanut ja koululla on tarve ottaa kirjastolta vapautuvat tilat käyttöön.

Pointin kirjaston kävijämäärissä on ollut viimeisen viiden vuoden aikana merkittävää laskua. Lasku on ollut vuodesta 2019 (321 005 kävijää) vuoteen 2024 (154 820 kävijää) yli 50 prosenttia. Näin merkittävää laskua eivät selitä korona eivätkä muuttuneet aukioloajat. Sen sijaan on oletettavaa, että Pointin kirjaston tilat eivät palvele parhaalla mahdollisella tavalla alueen asukkaita. Pointin kirjaston aikaisempien kävijätilastojen pohjalta arvio on, että Jumbon kirjaston kävijämäärä olisi vähintään 320 000 kävijää vuosittain. Kävijämäärä voi nousta jopa 400 000:en kävijään.

Jumbon kauppakeskus on tarjonnut kaupungille vuokrattavaksi 1408 htm² tyhjää lii- ketilaa kauppakeskuksen ”Flamingon” osasta toisesta kerroksesta kirjaston käyt- töön. Jumbon asiakaskyselyssä kirjasto oli halutuin palvelu arjessa ja kirjaston si- joittumista nimenomaan Jumboon on toivottu. Kauppakeskus Jumbo on myynnii- tään Suomen suurin kauppakeskus, jossa on 170 liikettä mukaan lukien ravintoloita,

kahviloita, viihdepalveluita, kaksi hypermarketia, hotelli sekä 5 500 parkkipaikkaa. Vuonna 2023 Jumbossa vieraili yli 12 miljoonaa kävijää. Kehä III:n kupeessa sijaitseva Jumbon kauppakeskus on paremmin saavutettava julkisilla liikenneyhteyksillä kuin Pointin talo. Lisäksi tulevan Vantaan ratikan reitille on suunniteltu Rälssitielle raitiotiepysäkkiä, johon tulisi myös sisäänkäynti Jumbon kauppakeskukseen.

Jumbon kauppakeskuksesta kirjasto saisi isommat tilat, jotka on mahdollista suunnitella nykyisiä tiloja paremmin kirjastopalvelujen tarpeisiin sopiviksi. Jumbon kirjasto palvelisi koko Aviapoliksen aluetta keskeisemmällä sijainnilla ja houkuttelisi asiakkaita ympäri Vantaata, koska Jumbon asioinnista suuri osa tulee arkiasioinnista Vantaan sisällä. Jumbon kirjasto toimisi myös Vantaan kaupungin näyteikkunana kauppakeskuksen ulkopaikkakuntalaisille kävijöille.

Laki yleisistä kirjastoista määrittää, että kirjaston tulee tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Jumboon on mahdollista saneerata kirjastolain mukaiset, kirjastotoiminnalle sopivat tilat. Suurempi neliömäärä mahdollistaa lukusalin ja monitoimitilan, joka toimii alustana erilaisille tapahtumille, koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyölle sekä asukkaiden omaehtoisesti järjestämälle toiminnalle. Kirjastoon voidaan sijoittaa enemmän kirjoja kuin nykyiseen Pointin kirjastoon, ja saadaan myös lisää tilaa oleskeluun sekä aikuisille että lapsille. Jumbon laajempiin kirjastotiloihin on myös mahdollista sijoittaa lajitteleva palautusautomaatti, mikä helpottaa suurten palautusmäärien käsittelyä.

Jumbon kirjaston suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja perheiden viihtyvyyteen. Toimintaa ja sisustusta suunnitellaan yhdessä asiakkaiden kanssa. Asiakkaat voivat osallistua kirjaston suunniteluun työpajoissa ja verkkokyselyllä. Kirjastokäynti on helppo yhdistää Jumbossa muun asioinnin kanssa. Kauppakeskuskirjastoista on hyviä kokemuksia monin paikoin, ja tyypillisesti niissä on lisääntynyt lasten kirjojen lainaus. Kauppakeskuskirjastot, kuten Espoon Lippulaivan kirjasto, toimivat usein myös elämyskohteina, joihin tullaan tutustumaan kauempaakin.

Väestöennuste

Aviapoliksen suuralueella asui vuoden 2023 lopussa noin 21 200 henkilöä, mikä vastaa 9 prosentin osuutta koko Vantaan väestöstä. Vantaan väestöennusteen 2023–2033 mukaan Aviapoliksen asukkaiden määrän ennustetaan kasvavan seuraavan kymmenvuotiskauden aikana noin 8 600 henkilöllä. Väestönkasvu kohdistuu runsaan uudisrakentamisen myötä pääosin Veromiehen kaupunginosaan, missä

väestön määrän ennustetaan kasvavan noin 7 600 henkilöllä vuoden 2033 loppuun mennessä.

3.1 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Aviapoliksen uuden kirjaston tarve sisältyy Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031. Hanke on päätetty Vantaan kaupungin talousarvion 2025 mukaan toteuttavaa siirtämällä nykyinen Pointin kirjaston Jumbon kauppakeskukseen. Jumbon kirjasto sisältyy vuokratilahankkeena hyväksytyyn investointiohjelmaan 2025–2034.

4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

4.1 Lähtökohta

Jumbon kirjasto on matalan kynnyksen osallisuuden tila, jonne kaikki tuntevat olevansa tervetulleita. Kirjasto on keidas kaupallisten palveluiden keskellä, paikka rauhoittumiselle, itsensä sivistämiselle ja harrastamiselle. Lisäksi Jumbon kirjasto on näyteikkuna Vantaalle ja sen palveluihin.

4.1.1 Toiminnan kuvaus

1. Jumbon kirjastopalvelut

Kirjastopalvelujen Jumbon tilat korvaavat poistuvat Pointin kirjaston palvelut. Uudet tilat mahdollistavat kappaleessa kolme kuvattua nykyaikaiset kirjastopalvelut. Tilojen tulee olla keskeisellä paikalla Pakkalan-Aviapoliksen keskusteessa ja hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä. Tilojen tulee olla esteettömät ja helposti saavutettavissa liikuntaesteisille ja lastenvaunuille. Tiloihin tulee olla erillinen kulkureitti ja lastauslaituri kirjakuormien kuljetukselle ja logistiikalle sekä riittävät pysäköintitilat asiakkaille ja henkilökunnalle.

Tiloissa on asiakkaiden käytössä olevia laitteita, kuten asiakastietokoneita, lainausautomaatit ja varaushyllyt, jotka vaativat sähköä lisäksi tietoliikennekaapeloinnin. Lisäksi tiloissa tulee olla asiakaskäyttöön avoin langaton verkko ja henkilökunnan käyttöön kaupungin hallinnon verkko. Asiakkaat työskentelevät tiloissa usein omilla laitteilla ja tilassa tulee olla tarjolla riittävästi sähköpistokkeita asiakkaiden käyttöön.

Palautusautomaatin palautusluukkujen tulee avautua asiakastilaan, mutta muuten tilan täytyy olla suljettavissa asiakkailta. Palautusautomaatin tilassa täytyy myös säilyttää kirjalaatikoita, joissa kirjakuormat kulkevat. Valvonnan ja turvallisuuden takia tilan täytyy olla helposti valvottava. Tilassa täytyy olla tarpeeksi avotilaa, jotta kirjahyllyt mahtuvat tilaan niin, että niille pääsee esteettömästi.

Nykyaikaisissa kirjastoissa ei ole asiakaspalvelupisteitä, vaan henkilökunta on asiakkaiden parissa kirjaston kaikissa tiloissa ja lainaus- palautus sekä varaukset ovat automatisoitu.

Pääkirjastotila:

Pääkirjastotila sisältää asiakkaan palvelualueet kuten:

- Aula, jossa on uutuudet ja infotauluja sekä (taide)esitykset
- Lukutilat, jotka on jaettu eri alueisiin / teemoihin tai käyttäjäryhmiin
- Kirjahyllystö
- RFID-hylly ja lainausautomaatit kirjojen lainaukseen
- Kirjapalautusautomaatti
- Tietokonelokerikko asiakkaille
- Kopiokonenurkka
- Tietokonealue

Tiloissa täytyy olla oleskelutilaa, jossa asiakkaat voivat lukea lehtiä, opiskella ja työskennellä. Tiloissa vierailee runsaasti lapsiryhmiä, joista voi tulla paljon ääntä, mikä on hyvä huomioida tilan akustiikassa. Lasten- ja nuorten osaston tulisi ensisijaisesti olla erillisessä rajatussa tilassa. Satutunteja, kirjavinkkauksia ja muita tapahtumia varten tarvitaan erillinen tapahtumatila. Asiakastiloissa täytyy olla hyvä valaistus lukemiseen. Valaistuksen täytyy olla riittävä myös kirjahyllyjen väleissä.

Monitoimitilat:

Kirjastoon tulee kaksi monitoimitilaa. Toista käytetään ensisijaisesti hiljaisena lukusalina ja toista ensisijaisesti tapahtumien tilana. Tilat ovat kuitenkin muunneltavia eri käyttötarkoituksiin. Akustiikan suunnittelussa huomioidaan mahdollisuus keskittyä lukemiseen. Tiloihin mahtuu 60–80 henkilöä. Tiloja voidaan käyttää ryhmien tilaisuuksiin, eri harrastuksiin ja oppimiseen tai hiljaisena luku- ja työskentelyalueena. Tilojen yhteydessä on pieni varastotila tuoleille ja varusteille.

On selkeä etu, mikäli tilojen läheisyyteen saadaan vähintään sellaista seinäpinta-alaa, joka soveltuu näyttelyiden pitämiseen. Valaistuksen suunnitteluun on otettava huomioon esittelyvaloja (spottivaloja).

Perhehuone ja eväskeittiö on keittiötila, jossa voi valmistaa eväitä, siellä on imetysnurkka ja iso ruokailupöytä. Tila palvelee sekä lapsiperheitä että muita käyttäjiä, kuten opiskelijoita ja etätyöntekijöitä.

WC-tilat sisältävät lastenhoituhuoneen, jossa on WC ja LE-WC. WC-tilojen pinnat tulee olla helposti puhtaana pidettävät ja tiloissa tulee olla lattiakaivot, siivouksen helpottamiseksi. Tilojen tulee olla lukittavat. Tilat varustetaan Vantaan kaupungin tilakorttien mukaisilla hygieniavarusteilla.

Muut yleiset WC-tilat ovat lähellä kirjastoa Jumbon kauppakeskuksessa.

2. Henkilöstö- ja aputilat

Toimistotilat:

Toimistotilaan kirjaston henkilökunnalle tulee olla helppo kulku asiakastiloista. Työskentelytiloissa tulee olla tilaa työpisteille (8 kpl), vetäytymis- ja keskustelutilaa sekä varastotilaa päivittäisessä toiminnassa tarvittaville tavaroille. Lisäksi tiloissa on oltava toimistohuone luottamukselliseen keskusteluun ja vuorovaikutukseen.

Henkilökunnan sosiaalityötiloihin tulee olla helppo kulku asiakastiloista, jotta sinne voi nopeasti poiketa työn lomassa. Henkilökunnan tiloissa tulee olla lukittavaa säilytystilaa henkilökunnan vaatteille ja muille henkilökohtaisille

tavaroille, keittiö, ruokailutila, asiakastiloista erillinen WC-tila. Laitoshuoltajille varataan tilasta 2 kpl lukittavaa kaappia. Henkilöstön suihkutilat löytyvät muualta Jumbosta.

Siivoustila: ks. Kohta 4.2.3

4.2 Tilojen kuvaus ja laatutasotavoitteet

4.2.0 Yleiset tilasuunnitteluperiaatteet

Jumbon tilojen ominaisuudet lyhyesti:

Vuokrattava tila sijaitsee vuonna 2008 valmistuneessa Jumbon Flamingon osassa. Tilojen numero on B212 ja ne sijaitsevat toisessa kerroksessa.

Tilan saavutettavuus ja näkyvyys: Tila sijaitsee, kauppakeskuksen Flamingon päätyosassa. Asiakkaan opastukseen tarvitaan logo ja kyltit käytävälle ja myös kyltit muualle. Tilaan pääsee helposti rulla portailla tai esteettömästi hissillä.

Tilassa on ulkoseinä, josta pääsee sisään olemassa olevista ikkunoista luonnonvaloa. Uudet ikkunat lisätään myös perhehuoneeseen sekä henkilöstön tiloihin.

Tila on korkea (6 metriä) ja sen äänieritys ja ilmanmäärä ovat hyviä (tila on toiminut aikaisemmin yökerhona).

Tilasuunnitteluperiaatteet:

Tilat järjestetään vyöhykeperiaatteella julkinen, puolijulkinen ja yksityinen. Vieraat pääsevät ensisijaisesti julkiselle vyöhykkeelle ja henkilökunnan seurassa opastettuina puolijulkiselle vyöhykkeelle. Monitilatoimiston vyöhykkeet tulee olla erotettavissa toisistaan kulunvalvotuilla ovilla. Katselu puolijulkiselta tai julkiselta vyöhykkeeltä työtiloihin tulee estää. Tilojen yksityisyyden kasvaessa kasvaa myös vaatimus häiriöttömyydelle.

1. Julkinen vyöhyke: aula, vastaanotto, yleiset WC:t, yhteiskäyttöinen palvelupiste, asiakkaiden kokoelmatila, kirjapalautus. Julkinen vyöhyke on kaikille avoin.
2. Puolijulkinen vyöhyke: monitoimitilat. Tiloihin pääsevät vieraat ja sidosryhmien jäsenet saatettuina ja tunnistettuina.
3. Yksityinen vyöhyke: henkilöstötyötilat, -vetäytymistilat, henkilöstön sosiaalitilat, varastot, henkilöstön lokerikot- ja naulakot ja palautusautomaattihuone. Vyöhykkeelle pääsevät vain kaupungin työntekijät.

Tilojen sijoittuminen suunnitellaan henkilökuntaa helpottaviksi ja turvallisiksi. Tilat huomioivat asiakkaat ja ohjaavat asiakkaiden kulkua. Kirjaston pohjasuunnittelu on selkeä ja tiloissa on näkyvyys pitkälle. Tiloissa on asiakkaan helppo toimia intuitiivisesti ja suunnittelussa vältetään piilossa olevia tiloja.

Tilojen suunnittelussa huomioidaan ergonomia, työturvallisuus ja esteettömyys.

Jumbon kiinteistössä on valmis jätetila, tavaravastaanotto, tavarahissi, rakennustekniset tilat, väestönsuojat, huoltopiha ja pysäköinti.

Katso myös tilaohjelma liitteenä.

4.2.2 Sisustussuunnitteluperiaatteet

Tilasta suunnitellaan asiakas- ja henkilöstölähtöinen ja lämminhenkinen. Tilasuunnittelu tehdään huolellisesti niin, että se edustaa uniikilla tavalla vantaalaisuutta. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin identiteettiä laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla sisustusarkkitehtuurilla.

Materiaalit, laitteet ja pinnat ovat laadukkaat, kestävät, terveelliset ja ympäristöystävälliset. Kirjastoon tulee myös käytettyjä materiaaleja kuten nykyisen Pointin kirjaston kalusteet.

Ääni- ja valoympäristö ovat huolellisesti suunniteltuja ja ottavat huomioon herkimpien ihmisten tarpeet ja toimivan kirjaston periaatteet.

4.2.3 Siivoustilat

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään RT-kortteja, joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoittamisesta ja mitoituksesta. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin määriteltyjä varusteita.

Siivouskeskus

Siivouskeskus sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan hyvien kulkuyhteyksien alueelle, jossa hissiyhteys. Näin mahdollistetaan tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavuus. Kulku siivouskeskukseen tulee olla esteetön ja tilan kynnyksetön. Siivouskeskus on hyvä sijoittaa niin, että etäisyys siivottaviin tiloihin ei ole pitkä. Siivouskeskus toimii myös puhtauspalvelun tukkutavaroiden ja koneiden varastotilana. Jos erillistä varastoa ei saada, se tulee ottaa huomioon siivouskeskuksen tilaohjelmassa. Tilat tulee varustaa 6 kg teollisuuspyykinkäsittelykoneilla, joka seisoo omilla jalustoillaan. Pyykinkäsittelykoneille valetaan betonista 10 cm koroke, johon koneiden jalustat pultataan kiinni. Pyykinkäsittelykoneiden sähköpistokkeet tulee toteuttaa Kombi-rasioilla. Teollisuuspyykinpesukone vaatii kylmän- ja kuumaveden liitännät. RST-allas varustetaan laskutilalla, pitkällä juoksuputkella ja käsisuihkulla. Koneiden huolto- ja puhdistus sijoitetaan RST-altaan yhteyteen. RST-altaan eteen asennetaan hiekanerottelukaivo 400 x 400 cm. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykinä, sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistustehtäviä. Tilan hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia. Siivouksessa käytettäville koneille varataan 4 kpl latauspistokkeita. Hyllytilaa tulee olla riittävän paljon. Siivousliinoille ja mopeille varustetaan alimmat hyllyt reunallisilla Sovellan lankakoreilla. Muut hyllyt ovat polttomaalattuja teräshyllyjä käytössä oleville puhdistusaineille, puhtaille ja likaisille pyyheautomaatin rullapyyhkeille, sekä varastotavaroille jne. Siivouskeskuksen oven tulee avautua käytävään ja oven leveyden on oltava 1000 mm. Tilan tulee olla lukittava. Siivouskeskus varustetaan Vantaan kaupungin tilakorttien mukaisilla varusteilla.

Erillinen siivoustila

Erillistä siivoustilaa ei tarvita, kun rakennetaan siivouskeskus.

Laitoshuoltajien SOS-tilat

Laitoshuoltajien sosiaalitytöt voivat olla samassa tilassa muun henkilökunnan kanssa.

4.2.3 Jätehuollon tilat

Jumbossa on jätetila. Tiloista syntyvät jätteet viedään kiinteistön omistajan määrittelemään jätepisteeseen.

Vantaa haluaa olla kiertotalouden edelläkävijä ja esimerkin näyttäjä. Kiertotalouden keskeinen tavoite on, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Tuotteet ja materiaalit kiertävät käytössä pitkään. Lajittelun avulla teemme jätteistä raaka-ainetta uusiin tuotteisiin.

Jätepiste tulee sijoittaa huoltopihan yhteyteen. Kulku jätepisteelle tulee olla esteetön ja lumen poiston helposti toteutettavissa. Kulku jätepisteelle tapahtuu kiinteistön sisätilojen kautta.

Hankkeen edetessä jätepisteen sijainti selviää. Jätteenkierrätys voidaan toteuttaa syväkeräyssäilöillä tai kellarikerrokseen tulevalle erillisellä jätehuoneella, jonne jätteenkuljetusautoilla on esteetön kulku. Jäteauton vaatima kääntösäde tulee jätehuoltopisteen suunnittelussa ottaa huomioon. Kierrätettävät jätejakeet toimitilahankkeessa: sekajäte, biojäte, kartonki, muovi, pienmetalli, paperi ja (serromu).

Vuokrakohteessa jätehuollon järjestämisvastuu kiinteistöltä syntyvistä jätteistä on kiinteistönomistajalla.

4.2.4 Ateriatilat (henkilöstötaukotilat)

Vuokrakohteisiin on rakennettava henkilöstön taukutiloihin ja asiakkaiden alueelle kotikeittiöt. Keittiön varusteiden mitoitus vastaa tilan henkilömäärää. Tila varustetaan erillisellä jätepisteellä; sekä, bio, muovi- ja pienmetallijätteille.

4.2.5 Väestönsuojatilat

Vuokrakohteessa on oltava riittävästi väestönsuojapaikkoja.

4.2.6 Pysäköintiratkaisu ja pihan vaatimukset

Ks. kohta 7.3

4.3 Tilaohjelma

Ks. Liite 4

5 RAKENNUKSEN TOTEUTUKSEN TAVOITTEET JA VAATIMUKSET

5.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Tavoitteet vuokrakohteelle

Uudehkoon vuokrakohteeseen sijoituttaessa tehdään tarvittavat muutokset vuokrattaviin tiloihin, jotta ne vastaavat kaupungin vaatimuksia tilojen käyttäjänä. Tilojen on kuitenkin täytettävä rakentamiselle asetetut määräykset.

Korjattavassa vuokrakohteessakin mahdollisimman pieni laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on tavoitteena tilojen energiatehokkuuden edistämiseksi.

Vuokratilojen kyseessä ollessa energiatehokkuus paranee tilamuutosten yhteydessä tehtävien tiivistyskorjausten myötä (kohta 5.9).

Tiloihin asennetaan LED-valaistus sekä liitetään kauppakeskuksessa käytettävä rakennusautomaatiojärjestelmä kaupungin puitesopimustoimittajan rakennusautomaatiojärjestelmään myöhemmin suunniteltavalla tavalla.

Valaistus ryhmitellään ja suunnitellaan siten, että se palvelee toimintaa mahdollisimman monipuolisesti sekä energiatehokkaasti.

Rakennusautomaatiojärjestelmän aikaohjelmien avulla hallitaan kohteen valaistuksen ja ilmanvaihdon toimintaa käyttöajalla sekä sen ulkopuolella. Valaistuksia ohjataan ryhmäkohtaisesti ja ilmanvaihtoa konekohtaisesti.

Taloautomaatiojärjestelmän aktiivinen käyttö IV-koneiden (kohta 6.3.2) ja valaistuksen (kohta 6.4.5) ohjaamiseen vähentää merkittävästi käytön aikaista energiankulutusta.

Kohteen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten edellytetään sen olevan varustetun riittävällä määrällä alamittareita, jotta energianseuranta automaatio- sekä kulutusseurantajärjestelmään pystytään toteuttamaan. Kirjastotilojen kyseessä ollessa tiloja palvelevaan sähkön alakeskukseen pystytään liittämään kokonaissähkönkulutuksen alamittaus. Veden ja etenkin lämmön kokonaiskulutusten alamittauksen toteuttaminen saattaa osoittautua haasteelliseksi olemassa olevaan rakennukseen valmistuviin tiloihin. Mittausten toteutus olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan, jolloin myös tilakohtaiset käyttökustannukset pystytään huomioimaan toteutuneen kulutuksen mukaisesti.

5.1.1 Ympäristö- ja vastuullisuustavoitteet

Tarvittaessa voidaan asettaa vuokratiloillekin ympäristöluokitusvaatimus, mutta sertifioitu ympäristöluokitus nostaa tyypillisesti tilavuokraa laadukkaamman varustelutason myötä.

5.1.2 Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Suositellaan käytettäväksi irtokalusteita ja huomioidaan niiden kierrätysmahdollisuudet. Kalusteiden tulee olla julkisen tilan kulutusta kestäviä kalusteita.

Pointin kalusteet uusiokäytetään Jumbon kirjastossa.

5.1.2.1. Rakennusmateriaalien ja rakenneratkaisujen elinkaaren hiilijalanjälkilaskenta

Tilojen on täytettävä rakentamiselle asetetut määräykset. Materiaalien päästöluokka M1.

Mikäli edellytetään hiilijalanjälkilaskentaa, laskelman esittää vuokranantaja.

5.2 Tilatehokkuustavoite

Tilatehokkuustavoitteessa otetaan huomioon arvioitu kävijämäärä 320 000 kävijää vuosittain. Jumbon tilan laajuus on 1408 htm². Tilatehokkuus on 4,4 htm²/ 1000 vuosikävijää.

Henkilökuntamäärä on noin 20 ja täsmentyy hankeen suunnitteluvaiheessa.

5.3 Muuntojoustovaatimus

Muuntojoustava rakennus mahdollistaa tilojen uudelleen järjestelyn käyttötarpeiden muuttuessa tilatehokkuudesta tinkimättä. Muunneltavuus pidentää rakennuksen elinkaarta ja lisää ympäristöystävällisyyttä.

Muuntojoustavuuden mittari:

Muunneltavuutta mitataan malleilla tai malliin rakenneratkaisuun pohjautuvilla visuaalisoinneilla, jossa esitetään vain kantavat ja jäykistävät rakenteet, porrashuoneet sekä märkätilat.

5.3.1 Tilojen muuntojousto

Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin.

5.3.2 Talotekniikan muuntojousto

Taloteknisten järjestelmien tulee olla muuntojoustavia, mikä mahdollistaa tilamuutokset ilman laajamittaisia teknisten järjestelmien muutoksia.

5.4 Valaistustavoitteet

Valaistustavoitteet ovat standardin SFS-EN 12464-1:2021 (Valo ja valaistus, Työkohteiden valaistus, Osa 1: Sisätilojen työkohteiden valaistus) mukaiset. Valaisinvalinnoissa sekä niiden ohjauksissa tavoitellaan optimaalista

energiatehokkuutta. Tarkemmin valaistuksesta ja niiden ohjauksista on esitetty kohdassa 6.4.5.

5.5 Sisäilmatavoitteet

Tilojen tulee olla sisäilman laadultaan terveelliset ja turvalliset. Tilojen katselmuksessa on hyvä kiinnittää huomiota niiden muutosjoutavuuteen tulevien tilojen monipuolisten ilmanvaihto- ja rakenneteknisten vaatimusten takia.

Mahdollisesta väistötilasta on hyvä olla saatavissa ajankohtaiset ilmanvaihdon nuohous- ja säätöpöytäkirjat sekä kuntotutkimukset- ja arviot, joiden avulla voidaan arvioida tarpeellisia toimenpiteitä väistötilojen toteuttamisen kannalta.

Ilmanvaihdon tulee täyttää tilojen uuden käyttötarkoituksen mukaiset kriteerit mm.:

- ilmamäärien
- kohdepoistojen
- akustisten ominaisuuksien
- ilmanjaon osalta

Jos kriteerit eivät täyty, tulee järjestelmien olla sellaiset, että tarvittavat kriteerit saavutetaan kohtuullisilla muutostöillä.

Tilojen sisäilman laadun tulee täyttää vähintään sisäilmastoluokituksen S2 kriteerit sekä Asumisterveysasetuksessa esitetyt vaatimukset. Tilojen olemassa olevat riskit sisäilman laadun kannalta tulee selvittää ja tarvittaessa riskitekijät tulee pystyä poistamaan tai niiden realisoituminen estämään kohtuullisilla korjaustoimenpiteillä. Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmaluokituksen 2008 (RT 07-10946) päästöluokan M1 (taulukko 3.1.1) vaatimukset.

Ilmanlaadun seuranta:

Jumbon kiinteistö sijaitsee pienhiukkasten alueella. Estetään pienhiukkasten pääsy sisätiloihin ilmanvaihdon suodattimilla.

Mikäli koetaan sen tarpeelliseksi, on mahdollista asentaa tiloihin jatkuvatoiminen olosuhdeseuranta, joka mittaa lämpötilaa, suhteellista kosteutta, hiilidioksidipitoisuutta ja pienhiukkaspitoisuuksia. Yleensä näitä seurantoja pidetään käynnissä esim. puolen vuoden tai vuoden ajan. Tuloksia voi seurata etänä, katseluoikeuden voidaan antaa tilaajalle ja muillekin tarpeen mukaan. Tämän mittauksen avulla saamme tietoa ilmanvaihdon riittävydestä, lämpöolosuhteista

sekä suuntaa antavaa tietoa pienhiukkasten ajallisesta vaihtelusta ja määrästä. Kirjaston seinälle voidaan laittaa QR-koodin, jonka skannaamalla myös käyttäjät voivat antaa palautetta järjestelmän kautta ja katsoa olosuhdetietoa.

5.6 Kosteudenhallinnan tavoitteet

Jos halutut tilaratkaisut vaativat muutos- ja korjaustöitä, tulee työt toteuttaa hyvää rakennustapaa ja kosteudenhallinnan periaatteita noudattaen. Kosteudenhallinnan periaatteita on esitetty esimerkiksi julkaisuissa RIL250-2020 Kosteudenhallinta ja homevaurioiden estäminen, RT 07-10805 sekä Kuivaketju10 -menettelyohjeessa (<http://kuivaketju10.fi/>). Työmaa-aikaisesta kosteudenhallintasuunnitelmasta ja sen toteutuksesta vastaa päätoteuttaja yhteistyössä suunnittelijoiden kanssa.

5.7 Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta ja ohjetta rakennuksen ääniympäristöstä 2018. Kirjasto- ja henkilöstötiloissa noudatetaan jälkikaiunta-ajoissa ja puheensiirtoindekseissä standardin SFS 5907 luokkaa A/B mikäli se on asetuksen ohjetta tiukempi. Edellä esitetty koskee myös monitiloimitilojen avotila-alueita. Muutoin, mikäli Ympäristöministeriön ohje ääniympäristöstä ei muuta edellytä, noudatetaan luokkaa C.

Tilojen vaimennus tulee saattaa sellaiseksi, että jälkikaiunta-aika oleskelu- ja työskentelytiloissa on enintään 0,6–0,9 sekuntia ja porrashuoneessa ja käytävässä enintään 1,3 sekuntia Em. vähimmäisvaatimuksia parempi vaimennus vähentää edelleen melusta aiheutuvaa häiriötä tiloissa. Tilat suunnitellaan toiminnan vaatimien normien mukaan. Tilojen akustinen toimivuus suunnitellaan suunnitteluvaiheessa akustikon toimesta yhteistyössä arkkitehdin ja insinöörien kanssa.

Akustiikan lisäksi suunnitellaan tilojen äänieristys sellaiseksi, että luottamukselliset tai äänekkäät toiminnot ovat mahdollisia niin, ettei ääni kantaudu viereiseen huoneeseen.

Kohteen vaativat ääniolosuhteet huomioidaan ilmanvaihdon suunnittelussa.

Kirjastoa ympäröivä melu, kuten kauppakäyttävän, lähipalveluiden tai liikenteen melu, otetaan huomioon ääniteknisessä suunnittelussa ja vaimennetaan melun negatiiviset vaikutukset kirjastotiloihin.

5.8 Tiiveysvaatimus

Tavoitteet peruskorjauskohteelle

Tehdään tarvittaessa ulkovaipan tiivistäminen energiatehokkuuden parantamiseksi. Rakennuksen tiiveyden parantuminen varmistetaan tiivistämisen jälkeen tiiveysmittauksin korjausrakentamisen aikana.

5.9 Tieto/viestintätekniikkatavoite

Rakennukseen tulee koko rakennuksen kattava langallinen verkko. Kaapeloinnissa ja sähköistyksessä on huomioitava wlan-verkon, kiinteistövalvonnan, infonäyttöjen yms. tarvitsemat liityntäpisteet. Yhteydet hallinnon verkkoon, opetusverkkoon ja langattomaan verkkoon tarvitaan.

5.10 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P1. Palo-osastointi tehdään paloteknisen suunnitelman mukaisesti. Palo-osastojen läpivienneistä laaditaan toteutuskelpoinen palokatkosuunnitelma.

5.11 Esteettömyysvaatimus

Tilat tulee suunnitella esteettömiksi lähtökohtina Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 ja Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018.

Rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta.

Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja, luiskattomia ja kynnyksettömiä, sisäänkäyntiovet varustetaan automaattisilla aukaisulaitteilla. Ovien

avausmekanismit on tehtävä sellaisiksi, että pyörätuolilla, rollaattorilla ja lastenvaunuilla liikkuminen on helppoa.

5.12 Puhtauspalvelun tavoitteet

Puhtauspalvelun tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle työskentelylle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää, turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. Huomioitava, ettei puhtaanapidollisesti ole mahdollisuutta poistaa korkealta yläpölyjä päivittäisessä siivouksessa, mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi. Työpisteiden yhteydessä sähköjohdoille tulee olla erilliset kotelot tai pöydässä kiinni olevat korit, jotta johdot eivät roiku lattioilla, hankaloittamassa siivousta.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Siivoukselle pistorasioita tulee sijoittaa riittävän paljon työtiloihin, käytäville auloihin ja sisäportaikoihin (myös tasanteille), jolloin vältetään jatkojohtojen käyttämiseltä. Siivouspistorasiat sijoitetaan 150 cm korkeuteen.

Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisen tilan kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavia. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta. Tilojen toiminnan suunnittelussa, tulee ottaa huomioon tiloissa käyttöön soveltuvat materiaalit. Eväskeittiöön- ja minikeittiöön (varsinainen keittiöalue) suositeltava lattiamateriaali massalattia tai vinyylilankku, joka on pinnaltaan yhtenäinen ja helposti päivittäin siivottava.

On huomioitava työkahvilan ja eväskeittiön kalustesuunnitelmissa, että kalusteita on helppo ja kevyt siirrellä siivouksen yhteydessä. Suositellaan kalusteisiin tehtaalla asennettavaksi huopapalat.

Tekstiilipalamattoja suunniteltaessa tulee huomioida, ettei laattoja liimata lattiaan. Tekstiilimattoja käytettäessä tulee asentaa jalkalistat. Jos tekstiililaattoja käytetään useassa värissä, pitää urakoitsijan jättää kaikkia laattavärejä 20 kpl kutakin väriä varastoon.

Kiertotalouden hengen mukaisesti olisi suotavaa käyttää uusiokäyttöön valmistettuja lattiamateriaaleja, jos se vain on mahdollista.

Materiaalien päästöluokka M1

Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asvaltoituja / päällystettyjä ja tuulikaapeilla ja tuulikaappimatoilla varustettuja. Mikä vähentää lian kulkeutumisen sisätiloihin. Sisääntuloaulojen lattiamateriaalien tulee olla julkisentilan kulutusta kestävä ja helposti puhtaana pidettäviä. Lattioilla ei saa olla tarvetta vahauksille.

Rakentamisen aikainen puhtausluokka P1

6.1 ARKKITEHTONISET TAVOITTEET

Vantaan arkkitehtuuriohjelma Apoli (2015) mukaan kaupunkikeskustan arkkitehtuurin tulee olla laadukasta ja monikäyttöistä. Tavoitteeksi arkkitehtuuriohjelmassa on nostettu muun muassa luonnon monimuotoisuuden tukeminen kaupunkikeskustoissa sekä valon, värin ja taiteen tuomisen osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin identiteettiä laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla arkkitehtuurilla.

Rakennuksen tulee olla arkkitehtoniselta laadultaan korkeatasoinen. Rakennusratkaisun tulee olla selkeä, looginen ja luonnonvaloa optimaalisesti hyödyntävä. Huonetiloja rajaavia seiniä tulee avata avotiloihin toiminnallisesti ja visuaalisesti harkituilla lasiosuuksilla.

Julkisivuissa ei saisi olla suuria umpinaisia kenttiä. Ratkaisussa tulee myös huomioida auringon lämmön hyödyntäminen ja tilojen yllämpenemistä estävä passiivinen suojaus.

Massoittelun tulee mahdollistaa torimaisen virikkeisen pihatilan muodostuminen.

Jumbon kirjaston julkisivuihin lisätään ikkunat ja ikkunoiden ulkopuolelle asennetaan aurinkolämmön estävät säleiköt.

6.2 RAKENNETEKNISET TAVOITTEET

Rakenneratkaisuissa on noudatettu rakennusaikana voimassa olevia RakMk:n ja RIL ry:n ohjeita ja määräyksiä.

Rakennus on perustettu perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset on routasuojattu, rakennus salaojitettu ja tarvittaessa varustettu radonin poistolla. Maata vasten rakennettavat rakenteet on vesieristetty.

Rakennuksen alapohja on rakennusfysikaalisesti toimiva. Jos rakennuksessa on ryömintätilallinen alapohja, ryömintätila on alipaineinen ylempiin tiloihin nähden. Maanvaraisen alapohjan alusrakenteet on suunniteltu niin, että ne eivät nosta kapillaarikosteutta alapohjarakenteeseen. Alapohjarakenteen tulee olla tiivis estäen mahdollisten epäpuhtauksien ja radonin pääsemisen huonetiloihin.

Rakennuksen runkojärjestelmä on suunniteltu niin, että runkojärjestelmä sallii joustavan käytön ja tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys pääsääntöisesti niin, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei ole pääsääntöisesti estämässä muuntojoustavuutta. Rakennusrungon sisällä olevan runkojärjestelmän suositellaan olevan pilari-palkki-järjestelmä.

Rakennukseen suunnitellut detaljit ovat rakennusfysikaalisesti toimivia. Rakennustyön aikana on kiinnitetty huomiota rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina. Pintamateriaalivalinnoissa on huomioitu sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältetty palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja.

Ulkovaippa on oltava tiivis sisätiloihin nähden. Ulkovaipan tiiviys on todennettava tiiviysmittauksilla. Tarvittaessa ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi on laadittava detaljit liitos- ja epäjatkuvuuskohdista. Ulkovaipan ja ikkunoiden ja läpivientien liitoskohdat on oltava tiiviitä ja rakenteellisesti oikein tehtyjä.

Talotekniikan nousukuilut on minimoitu ja keskitetty.

Rakenteet

Vanhojen suunnitelmien mukaan kirjastotilojen lattiarakenteen kantava tasorakenne on ontelolaatat (korkeus 400 mm). Ontelolaatan päällä on pintabetoni (80 mm) sekä pintamateriaali. Välipohja on mitoitettu osin 5 kN/m² (500 kg/m²) ja osin 8 kN/m² (800 kg/m²) hyötykuormalle. Ontelolaatat tukeutuvat teräsrakenteisiin palkkeihin ja teräsliittopilareihin.

Kirjaston kohdan ulkoseinä on vanhojen suunnitelmien mukaan lasijulkisivu-ulkoseinä, jossa on lasitusjärjestelmä ja metallinen runko.

Kerroskorkeus on 6000 mm (kirjastotilojen lattian korko on +36.915 ja 3.k lattian korko on +42.915).

Vaatimuksia muutostöille.

Kirjaston aineisto- ja logistiikkatilojen varastotiloissa on välipohjan hyötykuormakapasiteetti oltava vähintään 5 kN/m² (500 kg/m²).

Muutostyöt käsittävät tilamuutoksia. Olemassa olevia ei kantavia väliseiniä puretaan. Uusia ei kantavia väliseiniä rakennetaan. Tilamuutokseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Monitoimitiloissa kiinnitetään erityistä huomiota ääneneristykseen, akustiikkaan ja rakenteiden tiiviyyteen.

Ulkoseinää avataan uusien ikkunoiden vaatimassa laajuudessa. Aukotusten tuentatarve selvitetään suunnitteluvaiheessa.

Kohteeseen tehdään tarkat rakennesuunnitelmat ja työselostukset erikoissuunnittelua vaativiin rakennekohtiin. Akustiikkasuunnittelun alaiset työt kirjataan työselostukseen ja rakennekuviin.

Talotekniikan nousukuilut on minimoitu ja keskitetty, pyritään käyttämään olemassa olevia nousukuiluja.

6.3 LVIA-TEKNISET TAVOITTEET

Yleistä

LVIA-järjestelmien suunnitellaan ja rakennetaan siten, että järjestelmä tuottaa teknisesti, turvallisesti ja toiminnallisesti ja terveydellisesti hyvät toimintaolosuhteet ja hyvän käytettävyyden energiatehokkaalla ja muuntojoustavalla tavalla.

Järjestelmät ovat etäohjattavia ja –seurattavia, sekä tarpeen mukaisin mittarein varustettuja, mikä mahdollistaa rakennuksen ja sen eri tilojen ja käyttöpaikkojen teknisten järjestelmien ohjausmuutokset sekä energian ja veden käytön seurannan.

Kaikkiin tilakorteissa esitettyihin tilatyyppeihin rakennetaan toimintoja ja tilojen käyttäjähenkilömäärää palvelevat LVIA-järjestelmät.

Sisäilmaolosuhteet sisäilmaluokan S2 määrittämisen mukaan, henkilömäärältään pienet (1–2 henkeä) työskentelytilojen ilmamäärät S1 tasoon, samoin ryhmä- ja neuvotteluhuoneet.

Suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

6.3.1 Lämmitys ja jäähdytys

Rakennuksen lämmitysmuoto on kaukolämpö. Lämmönjakotapa määräytyy tilojen mukaan.

Lämmönjakotapa voi olla osassa tiloja esim. radiaattoripatterilämmitys ja märkätiloissa lattialämmitys (tarkennus kohteen mukaan). Patterit tehdasmaalataan arkkitehdin määrittämään värisävyyn.

Ensisijaisesti käytetään rakenteellisia keinoja jäähdytystarpeen pienentämiseksi esim. ikkunoiden aurinkosuojausta ja harkittua sijoittelua. LVI-suunnittelija tarkistaa sisälämpötilat suunnitteluvaiheessa jäähdytystehontarvelaskelmin ja simuloinnein.

Mikäli simuloinneissa huomataan tilakohtaisia jäähdytystarpeita, joita tilojen nykyinen viilennetty tuloilma ei riitä kattamaan, tiloihin suunnitellaan esimerkiksi olemassa olevan ilmanvaihdon jäähdytysverkostoon kytkettyjä puhallinkonvektoreita, tai toissijaisesti suora- ja epäsuoria jäähdytyslaitteita.

Mahdollisten kiertoilmajäähdyttimien on oltava rakennusautomaation kautta ohjattuja. Tarvittaessa tulee käyttäjällä olla käsiohjausmahdollisuus pyörimisnopeuksille. Suunnittelijan tulee sopia tapauskohtaisesti ohjaustapa rakennuttajan kanssa etukäteen. Suunnittelija määrittelee suunnitelmassa kohdekohtaisesti harkittuna tarvittavat ohjaukset, pyörimisnopeudet ja urakkarajat laitteille.

Palvelualueen ilmanvaihtokoneet on varustettu jäähdytyspattereina.

6.3.2 Ilmanvaihto

Koneellinen tulo- ja poistoilmavaihtojärjestelmä. Järjestelmien tulee olla energiatehokkaita ja muuntojoustavia. Ohjaustavoissa ja toiminnoissa huomioidaan alueiden käyttöasteen ja olosuhteiden vaikutus ohjaustapaan. Tilojen sisäilman laadun tulee täyttää sisäilmastoluokituksen S2 kriteerit sekä Asumisterveysasetuksessa esitetyt vaatimukset.

Tulo- ja poistoilmakoneet ovat koteloituja, lämpöeristettyjä ja tehdasvalmisteisia koneita lämmöntalteenottolaitteilla. Palvelualueen nykyisen ilmanvaihtokoneen puhaltimet korvataan tarvittaessa vastaamaan palvelualueen käyttötilanteen tarpeita esim puhallinseinämillä. Puhaltimet ovat kammiopuhaltimia, jotka varustetaan energiatehokkailla EC-moottoreilla tai isommissa puhaltimissa PM-moottori taajuusmuuttajin. SFP-luku tulee olla $< 1,7 \text{ kW/m}^3$, s. Lämmöntalteenoton vuosihyötysuhteen tulee olla vähintään 70 %. Tämä huomioidaan suunnittelussa ja laitehankinnoissa (kone-, kanava- ja päätelaitteet). Ulkoilmasäleiköt varustetaan lumisuojin ja kammiot rakennetaan siten, että veden/lumen pääsy koneisiin estyy. Tulo- ja poistokoneet varustetaan näytöllä varustetuilla ilmavirtamittareilla.

Ilmanvaihto varustetaan tarpeenmukaisuuden säädöllä. Osan tiloista ilmamäärää säädetään olosuhtemittauksen (CO₂, lämpötila) mukaan.

Palvelualueen ilmanvaihtokone on varustettu jäähdytyspattereina. Jäähdytyksen piiriin liitettävät ilmanvaihtokanavistot eristetään tarvittavalla tavalla.

Ilmanvaihdon äänen eristävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota. Tilojen tulo- ja poistoilmakanavat varustetaan jakokanava- ja päätelaittekohtaisin äänenvaimentimin.

Ilmanvaihdon käyntiä ohjataan automaatiojärjestelmän kalenteriaikaohjelman, olosuhteiden ja tilojen käytön mukaan. Käyttöalueille asennetaan tarvittava määrä

ilmanvaihdon käynnin lisäaikakytkimiä. Käytön ulkopuolisina aikoina tilojen tuuletus toteutetaan jaksottaisella tuuletustoiminnolla.

Ilmanvaihtojärjestelmän tulee ohjattavissa käyttöaikojen ja tarpeen mukaan. Tiloihin asennetaan keskeisille paikoille ilmanvaihdon lisäaikaohjauksen mahdollistavat kytkimet.

Näkyville jäävät kanavistot ja päätelaitteet arkkitehdin määrittämään värisävyyn.

Mahdolliset olemassaolevat ilmanvaihtokanavistot nuohotaan.

6.3.3 Vesi ja viemäri

Vesi- ja viemärijärjestelmien osalta huomioidaan käyttötarve, kalusteiden ja tarpeen mukaisten varusteiden sijoittelut viitesuunnitelmien ja tarveselvityksen mukaan, esitettyihin paikkoihin.

Vesijohtoverkostot (kylmä käyttövesi, lämmin käyttövesi ja lämpimän käyttöveden kierto) tehdään kuparista juotos- ja puristusliitoksia. Eristys mineraalivillalla, näkyvissä paikoissa PVC-päällyste, lämmin vesijohdot sarja 24, kylmävesijohdot sarja 23.

Runkojohdot toteutetaan pääsääntöisesti käytävien alakaton yläpuolella. Kytkenäjohtot toteutetaan pinta-asennuksena. Laatoituissa tiloissa putket ja viemärit kromattuja. Putkien asentamista rakenteisiin (seiniin ja ontelolaattoihin) vältetään, mahdollisesti piiloon asennettavat putket (yleisissä tiloissa) ovat PEX-muoviputkea suojaputkessa (piiloasennus).

Kaikki venttiilit ovat sinkkikadon kestävästä messinkistä. Sulkuventtiilit ovat palloventtiilejä. Kiertojohdot ja verkostoon liitettävät vesikalusteet varustetaan säätöventtiileillä.

Rakennuksen sisäpuoliset viemärit tehdään ääniteknisistä syistä desibeliviemäri db – muovista esim. Geberit Silent PP, Wawin Asto Db tai Poloplast. Valittavan järjestelmien suhteen on noudatettava tuotteen asennusohjeita ja muoviviemärien suhteen huomioitava mm. palo-osastointien yhteydessä tarvittavat palomansetit ja asennusajankohtien lämpötilaeroista johtuvat lämpölaajenemiset.

Sadevedet piha- ja kattotasoilta viemäroidään ja eristetään kondenssiiviisti rakennuksen sisäpuolella alueen verkostoon. Sadevesiviemärit äänieristetään/koteloidaan akustikon ohjeiden mukaisesti.

Käsienpesualtaiden hanat yksiotehanoja. Vesikalusteiden tulee olla SFS- tai ISO-tyyppihyväksyttyjä ja ääniluokkaa 1. Bideelliset hanat vipuhanoja, pois lukien LE-WC:iden hanat etäbideellä, kosketusvapaat hanat pistotulpilla varustettuna, hanojen muuntajat sijoitetaan alakaton yläpuolelle.

4.0.5 Palotekniset vaatimukset

Palo-osastointi tehdään paloteknisen suunnitelman mukaan ja palo-osastojen läpivienneistä laaditaan toteutuskelpoinen palokatkosuunnitelma.

Tilat varustetaan sprinkleri- ja/tai savunpoistojärjestelmällä mikäli lupaehdot sitä edellyttävät.

6.3.4 Automaatio

Automaatiojärjestelmien rakentamisessa huomioidaan olosuhteiden ohjaus.

Kiinteistön automaatiojärjestelmällä toteutetaan laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukainen etäseuranta ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seuranta ja tietojen taltiointi myöhempää tarkastelua varten, 'pilvitoimintona' verkkoyhteyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta.

6.3.5. Huoltokirja

Vantaan kaupungin huoltokirjaohjeiden mukainen huoltokirja-aineisto toimitetaan projektin huoltokirjakoordinaattorille, joka asettaa aineiston Vantaan kaupungin käytössä olevaan huoltokirjaohjelmaan.

Kiinteistönhuoltohenkilökunta perehdytetään laitteiden käyttöön ja huolto-ohjelmaan urakoitsijoiden järjestämän käyttökoulutuksen yhteydessä. Myös henkilökunnalle järjestetään käyttökoulutus tarpeen mukaisessa laajuudessa.

6.4 SÄHKÖTEKNISET TAVOITTEET

Yleistä

Muutosalueen toiminnalliset muutokset edellyttävät käytännössä koko sähkötekniikan uusimista. Nykyinen kauppakeskuksesta asennettu nousujohto, tietoliikennejohto ja mahdollisesti LVIA-tekkinen kaapelointi sekä muutosalueen kautta asennetut kaapelit muille käyttäjille säilytetään soveltuvien osien.

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laittevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetuotteita.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

6.4.1 Sähkötekniset liittymät

Kirjaston tilat liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon nykyisen rakennuksen liittymän kautta. Kiinteistöautomaatio liitetään kauppakeskuksen huoltoyhtiön kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon ja murtosuojausjärjestelmä rikosilmoitinverkkoon.

6.4.2 Sähkönjakelu, keskukset ja mittaukset

Sähkölaitteet rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Nykyisen ryhmäkeskuksen soveltuvuus kirjastokäyttöön tarkistetaan viimeistään suunnitteluvaiheessa. Lähtökohtaisesti nykyinen sähkökeskus uusitaan.

Nykyinen muutosaluetta palveleva sähkön mittaus hyödynnetään.

6.4.3 Johtotiet

Kirjaston tiloihin asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakenteisia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

Nykyiset johtotiet hyödynnetään soveltuvien osien.

6.4.4 Johtot ja niiden varusteet

Kirjaston tiloihin asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- AV- ja esitystekniikkaa
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Uppoasennusmallisten sähkökalusteiden sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

6.4.5 Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1:2021 suosituksia.

Kirjaston tilojen alueelle asennetaan energiatehokkaat valaisimet ja niille moderni valaistusohjausjärjestelmä kuten Dali. Valaisimiksi valitaan pääsääntöisesti himmentimellä varustetut valaisimet. Varastoissa ja wc-tiloissa valaistusta voidaan ohjata ns. perinteisillä ovenpieleen sijoitettavilla kytkimillä tai läsnäoloantureilla.

Valaistus toteutetaan pääsääntöisesti tasaisella yleisvalaistuksella, jota ohjataan muuntojoustavasti. Lisäksi paikallis-/tunnelmavalaitusta varten asennetaan ohjattavia kosketinkiskoja eri toiminta-alueille.

Monitoimitiloihin ja hengailualueelle asennetaan kattorakenteisiin kiinnitettävät valaisinansasputket, joihin esitystekniikan valaisimet kiinnitetään.

6.4.6 Yleiskaapelointi- ja mobiilijärjestelmät

Kirjaston tilat varustetaan Cat 6a mukaisella U/FTP yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, Info-TV-järjestelmää, ovenpielinäyttöjä videovalvontaa sekä AV/Estek-järjestelmiä.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan rakennusaineiseen lukittavaan teletilaan.

Kirjaston tilat varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Kuuluvuusalue kattaa tilat kokonaisuutenaan. Sisäverkon kuuluvuus tulee mitata ennen muutostöiden valmistumista ja tarvittaessa täydentää wlan-lisätukiasemilla.

Puhelimien (gsm) ja nettiyhteyksien (2G, 4G ja 5G) kuuluvuus rakennuksen sisällä tulee varmistaa. Keinoja kuuluvuuden varmistamiseksi mm. on käyttämällä soveltuvia rakennusmateriaaleja ja/tai teknisiä ratkaisuja. Mobiiliverkkojen kuuluvuus varmistetaan yleisimpien operaattoriverkkojen kuuluvuusmittauksilla ja tarvittaessa sisäverkkoa täydennetään tukiasemilla.

6.4.7 Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei asenneta erillistä yhteisantennijärjestelmää. Televisioyhteydet ovat toteutettavissa tarvittaessa tietoliikenneverkon kautta.

6.4.8 VIRVE-verkko

Kauppakeskuksen viranomaisverkkoa (jos kauppakeskukseen kyseinen verkko on rakennettu) laajennetaan muutosalueelle, mikäli kuuluvuus ei ole riittävä.

6.4.9 Info-TV-järjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näytöt asennetaan auloihin ja kirjaston tiloihin (tarkistettava paikat suunnitteluvaiheessa).

6.4.10 Äänentoisto-, AV- ja kuulutusjärjestelmät

Kirjaston tilat varustetaan äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmällä, joka liitetään kauppakeskuksen äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmään. Järjestelmä palvelee ensisijaisesti hätäkuulutuksia.

Kirjaston tiloihin asennetaan äänentoisto ja kuulutusjärjestelmä, jolla voidaan paikallisesti antaa kuulutuksia ja toistaa esim. musiikkia. Suunnitteluvaiheessa tarkistetaan, voidaanko paikallisäänentoistossa hyödyntää yleiskuulutusjärjestelmän kaiuttimia.

Monitoimitiloihin ja hengailualueelle asennetaan liityntäpisteet esitystekniikalle (videoprojektori ja/tai näyttö, kaiuttimet, valoansas valonheittimineen, vahvistin, valo/äänipöytä, yms.). Sijoituspaikat ja laitteet tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

Monitoimitilat ja hengailutila varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla induktiosilmukajohdotuksella ja vahvistimella. Induktiosilmukka asennetaan

lattiaan. Vaikutusalue merkitään opastekartalla. Vaatimus perustuu Valtioneuvoston asetukseen rakennuksen esteettömyydestä (myöhemmin esteettömyysasetus). Kts. 12 §.

6.4.11 Keskuskellojärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan väyläpohjaisella keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan mm. kirjasto-, kokous-, käytävä- ja työtiloihin, kirjastoautohalliin.

6.4.12 LE-WC-hälytysjärjestelmä

LE-WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Rinnakkaishälytykset johdotetaan henkilökunnalle.

6.4.13 Henkilökunnan kutsujärjestelmä

Kirjaston tiloihin asennetaan henkilökunnan kutsujärjestelmä, jolla asiakkaat voivat ottaa yhteyttä henkilökuntaan. Kutsulaitteille asennetaan sähköliitäntä. Kutsut siirretään henkilökunnan mobiililaitteisiin.

6.5.14 Tilanvarausjärjestelmä

Monitoimisalit ja perhehuone varustetaan valmiudella nettipohjaiseen tilanvarausjärjestelmään (Timmi tai vastaava) liittämiseksi. Asiakkaat kulkevat tiloihin kulunhallintajärjestelmän pin-koodilukijoiden avulla.

Tilojen sisäänkäyntien viereen asennetaan kaapelointi ja rasiointi ovenpielinäytöille.

6.4.15 Murtosuojausjärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan paikallisella murtosuojausjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena. Järjestelmä kytketään osaksi sähköistä kulunvalvontajärjestelmää.

Vantaan käyttämä järjestelmä on Hedegren HHL.

6.4.16 Videovalvontajärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan paikallisella tallentavalla IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan julkisia tiloja ja käytäviä.

6.4.17 Kulunhallintajärjestelmä ja sähkölukitus

Kirjaston tilat varustetaan sähköisellä kulunhallintajärjestelmällä (iLOQ S5). Kulunhallintajärjestelmä rakennetaan pääkulkureiteille, monitoimitiloihin ja perhehuoneeseen.

Sähkölukittavat ovet varustetaan lisäksi lukkopesillä, jotka mahdollistavat kulkemisen ovista poikkeustilanteissa (laitehäiriöt, sähkökatkot, hätälukitustilanteet).

Kirjaston pääkulkureittien sähkölukittavat ovet kytketään hätälukituspainikkeen tai -painikkeiden ohjattavaksi. Henkilökunta voi tarvittaessa sulkea ja avata etänä kirjastoon johtavat ovet. Painikkeet ovat sienimallisia punaisia painikkeita.

Kulunhallintajärjestelmän tarkoitus on parantaa henkilökunnan turvallisuutta sekä palvella iltakäyttöä.

6.4.18 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä, joka liitetään kauppakeskuksen järjestelmään.

6.4.19 Paloilmoitinjärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan paloilmoitinjärjestelmällä, joka liitetään kauppakeskuksen järjestelmään. Hätäkeskusyhteys toteutetaan kiinteistön paloilmoitinjärjestelmän kautta.

6.4.20 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Kirjaston tilat varustetaan sprinkleri- ja/tai savunpoistojärjestelmällä, jotka liitetään kauppakeskuksen järjestelmään.

6.4.21 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Keittiölaitteille, pesukoneille, kirjojen palautuslaitteille, työpisteille, asiakkaiden mobiililaitteiden latauksille, sähköisille pimennysverhoille, valkokankaille, kävijälaskureille, yms. asennetaan sähkö- ja/tai tietoliikenneliitännät.

Sähkö- ja tietoliikennepistorasiat asennetaan kiinteisiin seiniin, pilareihin ja alakattoihin. Alueilla, missä seinäpintoja tai pilareita ei asennuksissa voi hyödyntää, jakelu toteutetaan pistorasiapylväillä. Muuntojoustavuuden kannalta alakattoihin asennetaan sähkö- ja tietoliikennepistorasioita noin 3–5 m välein.

7 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Vuokrattavatila sijaitsee vuoden 2008 valmistuneessa Jumbon Flamingon osassa. Tilan numero on B212 ja se sijaitsee toisessa kerroksessa. Optiona on tarjottu ulkokattoterassi kolmannessa kerroksessa. Kattoterassiin päästään kirjastotilassa olevan sisäportaista. Tila on käyttötarkoituksena *0311 Kauppakeskukset ja liike- ja tavaramatalo* johon on sallittu 10% julkisia palveluja kuten kirjastoa. Rakennuksen numero 1019440325.

Kiinteistöä hallitsee Vantaan Valo Ky, Y-tunnus 2984749-1, Firdonkatu 2 T 173, 00520 Helsinki.

Rakennuksessa on väestönsuoja.

7.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet,

Paikka on asemakaavassa sallittu kirjaston toiminnoille.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Tontti on turvallinen ja terveellinen.

Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Tontti on turvallinen ja terveellinen.

Liikenne-, melu- ja pienhiukkaset

Rakennus sijoittuu lentomelualueelle 3 (55–55 dB). Tilat sijoittuvat Tasetien puolella, jossa tieliikennemelu on päivällä 65–70 dB (voimakas). Tiemelukartta on liitteenä numero 6.

Rakennus sijoittuu myös merkittävän pienhiukkasten alueelle. Liitteenä (liite 7) on viimevuoden pienhiukkasten kartta, alue on keltaisella. (Lähde: HSY).

On estettävä pienhiukkasten pääsyä sisätiloihin. Katso suositeltavat toimenpiteet, kohdasta 5.5 Sisäilmataavoitteet ja kohdasta 6.3 LVIA-tekniset tavoitteet.

Melu- ja ilmanlaatu vaikuttavat asiakkaisiin, jotka kävelevät tai pyöräilevät Jumboon. THL ja HSY:n tiedon mukaan ei suositella herkille ihmisille pitkää oleskelua vastaavaan pölyisessä ja meluisassa ympäristössä.

Herkät ihmiset ovat (THL mukaan):

- sepelvaltimotautia sairastavat
- sydämen vajaatoiminnasta kärsivät
- astmaatikot
- keuhkohtaumatautia sairastavat
- lapset

Radonselvitystä

Tila on radonin näkökulmasta turvallinen. Tehdään selvitys tarvittaessa.

7.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset

Asiakkaiden palvelut sijoitetaan lähelle julkisen liikenteen solmukohtaa ja autopysäköintiä.

- Esteetön kulkureitti ja sisääntulot
- Turvallinen alue lapsille ja vanhuksille, jotka saapuvat autolla
- Lähellä muita palveluja kuten kahvila ja lounasravintola
- Pysäköintihalli noin 800 autolle lähellä kirjastoa
- Bussien ja tulevan ratikan pysäkkejä

Kävely- ja kevytliikenteiden haasteet:

Tavoitteena on turvallinen saavutettavuus alakoululaisille (ilman huoltajia liikkuville), ikäihmisille ja muille hitaasti liikkuville ihmisille. Jumbon ympärillä vilkasliikenteiden katujen ylitys on haastava.

Toimitilan sijainnin johdosta työntekijät liikkuvat pääosin julkisilla liikennevälineillä.

Kirjaston lähellä, hotellin sisäänkäynnin vieressä on uusi polkupyöräpaikka ja esteetön pääsy.

Ulkoalueiden ja pysäköintihallin valaistukseen ja kameroihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta.

8 HANKKEEN LAAJUUS

Tila on 1408 htm², sen hyötymäärä on 1327,5 htm² ja huoneala on 1376,5 htm².

9 VÄISTÖTILATARVE

Ei ole väistötilatarvetta

10 KUSTANNUKSET

10.1 Vuokrauskustannukset

Tarveselvityksen Jumbon kirjaston liiketilan vuokra on arvioitu noin 35 € / htm² / kk + voimassa oleva arvolisävero. Hinta sisältää liiketilan pääomavuokran, ylläpitovuokran, markkinointimaksun ja investointi vuokra-arvion. Vuokralaisen osuus investointivuokrasta on arviolta yhteensä 4 056 391,4 € (+ alv).

Tarveselvityksessä esitetty vuokra-arvio perustuu alustavaan vuokratarjoukseen. Pääomavuokra on n. 11,25 € / htm² / kk (+ alv), ylläpitovuokra on n. 7,30 € / htm² / kk (+ alv.), markkinointimaksu on n. 0,41 € / htm² / kk (+ alv) ja investointivuokra-arvio on n. 15,57 € / htm² / kk (+alv.), jolloin kokonaisvuokra-arvio on n. 35 €/htm²/kk (+ alv), 48626 €/kk (+ alv.) ja 583517 €/v (+ alv).

Vuokra-aika on 15 vuotta alkaen 1.4.2026 ja päättyen 31.3.2041. Pääomavuokran, ylläpitovuokran ja markkinointimaksun maksaminen alkaa 1.4.2026.

Investointivuokran maksaminen alkaa 1.8.2025, mikä on poikkeuksellinen maksutapa. Aikataulu on alustava ja voi vielä muuttua riippuen mm. rakennusluvan saamisesta ja vuokralaisen päätöksenteosta.

Vuokrasopimus hyväksytään erillisellä päätösesityksellä Kaupunkitilalautakunnassa 4.6.2025.

Tämä tarveselvitys ei sisällä Point kansainvälisen kouluun tilamuutosten kustannuksia.

10.2 Käyttökustannusennuste

Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle (alv 0 %): 989 833 eur / vuosi.

Ylläpitokustannukset (alv 0 %): 898 974 eur / vuosi.

10.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Tilaan tulee uudet kalusteet ja laitteet, joiden määrä ja kustannukset täsmentyvät tilamuutossuunnitteluvaiheessa. Pointin kalusteet ja laitteet osittain uusiokäytetään Jumboon.

11 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

11.1 Rahoitus

Investointiohjelmassa ei ole varattu varoja tähän hankkeeseen, vaan vuokra- ja käyttökustannukset kuuluvat kaupungin taloussuunnitelman käyttötalousmäärärahoihin.

11.2 Toteutus

Toteutustapa selviää myöhemmässä vaiheessa ja on vuokranantajan vastuulla.

11.3 Aikataulu

Tarveselvitys 1–4/2025

Lautakuntien käsittely 5/2025 (Kaupunginhallitus 2.6.2025)

Yleissuunnittelu 4–5/2025 (vuokranantajan riskillä)

Rakennuslupavaihe (4 kk) 6/2025–10/2025

Toteutussuunnittelu ja urakkakysely 6–8/2025

Rakentaminen: Tilamuutokset ja saneeraukset (8 kk)

Käyttäjän kalustaminen ja varustaminen 3–4/2026

Käytönotto 5/2026

12 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Tarveselvitysvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

13 RISKIT

13.1 Aikatauluriskit

Tarveselvityksen tai vuokrasopimuksen hyväksyminen viivästyy. Hanke siirtyy uudelleen käsittelyyn.

Rakentamisluvan käsittely viivästyy.

13.2 Rakentaminen

Hankkeesta on laadittu HAVAT-riskikartta.
Urakkakyselyn ja työmaan aikataulu viivästyy.

13.3 Kaavamuutoksen aikatauluriski

Ei kaavamuutosriskiä.

13.4 Terveellisyys- ja turvallisuusriskit

Katso kohdat 7.2 ja 7.3 Liikenne-, melu- ja pienhiukkasten riskit.

14 TARVESELVITYKSEN TYÖRYHMÄ

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

- Annukka Larkio, kulttuurijohtaja
- Harri Raita, koordinaattori yhteiset palvelut
- Rauha Maarno, kirjastopalvelujen päällikkö
- Heli Ronkainen, palvelupäällikkö, kirjastopalvelut
- Lauri Majuri, kehittämispäällikkö, yhteiset palvelut
- Anna Ruotsala, työsuojeluvaltuutettu
- Saija Männistö, talouspäällikkö, yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue /Toimitilajohtaminen:

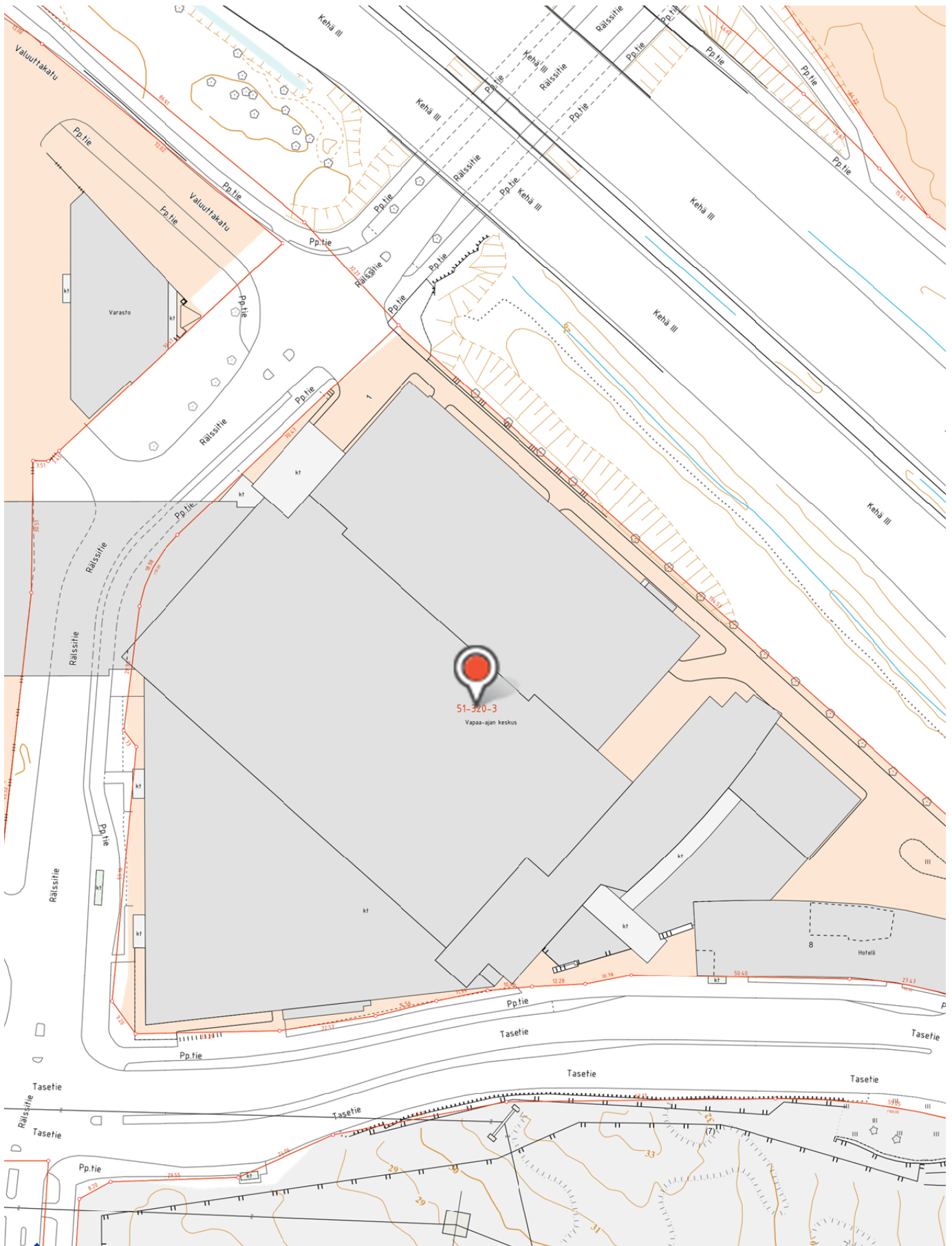
- Josée Courtemanche, rakennuttaja-arkkitehti, hankkeenvetäjä
- Jukka Tuhkanen, rakenneinsinööri
- Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri
- John Petäistö, LVI-insinööri
- Piia Markkanen, sisäilmanasiantuntija
- Anne Valkeapää, puhtauspalveluasiantuntija
- Sirpa Eskelinen, energia-asiantuntija

Kiinteistöhallinta ja asuminen:

- Jussi Juntunen, alueisännöitsijä
- Patrik Virtanen, vuokrausasiantuntija
- Tiina Louhikoski, toimitilapäällikkö

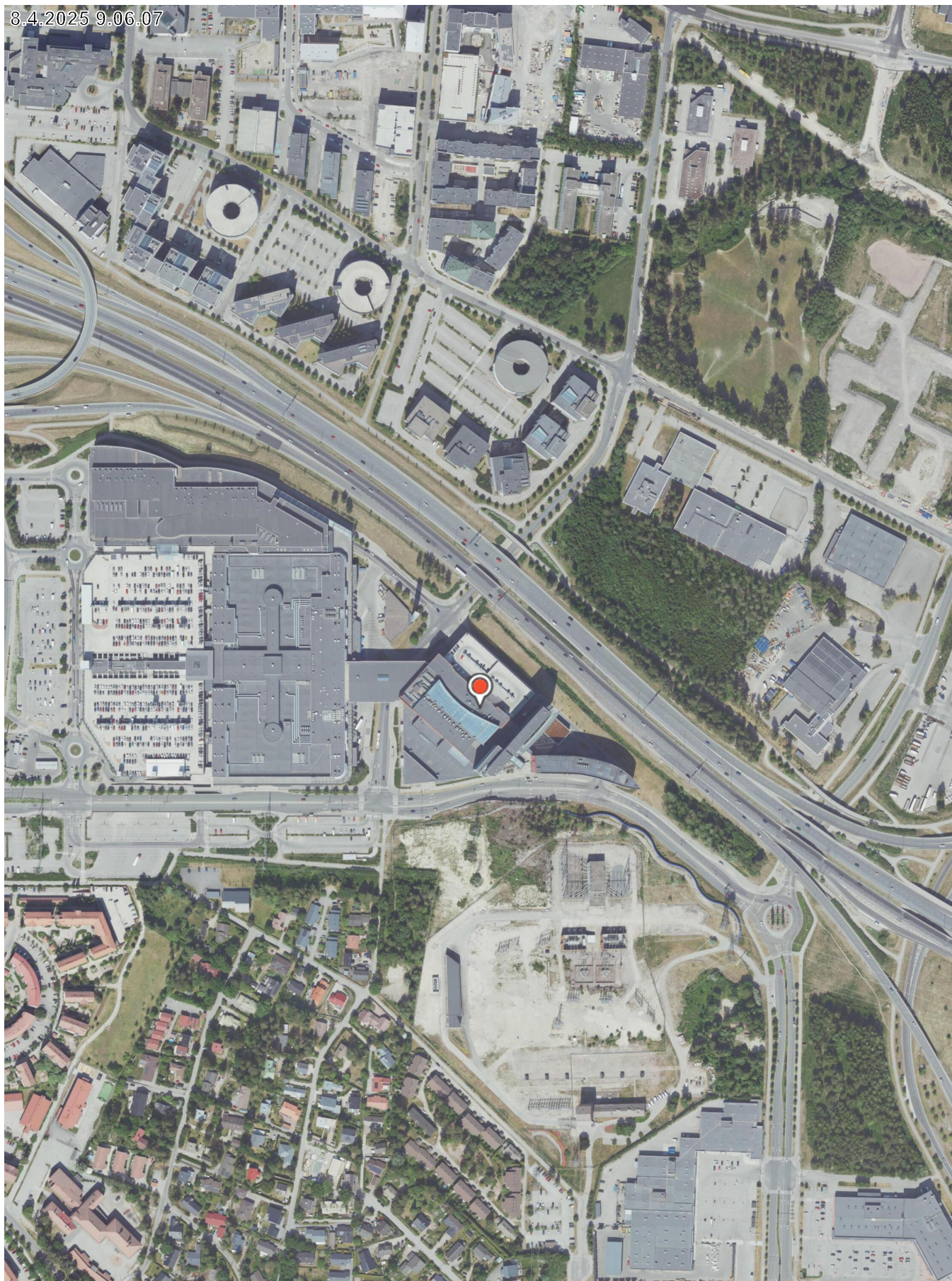

LIITE 1 sijaintikartta

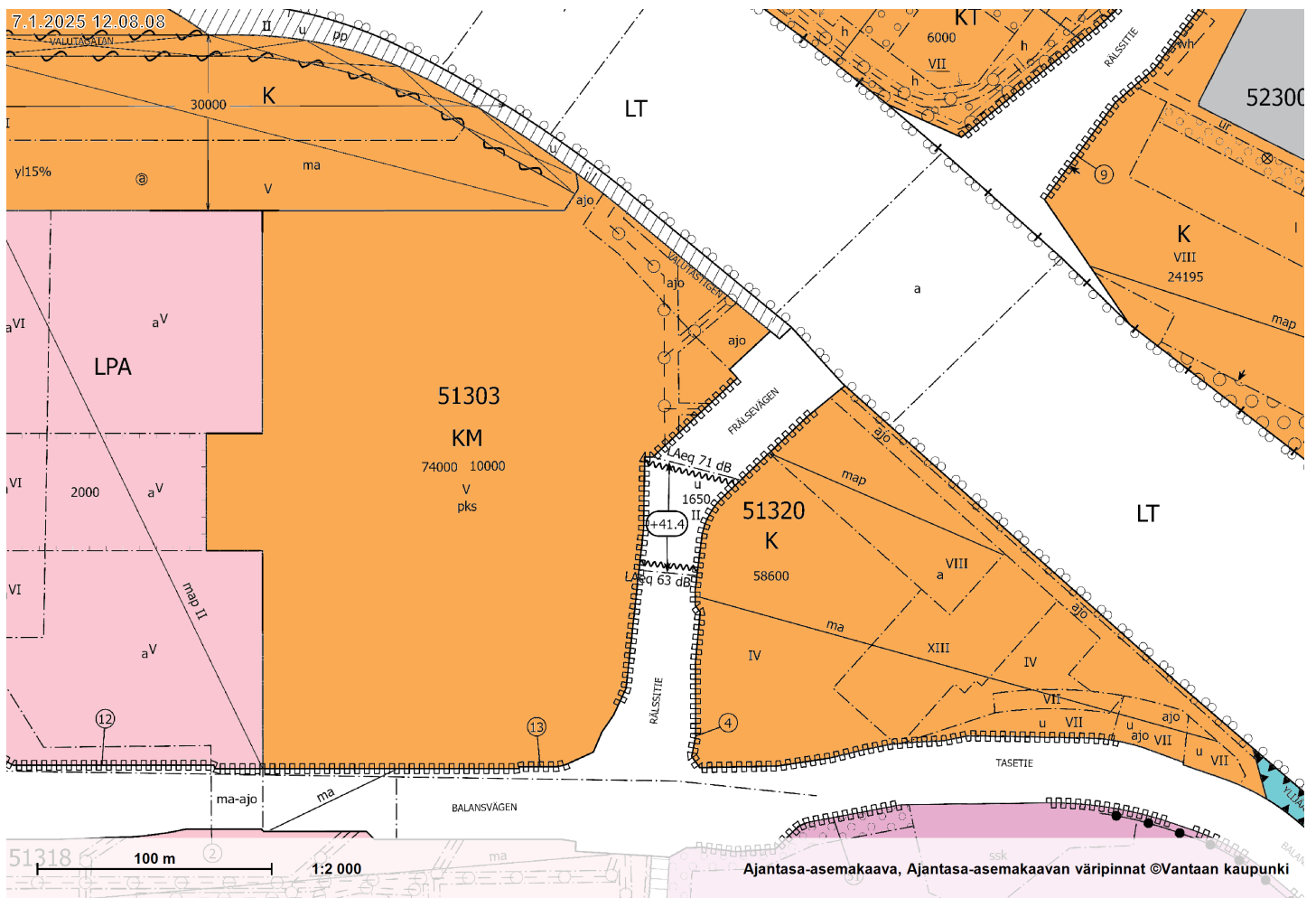

Jumbon kirjasto
Tarveselvityksen liitteet
10.4.2025

8.4.2025 9.06.07

LIITE 3a asemakaavaote

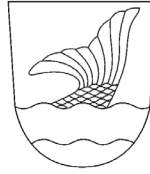

002464

5.9.2023

Vantaan kaupunki

Vantaan ratikka: Pakkala

Vanda stad

KV 9.10.2023

Vandaspåran: Backas

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 51, PAKKALA

Korttelit 51200, 51205, 51206 ja 51318 sekä osat kortteleista 51303, 51314 ja 51320 sekä katu- ja liikennealueet.

Kaupunginosa 52, VEROMIES

Tonttijaon muutos

Korttelit 51200, 51205, 51206 ja 51318 sekä osat kortteleista 51303, 52128, 52300, 51314 ja 51320.

1:2000

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 51, BACKAS

Kvarteren 51200, 51205, 51206 och 51318 samt delar av kvarteren 51303, 51314 och 51320 samt gatu- och trafikområden.

Stadsdel 52, SKATTMANS

Ändring av tomtindelningen

Kvarteren 51200, 51205, 51206 och 51318 samt delar av kvarteren 51303, 52128, 52300, 51314 och 51320.

1:2000

K

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Korttelia 51320 koskevat määräykset:

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA

Alueelle saa sijoittaa hotellin.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavaramyymälää eikä paljon tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa.

Myymlätiloja oheistiloineen saa rakentaa enintään 20 % käytetystä kerrosalasta, kuitenkin enintään 8 000 kerrosneliömetriä.

Myymlätilojen tarvitsemia aula- ja poistumistiloja saa rakentaa ilman, että niitä lasketaan myymälätilojen rakennusoikeuteen, kuitenkin enintään 1150 kerrosneliömetriä.

Korttelin kerrosalasta saadaan käyttää enintään 30 % urheilutiloja varten ja 10 % julkisia palveluja varten.

Alueelle saa rakentaa kaksi kellarikerrosta. Kellarikerroksiin saa sijoittaa varastoja ja niihin johtavia kulkuteitä rakennusoikeuden lisäksi.

Kellarikerroksiin saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaista tilaa enintään 2500 kerrosneliömetriä.

Katolle saa rakentaa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi teknisiä tiloja, jotka tulee niihin liittyvine laitteineen huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader.

Vid planering av byggnader måste försiktighet iaktas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.

Bestämmelser som gäller i kvarter 51320:

BYGGANDE OCH STADSBILD

På området får placeras ett hotell.

Till området får man inte förlägga en dagligvaruhandel eller en affär för specialvaror som kräver mycket utrymme, som t.ex. en bil-, järn-, möbel-, trädgårds- eller lantbruksaffär.

Butikslokaler med anknytande utrymmen får byggas på högst 20% av den använda våningsytan, dock högst 8000 kvadratmeter våningsyta.

Entréhall och utgångar som behövs för butikslokalerna får byggas utan att de räknas till butikslokalernas byggnadsrätt, dock högst 1150 kvadratmeter våningsyta.

Högst 30 % av kvarterets våningsyta får användas för idrottslokaliteter och 10 % för offentlig service.

I området får två källarvåningar byggas. I källarvåningen får utöver byggrätten placeras förråd samt passager som leder till dem.

Till källarvåningarna får man förlägga utrymmen avsedda för huvudanvändningsändamålet på högst 2500 kvadratmeter våningsyta.

På taket får utöver våningslalel och byggrällen byggas tekniska utrymmen, vilka tillsammans med de anordningar som hänför sig till dessa, skall anpassas till byggnadens arkitektur.

Jumbon kirjasto - Tarveselvitys
Alustava tilaohjelmataulukko

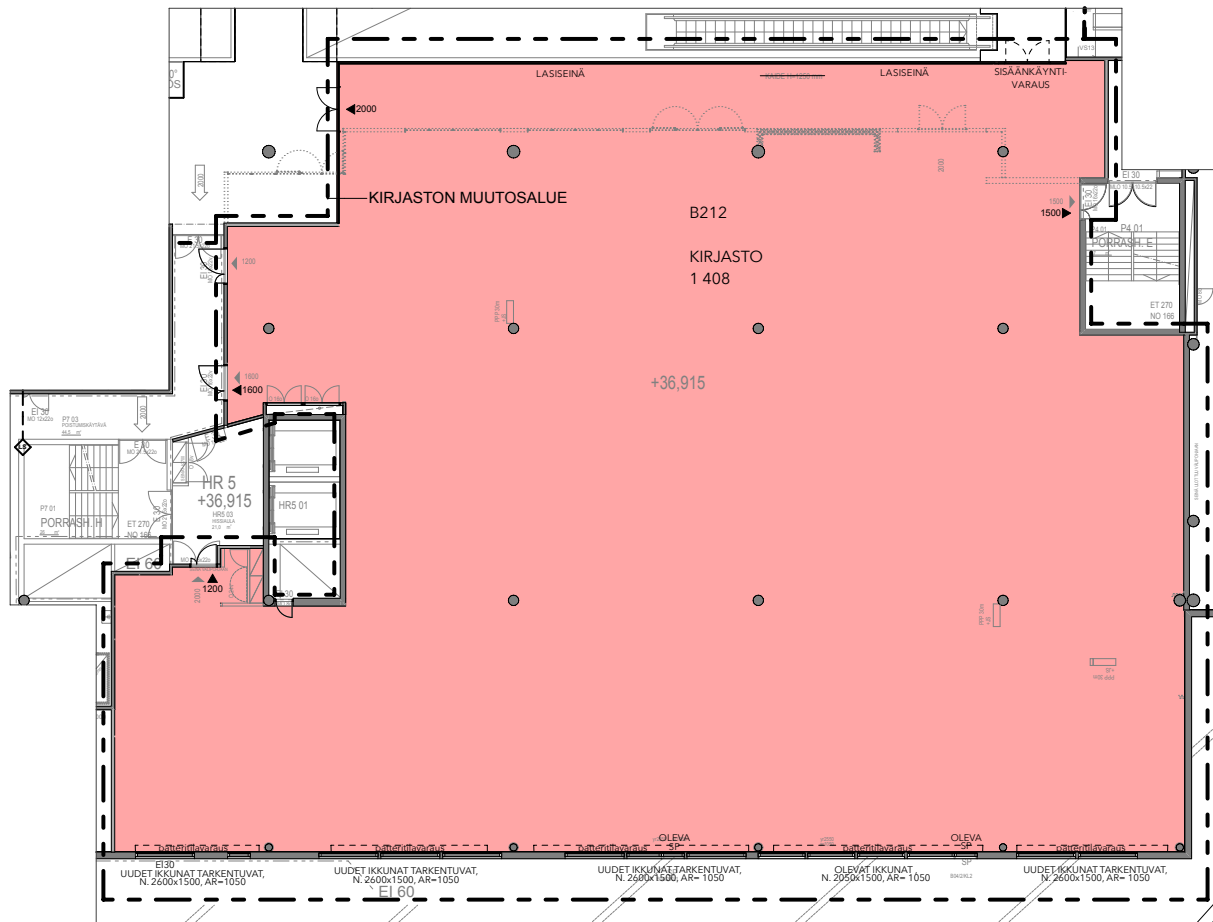
26.3.2025

Alue				
	huone nro	Nimi	pinta-ala (hum)	pinta-ala (hym)
	B212.01	Kirjastosali	850,0	850,0
	B212.02	Monitoimitila 1	93,5	93,5
	B212.03	LE-WC	6,5	6,5
	B212.04	Vauvanhoito / LE-WC	7,5	7,5
	B212.05	Käytävä	11,0	0,0
	B212.06	Tuolivarasto 1	14,0	14,0
	B212.07	Perhehuone / ruokailutila	53,0	53,0
	B212.08	Toimistotila	60,5	60,5
	B212.09	Toimistohuone	9,5	9,5
	B212.10	Vetäytymistila 1	6,0	6,0
	B212.11	Vetäytymistila 2	6,0	6,0
	B212.12	Henkilökunnan taukotila	26,5	26,5
	B212.13	Siivoustila	10,0	10,0
	B212.14	Henkilökunnan WC 1	3,5	3,5
	B212.15	Henkilökunnan WC 2	3,5	3,5
	B212.16	Huoltokäytävä	33,5	0,0
	B212.17	Tuolivarasto 2	12,5	12,5
	B212.18	Kirjavarasto	20,5	20,5
	B212.19	Sähkö ja TELE-tila	4,5	0,0
	B212.20	Monitoimitila 2	80,5	80,5
	B212.21	Palautusautomaattihuone	64,0	64,0
Yhteensä			1376,5	1327,5

LIITE 5 vuokrauspohja

A

Vantaan Valo Ky ARCO ARCHITECTURE COMPANY

VUOKRAUSPOHJA 1:175

LUONNOS 28.2.2025

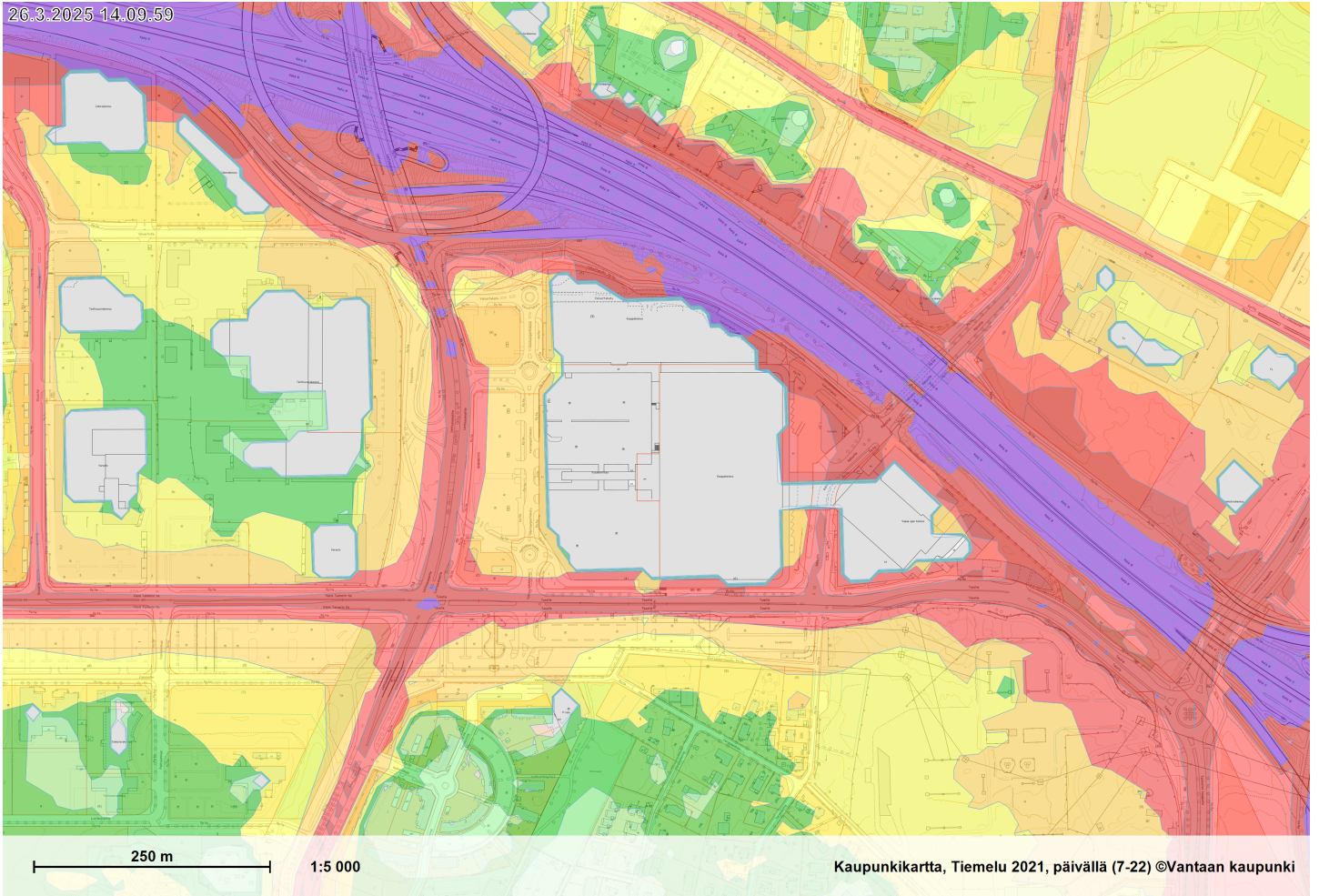

Jumbon kirjasto
Tarveselvityksen liitteet
10.4.2025

LIITE 6

tiemelukartta (päivällä 7-22)

26.3.2025 14.09.59

Jumbon kirjasto
Tarveselvityksen liitteet
10.4.2025

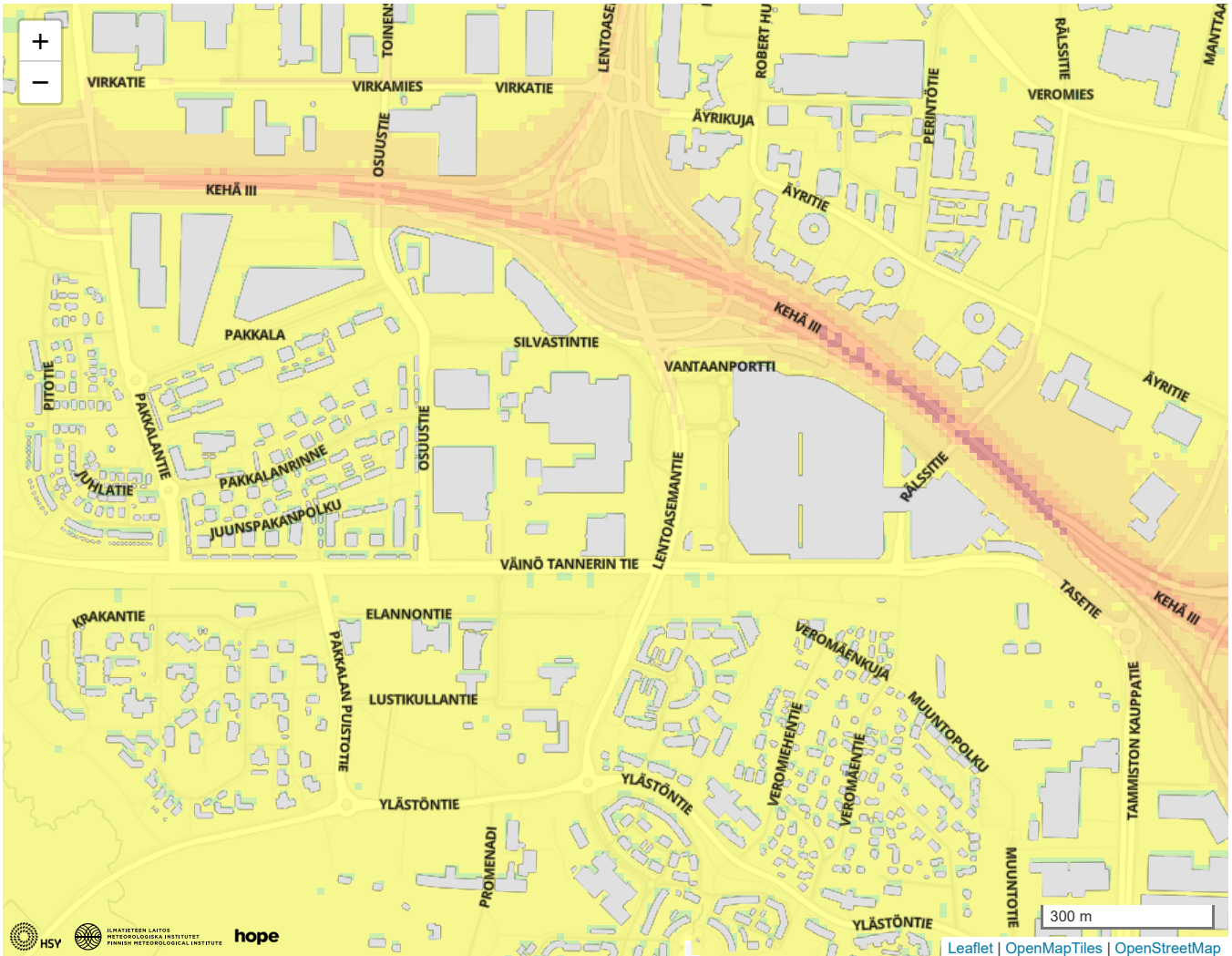
ilmanlaadun vuosikartta 2024

Pienhiukkaset PM2.5 ▼

2024 ▼

Koko vuosi ▼

Tieto ▼

11 § Selvitys Kivistön tapahtuma-areenan ja siihen liittyvä hotellin rahoitusratkaisusta sekä maankäytön tarkastelusta / Arena 3.3 Oy

VD/4521/10.00.02.02/2019

TeA/AK/SP/GK/TE/PK/MT

Kaupunginhallitus hyväksyi Arena 3.3 Oy:n maanvuokrasopimukset ja kiinteistökaupan esisopimukset 2.12.2024. Kaupunginhallitus päätti, että sopimukset saa allekirjoittaa vasta sen jälkeen, kun kaupunginhallituksen 4.9.2023 edellyttämät maankäytön tarkastelut ja hankkeen rahoitusratkaisut on tehty ja esitelty kaupunginhallitukselle. Maankäytön tarkastelut ovat valmiina. Tehtyjä tarkasteluja ja hankkeen rahoitusratkaisua esitetään merkittäväksi tiedoksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2024 § 15 tapahtuma-areenan maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen ja 2.12.2024 § 16 tapahtuma-areenaan liittyvä hotellin maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen. Sopimukset koskevat Kivistön kaupunginosan korttelia 23192. Kaupunginhallitus päätti, että sopimukset saa allekirjoittaa vasta sen jälkeen, kun Arena 3.3 Oy:n on laatinut kaupunginhallituksen 4.9.2023 § 19 edellyttämät vähintään kolme toiminnallisuuden ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkivaa maankäytön tarkastelua osana suunnitteluprosessia, Arena 3.3 Oy on esittänyt kaupunginhallitukselle hankkeen rahoitusratkaisun rahoittajineen, Arena3.3 Oy:llä on esisopimukset rahoituspäätöksistä ja rahoittajia voidaan pitää kaupungin kannalta hyväksyttävänä.

Kaupunginhallitus päätti samalla, että toiminallisuuden ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkivat tarkastelut tulee käsitellä Arena 3.3 Oy:n ja Vantaan kaupungin yhteisessä työryhmässä, jonka kutsuu koolle ja jota johtaa kaupungin asemakaavayksikö, ja että työryhmän yksimielinen lopputulos tulee esitellä kaupunginhallitukselle.

Arena 3.3 Oy ja kaupungin yhteinen työryhmä on kokoontunut 13.1.2025 alkaen. Arena 3.3 Oy on laatinut erilaisia toiminnallisuuden vaihtoehtoja, joita on käsitelty työryhmässä. Työn aikana mm. liikenneverkkoon vaikuttavat toiminnallisuuteen perustuvat vaihtoehdot ovat karsiutuneet niin, että työryhmä esittää yksimielisesti esitettyä suunnitteluratkaisua. Tapahtuma-areenan sisäiset järjestelyt ja niiden toiminnallisuus ratkaistaan rakennuslupavaiheessa.

Esitetyssä suunnitteluratkaisussa korttelialueen saatto-, huolto- ja saapumisliikenne ohjataan Tapahtumakujan kautta. Suunnitelmat on yhteensovittavissa Tapahtumakujan katusuunnitelmien kanssa. Hotellin saattoliikenne ohjataan ulos korttelialueelta pohjoislaidan suuntaisliittymän kautta. Tapahtuma-areenan huoltoalue sijoittuu korttelialueen eteläosaan ja hotellin huoltoalue sijoittuu hotellin lounaisreunalle. Vantaankoskentien varrella sijaitseva bussipysäkki voi palvella vähäistä saattoliikennettä tilanteessa, jossa Vantaankoskentiellä ei kulje HSL:n paikallisbussiliikenteen linjoja.

Toiminnallisessa ratkaisussa Vantaankoskentien katualueelle esitetään muutoksia. Bussiterminaalien kohdalla sijaitseva suojatie esitetään siirrettäväksi kauppakeskus Kiviksen ja bussiterminaalien kohdalle, jotta Topaasiaukion suunnalta saapuvien tapahtuma-areenan asiakkaiden yhteys Vantaankoskentien yli olisi mahdollisimman sujuva. Ratkaisun toteuttamiseksi hankkeen tulee hakea poikkeamispäätöstä asemakaavamääräyksestä "Tapahtuma-areenan suur tapahtumien aikainen pääsisäänkäynti tulee toteuttaa Vantaankoskentien ylittävän ulokkeen kautta". Toinen muutos Vantaankoskentien katualueella koskee korttelialueen pohjoisnurkalle sijoittuvaa hotellin saattoliikenteen suuntaisliittymää,

joka esitetyssä ratkaisussa toteutetaan siten, että Vantaankoskentien varren bussipysäkin toiminta ei häiriinny.

Kaupunkikuvallisesti esitetty ratkaisu vastaa asemakaavan tavoitteeseen monimuotoisesta kaupunkitilasta. Rakennuskokonaisuus hahmottuu kolmena rakennusmassana: tapahtuma-areenasta ja pysäköintitalosta, hotellista ja näiden kahden rakennusmassan väliin sijoittuvasta yksikerroksisesta rakennusmassasta. Rakennusmassoille esitetyt julkisivuratkaisut tarjoavat hyvät lähtökohdat kaupunkikuvaneuvottelukunnan ja rakentamislupavaiheen ohjaukselle.

Arena 3.3 Oy:n ja Vantaan kaupungin yhteinen työryhmä on yksimielisesti hyväksynyt lopputuloksen toiminallisuuden ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkivasta maankäytön tarkastelusta osana suunnitteluprosessia. Muistio on esityslistan liitteenä.

Työhön ovat osallistuneet hankkeen puolelta Pepe Perkiö ja Jouko Harjunpää Arena 3.3 Oy:stä, kaupallinen johtaja Antti Tuomela A-Insinöörit Oy:stä, arkkitehti Olivier Lemarchand ja johtava arkkitehti Matti Anttila ONE Architects Oy:stä.

Kaupungin puolelta työhön ovat osallistuneet työryhmän puheenjohtajana asemakaava-arkkitehti Panu-Petteri Kujala, työryhmän sihteerinä kaavatekninen koordinaattori Riikka Mattila, aluearkkitehti Tuomas Eskola, projektijohtaja Gilbert Koskela, lupakäsittelijä Petri Isokoski, kaupunkikuva-arkkitehti Johanna Ojanlatva, liikenteen alueinsinööri Aapeli Turunen, liikenteen alueinsinööri Teemu Vihervaara ja alueinsinööri Ville Hottola.

Arena 3.3 Oy on allekirjoittanut esisopimukset hankkeen rahoittamisesta kesäkuussa 2025. Rahoitusratkaisu perustuu kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin. Hankkeesta ja sen omistusrakenteesta ja rahoituksesta selostetaan enemmän kaupunginhallituksen kokouksessa. Rahoittajia voidaan pitää kaupungin kannalta hyväksyttävinä tehtyjen selvitysten perusteella.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 11

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Arena 3.3. Oy:n selvitys hankkeen rahoitusratkaisusta sekä toiminnallisuutta ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkineet maankäytön tarkastelut, ja
- b) todeta, ettei Arena 3.3. Oy:n kanssa laadittavien maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen allekirjoittamiselle ole enää esteitä.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja teki seuraavan *lisäyksen* ja muutti päätösesitystään seuraavasti:

Rahoittajia voidaan pitää kaupungin kannalta hyväksyttävinä *tehtyjen selvitysten perusteella*.

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Arena 3.3. Oy:n selvitys hankkeen rahoitusratkaisusta sekä toiminnallisuutta ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkineet maankäytön tarkastelut, ja
- ~~b) todeta, ettei Arena 3.3. Oy:n kanssa laadittavien maanvuokrasopimuksen ja~~
kiinteistökaupan esisopimuksen allekirjoittamiselle ole enää esteitä. *todeta, että Arena 3.3.*

Oy:n kanssa laadittavien maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen allekirjoittaminen voidaan toteuttaa hankkeen rahoituksen vahvistuttua ja kaupunginhallituksen saatua selvityksen toteutuvasta rahoituksesta

Päätös:

Päätettiin

- a) merkitä tiedoksi Arena 3.3. Oy:n selvitys hankkeen rahoitusratkaisusta taustaselvityksineen sekä toiminnallisuutta ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkineet maankäytön tarkastelut, ja
- b) todeta, että Arena 3.3. Oy:n kanssa laadittavien maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen allekirjoittaminen voidaan toteuttaa hankkeen rahoituksen vahvistuttua ja kaupunginhallituksen saatua selvityksen toteutuvasta rahoituksesta.

Liitteet:

- Muistio työryhmän lopputuloksesta
- Toiminnallisuuden ja kaupunkikuvan vaihtoehtoja tutkiva maankäytön tarkastelu

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

asemakaava-arkkitehti Panu-Petteri Kujala, puh 050-3124370
aluearkkitehti Tuomas Eskola, puh. 040-5471428
projektijohtaja Gilbert Koskela, puh. 050-3121915
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KIVISTÖN TAPAHTUMA-AREENAN TOIMINNALLISET JA KAUPUNKIKUVALLISET TARKASTELUT

TYÖRYHMÄN JOHTOPÄÄTÖKSET

Areena 3.3 Oy on laatinut konsulttiansa ONE Architects Oy:n ja A-Insinöörit Oy:n kanssa Kivistön tapahtuma-areenan toiminnalliset ja kaupunkikuvalliset tarkastelut 12.5.2025 - aineiston, jossa on esitetty kevään 2025 aikana laadittujen Vantaan kaupunginhallituksen 4.9.2023 edellyttämien toiminnallisten ja kaupunkikuvallisten tarkasteluiden yhteenveto. Työryhmä toteaa yksimielisesti, että aineisto täyttää kaupunginhallituksen asettamat tavoitteet työlle ja esittää toiminnallista ja kaupunkikuvallista ratkaisua jatkosuunnittelun pohjaksi seuraavin huomioin:

Vaihtoehtojen kehittyminen

Kevään aikana suunnitelmien vaihtoehtotarkasteluja on kehitetty etsimällä toiminnallisesti parasta ratkaisua korttelialueen asemakaavan mukaiselle rakentamiselle. Julkisivuja on työn aikana kehitetty kaupunkikuvallisesta ja toteutettavuuden näkökulmasta siten, että kokonaisuus täyttää asemakaavan kaupunkikuvalliset tavoitteet sekä tarjoaa hyvät lähtökohdat jatkosuunnittelulle ja toteutukselle.

Asemakaavatyön aikana tapahtuma-areenan pysäköintiä tutkittiin sijoitettavaksi Vantaankoskientien toiselle puolelle korttelin 23196 alueelle, mutta jo asemakaavatyön aikana mm. areenakokonaisuuden hankekoon pienentymisen seurauksena todettiin paremmaksi ratkaisuksi sijoittaa pysäköintilaitos tapahtuma-areenan korttelialueelle. Pysäköintilaitosta tutkittiin ensin sijoitettavaksi korttelin eteläreunaan Tapahtumakujan varteen. Vaihtoehtotarkasteluissa päädyttiin kuitenkin ratkaisuun, jossa pysäköintilaitos

sijoittuu tapahtuma-areenan pohjoispuolelle, jolloin pysäköintilaitos palvelee parhaiten sekä tapahtuma-areenaa, että hotellia.

Työn alkuvaiheessa tapahtuma-areenaa tutkittiin sijoitettavaksi etäämmäksi Vantaankoskentien katualueesta, mutta työn edetessä päädyttiin ratkaisuun, jossa areenamassa sijoitetaan lähelle Vantaankoskentien katualueen rajaa. Ratkaisulla haluttiin varmistaa kaavan tavoitteiden mukainen katualueen selkeä rajautuminen tavalla, joka tukee areenan toteutusta ja toiminnallisuutta.

Hotellia esitettiin alkuvaiheessa sijoitettavaksi korttelialueen pohjoisreunalle siten, että korttelialueen rajan ja hotellirakennuksen väliin jäi tilaa ainoastaan Kehäradan huoltoyhteydelle. Työn edetessä päädyttiin esitettyyn ratkaisuun, jossa hotellimassaa siirrettiin kohti etelää siten, että hotellin saattoliikenne mahtuu kulkemaan korttelialueen pohjoislaidassa Kehäradan huoltoyhteyden ja hotellimassan välissä. Ratkaisulla hotellin saattoliikenne katsottiin parhaiten toimivaksi ilman, että saattoliikenteestä aiheutuu haittaa ympäröivälle liikenneverkolle tai korttelin sisäiselle toiminnalle.

Esitetyn ratkaisun toiminnallisuus

Hotellin bussiliikenteen suuntaisliittymä esitetyssä paikassa ei estä

Vantaankoskentien eteläreunan bussipysäkin toimintaa. Bussipysäkin hyödyntäminen vähäiselle saattoliikenteelle on mahdollista tilanteessa, jossa Vantaankoskentiellä ei kulje HSL:n paikallisbussiliikenteen linjoja. Tulevaisuudessa mahdollisten reittilinjojen alkaessa kulkemaan Vantaankoskentiellä, tulee katualueen järjestelyiden toimivuus tarkastella uudelleen ja toteuttaa mahdolliset katutilan uudelleen järjestelyt.

Suojatien siirto ja levennys linja-autotermiinalin ja juna-aseman suunnalta saapuvan jalankulkuliikenteen sujuvuuden varmistamiseksi. Ratkaisulla korvataan asemakaavan mukainen ylikulkusilta. Ennen rakennusluvan myöntämistä hankkeen tulee hakea poikkeamispäätös asemakaavamääräyksestä: ”Tapahtuma-areenan suur tapahtumien aikainen pääsisäänkäynti tulee toteuttaa Vantaankoskentien ylittävän ulokkeen kautta.” Poikkeamispäätös edellyttää suunnitteluratkaisun liikenteellisten vaikutusten tarkempaa selvittämistä, jotta voidaan varmistua, että suur tapahtuman aikainen saapumisliikenne ei aiheuta mitoittavaa liikennetilannetta Valtatielle 3.

Areenan huolto-, saatto- ja pysäköintiliikenne ohjataan korttelialueelle Tapahtumakujan kautta. Areenan huoltoalue sijoittuu korttelialueen eteläosaan.

Korttelialueelle sijoittuva koko korttelialuetta palveleva pysäköintilaitos sijoittuu areenamassan pohjoisosaan sisäänkäyntiaukion laitaan. Ajoyhteys pysäköintiin tapahtuu Tapahtumakujan kautta. Areenan linja-autojen saattoliikenne sijoittuu Tapahtumakujan laitaan korttelialueen eteläosaan. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa suurtapahtuman saapumisliikenteen, huoltoliikenteen sekä areenan ja hotellin saattoliikenteen yhteensovittaminen sekä suurtapahtuman pelastusreittien toimivuus. Suunnitelmia tulee tarkentaa osoittamalla kääntöpaikka Tapahtumakujan päähän ensisijaisesti korttelialueen puolelle, sekä varmistamalla Tapahtumakujan katusuunnitelmien ja korttelialueen suunnitelmien yksityiskohtaisempi yhteensovittaminen.

Sisäänkäyntiaukio ja Vantaankoskentie toimivat korttelialueen toimintojen pääasiallisena avautumissuuntana. Hotellin linja-autojen saattoliikenne sijoittuu korttelialueen luoteisreunalle. Areenan pääsisäänkäynti on esitetty sisäänkäyntiaukiolta pääaulaan, jonne on suora yhteys myös pysäköintilaitoksesta. Hotellin ja areenan väliin sijoittuvaan matalampaan massaan sijoittuvat toiminnot avautuvat niin ikään sisäänkäyntiaukion suuntaan. Osa areenan maantasokerroksen ravintolatiloista avautuvat asemakaavan mukaisesti Vantaankoskentielle, mikä lisää katualueen toiminnallista monimuotoisuutta. Ratkaisulla sisäänkäyntiaukiosta muodostuu pääulkotila, joka ohjaa suurtapahtuman asiakkaat luontevasti tapahtuma-areenan pääsisäänkäynnille.

Kehäradan huoltoyhteys on merkitty asemakaavassa sijainniltaan ohjeellisenä ajoyhteytenä. Esitetyssä ratkaisussa ajoyhteys kulkee korttelialueella Vt3:n laidalla ja ajoyhteys toimii areenan ja hotellin huolto-, saatto- ja asiakasliikenteen reittinä. Nykyisellään Kehäradan huoltoyhteys kulkee korttelialueen keskivaiheilla. Huoltoyhteyden alla kulkee Kehäradan huoltoa palvelevaa tekniikkaa. Ennen rakentamisen aloitusta hankkeen tulee hyväksyttää esitetty huoltoyhteyden ratkaisu Väylävirastolla ja sopia Väyläviraston kanssa huoltoyhteyden siirtämisen aikatauluista ja kustannuksista.

Esitetyn ratkaisun kaupunkikuva

Areena ja pysäköintilaitos muodostavat kaupunkikuvallisesti yhtenäisen rakennusmassan. Rakennusmassa on muodoltaan yksinkertainen ja selkeä. Massoittelu mahdollistaa areenan sisäisten toimintojen järjestämisen tavalla, jolla kokonaisuudesta

saadaan kaupunkikuvallisesti laadukas. Areena ja pysäköintilaitosmassan julkisivuista muodostuu yhtenäinen kokonaisuus metalliverkkolevyihin ja lednäyttöelementteihin perustuvalla verhomaisella julkisivuratkaisulla. Julkisivuratkaisulla rakennusmassalle luodaan tunnistettava ja vaihteleva, mutta kaukomaisemassa yhtenäinen ulkoilme, jota korostaa julkisivujen kolmiulotteisuus. Jatkosuunnittelun yhteydessä julkisivuverhouksen kolmiulotteisuutta olisi hyvä entisestään korostaa sisäänkäyntiaukion vastaisella pysäköintilaitoksen julkisivulla.

Maantasokerroksen käsittely mahdollisimman avoimena ja pääsisäänkäynnin korostaminen näkymäkuvien mukaisesti on kaupunkikuvallisesti onnistunut ratkaisu. Jatkosuunnittelussa esitetystä periaatteista on syytä pitää kiinni ja Vantaankoskentien puoleisen maantasokerroksen julkisivun katutilaa elävöittävää luonnetta olisi syytä korostaa entisestään. Pysäköintilaitoksen sisäänkäyntiaukion puoleista verkkojulkisivua tulee tarkemmassa suunnittelussa kehittää siten, että pysäköintilaitoksen toiminnot ja ajovalot eivät näy korostetusti ympäröivään kaupunkitilaan.

Hotellin arkkitehtoninen ratkaisu erottaa hotellin visuaalisesti itsenäiseksi rakennusmassaksi, joka liittyy kiintein rakentein osaksi korttelialueelle suunniteltua areenakokonaisuutta. Suunnitteluratkaisulla kokonaisuuteen saadaan arkkitehtonista monimuotoisuutta tavalla, joka säilyttää rakennuskokonaisuuden maamerkinomaisen luonteen kaukomaisemassa. Hotellin julkisivuista erottuu rakennusmassan jaottelu kolmeen osaan: maantasokerros, välikerrokset ja kattokerros.

Maantasokerroksen avoimuus on esitetystä ratkaisusta onnistunut ja kaupunkikuvaa elävöittävä. Välikerrosten hotellirakennuksille ominainen toisteisuus välittää hotellin toiminnallista luonnetta ympäröivään kaupunkitilaan. Kattokerroksen lyhtymäiset terassit lasipintoinen ja viistettyine kattoineen on vähäeleinen ratkaisu, jolla hotellimassalle syntyy kaukomaisemassa omaleimainen ilme. Hotellin päätyjulkisivujen osalta julkisivuarkkitehtuuri on vähäeleistä. Julkisivumateriaaliksi on esitetty läpivärjättyä ja uritettua betonielementtiä. Päätyjulkisivujen osalta hotellin julkisivuarkkitehtuuria olisi syytä vielä jatkosuunnittelun yhteydessä kehittää kaupunkikuvallisesti korkeatasoisemmaksi. Jatkosuunnittelussa hotellin julkisivuja tulee kehittää esimerkiksi värityksen osalta siten, että kaavan tavoite monimuotoisesta kaupunkiympäristöstä korostuisi entisestään.

Matalan väliosan avoimet suurin ikkunoin toteutetut julkisivut erottuvat hotelli- ja areenamassoista. Väliosan viherkatto tuo väliosan arkkitehtuuriin oman kerroksensa, joka parantaa etenkin hotellihuoneiden näkymiä ja tukee Vantaan kaupungin tavoitetta luonnon monimuotoisuudesta.

Työryhmä:

Vantaan kaupunki:

Panu-Petteri Kujala (pj.), asemakaava-arkkitehti
Riikka Mattila (siht.), kaavatekninen koordinaattori
Tuomas Eskola, aluearkkitehti
Gilbert Koskela, projektijohtaja
Johanna Ojanlatva, kaupunkikuva-arkkitehti
Petri Isokoski, lupakäsittelijä
Aapeli Turunen, liikenteen alueinsinööri (7.4.2025 saakka)
Teemu Vihervaara, liikenteen alueinsinööri (7.4.2025 alkaen)
Ville Hottola, alueinsinööri

Arena 3.3 Oy:

Pepe Perkiö
Jouko Harjunpää

ONE Architects Oy:

Olivier Lemarchand
Matti Anttila

A-Insinöörit Oy:

Antti Tuomela

Kivistön tapahtuma-areena

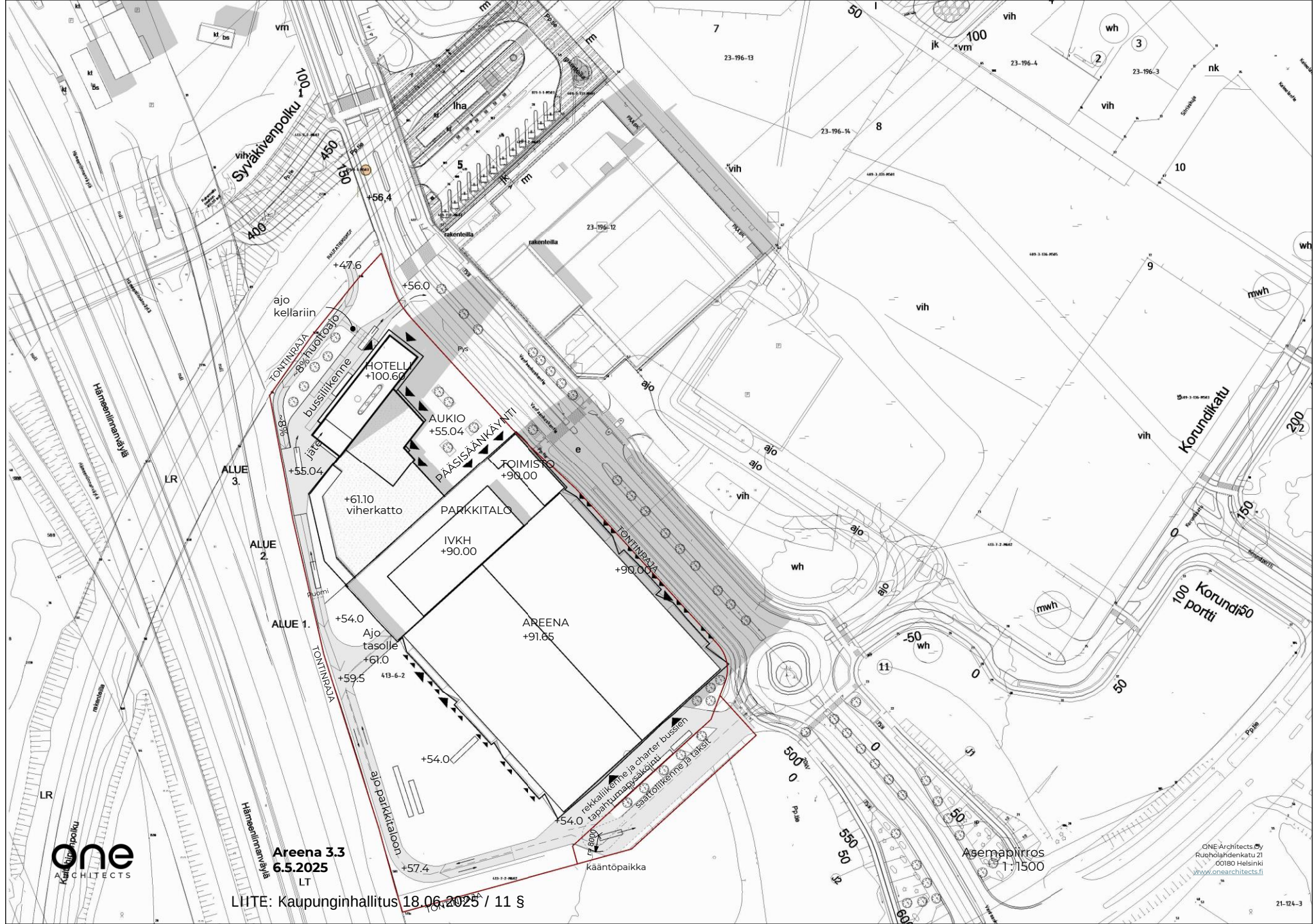
toiminnalliset ja kaupunkikuvalliset tarkastelut 12.05.2025.

TAPAHTUMAKUJA 1. Vantaa

SISÄLLYSLUETTELO

1. Asemapiirros
2. Havainnekuvat
3. Värityt julkisivut
4. Julkisivujen päämateriaalit ja julkisivuote yhdestä portaikoista
5. Arkkitehtoninen ja kaupunkikuvallinen selostus.
6. Selostus areena toiminnallisuudesta
7. Pinta-alat ja Tontintehokkuus.
8. Kaavapoikkeamat
9. Liikenteelliset ratkaisut ja selostus liikenteen toimivuudesta.
10. Hotellin saattoliikenne
11. Versiohistoria. Kolme versiota laadittu 2023-2024-2025

Kuvat ONE Architects Oy/Arena3.3 Oy, mikäli tekijää ei erikseen mainita

ONE Architects Oy/Arena 3.3 Oy

ONE Architects Oy/Arena 3.3 Oy

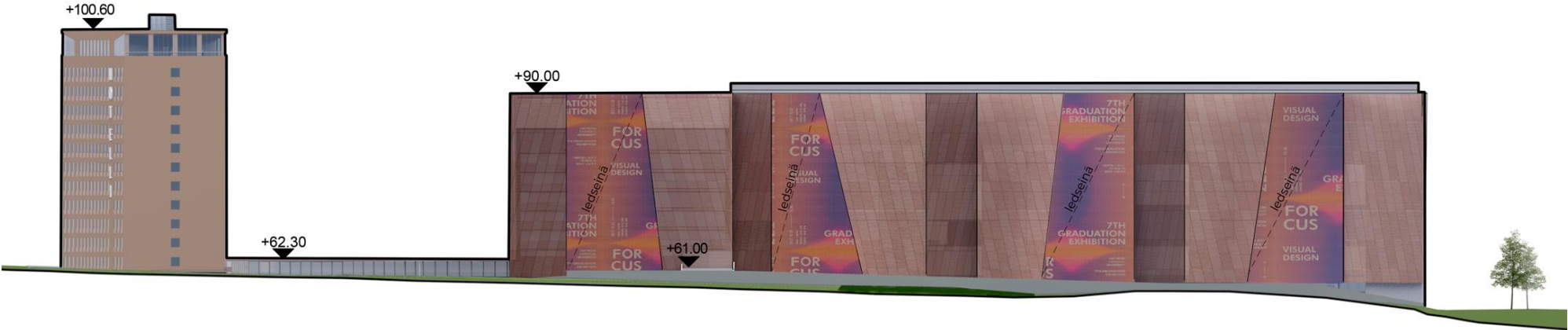
NÄKYMIÄ VANTAANKOSKENTIELTÄ

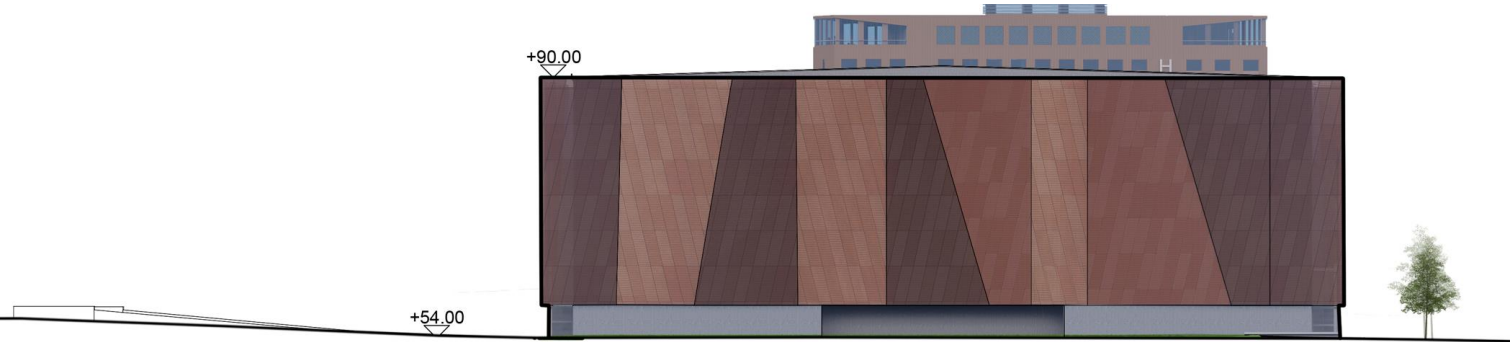
NÄKYMÄ VANTAANKOSKENTIELTÄ ARENAN KATUJULKISIVU; POISTUMISTEPORTADEN VERKKO-OSAT

VANTAANKOSKENTIELLE

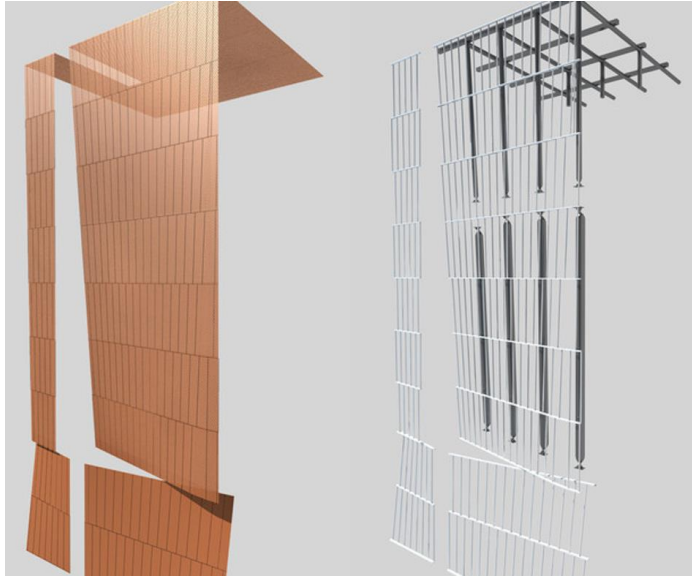

HÄMEELINNANTIELLE

TAPAHTUMAKUJALLE

7 KUOREN RAKENTEET JA MATERIAALIT

1

Perforoidut julkisivut,
valmistettu kestävästä
alumiinista ja Corten-
teräslevystä

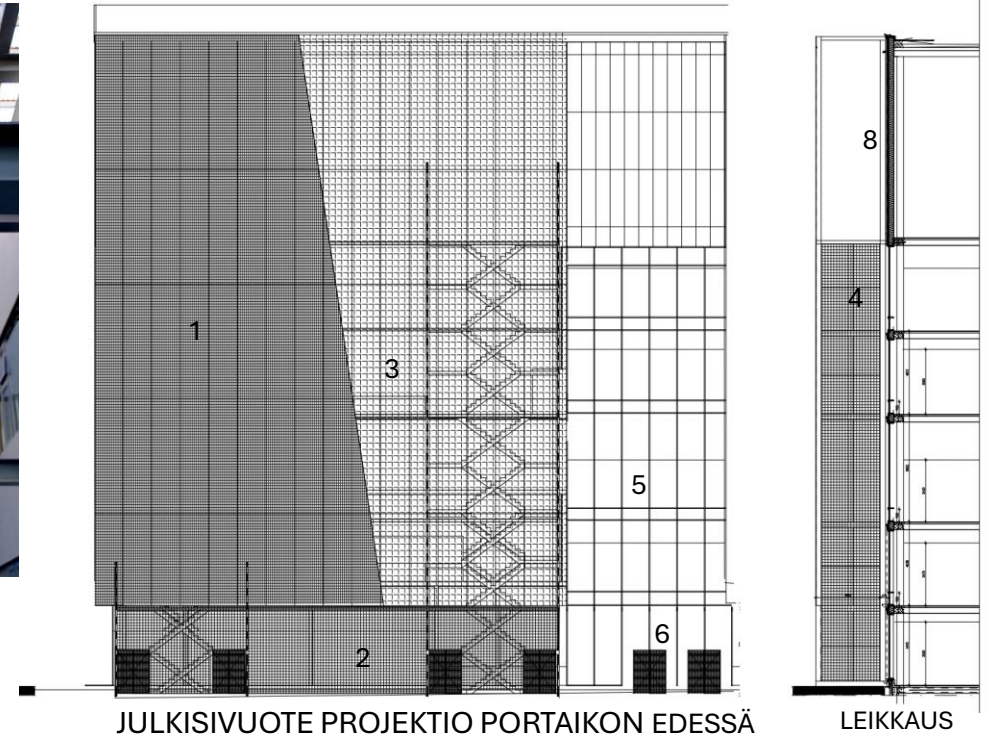
2

Tukirakenteet

3

Portaikon välitila

JULKISIVUOTE PROJEKTIO PORTAIKON EDESSÄ

LEIKKAUS

1 LED VALOT TUKIRAKENTEEN PÄÄLLÄ

2 VERKKO RAKENNE a

3 VERKKORAKENNE b

4 VERKKORAKENNE c

5 LASISEINÄ

6 POISTUMISTIE

7 JULKISIVUPELTI

8 ULKOSEINÄ

Arkkitehtoninen selostus.

Areena ja Pysäköintilaitos ulkoarkkitehtuuri

- Areenan ulkoseinät on peitetty vinoon taiteiluilla metalliverkoilla jotka luovat kolmiulotteisen veistoksellisen julkisivun. Hätäpoistumisportaat ovat kaksoisportaita jotka on myös verhoiltu verkkoseinillä.
- Päivällä julkisivun kolmiulotteisuus luo valon ja varjon vaihtelua. Hämärän aikaan käytetään suuria LED-valopintoja joilla voidaan luoda visuaalisuutta ja esittää viestejä tai mainoksia.

Hotelli

- 45m korkea elementtirakenteinen, kesikäytävätyyppinen 310 huoneen hotelli
- Alimmassa kerroksessa kokouskeskus, aula, ravintolapalvelut. Bussien sisäänkäynti luoteispuolella, taksien ja joukkoliikenteen asiakkaat pääsevät helposti aulaan.
- Ylimmässä kerroksessa IV-konehuone, baari, lasitetut terassit, kaksi VIP-tilaa. Terassien valaistus toimii valomajakkana.

Aukio

- Areenan ja hotellin väliin muodostuva aukio toimii sisääntulotilana. Aukion lounaissivua rajaa matala palvelukeskusrakennus ja hotellin tapahtumakeskus. Kesäisin aukiolla on hotellin ulkoterassi.

Tapahtuma-areena pähkinänkuoressa

- Areenan permanto ja siihen sijoittuva muunneltava esiintymislava ovat kokonaisuuden sydän. Katsomot ympäröivät permantoa kolmella sivulla, permanto on totuttua laajempi ja mahdollistaa tapahtuma-areenan monipuolisen käytön. Katsomokapasiteetti on hallittavissa sekä suurtapahtumien ja pienempien tapahtumien tarpeisiin. Esiintymislavan puolelle sijoittuvat kaikki esiintymiseen liittyvät tukipalvelut kuten takatilat ja varastot. Permannelle on suora kuorma-autojen ajoyhteys tapahtumakujalta. Katsomoita on kahdessa tasossa, näiden väliin on sijoitettu aitiot ja vip tilat joihin on omat kulkuyhteydet. Eri puolille areenan yleisötasoja on sijoitettuna oheispalvelut, baarit, ravintolat ja wc tilat. Katutason baarista ja ravintolasta on tapahtumien ulkopuolella suora yhteys kadulta. Esimerkkinä vastaavan tyyppisestä ratkaisusta toimii Amsterdamin ZIGGO DOME (v. 2014).

Toiminnallinen ratkaisu

Tapahtuma-areena pähkinäkuoressa

- Areenan kapasiteetti: 14500 katsojaa katsomoissa 5500 permannolla, yhteensä 20000 katsojaa
- Pysäköinti: 800 auton pysäköintitalo areenan päädyssä
- Nivelosassa on matala 3500 kem2 tapahtuma / palvelualue
- Luoteispäädyssä 310 huoneen hotelli ja ravintolapalvelut.
- Rakentamisen kerrosala: noin 58 000 m².

Sijainti ja liikenne:

- Hyvät joukkoliikenteen, henkilöliikenteen ja raskaan liikenteen yhteydet.
- Kävelyetäisyys Kivistön asemasta linja-autoterminalista ja taksiasemalle 100m kävelymatka
- Lähimmät pysäkit: Vantaankoskentie, Tikkurilantie, Hämeenlinnan väylä (500 m).

Liikennejärjestelyt:

- Huipputunnit: iltaisin ja viikonloppuisin.
- Kahteen suuntaan kulkeva junakapasiteetti palvelee suuria tapahtumia (yli 5000 katsojaa).
- Bussikuljetukset vaihtoehtona junien kapasiteetin ylitykselle.

Maanpinta:

- Nykyisen rakennusalueen korkojen tasoväli: +50...+57, suurin osa +52...+56.
- Hotellin sijaintialue: louhittu kalliopinta +47...+48.

Pohjasuhteet:

- Moreenialue tai kallioinen alue, tiivis ja hyvin kantava. Hyvät pohjasuhteet rakentamista ajatellen.

3 PINTA-ALAT

AREENA JA TOIMISTOT

KEM Areena + Toimisto		
Kerros	Pinta-ala (tarka)	Pyöristetty pinta-ala (0.5m²)
1. KRS, Maantaso	14131.27 m²	14131.5 m²
2. KRS, Keskikatsomon kerros	6394.84 m²	6395.0 m²
3. KRS, Aitiokerros	5273.95 m²	5274.0 m²
4. KRS, Yläkatsomon kerros	5151.93 m²	5152.0 m²
5. KRS, Toimistokerros	1318.69 m²	1318.5 m²
6. KRS, Yläkatsomon yläreuna	8731.97 m²	8732.0 m²
Kokonaisala yhteensä: 8	41002.65 m²	41003.0 m²

AREENA:41003 kem2

TAPAHTUMA / PALVELUALUE :3550 kem2

HOTELLI:13664 kem2

YHTEENSÄ:58218 kem2

PYSÄKÖINTITALO:3325m2 X 6=19950 m2

KAIKKI:78167 m2

HOTELLI

Kerrosalat (KEM)		
Level	Name	Area
1. krs	H01.1	1011,5 m²
1. krs	H01.2	911,0 m²
2. krs	H02	997,0 m²
3. krs	H03	997,0 m²
4. krs	H04	997,0 m²
5. krs	H05	997,0 m²
6. krs	H06	997,0 m²
7. krs	H07	997,0 m²
8. krs	H08	997,0 m²
9. krs	H09	997,0 m²
10. krs	H10	997,0 m²
11. krs	H11	997,0 m²
12. krs	H12	997,0 m²
13. krs	H13	773,5 m²
		13664,5 m²

Tonttitehokkuus

Korttelialueen pinta-ala:38000m2

Rakentamisen määrä sisältäen pysäköintilaitoksen maanpäällisten pysäköintitasojen pinta-ala:78167m2

Tonttitehokkuus:78167m2 / 38000m2 = 2,06

Tonttitehokkuus = 2,06

RAKENNUSOIKEUS JA POIKEAMAT							
YLITYS	3,23 %						
				Kaava	Hanke		
	KAAVAN RAKENNUSOIKEUS			56400			k-m2
	PROJEKTIN KOKONAISALA			0	58217	1817	k-m2
	AREENA JA RAVINTOLA			43400	44553	1153	k-m2
	HOTELLI			13000	13664	664	k-m2

Kaavapoikkeamat

Vantaankoskentien puoleiselle julkisivulle tulee toteuttaa vähintään kaksi sisäänkäyntiaukiota, joiden välillä tulee olla vähintään 60 metrinmittainen Vantaankoskentien katualueeseen rajautuva julkisivun osa.

Areenan pääsisäänkäynti sijaitsee aukiolla. Lipuntarkastus ja turvajärjestelyt toteutuvat parhaiten näin. Toista aukiota ei tarvita

Tapahtuma-areenan suurtapahtumien aikainen pääsisäänkäynti tulee toteuttaa Vantaankoskentien ylittävän ulokkeen kautta.

Vantaankoskentien ylikulkukäytävää ei tässä suunnitelmassa toteutettaisi, vaan turvallinen jalankulku toteutettaisiin muutoin. Katso liikennesuunnitelma

Korttelialueelle ei saa osoittaa tonttiliittymää Vantaankoskentien varrelta.

Haetaan poikkeusta hotellin saattoliikenteen suhteen. Bussien ja taksien poistumisväylän sijoitus tontin pohjoispäättyyn. Katso liikennesuunnitelma

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Areenarakennuksen pohjoisnurkka on kiinni tässä kaarevassa sivussa, muutoin rakennus on suora ja sivun seuranta tarpeetonta

Rakennusoikeus

Vähäinen kaavan rakennusoikeuden ylitys. 3,2%

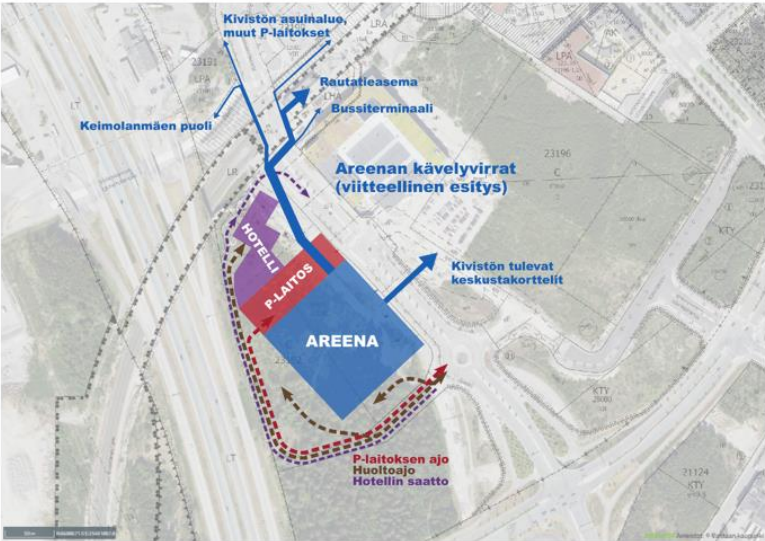
Arena 3.3 liikenteellinen kuvaus

Kohteen sijainti

Suunniteltu Arena 3.3 sijaitsee Vantaan Kivistössä. Suunnittelualue rajautuu lännessä Hämeenlinnanväylään, pohjoisessa Kehärataan, idässä Vantaankoskentiehen ja etelässä Tapahtumakujaan, joka on kaavoitettu, mutta toistaiseksi rakentamaton katu. Kivistön rautatieasema ja bussiterminaali sijaitsevat välittömästi Vantaankoskentien vastakkaisella puolella.

Hankkeeseen sisältyy areena (n. 20 000 katsomopaikkaa), pysäköintilaitos (n. 1000 autopaikkaa) uimahalli ja hotelli.

Liikenteelliset ratkaisut

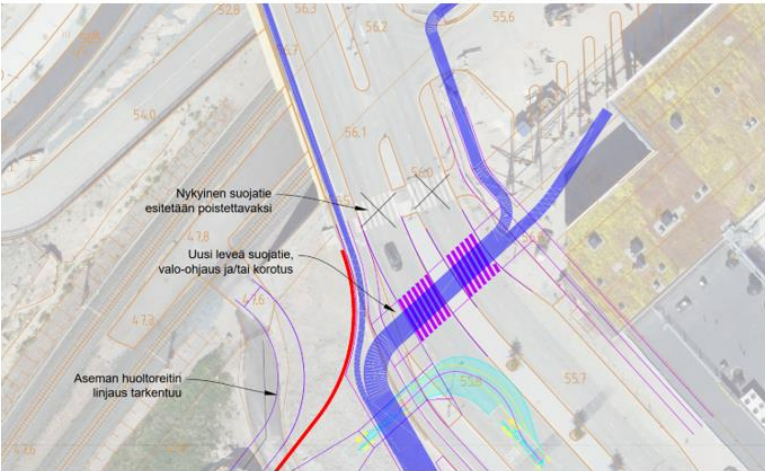
Periaatekuva liikenteen reiteistä sovitettuna ilmakuvan ja asemakaavan päälle.

Jalankulku

Areenan liikenne perustuu ensisijaisesti jalankulkuun, tukeutuen Kivistön rautatieasemaan. Suurissa yleisötapahtumissa merkittävä osa vierailijoista tulee todennäköisesti saapumaan ja poistumaan junalla. Tämän vuoksi kävelyreitti areenan ja aseman välillä tulee saattaa mahdollisimman sujuvaksi. Jalankulkua ohjautuu myös

muihin suuntiin, mutta niille olemassaolevat jalkakäytävät ovat lähtökohtaisesti riittävät. Jatkosuunnittelussa voidaan hyödyntää jalankulun mikrosimulointia.

Etäisyyttä asemalle on vain noin 200 metriä, mutta Vantaankoskentien nykyiset suojatiejärjestelyt eivät tue suurten ihmisjoukkojen liikkumista kadun poikki. Hankkeen yhteydessä on välttämätöntä ainakin siirtää olemassaolevaa suojatietä bussiterminaalin eteläreunalla siten, että se ei pääty ahtaaseen kohtaan sillalla. Uusi suojatie olisi myös hyvä toteuttaa nykyistä leveämpänä. Periaate on esitetty oheisessa kuvassa (ote liikennesuunnitelmaluonnoksesta).

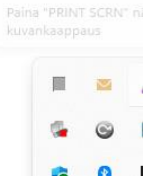

Jos ajoradoilla säilyy kaksi kaistaa suuntaansa, suojatien turvallisuus tulee varmistaa valo-ohjauksella tai korotuksella. Valo-ohjaus on myös tarpeen sikäli kuin Vantaankoskentieä ei suljeta autoliikenteeltä tapahtumien yhteydessä, sillä muuten jalankulkijoiden virta tulee olemaan lähes katkeamaton, eivätkä autot pääse liikkumaan.

Myös muille lähistön suojateille olisi mahdollisesti perusteltua tehdä vastaavia muutoksia. Jos vireillä oleva Kivistön asemakorttelien kaava etenee ja nykyisten liikerakennusten eteläpuolelle toteutetaan lisää maankäyttöä, areenan jalankulkuyhteydet on syytä huomioida myös kyseisellä alueella.

Pyöräliikenne

Hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia alueen pyöräväyliin. Areena sijaitsee Vantaan baanaverkon läheisyydessä, joten saavutettavuus polkupyörällä vähentää osaltaan muihin liikennemuotoihin kohdistuvaa painetta.

Joukkoliikenne

Suurissa yleisötapauksissa joukkoliikenteeseen ja erityisesti lähijuniin tulee kohdistumaan merkittävästi kysyntää. Kivistön sijainti on erittäin hyvin saavutettava henkilöautolla tai tilausbussilla, mutta pysäköintikapasiteetti ja katuverkon ruuhkautuminen asettavat rajoitteita, kun kysyntä kohdistuu voimakkaasti yhteen ajanhetkeen.

Alustava asiantuntija-arvio on, että täydestä 20 000 hengen yleisöstä noin puolet eli 10 000 henkeä tulisi matkustamaan junalla. Tämä vastaa yhteensä 11 kpl kahden Sm5-yksikön lähijunaa, kun oletetaan yksinkertaistuksen vuoksi, että niissä ei ole juuri lainkaan muita matkustajia. Kehäradalla ajetaan junia 10 minuutin välein suuntaansa eli 12 vuoroa tunnissa. Tapahtumayleisön purkautuminen juniin kestää siis parhaassakin tapauksessa lähes tunnin.

Teoriassa on mahdollista ajaa pidempiä junia, mutta myös asemalaiturien kapasiteetti asettaa rajoitteita turvallisuussyistä. Joka tapauksessa tapahtumien joukkoliikennetarjontaa on syytä koordinoita tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa.

Huoltoajo

Tavarankuljetukset ja jätehuolto kulkevat sekä sisään että ulos yksinomaan Tapahtumakujan kautta. Liikennemäärät tulevat valtaosan ajasta olemaan vähäisiä, ja tapahtumien yhteydessä kuljetukset on tarvittaessa mahdollista porrastaa siten, että niillä ei ole vaikutusta liikenteen toimivuuteen kokonaisuutena.

Hotellin saattoliikenne

Hotellin luoteispuolelle on sijoitettu saattopiha, joka on mitoitettu tilausbusseille ja takseille. Pihalla on yksisuuntainen liikenne etelästä pohjoiseen, sisäänajo Tapahtumakujan kautta ja ulosajo Vantaankoskentielle. Ulosajon liittymä on mahdollista sijoittaa nykyiseen katurakenteeseen siten, että se ei häiritse viereisen julkisen liikenteen pysäkin käyttöä. Kuljettajalla on kohdassa hyvät näkemät kaikkiin tulosuuntiin, joten järjestelyä voidaan pitää turvallisena. Pysäkin tuloviistettä olisi kuitenkin perusteltua muokata esitettyjen suojatiejärjestelyjen yhteydessä, mikä tukee samalla tonttiliittymän toimintaa.

Henkilöautoliikenne

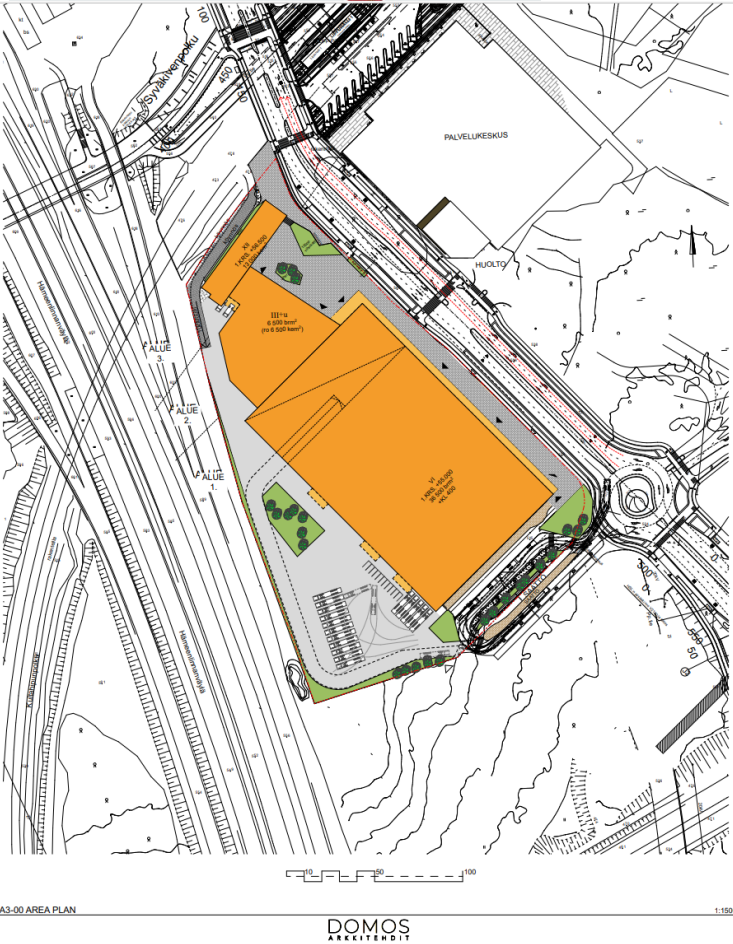
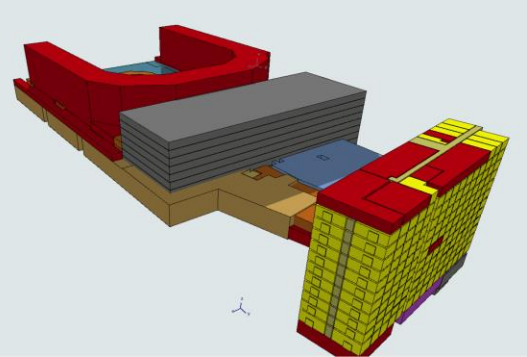
Henkilöautoliikenteen reitit alueella kulkevat Vantaankoskentietä, ensisijaisesti tukeutuen Hämeenlinnanväylän ja Tikkurilantien eritasoliittymään.

Ajo areenan pysäköintilaitokseen kulkee Tapahtumakujan kautta. Suurten yleisötapauksien aikana vierailijat voivat lisäksi hyödyntää alueen muita yleisiä pysäköintialueita. Pieni määrä saattopaikkoja on katualueen puitteissa mahdollista toteuttaa myös Vantaankoskentien varteen yhteistyössä kaupungin kanssa.

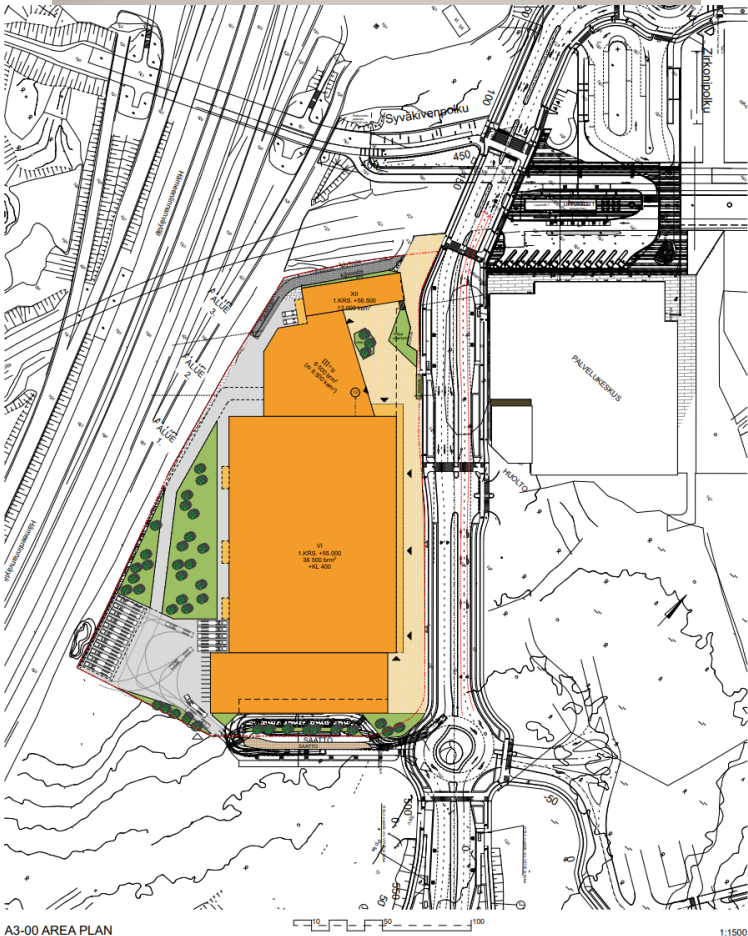
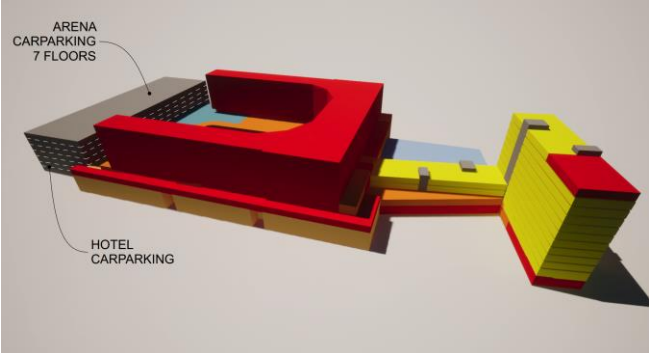
Pysäköintilaitoksen täyttyminen ja etenkin tyhjeneminen suurten yleisötapauksien yhteydessä tulee väistämättä aiheuttamaan autoliikenteen jonoutumista. Tapahtumakujan liittymisestä muuhun katuverkkoon on syytä laatia toimivuustarkastelut jatkosuunnittelun tueksi.

VERSIO 3
VUODELTA 2025

VERSIOT 1ja 2

12 §

Havukosken nuorten toimintakeskuksen tarveselvityksen hyväksyminen

VD/4182/10.03.02.01/2025

PT/AK/PW/MT

Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman pohjalta on syntynyt ehdotus nuorten toimintakeskuksen perustamisesta Vantaalle. Nuorten toimintakeskus on saanut inspiraationsa kansainvälisestä Game-konseptista, jonka toiminta perustuu erilaisten nuorten kanssa yhdessä suunniteltujen kiinnostavien liikunnan ja kulttuurin harrastustilojen tarjoamiseen ilman aikasidonnaisuutta tai sitoumusta. Toimintakeskuksen on suunniteltu sijoittuvan Havukosken kaupunginosaan Koivukylän suuralueella.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta päätti 5.5.2025 § 8 esittää kaupunkitilalautakunnalle ja kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Havukosken toimintakeskuksen tarveselvityksen. Tarveselvitys on laadittu segregaation ehkäisyn toimintaohjelman pohjalta yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja kaupunkiympäristön toimialojen, VTK Kiinteistöt Oy:n sekä Me-säätiö sr:n kanssa. Me-säätiö sr on suomalainen säätiö, jonka tarkoituksena on edistää lasten, nuorten ja perheiden tasavertaisia mahdollisuuksia datan ja teknologian keinoin. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan mm. tekemällä yhteistyötä eri toimijoiden, kuten urheiluseurojen ja kuntien kanssa syrjäytymisen ehkäisyssä sekä lasten osallisuuden lisäämisessä.

Tarveselvityksen mukainen nuorten toimintakeskus on saanut inspiraationsa kansainvälisestä Game-konseptista, jonka toiminta perustuu erilaisten nuorten kanssa yhdessä suunniteltujen kiinnostavien liikunnan ja kulttuurin harrastustilojen tarjoamiseen ilman aikasidonnaisuutta tai sitoutumista. Konseptiin kuuluu itsenäisen ja ohjatun tekemisen lisäksi myös mentorointi, minkä tarkoituksena on vahvistaa nuorten osallisuutta ja tarjota heille työmahdollisuuksia. Lisäksi tiloja voidaan hyödyntää koulujen ja muiden toimijoiden toiminnassa erityisesti päiväsaikaan.

Toimintakeskuksen tarpeisiin ehdotetaan noin 3500 m²:n kokoista tilaa, joka sijaitsee Koivukylän suuralueella, Havukosken kaupunginosassa, kiinteistössä, jonka osoite on Hosantie 2, 01360 Vantaa. Maanomistaja sekä rakennuskokonaisuuden omistaja on VTK Kiinteistöt -konserniin kuuluva Vivamus Kiinteistöt Oy. Erilaisilla sosioekonomista huono-osaisuutta mittaavilla segregaatiomittareilla juuri Havukoski nousee Vantaalla yhdeksi alueeksi, jolla huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat vahvimmin. Palveluverkkosuunnitelmassa alueelle ei ole osoitettu lisäinvestointeja kulttuuri-, nuoriso- tai liikuntapalveluihin. Nuorten toimintakeskus nähdään investointina positiiviseen kehityssuuntaan.

Nuorten toimintakeskus sijoittuisi olemassa olevaan kiinteistöön ja edellyttäisi muutostöitä sisätilojen osalta. Toimintakeskus perustuu monikäyttöisyyteen ja muunneltavuuteen, jotta se palvelee erilaisia käyttäjäryhmiä ja toimintamuotoja. Perustoiminnan ulkopuolella tiloja voidaan käyttää koulujen ja päiväkotien liikuntatoiminnan ohella myös järjestöjen ja urheiluseurojen toimintaan. Suunnittelussa noudatetaan soveltuvin osin RT-kortin 97–11146 (Sisäliikuntatilat, liikuntasalit ja monitoimihallit) ohjeita. Rakennus on valmistunut vuonna 1984 ja sitä on remontoitu useina eri vuosina. Rakennuksesta on joulukuussa 2023 teetetty kuntoarvio. Rakenteiden osalta merkittävimmät korjaustarpeet liittyvät julkisivurakenteisiin sekä ikkunoihin ja ulko-oviin. LVISA-järjestelmien osalta ei havaittu merkittävää korjaustarvetta, lähinnä järjestelmien huoltokorjaustarvetta. Kiinteistössä tiloja on jo aikaisempina vuosina muutettu mm. kuntosalikäyttöön ja tiloissa on selvityksen mukaan potentiaalia nuorten toimintakeskuksen käyttöön liikunta- ja katukulttuuritiloiksi.

Me-säätiö sr on sitoutunut tuottamaan toimintaa omalla rahoituksellaan kolmen vuoden ajan. Sopimus kaupungin kanssa sisältää option säätiön rahoituksen jatkumisesta. Säätiön hallitus arvioi toiminnan budjetin kuitenkin erikseen vuosittain. Toiminnan käynnistyessä arvio budjetista on 300 000 €/ vuosi. Lisäksi säätiö vastaa tilan kalustamisesta ja varustamisesta. Sopimuksen nojalla kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa yhteistyön päättymään aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tilat on luovutettu käyttövalmiina säätiön käyttöön. Säätiön hallitus on sitoutunut projektiin vähintään kolmen vuoden ajaksi, jona aikana seurataan toiminnan vaikuttavuutta ja suunnitellaan toiminnan jatkoa vaikuttavuudesta saatuun mittaustietoon perustuen. Osapuolten tavoitteena on luoda pitkäkestoinen toimintamalli.

Hanke ei sisälly kaupungin investointiohjelmaan. Hanke toteutetaan VTK Kiinteistöt Oy:n kokonaan omistaman tytäryhtiön Vivamus Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Vuokrattaviin tiloihin tarvittavien muutostöiden kustannusennuste on 1 930 000 euroa (alv 0 %).

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 5.5.2025 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunkitalautakunnalle ja kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Havukosken toimintakeskuksen tarveselvitys.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti päätösesityksen kuulumaan seuraavasti: Päätetään esittää kaupunkitalautakunnalle *ja kaupunginhallitukselle* hyväksyttäväksi Havukosken toimintakeskuksen tarveselvitys.

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja vaihtoi liitteen *Havukosken toimintakeskuksen tarveselvitys liitteineen* päivitettyyn versioon (II).

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunkitalautakunta 4.6.2025 § 7

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Havukosken toimintakeskuksen 25.05.2025 päivätty tarveselvitys ja investointikustannusennuste 1 930 000 euroa (alv 0 %).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että Havukosken toimintakeskus -hanke ei sisälly kaupungin investointiohjelmaan. Hanke toteutetaan VTK Kiinteistöt Oy:n kokonaan omistaman tytäryhtiön Vivamus Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Vuokrattaviin tiloihin tarvittavien muutostöiden kustannusennuste on 1 930 000 euroa (alv 0 %). Me-säätiö sr on sitoutunut tuottamaan toimintaa omalla rahoituksellaan kolmen vuoden ajan. Sopimus kaupungin kanssa sisältää option säätiön rahoituksen jatkumisesta.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 21 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia.

Kaupunginhallitus 18.06.2025 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Havukosken toimintakeskuksen 25.05.2025 päivätty tarveselvitys ja investointikustannusennuste 1 930 000 euroa (alv 0 %).

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Havukosken toimintakeskuksen tarveselvitys liitteineen
- Havukosken toimintakeskuksen toiminnallinen ja pedagoginen käyttösuunnitelma

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592,
ohjelmajohtaja Hannu Rusama, puh. 044 761 4117
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

NUORTEN TOIMINTAKESKUS

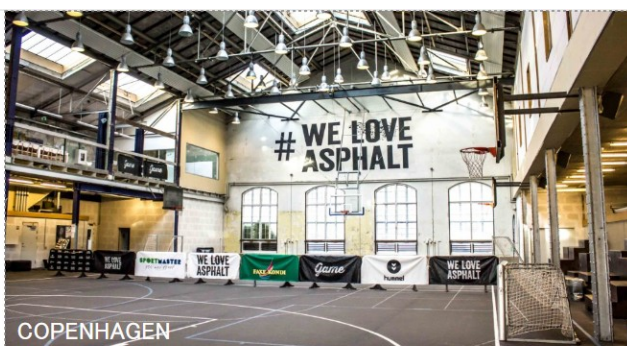
HOSANTIE 2

© Vantaan kaupunki, karttapalvelu 2025

VIBORG

COPENHAGEN

ESBJERG

WE LOVE ASPHALT

AALBORG

© Game NGO, 2024

26.5.2025 / Vantaan kaupunki / Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala / Segregaation ehkäisyn toimintaohjelma

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARVETIETOKORTTI	4
2. YHTEENVETO	5
3. PERUSTELUT TARPEELLE.....	5
3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan	5
3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen	6
3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselvitykset)	6
3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset	6
4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET	6
4.1 Toiminnalliset tavoitteet, käyttäjien osallistaminen	6
4.2 Puhtauspalvelutavoitteet	7
4.3 Väestönsuoja	8
4.4 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatu- tasotavoitteet, piha.....	8
4.5 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet	8
4.6 Elinkaaritavoite (käyttäjän aikatavoite)	8
4.7 Tilamitoitustavoitteet	9
4.8 Tavoitetunnusluvut	9
4.9 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS, Sähkö)	9
4.10 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet).....	11
4.11 Sisäilmataavoitteet	12
5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA	12
5.1 Sijainti ja hallinta.....	12
5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet.....	12
5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys.....	12
5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys.....	12
5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely.....	13
6. VÄISTÖTILATARVE	13
7. KUSTANNUKSET	14
7.1 Investointikustannusennuste.....	14
7.2 Tontista aiheutuvat kustannukset.....	14
7.3 Väistöilakustannukset.....	14

7.4 Purkukustannukset.....	14
8. RAHOITUS JA AIKATAULU	14
8.1 Rahoitus investointiohjelmassa.....	14
8.2 Aikataulu.....	14
9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET	15
9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto).....	15
9.2 Toimintakustannukset.....	15
10. TYÖTURVALLISUUSASIAT	15
11. RISKIT	15
11.1 Aikataulu, kustannukset.....	15
11.2 Kaavamuutos / poikkeamispäätös.....	16
11.3 Työturvallisuustehtävien lista.....	16
12. TYÖRYHMÄN JÄSENET	16

Liitteet

Liite 1: sijaintikartta

Liite 2: asemakaavaote ja määräykset

Liite 3: alustava tilaohjelma

Liite 4: kustannusennuste

1. TARVETIETOKORTTI

Kohteen nimi: Nuorten toimintakeskus						
Tarpeen kuvaus: Nuorten toimintakeskuksen koko on n. 3500 brm ² (sis. puku- ja peseytymistilat yms.). Tilat palvelevat nuorten vapaa-ajan käyttöä. Hanke on kaupungin ja Me-säätiön yhteishanke. VTK on maanomistaja ja kiinteistönomistaja.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Kirjastojen, asukastilojen ja nuorisotilojen toimitilaverkkoselvitys on laadittu vuonna 2023. Uusi nuorten toimintakeskus ei ole osa selvitystä, mutta linkittyy Korso-Koivukylän kouluverkkoselvityksen segregaatiotarkasteluun, Koivukylän kaavarunkoon sekä KATO:n Eriytymisen ehkäisyn tiekarttatyöhön.						
Tarpeen perustelut: Toimintakeskus mahdollistaa lasten ja nuorten harrastamisen itsenäisesti sekä ohjatusti matalan kynnyksen periaatteella. Tällä hetkellä Suomessa ei ole olemassa vastaavaa konseptia nuorten vapaa-ajan toiminnasta, joka ei ole sidottuna aikaan tai ennakkoilmoittautumiseen. Toimintakeskus sijoitetaan Havukoskelle segregaatiosien negatiivisia vaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä. Havukoskelle on myös kaivattu uusia palveluinvestointeja jo pitkään.						
Käyttäjätöimiala: Kaupunkikulttuurin toimiala (KAKU)						
Kaupunginosa: 74 Havukoski		Kiinteistötunnus: 92-74-502-1		Tontin pinta-ala: n. 9,7 ha		
Osoite ja tontti: Hosantie 2		Kaavatiedot: Teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T).		Rakennusoikeus: 60 200 k-m ² , jäljellä n. 48 000 k-m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)				Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus						
Laajennus / lisärakennus						
Muutos / peruskorjaus				3500	3395	3405
				1930000		12 + investointi
Hankkeen tilapaikkamäärä				-		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				€ / tilapaikka		
Väistötilan tarve: Ei ole						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Ei ole.						
Hankkeen toteutusaikataulu: TS 3/25, HS 5/25–8/25, VTK: suunnittelu 8/25–3/26 rakentaminen 3/26–7/26, valmis 8/26						
Ylläpitokustannukset: VTK vastaa; sisältyy vuokraan lukuun ottamatta käyttösähkö						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle: Me-säätiö on sitoutunut tuottamaan toimintaa omalla rahoituksellaan kolmen vuoden ajan. Sopimus sisältää option rahoituksen jatkumisesta. Me-säätiön hallitus arvioi toiminnan budjetin erikseen vuosittain, toiminnan käynnistyessä arvio budjetista on 300 000 €/vuosi. Sopimusajalta ei toimintakustannuksia käyttäjätöimialalle sähköä lukuun ottamatta.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: Me-säätiö vastaa tilan kalustamisesta ja varustamisesta.						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra + pääomavastike (5v. takaisinmaksuaika)				12,00 € / m ² / kk + 10€/m2/kk		
Vuokravaikutus				42 000 € / kk + 37 312 €/kk rahoitus		
				504 000 € / v + 447 747 €/v rahoitus		

Vuokravaikutus / tilapaikka	€ / kk
Laatija(t): Emma Savela, Hannu Rusama, Jukka Puolakka, Emmi Tanner	Päivämäärä: 26.5.2025

2. YHTEENVETO

Tämä tarveselvitys on laadittu hankkeen toimintakuvaukseksi, hankkeen suunnittelun lähtötiedoksi sekä esitykseksi kaupunkitilalautakunnalle 05/25 ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnalle 05/25.

Nuorten toimintakeskuksen tarveselvitys on laadittu Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman toimesta yhteistyössä Kaupunkikulttuurin toimialan, Kaupunkiympäristön toimialan, VTK:n ja Me-säätiön kanssa. Noin 3500 m² kokoinen tila sijaitsee Koivukylän suuralueella, Havukosken kaupunginosassa, kiinteistössä, jonka osoite on Hosantie 2, 01360 Vantaa. Maanomistaja sekä kiinteistön omistaja on VTK-Konserniin kuuluva Vivamus Kiinteistöt Oy.

Nuorten toimintakeskus sijoittuu olemassa olevaan kiinteistöön ja edellyttää tilojen muutostöitä, poikkeamispäätöksen kaavasta ja rakentamisluvan.

Nykyisin toimintakeskukselle vuokrattavaksi suunnitelluissa tiloissa toimii Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kuntouttavan työtoiminnan palvelu, jonka on tarkoitus luopua tilasta lokakuussa 2025. Lisäksi tiloissa toimii Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, jonka vuokrasopimuksen irtisanomisaika on 6 kk.

3. PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Koivukylän suuralueelle, Havukosken kaupunginosaan toteutetaan nuorten vapaa-ajan toimintakeskus, jotta yhä useammalla vantaalaisella nuorella olisi mielekästä tekemistä vapaa-ajallaan. Tarve matalan kynnyksen monipuoliselle toiminnalle nousee sekä asukaskyselyissä että nuorten omissa toiveissa alueen kehittämisestä. Keskukseen toimintaideana on vahvistaa nuorten toimijuutta, auttaa nuoria löytämään vahvuuksiaan ja rakentamaan omaa tulevaisuuttaan suotuisaan suuntaan.

Erilaisilla sosioekonomista huono-osaisuutta mittaavilla segregaatiomittareilla Havukoski nousee Vantaalla alueeksi, jolla huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat. Palveluverkkosuunnitelmassa alueelle ei ole osoitettu lisäinvestointeja kulttuuri-, nuoriso- tai liikuntapalveluihin. Jotta alueen tilanne saadaan käännettyä positiivisempaan suuntaan, tarvitaan merkittäviä investointeja niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta. Nuorten toimintakeskus olisi alku tälle kehityssuunnalle. Me-säätiö on sitoutunut rahoittamaan toimintaa kolmen vuoden ajan.

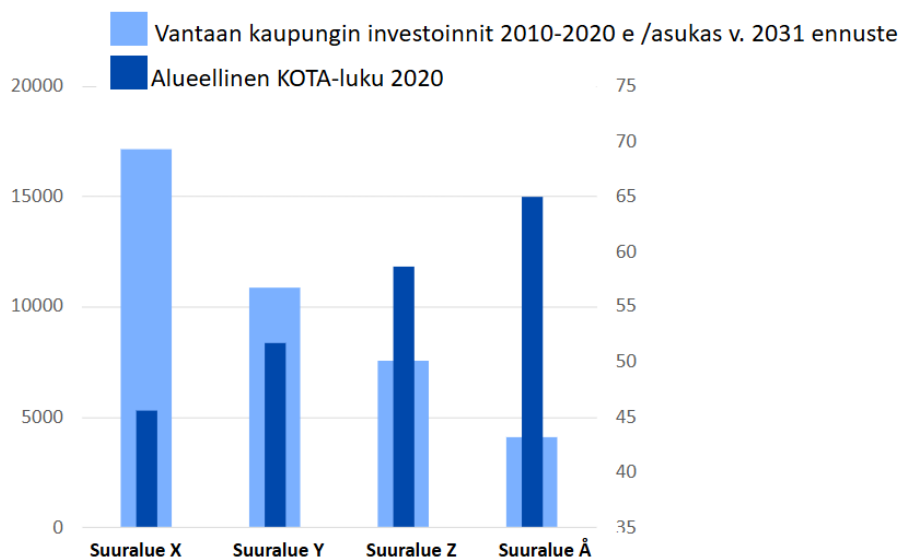
Nuorten toimintakeskus on saanut inspiraationsa kansainvälisestä [Game-konseptista](#), johon Vantaan kaupungin delegaatio kävi tutustumassa Kööpenhaminassa tammikuussa 2024 ja Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin

lautakunta maaliskuussa 2024. Gamen toiminta perustuu erilaisten, nuorten kanssa yhdessä suunniteltujen, kiinnostavien liikunnan ja kulttuurin harrastustilojen tarjoamiseen ilman aikasidonnaisuutta tai sitoutumista. Paikalle voi saapua walk-in -periaatteella, kun se nuorelle itselleen sopii.

Toimintakeskuksen käyttäjäksi rekisteröidytään, mutta rekisteröimättömyys ei ole este tilojen käyttämiselle. Konseptiin kuuluu itsenäisen ja ohjatun tekemisen lisäksi myös mentorointi, minkä tarkoituksena on vahvistaa nuorten osallisuutta ja tarjota heille myös työmahdollisuuksia. Tilassa on aina tarvittava määrä aikuisia paikalla ja vetovastuussa toiminnasta. Konsepti mahdollistaa mielekkään vapaa-ajantekemisen myös niille nuorille, joiden vanhemmilla ei ole mahdollisuutta auttaa löytämään nuorelle sopivaa harrastusta. Lisäksi tiloja voidaan hyödyntää koulujen ja muiden toimijoiden toiminnassa erityisesti päiväsaikaan.

Game-konsepti toimii inspiraationa Suomen nuorten toimintakeskuksen konseptille, mutta konsepti ei välttämättä ole täysin samanlainen, vaan toiminta suunnitellaan valmiiksi yhdessä nuorten kanssa. Tällaista konseptia ei tiettävästi ole muualla Suomessa vielä olemassa. Tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa edelleen kehittää ja testata uudenlaista toimintamallia lisäten alueen yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja vetovoimaa.

Vantaan kaupungin investoinnit/asukas vs. alueellinen eriytyminen

Lähteet:
https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/vantaan-kaupungin-investoinnit_suuralueetietotäydennys
M.Jaakonaho ja väestöennuste 2031

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Nuorten toimintakeskuksen tarve ei perustu väestönkasvuun, vaan laadulliseen tarpeeseen kehittää alueen lasten ja nuorten toimintaedellytyksiä ja lieventää segregaaation negatiivisia vaikutuksia. Tila palvelee kaikkia vantaalaisia ja on positiivinen syy tulla Havukoskelle.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselvitykset)

Kirjastojen, asukastilojen ja nuorisotilojen toimitilaverkkoselvitys on laadittu vuonna 2023. Uusi nuorten toimintakeskus ei ole osa selvitystä. Segregaationäkökulmasta Havukoskella on tunnistettu tarve panostuksille lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien ja -tilojen parantamisen suhteen.

Samassa kiinteistössä sijaitsee Yhteisen pöydän hävikkiruokaterminaali, jonka kanssa on mahdollista löytää synergiaetuja uuden nuorten toimintakeskuksen kanssa.

3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Ei muita aiempia päätöksiä tai selvityksiä.

4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

4.1 Toiminnalliset tavoitteet, käyttäjien osallistaminen

Nuorten toimintakeskus on uudenlainen yhdistelmä liikkumista, luovuutta ja yhteisöllisyyttä. Siinä toteutuvat monenlaiset elementit: tavoitteellinen osallisuuteen ja oppimismyönteisyyteen tähtäävä toiminta, nuorisolähtöinen tekeminen, teknologia ja katukulttuurin monet muodot.

Kyseessä on matalan kynnyksen vapaa-ajan paikka, jonka keskiössä on kokeilu ja spontaanin osallistumisen mahdollistaminen. Harrastamiseen ja toimintaan on mahdollista osallistua ilman aikaan liittyvää sitoutumista. Nuoria sitoutetaan toimintaan asteittain, joko säännölliseen ryhmätoimintaan tai talon vastuuhenkilöiksi, kuten ohjaajiksi. Toiminta rakentuu suuressa määrin liikkeen ympärille, mutta siinä on paljon myös katukulttuuriin liittyviä elementtejä esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, muodin ja vaikkapa videoiden tekemisen muodoissa. Näillä keinoin mukaan halutaan sitouttaa erityisesti ryhmiä, joita perinteinen vapaa-ajan toiminta ei tavoita.

Osallistumisen tavat on moninaiset: nuorilla voi olla erilaisia rooleja projekteissa, harrastuksissa tai vaikkapa turnausvideoiden editoijana. Toiminta tähtää siihen, että nuori löytää oman juttunsa ja löytää mieluisan sekä

merkityksellisen tavan viettää vapaa-aikaa. Nuori voi kokeilla erilaisia polkuja, ottaa harha-askeleita ja koota itselleen eri elementeistä sopivan kokonaisuuden merkityksellisen vapaa-ajan viettoon. Yhteenkuuluvuuden tunteen ja hyvinvoinnin vahvistuminen vapaa-ajalla tukevat nuorta koulutus- ja työpolun etsimisessä.

Nuorten toimintakeskuksen keskeisin ajatus on osallistavuus sekä nuorilta nuorille -lähestymistapa. Siksi Havukosken ja Koivukylän alueen nuoret ovat mukana suunnittelussa, päätöksenteossa, toiminnassa ja kehittämisessä alusta alkaen. Nuorten osallistamisprosessin keskeinen periaate on avoimuus. Projektista viestitään (viestintäsuunnitelman aikataulun mukaisesti) mahdollisimman laajalti alueen kouluissa, jotta kaikki halukkaat pääsevät suunnittelutyöhön mukaan. Aktiivisimpien nuorten lisäksi mukaan osallistetaan nuoria monenlaisista taustoista. Siksi hyödynnetään vastavuoroisia ja luovia osallistumismenetelmiä. Kevään 2025 aikana tämä tarkoittaa Me-säätiön liikuntapedagogin ohjaamaa muutamaa nuorten ryhmää lähikouluilla, joissa nuorten valitseman liikuntasäällön ja esimerkiksi eri lajivierailujen avulla perehdytään siihen, minkälaista tekemistä nuoret alueelle kaipaavat. Suunnitteluun osallistuvien määrää lisätään keväällä 2026, jolloin järjestetään koko yhteisölle avoimia suunnittelupäiviä.

4.2 Puhtauspalvelutavoitteet

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle toiminnalle. Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta.

Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaansaada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaina. Yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä, samoin turhia kulmia ja ulokkeita, joiden puhtaanapito on hankalaa ja aikaa vievää.

Tavoitteena on yhtenäistää materiaalivalintoja. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä, tehokkaasta ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Rakennuksen pintojen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaina pidettäviä ja julkisen tilan kulutusta kestäviä.

Lattiapintojen vahauksille ei tule olla tarvetta. Tilat tulee suunnitella niin, että puhtaanapito on helppoa.

Märkätilojen pintamateriaalit kestävästä ja helposti puhtaina pidettävistä materiaaleista, kuitenkin turvallisuutta unohtamatta.

4.2.1 Jätehuolto

Vantaan kaupunki haluaa olla jätteiden lajittelussa edelläkävijä. Jätehuolto toteutetaan kiinteistön olemassa olevassa jätepiisteessä, jota tarvittaessa täydennetään toiminnan vaatimalla tavalla. Suunnitteluvaiheessa määritellään jätejakeiden tarpeet ja mahdolliset täydennykset.

4.3 Väestönsuoja

Rakennuksessa on S1-luokan väestönsuoja 90m². Suojahuoneet 2kpl, suojahuone hyväksytty 150 hlö. Suoja hyväksytty 0,6m²/hlö mitoituksella. Muutostöissä kerrosala rakennuksessa ei kasva. VSS Mitoitus täyttää pelastuslain mitoitusperiaatteen.

Pelastuslaki;

Pelastuslain 71 ja 72 §:ssä tarkoitetun väestönsuojan varsinaisen suojatilan pinta-alan tulee olla vähintään kaksi prosenttia asianomaisen rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Myymälä-, teollisuus-, tuotanto- ja kokoontumisrakennusten sekä varastotilojen osalta varsinaisen suojatilan pinta-alan tulee olla vähintään yksi prosentti kerrosalasta. Väestönsuojan varsinaisen suojatilan tulee olla kuitenkin vähintään 20 neliömetriä.

4.4 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatu- ja sosiaaliset tavoitteet, piha

Nuorten toimintakeskus perustuu monikäyttöisyyteen ja muunneltavuuteen, jotta se palvelee erilaisia käyttäjäryhmiä ja toimintamuotoja. Perustoiminnan ulkopuolella tiloja voidaan käyttää koulujen ja päiväkotien liikuntatoimintaan sekä järjestöjen ja urheiluseurojen toimintaan.

Keskeinen periaate on tilojen muokattavuus eri tarpeisiin. Esimerkiksi liikuntatilat on suunniteltu tukemaan monia eri lajeja ja spontaania osallistumista. Hallitila toimii päivittäisen pelailun lisäksi tapahtumatilana, jossa rakenteet, kuten sivuun kiinnitettävät koripallotelineet ja siirrettävät katu- ja jalkapallomaalit mahdollistavat tilan käytön eri lajeille ja aktiviteeteille. Vaikka kaikissa tiloissa tulee huomioida monikäyttöisyys ja muunneltavuus, niihin tulee sisällyttää ja niissä saa näkyä lajeille ja katukulttuurille tyypilliset elementit, jotta omaleimaisuus säilyy. Kaikki olosuhteet rakennetaan ”oikeasta” ja alkuperäisestä ympäristöstä inspiroituen. Tämä luo toimintaan omaleimaisuutta ja tukee näin yhteishenkeä nostattavan pelipaitaefektin rakentumista.

Erityisesti liikuntatiloissa tulee olla hyvä ilmanvaihto sekä laadukas ja muunneltava valaistus. Äänentoiston tulee olla nykyaikainen, laadukas ja tarpeeksi kattava.

Mahdollisuus laajentaa toimintaa ulkoalueelle on olennaista erityisesti tässä konseptissa, jossa harrastetaan katulajeja. Katulajien luonteeseen kuuluu yhteisen kaupunkitilan käyttö. Toiminnalle olisi hyvä osoittaa paikka talon yhteydestä, jotta esimerkiksi rullalautailu ei siirry parkkipaikoille. Esimerkiksi aidattu alue Kierrätyskeskuksen sisäänkäynnin edustalla on riittävä nuorten keskuksen ulkoalueeksi.

Ulkotilojen pitäisi mahdollistaa monenlainen hengailu, puuhailu ja pelailu. Koripallokorit, istutuslaatikot, maalausseinät, penkit ja pöydät voivat olla esimerkki ulkofasiliteeteista. Sisäänkäynnin läheisyydessä tulee olla polkupyörien säilytysmahdollisuus sekä mopoparkki.

4.5 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet

Rakennuksen muutostyöt koskevat sisätiloja, joten arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet noudattavat olevassa asemakaavassa annettuja määräyksiä ja tavoitteita. Lisäksi suunnittelussa noudatetaan soveltuvien osin RT-kortin 97–11146 (Sisäliikuntatilat. Liikuntasalit ja monitoimihallit) ohjeita.

Rakennuksen ulkopuolelle toteutetaan yhdessä nuorten kanssa olevan rakennusluvan puitteissa kutsuva kyltti toimintakeskuksen brändinimellä. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan opasteen toimintakeskukselle esim. Koivukylän asemalta.

4.6 Elinkaaritavoite (käyttäjän aikatavoite)

Kiinteistön elinkaaritavoite

Kiinteistössä on teetetty kuntoarvio v. 2023 joulukuussa. Rakennus on valmistunut vuonna 1984 ja sitä on remontoitu useina eri vuosina. Perustukset ovat betonisia pilarianturoita ja alapohjat maanvastaisia betonilaattoja. Kantavana rakenteena on pilari-palkkirunko. Ulkoseinät ovat kevytbetonirakenteisia ja julkisivupintana on aaltopelti. Ikkuna ja ulko-ovet ovat metallirakenteisia. Lämmönlähteenä on kaukolämpö ja ilmanvaihtotapana koneellinen tulo ja poisto. Rakenteiden osalta merkittävimmät korjaustarpeet liittyvät julkisivurakenteisiin sekä ikkunoihin ja ulko-oviin. LVISA-järjestelmien osalta ei havaittu merkittävää korjaustarvetta, lähinnä järjestelmien huoltokorjaustarvetta.

Käyttäjän aikatavoite

Me-säätiö ja Vantaan kaupunki solmivat sopimuksen, jonka kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa päättymään aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tilat luovutettiin käyttövalmiina Me-säätiön käyttöön. Molempien osapuolten tavoitteena on luoda pitkäkestoinen toimintamalli, joka olisi mahdollista käynnistää Havukoskella. Me-säätiön hallitus on sitoutunut projektiin vähintään kolmen vuoden ajaksi, joiden aikana seurataan toiminnan vaikuttavuutta ja suunnitellaan toiminnan jatkoa vaikuttavuusdataan perustuen.

4.7 Tilamitoitustavoitteet

Tilamitoitustavoitteet tilaohjelman (Liite 3) mukaisesti.

4.8 Tavoitetunnusluvut

Nuorten toimintakeskukselle mahdollisesti sopivia tilojen laajuus on noin 3500m².

Laajuustiedot:

Bruttoala 3 500 brm²
Hyötyala 3 045 hym²
Huoneistoala 3 395 htm²
Tilavuus 30 038 rm³
Tehokkuusluku 1,15

4.9 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS, Sähkö)

Rakennetekniset tavoitteet

Kantaviin rakenteisiin ei lähtökohtaisesti tehdä muutoksia. Muutokset koskevat kevyitä seinärakenteita. LVIA- ja sähkötekniikan järjestelmien toiminnallisuus

varmistetaan. LVIA- ja sähkötekniisiin järjestelmiin tehdään tarvittavat muutokset tilojen käyttötarkoituksen muuttuessa.

4.10 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet)

Muutostöiden yhteydessä selvitetään mahdollisuuksia parantaa kiinteistön energiatehokkuutta mm. LED-valaisimilla, LVIA-järjestelmien muutoksilla.

4.11 Sisäilmatavoitteet

Vaatimustasona tilamuutoksissa on terveellinen ja puhdas sisäilma.

5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

5.1 Sijainti ja hallinta

Rakennus sijaitsee Havukosken kaupunginosassa 74. Kortteli 74502. Maanomistaja sekä kiinteistön omistaja on VTK-Konserniin kuuluva Vivamus Kiinteistöt Oy.

5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Alueella on voimassa oleva asemakaava, teollisuus ja varastorakennusten korttelialue (T), joka on hyväksytty 14.12.2009.

Ei rasitteita.

Yleiskaavassa alue on määritelty asuinalueeksi, johon saa sijoittaa asuinympäristöön ja paikalliseen alakeskukseen soveltuvia palveluita sekä toimitilaa. Pitkällä tähtäimellä alueen kehitys siirtynee teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta asumisen korttelialueeksi tai muuhun soveltuvaan toimintaan, jos asuminen ei ole melun myötä mahdollista lähelle sijoittuvan raidesepelin kuormauspaikan vuoksi ([kaavamuutos 621500 Hosantie](#)). Tulevaisuudessa alueen yksi mahdollinen kehityssuunta voisi olla kaupunkikulttuurin keskus ns. "Vantaan Keran Hallit" -konsepti, joka synnyttäisi uudenlaista kaupunkikulttuuria Vantaalle (mm. tapahtumat, kaupunkifestarit yms).

5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys

Kiinteistön tiloja on muutettu mm. kuntosalikäyttöön aikaisempina vuosina. Kiinteistön tiloissa on potentiaali muuttaa tiloja nuorten toimintakeskuksen käyttöön liikunta- ja katukulttuuritiloiksi.

5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys

Liikenne

Liikennemäärät todennäköisesti pienenevät, kun Kierrätyskeskuksen tilat muutetaan Nuorten toimintakeskukseksi. Kierrätyskeskuksen raskas ajoneuvoliikenne sekä asiakasliikenne poistuvat. Nuorten toimintakeskuksen tilojen käyttäjät liikkuvat lähtökohtaisesti julkista liikennettä käyttäen, kävellen, pyöräillen ja mopolla. Pihajärjestelyt ja liikenteen ohjaus suunnitellaan siten, että toimintakeskukseen saapuminen on turvallista.

Pysäköinti

Kiinteistöllä on pysäköintipaikkoja. Toimintakeskuksen myötä pysäköinnin tarve alueella vähenee. Pyörä- ja mopopysäköinnin mahdollisuuksia parannetaan.

Melu

Rakennus sijoittuu päiväaikaisen tie- ja rautatiemelun yhteismelualueelle 55–60 dB ja 50–55 dB sekä vähäisin osin melualueelle 60–65 dB.

Kunnallistekniikka

Kiinteistö on liittynyt kunnallistekniikkaan. Muutoksella ei vaikutuksia kunnallistekniikkaan.

5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Muutoksella ei vaikutuksia tontin kuivatukseen eikä hulevesien käsittelyyn.

6. VÄISTÖTILATARVE

Ei ole tarvetta väistötilalle.

7. KUSTANNUKSET

7.1 Investointikustannusennuste

Kiinteistön muutostöihin laskettu tavoitehinta on arvioitu jäävän alle 2M€. Arvio perustuu siihen, että kiinteistöön ei jouduta tekemään rakenteellisia muutoksia. Muutostöiden tarpeet selvitetään hankesuunnittelu ja toteutussuunnitteluvaiheessa.

7.2 Tontista aiheutuvat kustannukset

Tällä hetkellä ei ole tiedossa tontista aiheutuvia erillisiä kustannuksia, jotka eivät sisälly investointikustannuksiin.

7.3 Väistötilakustannukset

Ei väistötilakustannuksia.

7.4 Purkukustannukset

Tarkentuu hankesuunnitteluvaiheessa tilamuutoksiin liittyvien purkukustannusten osalta. Ei muita purkukustannuksia.

8. RAHOITUS JA AIKATAULU

8.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Hanke ei ole investointiohjelmassa. Hanke toteutetaan VTK-Konserniin kuuluvan Vivamus Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Kaupungin rahoitus sidotaan vuokrasopimukseen rahoitusvastikkeen kautta.

8.2 Aikataulu

- Tarveselvitys 03-05/25, lautakuntakäsittely 06/25
- Hankesuunnittelu 06/25–08/25
- Hankesuunnitteluvaiheen ja esivuokraussopimuksen jälkeen nuorten toimintakeskus siirtyy VTK-Konserniin kuuluvalla Vivamus Kiinteistöt Oy:lle suunnitteluun ja toteutukseen.
- Poikkeamispäätöksen ja rakentamisluvan hakeminen.
- Muutostöiden aloitusajankohtaa määrittää olennaisesti olevien vuokrasopimusten irtisanomisaikataulu (6 kk).
- Tavoite toiminnan käynnistymiselle on 08/26

9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)

Kustannusarvioin mukainen vuokratilakustannus on 504 720 € / vuosi + pääomavastike 447 747 € / vuosi. Muista kiinteistön ylläpitokustannuksista vastaa VTK-Konserniin kuuluva Vivamus Kiinteistöt Oy.

9.2 Toimintakustannukset

Me-säätiö on sitoutunut tuottamaan toimintaa omalla rahoituksellaan kolmen vuoden ajan. Sopimus sisältää option rahoituksen jatkumisesta. Me-säätiön hallitus arvioi toiminnan budjetin erikseen vuosittain, toiminnan käynnistyessä arvio budjetista on 300 000€/vuosi.

10. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Tarve- ja hankesuunnitteluvaiheessa turvallisuuskoordinaattorina toimii Jukka

Puolakka.

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä.

11. RISKIT

11.1 Aikataulu, kustannukset

Riskit aikataulun venymisestä liittyvät esivuokraussopimuksen laatimiseen, poikkeamispäätöksen ja rakentamisluvan aikatauluun, olevien vuokrasopimusten irtisanomiseen sekä Me-säätiön kanssa tehdyn sopimuksen reunaehtoihin (aikataulun suhteen),

Riskit kustannuksista liittyvät siihen, jos Me-säätiö ei käytä optioita toiminnan jatkumisesta kolmen vuoden jälkeen, jolloin käyttökustannukset tulee kattaa jotenkin muuten.

12. TYÖRYHMÄN JÄSENET

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala

Segregaation ehkäisyn toimintaohjelma

Hannu Rusama, ohjelmajohtaja

Niina Korko, kehityspäällikkö

Mari Jaakonaho, kehityspäällikkö

Pia Aaltonen, projektipäällikkö

Emma Savela, projektiasiantuntija

Kaupunkikulttuurin toimiala

Liikunnan palvelualue

Anton Ahonen, Liikuntapäällikkö

Nuorisopalvelut

Pekka Mäkelä, Nuorisotyön päällikkö

Kati Kallisahti, Nuorisotyön esimies

VTK

Jukka Puolakka, Rakennuttajapäällikkö

Me-säätiö

Tiina-Maija Toivola, Toimitusjohtaja

Emmi Tanner, Yhteisötoiminnan johtaja

Mostafa Asadi, Liikuntapedagogi

28.2.2025 13.54.49

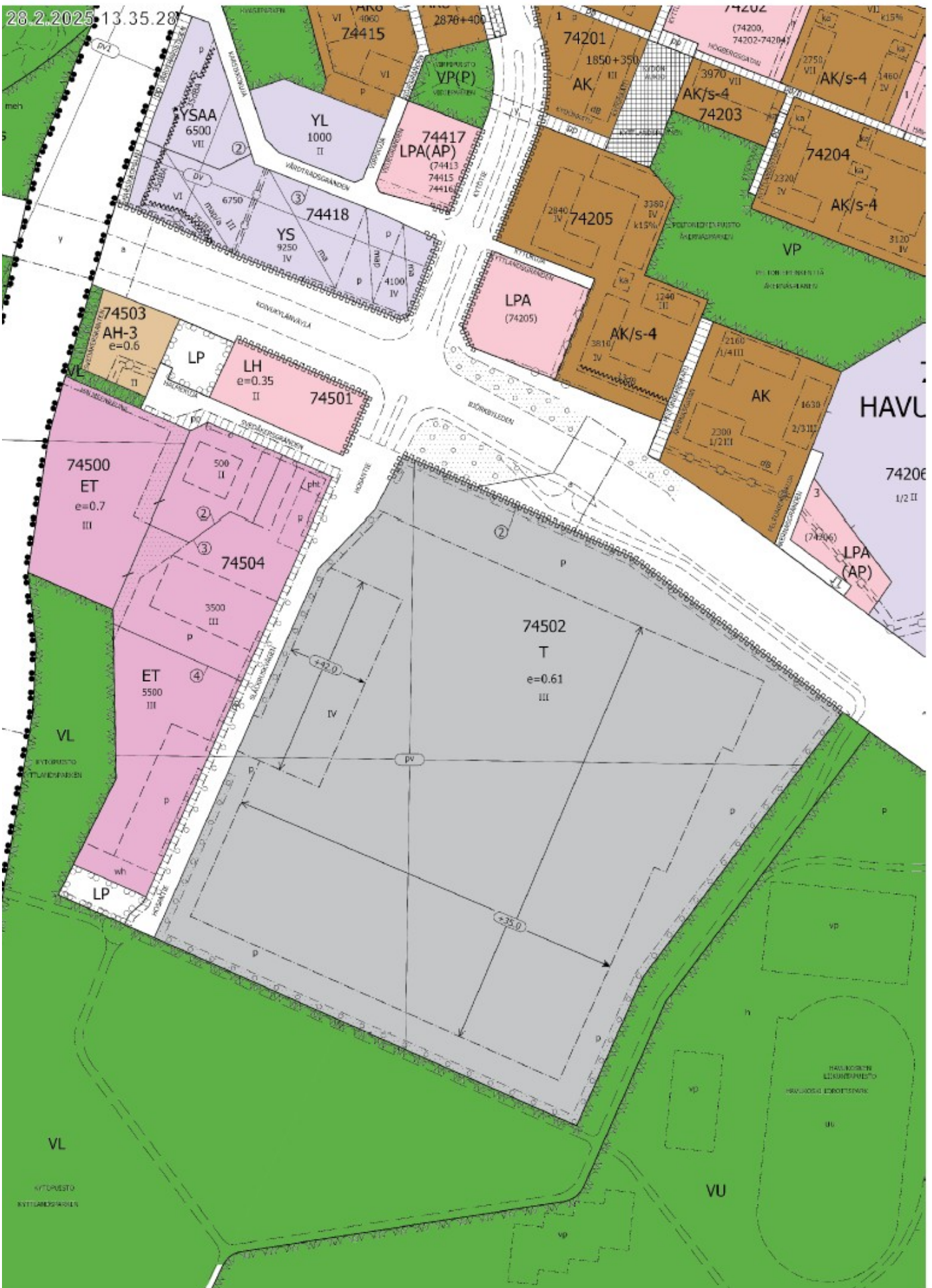
100 m

1:3 000

LIITE: Kaupunginhallitus 18.06.2025 / 12 §

Ortokuva 2023 ©Vantaan kaupunki

28.2.2025 13.35.28

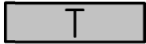
100 m

1:3 000

Ajantasa-asemakaava, Ajantasa-asemakaavan väripinnat ©Vantaan kaupunki

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

T-korttelia 74502 koskevia määräyksiä:

Korttelialueelle saa rakentaa ympäristöä häiritsemätöntä teollisuus- ja varastotilaa sekä toimintaa tukevaa toimistotilaa.

Alueen rakennusoikeudesta saa käyttää enintään 500 k-m² teollisuus- ja varastotoimintaan liittyvinä myymälä- ja näyttelytiloina.

IV-kerroksiselle rakennusalueelle saa rakentaa erillisiä toimistorakennuksia, enintään 2800 k-m².

Tontteja ei saa käyttää avovarastointiin.

Rakennusluvan liitteeksi tulee laatia korttelisuunnitelma ja väryssuunnitelma. Erityisesti tulee huomioida alueen rajautuminen Hanabölen kulttuurimaisemaan.

Rakennukset ovat korttelialueen sisääntulon ympäristössä toteutettava arkkitehtonisesti korkeatasoisesti. Rakentaminen on tehtävä yhtenäistä rakennustapaa noudattaen ja alueen arkkitehtuuria ja materiaalia kunnioittaen.

Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin.

Katoksia saa rakentaa myös rakennusalan ulkopuolelle.

Alueella ei saa käsitellä tai varastoida räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja.

Maakaasuputkiston läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta aiheutuu haittaa tai vaaraa maakaasuputkiston pitämiseksi.

Korttelin sisäisestä liikenteestä on tehtävä suunnitelma ja suunnitelmassa on osoitettava turvalliset jalankulku-yhteydet korttelialueella.

Lastaukseen käytettävät tontin osat on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä yleiseen alueeseen rajoittuvalta osaltaan.

Tontin rakentamatta jäävät tontinosat tulee istuttaa siten, että tontin pinta-alasta on vähintään 10 % viheralueita.

Rakentaminen on hoidettava siten ettei, Frasanon vesitasapaino muutu.

Henkilöautoille maantasoon sijoitettavat uudet pysäköintialueet on jaoteltava enintään 30 auton yksiköiksi ja ne tulee toteuttaa siten, että niitä voidaan käyttää kiinteistön hulevesien käsittely- ja imeytysalueina.

Henkilöautojen pysäköintiin varattavat alueet on erotettava muista piha-alueista ja puistoista rakentein ja istutuksin.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotettavilla reunakivillä pysäköinti- ja istutusalueista.

Korttelialue tulee tarvittaessa rajata tummanharmaalla kolmilankaverkkoaidalla.

Autopaikat voivat sijaita tontin rajoista riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Teollisuus	1 ap/80 k-m ²
Toimistot	1 ap/50 k-m ²
Varastot	1 ap/150 k-m ²
Liike- ja näyttelytilat	1 ap/35 k-m ²

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.

Bestämmelser som gäller T-kvarteret 74502:

På kvartersområdet får byggas industri- och lagerlokaler som inte stör miljön samt kontorslokaler som stöder verksamheten.

Av områdets byggrätt får högst 500 m²-vy användas till affärs- och utställningslokaler som står i samband med industri- och lagerverksamheten.

På byggnadsytan med IV våningar får byggas fristående kontorsbyggnader, högst 2800 m²-vy.

Tomterna får inte användas för öppen lagring.

En kvartersplan och färgsättningsplan skall utarbetas som bilaga till bygglov. Det skall särskilt fästas vikt vid att området passar in i angränsande Hanaböle kulturlandskap.

Byggnaderna som byggs vid ingången till kvartersområdet skall vara arkitektoniskt högklassiga. Byggandet skall följa ett enhetligt byggnadssätt och utföras med respekt för områdets arkitektur och material.

Byggnadens fasader skall delas in i mindre partier.

Skärmtakskonstruktioner får också byggas utanför byggnadsytan.

På området får inte sprängämnen eller farliga kemikalier behandlas eller lagras.

I närheten av naturgasledningar får inte sådan verksamhet utövas som förorsakar problem eller fara för upprätthållandet av en naturgasledning.

En plan för trafiken i kvarteret skall utarbetas och i planen skall anvisas trygga fotgångarförbindelser på kvartersområdet.

De delar av tomten som används för lastning skall avgränsas med ett minst två meter högt staket som hindrar synlighet eller med en planteringszon bestående av träd och buskar i den del av området som gränsar mot allmänt område.

De delar av tomten som inte bebyggs skall planteras så att minst 10 % av tomtens areal är grönområden.

Byggandet skall utföras så att vattenbalansen i Frasabäcken inte ändras.

De nya parkeringsområdena för personbilar som placeras i marknivå skall delas in i enheter för högst 30 bilar och anläggas på så sätt att de kan användas som behandlings- och infiltreringsområden för fastighetens dagvatten.

De områden som är reserverade för parkering av personbilar skall med konstruktioner och planteringar avskiljas från övriga gårdsplaner och parker.

Fotgångarområdena skall stenläggas och med infällda kantstenar avgränsas från parkerings- och planteringsområdena.

Kvartersområdet skall vid behov avgränsas med ett mörkgrått tretrådigt nätstängsel.

Bilplatserna kan placeras oberoende av tomtgränserna.

Minimiantalet bilplatser:

Industri	1 bp/80 m ² -vy
Kontor	1 bp/50 m ² -vy
Lager	1 bp/150 m ² -vy
Affärs- och utställningslokaler	1 bp/35 m ² -vy

Yhdyskuntatekniistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitojen korttelialue.

ET-korttelia 74504 koskevia määräyksiä:

Korttelialueelle saa sijoittaa paloaseman.

Korttelialueelle saa sijoittaa myös kunnallistekniistä varikkotilaa sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta tuotantoa ja toimitilaa.

Rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa katos- ja kylmävarastotilaa.

Alueella ei saa käsitellä eikä varastoida räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja.

Rakentaminen paineenvähennysaseman suoja-alueella on maakaasun turvallisuudesta annetun asetuksen mukaisesti rajoitettua. Suoja-alueella sijaitsevilla rakennuksissa ei saa harjoittaa toimintaa, joka on asetuksen vastaista.

Maakaasuputkiston läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta aiheutuu haittaa tai vaaraa maakaasuputkiston pitämiseksi.

Avovarastointi on kielletty. Puhtaanapito-, rakennus- sekä liukkaidentorjuntamateriaalit ym. on sijoitettava katoksiin. Katoksissa tulee olla pääosin umpinainen seinä Kytöpuistoa ja katualuetta vastaan.

Rakennusluvan liitteeksi tulee laatia korttelisuunnitelma. Erityisesti tulee huomioida alueen rajautuminen Hanabölen kulttuurimaisemaan ja Kehärataan.

Rakennuksissa ja katoksissa tulee julkisivumateriaalina käyttää pääasiassa punatiiltä.

Julkisivut tulee tehdä yhtenäistä rakentamistapaa noudattaen.

Kaavassa osoitetun kerrosluvun estämättä tulee lkt-merkinnällä varustetulle alueelle rakentaa tornimainen rakennelma siten, että se muodostaa alueelle maamerkin.

Tontin rakentamatta jäävät tontinosat tulee istuttaa.

Junaliikenteestä aiheutuva tärinä on otettava huomioon rakennusten suunnittelussa.

Korttelialue tulee rajata joko rakennuksella tai tummanharmaalla kolmilankaverkkoaidalla.

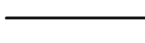
Autopaikkojen vähimmäismäärä määritellään rakennusluvan yhteydessä.

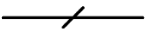
Lähivirkistysalue.

Yleinen pysäköintialue.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

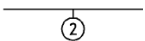
Kortteleiden välinen raja.

Osa - alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

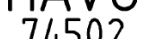
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

HOSANTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

5500

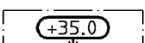
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

III

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

e=0.61

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.

Rakennusala.

Ohjeellinen rakennusala.

Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

Bestämmelser som gäller ET-kvarteret 74504:

På kvartersområdet får en brandstation placeras.

På kvartersområdet får också placeras kommunaltekniskt depåutrymme samt produktions- och verksamhetslokaler som inte medför miljöstörningar.

Utom byggrätten tillåts byggandet av skjul och kalla lager.

På området får inte sprängämnen eller farliga kemikalier behandlas eller lagras.

Byggnade inom reglerstationens skyddsområde begränsas i enlighet med förordningen om naturgasens säkerhet. I byggnader belägna inom skyddsområdet får inte sådan verksamhet bedrivas som strider mot förordningen.

I närheten av naturgasledning får inte sådan verksamhet utövas som förorsakar problem eller fara för upprätthållandet av en naturgasledning.

Öppen lagring är förbjuden. Olika renhållnings-, byggnadsmaterial samt material för förebyggande av halka m.m. skall placeras under skärmtak. Skärmtakskonstruktionerna skall till största delen vara försedda med en sluten vägg mot Kytlandsparken och gatuområdet.

En kvartersplan skall utarbetas som bilaga till bygglovet. Det skall särskilt fästas vikt vid att området passar in i angränsande Hanaböle kulturlandskap och med Ringbanan.

Rödtegel skall användas som huvudsakligt fasadmateriäl i byggnaderna och skärmtakskonstruktionerna.

Fasaderna skall byggas så att man följer ett enhetligt byggnadssätt.

På det område som förses med lkt-beteckning får en tornlik konstruktion byggas så att den utgör ett landmärke på området, utan att det i planen anvisade våningstalet hindrar det.

De delar av tomten som inte bebyggs skall planteras.

Skakningar som orsakas av tågtrafiken skall tas i beaktande då byggnaderna planteras.

Kvartersområdet skall avgränsas med antingen en byggnad eller med mörkgrått tretrådigt nätstängsel.

Minimiantalet bilplatser avgörs i samband med bygglovet.

Område för närrekreation.

Område för allmän parkering.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns mellan kvarter.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

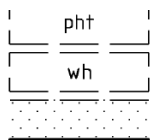
Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.

Högsta höjd för skärningspunkt mellan fasad och vattentak.

Byggnadsyta.

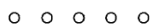
Riktgivande byggnadsyta.

Ohjeellinen palokunnan harjoittelutornin rakennusala.

Ohjeellinen hulevesiaihe.

Istutettava alueen osa.

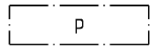
Säilytettävä / istutettava puurivi.

Katu.

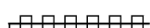
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

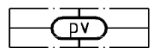
Pysäköimispaikka.

Ohjeellinen pysäköimispaikka.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Tärkeä pohjavesialue.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Hulevesien virtausta tulee hidastaa ja suodattaa kattovedet tontilla. Piha-alueiden hulevedet tulee käsitellä ja mahdollisuuksien mukaan suodattaa tontilla siten, että ne eivät aiheuta haittaa maaperälle ja pohjavedelle. Rakennuslupa on liitettävä hulevesien hallintasuunnitelma.

Korttelialueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida nestemäisiä polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita.

Kaikki säiliöt, jotka on tarkoitettu nestemäisille polttoaineille tai muille pohjavesien laadulle vaarallisille aineille, on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle tiiviiseen katettuun suoja-altaaseen. Altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan nesteen suurin määrä.

Rakentaminen, ojitukset, maankaivu ja louhinta on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden pinnankorkeuteen. Rakentaminen ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista.

Rakennukset ja kadut on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. Teollisuuden lastaus- ja purkualueet sekä ajoneuvoliikenteeseen käytettävät alueet on päällystettävä esim. asfaltilla. Lastaus- ja purkualueelta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava öljynerotuskaivojen kautta viemäriin pohjavesialueen ulkopuolelle.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Riittävä bygnadsyta för brandkårens övningstorn.

Riittävä dagvattenmotiv

Del av område som bör planteras.

Trädrad som skall bevaras / planteras.

Gata.

För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.

Parkeringsplats.

Riittävä parkeringsplats.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

Viktigt grundvattensområde.

Den verksamhet som bedrivs på området får inte riskera grundvattnets kvalitet eller kvantitet.

Dagvattnets flöde skall begränsas och takvattnet infiltreras på tomten. Dagvattenmängderna från gårdsområdena ska behandlas och om möjligt filtreras på tomten, så att de inte förorsakar men för jordmånen eller grundvattnet. Till bygglovet skall en dagvattenhanteringsplan bifogas.

Inom kvartersområdet får bränslen i vätskeform inte fritt förvaras eller upplagras, liksom ej heller andra ämnen som smutsar ner grundvattnet.

Alla cisterner som är avsedda för bränslen i vätskeform eller andra ämnen som är skadliga för grundvattnets kvalitet måste placeras inne i byggnaden eller ovan jord i en täckt skyddsbassäng. Bassängens volym måste vara större än den största volymen vätska som upplagras.

Byggnad, dräneringar, grävningsarbeten och sprängningar skall göras på ett sådant sätt att det inte inträffar några ändringar i grundvattnets kvalitet eller bestående förändringar i grundvattennivån. Byggnadsarbetena får inte förorsaka menliga grundvattenflöden.

Grundläggningen under byggnader och gator skall göras på ett sådant sätt att byggandet inte inverkar på grundvattnets nivå eller kretslopp. Industrins lastnings- och avlastningsområden samt de områden som används för fordonstrafiken måste beläggas med t.ex. asfalt. Det regn- och smältvatten som samlas upp på lastnings- och avlastningsområdet måste via oljeavskiljningsbrunnar ledas i avloppet vidare utanför grundvattenområdet.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Hosantie 2 Nuorten toimintakeskus - Alustava tilaohjelma

24.4.2025

Tilaohjelma tarkentuu hankesuunnitteluvaiheessa

	Ohjelma-ala	Huom.
<u>Liikunnan puku- ja pesutilat</u>		
Ryhmäpukuhuoneet	40	2 kpl (20m2/pukuhuone)
Erilliset lukittavat suihkukopit	24	6 kpl (3 kpl/ryhmäpukuhuone, à 4 m2)
Sauna	20	
WC:t	8	1 kpl/ryhmäpukuhuone, à 4 m2
<u>Liikuntatilat</u>		
Halli	730	Jaetaan koripallokenttään ja katufutiskenttään/kenttiin, optio skeitti/scoottirampille
Liikuntavälinevarastot	40	Huomioidaan myös muiden käyttäjien tarpeet
Tanssistudio, kamppailulajitila	300	2 kpl, à 150 m2
Skeitti- ja scoottiramppitilat	1000	Rampit sijoittuisivat eri puolille kiinteistöä, rampeja olisi mahdollista sijoittaa myös katettuun ulkotilaan, jossa Kierrätyskeskuksen lastauslaiturit
<u>Muut toiminnalliset tilat</u>		
Ryhmätilat (barber's, ryhmätyöhuoneet)	80	4 kpl, à 20 m2
Ryhmätilat (tyttöjen tila, tuunaustila)	160	2 kpl, à 80 m2
Ateljee/galleria	60	1 kpl
Hiljainen tila	20	
<u>Avoimet tilat</u>		
Vastaanotto	40	
Lava- ja kahvila-alue	350	
Ravintola	280	
<u>Muut tilat</u>		
WC:t	24	6 kpl, à 4 m2
LE-wc	12	Yksi LE wc+suihku+pukuhuone, johon kulku aulasta/käytävältä
Aula	40	
Toimisto	30	Sisältää ensiaputilan
Henk.kunnan sos.tilat	20	
Siivouskeskus	10	
Varasto	40	2 kpl, à 20 m2
Hyötyala yhteensä (hym²)	3328	
Kokonaisala (brm²)	3500	Tehokkuusluku: 1,15

Tekniset tilat

	koskevat koko olemassa olevaa kiinteistöä; eivät kuulu tilaohjelmaan
Muuntamo	48m2
Lämmönjakuhuone	16m2
Sprinkler keskus	1m2
Sähköpääkeskus	47m2
Pienet sähkökeskukset	4kpl a' 1m2
Sähkökeskus	4m2
Talopakamo	3m2
Telehuone	7m2
IV-konehuoneet	42m2 + 62m2
Väestönsuoja	90m2

Kustannusennuste: laatija VTK Oy

Nuorten toimintakeskus

Hosantie 2, Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	3 500 brm2
hyötyala	3 405 hym2
huoneistoala	3 3 9 5 htm2
tilavuus	30 038 rm3
tehokkuusluku	1,15

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>		150 000	42,86	44,05	4,99
suunnittelu	100 000				
rakennuttaminen	50 000				
<u>Rakennustekniset työt</u>		1 350 000	385,71	396,48	44,88
LVI-työt		175 000	50,00	51,40	5,82
LVV-työt	95 000				
IV-työt	70 000				
Säätölaitteet	10 000				
<u>Sähkötyöt</u>		115 000	32,86	33,77	3,82
<u>Erillishankinnat</u>		5 000	1,43	1,47	0,17
Muutos- ja lisätyövaraus		135 000	38,57	39,65	4,49
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)		1 930 000	551,43	566,81	64,16
KUSTANNUSENNUSTE (alv 25,5%)		2 422 150	692,04	711,35	80,52

Haahtela ind. 102 (9/24)

24.4.2025

Nuorten Toimintakeskus, Hosantie 2

Hankkeen huoneistoala	3 3 9 5 htm2
Hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	1 930 000 €
rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	568,48 €/htm2

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

	€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Kiinteistönhoito ja kunnossapito sekä ulkoalueet ja valvonta yhteensä	158 886	46,80	3,90
Yhteensä	158 886	46,80	3,90

Alustavaksi vuokratasoksi on sovittu 12 € / m2 / kk 504 000 € / vuosi

Pääomavastike (takaisinmaksuaika 5v.) 10 € / m2 / kk 447 747 € / vuosi

Tilojen toiminnallinen ja pedagoginen käyttösuunnitelma

Nuorten toimintakeskus, Hosantie 2

Me-säätiö 25.4.2025

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Tavoitteellista vapaa-ajan toimintaa	3
Tilojen toiminnallinen kuvaus	5
Liikuntatilat	5
Muut toiminnalliset tilat.....	6
Avoimet tilat	6
Pedagogisen suunnittelun arvopohja ja toiminnan keskeiset periaatteet	7
Katuideologia toiminnan perustana	7
Positiivinen pedagogiikka	8
Aktiivisen toimijuuden mahdollistaminen	10
Teknologia	11
Lähteet	12

Johdanto

Koivukylän Hosantielle perustettava nuorten toimintakeskus on vantaalaisille noin 13–20-vuotiaille nuorille suunnattu vapaa-ajan tila, jonka tavoitteena on tarjota nuorille laadukas, turvallinen ja innostava ympäristö harrastaa ja toteuttaa itseään. Havukoski-Koivukylän -alueelle sijoittuvan toimintakeskuksen avulla on mahdollista lisätä alueen nuorten hyvinvointia ja vaikuttaa positiivisesti alueen segregaatiokehitykseen.

Toimintakeskus on uudenlainen katukulttuurista ammentava tila, joka yhdistää liikkumisen, luovuuden ja yhteisöllisyyden käyttäjälähtöisellä ja osallistavalla tavalla. Toimintaa on tarjolla kuutena päivänä viikossa ja tarkoituksena on sitouttaa nuoret keskuksen pitkäkestoiseksi jäseniksi. Keskuksen toiminta koostuu avoimesta toiminnasta, drop-in-sessioista, ilmoittautumista vaativista temaattisista ohjelmista sekä yksilötyöstä. Keskus on oppimisympäristön ja vapaa-ajan ympäristön yhdistelmä.

Kyse on törmäyttävästä toiminnasta: talo on kaikille nuorille avoin, mutta erityisesti pyritään tavoittamaan nuoria, joilla on taustassaan syrjäytymiselle altistavia riskitekijöitä, ja joita perinteinen vapaa-ajan toiminta ei tavoita. Ennaltaehkäisevän toiminnan kokonaisuus tukee hyvinvointia ja luo mahdollisuuksia löytää mielekäs tapa viettää vapaa-aikaa. Näin toiminta hillitsee myös negatiivisia ilmiöitä, kuten häiriökäyttäytymistä tai rikoksilla oireilua.

Toimintakeskus tuottaa vaikuttavuutta yksilö-, yhteisö-, ja rakennetasolla. Yksilötasolla toiminta lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta, ohjaa aktiiviseen osallistumiseen, lisää liikettä, vahvistaa oppimis- ja koulumyönteisyyttä sekä vahvistaa nuoren itsetuntoa, tulevaisuususkkoa ja sosiaalisia taitoja. Monenlaisista taustoista nuoria mukaan kokoava toiminta laajentaa sosiaalisia piirejä ja auttaa löytämään kavereita yli alue- ja kulttuuritaustarajojen. Tämä ehkäisee eriytymistä ja eriarvoisuuden kokemusta. Toiminnalla on vaikutusta myös asuinalueen yhteisöllisyyteen ja turvallisuuteen. Pitkällä aikavälillä nuorten osallistumisessa ja osallisuuden kokemuksessa tapahtuu muutoksia laajemmin: yhä useampi nuori käy toisen asteen koulutuksen, osallistuu aktiivisesti yhteiskuntaan ja kokee kuuluvansa yhteisöön.

Tilan pedagogisen käyttösuunnitelman on laatinut Me-säätiön pedagoginen suunnitteluryhmä, johon kuuluu kolme kasvatustieteen maisterin koulutuksen suorittanutta ja alalla erilaisissa tehtävissä työskennellyttä henkilöä. Tilaan ja metodeihin on haettu inspiraatiota haavoittuvassa asemassa olevia nuoria hyvin tavoittavista malleista, kuten tanskalaisen GAME-järjestön ja ruotsalaisen Fryshusetin toiminnasta. Toiminnan lähtökohtana on Me-säätiön pedagoginen malli, joka on kehitetty Me-säätiön Mellunmäessä sijaitsevan Lasten ja perheiden talo Meltsin ja jalkapalloyhteisö FC Meltsin tarpeisiin vuodesta 2019 lähtien. Malli pohjautuu positiiviseen pedagogiikkaan ja tulevaisuususkoon. Nuorten

toimintakeskuksen pedagogiikan ja tilojen suunnitteluun on lisäksi otettu vaikutteita luovista, yhteisöllisistä ja innostavista oppimisympäristöistä ja konsepteista (mm. Tumo Center for Creative Technologies, Hive Helsinki, Lasten ja nuorten säätiön Spring-ideakilpailu).

Me-säätiö on 2015 perustettu säätiö, jonka tehtävä on vähentää lasten, nuorten ja perheiden eriarvoistumista. Me-säätiö on kymmenen vuoden ajan luonut ja rahoittanut erilaisia syrjäytymistä ennaltaehkäiseviä toimintamalleja yhdessä julkisen sektorin ja järjestökumppaneiden kanssa. Me-säätiö mittaa ja arvioi oman ja kumppaniensa toiminnan vaikuttavuutta sekä tuottaa ja edistää suojaavia keinoja ja toimintoja lapsille, nuorille ja perheille.

Tavoitteellista vapaa-ajan toimintaa

Nuorten toimintakeskuksen tila rakentuu matalan kynnyksen toiminnan ja vapaan kokeilun ympärille yhdistäen liikettä ja katukulttuurin eri muotoja. Toiminta on Suomen mittakaavassa uudenlainen yhdistelmä tavoitteellista kasvatustoimintaa sekä vapaata, suuressa määrin avointa ja ei-velvoittavaa. Vastaavan kaltainen toiminta esimerkiksi Tanskassa on osoittautunut erittäin tehokkaaksi juuri marginalisoitujen nuorten tavoittamisessa.

Tavoitteet perustuvat kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisäämiseen sekä psykososiaalisiin perustarpeisiin, kuten nuoruuden keskeiseen kehitystehtävään löytää oma paikkansa maailmassa sosiaalisten suhteiden ja ryhmien kautta. Toiminta on pitkäkestoista ja kulkee nuoren rinnalla tärkeissä nivelvaiheissa. Sujuvuuden, viihtyisyyden ja turvallisuuden vuoksi päivittäistoimintaa porrastetaan ikäryhmittäin.

Jotta toiminnan vaikuttavuutta voidaan seurata, nuoria ohjataan rekisteröitymään jäseniksi hyödyntämällä Me-säätiön kehittämää, yhteisötyössä jo muualla käytössä olevaa teknologiaa. Rekisteröityminen on vapaaehtoista, eikä rekisteröimättömyys ole este osallistumiselle.

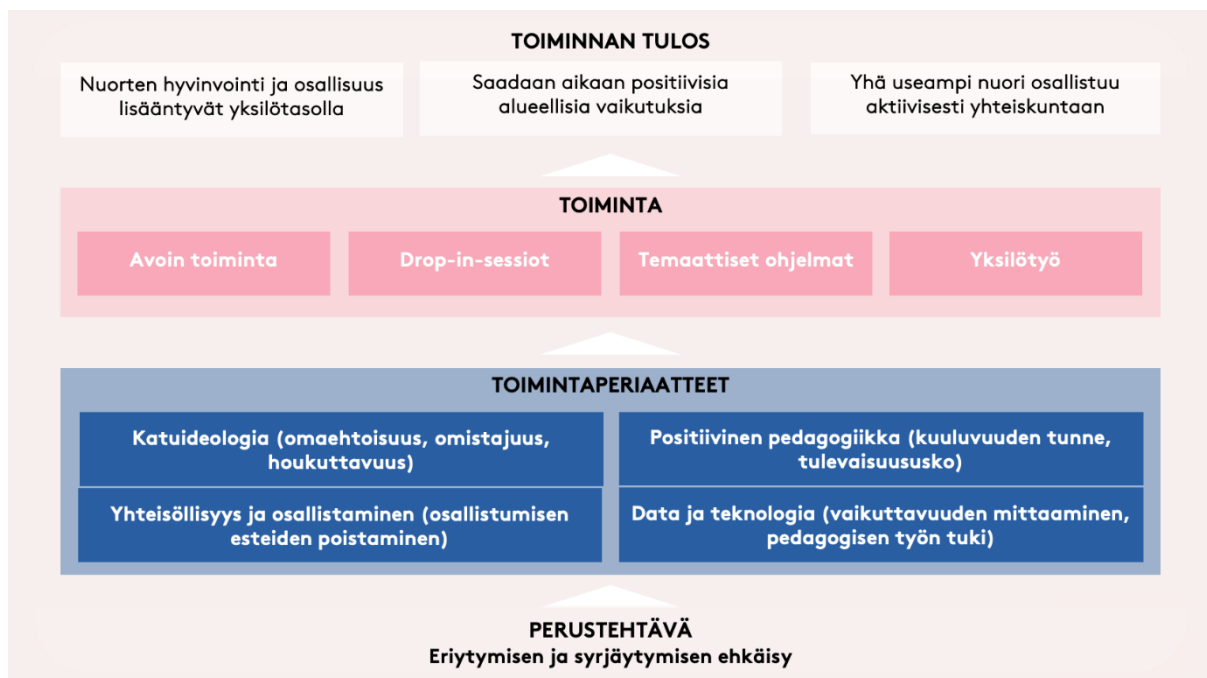
Keskuksen toiminta koostuu avoimesta toiminnasta, drop-in-sessioista, ilmoittautumista vaativista temaattisista ohjelmista sekä yksilötyöstä.

1. Avoin toiminta on kaikille nuorille tarkoitettua kynnyksetöntä toimintaa, jota on tarjolla kattavasti erityisesti iltapäivä- ja iltai- aikoina. Se on tavoitteellista toimintaa, jonka tarkoituksena on kohdata jokainen toiminnan pariin saapuva nuori ja käynnistää luottamussuhteen rakentuminen. Avoimesta ja muuntautuvasta luonteestaan huolimatta talon arjen perusrakenne säilyy tuttu ja ennakoitavana: talolle tullessaan nuori tietää, mihin voi kiinnittyä. Selkeä rakenne, monipuolisen liikkeen mahdollistaminen ja nuorten itsensä suunnittelemat aktiviteetit luovat pohjan turvallisuudelle ja ehkäisevät esimerkiksi häiriökäyttäytymistä. Avoin toiminta voi olla osalle nuorista ainoa osallistumismuoto tai polku kohti tiiviimpää osallistumista.

2. Matalan kynnyksen osallistumiseen kannustavat drop-in-sessiot ovat joko viikkokalenterista löytyviä tai avoimen toiminnan lomaan muotoutuvia kertaluonteisia tai pidempikestoisia kokonaisuuksia, joiden muodostumista tukevat ohjaajat. Niihin voi saapua ilman ennakkoilmoittautumista tai sitoutumista. Drop-in-sessiot ovat erinomainen keino tulla mukaan sitouttavampaan toimintaan etenkin niille nuorille, joille on vaikea sitoutua säännölliseen harrastukseen.
3. Temaattiset ohjelmat ovat pitkäkestoisempia kokonaisuuksia, joihin edellytetään ilmoittautumista ja sitoutumista. Ohjelmissa toteutetaan kolmea peruseriaa: 1) nuoret saavat itse vaikuttaa siihen, minkälaisia temaattisia kokonaisuuksia keskuksessa järjestetään, 2) paikka ohjelmissa pyritään varmistamaan etenkin niille nuorille, joilla on taustassaan syrjäytymiselle altistavia riskitekijöitä, ja 3) ohjelmissa kiinnitetään erityistä huomiota nivelvaiheessa olevien sekä opiskelun ja työn ulkopuolella olevien nuorten tukemiseen. Ohjelmien sisällöt vaihtelevat lukuvuoden mittaisista harrastuksista esimerkiksi taidenäyttelyiden järjestämiseen tai jonkin tietyn teeman ympärille rakentuviin ohjelmiin.

Yksi esimerkki tällaisesta kokonaisuudesta on vertaisohjaajaohjelma, jossa nuori pätevöityy viikonlopun mittaisen koulutuksen ja tutustumisjakson jälkeen ohjaajaksi muille nuorille. Koulutuksessa perehdytään esimerkiksi turvallisen ilmapiirin rakentamiseen, vuorovaikutustaitoihin ja konfliktitilanteiden ratkaisutaitoihin. Positiivisen pedagogiikan hengessä valmistuminen koulutuksesta on talolla iso juttu ja sitä juhlistaan valmistuneiden toivomalla tavalla. Koulutuksen jälkeen vastavalmistuneet ohjaajat saavat valita, mihin lajiin, teemaan tai kokonaisuuteen he haluavat keskittyä. Ohjaustaitoja kerrytetään niissä aikuisen ohjaajan tukemana.

Yksilötyö toimintakeskuksessa tarkoittaa mahdollisuutta jutella turvallisen aikuisen kanssa luottamuksellisesti, matalalla kynnyksellä. Jokaisen keskuksella työskentelevän rooliin kuuluu ryhmäyttämisen lisäksi myös nuorten tukeminen yksilötasolla. Yksilötyö voi tarkoittaa myös kahdenvälisiä, vertaistuellisia mentoriohjelmiä. Suunnitteilla on esimerkiksi Isoveli-mentoriohjelma, jossa nivelvaiheessa oleville yhdeksäsluokkalaisille pojille tarjotaan aikuisen mentorin tukea sekä positiivisia roolimalleja ja kehityspolkuja peruskoulun jälkeiseen aikaan.

Kuva: Keskukseen perustehtävä, periaatteet, joille toiminta perustuu, toimintamuodot ja tavoiteltu lopputulos.

Tilojen toiminnallinen kuvaus

Liikuntatilat

Toimintakeskuksen liikuntatilat ovat monikäyttöisiä ja muunneltavia. Tilat kutsuvat spontaaniin osallistumiseen ja mahdollistavat monenlaisen liikkeen, esimerkiksi koripallon, scoottailun, tanssin ja kamppailulajit. Halli on keskuksen keskeisin tila ja aina auki pelailulle. Hallin kenttää voidaan käyttää päivittäisten pelailujen lisäksi esimerkiksi tapahtumatilana tai katufutisturnauksessa. Liike, pallottelu ja pelailu tehdään mahdollisimman helpoksi esimerkiksi siten, että alusta on asfalttia, eikä sisätossuja tarvitse vaihtaa kentälle mentäessä. Pelivälineet ovat aina esillä (tai lainattavissa helposti vastaanotosta). Tila ja katulajeihin liittyvä joustavuus mahdollistavat sen, että osallistuminen on monimuotoista ja sulavaa.

Toimintakeskukseen on suunnitteilla skeitti-, scootti ja BMX-pyöräilyyn soveltuvia alueita. Rampeilla nuorten harrastaminen on omaehtoista "freestyle"-tyyppistä itsensä fyysistä ilmaisua ja ylittämistä erilaisten temppujen ja temppusarjojen muodossa. Ramppielementit on suunniteltu niin, että lajit on helppo aloittaa, ne motivoivat kehittymään ja mahdollistavat vaativammankin harrastamisen. Rampit ovat erikokoisia ja lajien erilaisiin muotoihin soveltuvia elementtejä, esimerkiksi street-alue mukailee kaupunkiympäristöjen arkkitehtuuria. Street on toinen virallinen olympialaji skeittauksessa ja yhdistää maailman nuoria Lontoon South Bankseilta aina New Yorkin kaduille.

Muut toiminnalliset tilat

Toimintakeskuksessa on monenlaiseen käyttöön soveltuvia ryhmätiloja. Esimerkiksi galleria/ateljeetilassa voi huoletta työskennellä erilaisten materiaalien, kuten maalien ja saven parissa. Tila on kerroksellinen työtilan ja gallerian yhdistelmä, jossa voi rohkaistua kokeilemaan ja inspiroitua muiden teoksista. Tilassa näkyy tekijöidensä kädenjälki. Tässä galleriassa ei katsella valmiita taideteoksia, vaan ollaan itse mukana muuttuvan tilan tekemisessä, joka itsessään on taideteos.

Tuunaustilassa opitaan tärkeitä, suoraa nuoren omaa arkea hyödyttäviä kädentaitoja yhdessä ja toisilta. Taustalla on vahvasti katukulttuuriin liittyvä tee-se-itse-eetos ja oppiminen virheiden kautta. Tuunauskulttuuri madaltaa kynnystä osallistua ja lisää osallistumisen monimuotoisuutta. Tarjolla on tila, jossa välineitä voi huoltaa ja muokata ilman kustannuksia. Tuunaustilassa voi korjata ja muokata mitä tahansa, esimerkiksi pyöriä, scootteja tai mopon osia.

Nuoret ovat toivoneet myös omaa parturia ja ravintolaa. Toimintakeskuksen barber's shop on enemmän kuin parturi: se on yhteisöllinen ajanviettopaikka, jossa vaihdetaan kuulumisia ja nautitaan rennosta tunnelmasta. Parturit ovat nousseet nuorten keskuudessa uudeksi ilmiöksi useista syistä. Tyyli ja itsensä ilmaiseminen ovat keskeisiä tekijöitä – hiustenleikkauksista ja parran muotoilusta on tullut osa identiteettiä. Parturin tuominen talolle on inklusiivinen teko: eri taustoista tulevilla nuorilla voi olla erityisiä hiustyyppejä ja -tarpeita, joita kaikki parturikampaamot eivät osaa käsitellä. Barber's shopissa, kuten muissakin toiminnoissa tärkeänä elementtinä on taloustaidot ja yrittäjyyskasvatus. Nuoret suunnittelevat toiminnan alusta alkaen itse, harjoitellen esimerkiksi liikeidean kehittämistä, budjetointia, markkinointia ja tiimityötä.

Toimintakeskuksessa tehdään myös tyttöerityistä työtä tyttöjen omassa tilassa, jonka ensisijaisena tavoitteena on mahdollistaa osallisuutta, tukea riskiryhmissä olevia tyttöjä ja auttaa heitä löytämään omia voimavarojaan. Eriytetty tyttötyö mahdollistaa tytöille ominaisiin kysymyksiin, kuten tasa-arvoon ja naiseksi kasvamiseen liittyviin teemoihin pureutumisen. Tyttöjen tila on mukava, kotoisa, rento ja helposti muokattava. Tilan tarkemmat yksityiskohdat suunnitellaan yhdessä tyttöjen kanssa, jotta se vastaa juuri heidän tarpeisiinsa ja kiinnostuksen kohteisiinsa.

Avoimet tilat

Vastaanotto on tilojen käyntikortti. Selkeästi esillä olevat urheiluvälineet kuten skeittilaudat ja koripallot sekä talon päivittäinen lukujärjestys isolla näytöllä kutsuvat tulijan toimintaan. Vastaanotossa tulija kirjaa itsensä sisään, sitoutuu talon turvallisuussääntöihin, voi lainata urheiluvälineitä ja vaihtaa kuulumisia vastaanoton vastaavan kanssa. Sisäänkirjautumissovelluksen yhteydessä voidaan esimerkiksi kysyä, mitä kävijä tänään toivoo käynniltään ja missä roolissa hän haluaisi talolla olla. Kysymysten on tarkoitus ohjata kävijän polkua talolla Me-säätiön kehittämän, tietoturvallisen teknologian tukena, jotta mukaan toimintaan olisi mahdollisimman helppoa ja turvallista liittyä.

Kahvila-alue on koko talon sydän, keskusaukio, johon tullaan heti vastaanoton jälkeen. Oleskelutilaan voi jäädä hengaillemaan, syömään välipalaa tai tekemään läksyjä. Viihtyisässä ja avoimessa tilassa on kahvilamaisesti pöytä- ja tuoliryhmiä. Hyllyillä on saatavilla lautapelejä, lehtiä ja kirjoja. Kahvilan lähellä on monenlaista esittävää taidetta mahdollistava lavarakenne, joka kutsuu esiintymään vaikka spontaanisti. Tilassa voidaan päivittäisen toiminnan lisäksi järjestää tapahtumia ja juhlia.

Toimintakeskuksesta rakennetaan aktiivisesti turvallisempaa tilaa, myös fyysisin ja tilallisin ratkaisuin. Esimerkiksi ryhmäpukuhuoneissa ja wc-tiloissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että nuoret kokevat olonsa niissä turvallisiksi (mm. vaatteiden vaihtoon ja peseytymiseen tulee olla yksityinen mahdollisuus).

Pedagogisen suunnittelun arvopohja ja toiminnan keskeiset periaatteet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on määritellyt keinoja, joilla voidaan ehkäistä nuorten syrjäytymistä. Erityisesti koulunkäynnin keskeytysten ehkäisemiseksi THL suosittaa vahvistamaan syrjäytymisriskissä olevan nuoren

- sisäistä motivaatiota
- myönteistä minäkäsitystä
- ydintaitojen oppimista
- yhteenkuuluvuutta
- sosiaalisia taitoja
- sosiaalista pääomaa
- tulevaisuuden uskoa ja vaihtoehtojen ennakointia (lähde 1).

Nuorten toimintakeskuksessa nämä periaatteet toteutuvat nuoria erilaisista taustoista törmäyttävässä toiminnassa, johon heitä sitoutetaan pitkäkestoisesti ja jossa toiminnan pohjana on nuoriso- ja vahvuuslähtöinen pedagogiikka. Tästä syystä pedagogisen toiminnan viitekehikseksi on valittu katuideologia, positiivinen pedagogiikka sekä osallisuuden vahvistaminen. Näihin pohjaten edellä mainitut THL:n määrittelemät keinot ovat limittyneitä toimintaan, eikä niitä siten opeteta ohjaajavetoisesti.

Katuideologia toiminnan perustana

Katuideologia näkyy nuorten toimintakeskuksessa lajeissa, sisällössä sekä keskuksen toimintaa ohjaavana viitekehiksenä mm. seuraavilla tavoilla:

- Matalan kynnyksen inklusiivisessa toiminnassa
- Kaupunginosan, monenlaisten identiteettien ja paikallisten tarinoiden vaalimisena
- Työkaluna kehittää itseilmaisua ja rakentaa omaa tarinaa lyriikoiden tai vaikkapa tanssiteosten keinoin

- Arkkitehtuurissa, jossa hyödynnetään omaleimaista tilaa
- Talon eri aktiviteeteissa liikunnasta taiteeseen
- Ohjelmarakenteessa, aukioloajoissa
- Omistajuudessa: nuoret ovat aktiivisia toimijoita, rakentajia ja tarinankertajia
- Ohjaustyössä, jossa painotetaan vertaisoppijuutta aikuisen auktoriteetin sijaan
- Yhteisöllisyydessä

Katulajit ja katukulttuuri ovat syntyneet osaksi kaupunkikulttuuria vastauksena nuorten tarpeeseen ilmaista itseään, liikkua vapaasti ja löytää oma paikkansa kaupunkitilassa. Siksi ne voivat toimia houkuttavampina myös sellaisille osallistujille, jotka eivät syystä tai toisesta löydä paikkaansa perinteiseltä kentältä. Ennen kaikkea katulajit ja katukulttuuri ovat osallistavia ja saavutettavia.

Katukulttuuri on ytimeltään sosiaalista. Siihen liittyy vahvaa ryhmähenkeä sekä vertaisoppimista ja -tukea. Oppimista tapahtuu vertaistuellisessa ja dialektisessa suhteessa, jossa kokeneemman vertaisoppijan tai vertaisryhmän tuella vahvistetaan kehittymässä olevia taitoja ja siten onnistutaan omaan taitotasoon nähden haastavimmissakin taidoissa. Kokeilu, epäonnistuminen ja erehtyminen ovat katuideologian keskiössä: oppiminen tapahtuu niiden kautta, ei niitä vältellen. Epäonnistuminen on jatkuvasti läsnä ja jopa toivottavaa. Kun tekeminen perustuu epäonnistumiselle, ei sen pelkäämisestä tule rajoittavaa tekijää.

Katuideologian mukaisesti uutta luodaan ja opitaan sellaisten näkökulmien kautta, jotka kumpuavat nuorten omasta elämästä. Tällainen omaehtoisuuden vaaliminen vahvistaa sisäistä motivaatiota. Esimerkiksi hiphopin on todettu olevan hyödyllinen väline ympäristön ja historian ymmärtämisessä, kriittisen ajattelun kehittämisessä ja oman identiteetin rakentamisessa. Vaikkapa lyriikoita ja musiikkia yhdistelevissä drop-in-sessioissa rohkaistaan nuoria kriittiseen ajatteluun ja sitä kautta pohtimaan positiivista muutosta ja oikeudenmukaisempaa sekä kestävämpää yhteiskuntaa. Hiphop työvälineenä voi tutkitusti vahvistaa osallisuutta ja muokata itseen liittyviä kielteisiä identiteettejä uudelleen ja näin tukea kollektiivista myönteistä toimintaa. (Lähde 2).

Positiivinen pedagogiikka

Positiiviseen psykologiaan pohjautuva positiivinen pedagogiikka määrittää keskuksen kaikkea toimintaa arvopohjasta käytännön työkaluihin. Tiivistettynä se näkyy nuorten toimintakeskuksessa mm. seuraavilla tavoilla:

- Osallistavassa työotteessa
- Ohjaustyön konkreettisina työkaluina
- Talon vuodenkierrossa ja tapahtumissa
- Vuorovaikutustavassa
- Hyväksyvässä ja myönteisessä ilmapiirissä

- Tulevaisuusorientaatiossa
- Vahvuuksien, onnistumisien ja pitkäjänteisen työn esille nostamisena
- Yllättävinä, perinteisestä kaavasta tai totutusta tavasta poikkeavina elementteinä

Positiivinen pedagogiikka tarkoittaa sitä, että tietoisesti keskitytään vahvuuksiin sekä myönteisiin tunteisiin, kuten toiveikkuuteen ja iloon. Se ei ole yltiöpositiivisuutta tai negatiivisten kokemusten kieltämistä, vaan rakenne, jossa vuorovaikutus on kannustavaa ja jossa esimerkiksi onnistumisia ja etappeja tehdään näkyviksi. Tällaisen ilmapiirin luomiseksi keskuksen työntekijöiltä edellytetään perehtyneisyyttä voimavaralähtöiseen ja tulevaisuusorientoituneeseen työtoteeseen.

Toimintakeskus ympäristönä rakennetaan positiivisia kokemuksia ja onnistumista tukevaksi. Tästä syystä toiminnassa on mukana paljon liikettä ja ryhmämuotoista toimintaa. Ne ovat mainio keino ryhmäyttää, mahdollistaa spontaania osallistumista ja esimerkiksi hillitä häiriökäyttäytymistä. Kisailu, pelailu ja liike ovat sosiaalisesti ja emotionaalisesti palkitsevaa ja myös esimerkiksi itsesäätelyn opettelua. Siksi liikettä on keskuksella aina tarjolla, myös niille, jotka eivät identifioitu liikunnan harrastajiksi.

Tulevaisuususkon rakentaminen ja siihen vahvasti liittyvän minäpystyvyyden tunteen vahvistaminen on keskuksen toiminnan keskiössä. Nuori, jolla on hyvä minäpystyvyyden tunne, uskoo kykynsä suoriutua ja suhtautuu tulevaan luottavaisesti. Hyvä keino tukea minäpystyvyyden tunnetta on tehdä näkyväksi eritasoiset onnistumiset, etenkin sellaiset, jotka ovat vaatineet yhteistä vaivannäköä ja ponnistelua. Tästä syystä keskuksen vuodenkierto rakennetaan niin, että kaikkea sisältöä kasvatetaan ja rikastetaan kohti nuorten kanssa järjestettäviä turnauksia, näyttelyitä ja koko lukukauden kokoavia päätösfestivaaleja. Yhteisen, innostavan tavoitteen eteen ponnistelu toimii mainiona keinona suunnitelmallisuuden, sitouttamisen ja motivoinnin tukemisessa.

Turnausten tai festivaalien kaltaisiin projekteihin osallistetaan nuoria kullekin sopiviin rooleihin. Nuoret saavat aidosti vastuuta ja omistajuutta, esimerkiksi tapahtuman budjetti ja siihen liittyvät päätökset tehdään nuorten valitsemalla tavalla. Taloustaidot ja yrittäjyyskasvatus ovat tärkeä osa talon päivittäisrakennetta. Yrittäjämäiseen toimintaan kannustetaan esimerkiksi suunnittelemalla ja osallistumalla keskuksen harjoitusyritysten, kuten nuudelibaarin, polkupyörien tuunauspajan tai parturin toimintaan.

Projekteilla ja harjoitusyrityksillä tuetaan taloustaitoja, aloitteellisuutta ja luovaa ongelmanratkaisutaitoa. Aikuisen ohjaajan rooli on tukea prosessia pilkkomalla tavoitteita sopiviksi ja tekemällä edistystä näkyväksi. Katuideologian ja positiivisen pedagogiikan hengessä aikuisen roolia keskuksella voisi kuvailla parhaiten hiphop-maailmasta tutulla "hypeman"-termillä. Hypeman on hiphopartistin rinnalla

lavalla oleva rooli, joka nostattaa, innostaa, täydentää tarvittaessa ja ennen kaikkea antaa itse artistin eli toiminnan keskiössä olevan loistaa.

Huumoriin, kekseliäisyyteen ja iloon keskittymisessä on kyse ohjausmetodista, joka haastaa ohjaajaa miettimään vaihtoehtoisia tapoja tarttua vaikkapa motivaation puutteeseen. Yksi konkreettinen työkalu on käyttää ohjaustyössä oivalluttavia ja perinteistä kaavaa rikkovia malleja. Liikuntasisällöissä tällaisia voivat olla vaikkapa eri lajien yhdistelmät (esim. tennisfutis), omien tai ryhmän rajojen testaaminen (esim. heitto- tai potkuvoiman mittaaminen), säännöistä poikkeaminen (maali hyväksytään vain, jos pallo on kosketanut seinää) tai roolien vaihtaminen (nuoret keksivät itse sisällön ja opettavat sen ohjaajalle). Vaikuttavuutta voidaan lisätä edelleen antamalla nuorille itselleen mahdollisuus päättää, miten vaikkapa koripallotreeneissä rikotaan sääntöjä. Sääntöjä rikkoessa tulee opittua myös ne säännöt, joita rikotaan.

Aktiivisen toimijuuden mahdollistaminen

Aktiivisen toimijuuden mahdollistaminen ja osallistaminen näkyvät keskuksen toiminnassa mm. seuraavilla tavoilla:

- Osallistumisen näkyvät ja näkymättömät esteet on huomioitu ja niihin etsitään aktiivisesti ratkaisuja
- Toiminta on monin tavoin saavutettavaa
- Perustarpeisiin kiinnitetään huomiota
- Laajempaa yhteisöä osallistetaan talon toimintaan
- Omistajuutta siirretään aktiivisesti toimintaan osallistuville
- Yhteistyönä yli sektorirajojen
- Pelipaitaefektinä

Osallistaminen on rakenteellinen osa keskuksen jokapäiväistä toimintaa. Jotta nuori voi toimia yhteisönsä aktiivisena jäsenenä ja kokea osallisuutta, on osallistumisen esteitä madallettava monipuolisesti. Toiminta on maksutonta (joihinkin toimintoihin voi liittyä nimellinen maksu), eikä omia varusteita tai tarvikkeita edellytetä. Keskuksen sijainti on keskeinen, eikä sinne pääsy velvoita vanhempia kускаamaan.

Ohjelma ja aukioloajat on suunniteltu niin, että keskus tavoittaa erilaisissa elämäntilanteissa olevia ja eri taustoista tulevia nuoria. Me-säätiön yhteistyössä Helsingin Mellunmäessä on esimerkiksi havaittu, että aamupäivisin ennen koulupäivää tapahtuva toiminta tavoittaa hyvin maahanmuuttajataustaisia tyttöjä, sillä tuolloin heillä ei ole kotiin, kotikieleen tai uskontoon liittyviä opintoja tai velvollisuuksia.

Toimintakeskuksessa nuorten toiveisiin ja perustarpeisiin vastataan, jotta voimavaroja riittää vapaa-ajan toimintaan sitoutumiseen. Talolta on saatavilla esimerkiksi välipalaa ja ruokaa. Turvallisia aikuisia on aina paikalla ja aikuisen

kanssa pääsee keskustelemaan kahden kesken tarvittaessa. Myös nuorten perheitä osallistetaan toimintaan, jotta talo tulee heille tutuksi ja helposti lähestyttäväksi. Tämänkin tehdään nuorten itsensä suunnittelemalla tavalla. Vanhempien osallistumiseen ei liity urheiluseuratoiminnasta tuttua sosiaalista painetta, eli kukin voi osallistua tilanteensa mukaan, perheen voimavarat huomioiden. Osallistuminen tehdään mahdollisimman helpoksi: esimerkiksi monelle vanhemmalle osallistumisen ehto on se, että mukaan voi tulla koko perheen voimin, nuorempien sisarusten kanssa.

Kun osallistuminen on monipuolisesti mahdollistettu, yhteisöllisyys, kuuluvuuden tunne ja hyvä me-henki toimivat liimana keskuksen toiminnassa pysymiseen. Toimintakeskuksessa kartutetaan sosiaalista pääomaa, jonka perimmäinen tarkoitus on ohjata polkuja talon ulkopuolelle. Tämä näkyy konkreettisesti arjessa esimerkiksi siinä, että talon toimintaan tuodaan mukaan nuorten itsensä valitsemia roolimalleja ja esikuvia vieraileviksi ohjaajiksi tai mentoreiksi. Nuorten toimintakeskuksessa tehdään myös monialaista yhteistyötä eri sektoreiden, kuten sosiaalitoimen, koulujen ja nuorisotyön kanssa, jotta nuoria tavoitetaan toiminnan pariin laaja-alaisesti, ja jotta voidaan yhdessä rakentaa yhteyksiä eri palvelujen, yhteisöjen ja elämänalueiden välille.

Katuideologian ja yhteisötyön perusperiaate on se, että tieto, kokemus ja voima ovat yhteisössä. Toiminta perustuu paikallisiin tarpeisiin, eikä kokonaisuutta siten voida suunnitella valmiiksi etukäteen. Jotta toimintakeskus olisi aidosti yhteisöllinen, omistajuus on annettava nuorille. Nuoret ovat mukana varhaisesta suunnitteluvaiheesta päivittäistoimintaan: ohjelman ja sisällön kokoamisessa, sisustusvalinnoissa, brändityössä, ohjaustyössä ja vaikkapa budjetoinnissa.

Me-säätiön yhteisötyön keskeinen elementti on ns. pelipaitaefektin vahvistaminen. Sillä tarkoitetaan urheilumaailmasta tuttua joukkuehenkeä, ylpeyttä omasta porukasta, iloa, osallistumisen monia muotoja, yhteisöllisyyttä ja sitoutumista väljään sosiaaliseen rakenteeseen. Nuorten toimintakeskus on rykelmä hyvin ryhmäytettyjä porukoita, jotka kaikki tuntevat kuuluvansa myös isompaan, toimintakeskuksen ja alueen yhteisöön.

Teknologia

Me-säätiön vaikuttamisen mittaamisen teknologiaa käytetään yhteisötoiminnassa Mellunmäessä sekä noin 20 muussa yhteisötalossa. Teknologian avulla voidaan vaivattomasti ja turvallisesti kerätä tietoa toiminnan osallistujien taustasta (mm. syrjäytymiselle altistavat riskitekijät, jotka liittyvät perheen sosioekonomiseen tilanteeseen), sekä toiminnan hyvinvointivaikutuksista. Nuoria ohjataan rekisteröitymään jäseniksi, mutta rekisteröitymättömyys ei ole este toimintaan osallistumiselle.

Me-säätiön jo olemassa olevaa teknologiaa myös sovitetaan toimintakeskuksen käyttöön. Vaikuttavuuden mittaamisen ohella Me-säätiö kehittää nuorten toimintakeskukseen myös pedagogista teknologiaa, jonka tavoitteena on tuoda struktuuria harrastuspolkuihin, auttaa nuoria toimintakeskuksessa toimimisessa ja

tuoda samasta toiminnasta kiinnostuneita nuoria yhteen. Teknologiset ratkaisut voivat toimia väylänä luoda kohtaamisia ja rakentaa epämuodollisista yhteisöistä tiiviimpiä porukoita. Oikein hyödynnettynä esimerkiksi puhelinsovelluksella voidaan madaltaa kynnystä osallistua toimintaan, tavoittaa nuoria ja luoda polkuja kohti merkityksellistä osallisuutta ja uusia taitoja. Teknologia ei ole itseisarvo, vaan toimii pedagogiikan välineenä. Teknologian avulla voidaan tavoittaa nuoria tavoilla, jotka tuntuvat heille luontevilta.

Lähteet

Lähde 1: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy.
<https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/nuorten-syrjaytymisen-ehkaisy> Luettu 15.4.2025.

Lähde 2: International journal of development education and global learning.
Spitting rhymes and changing minds: Global youth work through hip-hop.
<https://journals.uclpress.co.uk/ijdeg/article/id/1916/> Luettu 14.4.2025.

13 § **Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

VD/3891/03.00.00/2025

PT/STV/JR/HH/SK/MT

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntopyynnöllä VN/34692/2024 Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjausten mukaan hallitus toteuttaa toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiin riippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana rahaetuutena. Hallitusohjelman mukaan toimeentulotuen uudistuksella tavoitellaan myös julkistalouden säästöjä.

Tavoitteet

Esitysluonnoksen tavoitteena on vahvistaa toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona. Esityksellä tavoitellaan myös toimeentulotukimenojen kasvun hillintää. Esityksessä tiivistettäisiin velvollisuutta hakea ensisijaisia etuuksia ja ilmoittautua työttömäksi koko-aikatyön hakijaksi työvoimaviranomaiseen. Tilanteita, joissa toimeentulotuen perusosan alentaminen olisi mahdollista, lisättäisiin. Perusosan alentamisprosentteiksi ehdotetaan 20, 40 ja 50. Perustoimeentulotuen tasoa leikattaisiin yli 8-vuotiaiden henkilöryhmien osalta 2–3 prosentilla. Lasten perusosia ei kuitenkaan leikattaisi.

Esitysluonnos sisältää myös muita ehdotuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa tuensaajan velvollisuutta käyttää tulonsa omaan elatukseensa tai asunnon vuokraan taikka nopeuttaa, sujuvoittaa, selkeyttää tai yksinkertaistaa perustoimeentulotuen käsittelyä. Lisäksi kuntien rahoitusosuutta perustoimeentulotuesta lisättäisiin 18–24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta, mikä korvattaisiin kunnille peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta.

Lausunnon antamisen aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan **viimeistään 27.6.2025**.

Lausunnot pyydetään jättämään Lausuntopalveluun. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi.

Lausuntoon pyydetään merkitsemään asianumero VN/34692/2024.

Lausunnon valmistelu Vantaan kaupungilla

Lausunto on valmisteltu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen koordinoimana yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa koska lakiesityksen merkitys on toimialarajat ylittävä.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteenä oleva Vantaan kaupungin lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Lakimies Janne Riipinen, työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue, puh: 040 500 2745
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausunnonantajia esittämään palautteensa vastaamalla alla oleviin kysymyksiin.

Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Toimeentulotuen kokonaisuudistuksen tavoitteena on hallituksen esitysluonnoksen mukaan vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana rahaetuutena.

Lisäksi toimeentulotuen uudistuksella tavoitellaan säästöjä julkiseen talouteen.

Ehdotettujen lakimuutosten arvioidaan vahvistavan työllisyyttä keskipitkällä aikavälillä noin 1200 työllisellä seuraavasti: perusosan tason madaltamisen arvioidaan kasvattavan työllisyyttä rakenteellisesti noin 400 työllisellä ja perusosan alentamista koskevien muutosten noin 800 työllisellä.

Perusosan alentamisen arvioidaan vahvistavan työllisyyttä alentamiseen liittyvän uhkavaikutuksen välityksellä: tavoitteena on muuttaa etuudensaajan käyttäytymistä sanktioilla ja niiden uhkilla. Arviot on johdettu etuuden tasoa ja etuuden velvoittavuutta koskevista kannustinmuutoksista. Keskeinen ja tavoiteltu käyttäytymisen muutos on työnhaun ponnistelun lisääminen tai työn vastaanottamisen kynnyksen madaltaminen tai muu työllistymistä edistävä ponnistelu esimerkiksi palveluun osallistumalla. Arvioihin liittyy esityksen mukaan kuitenkin huomattavaa epävarmuutta.

Vantaan kaupungin mukaan esitykseen sisältyy kannatettava pyrkimys selkiyttää toimeentulon roolia viimesijaisena etuutena sekä pyrkimys vähentää yleistä riippuvuutta toimeentulotuesta. Vantaalla perustoimeentulon saajia on väestömäärään suhteutettuna paljon ja esimerkiksi vuonna 2024 useampi kuin joka 10. vantaalainen sai toimentulotukea. Vantaalle on siksi tärkeää löytää keinot, joilla toimentulotuen saajat tavoitetaan ja heidät saadaan palvelujärjestelmän piiriin. Em. syystä Vantaa näkee lakiesityksessä mahdollisuuden. Samalla on kuitenkin muistettava, että järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista on hyvinvointialueella, jonka vastuuta työkykyä edistävästä palveluista tulisi lisätä, jotta ihmiset työllistyvät tai voivat siirtyä tosiasiallisesti oikealle etuudelle.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan toimeentulotuesta annetun lain 2a §:ään, jossa säädetään velvollisuudesta ilmoittautua työnhakijaksi, muutettaisiin monin tavoin laajentamalla velvollisten kohderyhmää.

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

Velvollisuutta ilmoittautua työttömäksi kokoaikatyön hakijaksi laajennettaisiin koskemaan myös kannattamatonta yritystoimintaa harjoittavia, osa-aikatyötä tekeviä työkykyisiä sekä opiskelijoita, jotka eivät enää saa opintotukea. Laajempi velvoite ilmoittautua työnhakijaksi ja osallistua palveluihin lisäisi merkittäväällä tavalla työvoimapalveluiden asiakasmäärää. Asiakkaiksi tulevat olisivat keskimääräistä huonommassa työmarkkina-asemassa, mikä lisäisi tarvetta mm. monialaiseen yhteistyöhön ja muihin verrattain kalliisiin palveluihin.

Ehdotettu muutos 2 a § 1 mom. 4 kohtaan, jonka myötä työnhakijaksi tulisi ilmoittautua myös sellaisen henkilön, joka ei lääkärin arvion perusteella pysty tekemään töitä, mutta joka ei saa sairauspäivärahaa tai joka ei ole työkyvyttömyyseläkkeellä on ongelmallinen lain systematiikan kannalta. Työttömyysturvalain 3 § 2 mom. mukaan etuuden saajan yleisenä velvollisuutena on hakea mm. aktiivisesti työtä, jonka taustalla on lainsäätäjän ajatus työttömyysturvan vastikkeellisuudesta. Työttömyysetuudella ja työvoimapalveluiden piirissä ei tulisi olla lähtökohtaisesti henkilöitä, jotka eivät tosiasiasa ole työmarkkinoiden käytettävissä.

TE 2024- uudistukseen sisältyvässä ns. kannustavassa rahoitusmallissa kuntia kannustetaan tuottamaan palvelua, joka johtaa henkilön nopeaan työllistymiseen. Rahoitusmallin kannustavuus rapautuu, kun kunnan työvoimaviranomaisen asiakkaaksi ohjataan henkilöitä, jotka eivät tosiasiallisesti ole työmarkkinoiden käytettävissä ja tarvitsisivat kunnan työllisyyspalvelujen sijaan ensisijaisesti hyvinvointialueen palveluja. Ehdotettu muutos aiheuttaisi pysyviä lisäkustannuksia kunnille.

Työmarkkinat tarvitsevat koulutettuja ja osaavia työnhakijoita. Ilman koulutusta on työllistyminen tänä päivänä erittäin vaikeaa. Opintojen loppuunsaattaminen tulisi olla aina ensisijainen tavoite ja sen turvaksi tulisi olla lainsäädännössä riittävä jousto. Työttömyysturvalain 2 luku 10 § 1 mom. mukaan päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Vantaalla haasteena on työikäisen väestön muuta pääkaupunkiseutua alhaisempi koulutustaso, jota halutaan nostaa.

Velvollisuus hakea ensisijaista etuutta olisi kokonaan uusi säännös ja olisi sijoitettu toimeentulotuesta annetun lain 2 b §:ään. Tarkoituksena olisi, että toimeentulotuki toimisi vain viimesijaisena tukimuotona ja että kaikki ensisijaisiin etuuksiin oikeutetut olisivat ensi sijassa niiden piirissä. Pykälässä tarkoitettuja muita etuuksia olisivat esimerkiksi opintotuki, työttömyysetuudet, sairauspäiväraha ja muut työkyvyttömyyden aikaista toimeentuloa turvaavat etuudet, eläkkeet, lapsilisä, vanhempainpäivärahat ja asumistuet.

Lähtökohta ohjata henkilö oikean etuuden piiriin on ymmärrettävä. Oikean etuuden piiriin hakeutumiseen vaikuttaa monenlaiset tekijät mm. sosiaaliturvakokonaisuuden selkeys ja riittävän ymmärrettävät, oikein kohdistuvat etuudet. Kokonaisuutta on syytä kehittää selkeyden vuoksi siihen suuntaan, että hakemusten käsittelijä Kela voi selvittää saamiensa tietojen perusteella oikeammin kohdistuvan etuuden ja tehdä siitä ehdotuksen asiakkaalle.

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

Esityksessä lähdetään siitä, että jos toimeentulotuen hakija ei ilmoittautuisi kokoaikatyötä hakevaksi työnhakijaksi työvoimaviranomaiseen ja pitäisi työnhakuaan voimassa, hänen perusosaansa alennettaisiin toimeentulotuesta annetun lain 10 §:ssä säädetyin tavoin. Kokoaikatyön hakemiselta edellytettäisiin, että kyse olisi aidosta työhausta, jota myös työttömän henkilön ensisijaisen etuuden eli työttömyysturvaetuuden saaminen edellyttää. Käytännössä hakijan olisi toimeentulotukea saadakseen ilmoitauduttava työttömäksi kokoaikatyön hakijaksi siten, että hänelle syntyisi työttömyysturvalain tarkoittamalla tavalla oikeus työttömyysetuuteen.

Mikäli esimerkiksi yrittäjä ei täyttäisi työttömyysetuuden saamisen edellytyksiä sen vuoksi, että hän edelleenkin kokoaikatyön hakemisesta huolimatta jatkaisi yritystoimintaansa tai työskentelisi omassa yrityksessään, hänen tulisi välttääkseen toimeentulotuen perusosan alentamisen lopettaa yritystoimintansa. Samoin opiskelijan, joka ei saisi työttömyysetuutta opiskelunsa vuoksi, tulisi välttääkseen toimeentulotuen perusosan alentamisen lopettaa opintonsa, ellei säännöksen 3 momenttiin ehdotetusta muutoksesta muuta johtuisi.

Toimeentulotuen alentaminen velvoitteen laiminlyönnin takia lisäisi työvoimaviranomaisen tehtäviä, sillä velvoitteen rikkomisia tulisi asiakasmäärän nousun kannalta enemmän ja velvoitteen rikkomisella olisi aiempaa merkittävämpi vaikutus. Työttömyysturvan selvittämiseen liittyvät tehtävät tulisivat viemään aiempaa enemmän aikaa, kun velvoitteiden laiminlyönnistä johtuvien työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen monimutkaistuisi, koska asiakkailta olisi aiempaa suurempi kannustin saada kumottua lausunnot, joissa heidän todetaan olleen noudattamatta velvoitteitaan.

Ehdotetun toimeentulotuesta annetun lain 10 a §:n mukaan Kansaneläkelaitos ei voisi tehdä varsinaista päätöstä perusosan alentamisesta (kuten ei työttömyysturvan osalta työttömyysetuuden alentamisestakaan) ennen kuin työvoimapolitiittinen lausunto, jossa alentamisen perusteena oleva moitittava menettely olisi todettu, olisi saapunut Kansaneläkelaitokseen.

Toimeentulotuen muutoksen tulevat aiheuttamaan painetta työllisyyspalveluille, joiden kysyntä on tämänhetkisen suhdannetilanteen vuoksi jo valmiiksi hyvin suurta.

Esityksen mukaan ohjauksia palvelutarpeen arviointiin hyvinvointialueelle ei enää tehtäisi automaattisesti perusosan alentamisen yhteydessä. Vantaan kaupungin mukaan hyvinvointialueen kannustumia asiakkaiden työkyvyn ongelmien ratkaisemiseen tulisi vahvistaa.

Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

Toimeentulotuen perusosaan tehtävä leikkaus voi olla haastava pääkaupunkiseudulla asuville, joiden elinkustannukset mm. vuokrataso on muuta maata korkeammalla. Viimesijaisen etuuden leikkaaminen sekä muut yhtä aikaan tehdyt päällekkäiset sosiaaliturvaleikkaukset voivat lisätä etenkin nuorten syrjäytymistä, asunnottomuutta ja huonovointisuutta. Nuoret ovat tässä tilanteessa erityisen haavoittuvassa asemassa, koska heillä harvemmin on mahdollista esimerkiksi realisoida omaisuuttaan. Ansiotulovähennys toimeentulotuessa ei kannusta nuoria vastaanottamaan osa-aikatyötä, vaan voi lisätä toimeentulokiriippuvuutta. Nuorille lyhyetkin osa-aikatyöt voivat olla tulevaisuuden työllistymisen kannalta merkittäviä, ja niiden vastaanottaminen tulisi tehdä mahdollisemman helpoksi. Pahimmillaan toimeentulotuen varassa elävä nuori ei voi työllään paikata mahdollista toimeentulotuen perusosan leikkausta, koska jokainen työllä ansaittu euro leikkautuisi tuesta pois.

Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Työvoimaviranomainen tarvitsee mahdollisimman laajan tiedonsaantioikeuden asiakkaan kokonaistilanteesta oikeanlaisten vaikuttavien palveluiden tarjoamiseksi.

Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Kunnan rahoitusosuuden lisääminen nuorten saaman toimeentulotuen osalta on kohtuuton. Toimeentulotuki viimesijaisena etuutena on monelle työttömälle nuorelle ainoa vaihtoehto, koska työttömyysturvan saamisen ehdot ovat alle 25-vuotiaille muita tiukemmat. Tähän liittyy mm. ammattikoulutusvaatimus sekä yhteishakuvelvoite. Kunnilla ei ole suoria vaikutusmahdollisuuksia siihen, mihin työttömyyden aikaiseen etuuteen työtön nuori on oikeutettu. Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki eikä kunnalla tulisi olla vastuuta sosiaalihuoltoon kuuluvista palveluista. Toimeentulotukimenoihin kuuluu myös paljon terveydenhuoltomenoja, joiden korvaamisvastuu nuorten osalta siirtyy kunnille. Hyvinvointialueet eivät tällä hetkellä tee päätöksiä mm. asiakasmaksujen vapautuksista, vaikka vapautus tulisi olla ensisijainen suhteessa toimeentulotukeen. Hyvinvointialueiden palveluiden kustannuksia valuu kuntiin. Samoin kohonneita lääkityskustannuksia. Asumistuen leikkaukset suurentavat toimeentulotukena maksettavien asumismenojen osuutta. Muiden etujen leikkausten kustannusvaikutukset valuvat kuntiin.

Perustoimeentulotuen saajissa on myös ansiotuloja saavia henkilöitä. Kelan tilastojen mukaan lähes joka kymmenes perustoimeentulotukea saava kotitalous saa ansiotuloja. Osuus on kasvanut

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

vuodesta 2017. Ansiotulojen saaminen on yleistä erityisesti kotitalouksissa, joissa on kaksi aikuista. Perustoimeentulotukea saa siis ihmiset, jotka ovat jo töissä. Suurimman joukon perustoimeentulotuen saajista muodostavat kuitenkin edelleen ne kotitaloudet, joiden saada työttömyysturva ja yleinen asumistuki eivät riitä kattamaan kohtuullisiakaan menoja. Pääkaupunkiseudun elinkustannukset ovat korkeita. Kunnille siirtyy vastuu riittämättömästä perusturvasta. Jokainen työttömyysturvaan tai yleiseen asumistukeen tehty leikkaus siten lisää perustoimeentulotuen saajien määrää ja siirtää etenkin nuorten osalta leikkausten kustannukset kunnille. Lisäksi kuntien vastuuta työttömyysturvan rahoituksesta on laajennettu ja aikaistettu merkittävässä määrin vuoden 2025 alusta voimaan tullessa TE2024 uudistuksessa.

Ehdotuksen mukaan kunnat maksaisivat jatkossa valtionosuuslaskelmien kautta kokonaan 18–24-vuotiaiden perustoimeentulotuen kustannukset. Kyseessä on merkittävä rahoitusvastuun siirto valtiolta kunnille. Vantaalla perustoimeentuloa saavia 18–24-vuotiaita nuoria oli vuonna 2024 suhteellisesti selvästi enemmän kuin muissa suurissa kaupungeissa: Vantaalle muuttaa nuoria, ulkomaalaistaustaisia ja alhaisen koulutustason omaavia henkilöitä. Tämä on huomioitava rahoituksessa painotetusti. Vähimmäisvaatimuksena on, että kunnille kohdennetaan euromääräisesti vastaava kompensatio täysimääräisesti huomioiden todelliset kulut (100 %), koska muutos tulee myös lisäämään asiakaspalvelun tarvetta pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toteuttamisessa (*laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 4 luku*) ja uusien aktiivijaksojen lisääntyessä. Lisäksi työvoimaviranomaisen työttömyysturvatehtävät tulevat lisääntymään esityksen toteutuessa.

Hyvinvointialueilla tulee olla osittainen kustannusvastuu nuorten perustoimeentulotukimenoista ja lainsäätäjän tulisi muutenkin lisätä hyvinvointialueen kannusteita tuottaa palveluita henkilöille, joilla on työllistymisen estäviä työkyvyn haasteita.

Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Toimeentulotuesta maksetun vuokravakuuden saajien kohdalla ehdotetaan, että toimeentulotuen asumiseen tarkoitettu osuus maksetaan suoraan vuokranantajalle. Tämä muutos etenkin nuorten kohdalla voi ehkäistä vuokranmaksuongelmia ja asunnottomuutta.

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Vantaan kaupungin lausunto
sosiaali- ja terveysministeriölle
lausuntopyyntöön
VN/34692/2024

HE-luonnos toimeentulotuen
kokonaisuudistukseksi

VD/3891/03.00.00/2025

Vaikutukset kuntien talouteen: Valtio on sitoutunut kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset, rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Tällä lakimuutoksella vastuut nuorista kuitenkin lisääntyvät. Rahoitusvastuun siirtäminen nuorten kohdalta kunnille on kohtuuton, koska kunnilla ei ole todellisia vaikutusmahdollisuuksia siihen, mihin työttömyyden aikaiseen etuuteen työtön nuori on oikeutettu. Lisäksi kunnilla ei ole saatavilla tietoa niistä nuorista, jotka ovat toimeentulotuen saajia. Palveluiden kohdentaminen tähän nuorten ryhmään on siksi haastavaa. Työttömyysturvan ja tulevan yleistuen saamisen ehtoja säädellään lailla. Kunnan todelliset vaikutusmahdollisuudet koskien nuorten sosiaaliturvaa ovat vielä valitettavan pieniä.

Vaikutukset lapsiperheisiin: Lapsiin kohdistuvat negatiiviset vaikutukset ovat todellisia ja haittaavat erityisesti niitä lapsia, jotka jo valmiiksi elävät köyhyysrajan alapuolella. Lapsiperheköyhyys on lasten hyvinvointiin erittäin merkittävästi vaikuttava asia. Lapsiperheisiin kohdistuvat vaikutukset aiheuttavat myös lapsille hyvinvoinnin vajetta ja toimintamahdollisuuksien kapeutumista kuten harrastuksiin osallistumista.

Vaikutuksissa on esitetty, että nuoriin voisi mahdollisesti kohdistua lisää palveluita, kun kuntien rahoitusosuutta nuorten toimeentulotuesta kasvatetaan. Vaikka tämä olisi nuorten osalta toivottua, ei resurssien kohdistaminen ilman lisärahoitusta työllisyyspalveluihin tai nuorten palveluihin ole realistista.

Esityksen vaikutustenarviointikappaleessa ei käsitellä esityksen perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia. Lakiesityksestä vaikuttaisi siten puuttuvan arviointi, miten esitetyt muutokset vaikuttavat konkreettisesti perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen. Kappale ”*suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys*” ei täytä tätä vaatimusta.

Muu lausuntopalaute:

Vantaan kaupungin lausunto:

Hyvinvointialueella tulee olla suurempi vastuu asukkaiden työkyvyn ylläpidosta ja riittävät palvelut siihen. Nykyinen hyvinvointialueiden *hyte-kerroin* ei kannusta siihen riittävästi.

Työvoimaviranomaisen asiakkailla on suuria haasteita työkyvyn ylläpidossa, johon tarvitaan toimia myös hyvinvointialueilta. Em. syystä *hyte-kertoimen* kannustavuutta tulisi tarkastella uudelleen. Hyvinvointialueiden säästöpainneissa tehdään monia pikakiristyksiä asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen liittyen, joita kunta joutuu paikkaamaan.

14 § **Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi**

VD/3687/00.04.03/2025

PT/STV/JR/KM/HH/MT

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 14

Käsittely:

Kaupunginjohtaja veti esityksensä pois kokouksessa.

Liitteet:

-

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Lakimies Janne Riipinen, työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue, puh: 040 500 2745,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

15 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 911200 sekä tonttijako, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie**

VD/1560/10.02.04.00/2025
SP/TTA/MHA/VIK/MT

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä ratikkaan liittyville toiminnoille. Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Lisäksi kaavassa osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) nro 91009 HSY:n paineasemaa varten.

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen Vantaan ratikka -hankeen toteutuksen aikataulullisten syiden vuoksi, sillä Fazerintielle ja Rivieranraitille sijoittuvan pohjavedenottamoiden lähisuojavaikkeen suoja-alue määräyksistä haetaan mahdollisesti poikkeuspäätös Aluehallintovirastosta ennen kaavaehdotuksen 931400 viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

Asemakaava koskee katualueita kaupunginosissa 93 Vaarala sekä 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos koskee katualuetta kaupunginosassa 93 Vaarala, katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki sekä korttelia 91009 ja katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katualuetta, lähivirkistysaluetta, suojaviheraluetta, urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta sekä liikenne- ja raideliikennealuetta.

Tonttijako koskee korttelia 91009.

Hakija Vantaan kaupunki.

Alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti, sekä vähäiseltä osin Fazerintien ja muiden Länsimäentiehen liittyvien katujen katualueita risteysalueilla.

Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä Rajakylän virkistysalueen. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa. Kiinteistöt omistajineen: 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-54: Vantaan kaupunki; 92-410-16-0: Oy Karl Fazer Ab; 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy; 92-895-2-42: Suomen valtio; 92-410-6-10, 92-410-6-11: Yksityinen.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan nro 931400 valmisteluun on osallistunut Ramboll Oy konsulttina.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa Porvoonväylän pohjoispuolella kaava-alueella on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), lähivirkistysaluetta (VL) sekä yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osuus sijoittuu asuinalueelle (A), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle (VU) sekä katukuvan kehittämisvyöhykkeelle. Etelästä Fazerintielle asti on osoitettu raitiotie. Lisäksi Porvoonväylä on liikennealuetta (L) ja sen kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ). Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle. Kaava-aluetta halkoo kaksi virkistysyhteyttä, joista toinen yhtyy kaava-alueen luoteispuolelle osoitettuun ekologiseen runkoyhteyteen.

Asemakaava ja asemakaavan muutos

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturiintielle asti muuttamalla osa suojaviher-, virkistys- ja raideliikennealueista sekä kaavoittamattomista alueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Länsimäentiellä ja vähäiseltä osin Fazerintiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Rajakentäntie-Länsimäentieristeyksen luoteispuolelle on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten.

Asemakaavalla varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä ratikkaan liittyville toiminnoille. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelyille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Kaavassa osoitetaan uusia ajoliittymäkieltomerkitöjä Länsimäentien varrelle. Porvoonväylän eteläpuolelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueiden rajaukset. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, kaupunkikuvaan sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2025 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä. Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä (MRL 63 § ja 6§). Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 sekä 28.9.2023 ja päivityksistä tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia. 28.9.2023 päivitetystä OAS:sta saatiin yhteensä 13 mielipidettä.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen maanomistajille ja viranomaisille.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Aviapoliksen alueen yleisötilaisuus järjestettiin 17.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Koko ratikan linjan suunnittelutilannetta koskevat verkkotilaisuudet on järjestetty 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 vuorovaikutusaineistosta saatiin 1 mielipide.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nro 931400 vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023. Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 - Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus 931400 on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Kaavaehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon jälkeen Vantaan ratikka -hankkeen mahdollisten Fazerintietä ja Rivieranraitiota koskevien vesilupatarpeiden ja aikataulullisten syiden vuoksi.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaavaehdotuksen 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus ja tonttijakoehdotus 931400 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Tänä aikana jätettiin 2 muistutusta. Muistutukset eivät koskeneet Asemakaavaehdotuksen 911200 aluetta.

Lausunnot kaavaehdotuksesta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki
Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 23 ja saatiin 13 kappaletta.

Telia, Eltel, Elisa ja Vantaan Energia lausuivat alueen kaapeleiden ja putkien huomioimisesta sekä siirroista.

Tukesilla ei ollut lausuttavaa.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottoritien kohdalta. Kaavasunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinallikukku tai vihersilta Porvoon moottoritielle.

Sipoon Energia

Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön (ET-kortteli nro 93201), mikäli kiinteistön alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Uudenmaan ELY-keskus

Fazerin vedenottamoiden lähi- tai kaukosuojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamat päätökset ja vyöhykkeet on tarpeen merkitä kaavakartalle. Pohjavesialueen rajausta tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Kaavamääräyksiin tulee lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-alue määräyksistä. Pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä tulisi täydentää. Kaavaselostuksessa mainittu PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. Viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä. On syytä harkita, että ratikkakäytävä esitettäisiin virkistysalueiden melutason ohjearvot täyttämättömiltä osin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä. ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.

Gasgrid

Hankealueella sijaitsee maakaasun siirtoputki sekä siihen liittyvä venttiili- ja paineenvähennysasema. Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä.

HSL

Katusuunnitelmassa 58624–2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki

lännen suuntaan ajettaessa. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja sen takia jää vielä miettimään, onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoitteluun tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkillä olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä.

Vantaan kaupunginmuseo

Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmilla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla.

Fingrid

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Ehdotamme, että kaapeli osoitetaan asemakaavassa. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Uusiin suunnitelmiin tai suunnitelmien muutoksin tulee pyytää Fingridistä risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan. Pyydämme lähettämään tietoa kaavoituksen etenemisestä.

HSY

Alueella on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Tehdyt tarkistukset

Länsimäentie on irrotettu omaksi kaava-alueeksi kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon jälkeen. Kaava sai nimen 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie.

Länsimäentien 911200 kaava-alueella korjattiin pohjavesialueen rajausta koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle osoitettiin Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Länsimäentie–Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutettiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi nro 91009. ET-korttelille lisättiin kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat. Lisäksi ET-korttelille osoitettiin 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus, tarkistettiin johtoaluevarauksia, lisättiin ohjeellinen hulevesialue, levennettiin Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta, tarkistettiin hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä ja tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.

Muutokset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos nro 911200 on asetettava nähtäville.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

- b) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 11.3.2025 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
- c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- d) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 11.3.2025 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
- c) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot, ja että
- d) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 9.4.-8.5.2025. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 24.3.2025 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 19 kappaletta ja saatiin 10 kappaletta.

Telia Finland Oy lausui, että kaapelien siirtosuunnittelua jatketaan Vantaa ratikan kanssa. Siirtokustannukset tulee siirräntäjälle maksettavaksi.

Elisa Oyj lausui, että alueella on runsaasti yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli niitä joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla ajoissa (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan. Siirrot ovat hitaita ja kalliita.

Tukesilla ei ollut lausuttavaa asiaan.

Vantaan Energia lausui, että mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Uudenmaan liitto ei lausunut kaavaehdotuksesta.

Vantaan kaupunginmuseo lausui, että Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjauksen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fingrid Oyj lausui, että asemakaava-alueelle sijoittuu rakentamisvaiheessa oleva Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys, joka on osoitettu kaavakartalle. Fingridillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ollut asemakaavaehdotukseen huomautettavaa.

Uudenmaan ELY-keskus lausui, että kaava-alue sijaitsee suurelta osin tärkeällä pohjavesialueella sekä vedenottamoiden kaukosuojavyöhykkeellä. Alueiden merkintöjä on hankala erottaa kaavakartalla toisistaan ja niiden merkintöjä tulee selkeyttää. Lisäksi tulee huomioida, että pv/2-alueella on voimassa myös tärkeää pohjavesialuetta koskeva merkintä ja määräys. Pohjavesialueella hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa. Katualueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli katualueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi. ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin.

HSY lausui, että uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksen, lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava, tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Tehdyt tarkistukset

Kaavakartan tärkeän pohjavesialueen kaavamääräysalue on muutettu tärkeän tai veden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen kaavamääräysalueeksi.

Kaavakarttaan on annetun lausunnon perusteella lisätty pohjavesialueita koskeva kaavamääräys, jonka mukaan ”Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi”.

Sähkönsyöttöasemaa varten osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) sijainti on muutettu katualueen itäreunaan, Vantaan ratikan viimeisimpien suunnitelmien mukaisesti.

Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen viereisen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) osoitettua ohjeellisen rakennusalan rajausta on tarkistettu ja rakennusoikeutta on lisätty 170 kerrosalaneliömetristä 190 kerrosalaneliömetriin.

Lisäksi on tehty piirustusteknisiä tarkistuksia.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Asemakaava ja asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien vuoksi. Lisäksi kaavaselostuksen lukuun 4.1 tarkennettiin, että *"kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2)."*, ja luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että *"kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta."*

Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 3.6.2025 päivätty asemakaava ja asema kaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 3.6.2025 päivätty asemakaava ja asema kaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

"Yleiskaavassa on esitetty Porvoonväylän leikkaavaa virkistysalueyhteyttä ja samalla Ojala 2018 selvityksessä on todettu, että siinä on potentiaalisesti tärkeä ekologinen yhteys. Katusuunnitelmissa pitää pyrkiä tekemään virkistysalueyhteydestä sellainen, että se tukee ekologisen yhteyden tarvetta."

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 3.6.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 3.6.2025
- Lausunnot ja vastineet 3.6.2025

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti, vs. Milja Halmkrona, p. 040 536 9606
asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, p. 040 483 9054
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

911200 VANTAAN RATIKKA: LÄNSIMÄENTIE

VAARALA, LÄNSIMÄKI JA RAJAKYLÄ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 3.6.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 911200. Kaavoitus on tullut vireille 24.5.2022 numerolla 931400. Kaavatyön 931400 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja 28.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Katualueita kaupunginosissa 93 Vaarala ja 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos:

Katualuetta kaupunginosassa 93 Vaarala. Katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki. Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.

Tonttijako:

Kortteli 91009 kaupunginosassa 95 Rajakylä.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katu ympäristölle sekä kadun rakenteille. Kaavassa tarkastellaan kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmiin ja katualueiden tilantarpeisiin. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen viereen tarkastellaan HSY:n paineese-man sijoittamista yhdyskuntateknistä huolta palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle.

Kaavan laatija: Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunniteltava alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallas-tunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti sekä vähäiseltä osin Fazerintien katualuetta Länsimäentien risteysalueella.

Kuva 1. Suunnittelualan sijainti kaupunkikartalla. Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 6 kpl koski suunnittelualueetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Vantaan ratikan asemakaavaehdotus nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on aikaisemmin ollut osa ratikan Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueetta nro 931400, josta julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 2.3.2022 ja 31.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3. – 12.4.2022, sekä 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022.
- Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 sekä 13.3.2024 ja ne esiteltiin 19.6.-19.8.2024. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.5.2023 esittää kaupunginhallitukselle, että 9.5.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931400 asetetaan nähtäville. Esittelijä poisti asian 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen esityslistalta, koska kaavaan liittyen tuli lisää lähtötietoja, jotka vaativat kaavaratkaisun uudelleentarkastelua.

- Kaava-alueen nro 931400 rajausta muutettiin ja sitä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 28.9.2023. Mielipiteet päivitetystä OAS:sta pyydettiin 30.10.2023 mennessä ja niitä saatiin 13 kappaletta.
- Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nro 931400 nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus nro 931400 on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta. Muistutukset eivät koskeneet Länsimäentietä. Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueeseen nähtävilläolon jälkeen.
- Uusi kaava-alue nro 911200 käsittää Länsimäentien välillä Rajakentäntie-Kehä III, vähäiseltä osin Fazerintien katualuetta ja muita liittyvien katujen risteysalueita sekä Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen vierestä virkistys- ja erityisalueita.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen nro 911200 alueelle tehtiin seuraavat muutokset kaavaehdotuksen nro 931400 nähtävilläolon jälkeen:
 - Korjattiin pohjavesialueen rajausta koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2).
 - Tarkennettiin hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä.
 - Muutettiin Länsimäentie-Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ja korttelille osoitettiin kortteli nro 91009 ja tontti nro 1 sekä 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus. Korttelia koskien lisättiin kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.
 - Tarkistettiin johtoaluevarauksia.
 - Lisättiin Vartiotien risteykseen ohjeellinen hulevesialue.
 - Levennettiin Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta.
 - Tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.
- Asemakaavamuutoksen 911200 selostukseen on lisätty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella seuraavat lisäykset:
 - Lisättiin pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskevat päätökset lähtötietojen lukuun 2.1.2.
 - Lisättiin tieto Fingridin rakenteilla olevasta voimajohdosta saadun lausunnon mukaisesti lähtötietojen lukuun 2.1.3.
- Kaupunginhallitus päätti 24.3.2025 asemakaavaehdotuksen nro 911200 nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 9.4.-8.5.2025 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 19 kpl ja niitä saatiin 10 kpl. Muistutuksia ei saatu.
- Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
 - Kaavakartan tärkeän pohjavesialueen kaavamääräysalue on muutettu tärkeän tai veden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen kaavamääräysalueeksi.

- Kaavakarttaan on annetun lausunnon perusteella lisätty pohjavesialueita koskeva kaavamääräys, jonka mukaan *”Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi”*.
 - Sähkönsyöttöasemaa varten osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sijainti on muutettu katualueen itäreunaan, Vantaan ratikan viimeisimpien suunnitelmien mukaisesti.
 - Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen viereisen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) osoitettua ohjeellisen rakennusalan rajausta on tarkistettu ja rakennusoikeutta on lisätty 170 k-m²:stä 190 k-m²:öön.
 - Lisäksi on tehty piirustusteknisiä tarkistuksia.
- Asemakaava ja asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien vuoksi. Lisäksi kaavaselostuksen lukuun 4.1 tarkennettiin, että *”kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2).”*, ja luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että *”kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta.”*

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	9
2. Lähtökohdat	10
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	10
2.2 Suunnittelutilanne	21
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	31
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	31
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	31
3.3. Asemakaavan tavoitteet	50
3.4 Asemakaavaratkaisu	51
4. Asemakaavan kuvaus.....	52
4.1 Kaavan rakenne	52
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	54
4.3 Aluevaraukset	54
4.4 Kaavan vaikutukset	55
4.5 Ympäristön häiriötekijät	66
4.6 Nimistö	66
5. Asemakaavan toteutus.....	66
6. Kaavatyöhön osallistuneet	66
7. Asemakaavan seurantalomake	68
8. Asemakaavakartta ja -määräykset	70

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 22.5.2025
- Asemakaavakartta ja -määräykset 3.6.2025

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Pallastunturintie-Juoksuhaudanpuisto, Pallastunturintie välillä Länsimäentie-Suunnistajankuja, Juoksuhaudanpuiston ylikulkukäytävä ja puistoraitit, 58620-1.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto-Vartiotie, 58620-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 58620-3.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Fazerintie-Varikko, 58621-1.

- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Varikko-Kehä III, 58621-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Porvoontie – Fazerintie, Fazerintie välillä Länsimäentie - Valio, 58620-4.
- AFRY (13.3.2024). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Fazerila-Länsimäentie, 58624-2.
- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja>
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise, 21.3.2022
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarviointista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016
- Vantaan väestö 2023/2024. Vantaan kaupunki.
- Tietoa Vantaasta [Tietoa Vantaasta | Vantaa](#)
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 2005
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 1.1, Nykytilanteen päiväajan melutasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 3.3, Raitioliikenteen enimmäisäänitasot ilman meluntorjuntaa, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 4.1, Yhteismelutilanne suunniteltu meluntorjunta päiväajan keskiäänitasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 31.8.2022

- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päätös 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katu ympäristölle sekä kadun rakenteille Länsimäenttiellä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä Länsimäentiehen liittyvillä risteysalueilla, leventämällä ja osoittamalla uutta katualuetta. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen luoteispuolelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten.

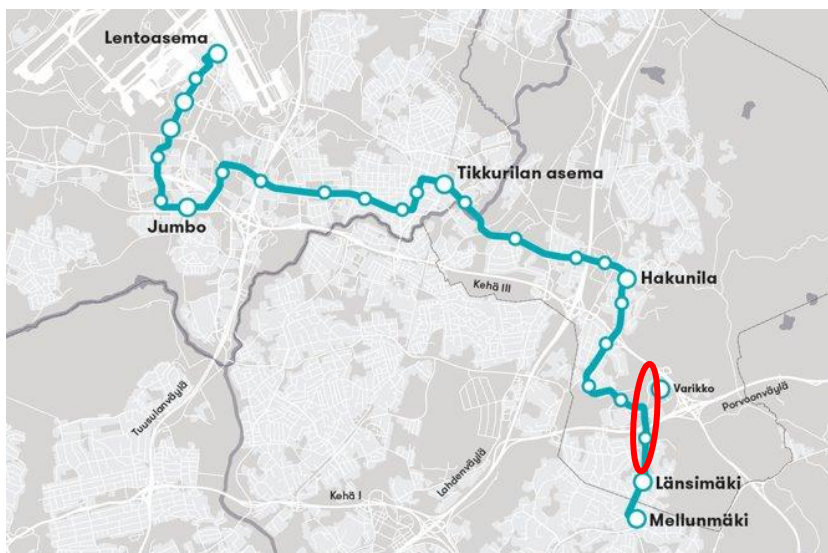
Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelyille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Länsimäenttielle ja Fazerintien risteysalueelle välillä Fazerintie-Kehä III sekä Länsimäentien itäpuolelle välillä Vartiopuisto-Porvoonväylä osoitetaan uutta katualuetta. Porvoonväylän eteläpuolelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueiden rajaukset. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu meluste. Kaavassa annetaan pohjaveden suojeluun, hulevesiin, katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, kaupunkikuvaan liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävä ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2025 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijako.

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on kuvassa punaisella rajattuna.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Itä-Vantaalle; Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän kaupunginosiin. Vaaralan kaupunginosa sijaitsee kaupungin rajalla Porvoonväylän ja Kehä III:n muodostamassa kolmiossa. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentie sijaitsee Rajakylän ja Länsimäen kaupunginosien rajalla. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin seitsemän kilometriä ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 12 kilometriä. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 11,9 ha.

Kuva 3. Suunnittelualue esitettynä ilmaperspektiivistä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alueen eteläosassa maisemaa hallitsevat katualueet, niihin rajautuvat puustoiset viheralueet sekä Länsimäentiehen rajautuvat kerrostalo- ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueet. Länsimäentien ja Rajakentäntien risteykseen sijoittuu puustoinen lähivirkistysalue, jonka maisemallinen merkitys on osoitettu asemakaavassa. Kaava-alueen pohjoisosassa Länsimäentietä reunustavat metsäalueet ja kallioleikkaukset.

Sammalet

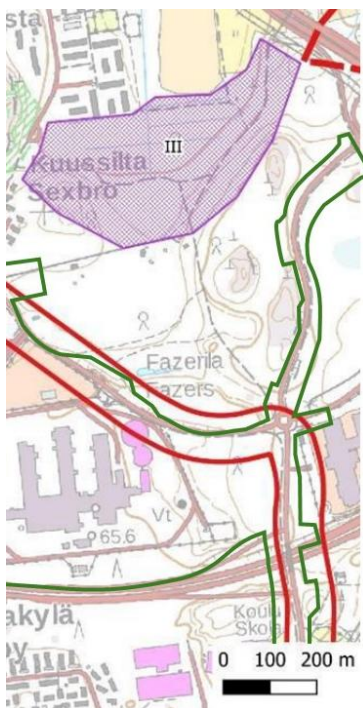
Länsimäen ja Kuussillan alueilta suoritettujen luontoselvitysten yhteydessä kaava-alueen pohjoisosan reunamilta havaittiin lahopaviosammalta. Stabiilimmat lahoppuustoiset vanhat ja varttuneet metsät Kuussillassa ja Slättmossenissa pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellyissä osissa saattaakin tulla katkoja lahoppuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Linnut

Kuussillan selvitysalueella, kaava-alueen lähellä, pesii monimuotoinen ja runsaslukuinen linnusto. Erityisesti huomioitavien lajien osuus koko lintumäärästä on huomattava. Pesimäkaudella 2020 kaava-alueelta tunnistettiin erityisesti huomioitavia lintulajeja tikli ja käki. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ei kaava-alueelta havaittu. Kaava-alueen lähelle sijoittuu pesimälinnustolle arvokkaaksi arvioitu alue. Luontoselvityksessä todetaan, että säilyttämällä nämä reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet voidaan turvata Länsimäen alueen linnuston monimuotoisuutta tulevaisuudessakin. (Faunatican raportteja 38/2021)

Kuva 6. Lahokaviosammaleen ydinalueiden rajaukset. (Faunatican raportteja 38/2021)
Kaava-alueen likimääräinen sijainti mustalla viivalla.

Kuva 7. Pesimälinnustolle arvokas osa-alue Kuussillan selvitysalueella kuvassa vihreällä katkoviivalla. (Faunatican raportteja 38/2021)

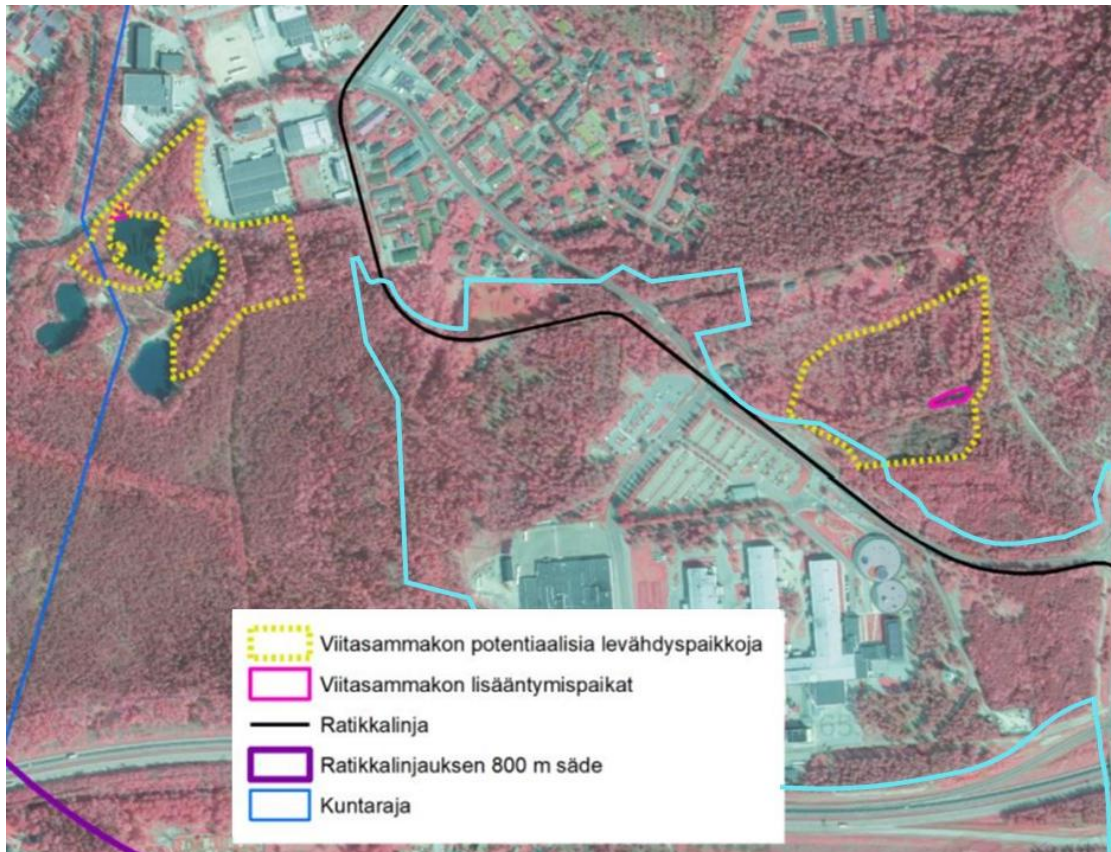
Lepakot

Kaava-alueen läheltä, Kuussillan metsäalueelta tehtiin vuonna 2020 lukuisia havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi-/isoviiksisii-pasta. Pohjanlepakko on elinympäristövaatimuksiltaan erittäin joustava laji. Viiksi- /isoviiksisii-pat ovat vaateliaampia, ja esiintyvät tyypillisesti metsissä. (Faunatican raportteja 38/2021)

Kuva 8. Kuussillan lepakkoalue osoitettu violetilla värillä. (Faunatican raportteja 38/2021)

Viitasammakko

Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Kaava-alueen länsipuolelle sijoittuu Fazerilan lammikko, joka on todettu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Kaikki toimet, jotka voivat heikentää lammikon ekologista tilaa ja yhtenäisyyttä, ovat luonnonsuojelulain perusteella kiellettyjä. Luontoselvityksessä lammikon ympäristöön on osoitettu hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikasta. (*Faunatican raportteja 38/2021*)

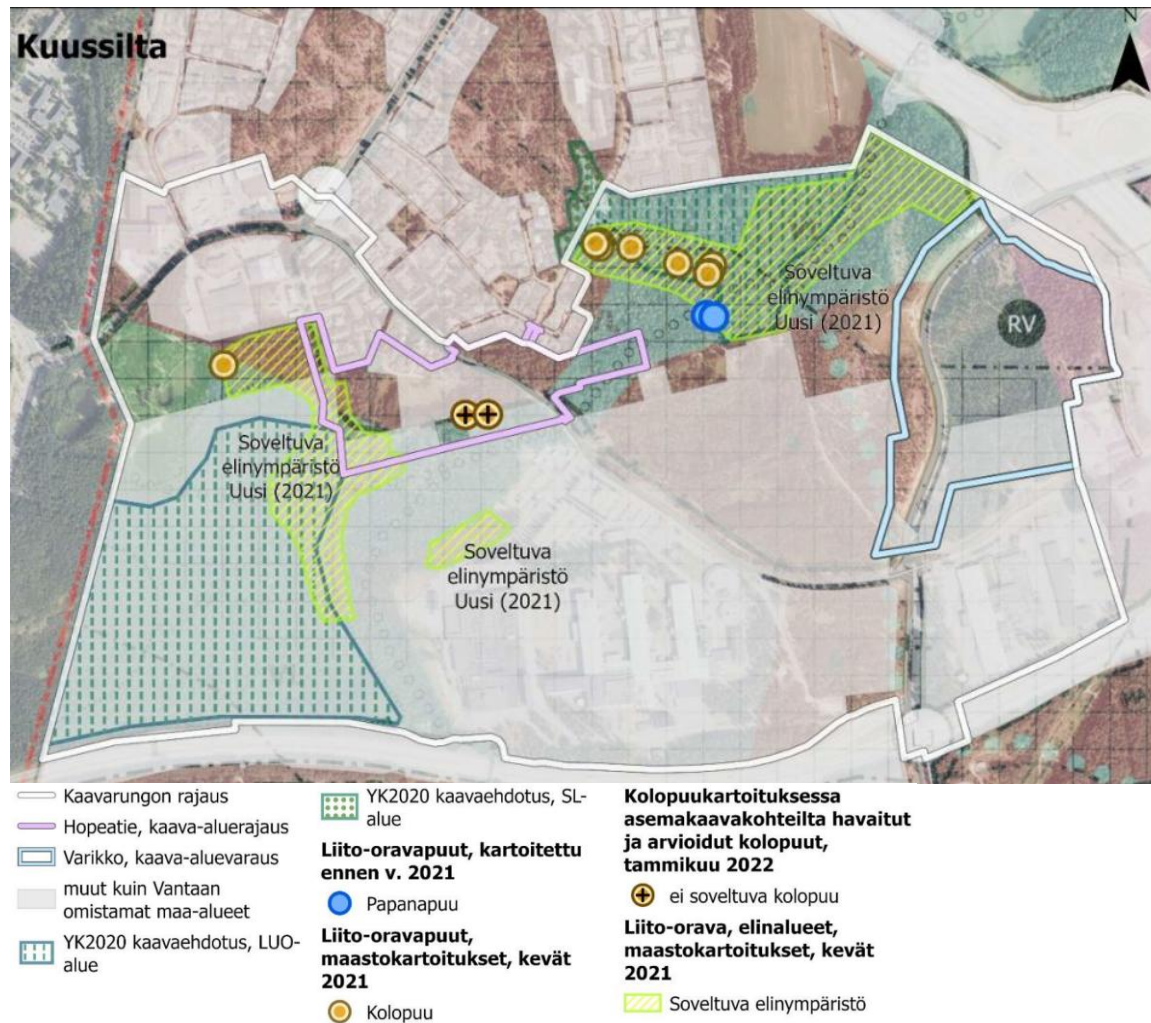

Kuva 9. Hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikoista lisääntymispaikkoja ympäröivillä maa-alueilla. (*Faunatican raportteja 38/2021*).

Liito-orava

Kuussillan alueelta on tehty liito-oravahavaintoja vuosina 2020 ja 2021. Havainnot jäivät kuitenkin kaava-alueen ulkopuolelle. Kevään 2021 aikana Kuussillan alueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunkoalueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan pohjoisosassa ja Fazerin tehdasalueen luoteispuolella, Kuussillanniityssä. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Kuussillan aluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu. Faunatican vuoden 2021 selvityksen mukaan liito-oravan esiintymistä ja kolopuiden ilmaantumista soveltuvilla metsäalueilla on hyvä seurata. On myös perusteltua turvata liito-oravalle soveltuvien säilyvien metsäalueiden kytkeytyminen muuhun metsäverkostoon, puustoisia yhteyksiä ja väylien ylitysmahdollisuudet säilyttämällä. (*Faunatican raportteja 38/2021*)

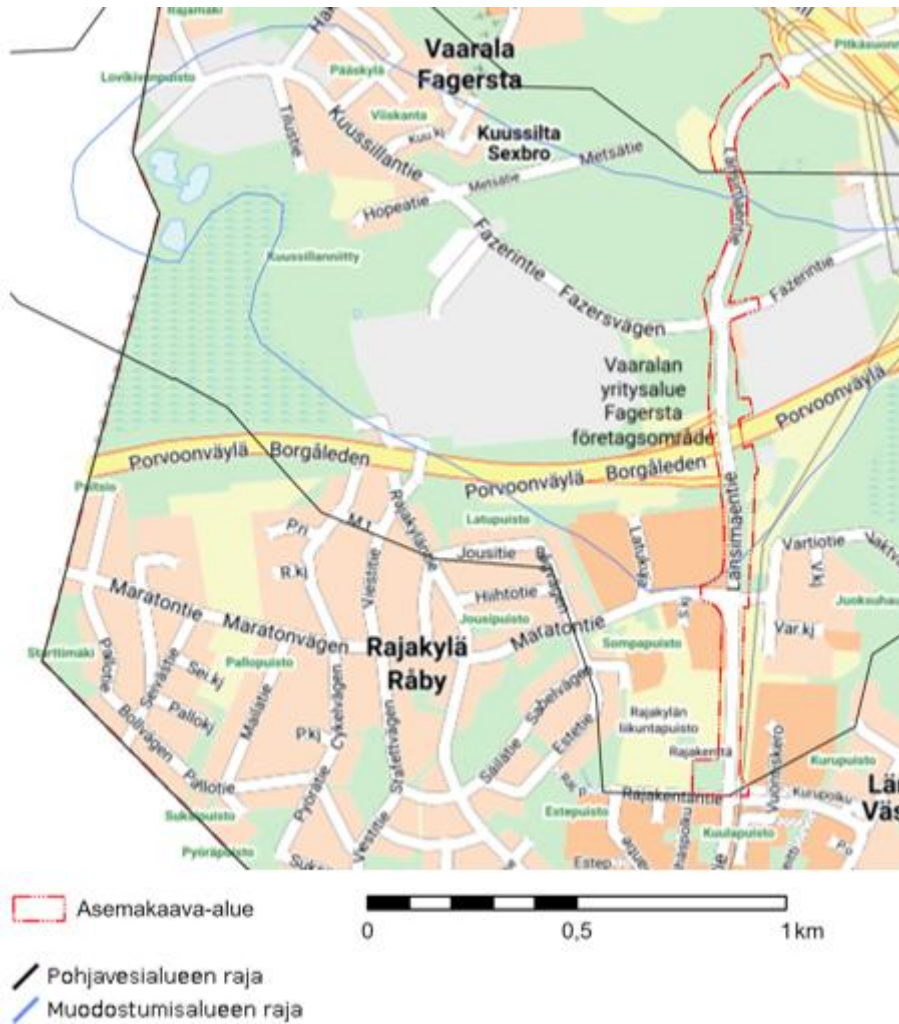
Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll 2022), jonka mukaan Kuussillan alueella soveltuvien elinympäristöalueiden yhteisala on kohtalainen (15,2 ha), mutta ei kokonaisuuden kannalta nykytilassa merkityksellinen, koska alueella tai sen läheisyydessä ei esiinny liito-oravaa.

Kuva 10. Kuussillan alueen vuoden 2021 liito-oravakartoituksen mukainen tilanne. Selvitysalueen raja on kuvassa valkoisella viivalla. (Faunatican raportteja 38/2021)

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Westerkullanojan sekä Kormuniitynojan valuma-alueisiin. Nykyiset valuma-alueet ovat pääosin vettä läpäisevää maanpintaa. Lisäksi alue kuuluu Fazerilan pohjavesialueeseen. Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km² ja josta 1,43 km² on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. Pohjavesialuetta koskevat Fazerilan vedenottamoiden suojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2, joissa on annettu suoja-alueita koskevat suoja-alue määräykset.

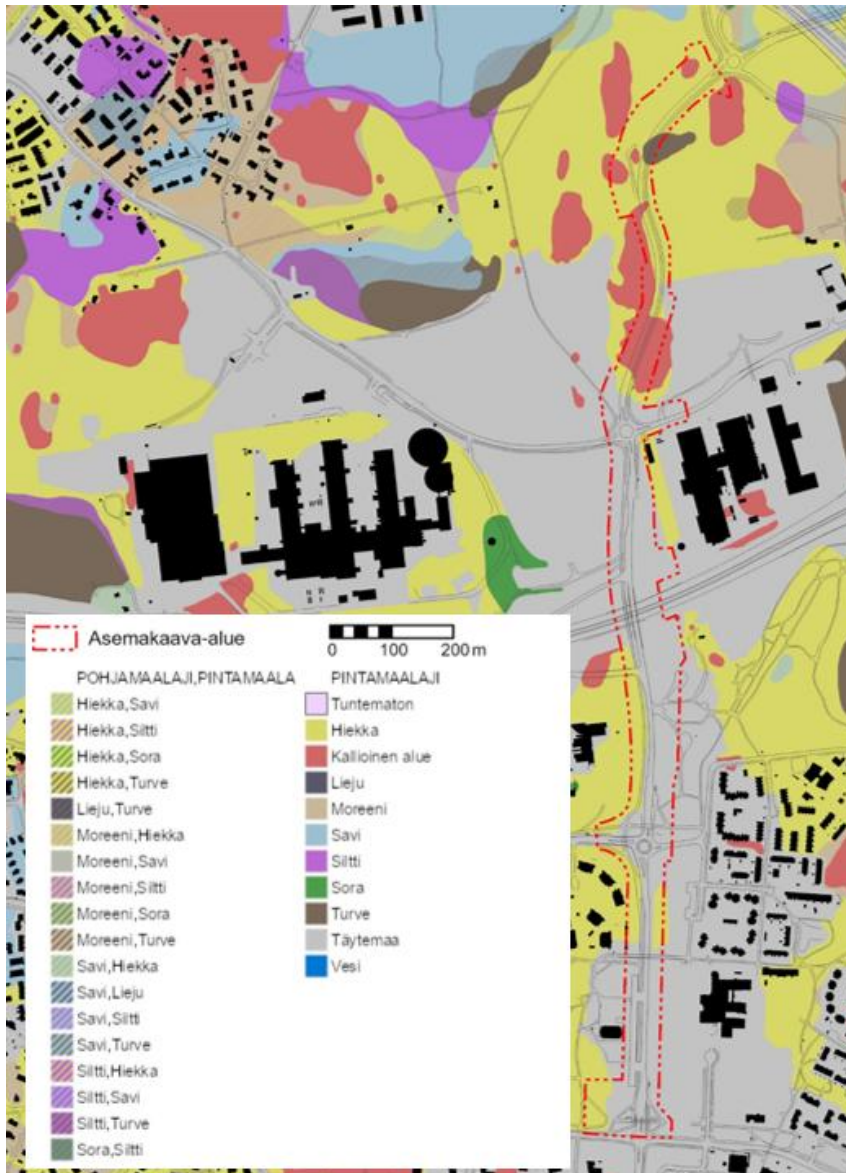

Kuva 11. Kuvassa alueen pohjavesialueiden rajaukset.

Maaperä

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +42 - +29. Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on vaihdellen täyttöä, hiekkaa ja avokalliota. Pohjoisosassa on pieni alue turvetta. Syvimät kairaukset ovat ulottuneet n. 13 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Pohjaveden pinta on havaittu alueella kahdessa pisteessä vuosien 2021–2024 aikana korkeimmillaan noin 3 m syvyydellä maanpinnasta.

Kuva 12. Maalajikartta. Kaava-alue on osoitettu punaisella viivalla.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kallion ja pohjamoreenin sekä ohuen saven ja siltin alueilla perustamistapa voi olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Asemakaava-alue on melko tasainen. Kaava-alueen korkeimmat kohdat sijoittuvat Länsimäentien ja Porvoonväylän välisien ajoramppien kohdalle sekä Länsimäentien pohjoispäähän.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alue kuuluu Hakunilan suuralueelle, jossa asui vuoden 2023 lopussa 30 983 henkilöä. Vaaralan kaupunginosassa asuin vuoden 2023 lopussa 3 089 asukasta, Länsimäen kaupunginosassa 5 865 asukasta ja Rajakylän kaupunginosassa 4 128 asukasta. (*Vantaa alueittain 2024*)

Hakunilan suuralueen väestö kasvoi ripeää vauhtia etenkin 1970-luvun alkupuolelta 1990-luvun puoliväliin. Sen jälkeen väestönkehitys on ollut aaltoilevaa. Vuoden 2015 alussa alueella asui 29 100 asukasta, joista lähes 40 prosenttia asui Hakunilan kaupunginosassa. (*Vantaa alueittain 2015*) Vuonna 2023 vieraskielisten osuus oli Vantaan suuralueista suurin Hakunilan suuralueella (36 %) (*Vantaan väestö 2024*).

Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuoden 2033 loppuun mennessä noin 5 100 henkilöllä. Uudisrakentamisen myötä Hakunilan suuralueen väestönkasvu painottuu Hakunilan ja Vaaralan kaupunginosiin, joiden väkiluvun ennustetaan kasvavan yhteensä noin 3 800 asukkaalla. Vuoden 2033 loppuun mennessä alle kouluikäisten määrän ennakoidaan Hakunilan suuralueella kasvavan noin 30:llä ja kouluikäisten vähentyvän noin 100 lapsella. Vastaavana aikana 16–29-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 850:llä, 30–64-vuotiaiden 3 000:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 300 henkilöllä. Länsimäessä väestön määrän arvioidaan kasvavan 836:lla, Vaaralassa noin 1 788:lla ja Rajakylässä 61 henkilöllä. (*Vantaan väestöennusteet 2024*)

Asuminen

Kaava-alueella ei sijaitse asuinrakennuksia.

Palvelut ja työpaikat

Kaupallisten ja osin myös julkisten palveluiden keskus sijaitsee Hakunilan keskustassa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Länsimäki, joka on lähipalvelujen alakeskus, jossa pääosa palveluista sijaitsee Länsimäentien tuntumassa (*Vantaa alueittain 2015*). Fazerintien varrelle sijoittuvat Fazer Leipomot Oy, Valio Oy Vantaan tehdas, L&T rakennus- ja teollisuussiiyous sekä Ruskon Betoni Oy Vantaan betoniasema.

Hakunilan suuralueella oli vuonna 2023 reilu 6 700 työpaikkaa, joista eniten oli teollisuudessa (30 %) (*Työpaikat Vantaalla 2024*).

Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän alueen palveluihin kuuluu useampi päiväkotit. Peruskoulut sijaitsevat Hakunilassa, Länsimäessä ja Rajakylässä. (*Vantaa.fi*).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Porvoonväylän pohjoispuoleista aluetta hallitsevat Fazerin ja Valion tehdasalueet suurine teollisuusrakennuksineen ja pysäköintialueineen. Fazerintien pohjoispuoleista aluetta hallitsevat metsäalueet. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentien molemmin puolin sijaitsee väljää rivi- ja kerrostalorakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Kaava-alue rajautuu Kuussillan ja Långmossenin virkistysalueisiin. Alueiden kautta kulkee sekä maakunnallisia että paikallisia ekologisia yhteyksiä. Länsimäentien myötäisesti, välillä Maratonitie-Fazerintie sijaitsee Hakunila-Rajakylä yhdysliikennetie.

Liikenne

Autoliikenne

Itä-länsisuuntaisesti kulkeva Fazerintie ja etelä-pohjoissuuntaisesti kulkeva Länsimäentie ovat alueen pääkokoojakatuja, johon tonttikadut liittyvät. Alueen halki itä-länsisuuntaisesti kulkee valtatie Porvoonväylä. Alueelta on erinomaiset yhteydet Kehä III:lle.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Länsimäentiellä sijaitsevat Pallastunturintien, Maratontien, Vartiotien ja Fazerintien linja-autopysäkit.

Kävely ja pyöräily

Länsimäentien yhteydessä kulkee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet. Alue liittyy paikallis- ja pääpyörätieverkostoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto d225, joka kulkee osin kaava-alueen halki.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +85.00 ja ylin on noin +95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000-järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangan jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan d500 viettoviemäriä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkillan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkillanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle Länsimäentietä pitkin Fazerintien risteykseen asti ja Fazerintietä pitkin.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkon kaapelit sijoittuvat Länsimäentien alapuolelle. Suunnittelualueelle sijoittuu Helenin voimajohtolinjat Länsimäentien varrelle. Alueelle, Länsimäentien poikki, sijoittuu rakentamisvaiheessa oleva Fingridin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki).

Ympäristöhäiriöt

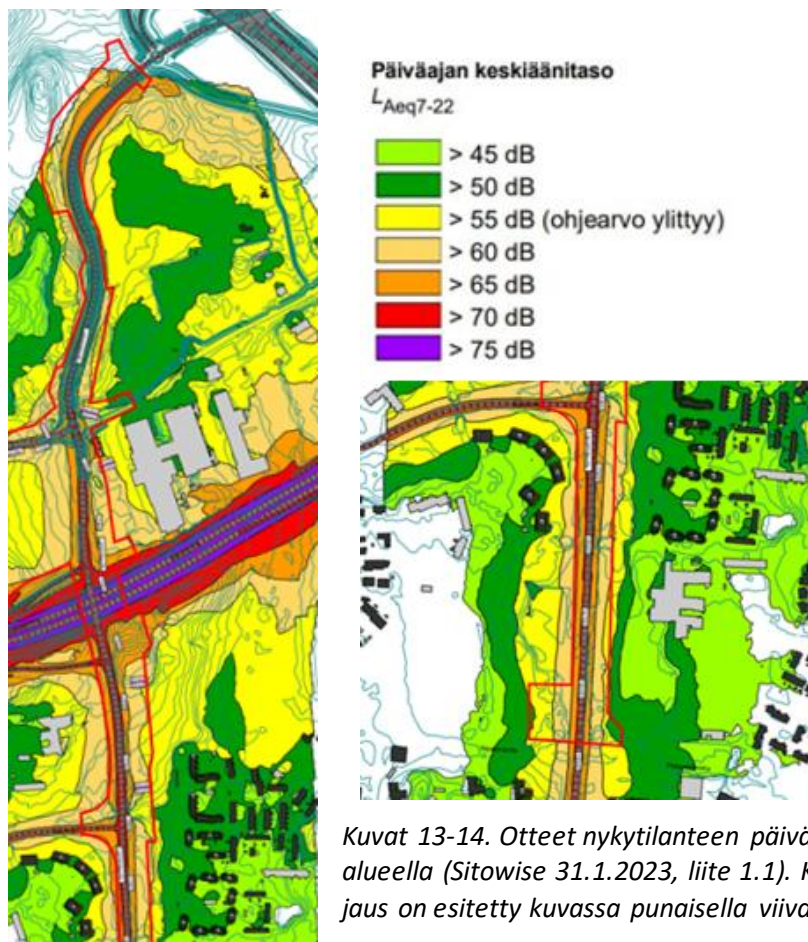
Liikennemelu

Vantaan raitioradan meluselvityksen (Sitowise 31.1.2023) mukaisesti merkittävin melulähde suunnittelualueella ja sen ympäristössä on Porvoonväylä, jonka päiväajan tiemelu nousee yli 75 dB:n.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla, muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittävä.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 on kerros- ja rivitaloja paaluvälillä 17700–1800 Maratontien risteyskohdalla molemmin puolin Länsimäentietä. Paaluvälillä 17600–17700 Radan länsipuolella sijaitsee Rajakylän koulu. Muualla on teollisuus ja toimistotaloja.

Nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylitä oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta.

Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa (Golder Associates Oy 2020). Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämää Maaperän tilan tietojärjestelmään (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kiinteistöllä 92-410-4-25 sijaitsee öljyvahinko-alue. Vaaranaltaalla tapahtui höyrylaitoksen alla olevan toisen polttoöljysäiliön vuoto betoniin suoja-altaaseen. Höyrylaitos sijaitsee kauempana tiealueesta, joten sillä ei nähdä olevan vaikutusta tulevan ratikkareitin linjaukseen. Kiinteistöllä on selvitystarve.

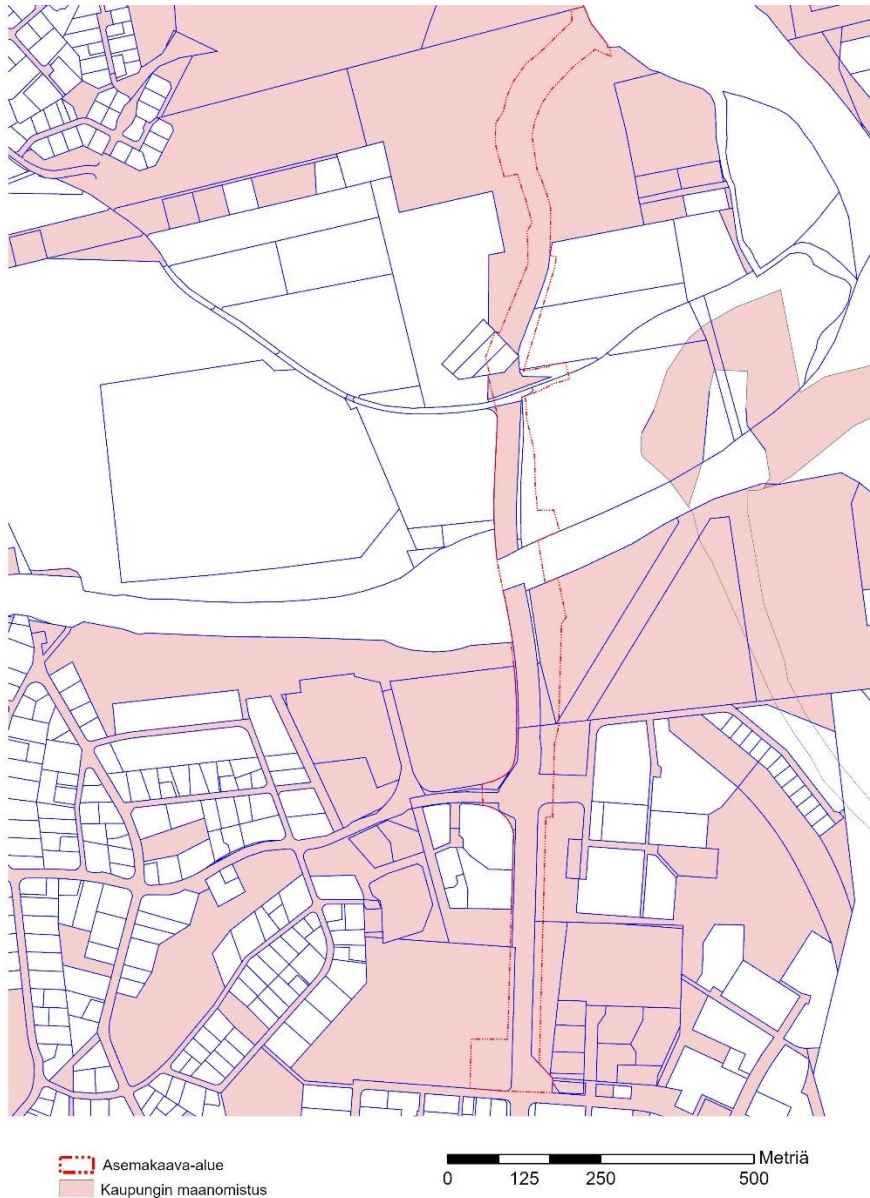
Kuva 15. Suunnittelualueen mahdolliset PIMA-kohteet, jotka täytyy tarkistaa tai selvitystarve tulee selvittää (Golder Associates Oy 2020). Asemakaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

2.1.4 Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä Rajakylän virkistysalueen. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

- 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-54 : Vantaan kaupunki
- 92-410-16-0: Oy Karl Fazer Ab
- 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-6-10, 92-410-6-11: Omistajia ei näytetä

Kuva 16. Kaupungin maanomistus vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

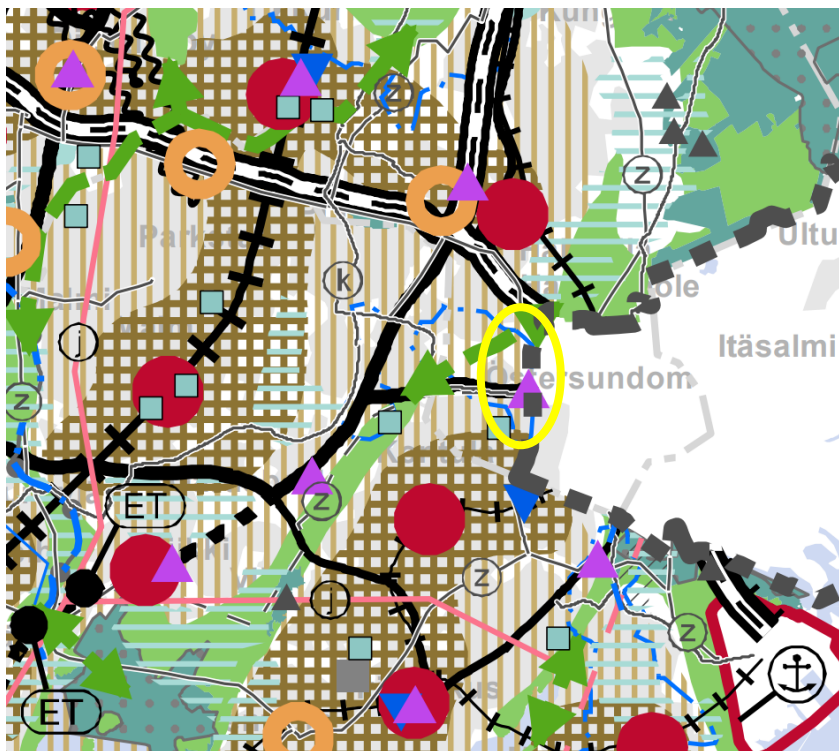
Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea pystyviivitus) ja valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Fazerilan pohjavesialueelle (sininen pistekatko- viiva). Lisäksi kaava-alueen halkoo Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuoliiviiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Kuva 17. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

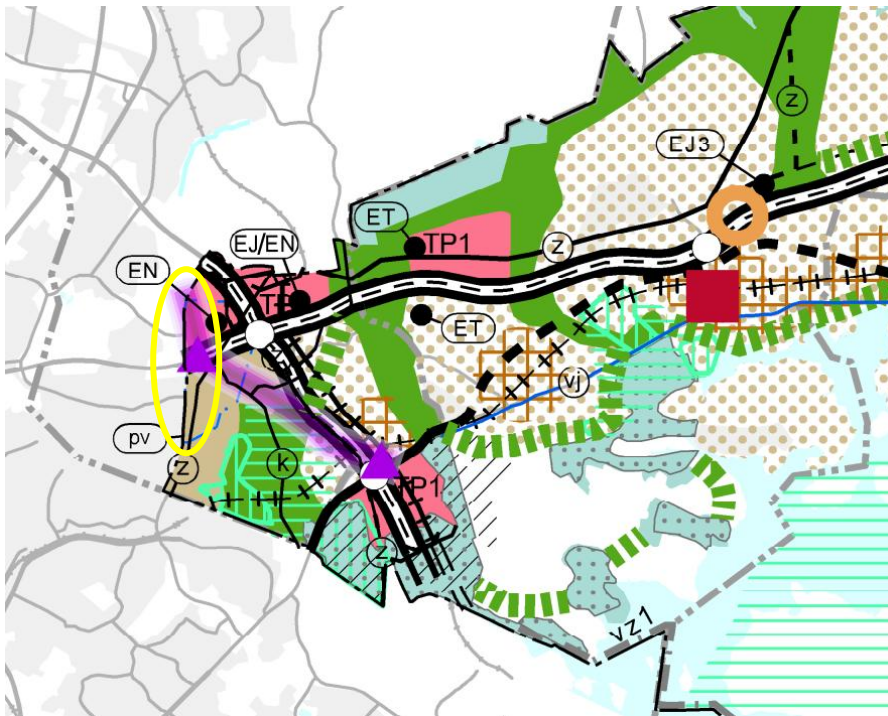
Östersundomin alueen maakuntakaava

Östersundomin alueen maakuntakaava sisältää kaikki keskeiset maankäytön teemat. Kaava kattaa Helsingin Östersundomista Sipoonjokeen ulottuvan alueen sekä osan Vantaan Länsisalmea. Kaavassa kiinnitetään erityisesti huomiota Natura-alueisiin, raideliikennetarkistuksiin ja kestävän kasvun ohjaamiseen. Kaavan keskeisenä tavoitteena on sitoa taajamarakenne raideyhteyteen ja turvata tärkeät ekologiset yhteydet sekä olla heikentämättä merkittävästi Natura-alueiden luontoarvoja.

Alue jätettiin hyväksymättä Uudenmaan toisesta vaihemaakuntakaavasta, ja sen valmistelua jatkettiin erillään. Kaava sai lainvoiman vuonna 2021.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa kaava-alue sijoittuu Länsimäen taajamatoimintojen alueelle (ruskea väritys) ja Länsimäentien-Långmossabergen työpaikka-alueelle (pinkki väritys). Porvoonväylän tuntumaan sijoittuu Länsisalmen joukkoliikenteen vaihtopaikka (lila kolmio).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

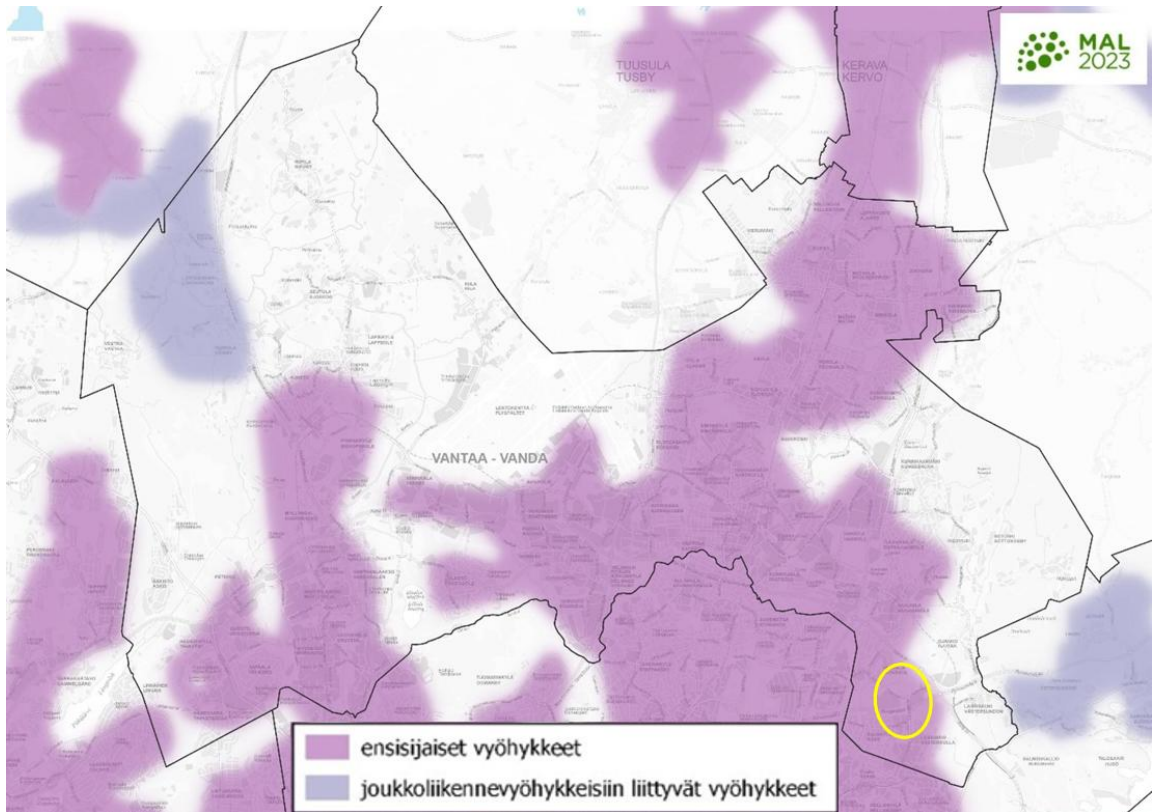
Kuva 18. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman keskeiset tavoitteena on luoda seudusta hiilineutraali, menestyvä ja hyvinvoiva. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa

houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

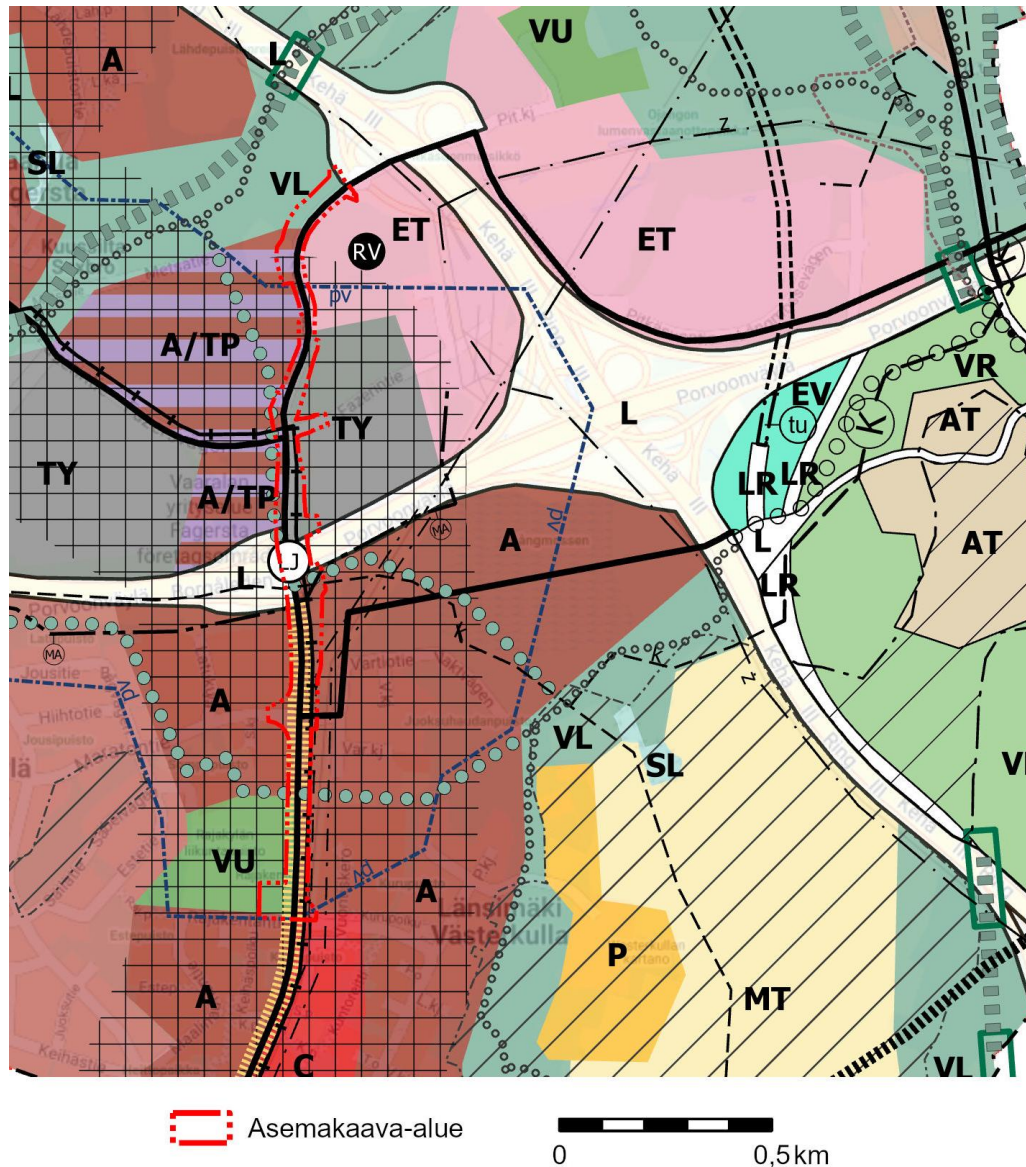
Kuva 19. Ote MAL 2023 -suunnitelmasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity keltaisella.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa Porvoonväylän pohjoispuolella-kaava-alueella on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), lähivirkistysaluetta (VL) sekä yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osuus sijoittuu asuinalueelle (A), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle (VU) sekä katukuvan kehittämisvyöhykkeelle (keltainen katkoviiva). Etelästä Fazerintielle asti on osoitettu raitiotie. Lisäksi Porvoonväylän on liikennealuetta (L) ja sen kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ) Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle (sininen pistekatkoviiva) sekä kestävä kasvun vyöhykkeelle (musta ruuturasteri). Kaava-alue halkoo kaksi virkistysyhteyttä (vihreät pisteviivat), joista toinen yhtyy kaava-alueen luoteispuolelle osoitettuun ekologiseen runkoyhteyteen (vihreä katkoviiva).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Kuva 20. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta.

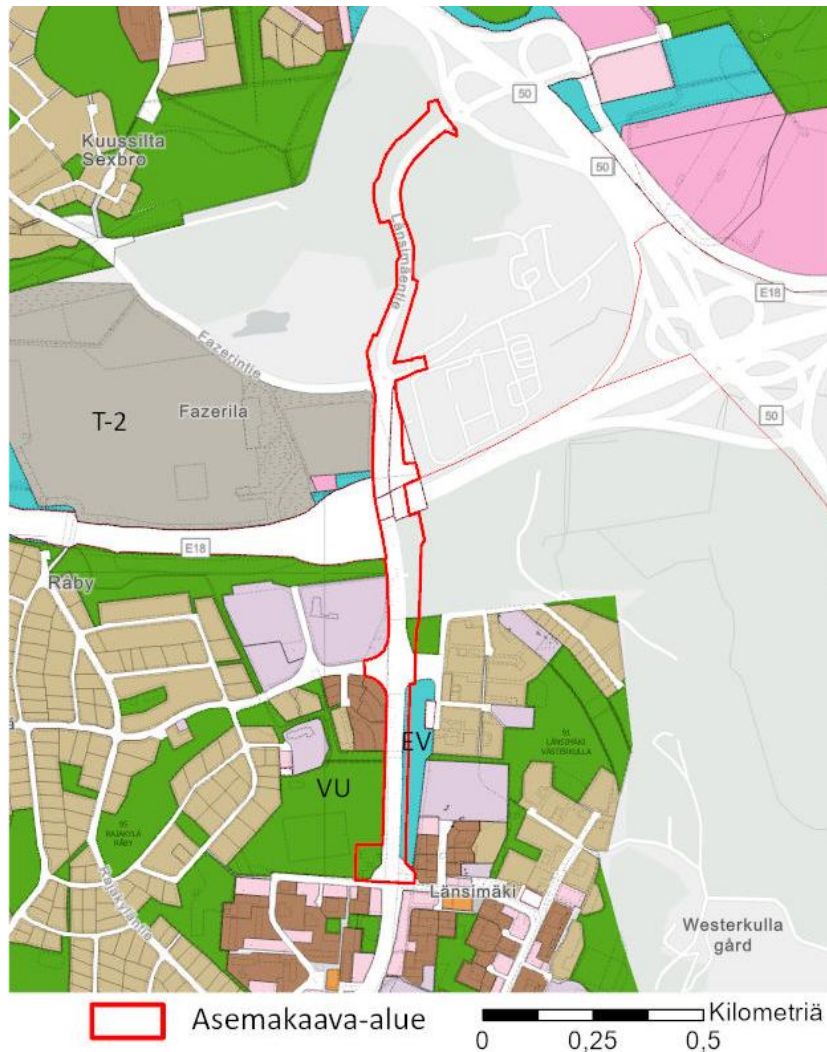
Asemakaava

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, lähivirkistysaluetta (VL), urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU) sekä suojaviheraluetta (EV). Suunnittelualue on Faze-rintien risteyksestä pohjoiseen sekä Porvoonväylä-Vartiopuisto-välillä nykyisen katualueen ylittävä kaavaehdotuksen 911200 osuudelta asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

- Asemakaava, Länsimäki 2, 910200 (sm. 14.5.1974)
- Asemakaava, Länsimäki 91002–91004 ja 91007, 910100 (kv. 30-31.10.1969)
- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91207 Rajakylä/95150, 001455 (kv. 7.10.2013)

- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91206 ja puistoalue, 002187 (kv. 28.8.2017)

Kuva 21. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Rakennuskielto

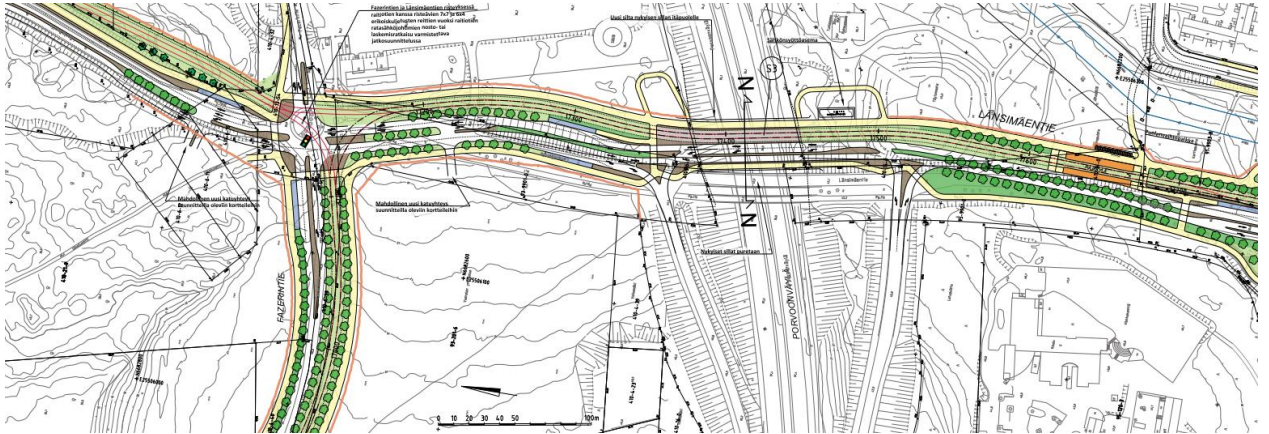
Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

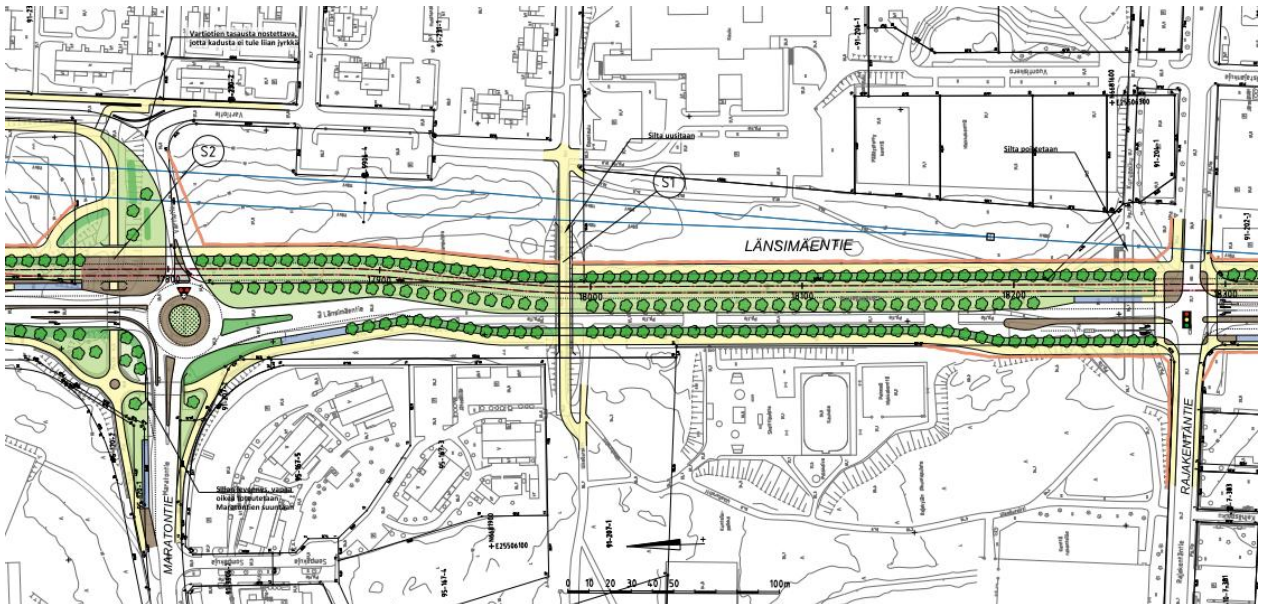
Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maismaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 22. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

Kuva 23. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä Maratontien ja Rajakentäntien välillä (WSP Finland, 30.4.2019).

Katu- ja puistosuunnitelmat

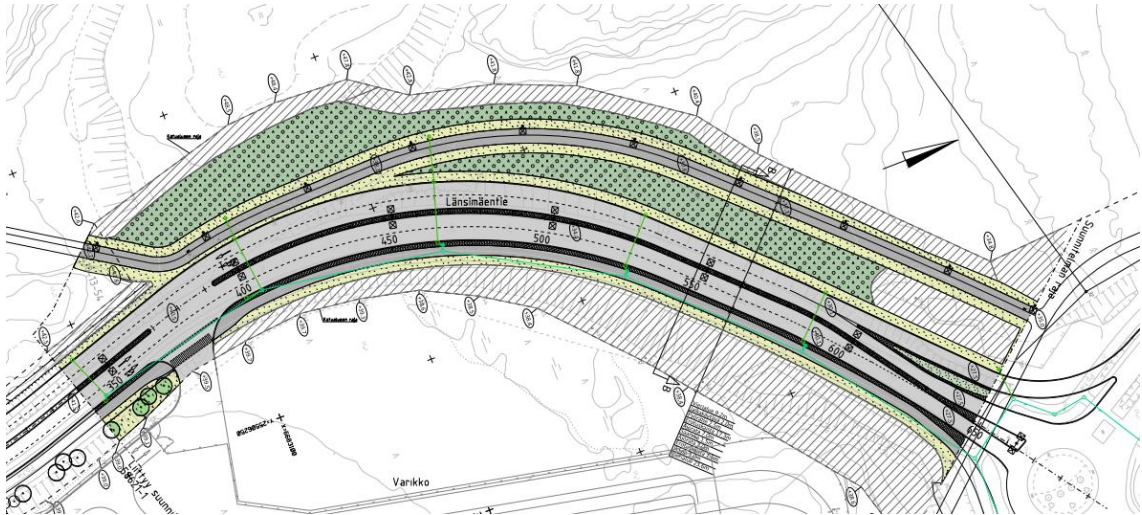
Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. 911200 Länsimäentie -kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 2.3.2022 ja 31.3.2022. Suunnitelmat esiteltiin 30.3. – 12.4.2022.

Suunnitelmien esittelyn jälkeen ratikan linjaan tehtiin Länsimäentien osuudelta muutoksia. Länsimäentien voimalinjojen läheisyyden takia ratikan linja siirrettiin kulkemaan Länsimäentien keskelle. Muutoksen seurauksena Maratontien-Länsimäentien-Vartiotien liittymän liikenneympyrä muutetaan liikennevalo-ohjatuksi nelihaararisteykseksi. Korjatut Länsimäentien katusuunnitelma-luonnokset valmistuivat 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022. Länsimäentien katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023.

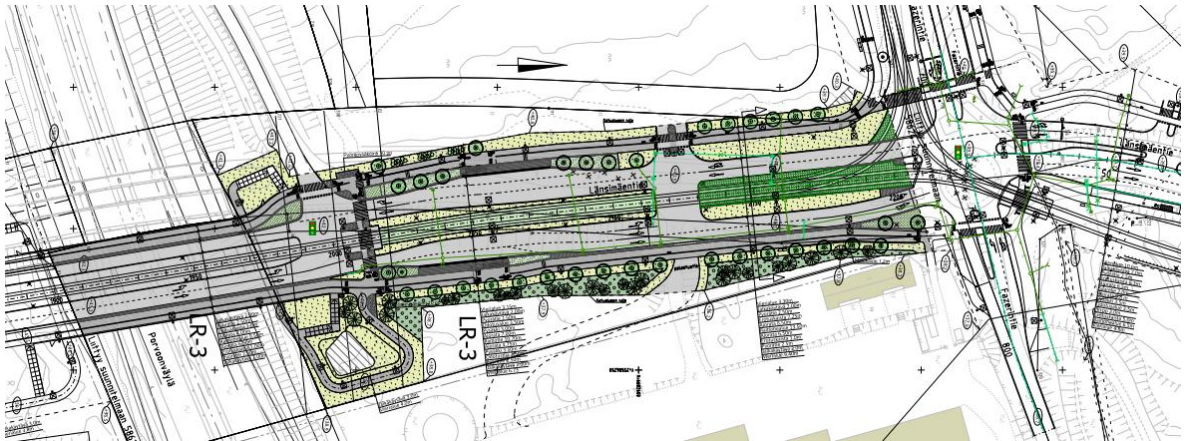
Ratikan reitin linjausta on muutettu hieman myös kaava-alueen pohjoisosassa, Fazerintien ensimmäisten katusuunnitelmien valmistumisen jälkeen. Fazerintien päivitetyt katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 13.3.2024.

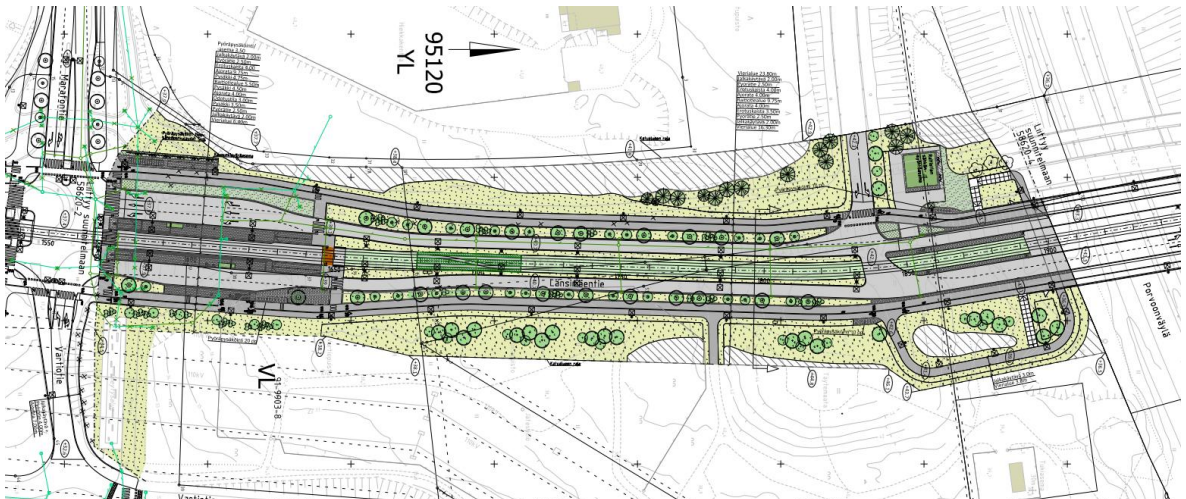
Kuva 24. Länsimäentie välillä Kehä III – Varikko. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

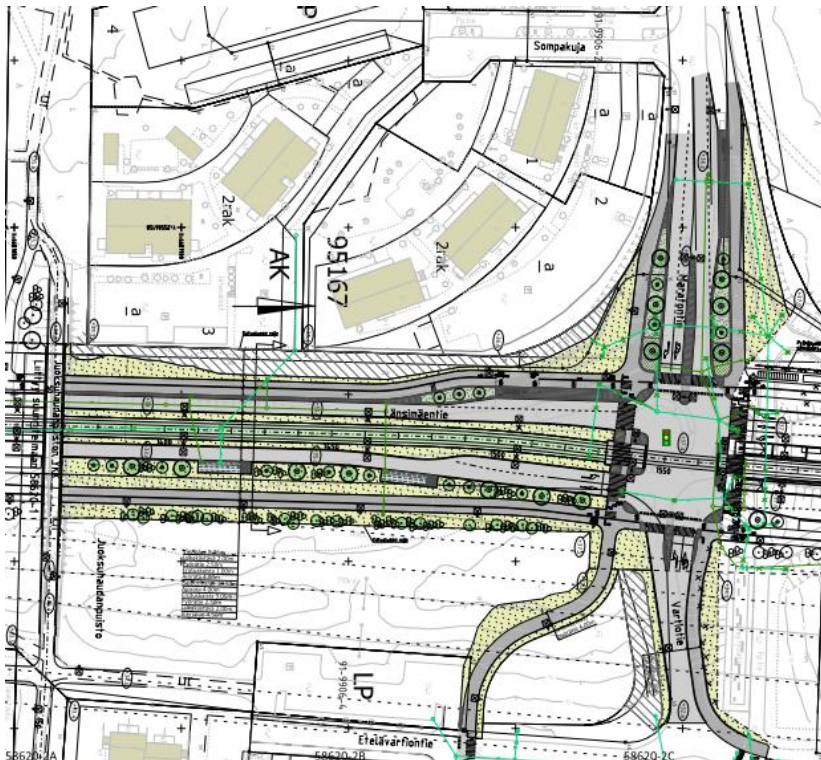
Kuva 25. Länsimäentie välillä Varikko – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

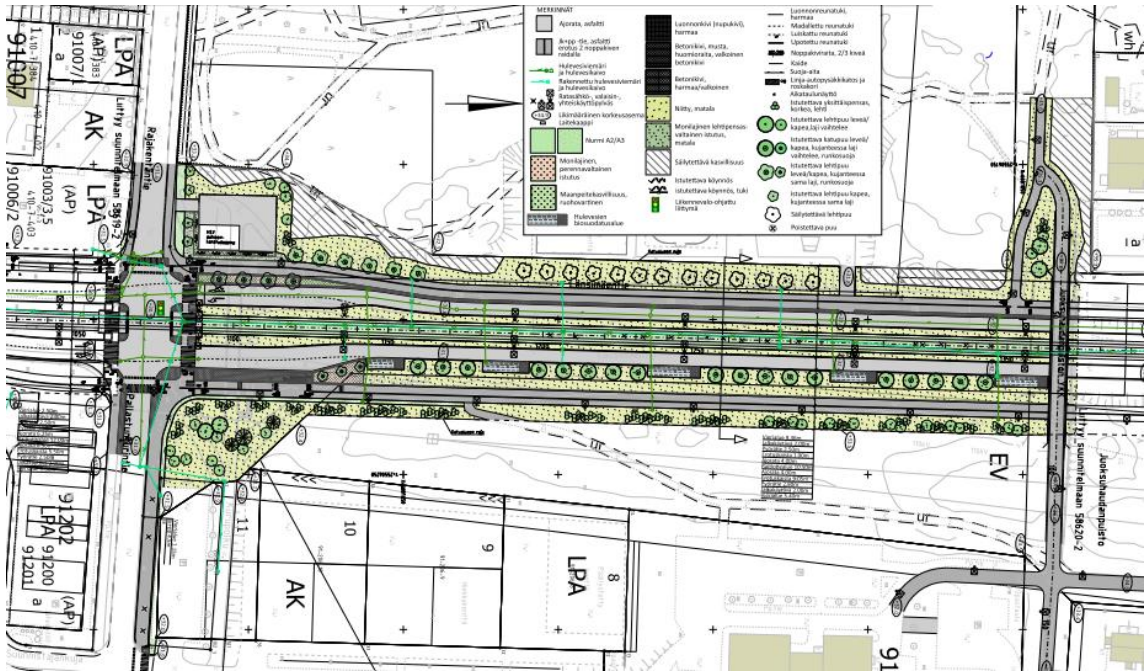
Kuva 26. Länsimäentie välillä Porvoonväylä – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

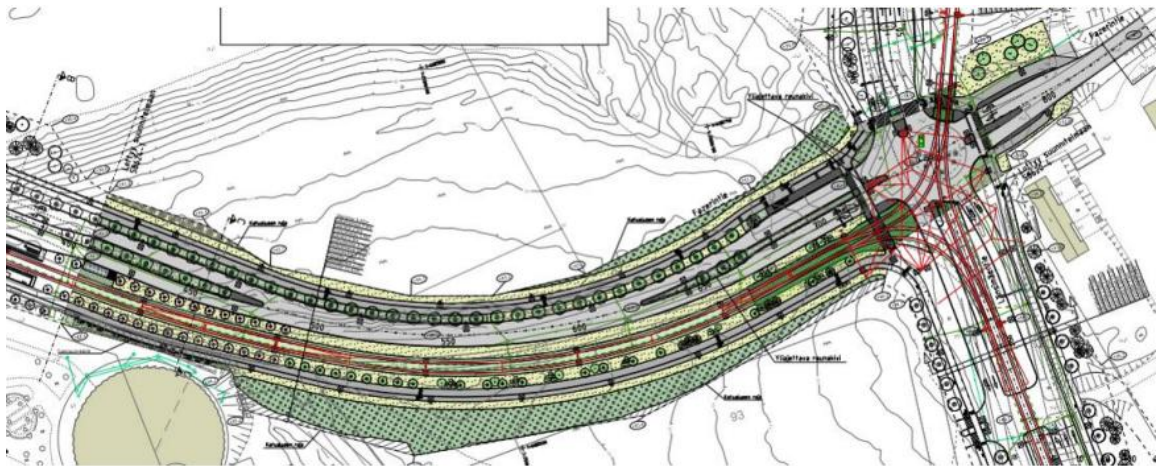
Kuva 27. Länsimäentie välillä Vartiotie – Porvoonväylä. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 28. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Vartiotie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 29. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Rajakentäntien ja Pallastunturintien risteys. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 30. Fazerintie välillä Fazerila – Länsimäentie. (AFRY, ehdotus 13.3.2024)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, joka on pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, ja jolla määritetään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko on oikeusvaikutukseton suunnitelma, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarunon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarunon 19.6.2023.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatko-suunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempaan alueena numerolla 062800.

Vantaan ratikan asemakaavaehdotus nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on aikaisemmin ollut osa ratikan Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alue nro 931400. Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931400 erotettiin omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä. Kaavasta nro 931400 julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja se päivitettiin 15.12.2022 sekä 28.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 päätti esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen nro 931400 asettamista nähtäville, mutta esittelijä veti kaavaehdotuksen pois 22.5.2023 kaupunginhallituksen esityslistalta kaava-alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nro 931400 nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueekseen nähtävilläolon jälkeen.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 päätti asettaa asemakaavaehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 9.4.-8.5.2025 välisenä aikana.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2025.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan hankesuunnitelman 22.5.2023 (5 §).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma "Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus" julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielenpitoet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielenpidettä.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielenpitoet 24.8.2022 mennessä. Mielenpitoet ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022, josta tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä, sekä 28.9.2023 ja siitä pyydettiin mielenpitoet 30.10.2023 mennessä. Mielenpitoet vuoden 2023 OAS-päivityksestä saatiin 13 kappaletta.

Kaikille avoin ratikan infotilaisuudet järjestettiin 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielenpito 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielenpito vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 19.12.2022 ja 11.1.2023. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielenpitoet vuorovaikutusmateriaalista saatiin yhteensä 1.

Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 062800 saadut mielenpitoet

M3:

Kuulakuja 4:n ja Länsimäentien välissä on tontti, joka on kaavoitettu parkkialueeksi. Onko ratikka -kaavoituksen myötä tontin käyttöön tulossa muutosta?

Vastine: alueen käyttötarkoituksmerkintään ei tehdä muutoksia ratikkakaavan yhteydessä.

M12:

Meneekö raitiovaunun kiskot Valion tehtaan kohdalta Vaaralan upeiden metsäreittien kautta Hakunilaan? Tuhotaanko pururadat, lenkkipolut?

Vastine: Ratikan linjaus kulkee Länsimäentietä pitkin kääntyen Fazerintien risteyksessä Fazerintielle ja Hopeatien ja Tilustien kautta edelleen Hakunilantielle. Länsimäentietä pitkin jatketaan ratikan kiskoja kohti Kehä III varikolle asti.

M25:

Lähialueellamme ratikka ei palvele lainkaan Rajakylän asukkaita, sinne tulee järjestää bussivuorot. Vaaralasta tulee päästä helposti bussivuoroilla Kehä III varteen, koska siellä on paljon työpaikkoja. Suoria kulkuyhteyksiä Peijaksen sairaalaan ei saa heikentää.

Alkuperäisen Raide-jokeri 3 alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto VE1V, Vaaralan nopeutus on merkittävästi parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty seuraavista syistä:

- Se on huomattavasti nopeampi.
- Se ei kulje keskellä pientaloaluetta.
- Se voidaan linjata kulkemaan Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen suunnitellun varikon puolella, jolloin viheralueeseen ei kosketa.
- Tämä linjaus palvelee paremmin suunnitellun Kuussillan kaavarunkoalueen asukkaita.
- Ajolinjat ovat suorempia, vähemmän risteyksiä, eikä jouduta ajamaan muun liikenteen joukossa, kuten nykyehdotuksessa Hopeatiellä ja Tilustiellä.

Jos Vantaalla on päämääränä saattaa merkittävä osa kaupunkilaisista, jotka eivät asu raideliikenteen varrella raideliikenteen piiriin, on tehokkaampikin ratkaisu olemassa. Jatketaan metron linjaus Mellunmäestä Länsimäen itäpuolelta Hakunilaan. Tämä linjaus palvelisi Hakunilan ja Vaaralan lisäksi myös kaavailussa olevan Länsimäen lisärakentamisen asukkaita. Suuri osa alueen joukkoliikenteestä suuntautuu kuitenkin kohti Helsingin keskustaa.

Vastine: Yleissuunnitelman mukaista ratikan linjausta on muutettu, koska sen ei nähty palvelevan tarpeeksi Vaaralan alueen nykyisiä ja tulevia asukkaita. Lisäksi linjaus Kehä III:n läheisen metsäalueen kautta olisi vaarantanut alueen luontoarvoja. Ratikan linjaus on esitetty myös Vantaan yleiskaavassa 2020, joka sai lainvoiman vuoden 2023 alussa. Ratikka kulkee omalla kaistallaan Fazerintiellä, Hopeatiellä, Tilustiellä ja Hakunilantiellä, eikä siten häiritse muuta liikennettä.

M54 ja M67:

Raskaan kaluston ohjaaminen pois asuinalueelta on tarpeellista meluhaittojen ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Suuri osa raskaasta liikenteestä menee Vaaralan läpi Kehä III:lle. Liikenteen ohjaaminen Valion liittymään on tarpeen, ja Hakunilantielle tarvittaisiin raskaan ajoneuvokaluston ajokielto.

Vastine: Ratikkalinjan toteuttaminen Hakunilantielle saattaa jo itsessään vähentää raskaan liikenteen määrää Hakunilantiellä Vaaralan läpi. Liikenteelliset ratkaisut, kiellot ja nopeusrajoitukset ratkaistaan liikennesuunnittelu yhteydessä.

M75:

Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle tuleva lähivirkistysalue, joka toimii ekologisena virkistysalueen yhteytenä Ojangosta Vanhankaupungin lahdelle. Ettei sitä ratalinjauksessa ei suljettaisi.

Pysäkit alueen asukkaiden kannalta oikeisiin paikkoihin ja niitä riittävästi.

Vastine: Ekologinen yhteys Hopeatien ja Metsätien ympäristössä on huomioitu asemakaavaehdotuksessa kaavoittamalla alue virkistysalueeksi, jolle on lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alueen osa. Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueella sijaitsee kaksi ratikan pysäkkiä, toinen Fazerin vierailukeskuksen vieressä ja toinen Rajakylän koulun vieressä. Pysäkkien sijoittelussa on huomioitu alueella liikkuvat.

2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet ja lausunnot (tiivistettynä)**M1:**

Toivottavasti tämä uusi kaava-alue ratikoineen ei ole samanlainen kuin Länsimäen Maalinahantie 19:n parkkipaikan tilalle täydennysrakennuksena rakennettu UFO-kerrostalo. Tämä vaalea lasiparvekkeinen kerrostalo näyttää todellakin pudonneen taivaasta ja sopii 1970-luvun talojen alueelle yhtä hyvin kuin ladot Helsingin Aleksille. Jos tämä alueen tiivistäminen ja talojen korottaminen näin rumin rakennelmin toteutetaan, on aivan sama kuin ei suunniteltaisi lainkaan.

Vastine: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavassa ei kaavoiteta uutta rakentamista.

Lausunnot:**Fingrid:**

Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Fingrid antanut ris-teämäläusuntoja mm. Tammiston länsipuolisista ratikan osuuksista ja Hakunilasta. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkaa.

Vastine: Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Caruna Oy:

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti.

Vastine: Maanalaiset kaapelit on huomioitu kaavassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:

Alueesta on laadittu vesihuollon esisuunnitelma ja nyt käynnissä on ratikkahankkeeseen liittyvä vesihuollon alustavien rakennussuunnitelmien laadinta. Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Helsingin seudun liikenne:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:

Alueella ei ole yleisesti tunnustettuja maisema-arvoja, eikä sieltä käytettävissä olevien tietojen perusteella tunneta muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerintie 6:ssa sijaitsee Fazerin tehtaiden rakennusten kokonaisuus. Alueen rakennukset ovat olleet mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa (2006), jossa ne saivat korkeimman arvoluokituksen. Fazerilan konttori- ja tehdasrakennuksesta on lisäksi tehty rakennushistoriaselvitys. Leipomorakennuksesta sekä voimalaitoksesta tulee teettää rakennushistoriaselvitykset kaavatyön yhteydessä suojeluperusteiden määrittämistä varten.

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön

jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Museo ei ole esittänyt tielinjauksen suojelua asemakaavamuutoksen nro 931500 (Hopeatie) mielipiteiden kuulemisen yhteydessä. Museo on kuitenkin korostanut mielipiteessään, että alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi viitoituksilla tai raitiovaunujen pysäkkien taideaiheissa on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää.

Vastine: Fazerilan alueen rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys kaavoituksen yhteydessä. Fazerintielle ei osoiteta suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa ja alueen jatkosuunnittelussa. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettynä)

M1:

1. Alueelle suunnitellut muutokset ovat riski alueen pohjevesille. Kaavaluonnoksen mukaiset aluemuutoksien toteutus ja varsinkin investointivaiheen työt aiheuttavat hyvin todennäköisesti merkittävää haittaa alueen pohjaveden hyödyntämiselle. Tämä tulee huomioida muutoksissa, muutostöiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä sopimuksellisesti kanssamme.
2. Esitetty kalualueen rajausehdotus osuu merkittävässä määrin päävedenottamomme lähi- ja suoja-alueelle sekä jopa itse vedenottamon alueelle. Tämä vaarantaisi merkittävässä määrin vedenottamon käyttöä ja täten koko vedenoton alueella. Nämä rajaukset tulee tarkastella uudelleen sekä esittää vaihtoehtoista rajausta ja/tai toimintamallia, jotta alueella toimiminen ei vaarannu.
3. Ehdotetun VL-alueen koko, rajausta ja lunastuskorvaus: Tämän kokonaisuuden rajausta ja korvausmenettely tulee perustua 2021 linjattuun malliin ja rajauksiin. Nyt esitetyssä versiossa mm. VL-aluetta on laajennettu merkittävästi tätä aikaisemmin linjattua aluerajausta laajemmaksi.
4. Leipomon ja voimalaitoksen rakennuksen mahdollinen rakennushistoriallinen selvitys: Selvityksen tekeminen ja sen tarpeellisuus tulisi tarkastella perusteellisesti ja sen tarpeellisuus analysoida laajemmin. Tehdasalueen rakennusten ja niiden kaavamerkintöjen mukaan ottaminen tähän kaavatyöhön, ei ole mielestämme sovitun mukaista tai tarpeen. Mikäli selvityksen tekemiseen päädytään, tulee siinä huomioida, että kyseiset rakennukset ei ole mielestämme rakennusteknisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Rakennukset on rakennettu ja muutettu useissa eri vaiheissa, jotta niidet toiminnalliset tarpeet on saatu täytettyä. Mahdollisilla sr-merkinnöillä voisi olla merkittävää haittaa rakennuksien ja alueen toiminnan kehittämiseen jatkossa.
5. Tehtyjen luonnosten perusteella Fazerin tonttialueiden pienenemä olisi yhteensä jopa 4 ha, osassa alueita rajaukset ja kalualuemuutokset kohdistuvat laajalle-alueelle ympäristöön ja täten pienentävät merkittävästi Fazerin tonttien kokoa ja käyttö/kehitys/arvopotentiaalia. Näiden rajauksien osalta tulee tehdä uudelleentarkastelua, jotta rajaukset saadaan kohtuullisiksi. on välttämätöntä huomioida, että Fazerilla on halu ja tarve kehittää näiden alueiden asemakaavaa alueen uuden yleiskaavan mahdollistamaan asuinkäyttöön. Tämä tulee huomioida osana tehtävää kaavoitus ja suunnittelutyötä.

Vastine:

- 1. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa huomioidaan pohjavesien suojelu. Kaavassa on annettu pohjavesien suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Tämä keskustellaan erikseen maanomistajan kanssa.*
- 2. Katualueen rajaukset on tarkistettu niin, että katualuetta ei osoiteta vedenottamon alueelle.*
- 3. Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutusaineistoa varten kaavoitukselle oli toimitettu väärä liitekuva, jossa VL-alueen rajausta on ollut sovittua laajempi. VL-alueen rajausta on korjattu kaavaehdotukseen.*
- 4. Koko Fazerin kiinteistö on mukana asemakaava-alueessa, sillä korttelissa on rakennusoikeus osoitettu tehokkuusluvulla, joka tulee muuttaa asemakaavamuutoksessa tehokkuusluvuksi, jotta alueen rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Tästä johtuen myös muut kaava-alueita koskevat vaikutukset tulevat tarkasteluun. Aiemmissa selvityksissä on todettu, että Fazerin alueella on kulttuurihistoriallista arvoa. Tämä on MRL:n mukaisesti tutkittu tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvityksen lopputuleman perusteella Vantaan kaupunginmuseo ehdottaa Fazerin vierailu- ja kokouskeskuksen sekä makeiskonttorin sekä vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitsevan piha-alueen suojelua.*
- 5. Fazerintien itäpuolella on suuret korkeuserot suhteessa Fazerintien katutasoon. Tämä johtaa siihen, että katusuunnittelussa on huomioitava katualueen luiskat kadun reunoilla. Fazerintien itäpuolella ei ole nykytilanteessa asemakaavaa. Katusuunnitelmien hyväksyminen vaatii asemakaavan mukaisen katualueen. Katualueet kaavoitetaan kaavatyön 931400 yhteydessä, mutta maanomistajan kanssa voidaan luiska-alueiden maanomistusta tarkastella sopimusten kautta.*

28.9.2023 päivätyistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet tiivistettynäAsukas:

Mielipiteen antaja on paikallisen as. Oy:n hallituksen jäsen. Aukkaat toivovat erityisesti vanhan puuston säilyttämistä Länsimäentien varrella, as. Oy:n kiinteistön ja Juoksuhaudan puistoon menevän sillan välillä. Länsimäentien yli Juoksuhaudan puistoon menevällä sillalla on erityisen vilkasta jalankulkuliikennettä. Suoraviivaista liittymää Juoksuhaudanpuistoon johtavalle sillalle ei ole. Suurin osan alueen koululaisista ja aikuiset nousevat sillalle as. Oy:n rajan tuntumasta pensaiston ja metallikaiteiston läpi tai yli. Koululaisia kulkee lisäksi kuorma-autojen pysäköintipaikan kohdalta erityisen vilkkaan Länsimäentien yli kohdasta, jossa ei ole suojatietä. Mielipiteessä esitetään, että as. Oy:n tontin rajan tuntumaan rakennettaisiin portaati, joista pääsee nousemaan suoraan Juoksuhaudan puistoon menevälle sillalle. Toive puuston säilyttämisestä on tässäkin tapauksessa mahdollista, kun portaikon rakentamiseen ei käytetä järeitä koneita.

Kaavoittajan vastine:

Kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia puita. Ratikan katusuunnitelmista ilmenee poistettavat ja istutettavat puut. Ratikan jatkosuunnittelua ohjaa Vantaan ratikan design manual ja tavoitteena on toteuttaa uusi katuymppäristö mahdollisimman vehreänä. Mahdolliset portaati, kalusteet yms. määritellään ratikan katu- ja puistosuunnitelmissa. Ratikan 10.3.2023 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa ei ole osoitettu kyseiselle paikalle portaati. Alueen katusuunnitelmista on mahdollista jättää mielipide, kun ne tulevat nähtäville.

Kaksi asukasta:

Westerkullan kartano alueineen on luokiteltu merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ratikan kaavarungossa oli tunnistettu Länsimäen alueen maisemallisen luonteen lähes täydellinen muuttuminen siirryttäessä tiiviiltä asuinalueelta Westerkullan kartanon kulttuurimaisemaan. Tämä on

osoitettu hyvin kuvaavasti kaavarungon kartalle sisällytetyllä merkinnällä ”Vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna”, jota tulee kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa vaalia tai korostaa.

Vantaan yleiskaava 2020:ssä ja Länsimäen kaavarungossa on esitetty Porvoonväylän ja kartanoalueen väliin tehokkaan rakentamisen alueita. Asemakaavan yhteydessä tehtävät raitovaunupysäkkien sijoitusratkaisut ulottavat merkittäviä vaikutuksia niitä ympäröivään yhdyskuntarakentamiseen. OAS:n yhteydessä tulee määrittää erityisesti selvitettäväksi myös ratikan asemakaavan aiheuttaman tiiviin lisärakennuspaineen (Uudet alueet ja Länsimäen keskustan täydennysrakentaminen) konkreettiset maisemalliset vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Kartanokeskuksen pohjoispuolelle suunniteltu tehokkaan uudisrakentamisen alue on myös luontoarvoiltaan hyvin monipuolinen ja arvokas. On arvioitava perusteellisesti sitä, missä määrin ja mille alueille mahdollista uudisrakentamista voidaan ylipäättään sijoittaa vaarantamatta luontoarvoja. Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Vantaan ekologisista yhteyksistä on Westerkullan kartanokeskuksen ja Länsimäen asuinalueen väliin sijoitettu ekologinen käytävä no.59 Mustavuori – Myllymäki – Långmossen – Vaarala. Tätä yhteyttä ei ole nähtävillä olevan asemakaavan mukaisen ratikkalinjauksen vuoksi esitetty voimassa olevassa yleiskaavassa, Länsimäen kaavarungossa tai asemakaavaluonnoksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi silti mielestämme sisällytettävä vaikutusarviointi siitä, miten tämän ekologisen yhteyden toteuttamatta jättäminen vaikuttaa laajemmin alueen luontoarvoihin ja miten tätä menetystä voidaan suojelutoimia muualla lisäämällä tai muita ekologisista käytäviä rakentamalla ja vahvistamalla kompensoida.

Westerkullan kartano on yksi Etelä-Suomen harvoista kartanokokonaisuuksista, jota vielä ympäröivät muinaismuistot, suojeluarvoiltaan merkittävät rakennukset ja rakenteet, erityisen arvokkaat viljelymaisemat sekä laajat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet. Tämä erityisen arvokas kohde tulee siten ottaa ylipäättään huomioon kaikessa sitä ympäröivän alueen maankäytön suunnittelussa.

Kaavoittajan vastine:

Kaavaehdotuksen nro 931400 alue ei sijoitu Westerkullan kartanoalueen välittömään läheisyyteen. Vantaan ratikan asemakaavoissa ei osoiteta uutta rakentamista. Ratikalla itsellään ei ole huomattavia maisemallisia vaikutuksia sillä se toteutetaan pääasiassa jo rakennettuun ympäristöön.

Kaavaehdotuksessa nro 931400 viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 osoitetun ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slättmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on kaavan määräysten mukaan turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Slättmossenin alueelle osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

Kaksi asukasta:

Vantaan ratikan, sekä siihen liittyvän kevyenliikenteen ja ajoväylän linjaus tulee siirtää alkupeleistä linjausta eteläisemmälle linjaukselle, kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, tai Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa myötäileväksi. Täten kyetään säilyttämään strategisesti tärkeät pohjavedenottamot Hopeatien läheisyydessä. Eteläisempi linjaus mahdollistaa Kuussillanniityn tehokkaamman hyödyntämisen asuinrakentamiseen, joka puolestaan parantaa Vantaan Ratikan hyötysuhdetta. Vantaan ratikan linjauksen yhteyteen suunniteltu ajoväylä tulee poistaa kokonaisuudessaan Hopeatien - Kuussillanniityn osuudelta kyseisestä suunnitelmasta. Kuussillantie palvelee erinomaisesti ajoliikennettä. Ajoväylän poistaminen kaventaa Ratikan tarvitsemaa maa-alueella, jolloin se vähentää kyseisen viheralueen kuormitusta. Ajoväylän poistaminen mahdollistaa myös yhden risteuksen poistamisen suunnitelmista, jolloin ratikasta tulee entistäkin turvallisempi ja mahdollisesti sujuvampi.

Kaavoittajan vastine:

Kaavassa on osoitettu Kuussillan asuinalueen eteläpuolelle, Slåttmossenin lähivirkistysalueelle (VL) joukkoliikenteellevarattu alueen osa (jl), jota pitkin Vantaan ratikan on suunniteltu kulkevan. Ratikan linjausta on hieman siirretty alkuperäisestä linjauksesta alueen pohjaveden suojelemisen vuoksi. Linjausta ei siirretty kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, sillä alustavissa tarkasteluissa suuremman siirron todettiin aiheuttavan huomattavamman louhinnan tarpeen ja pidemmät kadun luiskaukset. Pienemmällä siirrolla raitiotien tasauksen vaatimat luiskaukset pysyvät kohtuullisempina ja vaikutukset alueen ekologiseen runkoyhteyteen ovat vähäisemmät. Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa mukailevalla reittivaihtoehdolla olisi ollut suurempi vaikutus alueen luontoarvoihin.

Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueelle jl-aluetta myötäilevä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Kaavaehdotuksella poistetaan voimassa olevassa asemakaavassa 931400 – Hopeatie osoitettu huoltoajon merkintä (/h). Nykyistä Hopeatien ajoliikenteen katuyhteyttä ei ole osoitettu kaavaehdotuksessa, eikä Vantaan ratikan 13.3.2024 päivytyssä katusuunnitelmaehdotuksessa.

Caruna Oy:

Kaava-alueella ei ole Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Sipoon Energia:

Mikäli kiinteistön alueella ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä, ei Sipoon Energialla ole huomauttamista kaavahankkeeseen. Pyydämme huomioimaan tämän tarkempaa linjausta suunniteltaessa.

Kaavoittajan vastine:

Kiinteistöllä ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä Vantaan ratikan toteutuksen vuoksi. Uudenmaan ELY-keskus suunnittelee viereisen Porvoonväylän laajentamista osin kyseisen kiinteistön puolelle ja Porvoonväylän liikennealueen laajennus on osoitettu 14.5.2024 päivytyssä kaavaehdotuksessa.

Tukes:

Tukesilla ei ole lausuttavaa hankkeesta.

HSL:

HSL:llä ei ole lausuttavaa.

Valio:

Kaavan selostusaineistossa on mukana katualueen suunnitelmia päiväyksellä 2.3.2022, joissa Länsimäentien ja kehä III välinen katualue tulee tätä esitystä enemmän Valion kiinteistölle. Valion kiinteistöstä ei voida tehdä näiden vuoden 2022 suunnitelmien mukaisia alueluovutuksia.

Luonnossuunnitelmassa on esitetty ratikkavarikon sijainti ja siihen liittyvät liikenneliittymät. Valion näkemyksen mukaan sijoittuminen ei vastaa yleiskaavaa ja lisäksi varikon vaatima pinta-ala Valion kiinteistöistä muodostuu maankäytöllisesti erittäin haastavaksi, eikä Valio luovuta varikon pengerrykselle osoitettua alaa. Aiemmin laaditut katusuunnitelmat Valion kiinteistöjen ympärillä tulee siten täsmäyttää nyt esillä olevan asemakaavarajauksen sisäpuolelle.

Kaavoittajan vastine:

*Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 28.9.2023 ja kaavarajausta muutettiin Länsimäentien osalta niin, että osa ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa kaupungin omistamalle maalle osoitetuissa Länsimäentien luiska-alueista on asemakaavaehdotuksen 931200 – Vantaan ratikka: Varikko alueella. Varikon tontin raja-
us on muuttunut vuonna 2022 julkaistujen Länsimäentien katusuunnitelmaluonnoksien jälkeen niin, että ratikan sisäänajo tontille tapahtuu hieman pohjoisempaa. Muutoin 931400 kaava-alue on Länsimäentien osalta sama, kuin 15.12.2022 päivytyssä OAS:ssa sekä 2.3.2022 ja 31.3.2022 päivätyissä ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa. Vantaan ratikan Länsimäentien pohjoispäätä koskevat katusuunnitelmaehdotukset on päivitetty 10.3.2023. Vantaan ratikan varikon sijainti on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 RV-merkinnällä. Etenkin yleiskaavan ja kyseisen merkinnän yleispiirteisyys huomioiden. Varikon sijainti*

on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Vantaan ratikan varikko on osoitettu kaavaehdotuksessa nro 931200.

Fingrid:

Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Sen yleissuunnittelu on käynnissä. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Kaavoittajan vastine:

Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Vantaan Energia:

Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti tulee huomioida. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaavoittajan vastine:

Maanalaiset kaapelit ja putket on huomioitu kaavaehdotuksessa.

HSY:

Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja esittää tulevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa.

Kaavoittajan vastine:

Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnittelussa on huomioitu olevat johdot sekä vesihuollon suunnitelmat.

Vantaan kaupunginmuseo:

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie ja se on arvotettu kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittäväksi. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi kyltityksillä on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää. Etenkin voimalarakennuksella on todettuja rakennushistoriallisia arvoja, mutta ne eivät riitä asemakaavan suojeluperusteiksi. Koska makeiskonttorin rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, niin kohdekäynnin perusteella voitiin todeta, että rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät asemakaavasuojaan muutostöiden jälkeenkin. Vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Näin ollen se ansaitsisi tulla suojelluksi, vaikka onkin iältään vielä nuori. Museo esittää asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttorin piha-alueineen. Kaavatyön aikana tulee määritellä suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat tulee suojella.

Kaavoittajan vastine:

Fazerintielle ei osoiteta kaavaehdotuksessa suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa. Vantaan ratikan Design manualissa on nostettu ratikan jatkosuunnittelun ohjeeksi mm. alueellisten historiallisten arvojen esiin tuominen. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alla olevat suojelumerkinnot sekä määrätty niihin liittyen seuraavaa:

Suojeltava rakennus (sr):

"Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa." "sr/1: määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen

julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila.” ”Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.” ”sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc- tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet).” ”Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.”

Suojeltava pihapiiri (sp):

”Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa.” ”Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.”

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 931400 nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtävälle MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Kaavaehdotus nro 931400 on nähtävilläolon jälkeen jaettu kahdeksi kaavahankkeeksi niin, että uusi kaavaehdotus nro 911200 käsittää Länsimäentien osuuden (välillä Rajakentäntie-Kehä III) sekä vähäiseltä osin Fazerintien ja Maratontien katualueita.

Kaavaehdotuksesta nro 931400 saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Telia:

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja Teliaan on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Tukes:

Ei lausuttavaa asiassa.

Vastine: Ei toimenpiteitä.

Elisa Oyj lausui, että alueella on runsaasti Elisan yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli tietoliikennetähteitä kuitenkin joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirtotyöt ovat hitaita ja kal-
liita.

Vastine:

*Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tie-
dossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.*

Eltel Networks Oy lausui, että katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten. Kaape-
leiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja DNA:han on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Kor-
vaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toiminta-
kuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja
selvillä. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin
ole sovittu.

Vastine:

*Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tie-
dossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.*

Vantaan Energia

Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

*Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -
hankkeen katusuunnittelussa.*

Suomen luonnonsuojeluliitto

Ekologinen yhteys Slättmossen – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuu-
tettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalla. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinallikku tai vihersilta Porvoon moottoritille. Vihersiltarakenne soveltuisi laa-
jemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.

Vastine:

*Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Ete-
läinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueek-
seen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue
koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsi-
mäentien risteysalueilla. Lausunto koskee osin myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää alu-
etta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.*

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei ny-
kyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala 2018 s. 29), eikä
yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaa-
voissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan

esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista. Asemakaavaehdotus perustuu yleiskaavan korkeamman tason maankäyttöratkaisuun.

Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) on eritelty metsäinen ekologinen runkoyhteys paikallisista metsäisistä tai puustoisista ekologisista yhteyksistä sekä viherketjuista, jotka voivat tukea paikallista ekologista verkostoa. Lisäksi kaavarungossa on osoitettu viheryhteyden kehittämiskohdat, joilla osoitetaan ensisijaisesti kehitettävät viheryhteydet. Määräysten mukaan kehittämiskohdan merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Vantaan ratikan kaavarungossa Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Porvoonväylän ylittävälle kohdalle ei ole osoitettu viheryhteyden kehittämiskohtaa. Kaavarungon metsäistä ekologista runkoyhteyttä koskien on määrätty, että yhteysalueen epäjatkuvuuskohtaa kehä III:n väylän kohdalla tulee parantaa esimerkiksi vihersilta tai -kansirakenteella. Paikallisia yhteyksiä koskien on määrätty, että epäjatkuvuuskohtissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin.

Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset ja kaava-alue on mitoitettu ratikkahankkeen tilatarpeet huomioiden. Kyseinen ekologinen yhteys sijoittuu Porvoonväylän liikennealueelle, kaavamuutosalueen paikkeille sekä risteää kaava-alueen Länsimäentien katualueella. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksessa (10.3.2023) osoitettu päällystetty katualue on kaavaehdotuksessa osoitettua katualuetta kapeampi, sillä kaavan osoittamalle katualueelle on suunniteltu myös kadun toteutuksen mahdollistavat rakenteet, kuten maaliskaukukset. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksissa on pyritty lisäämään katualueille viheriä mahdollisimman paljon ja kyseiset suunnitelmat ovat osa ratikkahankkeen toteutusta. Länsimäentie katusuunnitelmaehdotuksessa (välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 10.3.2023) istutettavia puita on osoitettu katualueen reunoille luiskauksiin sekä kevyenliikenteenväylien ja ajokaistojen väliin. Reunoille on osoitettu myös säilytettävää kasvillisuutta. Ratikka on osoitettu pääasiassa nurmipintaiselle radalle. Porvoonväylän ylittävällä kohdalla kaava-alue on mitoitettu niin, että kaavassa liikennealueelle osoitettu ylitys mahdollistaa uuden sillan toteuttamisen raitiotietä ja muuta liikennettä varten.

Sipoon Energia

Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön (ET-kortteli nro 93201) alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueeseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Uudenmaan ELY-keskus

Fazerin vedenottamoiden lähi- tai kaukosuojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamat päätökset. Pohjavesialueen rajausta tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Lähisuoja-alueella on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää

raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-alueääräyksistä. Kaikkien pohjaveden suojelua koskevat määräykset tulisi koskea koko pohjavesialuetta. ELY-keskus toteaa, että pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä tulisi täydentää ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä.

PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa.

Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä. On syytä harkita, että Rii-vieranraitien ratikkakäytävä esitettäisiin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle.

ELY-keskus suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyyppillisestä autoliikenteen melusta. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta. ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla.

Vastine:

911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Kaavatyön 911200 vastineella vastataan 911200-kaava-aluetta koskeviin asioihin.

Pohjavesialueen raja-alue on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Lisäksi pohjavesialuetta koskien on lisätty määräys, jonka mukaan pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Kaavaehdotuksen 911200 alue ei sijoitu pohjavedenottamoiden lähisuojavyöhykkeelle. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä koskevaan kohtaan on lisätty maininta suoja-aluetta koskevista päätöksistä sekä viitattu päätöksissä annettuihin suoja-alueääräyksiin. Kaavaehdotuksen 911200 pohjavesialueita koskien on määrätty aikaisemmin mainitun lisäksi, että alueella harjoitettava toiminta ei ja että katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Lisäksi kaavan yleisissä määräyksissä on määrätty hulevesiä koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit, ja että rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Slåttmossenin lähivirkistysaluetta (VL), asuinkorttelia (A) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) koskevia meluasioita, pohjavesiasioita, asumista ja viheryhdistystarpeen korostamista tarkastellaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Kaavaehdotuksen 911200 selostuksessa on kerrottu kaava-alueen pilaantuneiden maiden tilanteesta. Kaavaehdotuksessa 931400 osoitettu pima-merkintä ja selostuksen teksti tarkistetaan tarpeen mukaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Gasgrid

Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.

Vastine:

Vantaan ratikka -hankkeen mukaan Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Gasgrid suunnittelevat yhteistyössä kaasuputken siirron. Kaasuputken muutostarpeet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kaavaan on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa kaasuputkea varten. Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön.

HSL

Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkestä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja sen takia jää vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkillä olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueeseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Vantaan kaupunginmuseo

Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueeseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Fingrid

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapelilyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Ehdotamme, että kaapelille osoitetaan alueen osaa määrittävä merkintä asemakaavaan. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkaa. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksiin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämäläusunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

Vastine:

Kaavakartalle on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten. Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapelilyhteyttä koskevalla maininnalla. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämäläusunnon.

HSY

Raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuuotosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Vastine:

Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunaan sijoittuvien jätevesiviemärin ja vesijohdon sijainnit on tarkistettu ja katualueen reunaan, tontin rajalle, on lisätty johtoaluevaraus.

Muistutukset ja vastineet tiivistettyinä:

Alueen asukas

Muistutus 1: Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 kortteliin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos.

Muistutus 2: Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko. korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Etenkin tuo ”luonnon” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153, kuten se nykyisinkin on jo ko. kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m² kyseiseen kortteliin.

Muistutus 3: Kaventamalla Rivieranraiton linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153). Alueen auto- ja kevytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylläoleva. Kaventamalla Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko poistaa, tai tehdä kapeampi ”suoja-alue” ja kaide kevyenliikenteen ja ratikan väliin.

Muistutus 4: Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri (5-10) etelämmäksi. Siirtäminen ja lyhyt kalliioleikkausmatka eivät vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen eikä eläimien / eliöiden kulkuun alueella. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan hyödyntää Rivieranraiton loppupään maanrakennuksessa. HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta Vantaalaiselta.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueeseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävillöolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutukset 1-4 koskevat kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja niihin vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Oy Karl Fazer Ab

Kaavamääräykset:

Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista.

Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen. Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä?

Kaavaselostus:

Sivu 22: "Kiinteistöllä 92–93–201–5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. -- Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)"

Sivu 18: "-- Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana, ~~joka on myyty ulkomaille (LU).~~" (Keksi on Fazerin omistuksessa) Selostuksessa on mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa. Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueeseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävillöolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutus koskee ennen kaikkea kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta) ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Kaavaehdotuksen nro 931400 nähtävillöolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen tehdyt muutokset kaavatyön nro 911200 alueella

Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueeseen kaavan 931400 nähtävillöolon jälkeen.

Pohjavesialueen rajausta on korjattu koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2).

Hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Länsimäentie-Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) on muutettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ja korttelille on osoitettu kortteli nro 91009 ja tontti nro 1 sekä 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus. Korttelia koskien on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.

Lisäksi johtoaluevarauksia on tarkistettu, Vartiotion risteykseen on osoitettu ohjeellinen hulevesialue, Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta on levennetty ja tehty piirustusteknisiä tarkistuksia.

Asemakaavamuutoksen 911200 selostukseen on lisätty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella seuraavat lisäykset:

- Lisättiin pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskevat päätökset lähtötietojen lukuun 2.1.2.
- Lisättiin tieto Fingridin rakenteilla olevasta voimajohdosta saadun lausunnon mukaisesti lähtötietojen lukuun 2.1.3.

Muutokset ovat olennaisia ja asemakaava ja asemakaavamuutos nro 911200 on asetettava nähtäville.

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 911200 nähtävilläolo 9.4.-8.5.2025 ja lausuntojen pyytäminen

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä 9.4.-8.5.2025 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 8.5.2025 mennessä 19 kpl ja niitä saatiin 10 kpl. Muistutuksia ei saatu.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Telia Finland Oy

Kaapelien siirtosuunnittelua jatketaan Vantaa ratikan kanssa. Siirtokustannukset tulee siirrättäjälle maksettavaksi.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Elisa Oyj

Alueella on runsaasti yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli niitä joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla ajoissa (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Eli-saan. Siirrot ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa. Ei toimenpiteitä.

Tukesilla ei ollut lausuttavaa asiaan.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Vantaan Energia

Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.

Uudenmaan liitto ei lausunut kaavaehdotuksesta.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Vantaan kaupunginmuseo

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä

enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjauksen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Fingrid Oyj

Asemakaava-alueelle sijoittuu rakentamisvaiheessa oleva Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliliyhteys, joka on osoitettu kaavakartalle. Fingridillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Vastine:

Ei tarkistuksia. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon. Fingrid on pyytänyt 26.8.2024 antamassaan lausunnossaan kaupunkia lähettämään tietoa kaavaehdotuksen nro 931400 etenemisestä. Kaavaehdotus nro 911200 on tuolloin ollut osa kaava-alueita nro 931400 ja irrotettu lausunnon antamisen jälkeen omaksi kaavahankkeekseen. Kaavaehdotuksen nro 911200 hyväksymisestä tiedotetaan Fingridiä.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ollut asemakaavaehdotukseen huomautettavaa.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Uudenmaan ELY-keskus

Kaava-alue sijaitsee suurelta osin tärkeällä pohjavesialueella sekä vedenottamoiden kaukosuojavyöhykkeellä. Alueiden merkintöjä on hankala erottaa kaavakartalla toisistaan ja niiden merkintöjä tulee selkeyttää. Lisäksi tulee huomioida, että pv/2-alueella on voimassa myös tärkeää pohjavesialuetta koskeva merkintä ja määräys. Pohjavesialueella hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa. Katu-alueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli katualueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi. ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolo-suhteisiin.

Vastine:

Kaavamääräyksissä pv/2-merkintä on osoitettu tärkeän tai pohjaveden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen (pv) alle ja /2-indeksi on ylätasen kaavamääräysaluetta pv tarkentava. Näin ollen kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös indeksillä /2 osoitettuja alueita. Samanlaisella indeksiperiaatteella kaupunki on asemakaavoissa eritellyt myös mm. rakennussuojelukohteita, joilla on suojelua koskevien yleismääräyksien lisäksi kohdekohtaisia tarkentavia kaavamääräyksiä.

Kaavaselostuksen luvussa 4.4.2 mainitaan, että "kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2)." Maininta on tarkennettu myös kaavan rakennetta koskevan luvun 4.1. tekstiin. Luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että "kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-alueita."

Kaavan pohjavesialueita koskevia määräyksiä on täydennetty määräyksellä, jonka mukaan "Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi".

HSY

Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksen, lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava, tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa on osoitettu Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen katualueelle, Fazerintien ja kiinteistön 92-410-4-25 väliselle rajalle maanalaista johtoa varten varattu alueen osa vesijohtoa ja jätevesiviemäriä varten. Ei toimenpiteitä.

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 911200 nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavakartan tärkeän pohjavesialueen kaavamääräysalue on muutettu tärkeän tai veden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen kaavamääräysalueeksi.

Kaavakarttaan on annetun lausunnon perusteella lisätty pohjavesialueita koskeva kaavamääräys, jonka mukaan "Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi".

Sähkönsyöttöasemaa varten osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sijainti on muutettu katualueen itäreunaan, Vantaan ratikan viimeimpien suunnitelmien mukaisesti.

Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen viereisen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) osoitettua ohjeellisen rakennusalan rajausta on tarkistettu ja rakennusoikeutta on lisätty 170 kerrosalaneliömetristä 190 kerrosalaneliömetriin.

Lisäksi on tehty piirustusteknisiä tarkistuksia.

Asemakaava ja asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien vuoksi. Lisäksi kaavaselostuksen lukuun 4.1 tarkennettiin, että "kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2).", ja luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että "kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta."

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Uusi MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.

- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestäväään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyys-tään tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle. Kaavamuutoksella levennetään katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katu ympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahduttavat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin (10.3.2023 ja 13.3.2024), joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat luonnokset valmistuivat 2.3.2022, 31.3.2022 ja 4.11.2022. Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 ja 13.3.2024.

Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen Vantaan ratikka -hankeen toteutuksen aikataulullisten syiden

vuoksi, sillä kaava-alueelle 931400 sijoittuvan pohjavedenottamoiden suojavyöhykkeen suoja-alueääräyksistä haetaan mahdollisesti poikkeamispäätös Aluehallintovirastosta, ennen kaavaehdotuksen 931400 viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa suojaviher-, virkistys- ja raideliikennealueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Länsimäentiellä ja vähäiseltä osin Fazerintiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti sekä Länsimäentiellä nykyisen katualueen ylittävällä osuudella välillä Vartiopuisto-Porvoonväylä. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen luoteispuolelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten. Katualueen levennykset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Uudeksi katualueeksi muutetaan tai uutta katualuetta muodostuu yhteensä noin 6 ha.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan uusia ajoliittymäkieltomerkintöjä Länsimäentein varrelle ja Länsimäentien katualueelle sijoittuneet merkinnät istutusalueista on poistettu. Porvoonväylän eteläpuolelle, katualueen itäreunaan on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan tärkeä tai pohjaveden hankintaan soveltuva pohjavesialue (pv) ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen pohjavedenottamoiden kauko-suojavyöhyke (pv/2). Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, kaupunkikuvaan sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kuva 31. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 11,9 ha.

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä noin 11,4 ha. Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 6,1 ha.

Virkistysalueita on yhteensä noin 0,33 ha. Virkistysalueiden pinta-ala vähenee n. 0,25 ha.

Erityisalueita on kaava-alueella noin 0,16 ha. Erityisalueiden pinta-ala vähenee voimassa olevasta kaavasta n. 0,36 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalustehjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitalan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueesta (ET) urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta (VU), maantien alueesta (LT) sekä katualueista.

4.3.1 Korttelialueet

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue nro 91009 vesihuoltoon liittyviä rakennuksia, rakennelmia ja teknisiä tiloja varten. Korttelille on osoitettu ohjeellinen rakennusala ja 190 kerrosneliömetrin rakennusoikeus yhteen kerrokseen. Tonttinumero on 1.

4.3.2 Muut alueet

VU, Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Kaava-alueen eteläosassa on osa Rajakylän liikuntapuistoon kuuluvaa urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta. Alue on kokonaisuudessaan alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy (s). Alueella kulkeva ohjeellista ulkoilureittiä (ur) on muutettu kulkemaan viereisen ET-alueen rajan mukaisesti.

LT, Maantien alue

Porvoonväylä on osoitettu maantien alueena. Maantien alueelle on osoitettu kadun ylitys.

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaehdotuksien tilavarausten 10.3.2023 ja 13.3.2024 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katu ympäristö mahtuvat alueelle. Porvoonväylän pohjoispuolella ja Fazerintiellä, kiinteistön 92-410-4-25 puoleisella reunalla, on maanalaista johtoa varten varatut alueen osat ja Porvoonväylän eteläpuolelle ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Porvoonväylän eteläpuolella, katualueen itäreunassa on yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten, jossa rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja

kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida. Länsimäentien pohjoisosan varrelle on osoitettu katualueen luiska (lu). Länsimäentien itäreunalle, välillä Pallastunturintie-Vartio-puisto, on osoitettu vaara-alue. Lisäksi Valion kiinteistöllä sijaitsevalle työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu pääosin valmiiksi rakennettuun ympäristöön ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asutuskysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää reittinsä varrella alueiden houkuttelevuutta ja päivittää niiden identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliometriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliometriä työpaikoille. Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m². (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikennetyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaavan ja asemakaavan muutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen osalta. Kaavassa on annettu kaupunkikuvalliset määräykset meluesteen sekä sähkönsyöttöaseman toteuttamisesta. Lisäksi kaavassa on määrätty, että mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Raitiotien toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen niin paljon kuin mahdollista sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti ratikaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyvyyden lisääminen.

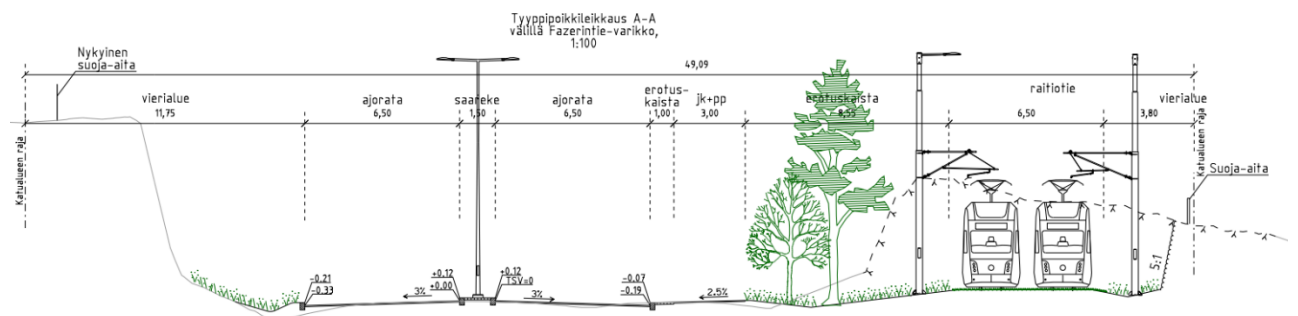

Kuva 32. Raidealueen esimerkkite toteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatuojen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Alustavissa katusuunnitelmaluonnoksissa on käytetty vaihtelevia pinnoitteita (erivärisiä betonikiiviä ja luonnonkiveä), jotka elävöittävät alueen nykyistä kaupunkikuvaa. Katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen nykyistä katuvihreää joudutaan poistamaan rakentamisen alta. Poistuvaa kasvillisuutta kuitenkin kompensoidaan katualueen rakentamisessa. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Katusuunnitelmaehdotuksien (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) perusteella katualueutta levennetään Länsimäenttiellä. Kaava-alueelle sijoittuu yksi raitiotiepysäki. Kaavamääräysten mukaan, mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Myös katualueelle rakennettavasta sähkönsyöttöasemasta (et) on annettu kaupunkikuvallinen määräys. Länsimäentien ja Rajakentäntien sekä Fazerintien ja Valion tehtaan risteukset muuttuvat liikennevalo-ohjatuiksi.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen mukainen katualueen levennys vaatii katusuunnitelmaehdotuksien (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) perusteella merkittävää maanpinnanleikkausta Länsimäenttiellä tulevan varikon liittymän eteläpuolella.

Kuva 33. Tyyppipoikkileikkaus Länsimäenttiellä. (Afrý, ehdotus 10.3.2024)

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikkareitin varrelle on arvioitu tulevan 60 000 uutta asukasta ja yli 30 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Arviot pohjautuvat ratikan kaavarunkoon.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteetöminä.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset liittyvät HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston ja Vantaan ratikan aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin, joiden kustannukset kohdistuvat osin HSY:lle ja osin Vantaan kaupungille.

Ratikan rakentaminen lisää sen vaikutusalueella palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Ratikkareitin varrella pysäkkien vaikutusalueella alueen veto-voima kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Ratikan yleissuunnitelmassa ratikan kokonaiskustannusarvio oli noin 393 miljoonaa euroa (Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset). Laskelmia tuloista ja menoista on tarkennettu loppuvuodesta 2022 ja uudestaan helmi-maaliskuussa 2023 (Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023).

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infrastruktuurin, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Ratikkareitin katujen rakentamisen kustannusarvioita lasketaan kaavaehdotuksen laatimisen hetkellä katusuunnitelmien pohjalta. Kun katusuunnitelmaehdotus kultakin kadulta valmistuu, siitä lasketaan kustannukset. Kustannukset vaihtelevat katujen mukaan. Joulukuussa 2022 saatiin laskettua ensimmäiset osuudet Kyytitiellä ja Hakunilantiellä.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä (*Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022*) vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöverooverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverooverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoonaa euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana.

Kaupunki on hyväksynyt MAL-sopimuksen (kv 21.10.2024), jonka mukaan valtio rahoittaa Vantaan ratikka -hanketta 30 % rahoitusosuudella. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan keskiosien saavutettavuutta ja parantaa siten alueen työmatkaliikennettä. Parantunut saavutettavuus houkuttelee yritysten investointeja ja siten edesauttaa työpaikkojen syntymistä ja työllisyyden kasvua. Ratikan katu ympäristön laatu paranee ja pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi.

Muutoksella on suuri merkitys virkistysalueiden saavutettavuuteen. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kulttuuriperintö

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjakuksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Autoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ja raitiotien mahdollinen toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Länsimäentiellä. Raitiotie on suunniteltu kulkemaan ajoneuvoliikenteestä erotettuna omalla kaistallaan.

Ajoliittymiin esitetään lisäksi seuraavat muutokset. Korttelin 93201 tonteille 8 ja 9 osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto Länsimäentien puoleisille rajoille. Ajo tontille 9 tapahtuu Länsimäentien kautta. Uutta ajoneuvoliittymäkieltoa osoitetaan myös kaavassa osoitetun yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) Länsimäentien puoleiselle reunalle sekä suunnitellun Vaaralan ratikkavarikon reunalle niin, että ajo varikolle tapahtuisi tontin etelä ja keskiosasta Länsimäentien puolelta ja ajo ET-kortteliin tapahtuisi Rajakentäntien puolelta reunalta.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa

henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Joukkoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Rajakylän raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Vartiotien liittymän pohjoispuolella. Arvioitu matka-aika Rajakylän pysäkiltä lentokentälle on 47 min, Tikkurilan asemalle 20 min ja Mellunmäen metroasemalle 3 min.

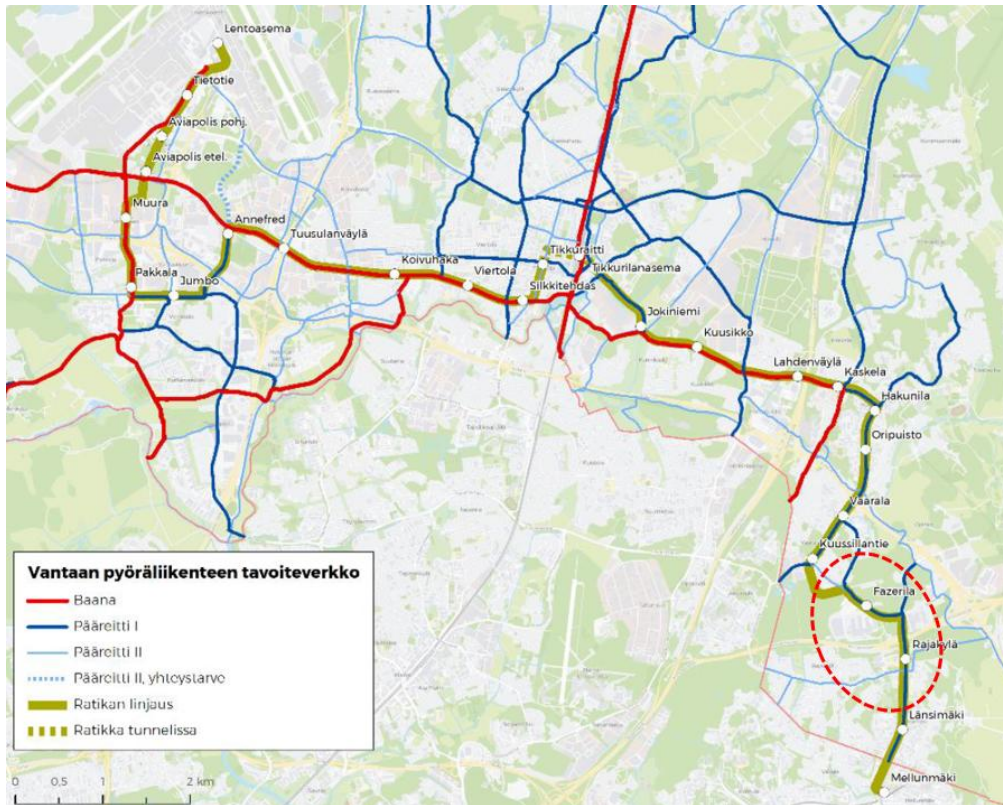
Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkuliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (18.6.2018) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raitieliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*). Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella (*WSP Finland Oy, 2020*), jossa Länsimäentien länsipuolelle on määritelty pääpyöräilyreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

Kuva 34. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity punaisella katkoviivalla.

Katusuunnitelmaehdotuksien (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) mukaan Länsimäentillä Fazerintien pohjoispuolella on molemmin puolin kevyen liikenteen väylät. Tien länsipuolella jalankulku- ja pyörätie on toisistaan erotettu. Länsimäentillä Fazerintien eteläpuolella kulkee eroteltu jalankulku- ja pyörätie tien molemmin puolin. Rajakylän raitiotiepysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 15 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueelle ei ole tulossa HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston lisäksi uusia vesihuoltolinjoja. Nykyiset kaava-alueen toiminnot voivat liittyä nykyiseen vesihuoltoverkostoon.

Hulevedet

Kaavamuutosalueen puhtaat pintavedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Länsimäentien katualueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäreillä avo-ojiin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

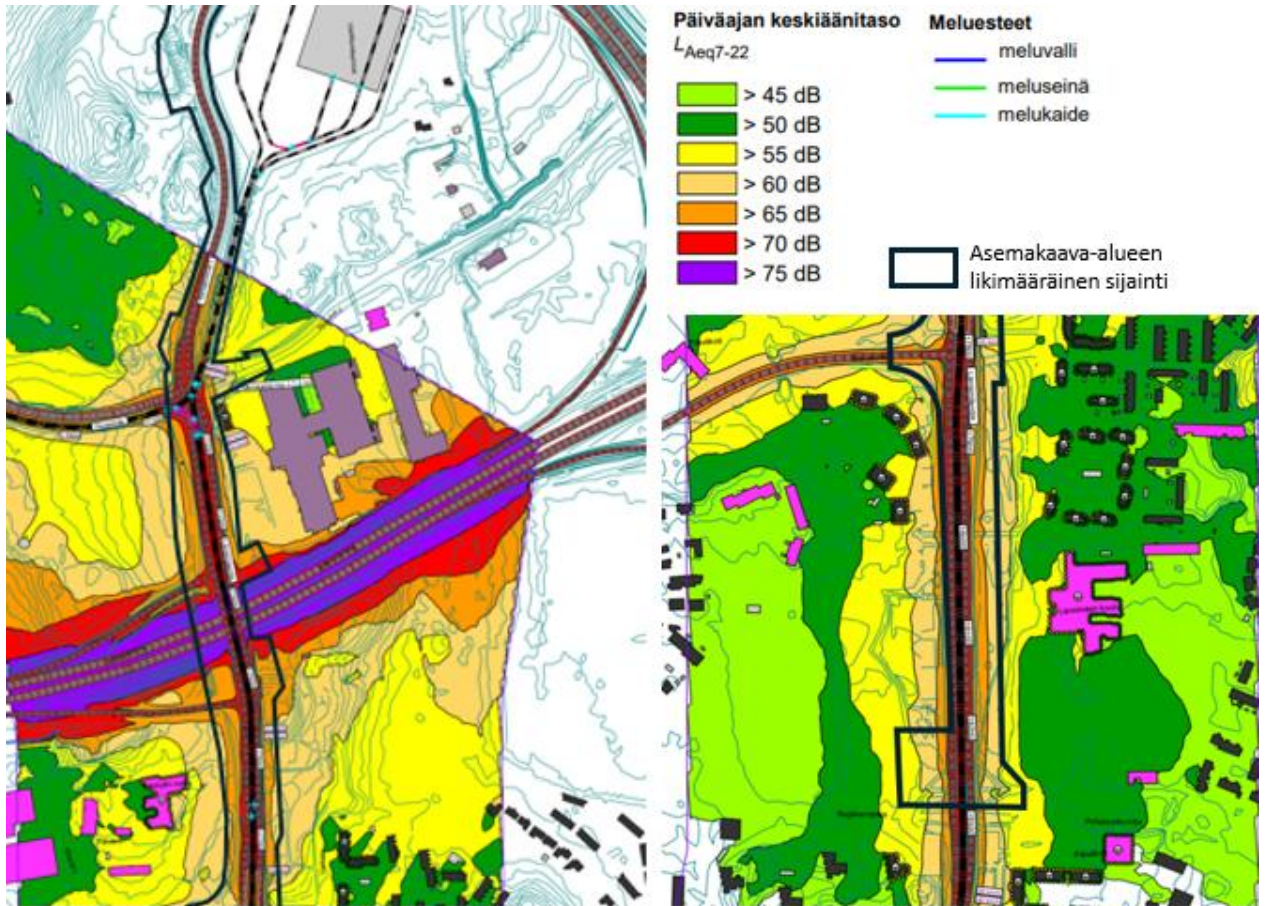
Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 (*Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 Metsätie-Länsimäentie on ainoastaan teollisuus- ja toimistorakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 Fazerintie-Porvoonväylä sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla. Muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittyvät. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (L_{Aeq} , päivä) on 67 dB. Ohjearvot oleskelualueilla ylittyvät. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (L_{Aeq} , päivä) on 65 dB ja enimmäisäänitaso (L_{Amax}) 74 dB. Raitiovaunun 55 dB meluvyöhyke leviää 100 metrin etäisyydelle radasta, mutta asuinrakennuksen oleskelualueelle jää ohjearvon alittava alue. Hanke aiheuttaa meluntorjuntatarpeen sisämelutasojen takia. Sisämelutasojen ohjearvot 35 ja 30 dB ylittyvät, kun rakenteiden oletetaan olevan tavanomaisia ja julkisivun äänitasoeron olevan siten 30 dB. Julkisivujen suojaksi esitetään 1,4 m korkeaa (maan pinnassa) ja noin 40 metriä pitkää melukaidetta paalulla 17150. Suunnitellulla melusteellä sisämelun ohjearvot eivät ylitä.

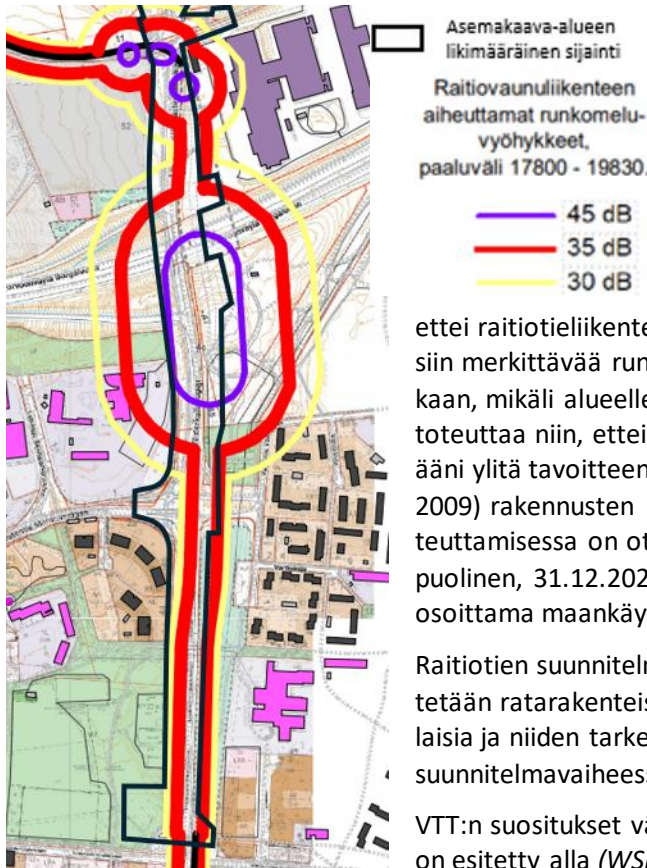
Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 Porvoonväylä-Rajakentäntie nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylitä oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (L_{Aeq} , päivä) on 65 dB. Raitiovaunun melu ei ylitä päiväajan ohjearvoa 55 dB lähimpien asuinrakennusten pihilla tai koulujen pihilla. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (L_{Aeq} , päivä) on 57 dB ja enimmäisäänitaso (L_{Amax}) 72 dB. Sisämelun keskiäänitasojen ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitasojen tavoitearvo 45 dB toteutuvat, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB tai kaavassa 001455 Rajakylä annetut suuremmat äänitasoerovaatimukset.

Kuvat 35-36. Otteet tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta kaava-alueella (Sitowise Oy 31.1.2023).

Tärinä ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluserelvityksen (WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023) mukaan Länsimäentien varrella raitiovaunuliikenteen aiheuttamien runkomeluvyöhykkeiden arvioidaan sijoittuvan katualueille tai niiden välittömään läheisyyteen. Arvioinnin perusteella raitiotielinjauksen eteläpään osuudella (paaluväli 16900 – 19800) yksi asuinrakennus sijoittuu raitiovaunuliikenteen aiheuttamalle >35 dB runkomelualueelle.

Kuva 37. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaran eteläosassa ja Länsimäen pohjoisosissa, paaluväli 16000–18300 (Tärinä- ja runkomelu- selvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan,

ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitiotieliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennus- suunnitelmavaiheessa.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla (WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Värähtely- luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet <i>Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää</i>	$\leq 0,10$
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet <i>Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää</i>	$\leq 0,15$
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa <i>Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä</i>	$\leq 0,30$
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla <i>Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä</i>	$\leq 0,60$

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{pm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttitalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

Kuva 38. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Ilmanlaatu

Itse raitiotieliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja

työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa (*Golder Associates Oy 2020*). Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kiinteistöllä 92-410-4-25 sijaitsee öljyvahinkoalue. Vaaralan tehtaalla tapahtui höyrylaitoksen alla olevan toisen polttoöljysäiliön vuoto betoniseen suoja-altaaseen. Höyrylaitos sijaitsee kauempana tiealueesta, joten sillä ei nähdä olevan vaikutusta tulevan ratikkareitin linjaukseen. Kiinteistöllä on selvitystarve.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katu ympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden hetkellistä samentumista. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkulanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Vantaan ratikka on suunniteltu kulkemaan pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Asemakaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi. Muutos kaventaa Vartiopuistossa sijaitsevaa koira-aitausta.

Katusuunnitelmaehdotuksissa (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista sekä leikkauksista maa- tai kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaava- ja asemakaavamuutosalueella vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa uusien liikennejärjestelyiden ja katualueen levennyksien myötä.

Pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä hulevesien viivytysrakenteissa. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaavassa osoitetaan tärkeä tai pohjaveden hankintaan soveltuva pohjavesialue (pv) ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2). Pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Kaavassa annetaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta. Koko pohjavesialuetta koskien on määrätty, että pohjavesialueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

Lisäksi koko kaava-aluetta koskien on määrätty, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella ei itsessään ole merkittävää vaikutusta ilmastonmuutoksen kannalta. Asemakaava mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksesta, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalu-laatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020)*. Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta-aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO₂-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO₂-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO₂-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiili-neutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja värinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Kaavassa osoitetaan kaavoittamattomalle alueelle Länsimäentie ja Fazerintien aluetta.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2025. Kaupunginvaltuusto teki 22.5.2023 koko ratikkahanketta koskevan myönteisen investointipäätöksen. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuu arviolta v. 2025–2029.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Milja Halmkrona Mari Jaakonaho Tea Taponen Anna Sarikaya Sari Simonen Leena Kaunismäki Mikko Järvi	aluearkkitehti, vs. (2.9.2024 alkaen) aluearkkitehti asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen) asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti) kaavatekninen koordinaattori kaavatekninen koordinaattori kaavoitusinsinööri
Vantaan ratikka:	Hannu Lehtikankare Sauli Hakkarainen Henry Westlin Tiina Hulkko Justiina Nieminen Petra Linnasaari	hankejohtaja (1.1.2025 alkaen) suunnittelupäällikkö (1.9.2024 asti) hankejohtaja, va. (2.9.-31.12.2024) hankejohtaja (16.9.2023-1.9.2024) hankejohtaja (15.9.2023 asti) suunnittelupäällikkö (2.9.2024-28.3.2025) suunnitteluinsinööri
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen Susanna Koponen Heikki Väänänen	vesihuollon suunnittelu liikennesuunnittelupäällikkö liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro Tommi Wallenius Jouni Ahtiainen	johtava ympäristötarkastaja ympäristötarkastaja ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultit:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä Helena Muukkonen	projektipäällikkö kaavasuunnittelija
--------------------	------------------------------------	---

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 3. päivänä kesäkuuta 2025

Milja Halmkrona aluearkkitehti, vs.	Tea Taponen asemakaava-arkkitehti
--	--------------------------------------

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	22.5.2025
Kaavan nimi	911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	23.11.2020
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	092911200
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	11,8952	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	4,7557
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	7,1395

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

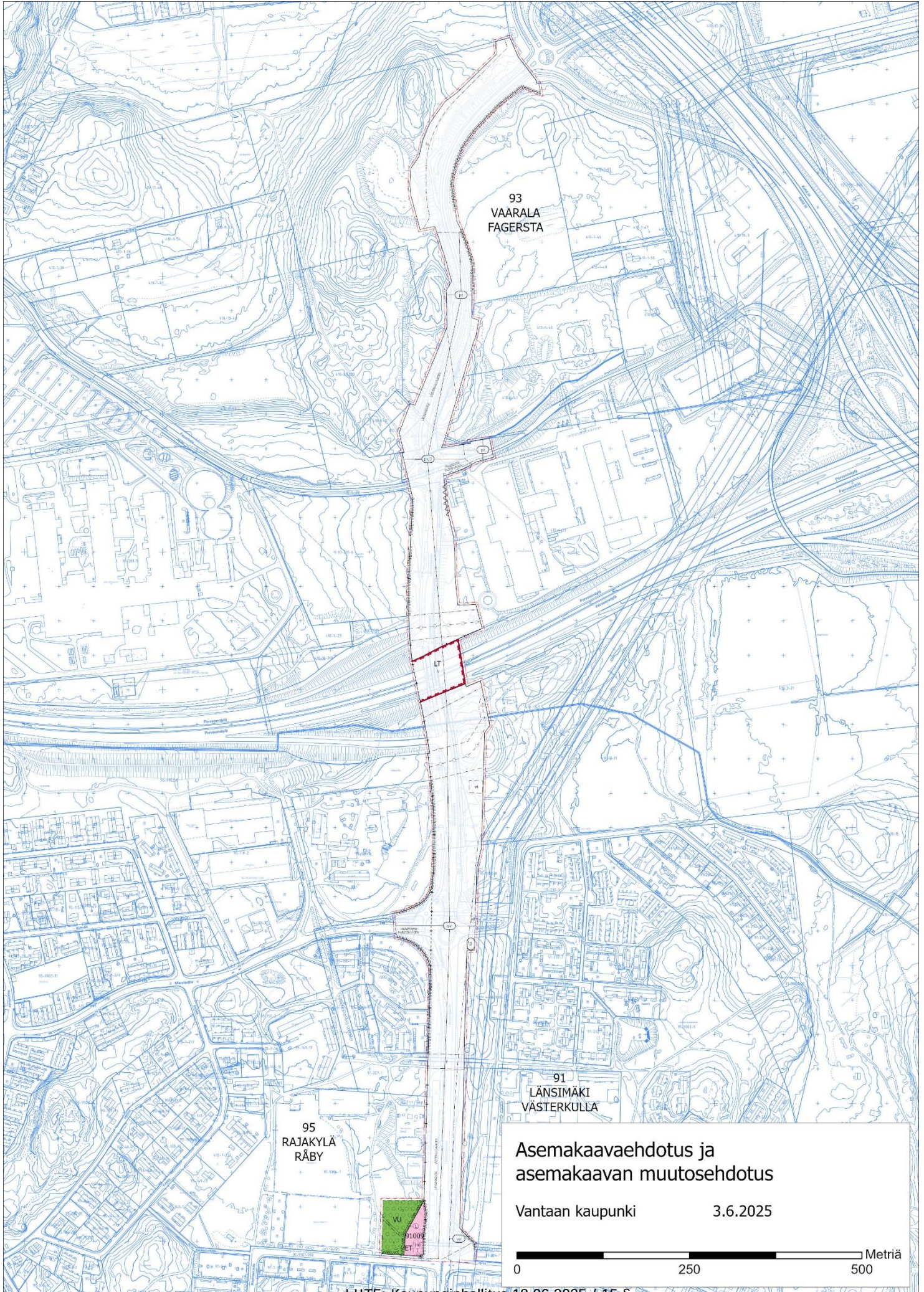
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	11,8952	100,00	190	0,00	4,7557	190
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3269	2,7	0	0,00	-0,2494	0
R yhteensä						
L yhteensä	11,4076	95,9	0	0,00	5,3658	0
E yhteensä	0,1607	1,4	190	0,12	-0,3607	190
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

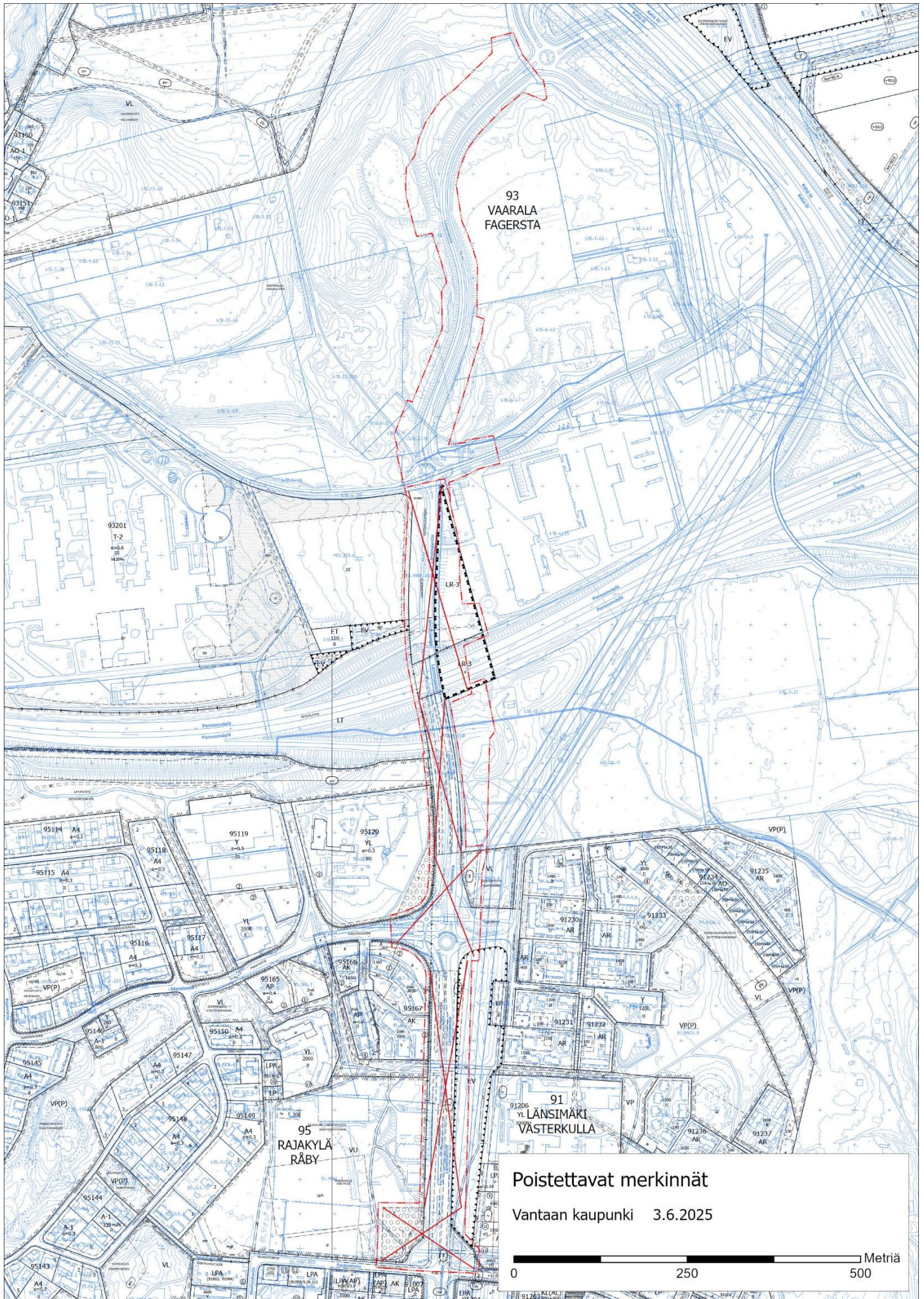
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	11,8952	100,00	190	0,00	4,7557	190
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3269	2,7	0	0,00	-0,2494	0
VU	0,3269	100,0	0	0,00	-0,0878	0
VL	0,0000	0,0	0		-0,1616	0
R yhteensä						
L yhteensä	11,4076	95,9	0	0,00	5,3658	0
Kadut	10,9557	96,0	0	0,00	6,1031	0
LT	0,4519	4,0	0	0,00	0,2247	0
LR3	0,0000	0,0	0		-0,9620	0
E yhteensä	0,1607	1,4	190	0,12	-0,3607	190
ET	0,1607	100,0	190	0,12	0,1607	190
EV	0,0000	0,0	0		-0,5214	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

911200

Päiväys
Datum

3.6.2025

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: LÄNSIMÄENTIE

Asemakaava

Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katualue.

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katu- ja liikennealueet.

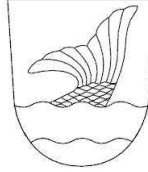
Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ
Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueet.

Tonttijako

Kortteli 91009.

1:2000

Vanda stad

VANDASPÅRAN: VÄSTERKULLAVÄGEN

Detaljplan

Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatuområde.

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatu- och trafikområden.

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Stadsdel 95, RÅBY
Kvarteret 91009 och gatu- och
rekreationsområden.

Tomtindelning

Kvarteret 91009.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

Maantien alue.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten
ja laitosten korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset,
rakennelmat ja tekniset tilat.

Kaupunginosan raja.

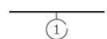
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän
poistamista.

93

Kaupunginosan numero.

VAAR

Kaupunginosan nimi.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.

Område för landsväg.

Kvartersområde för byggnader och anläggningar för
samhällsteknisk försörjning.

Byggnader, konstruktioner och tekniska utrymmen i
anslutning till vattenledning får placeras i området.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande
tomtindelning.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen
gäller.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

911200

91009

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

LÄNSIMÄENTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

190

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Ohjeellinen rakennusala.

Riktgivande byggnadsyta.

Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala.

Riktgivande byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.

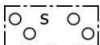
Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.

Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.

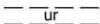
Vaara-alue.

Faroområde.

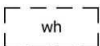
Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Riktgivande friluftsled.

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

Katu.

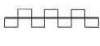
Gata.

Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.

Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd överäckas med ett gröntak.

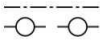
Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stömljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

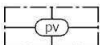
Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

Ylitys.

Övergång.

Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.

Viktigt eller för vattentäkt lämpat grundvattenområde.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Verksamheten som bedrivs på området får inte äventyra grundvattnets kvalitet eller dess mängd.

Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi.

Dagvattnet från områdena ska ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet. Om rent dagvatten bildas i områdena, ska det, om möjligt, infiltreras i marken som nytt grundvatten.

Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.

pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke.

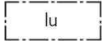
pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.

pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset.

I pv/2-området ska beaktas bestämmelserna om en skyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.

911200

3/3

Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.

Del av område där gatusluttning får placeras.

Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeusaseman.

Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering och talvärdet det ungefärliga höjdläget för dess övre kant.

Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

Bullerskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt.

YMPÄRISTÖOLOSUhteet

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojan tai Westerkullanojan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggsplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via plan-teckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__

Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAEHDOTUS ja
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie
LAUSUNNOT JA VASTINEET
3.6.2025

Asemakaavoitus MHA, TTA

Kaupunginhallitus 24.3.2025 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaava ja asemakaavan muutosmuutosehdotuksesta **911200 /Vantaan ratikka: Länsimäentie**. Lausuntoja pyydettiin 19 kpl ja saatiin 10 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 2.4.2025 Telia Finland Oy	Kaapelien siirtosuunnittelua jatketaan Vantaa ratikan kanssa. Siirtokustannukset tulee siirrättäjälle maksettavaksi.	Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 2.4.2025 Elisa Oyj	Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli niitä joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla ajoissa (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan. Siirrot ovat hitaita ja kalliita.	Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka - hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 3.4.2025 Tukes	Tukesilla ei ole lausuttavaa asiaan.	Ei toimenpiteitä.
NRO 4, 5.5.2025 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.	Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka - hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.
NRO 5, 6.5.2025 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa kaavaehdotuksesta nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie.	Ei toimenpiteitä.
NRO 6, 7.5.2025 Vantaan kaupunginmuseo	Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2,	Ei toimenpiteitä.

	eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjauksen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.	
NRO 7, 8.5.2025 Fingrid Oyj	Asemakaava-alueelle sijoittuu rakentamismuutoksessa oleva Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys, joka on osoitettu kaavakartalle. Fingridillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämäläusunto.	Ei tarkistuksia. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämäläusunnon. Fingrid on pyytänyt 26.8.2024 antamassaan lausunnossaan kaupunkia lähettämään tietoa kaavaehdotuksen nro 931400 etenemisestä. Kaavaehdotus nro 911200 on tuolloin ollut osa kaava-aluetta nro 931400 ja irrotettu lausunnon antamisen jälkeen omaksi kaavahankkeekseen. Kaavaehdotuksen nro 911200 hyväksymisestä tiedotetaan Fingridiä.
NRO 8, 8.5.2025 Helen Sähköverkko Oy	Helenillä ei ole asemakaavaehdotukseen huomautettavaa.	Ei toimenpiteitä.
NRO 9, 9.5.2025 Uudenmaan ELY-keskus	Kaava-alue sijaitsee suurelta osin tärkeällä pohjavesialueella sekä vedenottamoiden kaukosuojavyöhykkeellä. Alueiden merkintöjä on hankala erottaa kaavakartalla toisistaan ja niiden merkintöjä tulee selkeyttää. Lisäksi tulee huomioida, että pv/2-alueella on voimassa myös tärkeää pohjavesialuetta koskeva	Kaavamääräyksissä pv/2-merkintä on osoitettu tärkeän tai pohjaveden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen (pv) alle ja /2-indeksi on ylätasoon kaavamääräysaluetta pv tarkoittava. Näin ollen kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös indeksillä /2 osoitettuja alueita.

	merkintä ja määräys. Pohjavesialueella hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa. Katualueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli katualueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi. ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin.	Samanlaisella indeksiperiaatteella kaupunki on asemakaavoissa eritellyt myös mm. rakennussuojelukohteita, joilla on suojelua koskevien yleismääräyksiä lisäksi kohdekohtaisia tarkentavia kaavamääräyksiä. Kaavaselostuksen luvussa 4.4.2 mainitaan, että <i>"kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2)."</i> Maininta on tarkennettu myös kaavan rakennetta koskevan luvun 4.1. tekstiin. Luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että <i>"kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta."</i> Kaavan pohjavesialueita koskevia määräyksiä on täydennetty määräyksellä, jonka mukaan <i>"Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi"</i>.
NRO 10, 16.5.2025 HSY	Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti	Kaavaehdotuksessa on osoitettu Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen katualueelle, Fazerintien ja kiinteistön 92-410-4-25 väliselle rajalle maanalaista johtoa varten varattu alueen osa vesijohtoa ja jätevesiviemäriä varten. Ei toimenpiteitä.

	Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksen, lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava, tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.	
--	--	--

NRO 1

Telia, 2.4.2025

Lausunto:

Teliällä sama tilanne kuin edellisessä vaiheessa.

Kaapelien siirtosuunnittelua jatketaan Vantaa ratikan kanssa.
Siirtokustannukset tulee siirräntäjälle maksettavaksi.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 2

Elisa Oyj, 2.4.2025

Lausunto:

Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Näiden olemassaolo sekä toiminta tulee alueella toimijoiden tiedostaa ja turvata kaikissa oloissa. Kyseiset tietoliikenne rakenteet palvelevat Vantaan keskustaa ja aluetta laajemminkin.

Mikäli tietoliikenne rakenteita kuitenkin joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Huomioitavaa on, että siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§)

Kyseisessä tapauksessa siirrot ja niiden laskutus menee erillisen sopimuksen mukaan.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka - hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 3

Tukes, 3.4.2025

Lausunto:

Tukesilla ei ole lausuttavaa asiaan: : Asemakaava 911200, 91. Länsimäki / Vantaan ratikka: Länsimäentie

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 4

Vantaan Energia, 5.5.2025

Lausunto:**Sähköverkko**

Ei huomautettavaa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija [REDACTED]

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija [REDACTED]

Vastine:

Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka - hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 5

Uudenmaan liitto, 6.5.2025

Lausunto:

Uudenmaan liitto kiittää lausuntopyynnöstänne ja ilmoittaa, että emme anna lausuntoa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksesta nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 6

Vantaan kaupunginmuseo, 7.5.2025

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on varautua Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katu ympäristölle sekä kadun rakenteille Länsimäentiellä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä Länsimäentiehen liittyvillä risteysalueilla. Museo on lausunut mielipiteensä Vantaan ratikan kaavarungosta 13.1.2020 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/189/2020) sekä Ratikan kaavarunkoluonnoksesta (nro YK0049) 28.6.2022 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/073/2022). Lisäksi museo on antanut mielipiteensä nyt lausunnolla olevan kaavaehdotuksen osallistumis- ja arviointisunnitelmasta 27.10.2023 päivätyssä mielipiteessä (Dnro VKM/141/2023).

Kaava-alueen risteää vanha tielinjaus. Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 7

Fingrid Oyj, 8.5.2025

Lausunto:

Kiitos lausuntopyynnöstänne. Lausuimme asemakaavan edellisistä vaiheista 30.10.2023 ja 26.8.2024.

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Hanke on tällä hetkellä rakentamisvaiheessa. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Kaapelihankkeen verkkosivut ovat osoitteessa www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/helsinginkaapeli/. Lisätietoja kaapelin suunnittelutilanteesta ja tilantarpeesta antavat myös Fingridissä [REDACTED] ja [REDACTED] (etunimi.sukunimi@fingrid.fi).

Kiitämme edellisen lausuntomme huomioimisesta ja muutoinkin yhteistyöstä. Uudessa asemakaavaehdotuksessa kaavakartalle on lisätty merkintä ”ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa”. Se on osoitettu kaavaselostuksen mukaan 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten. Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapeliyhteyttä koskevalla maininnalla. Kaavaselostuksen vastineen mukaan Vantaan ratikka -hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämäläusunnon.

Tässä kaavaläusunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen eikä muutoinkaan teknisiin ratkaisuihin. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkaa.

Fingridillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Tässä lausunnossa ei kuitenkaan voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämäläusunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Kaavoitusasioiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii [REDACTED]

Pyydämme toimittamaan kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon osoitteella kirjaamo@fingrid.fi

Vastine:

Ei tarkistuksia.

Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämäläusunnon.

Fingrid on pyytänyt 26.8.2024 antamassaan lausunnossaan kaupunkia lähettämään tietoa kaavaehdotuksen nro 931400 etenemisestä. Kaavaehdotus nro 911200 on tuolloin ollut osa kaava-alueetta nro 931400 ja irrotettu lausunnon antamisen jälkeen omaksi kaavahankkeekseen. Kaavaehdotuksen nro 911200 hyväksymisestä tiedotetaan Fingridiä.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 8

Helen Sähköverkko Oy, 8.5.2025

Lausunto:

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja siihen liittyviin asiakirjoihin.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavaehdotukseen huomautettavaa.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 9

Uudenmaan ELY-keskus, 9.5.2025

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Länsimäentien asemakaavaehdotuksesta.

Kaava-alue sijaitsee pohjoisosaa lukuun ottamatta Fazerilan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Lisäksi osa kaavaalueesta sijaitsee Fazerin vedenottamoiden kaukosuojavyöhykkeellä. Tärkeän pohjavesialueen merkintää ja kaukosuojavyöhykkeen merkintää on hankala erottaa kaavakartalla toisistaan ja niiden merkintöjä tulee selkeyttää. Lisäksi tulee huomioida, että pv/2-alueella on voimassa myös tärkeää pohjavesialuetta koskeva merkintä ja määräys.

Pohjavesialueella hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa. Katualueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli katualueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi.

ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin.

Vastine:

Kaavamääräyksissä pv/2-merkintä on osoitettu tärkeän tai pohjaveden hankintaan soveltuvan pohjavesialueen (pv) alle ja /2-indeksi on ylätason kaavamääräysaluetta pv tarkentava. Näin ollen kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös indeksillä /2 osoitettuja alueita.

Samanlaisella indeksiperiaatteella kaupunki on asemakaavoissa eritellyt myös mm. rakennussuojelukohteita, joilla on suojelua koskevien yleismääräyksien lisäksi kohdekohtaisia tarkentavia kaavamääräyksiä.

Kaavaselostuksen luvussa 4.4.2 mainitaan, että *"kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2)."* Maininta on tarkennettu myös kaavan rakennetta koskevan luvun 4.1. tekstiin. Luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että *"kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta."*

Kaavan pohjavesialueita koskevia määräyksiä on täydennetty määräyksellä, jonka mukaan "Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi".

Tarkistukset:

Kaavan pohjavesialueita koskevia määräyksiä on täydennetty määräyksellä, jonka mukaan "Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi".

Kaavaselostuksen luvussa 4.4.2 mainitaan, että *"kaavassa osoitetaan tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen"*

vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2)." Maininta on tarkennettu myös kaavan rakennetta koskevan luvun 4.1. tekstiin. Luvun 4.4.2 tekstiä on tarkennettu mm. maininnalla, että *"kaikki pv-alueen kaavamääräykset koskevat myös pv/2-aluetta."*

NRO 10

HSY, 16.5.2025

Lausunto:

Asemakaavamuutoksen selostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

”Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katu ympäristölle sekä kadun rakenteille Länsimäentiellä välillä Rajakentäntie -Kehä III sekä Länsimäentien liittyvillä risteysalueilla, leventämällä ja osoittamalla uutta katualuetta. Rajakentäntie - Länsimäentie -risteyksen luoteispuolelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten. Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin.

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohtoon runkolinja. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto, joka kulkee osin kaava-alueen halki. Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangan jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asemakaavan muutosalueella on raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia siirrettävä vesihuoltoverkostoa Länsimäentiellä. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan nykyistä ja rakennetaan uutta vesihuoltoa.

Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Fazerintien ja Länsimäentien risteyksen kaakkoisreunassa, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava, sijaitsevatko viemäri ja vesijohto niin lähellä tontin rajaa, että tontille 92-410-4-25

tarvitaan johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys ko. viemäriä ja vesijohtoa varten.

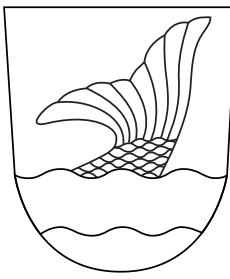
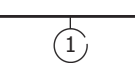
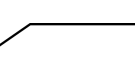
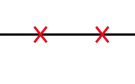
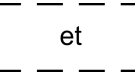
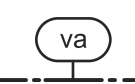
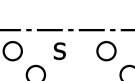
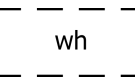
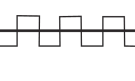
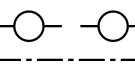
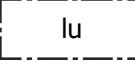
Lisätietoja antaa projekti-insinööri

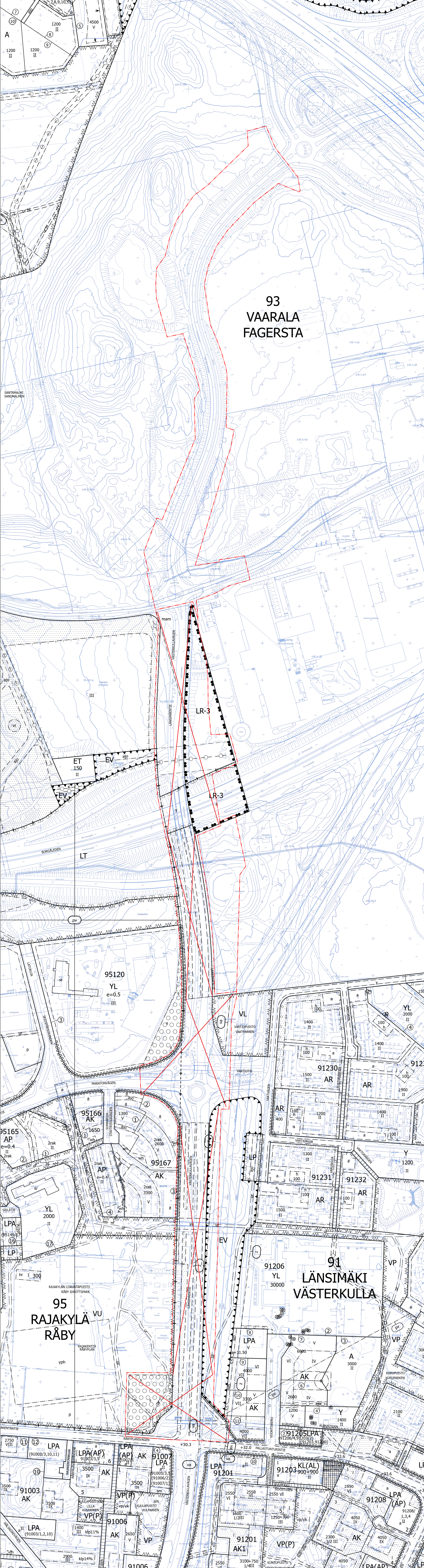
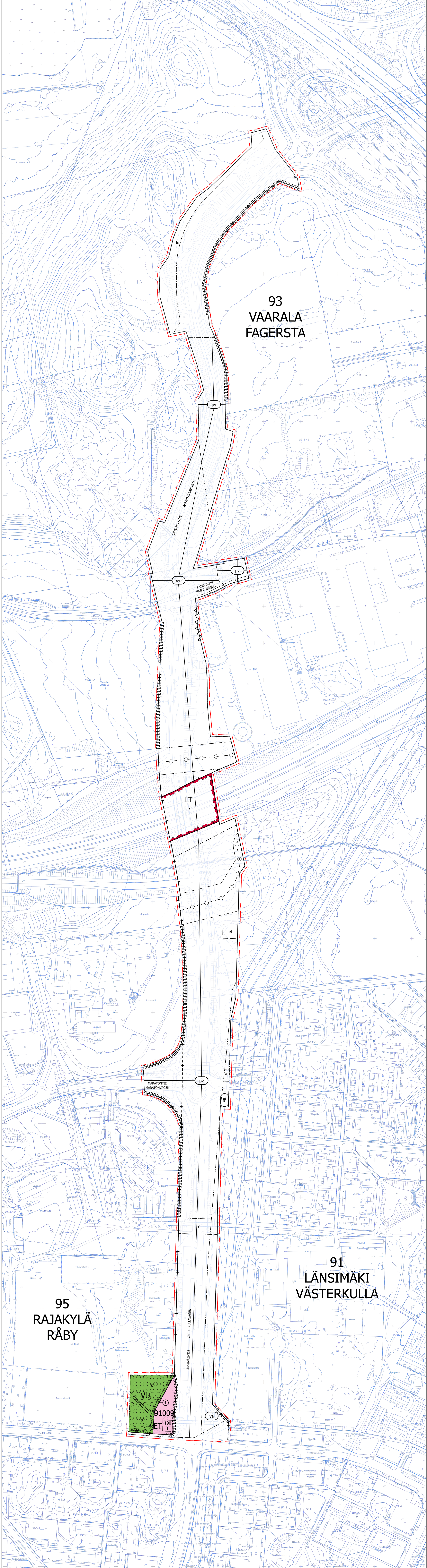
Vastine:

Kaavaehdotuksessa on osoitettu Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen katualueelle, Fazerintien ja kiinteistön 92-410-4-25 väliselle rajalle maanalaista johtoa varten varattu alueen osa vesijohtoa ja jätevesiviemäriä varten. Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 911200	Paiväys Datum 3.6.2025
Vantaan kaupunki VANTAAN RATIKKA: LÄNSIMÄENTIE Asemakaava Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI Katualue. Kaupunginosa 93, VAARALA Katualue. Asemakaavan muutos Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI Katu- ja liikennealueet. Kaupunginosa 93, VAARALA Katualue. Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueet.	 Vanda stad VANDASPÄRAN: VÄSTERKULLAVÄGEN Detaljplan Stadsdel 91, VÄSTERKULLA Gatuområde. Stadsdel 93, FAGERSTA Gatuområde. Ändring av detaljplanen Stadsdel 91, VÄSTERKULLA Gatu- och trafikområden. Stadsdel 93, FAGERSTA Gatuområde. Stadsdel 95, RÄBY Kvarteret 91009 och gatu- och rekreationsområden. Tomtindelning Kvarteret 91009. 1:2000
ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. VU Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. LT Maantien alue. ET Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa veshuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat. -+-+-- Kaupunginosan raja. ———— Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. ----- Osa-alueen raja. ----- Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero. Vitteiviä osoittaa alueen, jota merkintä koskee. Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. 93 VAAR 91009 LÄNSIMÄENTIE 190 I Ohjeellinen rakennusala. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala. Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelman ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaallestaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maismoida. Vaara-alue. Alueen osa, jonka puustosta tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. --UF-- Ohjeellinen ulkoilureitti. Ohjeellinen hulevesialue. Katu. Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessä olla kasvivillisuuskatto. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitiolikenteen aiheuttama tärinä tai runkotärinä ylitä tavoitettua enimmäisarvoa (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkoilureittien, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asemakaavojen osittana maankäyttö. Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Yityys. Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue. Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Alueen hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosoodatimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueella muodostuu puhtaita hulevesiä, tulisi ne mahdollisuuksien mukaan imeyttää maaperään pohjavedeksi. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnitelun tulee perustua maa- ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottoannon kaukoasuojavyöhyke. pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luisan. Alueello on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeusasetaman. Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi. YMPÄRISTÖOLosuHTEET Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareittit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kuntaliitonjojoaan tai Westerkullanjojoaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samennumista ja kiintoaineksen kulkemista. Rakentamisen aikana tyomaalta ei tule laskea kiintoainesta, jlelettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesiistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikaisen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. TONTTIAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin korttelieihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Område för idrotts- och rekreationsanläggningar. Område för landsväg. Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning. Byggnader, konstruktioner och tekniska utrymmen i anslutning till vattenledning får placeras i området. Stadsdelsgräns. Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns. Gräns för delområde. Riktgivande gräns för område eller del av område. Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning. Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller. Kryss på beteckning anger att beteckningen stopas. Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn. Kvartersnummer. Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område. Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta. Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav. Riktgivande byggnadsyta. Riktgivande byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service. Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högljussiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet. Faroområde. Riktgivande friluftsled. Riktgivande dagvattenområde. Gata. Itfall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak. Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stömljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplanen utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021. Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden. Del av område reserverad för underjordisk ledning. Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning. Övergång. Viktigt eller för väntat lämpat grundvattenområde. Verksamheten som bedrivs på området får inte äventyra grundvattnets kvalitet eller dess mängd. Dagvattnet från områdena ska ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet. Om rent dagvatten bildas i områdena, ska det, om möjligt, infiltreras i marken som nytt grundvatten. Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan. pv/2: Vattentäktens flärskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1. I pv/2-området ska beaktas bestämmelserna om en skyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001. Del av område där gatuslutning får placeras. Området skall förses med bulterskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering och talvärdet det ungefärliga höjdläget för dess övre kant. Bulterskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt. MILJÖFÖRHÅLLANDEN Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet. Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Korkängsbäcken eller Västerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utrustas en plan för byggnadskedel där dagvattenhanteringen har beaktats. TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavotus Detaljanerang Milja Halmkrona, Aluearkkitehti, 22.5.2025 14.08 Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____/20____ LITTE: Kaupunginhallitus 18.06.2025 / 15 s	Mittaus- ja geopäivä Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää alle asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä NZ2000. Planikoodinaatist ETRS-GK25, höjdyssystemet NZ2000. Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 4.6.2025 11.12 Godkänd av stadsfullmäktige ____/20____ Allekirjoitettu sähköisesti

16 § **Asemakaavamuutos 002527 ja maanalainen asemakaava 412200ma sekä tonttijako, 41 Viinikkala / Tikkurilantie 142**

VD/11021/10.02.04.00/2022
SP/JRA/APO/VIK

Osoitteeseen Tikkurilantie 142 kaavoitetaan tarpeellinen huoltorakennus.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 41256, kaupunginosassa 41 Viinikkala. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa lähivirkistysalueesta (VL) Osumapuistossa, kaupunginosassa 41 Viinikkala.

Maanalainen asemakaava koskee osaa Kehäradasta kaupunginosassa 41, Viinikkala.

Tonttijako koskee korttelia 41256, kaupunginosassa 41 Viinikkala.

Alue sijaitsee Viinikkalan kaupunginosassa Tikkurilantien eteläpuolella Osumapuiston koilliskulmauksessa, osoitteessa Tikkurilantie 142. Alue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, idässä viereiseen kortteliin 52109, sekä lännessä ja etelässä Osumapuistoon.

Hakija

Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia sähköverkot Oy.

Maanomistus

Kaavamuutosalue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Olla Oy konsulttina.

Kaavaan liitetyt hakemukset

Kaavanumerolle 002527 on yhdistetty 29.9.2022 saapunut asemakaavan muutoshakemus.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pääosin lähivirkistysaluetta (VL) ja uloin itäreuna tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY). Kaava-alueelle on osoitettu yleiskaavassa ohjeellinen sijainti yhdyskuntateknisen huollon laitteelle (ET). Alueen ali kulkee raitiotien tunneliosuus. Kaava-alueen pohjoisreunassa kulkee tärkeä liikenneyhteys ja sinne on osoitettu ohjeellinen sijainti pyöräilyn baanalle. Alueen läpi etelästä pohjoiseen kulkee voimajohto.

Asemakaavamuutos

Asemakaavamuutos tehdään, koska alueelle tarvitaan uusi huoltorakennus vuoteen 2028 mennessä. Asemakaavamuutoksella muutetaan 7034 m² osa Osumapuiston koilliskulman lähivirkistysalueesta (VL) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) sekä katualueeksi. Aiempaa katualuetta levennetään tässä kohtaa 2,5 m mahdollista myöhemmin katualueen reunaan rakennettavaa pyöräbaanaa varten. Kaavamuutosalueen länsiosassa sijaitsevalle rakennusalueelle on merkitty rakennusoikeutta 1 200 k-m².

Alueen keskelle on määritetty vaara-alue (va) johon ei saa rakentaa tai istuttaa korkeaksi kasvavia puita. Alueen maanmuokkausta vaativat alueet on merkitty istutettaviksi alueiksi, jotka hoidetaan avoimena niittynä. Avoimet niityt ovat kaava-alueella tärkeitä avointen biotooppien verkoston säilymisen kannalta. Tontin käyttämättömät osat on merkitty suojeltaviksi tai luonnonmukaisena kehitettäviksi alueiksi ja niiden maasto, aluskasvillisuus, pensaat ja puut pyritään säilyttämään luonnontilassa, lukuun ottamatta voimalinjojen suoja-alueiden mahdollisia puuharvennuksia. Alueen kaakkoiskulmaan on merkitty hulevesiallas sekä istutettavia puita ja pensaita. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys maanpäällisillä kasvipintaisilla hulevesiratkaisuilla. Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee hoitaa niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä.

Kaava-alueella on tarkastelun kautta päädytty ratkaisuun, jossa mahdollisimman pieni osa Osumapuistosta siirtyy huoltorakennuksen käyttöön ja osa puiston luonnosta pystytään säilyttämään tontilla ennallaan, sekä turvaamaan lisäksi avointen biotooppien verkosto. Kaava-alueesta on rajattu myös pois kaakkoiskulma, jotta tärkeä Krakanojaa ympäröivä puoluontoalue jää aluerajauksen ulkopuolelle ja suojaetäisyys alueen reunasta Krakanojaan ylittää 10 m.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 6.9.2023 ja päivitetty 5.10.2023, 15.10.2024, 19.11.2024 ja 17.2.2025. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä tuli 8 kpl. Kaavamutoksesta ei järjestetty asukastilaisuutta.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa huoltorakennukselle tontin.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäytösopimusta.

Muutuskustannukset

Koska kaava on Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia sähköverkot Oy:n yhdessä hakema, kaavasta ei makseta muutuskustannuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 11.3.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002527 ja maanalainen asemakaavaehdotus 412200ma sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Tikkurilantie 142.
- oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävillä olo

Asemakaavamuutosehdotus 002527 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 412200ma on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 26.3.–24.4.2025. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 11.3.2025 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 17 ja saatiin 6 kappaletta. Carunalla, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä (HSY) ja Uudenmaan ELY-keskuksella ei ollut huomautettavaa kaavaehdotuksista. Uudenmaan liitto ilmoitti, että ei anna lausuntoa. Telia Finland Oyj:llä ja Väylävirastolla oli lausuttavaa. Telia Finland Oyj:llä oli kaapeleita alueella, jotka tulee siirtää. Tieto siirtotarpeista ja siirron ehdoista on välitetty rakennuttajalle, joka tulee huomioimaan ne kaapeleita siirrettäessä. Väylävirasto pyysi huomioimaan kehäradan ja sen aiheuttamat rakennusrajoitukset, sekä noudattamaan kehäradan läheisyyteen annettua rakentamisohjetta. Kaavassa on määräys "Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille" ja rakentamisohje on lisäksi toimitettu rakennuttajalle, joka huomio sen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaan ja -määräyksiin ei tehty muutoksia.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Kaavaselostukseen päivitettiin kaavaprosessin vaiheet ja liitettiin lausuntojen tiivistelmät ja vastineet.

Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002527 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 412200ma sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Tikkurilantie 142.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002527 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 412200ma sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Tikkurilantie 142.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus sekä maanalainen asemakaavaehdotus 11.3.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2025. Selostusta on tarkistettu 3.6.2025.
- Lausunnot ja vastineet 3.6.2025

Asemakaavamuutokseen liittyvä muu valmistelumateriaali löytyy kaavan verkkosivuilta osoitteesta:
<https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/huoltorakennus-tikkurilantielle-viinikkalassa>

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Merja Häsänen, p. 0503028958

asemakaavasuunnittelija Anne Polvi, p. 0407507339

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa

002527 TIKKURILANTIE 142

VIINIKKALA

Havainnekuva viitesuunnitelmasta (Arkkitehtitoimisto Olla Oy).

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.3.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002527 ja maanalaista asemakaavaa nro 412200ma. Kaavoitus on tullut vireille 6.9.2023. Selostusta on tarkistettu 3.6.2024.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Kortteli 41256 ja katualuetta kaupunginosassa 41, Viinikkala (kumoutuva asemakaava osassa Osumapuiston lähivirkistysaluetta (VL) kaupunginosassa 41, Viinikkala).

Maanalainen asemakaava: Osa Kehärataa kaupunginosassa 41, Viinikkala.

Tonttijako: Kortteli 41256 kaupunginosassa 41, Viinikkala.

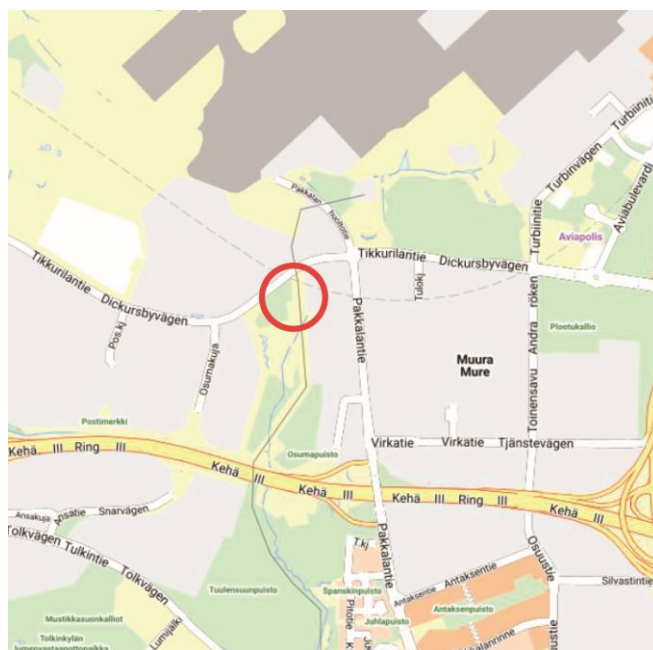
Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan uuden Aviapoliksen sähköaseman rakentaminen Osumapuistoon Viinikkalan kaupunginosassa. Sähköasemalle on tarve vuoden 2028 lopulla ja se tulee korvaamaan nykyisen Tolkinkylän sähköaseman, joka on hankalassa paikassa eikä vastaa tulevaisuuden tarpeita. Sähköasema tarvitaan tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapoliksen aluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta.

Kaavamuuotosalueen pohjoisosassa on maanalainen osa kehärataa (ma-LR).

Kaavaan ei liity sopimuksia.

Kaavan laatija: Anne Polvi, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki, anne.polvi@vantaa.fi, puh. +358 40 7507339.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti.

Kaavamuuotosalue sijaitsee Viinikkalan kaupunginosassa Tikkurilantien eteläpuolella Osumapuiston koilliskulmauksessa, osoitteessa Tikkurilantie 142. Alue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, idässä viereiseen kortteliin 52109, sekä lännessä ja etelässä Osumapuistoon. Kaavoitusalueen läpi etelästä pohjoiseen kulkee ilmassa voimalinja. Kaavoitettavalla alueella ei ole rakennuksia. Aviapoliksen rautatieasemalle on alueelta matkaa noin 1 km, lentoasemalle noin 3 km ja Jumboon noin 2 km.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 29.9.2022.
- Kaavoitus tuli vireille 6.9.2023 ja sai numeron 002527 ja 17.2.2025 numeron 412200ma.
- Mielipiteet pyydettiin 4.10.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 5.10.2023, 15.10.2024 ja 19.11.2024 ja 17.2.2025.
- 17.2.2025 päivitetyn OAS:in mielipiteet pyydettiin 4.3.2025 mennessä. Mielipiteitä tuli 0.
- Hankkeesta ei järjestetty asukastilaisuutta.
- Kaava oli nähtävillä 26.3.-24.4.2025 ja siitä saatiin 6 lausuntoa. Asemakaavamuutosehdotukseen ja maanalaiseen asemakaavaehdotukseen ei tehty muutoksia.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	5
2. Lähtökohdat	6
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	6
2.2 Suunnittelutilanne	22
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	31
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo.....	31
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	31
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	34
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot.....	37
4. Asemakaavan kuvaus	39
4.1 Kaavan rakenne	39
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	40
4.3 Aluevaraukset	41
4.4 Kaavan vaikutukset	44
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	49
4.6 Nimistö	49
5. Asemakaavan toteutus.....	50
6. Kaavatyöhön osallistuneet	50
7. Asemakaavan seurantalomake.....	52
8. Asemakaavakartta ja –määräykset.....	54

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake.
- Asemakaavamuutosehdotus ja kaavamääräykset.
- Koonti OAS-vaiheen mielipiteistä (erillisenä liitteenä).
- Koonti lausunnoista (erillisenä liitteenä).
- Viitesuunnitelma (erillisenä liitteenä).

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMA-TERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Tikkurilantie 142, asemakaavan muutos nro 002527, 6.9.2023, päivitetty 15.10.2024.
- Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa: Tärinä- ja runkomeluselvitys 1622621.1, A-insi-nöörit, 16.5.2023.
- Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet, Veromies ja ”Pohjois-Pakkala” - Selvitys 053100 - 19.3.2024, Vantaan kaupunki 2024.
- Aviapoliksen liikenneverkkoselvitys ja alustava yleissuunnitelma, Sitowise Oy, Flou Oy, 7.1.2020.

- Aviapolis - keskuspuiston sininen selkäranka, Diplomityö, Aalto Yliopisto, Vera Rantalainen, 30.12.2022.
- Kehärata, tunneliosuuden toteutussuunnittelu: Runkomelun tarkennettu selvitys 073061-06.1, Insinööritoimisto Akukon Oy, Timo Peltonen ja Mats Backholm 4/2009.
- Kehärata, rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana: yleisiä ohjeita louhinta- ja kalliorakentamistöihin, Pöyry Finland Oy 4.4.2024
- Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022 – Faunatican raportteja 104/2022, Elina Manninen ja Pertti Koskimies 2022.
- Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi: Esiselvitys, VTT, Asko Talja & Ari Saarinen, 2009.
- Osumapuiston yleis- ja rakennussuunnitelma, pohjoisosa, piirustuksen numero 48709, Studio Terra, Sarianne Silfverberg, Mervi Hokkanen ja Anna Ryymin 16.8.2010.
- Osumapuiston yleis- ja rakennussuunnitelma, eteläosa, piirustuksen numero 48710, Studio Terra, Sarianne Silfverberg, Mervi Hokkanen ja Anna Ryymin 16.8.2010.
- Pohjatutkimus ja perustamistapasuositus, Aviapoliksen sähköasema, RN:o 9903–2, Tikkurilantie, Viinikkala, Vantaa, Työ nro 21660-2, Taratest, 2.1.2025.
- Selvitys puroluonnon täydennyskohteista yleiskaavaa 2020 varten, Sinikka Rantalainen 27.9.2019.
- Vantaa: Kaupunki ja päätöksenteko: Tietoa Vantaasta: Tilastot ja tutkimukset:
<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset/>
- Vantaan kaupungin meluselvitysohje maankäytön suunnitteluun, Vantaa 2021.
- Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK0050, Vantaan kaupunki 4.6.2024.
- Vantaan ekologiset verkostot. Metsä- ja puustoinen verkosto, avointen biotooppien verkosto ja siniverkosto, Johanna Huttunen 2023, Vantaan kaupunki 2024.
- Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko, WSP Finland Oy, Riikka Kallio, Laura Poskiparta, Leila Soinio, Pasi Metsäpuro, Timo Kärkinen ja Ilari Jounila 1.12.2020.
- Vantaan viherrakenneselvitys YK0038, Anne Mäkynen, Vantaan kaupunki 8/2017
- Yleispiirteinen hulevesitulvakartta 2024 (testipalvelu):
<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa63362413914688b20b29b98f14f456>, Syke 2024.
- Ympäristömeludirektiivin mukainen Vantaan meluselvitys 2022, Vantaan kaupunki 10/2022 (<https://vantaa.fi/melu>).

1. TIIVISTELMÄ

Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy ovat jättäneet asemakaavamuutoshakemuksen uuden sähköaseman rakentamiseksi Osumapuiston reunaan Viinikkalan kaupunginosassa. Sähköaseman käyttöönottoon tähdätään vuoden 2028 lopussa. Uusi Aviapoliksen sähköasema tulee korvaamaan nykyisen Tolkinkylän sähköaseman, joka on hankalassa paikassa eikä vastaa tulevaisuuden tarpeita. Samalla otetaan huomioon voimajohtojen mahdollinen uusi linjaus Osumapuiston yli. Sähköasema tarvitaan tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapolis-aluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta.

Asemakaavamuutoksella muutetaan 7034 m² osa Osumapuiston koilliskulman lähivirkistysalueesta (VL) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) sekä katualueeksi. Aiempaa Tikkurilantien katualuetta levennetään tässä kohtaa 2,5 m mahdollista myöhemmin katualueen reunaan rakennettavaa pyöräbaanaa varten. Kaavamuu-tosalueen länsiosassa sijaitsevalle rakennusalueelle on merkitty rakennusoikeutta 1 200 k-m².

Alueen keskellä kulkevalle voimalinjalle on määritetty ympärille vaara-alue (va) johon ei saa rakentaa tai istuttaa korkeaksi kasvavia puita. Alueen maanmuokkausta vaativat alueet on merkitty istutettaviksi alueiksi, jotka hoidetaan avoimena niittynä. Myös vesihuoltoreitin suoja-alue tontin itäreunassa säilytetään avoimena niittynä, eikä siihen saa rakentaa aita- tai muita rakenteita. Avoimet niityt ovat kaava-alueella tärkeitä avointen biotooppien verkoston säilymisen kannalta. Tontin käyttämättömät osat on merkitty suojeltaviksi tai luonnonmukaisena kehitettäviksi alueiksi ja niiden maasto, aluskasvillisuus, pensaat ja puut pyritään säilyttämään luonnontilassa, lukuun ottamatta voimalinjojen suoja-alueiden mahdollisia puuharvennuksia. Alueen kaakkoiskulmaan on merkitty hulevesiallas sekä istutettavia puita ja pensaita. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys maanpäällisillä kasvipintaisilla hulevesiratkaisuilla. Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee hoitaa niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä.

Kaava-alueella on tarkastelun kautta päädytty ratkaisuun, jossa mahdollisimman pieni osa Osumapuistosta siirtyy sähköaseman käyttöön ja osa puiston luonnosta pystytään säilyttämään tontilla ennallaan, sekä turvaamaan lisäksi avointen biotooppien verkosto. Voimalinjan turvarajojen takia alkuperäisen suunnitelman sähköaseman sijaintia piti siirtää hieman lännen suuntaan. Sähköaseman kaava-alueesta on rajattu myös pois kaakkoiskulma, jotta tärkeä Krakanojaa ympäröivä puroluontoalue jää aluerajauksen ulkopuolelle ja suojaetäisyys alueen reunaan Krakanojaan ylittää 10 m.

Kaavamuutoksen yhteydessä laaditaan maanalainen asemakaava osalle olemassa olevaa Kehärataa.

Kuva 2. Havainnekuva suunnitelmasta (Arkkitehtitoimisto Olla Oy).

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Viinikkalan kaupunginosa sijaitsee Aviapoliksen suuralueella Lentokentän kaupunginosan itä- ja lounaispuolella osittain Kehä III molemmiin puolin. Alueelta on hyvät yhteydet vieressä olevalle lentokentälle ja Kehä III kautta kaikille tieliikenneväylille. Viinikkalan pohjois- ja itäosat ovat nykyisin enimmäkseen teollisuusaluetta. Viinikkalassa on myös joitain pientaloalueita. Viinikkalan kaupunginosa itä- ja lounaisraja kulkee Vantaanjokea pitkin ja Vantaanjokea ympäröivät maat Viinikkalan itä- ja lounaisosassa ovat enimmäkseen peltoja ja metsiä. Viinikkalan itäreunassa on Osumapuisto, jonka halki kulkee pohjois-eteläsuuntaisesti Krakanoja.

Suunnittelualue sijoittuu Tikkurilantien varteen teollisuusrakennusten viereen Osumapuiston koillisikulmaan. Osumapuisto on osa laajempaa viheraluekokonaisuutta, Aviapolis-keskuspuistoa. Aviapoliksen keskustan asukkaille Aviapolis-keskuspuisto on ainoa saavutettavissa oleva laaja viheraluekokonaisuus. Aviapoliksen keskuspuiston alueella, myös Osumapuistossa, on runsaasti luontoarvoja, kuten lintujen, kalojen ja nisäkkäiden elinympäristöjä. Keskuspuistoalueen halki, myös Osumapuistossa kulkee puro, Krakanoja, joka laskee Vantaanjokeen. Yhdessä Vantaanjoen kanssa Krakanoja sivuojuineen sekä rakennettuine hulevesiaiheineen muodostaa Aviapolis-keskuspuiston rungon, jonka ympärille puistokokonaisuus ja sen tärkeimmät virkistyskäytön mahdollisuudet nivoutuvat. Myös Osumapuiston länsireunassa on laajoja hulevesialtaita. Osumapuistoon on suunniteltu myös uutta hulevesikosteikkoa ja oleskelumahdollisuuksien parantamista. Osumapuisto on ainoa yhteys Aviapoliksen keskustasta kohti laajoja viheralueita, vaikka toistaiseksi sieltä ei ole sujuvaa yhteyttä Tuulensuunpuiston puolelle Kehä III:n ali.

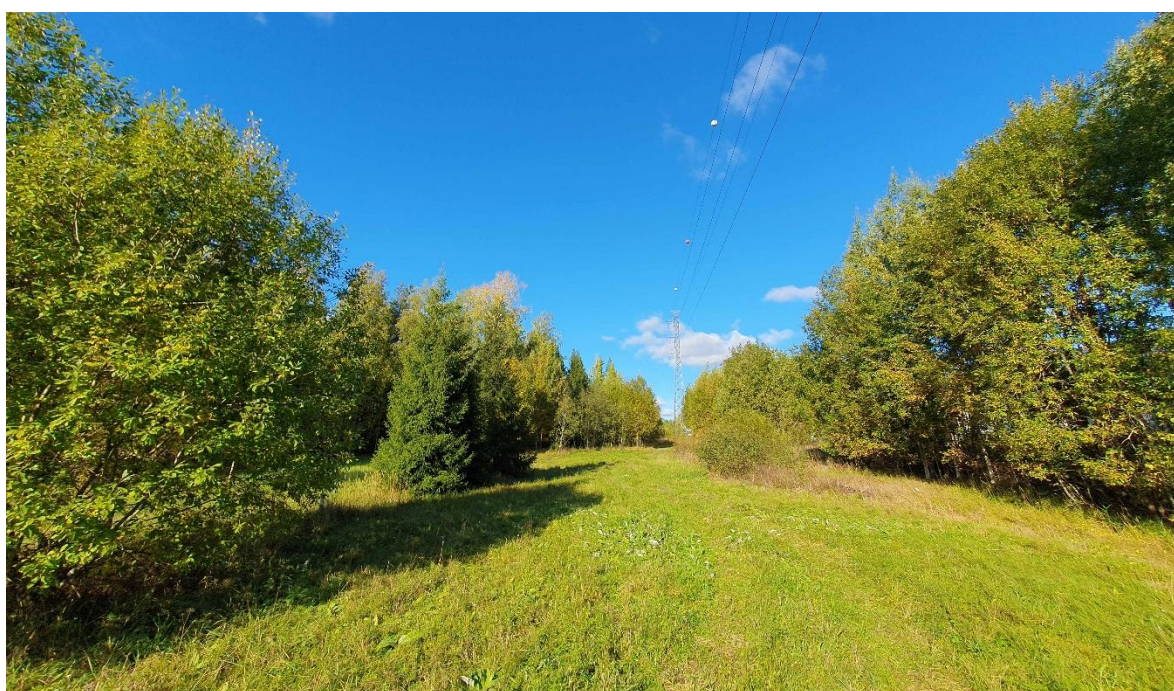
Suunnittelualue on osin avointa niittyä, osin puustoista aluetta. Suunnittelualueen läpi kulkee pohjois-eteläsuunnassa 110 kV voimajohto.

Kuva 3. Ilmakuva suunnittelualueesta vuodelta 2023. Suunnittelualue on rajattu punaisella katkoviivalla.

Kuva 4. Panoraamakuva suunnittelualueesta Tikkurilantien suunnasta katsottuna (10/2024).

Kuva 5. Valokuva suunnittelualueesta etelän suunnasta katsottuna (10/2024).

Kuva 6. Valokuva suunnittelualueesta lounaasta katsottuna (10/2024).

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaava-alueen maisemakuvaa hallitsee Osumapuisto, vierestä kulkeva Tikkurilantie ja ympäröivät teollisuusalueet. Osumapuistossa on maisemakuvaltaan hyvin vaihtelevia alueita. Metsäiset sulkeutuneet alueet vaihtuvat puiston alueella avoimiin ja puoliavoimiin niittyalueisiin. Puistoa ympäröivät rakennukset näkyvät osin puistoon häiritsevästi. Osumapuistoa ympäröivillä alueilla on pääosin suuria teollisuus- ja varastorakennuksia, joiden ympärillä on osin ah-taita sulkeutuneita piha-alueita, osin laajoja avoimia pysäköintialueita. Tikkurilantie on avointa katualuetta. Suunnittelualueella on sekä sulkeutunutta metsää että puoliavointa niit-tyä. Viereisen tontin teollisuusrakennukset peittyvät pääosin kasvillisuuden taakse.

Maisemarakenteeltaan kaava-aluetta ympäröivä alue muodostuu Krakanojaa ympäröivästä tasangosta, vaihettumisvyöhykkeestä ja luoteisreunassa ja kaakon suunnassa selännealueista. Suunnittelualueen eteläosa ja keskiosa sijoittuvat vaihettumisalueelle. Suunnittelualueen ete-läosan maaperä on savea ja keskiosan silttiä. Suunnittelualueen pohjoisosa sijoittuu selän-teelle, jossa on kallioisia kohtia ja niiden ympärillä moreenia. Suunnittelualueen luoteisreu-nassa on kaistale täytemaata. Maastonmuodoiltaan alue on eteläosastaan kohtalaisen ta-saista ja nousee korkeammalle pohjoista kohden mentäessä. Maasto on korkeimmillaan se-länteen kohdalla. Maanpinnan korot vaihtelevat +31,2 metristä +37 metriin merenpinnan ylä-puolella.

Suunnittelualue oli vanhojen karttojen mukaan pitkään metsää. Pitäjänkartassa 1933 ja myös sen jälkeisissä kartoissa alueen savitasangolla sijoittuva eteläosa oli pitkään peltokäytössä ja pohjoisosa metsänä. Alue ympäristöineen säilyi kohtalaisen rakentamattomana metsänä ja peltona 60-luvulle asti. 70-luvulta alkaen alueen ympärille alkoi rakentua enenevässä määrin teollisuusrakennuksia.

Suunnittelualue ja koko Osumapuisto asemakaavoitettiin lähivirkistysalueeksi vuonna 1982 samalla kun sen ympärille kaavoitettiin paikkoja teollisuus- ja varastorakennuksille. Vuoden 1982 asemakaavassa lähivirkistysalue oli laajempi kuin nykyään, mutta sitä pienennettiin myö-hemmissä kaavoissa reunoilta ja varattiin lisää tilaa teollisuus ja varastorakennuksille.

Osumapuiston alue oli kaavoittamisen jälkeenkin pitkään lähinnä luonnontilassa, mutta vuonna 2010 alueelle tehtiin puistosuunnitelma, jonka mukaisesti puisto kunnostettiin ja sinne rakennettiin vuosien 2010–2011 aikana mm. kävelyreitit ja hulevesialtaat.

Hulevesialtaat rakennettiin hallitsemaan puiston länsipuolisilta teollisuusalueilta tulevien hu-levesien määrää ja laatua, koska sinne oli suunnitteilla isoja liike- ja teollisuusrakennuksia laa-joinne vettä läpäisemättömine parkkipaikoineen. Puiston pohjoisosassa sijaitsee suhteellisen laajat hulevesialtaat ja eteläpäässä pienemmät altaat. Krakanojan uoman pohjoispään vie-ressä on lähde. Puistossa ei sijaitse Krakanojan, lähteen ja hulevesialtaiden lisäksi muita vesi-kohteita.

Puiston kunnostuksessa säilytettiin vanhoille peltoalueille syntyneitä niittyjä, mutta perustet-tiin myös joitain uusia niittyalueita. Alkuperäistä metsää säilytettiin osassa puistoa, mutta myös uusia alueita metsitettiin tai olemassa olevaa metsää uudistettiin. Suunnittelualueella olevat niitty ja metsäalueet säilytettiin ennallaan puiston kunnostuksen yhteydessä.

Kaava-alueen koilliskulmassa sijaitsee kolme maisemakuvassa selkeästi muuta kasvillisuutta korkeampina erottuvaa vanhaa mäntyä, jotka on luokiteltu arvopuiksi. Alueen lounaisosassa sijaitsee lisäksi arvopuiksi arvioitu kuusi ja kaksi mäntyä.

Kuva 7. Ote Osumapuiston yhdistetyistä yleis- ja rakennussuunnitelmista 2010 (Studio Terra, Sarianne Silfverberg, Mervi Hokkanen ja Anna Ryymin 16.8.2010).

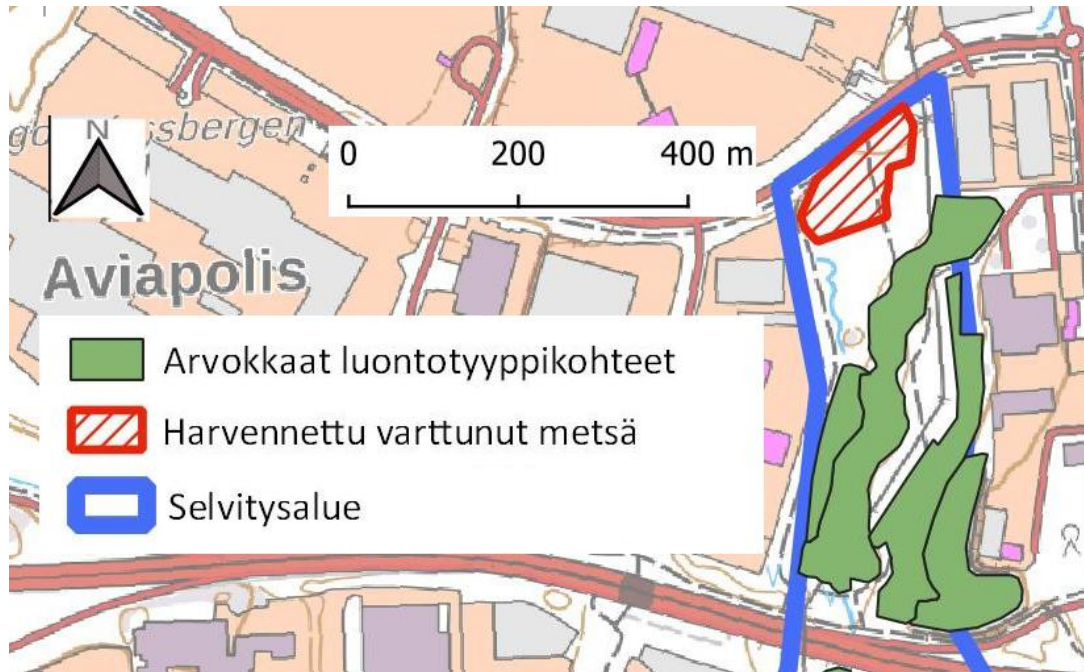
kuva 8. Valokuva alueen koilliskulman männynistä, jotka on luokiteltu arvopuiksi.

Luontoarvot

Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022

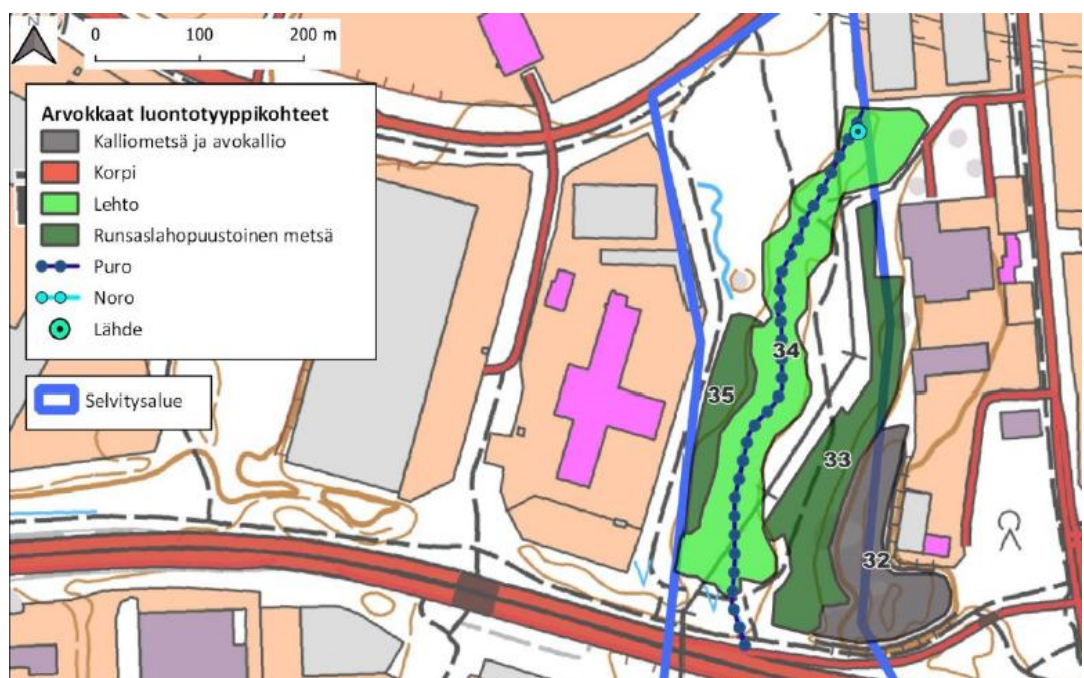
Faunatica Oy teki Ylästön alueella luontoselvityksiä keväällä ja kesällä 2022 Vantaan kaupungin toimeksiannosta (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022). Selvitysalue oli iso yhtenäinen 160 ha metsäalue, jonka pohjoisin osa oli Osumapuisto. Luontotyyppiselvityksessä paikannettiin alueelta uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit, luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit, vesilain mukaiset suojeltavat kohteet, metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, muut erityisesti huomioitavat luontotyytit ja elinympäristöt sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet. Alueelta tehtiin myös pesimälinnustوسelvitys, jonka tavoitteena oli kartoittaa pesimäaikaisten reviirien sellaisista erityisesti huomioitavista lintulajeista, jotka vaikuttavat merkittävästi linnuston paikalliseen suojeluarvoon ja monimuotoisuuteen.

Luontoselvityksen mukaan Osumapuiston alueella, kaava-alueen eteläpuolella on useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Varsinaiselta kaava-alueelta, Osumapuiston koillisnurkasta ei löytynyt arvokkaita luontotyyppikohteita. Kaava-alueen luoteiskulman ja länsireunan metsä määriteltiin selvityksessä harvennetuksi tasarakenteiseksi varttuneeksi metsäksi, jossa oli vain hyvin niukasti tai ei ollenkaan lahoppuuta ja jolla ei havaittu erityisiä luontoarvoja.

Kuva 9. Ote selvitysalueen luontotyyppikuviointi-kartasta (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, liitekuva 3.1).

Selvityksessä määritettiin tarkemmin Osumapuiston arvokkaat luontotyyppikohteet. Krakanoja-puro ja sen pohjoispäässä sijaitseva lähde ovat arvokkaita vesiluontokohteita. Alueella on myös muutama noro. Krakanojaa ympäröi arvokas kostea runsasravinteinen lehto ja sen vieressä on runsaslahopuisia arvokkaita varttuneita kangasmetsiä. Osumapuiston Kaakkoiskulmassa on arvokas kalliometsä ja avokallio.

Kuva 10. Ote arvokkaat luontotyyppikohteet-kartasta (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, kuva 4).

ID	Luontotyytit	Lakistatus	Arvo-luokka
32	Kalliometsä (NT) Karu poronjäkälä-sammalkallio (NT)		III
33	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT), varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU)		III
34	Kostea runsasravinteinen lehto (VU), savimaiden puro (CR), lähteikkö (EN)	Vesilain mukainen puro (3 luvun 2 § kohta 8) Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava kohde (lähde) Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (puron ja lähteen välitön lähiympäristö)	II
35	Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)		III

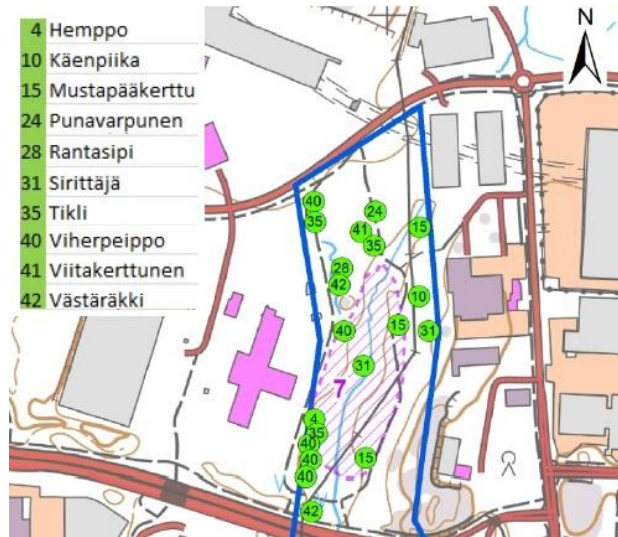
Taulukko 1. Ote taulukosta Osumapuiston arvokkaat luontotyyppikohteet (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, taulukko 1).

Luontoselvityksen mukaan kaava-alueen välittömässä läheisyydessä, eteläpuolella sijaitseva Krakanojan varren rehevä lehtipuuvaltainen lehto on aiemmissakin selvityksissä tunnistettu virtavesien arvokkaana elinympäristönä. Krakanojan uomassa on luonnontilaisen kaltaisia piirteitä, sillä se mutkittelee loivasti, uomassa on hiekkasärkkiä, soraa, puuainesta ja kariketta ja sitä ympäröi suojaava pensaikko / lehtipuusto. Penkoissa kasvaa luontaista mätästävää kasvilisuutta. Vesi on ruskeaa mutta suhteellisen kirkasta. Penkoissa on selviä eroosion merkkejä. Uoman lähellä kohteen pohjoisosassa on rautapitoinen lähde. Kohteella kasvaa osin tiheää ryteikköistä taimikkoa ja nuorta puustoa, osin varttunutta (rinnankorkeusläpimitta on 15–35 cm). puustoa: kuusta, koivua, haapaa ja harmaaleppää sekä vähän myös mäntyä, pihlajaa, haapaa ja raitaa. Lisäksi on joitakin kookkaampia ylisukuja. Puuston tilarakenne on luonnontilaisen kaltainen. Kohteella on kohtaisesti lehtilahopuuta, myös kookkaampia runkoja. Ohuella maapuulla havaittiin erittäin uhanalaisen (EN), rauhoitetun ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvan lahokaviosammalen itujuväsryhmiä. Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa, tuomea, vadelmaa, mustaherukkaa ja pajuja. Kenttäkerroksen huomionarvoisimmat lajit ovat vaateliaat lehtokorte ja suokeltto. Uoman partaalla ja lähteen läheisyydessä kasvaa mm. mesi-angervoa, leskenlehteä, rentukkaa, huopaohdaketta, suo-orvokkia ja korpikaislaa. Muualla kohteella runsaita lajeja ovat mm. valkovuokko, hiirenporras, jänönsalaatti, käenkaali, sudenmarja, metsäkurjenpolvi (*Geranium sylvaticum*), kevättähtimö, metsäkorte, karhun- ja vuohenputki, rönsyleinikki ja nokkonen. Paikoin kasvaa ruderaattilajeja kuten aitovirnaa (*Vicia sepium*), pelto-ohdaketta (*Cirsium arvense*) ja koiranputkea. Pohjakerroksessa havaittiin suike-rosammalia, myyränsammalta ja lehväsamalia. Kohteella havaittiin haitallisia vieraskasveja rikkapalsamia (*Impatiens parviflora*) ja rohtoraunioyrttiä (*Symphytum officinale*). Kohteen arvoa lisää liittyminen laajempaan Krakanojan varren lehtokokonaisuuteen. (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022)

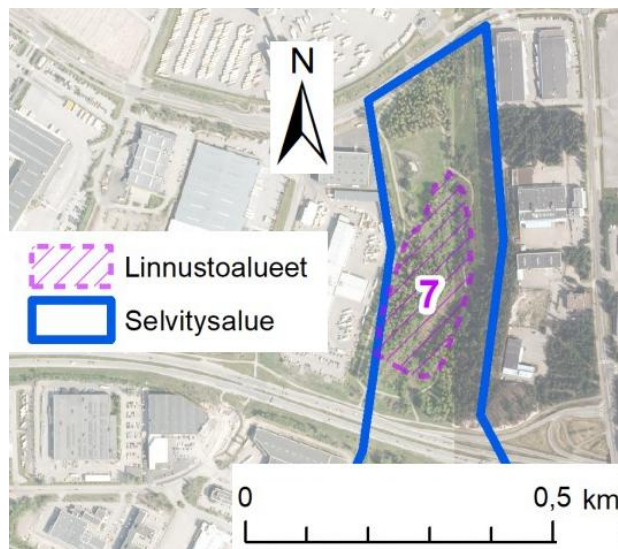

Kuvat 11 ja 12. Valokuvat Krakanojaa ympäröivän lehdon luontotyyppikuvauksesta (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, s. 79).

Pesimälintuselvityksessä koko Osumapuiston alueelta havaittiin 10 erityisesti huomioitavaa lintulajia, joiden yhteenlaskettu reviirimäärä on 20. Niistä ainoastaan viherpeippo on luokiteltu Suomen uhanalaisiin lajeihin. Kolme lajia eli käenpiika, punavarpunen ja västäräkki kuuluvat silmälläpidettäviin lajeihin. Hemi- ja eteläborealisissa metsäkasvillisuusvyöhykkeissä alueellisesti uhanalaiseksi luokiteltuja lajeja ei löytynyt. Lisäksi rantasipi kuuluu sellaisiin yleislevinneisyydeltään pohjoisiin lajeihin, joiden esiintyminen painottuu Euroopassa merkittävästi Suomeen, ja joita Suomen ympäristökeskus luokitteli aiemmin virallisesti Suomen suojeluvas-
tuulajeiksi (luokittelusta luovuttiin pari vuotta sitten Suomen ja Euroopan uusien kannanarvioiden julkaisun jälkeen, kun resursseja ei liene ollut listan päivittämiseen). Muita erityisesti huomioitavia, elinympäristövalinnassaan vaateliaita, vähälukuisia tai taantuvia lajeja oli viisi: hemppo, mustapääkerttu, sirittäjä, tikli ja viitakerttunen. Varsinaisella kaava-alueella ei havaittu huomioitavia pesiviä lintulajeja. Osumapuistosta, kaava-alueen ulkopuolelta, määritettiin selvityksessä arvokas linnustoalue, jonka jättäminen hakkuiden ja muiden maankäytön muutosten ulkopuolelle olisi perusteltua pesimälinnuston monimuotoisuuden ja runsauden turvaamiseksi. Kaava-alueella ei ollut erityisesti huomioitavia pesiviä lintulajeja. Osumapuistossa ja kaava-alueella ei ole paikkatietoaineistojen perusteella tunnettuja liito-orava-alueita.

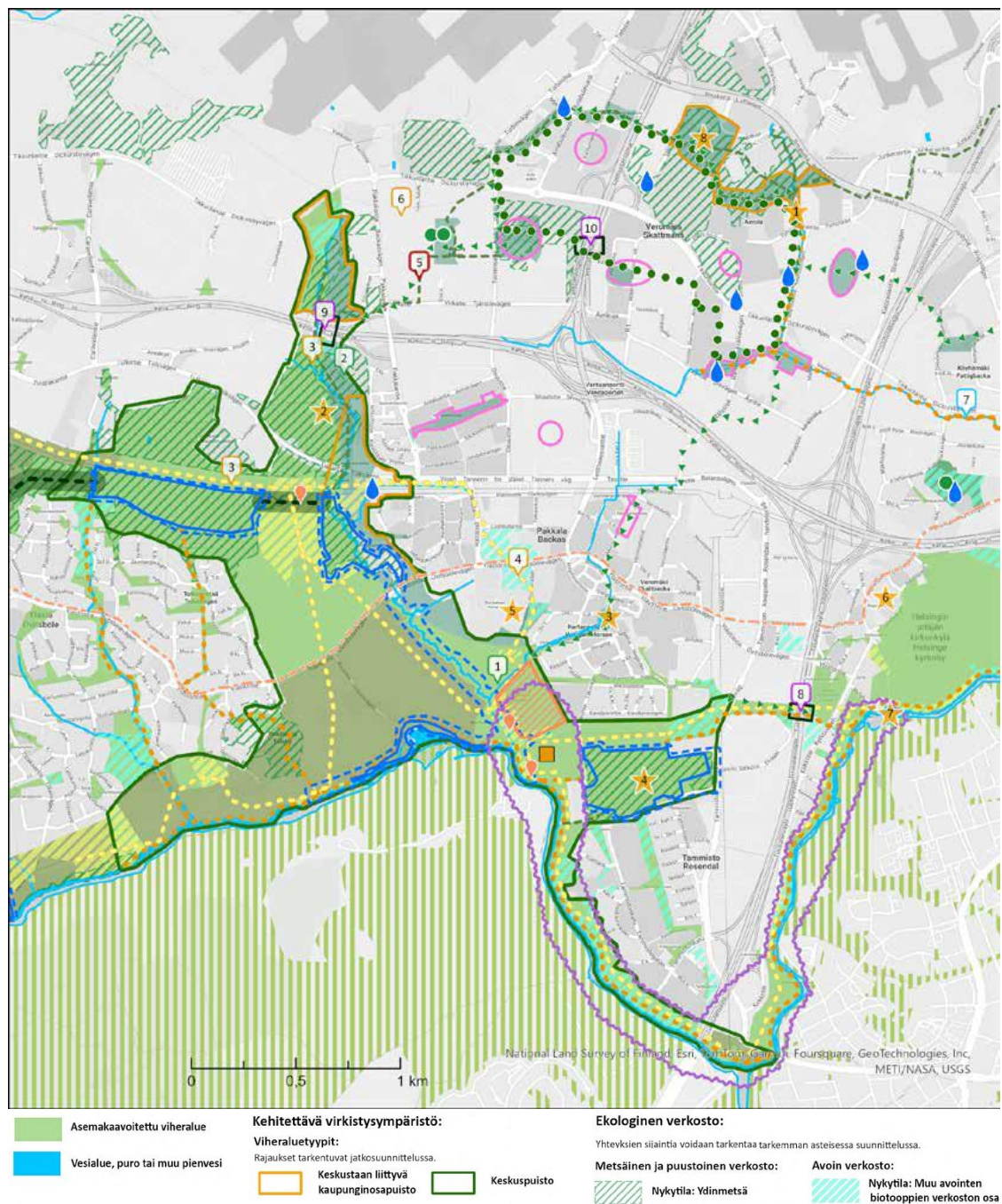
Kuva 13. Ote kartasta Ylästön selvitysalueen itäosassa pesimäkaudella 2022 pesineiden erityisesti huomioitavien lajien reviirien sijainti (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, Kuva 6).

Kuva 14. Ote kartasta Ylästön selvitysalueen erityisen arvokkaat lintujen pesimäalueet. (Luontoselvitykset Vantaan Ylästössä vuonna 2022, Kuva 7).

VIHREÄ JA VIRTAAVA VANTAA – viherrakenteen kehityskuva

Kaupunkiympäristölaitakunta hyväksyi 13.8.2024 Viherrakenteen kehityskuvan alueidenkäytön jatkosuunnittelun lähtökohdaksi. Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) eli viherrakenteen kehityskuva ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen. VIVA ohjaa asemakaavoitusta, viheralueiden suunnittelua ja kunnossapitoa sekä maan hankintaa. VIVA raportissa Osumapuisto on määritetty osaksi Vantaan keskuspuistoa sekä kaupunginosapuistoksi, jonka läpi kulkee vesialue. Osumapuisto on raportin mukaan osa metsäistä ja puustoista sekä avointa ekologista verkostoa. VIVA raportissa esiteltiin myös Osumapuiston kunnostussuunnitelmaa. Osumapuistoon on ideoitu uutta hulevesikosteikkoa ja oleskelumahdollisuuksien parantamista. Lisäksi ehdotettiin mm., että rakennettavilla alueilla huolehdittaisiin avoimen verkoston niitty-yhteyksien säilymisestä.

Kuva 15. Kartta Aviapoliksen alueen viheralueista (Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK0050, Vantaan kaupunki 4.6.2024). Kartan alapuolella on osumapuistoa koskevien merkintöjen selitykset.

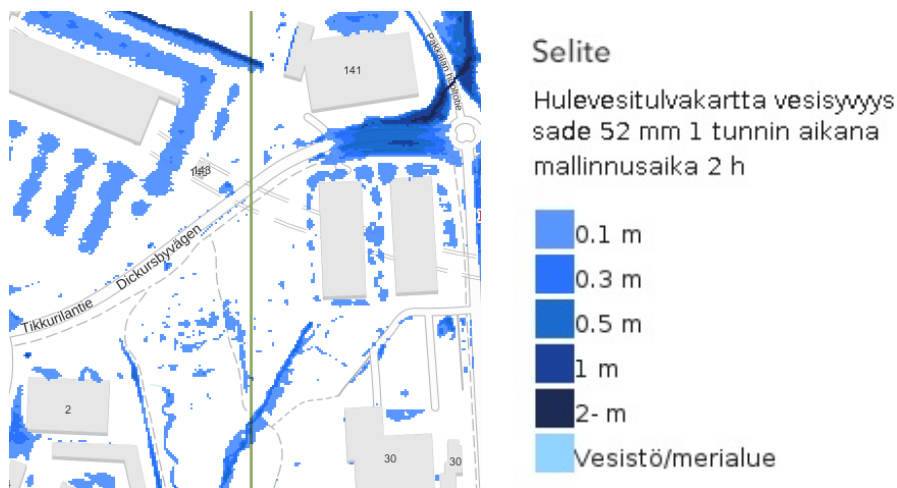
Vuoden 2022 luontoselvityksessä kuvattu Krakanojaa ympäröivä arvokas kostea runsasravinteinen lehto on määritetty Vantaan yleiskaavan 2020 oikeisvaikutteisessa liitekartassa 2 pääosin luonnonmonimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi alueeksi (luo-alueeksi). Luo-alue ja sen raja on kuvattu tarkemmin yleiskaavaotteen yhteydessä luvussa 2.2.1.

Vantaan ekologiset verkostot- raportti 2023 havaitsi kaava-alueella ja sen ympäristössä metsän ja avointen biotooppien verkoston tärkeitä alueita. Ne on kuvattu tarkemmin luvussa 2.2.1.

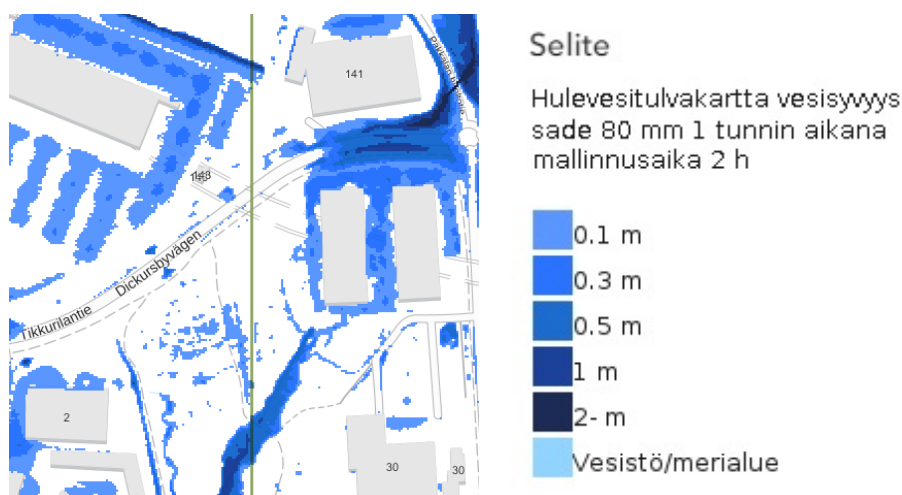
Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueella ei ole vesistöjä eikä se ole pohjavesialuetta. Kaava-alueen eteläpuolella, lähimmillään noin 10 m päässä on Karakanoja, jonka valuma-alueeseen kaava-alue kuuluu. Kaava-alue on pääosin rakentamatonta niittyä ja metsää.

Kaava-alueen lähellä on rankkojen sateiden aikana ennustettu Suomen ympäristökeskuksen (Syke) alustavassa hulevesitulvakarttapalvelussa hulevesitulvia. Tulvat sijoittuvat ennustuksessa pääosin kaava-alueen ulkopuolelle, idän puolella rakennetun alueen reunaan ja etelän puolella Krakanojan uoman ympärille, sekä lännen puolella polun reuna-alueelle. Syken aineisto on suuntaa antava ja saattaa sisältää virheitä, koska mallinnuksessa ei ole huomioitu esimerkiksi tietoja pienemmistä rummuista ja putkista. Kartta ei ole myöskään riittävän tarkka rakennuskohtaiseen tarkasteluun, eikä poissulje vahinkoja tulvavaara-alueen ulkopuolella.

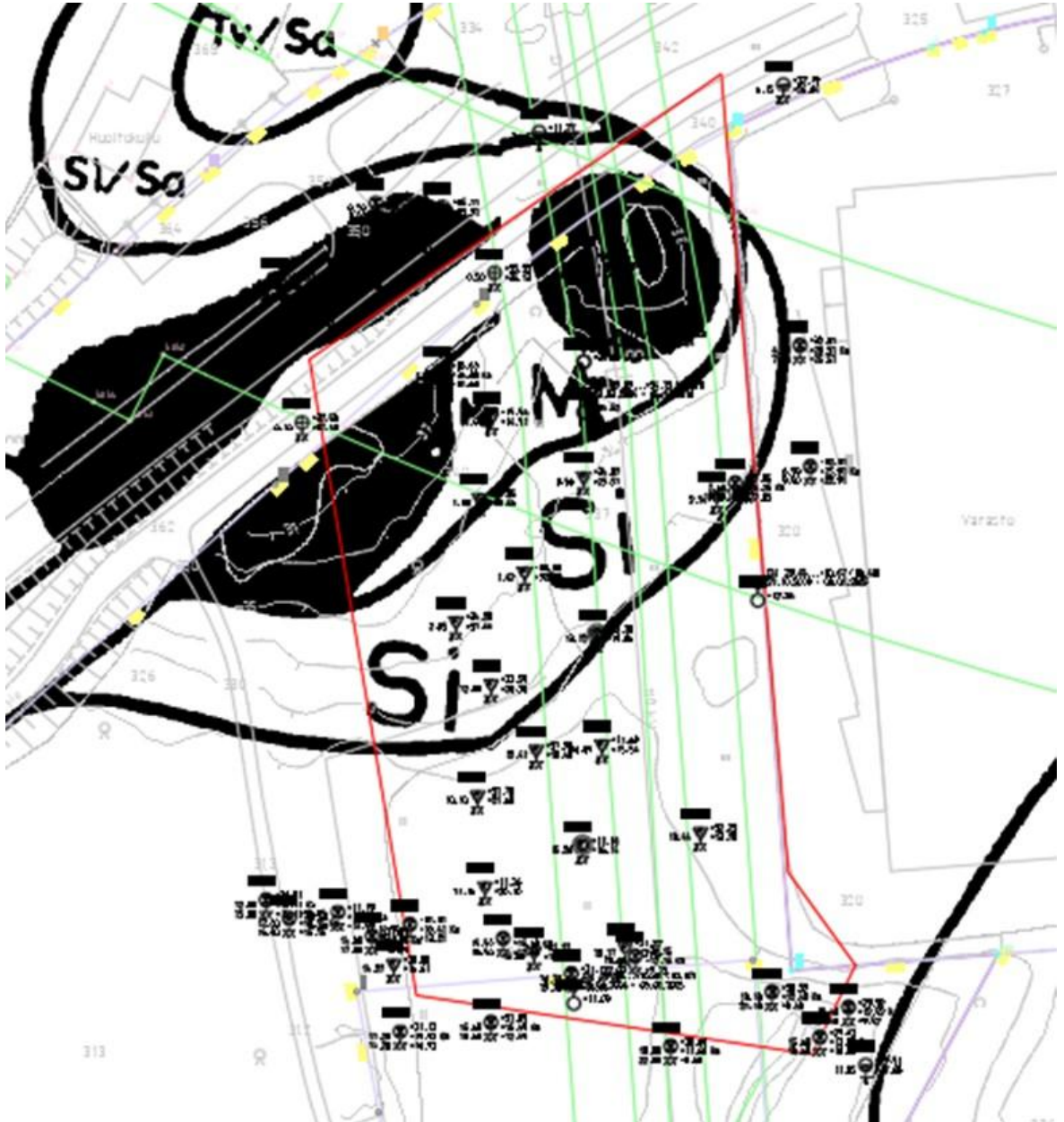
kuva 16. Ote hulevesitulvakartasta, sateen vesisyvyys 52 mm/h, mallinnusaika 2 h (Yleispiirteinen hulevesitulvakartta 2024 (testipalvelu)).

kuva 17. Ote hulevesitulvakartasta, sateen vesisyvyys 80 mm/h, mallinnusaika 2 h (Yleispiirteinen hulevesitulvakartta 2024 (testipalvelu)).

Maaperä

Maalajikartan mukaan tontin eteläosa on savikkoa. Tontin keskiosa on silttiä. Tontin pohjoisosa, joka rajautuu Tikkurilantiehen, on moreenia ja kalliota. Alueen pohjatutkimukset on esitetty kuvassa 18.

Kuva 18. Pohjatutkimuskartta (ei mittakaavassa!)

Pohjoisosa (Tikkurilantien lähellä)

Pohjatutkimusten mukaan pintamaakerroksen alla on hiekkaa. Kairaukset ovat päättyneet kalliioon n. 1,0–1,8 m syvyydellä maanpinnasta.

Keskiosa

Pohjatutkimusten mukaan pintamaakerroksen alla on savea, silttiä ja hiekkaa. Kairaukset ovat päättyneet kiveen tai kalliioon syvimmillään n. 13,7 m syvyydellä maanpinnasta.

Eteläosa

Pohjatutkimusten mukaan pintakerroksen alla on syvimmillään noin 14,4 m paksu kerros savea. Saven alla maakerrokset vaihtuvat siltin ja hiekan kautta kalliopintaa päällystävään

pohjamoreeniin. Kairaukset ovat päättyneet kiveen tai kallioon syvimmillään noin 19 m syvyydellä maanpinnasta.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Pohjoisosa

Rakennukset voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Keski- ja eteläosa

Rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus.

Paksuilla siltti- ja savialueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan pohjavahvistettavaksi. Muilla alueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Rakentamispaikasta on tehty rakennusten ja rakenteiden perustamistavan määrittämiseksi alustava pohjatutkimus ja perustamistapasuositus (Taratest, 2.1.2025). Tämä perustamistapasuositus ei riitä lopulliseksi pohjarakennussuunnitelmaksi vaan sellainen on tehtävä erikseen. Rakennuspaikalla tulee tehdä tarvittaessa täydentävä pohjatutkimus. Rakentamiskäytöksen tulee perustua tarpeeksi yksityiskohtaisiin rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Viinikkalan kaupunginosa kuuluu Aviapoliksen suuralueeseen. Vaikka Aviapoliksen väkiluku on noussut vuosien 2012 ja 2023 välillä 17752:sta 21210:een, Viinikkalan alueen väkiluku on laskenut samana aikana 84:stä 67:ään. Alueen pienentynyt väkiluku johtuu siitä, että Viinikkalan sijoittumisen takia suurelta osin lentoaseman lentomeluviikotille 1 ja 2, alueelle ei saa sijoittaa enää uusia asuinalueita. Alueella on nykyisellään asukkaiden käytössä vain joitain yksityisiä pieniä omakotitaloryhmiä ja asuinrakennuksia. Viinikkalassa on pääasiassa teollisuus-, liike- ja varastorakennuksia. (*Vantaa: Kaupunki ja päätöksenteko: Tietoa Vantaasta: Tilastot ja tutkimukset*)

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Aviapoliksen suuralueella, johon myös Viinikkala kuuluu, sijaitsee Vantaan suuralueista eniten työpaikkoja, 41 800, vuonna 2022. Viinikkalan alueella oli 6 239 työpaikkaa. Suurin osa Viinikkalan ja koko Aviapoliksen alueen työpaikoista (v. 2022) oli kuljetuksen ja varastoinnin alalla. Seuraavaksi suurin toimiala alueilla oli tukku- ja vähittäiskauppa. Suunnittelualueella ei ole työpaikkoja. (*Vantaa: Kaupunki ja päätöksenteko: Tietoa Vantaasta: Tilastot ja tutkimukset*)

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijoittuu Tikkurilantien varteen Viinikkalan alueen itäreunaan Osumapuistoon. Puiston länsipuolella on pääosin Tikkurilantien ja Kehä III väliin sijoittuva varasto- ja teollisuusrakennusten alue. Suunnittelualueen itäpuolella on Veromiehen teollisuusalue. Suunnittelualueelta on hyvät ajoneuvoyhteydet joka suuntaan Tikkurilantien ja Kehä III kautta. Myös Helsinki-Vantaan lentokenttä on lähellä. Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa joukkoliikennevälineillä, lähin lähiliikenteen pysäkki on alle 100 m päässä ja Aviapoliksen juna-asema vajaan kilometrin päässä.

Kaupunkikuva

Suunnittelualue on kaupunkikuvallisesti osa Osumapuistoa, jota ympäröivät idän ja lännen puolella enimmäkseen 1990- ja 2000-luvulla rakennetut suuret teollisuus- ja varastorakennukset. Suunnittelualue, kuten koko Osumapuistokin on osin suljettua metsää, osin puoliavointa niittyä. Rakennukset näkyvät osittain puistoon. Suunnittelualueen ja Osumapuiston läpi kulkee etelästä pohjoiseen voimalinja pylväineen ja johtoineen. Suunnittelualueen pohjoispuolella kulkee kevyen liikenteen väylä ja Tikkurilantie. Osumapuiston eteläpuolella kulkee kehä III. Tikkurilantien pohjoispuolella on lisää suuria teollisuus/varastorakennuksia, sekä laajoja asfaltoituja pysäköintialueita. Tikkurilantietä ympäröivät avoimet nurmialueet, rakennusten pihoiden ja välialueiden kasvaa paikoin puita. Suunnittelualueen itäpuolella on myös suuria teollisuus/varastorakennuksia ympäröivine asfalttikenttineen. Ympäröivän alueen rakennukset ovat suuria ja laatikkomaisia, ne on selvästi rakennettu käytännön tarpeet edellä eikä visuaalisuuteen ole erityisesti panostettu. Suunnittelualueella ympäröivä alue hahmottuu suurimittakaavaisena epäviihtyisänä teollisuusalueena, jonka rakennusten välissä avautuu yllättäen puisto. Kehä III ja Tikkurilantien liikennemelu kuuluu sinne selvästi.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueen rakennuskanta on pääosin 1990- ja 2000-luvulta ja puisto on kunnostettu 2011. Alueella on erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueella ei myöskään ole suojeltuja rakennuksia, muinaisjäännösten löytöpaikkoja tai merkittäviä rakennusperintökohteita.

Virkistys

Suunnittelualue sijaitsee Osumapuiston reunalla, joka on osa Vantaan keskuspuistoa ja toimii virkistysalueena.

Liikenne

Autoliikenne

Vantaan kaupungin tilaamassa Aviapoliksen liikenneverkko selvityksessä laadittiin liikenne-ennustemalli HELMET 3.0 perusteella, tutkittiin liikenteen verkollinen tarkastelu ja laadittiin alustava yleissuunnitelma, jossa on esitetty katuverkon hierarkia toimintojen sijoittumisen perusteella ja alustavat poikkileikkaukset sekä liittymätyypit. Tarkasteluvuosina olivat 2030 ja 2050. Aviapoliksen liikenneverkko ei merkittävästi ruuhkaudu vuoden 2030 ennustetuilla liikennemäärillä. Vuonna 2050 liikenneverkon kuormitus saattaa olla välityskyvyn ylärajalla ruuhka-aikoina Tuusulanväylällä ja Lentoasemantiellä, kun taas Veromiehen sisäinen liikenne on sujuvaa ja määrällisesti kohtuullista. (Sitowise, 2020)

Aviapoliksen vuoden 2020 liikenneverkko selvityksessä suunnittelualueen vieressä kulkeva Tikkurilantie on määritetty yhdeksi Aviapoliksen alueen pääkadusta. Tikkurilantien kautta toteutuu sujuvat ajoyhteydet Tuusulanväylälle ja muualle Vantaalle, sekä Tikkurilantien ja Lentoasemantien kautta Kehä III:lle.

Julkinen liikenne

Kehärata, joka kulkee kaava-alueen läpi maan alla, yhdistää Aviapolista ympäröivän alueen raideliikenneverkkoon ja mahdollistaa tiheän ja vaihdottoman raideyhteyden alueelta 23 asemalle eri puolille seutua. Aviapoliksen asema sijaitsee lähimmillään alle 1 kilometrin päässä kaavamuuotosalueesta. Junat liikennöivät sekä Tikkurilan että Huopalahden suuntiin ruuhka-aikana noin 10 minuutin välein. Matka-aika Tikkurilaan on alle 10 minuuttia, Myyrmäkeen noin 15 minuuttia ja Helsingin keskustaan noin 30 minuuttia.

Alueella on kohtalaiset bussiyhteydet. Pysäkkejä on suunnittelualueen vieressä Tikkurilantiellä noin 80 ja 200 m päässä. Alueelta kulkee busseja Tikkurilan asemalle ja Itäkeskuksen metroasemalle Aviapoliksen aseman kautta, sekä Kivistön asemalle Seutulan ja Viinikkalan kautta. Aviapolis-aseman eteläisen asemarakennuksen viereen Aviabulevardille on tulossa bussiliikenteen terminaali. Suunnitteilla on myös Vantaan raitiotie, jonka lähin pysäkki tulee olemaan Aviapoliksen aseman vieressä.

Kävely ja pyöräily

Ympäröivän alueen nykyinen jalankulku- ja pyöräilyverkko on harva. Valtaosa alueen nykyisten toimintojen sijoittumisesta on perustunut autoliikenteeseen, jolloin tarve tiheälle kävelyverkolle on ollut pieni. Aviapoliksen alueen kehittyessä uusia jalankulku- ja pyöräilyverkostoja tullaan luomaan lisää.

Tikkurilantien eteläpuolella suunnittelualueen vieressä on tällä hetkellä yhdistetty jalankulku- ja pyörätie. Aviapoliksen vuoden 2020 liikenneverkkoselvityksessä se on merkitty pyöräilyn laatukäytäväksi ja vuoden 2020 Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko-selvityksessä yhdistetyn jalankulku- ja pyörätien kohdalle on suunniteltu pyöräilybaanan reitti. Baanalla pyöräily on eroteltu jalankulusta omaksi kaistakseen. Suunnittelusta baanasta kerrotaan tarkemmin luvussa 2.2.1.

Vesihuolto

Asemakaavan muutosalue kuuluu rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 74 ja ylin on noin + 84. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Alueen jätevedet johdetaan jätevesiviemäriässä Osumapuiston kautta Aviapoliksen halki Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Kaavamuutosalueen hulevedet johtuvat luonnollisia reittejä Osumapuistossa kulkevaan Krakanojaan. Krakanojasta vedet päätyvät Keravanjoen ja Vantaanjoen kautta Suomenlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu lähimmillään noin 15 m päähän suunnittelualueesta. Johdot kulkevat Tikkurilantien katualueella.

Sähköverkko

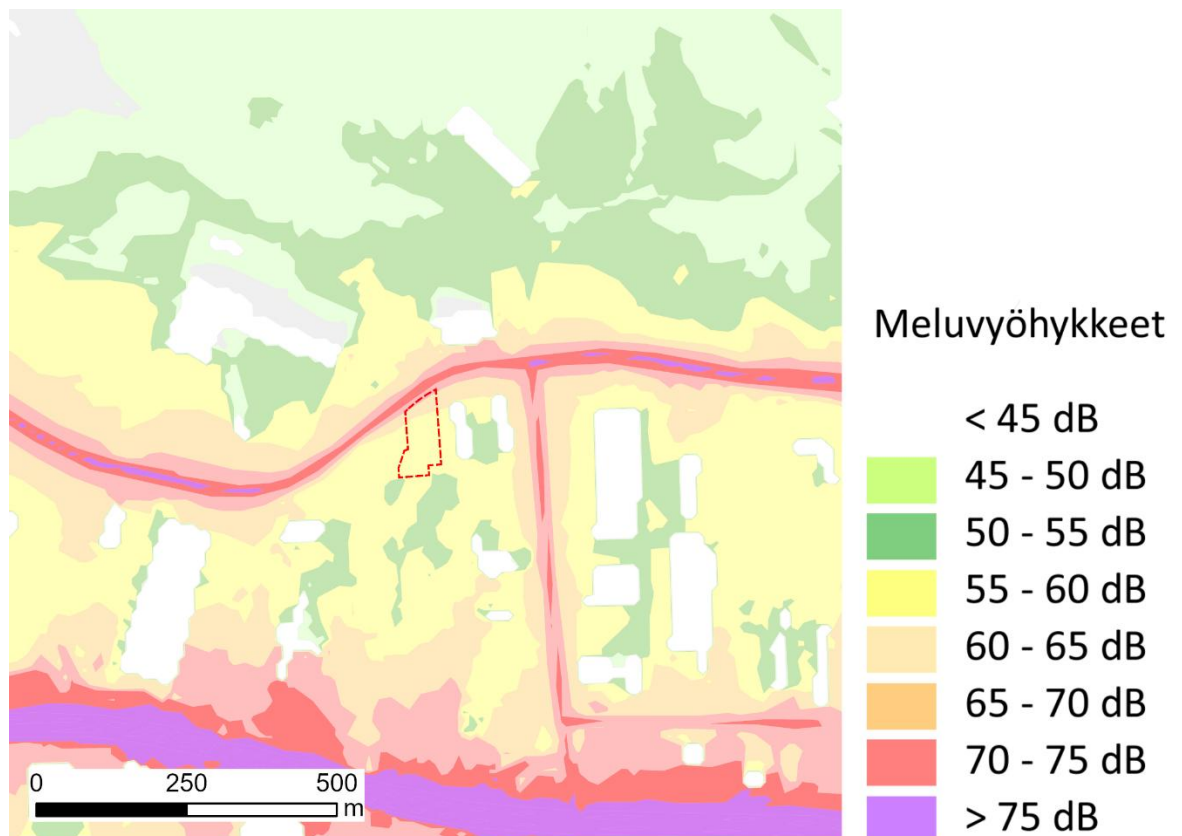
Caruna Oy:n 110 kV:n voimajohto kulkee ilmassa suunnittelualueen läpi pohjois-eteläsuunnassa. Myös voimajohdon yksi kannatinpylväs sijaitsee alueella. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keskijännitemaakaapeleita kulkee Tikkurilantiellä suunnittelualueen ulkopuolella.

Ympäristöhäiriöt

Lento- ja liikennemelu

Alue kuuluu lentomeluvyöhykkeeseen 2 (LDEN 55-60 dB). Alueelle ei saa sijoittaa uusia asuinalueita eikä melulle herkkiä toimintoja.

Suunnittelualueelle kantautuu liikennemelua lähinnä Kehä III:lta, Tikkurilantieltä ja Pakkalan tieltä. Vantaan ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2022 yhteydessä laskettiin liikennemeluvyöhykkeet yhteispohjoismaisella laskentamallilla. Laskennassa käytettiin 2021-vuoden liikennetietoja. Tunnuslukuina on päivääjän keskiäänitasoa LAeq, klo. 7–22, sekä yöajan keskiäänitasoa LAeq, klo. 22–7, joita käytetään yleisesti melutasojen arviointiin. Vantaan teistä on huomioitu maantiet ramppeineen sekä pää- ja kokoojakadut. Suunnittelualueen ajoneuvoliikenteen aiheuttama päivääjän keskiäänitaso LAeq on vuoden 2022 meluselvityksen mukaan pääosin 55–60 dB ja lähellä Tikkurilantietä 60–70 dB.

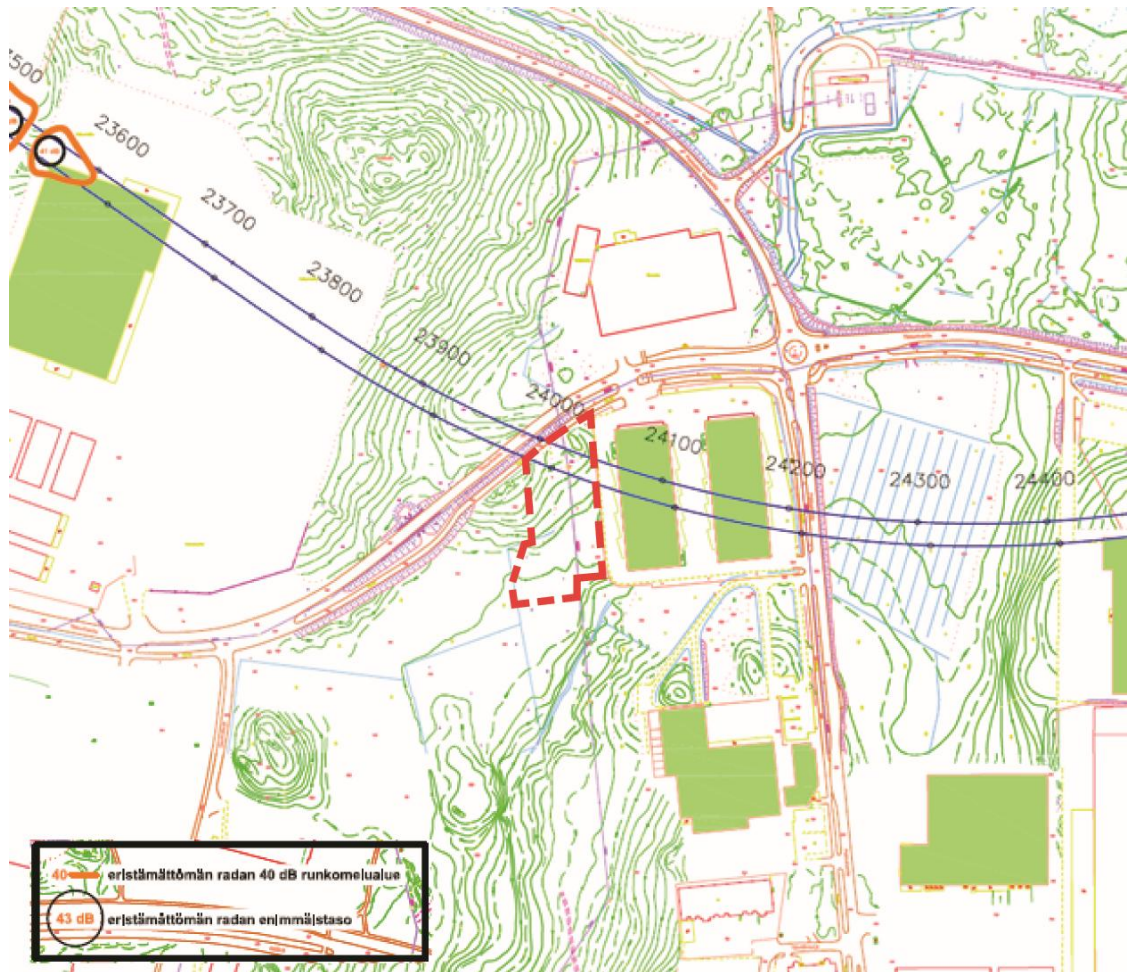
Kuva 19. Ote kartasta Tieliikenteen melu, päiväajan keskiäänitaso LAeq, klo. 7–22 (Ympäristömeludirektiivin mukainen Vantaan meluselvitys 2022, Liitteen 11 mukaisesti)

Tieliikenteen melutaso toimistohuoneissa ei saa suunnittelualueella ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 45 dB (A). Tieliikenteen melutaso kokoontumistiloissa ei saa suunnittelualueella ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 35 dB (A).

Runkomelu ja värinä

Kaavoitusalueen pohjoisosan alla kulkee kehäradan tunneli. Kehäradan tunnelisuunnittelun osana 2009 tehdyn tarkennetun runkomeluselvityksen (Kehärata, tunneliosuuden toteutus-suunnittelu: Runkomelun tarkennettu selvitys 073061–06.1, 2009) tarkoituksena oli varmistaa, että junaliikenne ei aiheuta runkomeluhaittoja tunneliosuuksien ympäristössä kyseisenä ajankohtana sijainneille tai kaavoitetuille rakennuksille ja niissä oleskeleville ihmisille. Tunnelin suunnitteluvaiheessa huomiottiin jo olemassa olleet maanpäälliset rakennukset ja asema-kaavoitetut rakennukset sekä yleiskaavan 2007 suunniteltu maankäyttö.

Vuoden 2009 selvityksen perusteella Kehäradan tunneliosuudelle tarvittiin runkomelueristystä yhteensä 1 300 m, kun molemmat raiteet huomioitiin. Eristykset sijoituivat tunneliosuuden itäpäähän, jossa runkomelua tarkasteltiin asuntojen 30 dB raja-arvon mukaan. Tunneliosuuden muilla alueilla runkomelua tarkasteltiin perustuen toimistotilojen 40 dB raja-arvoon. Selvitys osoitti, että näillä osuuksilla ei muodostu varsinaista eristystarvetta. Muutamissa tunnelin päällä sijaitsevista yksittäisistä kohteissa runkomelutasot olivat 1–5 dB yli raja-arvon, mutta ylitys on niin pieni, että runkomeluhaitat ovat todennäköisesti vältettävissä mahdollisesti meluherkkien tilojen sijoittelulla rakennusten sisällä tai uudisrakennusten sijoittelulla runkomelualan ulkopuolelle. Suunnittelualan pohjoisosan alla kulkevan ratatunnelin aiheuttama runkomelu ei raportin mukaan ylitä suunnittelualueella 40 dB. VTT:n vuoden 2009 raportissa (Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi: Esiselvitys, 2009) tunnusluvulle L_{prn} suositellaan kuitenkin matalampia 35 dB raja-arvoja toimisto, tauko- ja neuvottelutiloissa. Mahdollinen tunnelin aiheuttama runkomelu on huomioitava alueen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Kuva 20. Ote Kehäradan runkomelualuekartasta (Kehärata, tunneliosuuden toteutussuunnitelu: Runkomelun tarkennettu selvitys 073061–06.1, 2009, karttaliite RE07). Yli 40 dB runkomelualueet on merkitty karttaan oranssilla viivalla ja niiden korkeimmat äänitasot mustan ympyrän sisään. Kaavoitusalueen likimääräinen sijainti on merkitty punaisella katkoviivalla.

VTT:n vuoden 2009 raportissa runkomelun arviointia varten on esitetty kolme eritasoista menetelmää. Ensimmäinen taso perustuu varoetäisyyksien käyttöön, toinen ottaa huomioon värähtelyn siirtymiseen ja äänen syntymiseen vaikuttavat tekijät ja kolmas perustuu ääni- ja värähtelymittausten käyttöön. Julkaisussa esitetään myös perusratkaisut runkoääntä aiheuttavan värähtelyn vaimentamiseksi ja arviot erilaisilla ratkaisuilla saavutettavista hyödyistä. Ääni- ja värähtelyn eristäminen perustuu yleensä pehmeään rakennekerrokseen, joka voidaan sijoittaa maaperään (tärinäeste) tai rakennuksen alle. Myös joustavilla rakenteiden liitosratkaisuilla tai ääntä vähän säteilevillä pintarakenteilla voidaan vaikuttaa syntyvään runkoäänen.

Kehäradan aiheuttamia tärinähaittoja arvioitiin Aviapoliksen keskustan kaavamuutoksen yhteydessä vuonna 2023 (Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa: Tärinä- ja runkomeluselvitys 1622621.1, 2023). Selvityksessä todettiin, että suunnittelualueella on ainoastaan vähäinen tärinäriski, koska kaikkien suunniteltujen rakennuksien, myös runkomeluvaimentamattomiin kohtiin sijoittuvien osien, arvioitu tärinätaso oli alle 0.3 mm/s. Tämä johtuu siitä, että tärinä etenee huonosti kalliossa, jossa tunneli sijaitsee, koska se vaatii pehmeää maaperää edetäkseen haitallisena raiteista rakennuksiin. Havainto voidaan yleistää koskemaan myös kaava-alueita, jossa tunneli samoin kulkee syväällä kallion sisällä, jolloin mahdollinen tärinä ei etene. Tärinätason raja-arvo 0.3 mm/s koskee asuinhuoneistoja, hotelleja, palvelutaloja, päiväkoteja ja terveydenhuollon tiloja, kun taas toimistoissa ja vastaavissa, jotka paremmin vastaavat suunnittelualan rakentamista, raja-arvo on suurempi, alle 0.6 mm/s.

Ilmanlaatu/pienhiukkaset

Liikennemääriltään suurimpien väylien läheisyydessä pienhiukkaset muodostavat potentiaalisena terveyshaitana, minkä vuoksi asuinrakennusten tulee sijoittua riittävän etäälle väylistä. Asemakaava-alueelle ei ole tulossa asumista. Alueelle ei ole tulossa myöskään työpaikkoja, joissa olisi jatkuvasti henkilökuntaa paikalla.

Vuodelle 2050 arvioidut liikennemäärät (KAVL) asemakaava-alueen lähellä ovat Kehä III:lla n. 121640 ajon. /vrk, Tikkurilantiella n. 19800 ajon. /vrk ja Pakkalantiella n. 12780 ajon. /vrk.

Saastunut maaperä

Alueella ei ole tiedossa saastuneita maita.

Seveso-laitokset

Tukesin valvomia, vaarallisia aineita käsitteleviä laitoksia (nk. Seveso-laitoksia) sijaitsee useita Viinikkalan alueella. Kaavamuutosalueella ei sijaitse kyseisiä laitoksia, eivätkä laitosten konsultointivähykkeet ulotu kaava-alueelle. Lähin konsultointivähyke ulottuu vajaan 30 m päähän.

Erityistoiminnat

Tikkurilantiella, kaava alueen pohjoispuolella kulkee erikoiskuljetusreitti.

2.1.4 Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa alueen.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

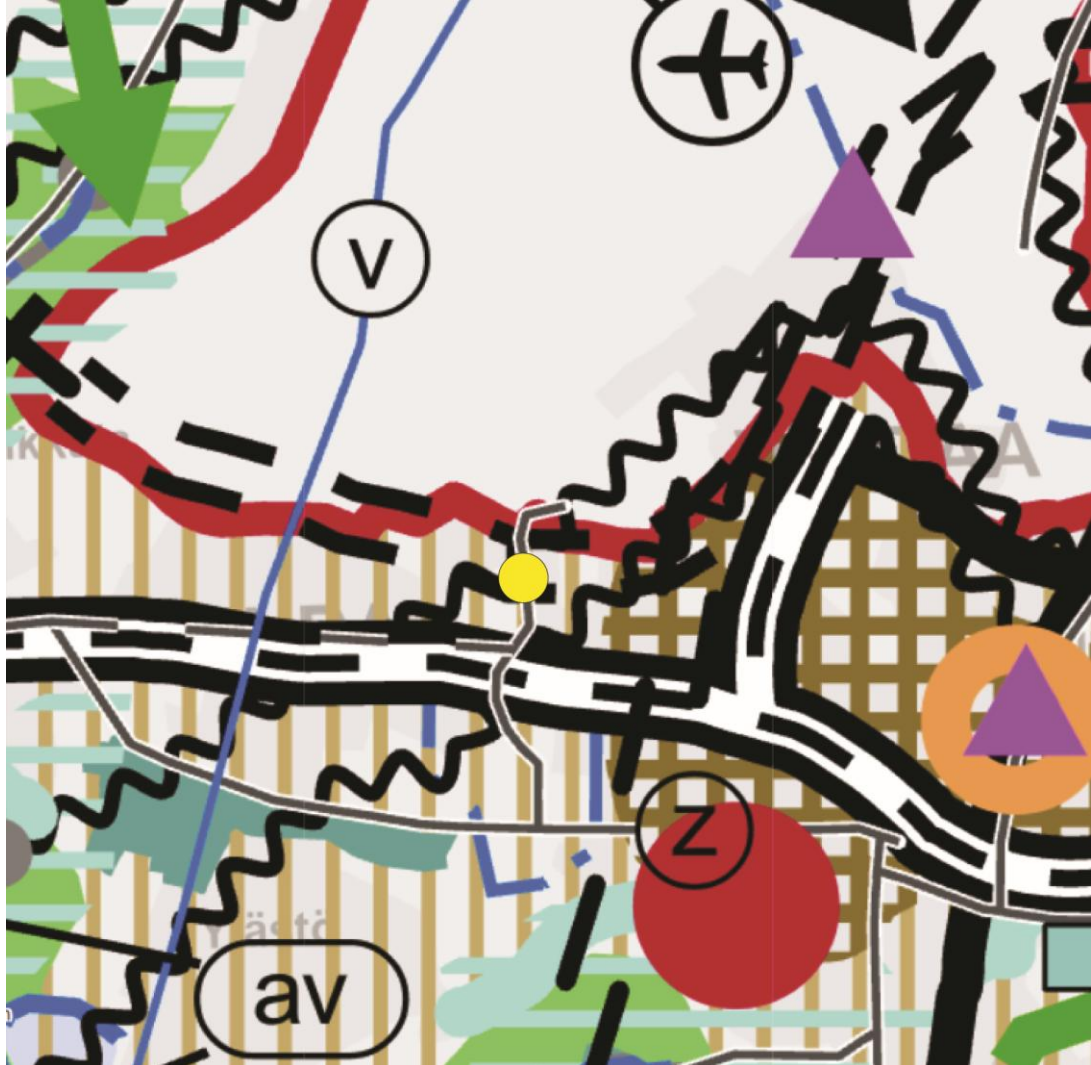
Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Kaava toteuttaa erityisesti tavoitteita:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä (ruuturasteri).

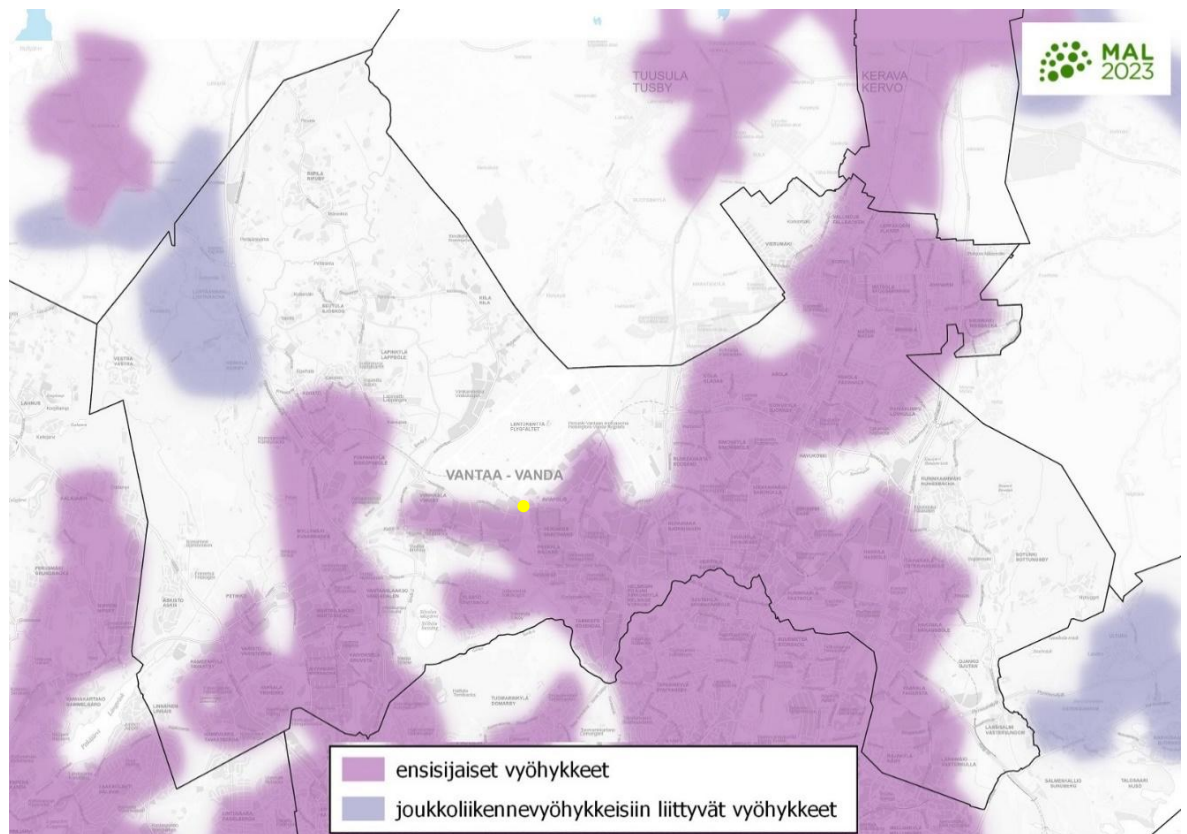
Kuva 21. Ote maakuntakaavayhdistelmästä. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu keltaisella pallolla.

Uusimaa-kaavassa 2050 kaava-alue sijoittuu lentoaseman liikennealueen (punainen paksu viiva) eteläpuolelle taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea pystyviivoitus). Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen yhdyskuntarakennetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseutuihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Vyöhykettä tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata luonnon ja kulttuuriympäristön erityisten arvojen säilyminen sekä edistää ekologisen verkoston kytkeytymistä vyöhykkeen ulkopuoliseen viherrakenteeseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.

Alueen poikki kulkee pohjois-etelän suuntaisesti 110 kV voimajohto (harmaa viiva ja z-merkintä), johon liittyy rakentamisrajoitus. Alueen läpi kulkee itä-länsisuunnassa liikennetunneli (musta kaksoiskatkoviiva). Alue sijoittuu lentomelualueelle (Lden 55–60 dBA).

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

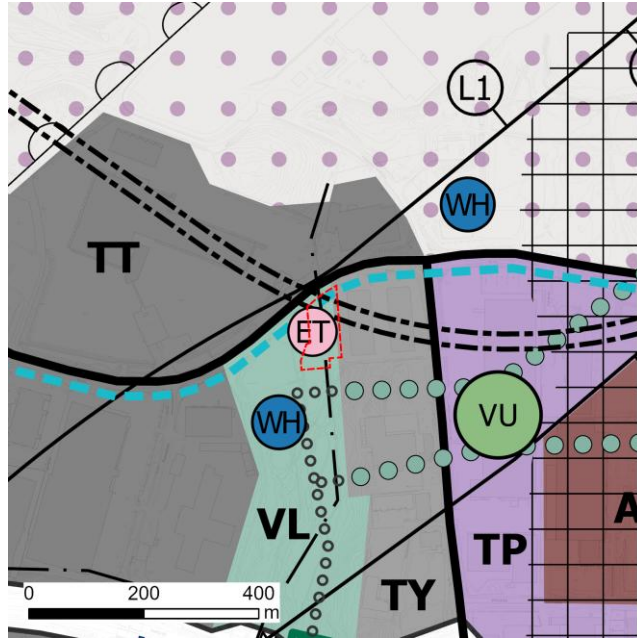

Kuva 22. Ote MAL-kartasta. Suunnittelualan sijainti on esitetty keltaisella pallolla.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki uudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Suunnitteluala sijoittuu kartalla ensisijaiselle MAL-vyöhykkeelle.

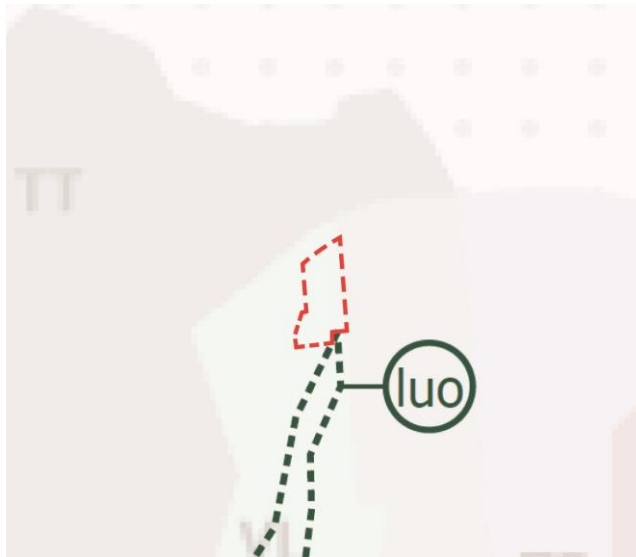
Yleiskaava

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.1.2023 Vantaan yleiskaavan 2020. Yleiskaava 2020 koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta määräyksineen: kaavakartta sekä kaksi liitekarttaa Oikeusvaikutteinen liitekartta 1: Arvokas kulttuuriympäristö ja Oikeusvaikutteinen liitekartta 2: Luonnonmonimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeät alueet (luo-alueet). Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Kuva 23. Ote yleiskaavakartasta. Suunnittelualueen sijainti on esitetty punaisella katkoviivalla.

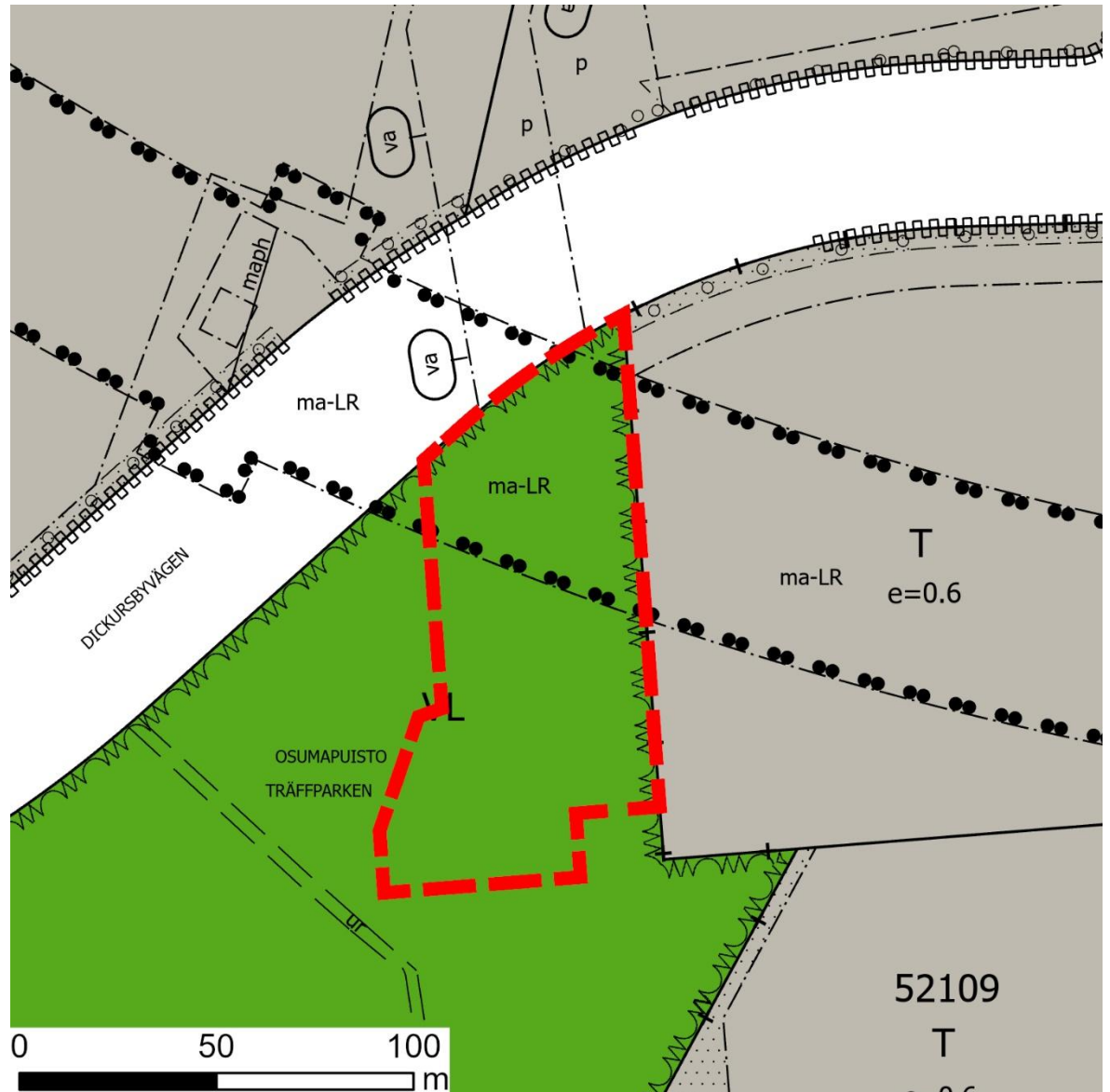
Yleiskaavakartassa kaava-alue sijoittuu pääosin lähivirkistysalueelle (VL) ja sen uloin itäreuna tuotanto- ja varastotoiminnan alueelle (TY). Yleiskaavakartassa on osoitettu kaava-alueelle ohjeellinen sijainti yhdyskuntateknisen huollon laitteelle (ET). Alueen läpi kulkee liikenneyhteyden tai raitiotien tunneliosuus (kaksoispistekatkoviiva), joka on rakennettava niin, ettei liikennöinti häiritse olemassa olevaa eikä yleiskaavassa osoitettua maankäyttöä. Kaava-alueen pohjoisreunassa kulkee tärkeä liikenneyhteys (musta paksu viiva) ja sinne on osoitettu ohjeellinen sijainti pyöräilyn baanalle (sininen katkoviiva), jolle on jatkosuunnittelussa tehtävä riittävä tilavaraus. Alueen läpi kulkee voimajohto (pistekatkoviiva ja z). Alue kuuluu lentomeluvyöhykkeeseen 2 (LDEN 55-60 dB).

Kuva 24. Ote yleiskaavan 2020 oikeusvaikutteisesta liitekartasta 2: Luonnonmonimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeät alueet. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on esitetty punaisella katkoviivalla.

Oikeusvaikutteisen liitekartan 2 mukaan kaava-alueella ei sijaitse luo-alueita, mutta sen välittömässä läheisyydessä eteläpuolella sijaitsee luo-alue, Krakanojan latva-alue, johon kaava-alueen rakentamisella ja hulevesillä voi olla vaikutusta.

Krakanojan ympäristö on luonnonmonimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä rauhoittamaton alue, jonka luontoarvot tulee säilyttää. Karttaan merkitty luo-alue, Krakanojan latva-alue, on pinta-alaltaan 2,1 ha ja on määritelty yleiskaavan kaavaselostuksessa arvokkaaksi puroluontokohteeksi.

Asemakaava

Kuva 25. Ote ajantasa-asemakaavasta. Suunnittelualue on osoitettu punaisella katkoviivalla.

Korttelissa on Viinikkalan kaupunginosan 41 alueella voimassa vuoden 2010 asemakaava nro 530700 (kv. 23.8.2010). Asemakaavassa suunnittelualue on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL). Suunnittelualueen pohjoisosan läpi kulkee maanalainen rautatietunneli (ma-LR), jolle ei ole Viinikkalan kaupunginosassa 41 tehty erillistä maanalaista asemakaavaa.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko 1.12.2020

Työssä on määritelty pyöräliikenteen pääreitit sisältävä Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko vuodelle 2030, verkon mitoituspäätökset ja laatuksiperusteet sekä kunnossapidon luokitus. Lisäksi tavoiteverkolta on tunnistettu merkittävimmät kehittämiskohteet. Työ toimii kaavoituksen, tarkemman suunnittelun ja investointisuunnittelun pohjana.

Suunnittelualueeseen rajautuvaa Tikkurilantietä pitkin on linjattu Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkossa kulkemaan tulevaisuudessa pyöräilyn baana ja pyöräilyn laatuksikäytävä. Baana on tavoitteena toteuttaa 6,4–6,6 leveänä väylänä, jossa on kaksi pyöräilykaistaa ja jalankulkuväylä. Tämänhetkinen yhdistetty jalankulku- ja pyörätie on noin 4,5 m leveä. Raportissa kohdan pyöräväylän leveyden puutteen on määritelty olevan merkittävä ja tärkeydeltään kuuluvan priorisointiluokkaan 2.

Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko

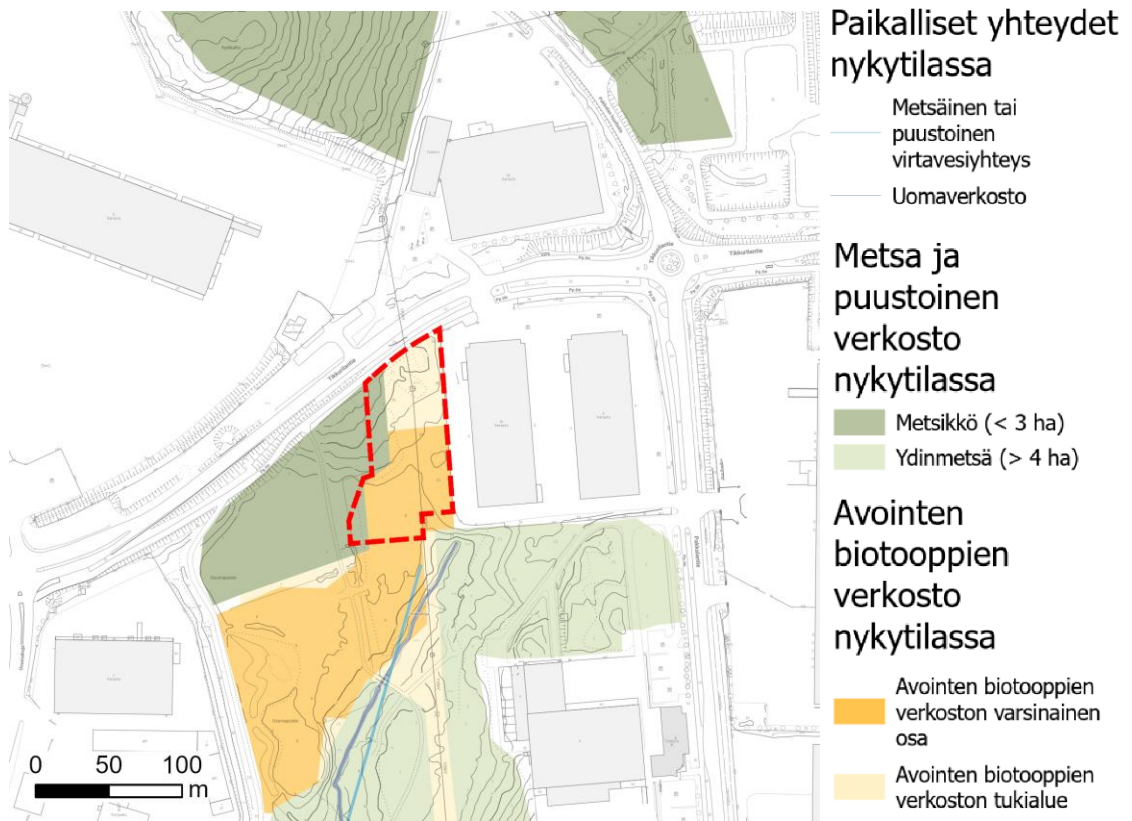
- Baana
- - - - - Baana, vaihtoehtoinen linjaus
- Pääpyöräreitti I
- Pääpyöräreitti II
- - - - - Pääpyöräreitti II, yhteystarve

Kuva 26. Ote kartasta Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko, WSP Finland Oy 1.12.2020, s. 10, kuva 4). Suunnittelualueen sijainti on osoitettu oranssilla pallolla.

Vantaan ekologiset verkostot- raportti 2023

Vantaan ekologiset verkostot- raportin 2023 tarkoituksena oli kokonais kuvan muodostaminen Vantaan ekologisista verkostoista sekä kehittämistarpeiden ja -ehdotusten määrittely kaavoituksen tueksi. Laajat ja laadukkaat ydinalueet ja niiden väliset yhteydet mahdollistavat lajien elämisen, lisääntymisen ja liikkumisen. Toimiva ekologinen verkosto on myös edellytys monimuotoiselle luonnolle. Kaava-alue ja sen ympäristö on raportin mukaan osa tärkeää ekologista verkostoa Vantaalla.

Vantaan ekologiset verkostot- raportin mukaan kaava-alueen eteläosa niittyineen on osa suurempaa Osumapuiston avointen biotooppien verkostoa. Kaava-alueen pohjoisosa on avointen biotooppien verkoston tukialuetta, samoin kuin kaava-alueen eteläreunasta sähkölinjan alla etelään Osumapuistossa jatkuva alue. Kaava-alueen länsireuna on osa Osumapuiston pohjoispuolen alle 3 ha kokoista metsikköä. Osumapuiston eteläosassa oleva suurempi metsäalue muodostaa 4 ha suuremman ydinmetsän kokonaisuuden. Kaava-alueen eteläpuolella virtaa Krakanoja, joka on selvityksen mukaan tärkeä paikallinen metsäinen tai puustoinen virtavesiyhteys ja tärkeä osa Vantaan uomaverkosta.

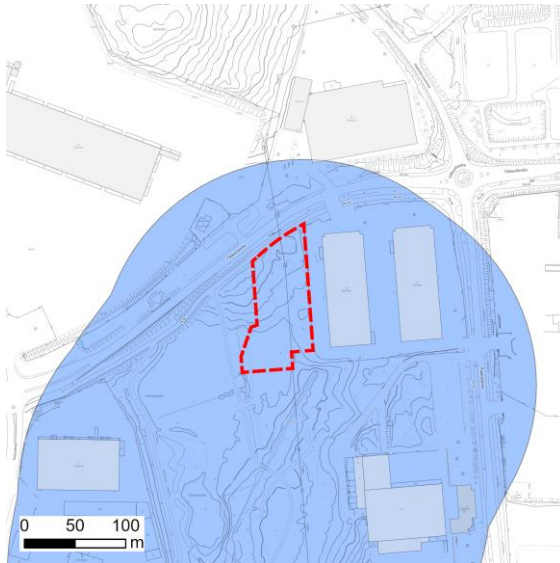
Kuva 27. Kaava-aluetta ympäröivät ekologiset verkostot kartalla (Vantaan ekologiset verkostot- raportin 2023 aineistosta). Suunnittelualue on rajattu punaisella katkoviivalla.

Herkät vesikohteet

Alue sijaitsee Vantaan kartta-aineiston määritelmän mukaan herkkien vesikohteiden 200 m puskurivyöhykkeellä. Herkkien vesikohteiden on katsottu olevan erityisen herkkiä pH:n muutoksille ja kohonneille kiintoaineiden pitoisuuksille esimerkiksi arvokkaan lajiston, virkistyskäytön tai luonnontilaisuuden takia.

Maankäytön hankkeiden ja työmaiden sijaitessa herkän vesikohteen 200 metrin puskurivyöhykkeellä, saa vesikohteeseen purettavien käsiteltyjen työmaavesien kiintoainepitoisuus pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen mukaan olla viikkokeskiarvona ≤ 30 mg/l tai vastaava tapauskohtainen sameus (NTU) ja pH välillä 6–9.

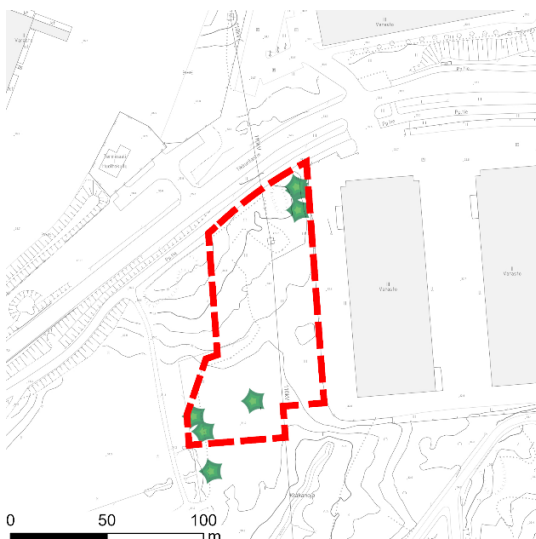
Kartta-aineisto on tarkoitettu työmaavesien hallinnan ennakkosuunnittelun tueksi, mutta sitä voi hyödyntää myös muussa maankäytön, rakentamisen ja luonnonsuojelun suunnittelussa.

kuva 28. Herkät vesikohteet: Herkkien vesikohteiden 200 m puskurivyöhyke (<https://kartta.vantaa.fi/>).

Arvopuut

Kaava-alueen koilliskulmassa sijaitsee kolme maisemakuvassa selkeästi muuta kasvillisuutta korkeampina erottuvaa vanhaa mäntyä, jotka on luokiteltu arvopuiksi. Alueen lounaisosassa sijaitsee lisäksi arvopuiksi luokiteltu kuusi ja kaksi mäntyä. Arvopuut tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Rakennuksen, portaalin ja maanalaisten johtojen takia vain koilliskulman arvopuut voidaan säilyttää.

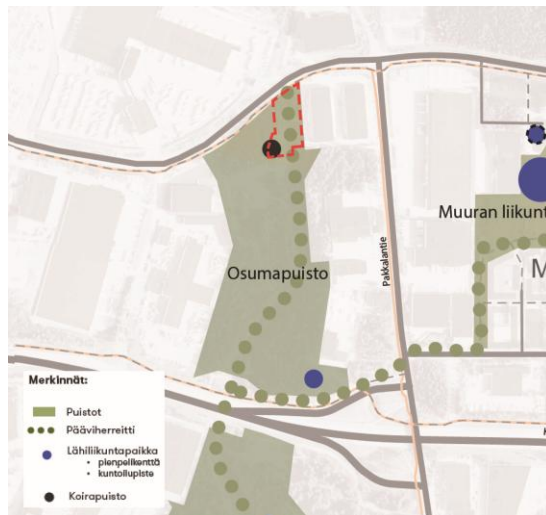

kuva 29. Arvopuut (<https://kartta.vantaa.fi/>).

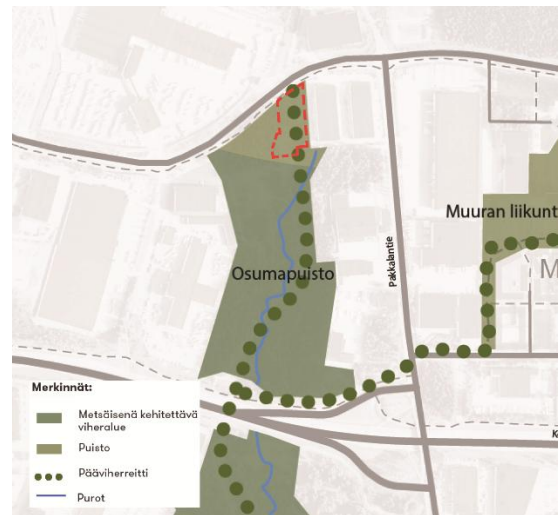
Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 8.4.2024

Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.4.2024. Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteilla mahdollistetaan alueen kokonaisvaltainen suunnittelu. Työ sisältää neljä osaa: Kiehtova kaupunki, käveltävä kaupunki, vihreä kaupunki ja resurssiviisas kaupunki.

Osumapuisto liittyy suunnitteluperiaatteissa osioon vihreä kaupunki. Veromiehen alue muuttuu kivisestä teollisuusalueesta monimuotoiseksi ja vehreäksi uudeksi kaupunginosaksi. Aviapoliksen kaupunkivihreän mallin tavoitteena on säilyttää metsäsaarekkeita, luoda vehreydellä viihtyisyyttä ja hyödyntää erilaisia urbaaniin ympäristöön soveltuvia luontopohjaisia ratkaisuja. Monipuolinen puu- ja kasvilajisto aukioilla ja viherkaduilla sekä korttelipihojen riittävä ekologisuus takaavat luontohyötyjen kokonaisuutta. Osumapuisto on suunnitteluperiaatteissa osin metsäisenä kehitettävä viheralue. Pääviherreitin ohjeellinen sijainti kulkee kaava-alueen läpi. Todellisuudessa osumapuiston läpi kaava-alueen länsipuolella kulkee jo kaksi erillistä rinnakkaista ulkoilureittiä, jotka kattanevat reittitarpeen. Osin kaava-alueen lounaiskulmaan on kaavailtu mahdollinen sijainti koirapuistolle, joka voitaneen tarvittaessa sijoittaa johonkin toiseen kohtaan Osumapuistoa.

A

B

Kuvat 30 A ja B. Otteet kartoista A. Viherverkostot: Toiminnot ja liikuntapaikat, sekä B. Viheralueet ja viherreitit (Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 2024). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty punaisella katkoviivalla.

Korkeusrajoitukset

Alueella on lentokentän läheisyyden takia rakentamiselle korkeusrajoituksia, jotka tulee huomioida suunnittelussa ja rakentamisessa.

Rasitteet

Alueella on rasitteena voimansiirtolinja ja ratalain mukainen rautatieoikeus.

Muuta

Kehärata kulkee tunnelissa suunnittelualueen alapuolella. Kehäradan rautatietunnelin lähiympäristössä toteutettavasta louhinta- ja rakennushankkeesta tulee tehdä riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin perustuvat suunnitelmat. Kaikkiin rautatietunnelin lähialueella tehtäviin louhintoihin tarvitaan erillinen louhintalupa. Suunnittelussa ja louhinnassa tulee huomioida seuraavat ohjeet: *Kehärata, rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana: yleisiä ohjeita louhinta- ja kalliorakentamistöihin, Pöyry Finland Oy 4.4.2024.*

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VI-REILLETULO

Vantaan kaupunki ja Vantaan energia sähköverkot Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 29.9.2022. Kaavamuutos hyväksyttiin vuoden 2023 työohjelmaan ja sai numeron 002527. Kaavoitus tuli vireille 6.9.2023.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, VR-Yhtymä Oy, Caruna, Finavia ja HSL, Elisa Oyj, Telia, DNA, ClobalConnect, ELTEL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Asukastilaisuuksia ei järjestetty. Asemakaavaehdotuksen (nro 002527) vireilletulo vaiheessa mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 4.10.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta. 17.2.2025 päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin mielipiteet 4.3.2025 mennessä ja niitä saatiin 0 kappaletta. Alkuperäisestä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteensä antoivat Caruna Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), KOy AB Pakkalantie 30, Vantaan energia Oy ja Vantaan energia sähköverkot Oy sekä Vantaan kaupunginmuseo. HSL:llä ei ollut erityistä lausuttavaa alkuperäisestä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Muut mielipiteet ja niiden vastineet on esitetty tiivistetysti alla:

HSY:

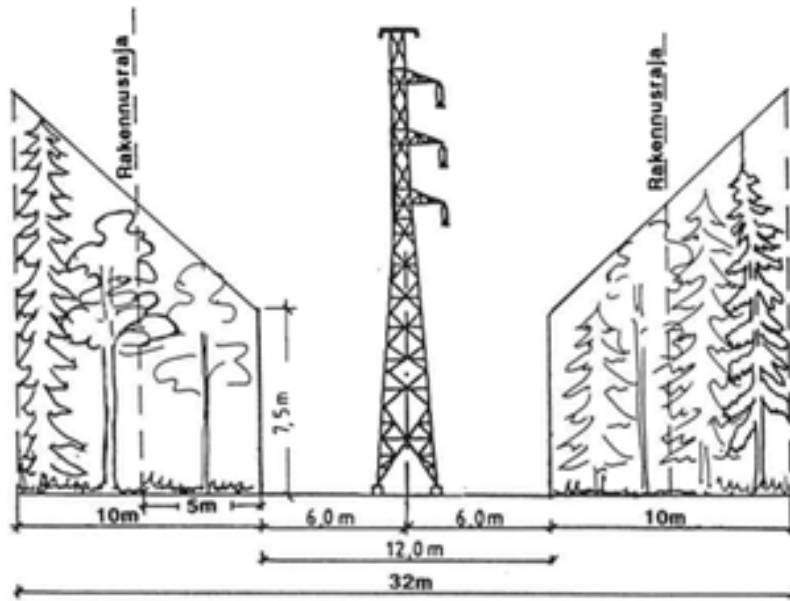
Kaavamuutosalueen rajalla viereisen kiinteistön 92-52-109-7 reunalla sijaitsee aluetta palvelevat yleiset vesihuoltolinjat. Asemakaavoituksessa on huomioitava riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon putkille ja laitteille, sekä vesihuollon tarvitsema suojaetäisyys sähköasemasta ja voimajohdosta. Vesihuoltolinjat tulee säilyä kunnossapidettävissä ja tarvittaessa aukikaivettavina. Kaavamuutosalueen jatkosuunnittelu tulee toteuttaa tiiviissä yhteistyössä HSY:n kanssa. Vastine: Tilavaraukset ja suojaetäisyys, sekä kunnossapitotarve on huomioitu suunnittelussa ja HSY:tä on konsultoitu asiasta sähköpostitse.

Tukes:

Tukesin valvonnassa oleva lähin laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavasta kohde sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä. Laitoksen konsultointivyöhykkeeksi on määritetty 200 metriä. Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella fyysikaalista vaaraa aiheuttavien onnettomuuksien vaikutukset eivät ulotu laitokselta suunnittelualueelle eikä sähköaseman katsota aiheuttavan vaaraa laitoksen toiminnalle. Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella.

Caruna Oy:

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähkönjakeluverkkoa. Kaava-alueen halki kulkee 110 kV ilma-johto ja kaava-alueella on myös kannatinpylväs. Voimajohdolle on lunastettu käyttöoikeuden rajoitus poikkileikkauskuvan mukaisesti.

Kuva 31. Voimajohdon käyttörajoitukset (Caruna Oy:n vastine).

Johtoalueelle ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia tai rakennelmia. Istutuksien korkeus on oltava rajoitettu koko kasvukauden aikana maksimissaan kahteen (2) metriin. Reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 metrin korkuinen ja muulla osalla reunavyöhykettä niin korkea kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta. Johtoalueella tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee aina pyytää Carunalta erillinen risteämälausunto. Sähköaseman sijoittamisesta ja liittymisestä Carunan voimajohtoon tulee sopia Carunan kanssa erikseen. Tarvittavat johtosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä reitti. Vastine: Lausunto on huomioitu suunnittelussa. Sähköasemarakennuksen rakennusala on sijoitettu kaavamuutoksessa voimajohdon rakennusrajan ulkopuolelle. Voimajohdon ympärille on merkitty 22 m levyinen vaara-alue, johon ei esitetä istutettavaksi korkeaksi kasvavaa puustoa. Rakennuttajaa on informoitu risteämälausunnon tarpeesta. Vantaan energia sähköverkot Oy neuvottelee Carunan kanssa mahdollisista johtojen siirroista.

Vantaan energia Oy ja Vantaan energia sähköverkot Oy:

Korjaus OAS tekstiin sivulle 2: "Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy ovat jättäneet asemakaavamuutoshakemuksen uuden sähköaseman rakentamiseksi Osumapuistoon Viinikkalan kaupunginosassa." Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelien sijainti sekä Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkien sijainti suunnittelualueen läheisyydessä esitettiin kaavoittajalle. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Vastine: OAS tekstiin on tehty pyydetty korjaus.

KOy AB Pakkalantie 30:

KOy:n nykyinen tuotantolaitos tuottaa ja järjestää kunnan ruokapalveluja Helsingin Palvelukeskukselle ja ko. palvelut tulee turvata. Tuotanto tulee jatkua keskeytyksettä ja ilman oleellisia katkoksia. Sähkönsyöttö tuotantolaitokselle tulee turvata keskeytymättömänä. KOy ottaa kantaa yleiskaavaan merkittyihin virkistysalueyhteyksimerkintöihin ja ehdottaa reittien siirtämistä. Vastine: Vantaan energia sähköverkko Oy:n mukaan sähkönsyöttö tuotantolaitokselle jatkuu keskeytymättömänä myös rakentamisen aikana ja sen jälkeen. Suunnittelualue ei ulotu kyseisten yleiskaavaan merkittyjen virkistysalueyhteyksien kohdalle, eikä tässä kaavatyössä siksi oteta kantaa niiden sijaintiin.

Vantaan kaupunginmuseo:

Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseota ei ole tarpeen kuulla kaavan jatkovaiheissa, mikäli suunnitelmaan ei tule kulttuuriympäristöön liittyviä merkittäviä muutoksia.

Finavia Oy:

Finavia pitää hyvänä, että toimenpiteillä turvataan lentoaseman ja sitä ympäröivien alueiden kehittämisen energiahuoltoa. Finavia katsoo, että suunnittelussa tulee tarpeen mukaan huomioida kohteen läheisyyteen suunniteltava vetyasema. Finavia katsoo, että hankkeet tulee yhteensovittaa siten, että näistä ei missään tilanteissa aiheudu haittaa tai vaaraa lentoasemalle tai lentoliikenteelle. Uusi asema sijoittuu lentoaseman LL-alueen ulkopuolelle, mutta kiitotien 1 läheisyyteen. Sijoituspaikka sijaitsee noin 300 m etäisyydellä kiitotien 1 jatkeella ja noin 800 m jatkeelta sivuun. Kohteen sijainnin vuoksi Finavia muistuttaa, että mahdollisesti aseman rakentamiseen käytettävälle nostureille tms. pysyville ja väliaikaisille rakenteille ja laitteille on haettava lentoestelupa, mikäli niiden korkeus ylittää 30 m maan- tai merenpinnasta. Vastine: Tukesilta ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta tiedusteltiin sähköpostitse, onko turva-etäisyys suunnitellun vetyaseman ilmoitetun sijainnin ja tulevan sähköaseman välillä riittävä. Tukesin ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen mukaan, annetuilla tiedoilla, tarvittava turvaetäisyys toteutuu, mutta yksityiskohtiin ei voida ottaa tarkemmin kantaa ilman vetyaseman kattavaa kemikaali-ilmoitusta. Sähköaseman rakennuttajaa on informoitu lentoesteluvan tarpeesta rakentamiseen käytetyille yli 30 m korkeille rakenteille ja kaavassa on annettu aiheesta kaavamääräys.

Asemakaavamuutosehdotus 002527 ja maanalainen asemakaavaehdotus 412200ma oli nähtävillä 26.3.-24.4.2025. Niistä pyydettiin 17 lausuntoa ja saatiin 6. Carunalla, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä (HSY) ja Uudenmaan ELY-keskuksella ei ollut huomautettavaa kaavaehdotuksista. Uudenmaan liitto ilmoitti, että ei anna lausuntoa. Telia Finland Oyj:llä ja Väylävirastolla oli enemmän lausuttavaa, lausunnot tiivistetysti ja niiden vastineet alla.

Telia Finland Oyj:

Telialla on verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua. Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitella mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne mahdollisia. Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Telia haluaa osallistua hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Mahdolliset siirron kustannukset tulee siirrättäjälle.

Vastine: Tieto siirtotarpeista ja siirron ehdoista on välitetty rakennuttajalle, joka tulee huomioidaan ne kaapeleita siirrettäessä.

Väylävirasto:

Suunnittelualueen kohdalla Kehärata kulkee maanalla kallioon louhitussa rautatietunnelissa (välillä rata-km 24+000 – 24+050). Alueen läheisyydessä sijaitsee myös Kytökallion pystykuilurakennus. Rautatietunnelin katto sijoittuu alueella noin tasoon - 10 (N60). Kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheuttaa vaaraa junaturvallisuudelle. Väylävirasto muistuttaa, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa

ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014".

Asemakaavassa tulee huomioida em. ohjeessa esitetty rautatietunnelin varoalue ja käyttöoikeuden rajoitustaso. Ohjeessa rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kalliorakenteita ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Varoalueella on mm. rautatietunnelin tiivistys- ja lujitusrakenteita, kaivosvennyksiä, kallioankkureita ja kalliorakenteita. Suunnittelualueella rautatietunnelin varoalue, maanalaisten tilojen ja rakenteiden suojaetäisyys, ulottuu tunnelin leveyssuunnassa 15 metriä rautatunnelin kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Rautatietunnelin varoalueen kohdalla maanpäällisen rakentamisen ohjeellinen alin sallittu rakentamistaso, käyttöoikeuden alaraja, on määritelty pohjavesiolosuhteiden, kallio- ja tunneliteknisten lähtökohtien perusteella. Suunnittelualueen kohdalla käyttöoikeuden rajoitustaso on nykyisessä kallion pinnan tasossa. Edellä mainitun käyttöoikeuden rajoitustaso sekä rautatietunnelin varoaluerajat ohjaavat maanpäällisen rakentamisen suunnittelua ja toimivat rajatasoina, joiden alittaminen varoalueen kohdalla vaatii aina erillistarkasteluja pinta- ja pohjavesiolosuhteiden sekä kalliomekaanisten tekijöiden osalta. Myös käyttöoikeuden rajoitustason ja rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella on arvioitava rakentamisen mahdolliset vaikutuksen rautatietunneliin.

Lentokentän läheisyydessä on lisäksi huomioitava alueen maa- ja kalliooperässä esiintyvän glykolien hajoamistuotteita sisältävät haitta-aineet, joiden kulkeutuminen rautatietunneliin ja sen rakenteisiin on estetty suojarakenteilla. Haitta-aineiden mahdollista kulkeutumista Lentoaseman tunneliin tulee tarkastella alueen kaikissa rautatietunnelin läheisyydessä suunniteltavissa rakennushankkeissa. Alueelle suunniteltavat rakennushankkeet eivät saa vaarantaa suojarakenteita eikä pohjavesiolosuhteita saa tapahtua sellaisia muutoksia, jotka johtavat kyseisten haitta-aineiden kulkeutumiseen suojaamattomaan rautatietunneliin.

Vastine: Kaavassa on kaavamääräys, joka varmistaa turvallisen rakentamisen maanalaisten tilojen lähelle "Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille." Ohje, jossa on esitetty Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014" on toimitettu rakennuttajalle, joka huomio sen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Muistutuksia ei jätetty.

Kaavakarttaan ja -määräyksiin ei tehty muutoksia. Kaavaselostukseen päivitettiin kaavaprosessin vaiheet ja liitettiin lausuntojen tiivistelmät ja vastineet.

Viranomaisyhteistyö

Hankkeesta on käyty sähköpostitse keskustelua Finavian, HSY:n, Tukesin ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyysedelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme,

että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittävät palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Lentokenttäalueesta tehdään Euroopan ympäristöystävällisin.

MAL-tavoitteet:

- Rakennetaan Helsingin Seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävästi liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7(SA1))

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävästi rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkreettiset valtuustokauden 2021–2025 strategiat. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohdina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävästi ja monimuotoisesti liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.

- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Maanomistajan tavoitteet

Vantaan kaupungin tavoitteena on yhdessä Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n kanssa korvata uudella sähköasemalla nykyinen Tolkinkylän sähköasema, joka on hankalassa paikassa eikä vastaa tulevaisuuden tarpeita, sekä tukea kehittyvän Aviapolis alueen ja lentokentän sähkönsaantia ja huoltovarmuutta. Sähköasemalle on tarve 2030-luvulla.

Kaavamuutoksella varataan myös tilaa tulevalle pyöräilybaanalle, sekä huomioidaan viereisellä itäpuoleisella tontilla sijaitsevien vesihuoltolinjojen suoja-alue. Tavoitteena on hulevesien viivyttäminen kaavamuutosalueella ennen Krakanojaan johtamista, sekä Krakanojaa ympäröivän alueen luontoarvojen säilyttäminen. Nykyistä puustoa, erityisesti arvopuita pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon. Avointen biotooppien verkoston jatkuvuus suunnittelualueella pyritään turvaamaan. Nykyiset voimajohdot ja niiden suoja alueet huomioidaan suunnittelussa.

Tavoitteena on myös toteuttaa alue resurssiviisaasti ja ilmastokestävästi ja toteuttaa vihertehokkuuden tavoiteluku.

Osallisten palautteista tulleet tavoitteet

Viereisen idänpuoleisen tontin vesihuoltolinjojen suoja-alueet huomioidaan suunnittelussa. Alueen läpi kulkevat voimajohdot ja niiden varoalueet huomioidaan suunnittelussa. Alueen alapuolella oleva rautatietunneli ja sen varoalueet huomioidaan suunnittelussa.

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastomuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vihertehokkuuden tavoiteluku on alueella 0,8 (Aviapolis, muut alueet, palvelujen alueet).

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavaratkaisussa on parhaimman mahdollisen lopputuloksen aikaansaamiseksi etsitty vain yksi paras vaihtoehto.

Kuva 32. Asemakaavaratkaisu (Arkitehtitoimisto Olla Oy).

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavamuutoksessa osa Osumapuiston lähivirkistysalueesta on muutettu sähköasemaa varten sähkönsaannin- ja jakelun turvaamiseksi Aviapoliksen alueella yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi. Asemakaavamuutoksessa sähköaseman rakennusala on sijoitettu kiinni nykyisten voimajohtojen rakennusrajoitusalueen reunaan ja sähköaseman sähköportaaleille ja maanalaisille johdoille on kaava-alueen eteläreunassa varattu niille välttämätön tila. Sähköaseman rakennusten mitoitus on vakio siten, että sähköaseman sisällä olevat tekniset laitteistot ja niiden vaatima tila ja etäisyydet toisistaan määrittävät suoraan rakennusten ulkomitat ja muodon. Tilavaraukset on minimoitu siten että laatuvaatimukset täyttyvät eikä synny hukkatilaa. Teknisten vaatimusten määrittämää rakennusten mitoitusta ei voi muuttaa toiminnallisuuden kärsimättä. Alkuperäisessä OAS-vaiheen viitesuunnitelmassa ei ollut täysin huomioitu nykyisen voimajohdon asettamia rakentamisrajoituksia ja rakennusala on siksi siirretty alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen useita metrejä länteen päin.

Alun perin tehdyssä OAS-vaiheen viitesuunnitelmassa ei ollut huomioitu tarpeeksi Krakanojaa ympäröivän alueen luontoarvoja kaakkoiskulman osalta. Asemakaavamuutoksessa on katsottu parhaaksi rajata reilusti suunnittelualueen ulkopuolelle kaakkoiskulman lähellä sijaitseva Krakanojan uomaa ympäröivä arvokas luontoalue, joka on merkitty myös Yleiskaavan 2020 oikeusvaikutteisessa liitekartassa luo-alueeksi. Kulmasta ulos rajattu alue olisi joka tapauksessa ollut pehmeänä ja liestyneenä maa-alueena rakennettavuuden kannalta erittäin ongelmallinen rakennettava. Kaakkoiskulman rajaaminen pois kaava-alueesta on siirtänyt sähköportaalien rakentamisaluetta länteen päin, jolloin menetetään pieni osa Osumapuiston metsästä. Kyseinen metsä on määritelty luontoselvityksessä harvennetuksi tasarakenteiseksi vartuneeksi metsäksi, jossa on vain hyvin niukasti tai ei ollenkaan lahopuuta ja jolla ei havaittu erityisiä luontoarvoja. Kaavaratkaisulla on arvotettu Krakanojaa ympäröivän, yleiskaavassa arvokkaaksi luontoalueeksi (luo-alue) arvioidun alueen luontoarvojen turvaaminen tärkeämmäksi kuin poistuvan metsäkaistaleen säilyttäminen. Sähköportaalien vaatiman tilan takia molempien säilyttäminen ei ole kaavaratkaisussa ollut mahdollista. Krakanojan luontoarvojen

turvaamiseksi kasvipeitteinen hulevesien viivytyksallas on sijoitettu alueen kaakkoiskulmaan, niin että hulevesiä viivytetään alueella ennen niiden valumista Krakanojan uomaan. Kaava-alueen eteläreunaan, Osumapuiston niittyalueen reunaan on kaavassa merkitty pensasaita. Pensasaitaan tulee valita Osumapuiston puistoympäristöön sopivia Suomessa luonnonvaraisina esiintyviä marjapensaslajeja, jotka tarjoavat elinympäristön ja ravintoa linnuille. Tämä ratkaisu tukee Osumapuistossa jo olevaa linnustoa ja niiden elinympäristöä.

Koillisnurkan arvopuut ja niitä ympäröivä alue on merkitty säilytettäväksi. Lounaiskulman arvopuuta ei rakennuksen sijoittumisen, sähköportaalien ja maanalaisten johtojen vuoksi pystytty säilyttämään. Kaava-alueelle tulevan tekniikan ja maanalaisten voimalinjojen vuoksi suurinta osaa alueesta ei pystytä säilyttämään muokkaamattomana, eikä maanalaisten voimalinjojen mahdollisen tulevan huoltotarpeen takia sijoittamaan alueelle myöskään uutta istutettavaa puustoa poistettavan tilalle. Uuden puuston istuttamista rajoittaa lisäksi alueen halki kulkeva olemassa olevan sähkölinjan turva-alue, jossa korkeaksi kasvava puusto ei ole sallittua. Koska suurin osa kaava-alueesta on tällä hetkellä osana avointen biotooppien verkostoa, alueen län-sireuna ja osa itäreunasta muutetaan rakentamisen jälkeen avoimena hoidettavaksi niityksi, niin että avointen biotooppien verkoston yhteys säilyy. Kaava-alueelle johtava tie on sijoitettu alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen kohtaan, jossa maansiirtoa tarvitaan mahdollisimman vähän, mutta koilliskulman arvopuut ja niiden juuristoalue silti säästävät.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavamuutoksella muutetaan Osumapuiston koilliskulma nykyisestä lähivirkistysalueesta (VL) yhdyskuntateknistä huoltoja palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) sekä katualueeksi. Maanalaisessa asemakaavassa määritellään alueen alla oleva maanalainen rautatiealue (ma-LR).

Kuva 33. Ote kaavakartasta.

4.1.1 Mitoitus

Yhdyskuntateknistä huoltoja palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue, ET on pinta-alaltaan 0,69 ha. ET-alueen rakennusoikeus on 1 200 k-m² ja tehokkuusluku $e = 0,17$. Katualueen pinta-ala on noin 157 m². Alue on yhteensä pinta-alaltaan noin 0,7 ha. Maanalaisessa kaavassa maanalainen rautatiealue (ma-LR) on pinta-alaltaan 0,26 ha.

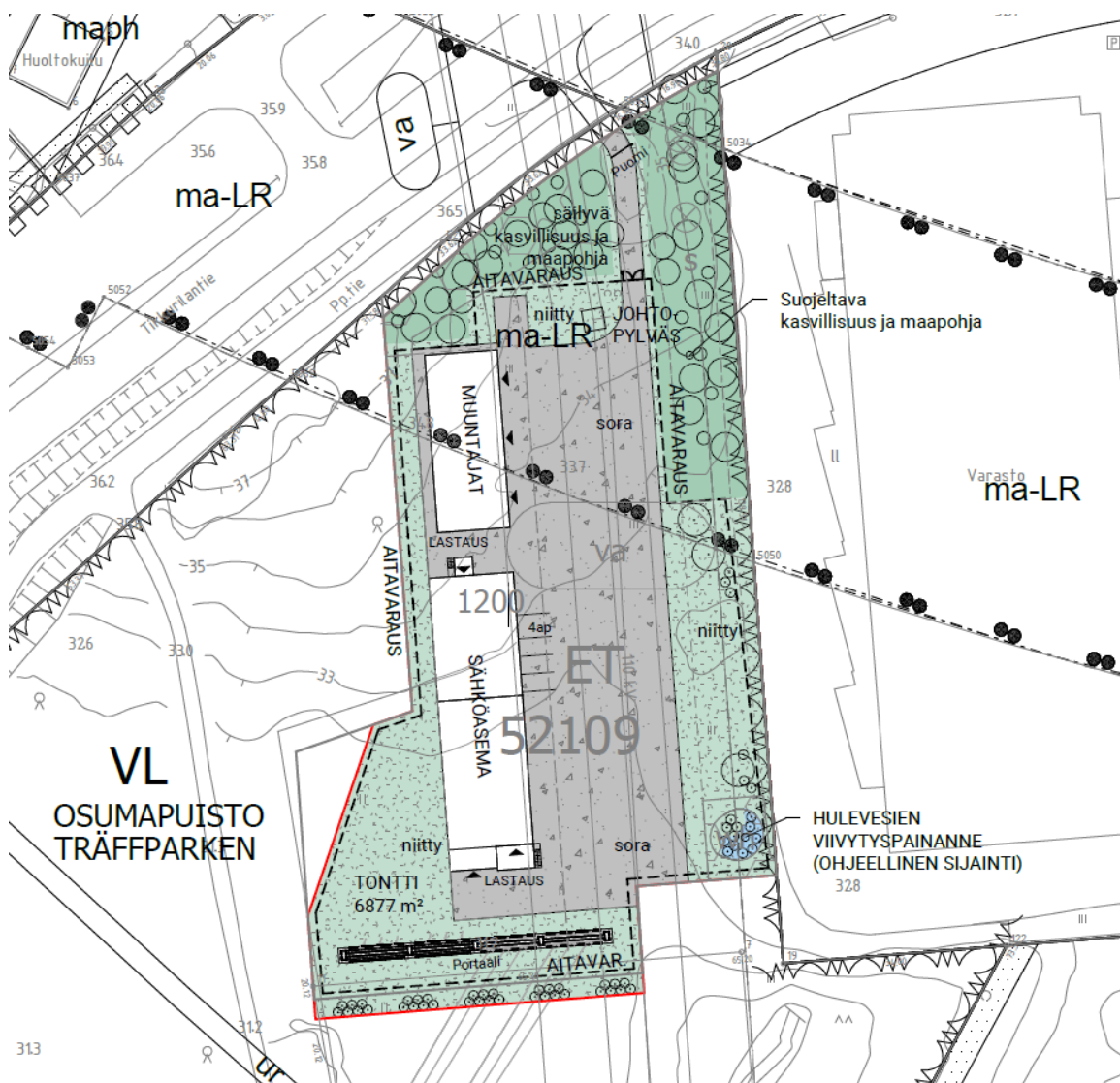
Tontilla on varattava riittävästi tilaa ajoneuvojen asianmukaista säilyttämistä varten. Pysäköintipaikkojen tarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

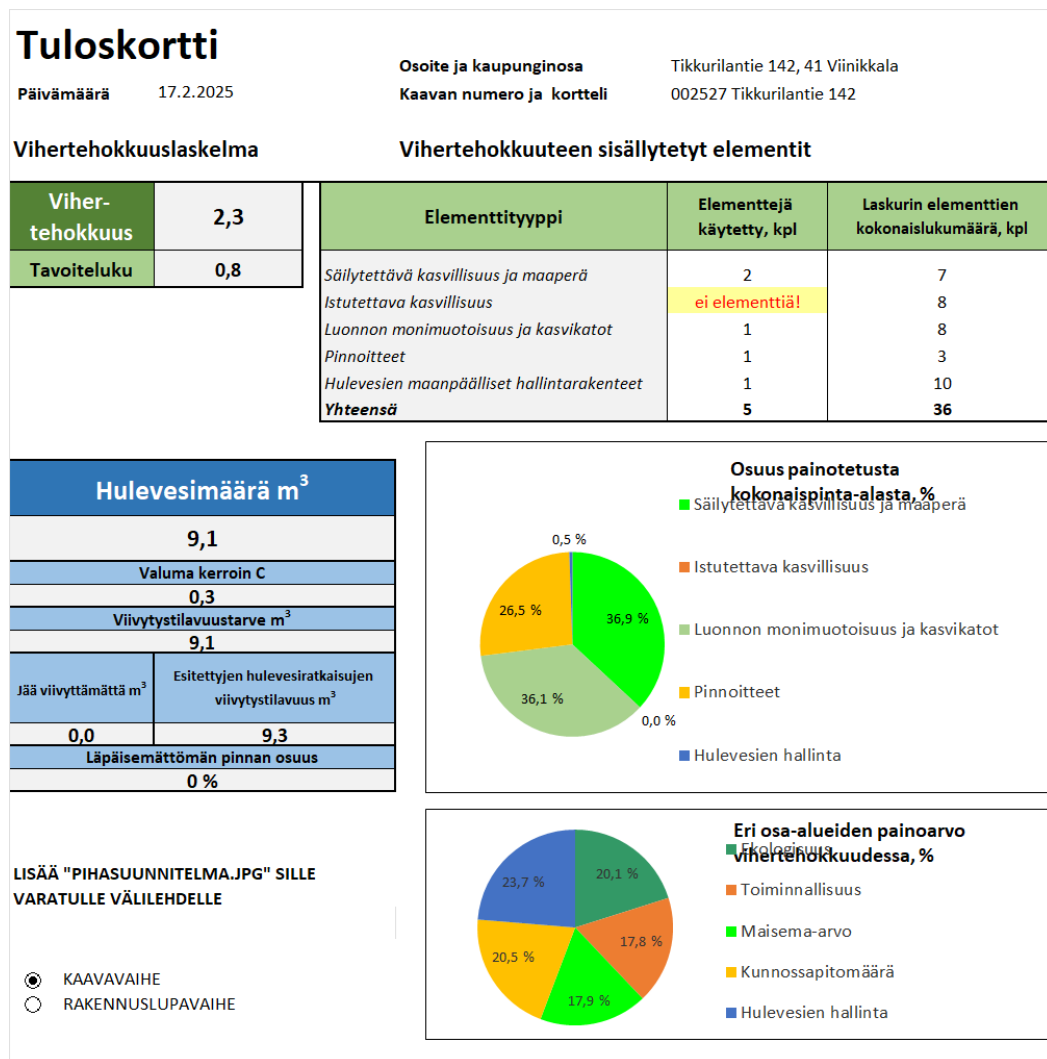
Kaavan mukaiset rakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä.

Suunnittelualueella oli tavoitelukuna vihertehokkuusluku 0,8. Vihertehokkuus toteutuu huomattavasti tavoitelukua korkeampana, alueen pihasuunnitelman mukainen vihertehokkuusluku on 2,3. Vihertehokkuus saavutetaan suojelemalla osa alueesta, hoitamalla osaa alueesta luonnonmukaisesti ja istuttamalla useille alueille poistetun kasvillisuuden tilalle uutta kasvillisuutta, sekä viivyttämällä hulevesiä alueella. Ajoalueiden pintamateriaalina käytetään soraa. Avointen biotooppien verkoston jatkuvuus alueella pyritään turvaamaan avoimilla istutusalueilla resurssiviisauden tiekartan mukaisesti. Krakanojan uomaa ympäröivän tärkeän purolehtoalueen raja- ja kaava-alueelta edesauttaa tärkeän metsä- ja vesiluonnon monimuotoisuuden turvaamista resurssiviisauden tiekartan mukaisesti. Eteläreunaan istutettava marjapensasrivi tulee tarjoamaan uusia elinympäristöjä ja ravintoa pikkulinnuille.

Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Avointen niittyosuuksien säilyminen on tärkeää avointen biotooppien verkoston jatkuvuuden turvaamiseksi. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennuslupan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kuva 34. Viitesuunnitelman pihasuunnitelmaluonnos (Arkkitehtitoimisto Olla Oy).

Kuva 35. Vihertehokkuuslaskelman tuloskortti (Arkkitehtitoimisto Olla Oy, korjattu).

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa alueesta on varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Alueen pohjoisreunasta on varattu 2.5 m leveä kaistale katualueeksi tulevaa pyöräilyn baanaa varten.

Maanalaisella asemakaavalla 412200ma osoitetaan maanalainen rautatiealue (ma-LR) olemassa olevaa Kehärataa varten.

4.3.1 Korttelialueet

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Suunnittelualue on merkitty pääosin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi. Hanke tulee toteuttaa resurssiinsaasti resurssivisauden periaatteen mukaisesti.

Korttelialueen länsiosassa on määritetty noin 1 500 m² rakennusala, jonka rakennusoikeus on 1 200 k-m². Korttelin tehokkuusluku e on 0,17. Rakennusten maksimikorkeudeksi on määritetty +44 m merenpinnan yläpuolella. Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 mukaisesti arkkitehtuurin tulee olla kestävä ja korkeatasoinen. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puisto-ympäristöön, että puisto-ympäristö säilyy miellyttävänä. Resurssivisauden periaatteiden mukaisesti pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävä ja kierrätettävää. Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin liiallisen massiivisen ulkomuodon välttämiseksi.

puistoympäristössä. Julkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja luonnonläheisiä että ne sopeutuisivat paremmin puistoympäristöön.

Alueen osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää Aviapoliksen muiden alueiden palvelualueille määritetty tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Koska alueen välittömässä läheisyydessä etelässä sijaitsee arvokas pienvesistö, Krakanoja ja sitä ympäröivä suojeltu purolehtoalue, alueella tehtävillä toimilla ei saa heikentää Krakanojan vedenlaatua. Ravinteita, kemikaaleja tai kiintoaineksia ei saa päästä Krakanojaan. Lumien läjityspaikat tulee suunnitella niin että niiltä ei johdu vesiä suoraan Krakanojaan.

Alueen koilliskulmassa on arvopuita, jotka on merkitty kaavassa suojeltaviksi. Puita ympäröivä alue on merkitty suojeltavaksi alueen osaksi, jonka maapohja ja luonnonkasvillisuus, sekä luonnontilaiset pensaat ja/tai puut on säilytettävä. Puita voi kuitenkin tarvittaessa harventaa voimalinjojen turva-alueelta. Rakentaminen sijoittuu voimalinjan turva-alueiden takia tontin länsipuoliskolle, mutta koko aluetta ei tarvita rakentamiseen, jolloin suojeltu itäosa alueesta voidaan säilyttää entisellään.

Alueen pohjoisosassa, Tikkurilantien varressa on luonnonmukaisena kehitettävä alueen osa lmk/1. Alueen maapohja ja luonnonkasvillisuus, sekä luonnontilaiset pensaat ja/tai puut on säilytettävä tai jos alueella tehdään kaivuutöitä johtojen takia, on istutettava paikalle Suomen luonnolle tyypillistä aluskasvillisuutta, pensaita ja puita. Puita voi tarvittaessa harventaa voimalinjojen suoja-alueelta. Alueen itäisimmässä reunassa on luonnonmukaisena kehitettävä alueen osa lmk/2. Alue tulee hoitaa matalakasvuisena. Alueelle ei saa rakentaa aita- tai muita rakenteita. Koska alue kuuluu viereisen tontin johtokujan suoja-alueeseen, se on säilytettävä avoimena ja ilman ylimääräisiä rakenteita mahdollisia tulevia huoltotöitä varten. Sähköasema tullaan aitaamaan kauempaa viereisen tontin johtokujan suoja-alue huomioiden.

Korttelialueen länsi- ja itäreunassa on istutettava alueen osa, joka on säilytettävä avoimena niittynä. Niityt varmistavat alueen säilymisen avointen biotooppien verkoston osana. Tontin länsireunaan ei tulevien maanalaisten johtojen mahdollisen huoltotarpeen takia voida istuttaa uusia puita kaadettavien tilalle.

Kaava-alueen eteläreunaan on merkitty istutettavaksi pensasaita, joka rajaa aluetta ja peittää portaalin ja sähköaseman alaosa. Pensasaitaan tulee valita Osumapuiston puistoympäristöön sopivia Suomessa luonnonvaraisina esiintyviä marjapensaslajeja, jotka tarjoavat elinympäristön ja ravintoa linnuille. Kaava-alueen ulkopuolella Osumapuistossa on luontoselvityksessä havaittu arvokas lintualue ja Osumapuistossa pesii monia erityisesti huomioitavia lintulajeja, joita ylimääräinen ravinto ja elinympäristöksi soveltuva pensaikko niittyalueen reunassa hyödyttää.

Koska kaava-alue on suoraan puiston vieressä ja sen eteläpuolella on tärkeä luontoalue, kaikissa alueen istutuksissa tulee huomioida uusimmat haitallisten vieraslajien määrätykset, eikä vieraslajeiksi määritellyjä lajeja saa istuttaa alueelle. Vieraslajeja käytettäessä, vaarana olisi niiden hallitsematon leviäminen puistoon ja arvokkaalle luo-alueelle.

Korttelialueen keskelle on merkitty voimalinjan ympärille 22 m leveä vaara-alue (va), jonne ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia tai rakennelmia. Istutuksien korkeus on vaara-alueen keskellä sijaitsevalla 12 m leveällä johtoauekealla rajoitettu koko kasvukauden aikana maksimissaan 2 metriin. Vaara-alueen reunoilla puu saa olla enintään 10 metrin korkuinen. Vaara-alueen ulkopuolella, 5 m säteellä vaara-alueesta, puu saa olla yhtä korkea kuin puun etäisyys voimajohdosta.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys maanpäällisillä kasvipintaisilla hulevesiratkaisuilla niin että vedet eivät johdu suoraan Krakanojaan vaan niitä viivytetään altaassa sitä ennen. Korttelialueen kaakkoiskulmaan on merkitty hulevesialue alueelle, johon on myös istutettava

puita ja pensaita. Krakanojan veden laadun turvaamiseksi rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttävä kaupungilla.

Kaava-alueelle ei ole tulossa asumista tai pysyvää henkilöstöä, mutta melutasojen raja-arvoja tulee silti noudattaa. Rakennusten äänitasoero tie- ja lentoliikenteen melua vastaan on oltava kokoontumistiloissa vähintään ΔL 35 dB sekä toimistotiloissa vähintään ΔL 32 dB. Tieliikenteen melutaso toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 45 dB (A). Tieliikenteen melutaso kokoontumistiloissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 35 dB (A).

Kaava-alueen pohjoisosan alla kulkee ratatunneli. Alueen osalta on aikanaan tutkittu, että tärinä alittaa alueella todennäköisesti 0,30 mm/s ja että runkomelu alittaa 40 dB. Nykyisiä ohjearvoja tulee rakennuksen osalta noudattaa. Toimisto, tauko- ja neuvottelutiloissa liikennetärinä vw,95 saa olla enintään 0,60 mm/s sekä runkomelu Lprn enintään 35 dB ratatunnelin osalta. Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille.

Koska kaava-alue sijaitsee lentorajoitusalueella, pysyville ja väliaikaisille rakennuksille, rakenteille ja laitteille, kuten rakentamiseen käytetyille nostureille, on haettava Ilmailulain mukaista lentoestelupaa liikenne- ja viestintävirastolta, mikäli niiden korkeus ylittää 30 m maanpinnasta.

Koska alueelle ei ole tulossa pysyvää henkilöstöä, pysäköintipaikkojen määrää ei erikseen määritellä. Tontilla on kuitenkin varattava riittävästi tilaa ajoneuvojen asianmukaista säilyttämistä varten. Pysäköintipaikkojen tarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

4.3.2 Muut alueet

Katualue

Alueen pohjoisreunasta on varattu 2,5 m leveä kaistale katualueeksi tulevan pyöräbaanan mahdollisesti tarvitseman levennyksen rakentamista varten.

4.3.3 Maanalainen kaava ma-LR

Alueen pohjoisosan alla kulkeva Kehärata on merkitty asemakaavassa maanlaiseksi rautatiealueeksi (ma-LR). Kaavan 530700 Kehärataa koskevat kaavamääräykset on siirretty maanalaisen asemakaavan määräyksiksi. Maanalaiset tilat on sijoitettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden rakentamisesta aiheudu vahinkoa rakennuksille, maanalaisille tiloille tai rakenteille eikä puistoille, kaduille tai tekniselle verkostolle. Rata tulee suunnitella ja rakentaa niin, ettei junaliikenne aiheuta haitallista tärinää tai runkomelua nykyiselle eikä asemakaavan hyväksymisajankohtana voimassa olevissa asemakaavoissa tai yleiskaavoissa osoitetulle maankäytölle. Rakentaminen ei saa aiheuttaa rakennuksille, kasvillisuudelle tai vedenhankinnalle haitallista pohjaveden pinnan alenemista eikä pohjaveden laadun huononemista. Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostolle. Maanalaisten tilojen uloskäytävät ja pelastusyhteydet maan pinnalle tulee suunnitella ja toteuttaa pelastusviranomaisten hyväksymällä tavalla. Ennen maanalaisen tilan rakennus- tai louhintaluvan myöntämistä tulee hakijan laatia selvitys pelastusturvallisuustason säilymisestä myös lupa-alueen ulkopuolisissa tiloissa maanalaisen tilan liittyessä niihin. Rakennettaessa maanalaisia tiloja tulee turvata olemassa olevien tilojen henkilöturvallisuus- ja pelastusturvallisuustaso.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

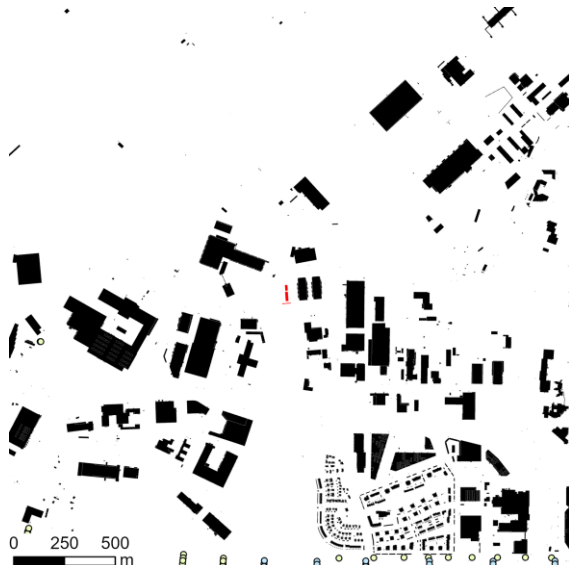
Hanke sijoittuu jo rakennetun alueen viereen ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikennetyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos ei tuo Aviapoliksen alueelle uusia asuntoja, mutta rakennettava sähköasema mahdollistaa tulevaisuudessa sähkön ja sen jakeluverkoston riittävyyden ja sitä kautta tulevan asuinrakentamisen koko Aviapoliksen kehittyvälle alueelle.

Yhdyskuntarakenne

Kuva 36. Rakeisuuskartta alueesta. Kaava-alueen suunnitellut rakennukset on merkitty punaisella.

Alue sijoittuu Viinikkalan kaupungin-osan itäreunaan, Osumapuiston koillis-kulmaan Veromiehen kaupunginosan viereen Tikkurilantien varteen. Ratkaisu mahdollistaa sähköaseman sijoittumisen Veromiehen rakennetun teollisuus- ja varastoalueen kupeeseen luontevaksi osaksi kaupunkirakennetta.

Rakentaminen sijoittuu joukkoliikenteellä hyvin saavutettavasti. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle ja Aviapoliksen asema, sekä tulevan Vantaan ratikan pysäkki sijaitsee alle 1 km etäisyydellä.

Kaupunkikuva

Rakentaminen muuttaa alueen kaupunkikuvaa, kun osa puistoa muuttuu rakennetuksi, aidatuksi alueeksi sähköaseman osalta. Sähköaseman rakennus pyritään väritykseltään ja rakenteeltaan mukauttamaan mahdollisimman hyvin puistoympäristöön sopivaksi. Mittakaavaltaan rakennus on idänpuoleisia suuria rakennuksia pienimuotoisempi, kaksiosainen, pitkä ja kapea. Tulevan sähköaseman ympärillä olevaa puistoa säilyy osittain puiston puolella ja Tikkurilantien varressa näköesteenä. Sähköaseman piha-alueelle perustetaan myös niittyä. Kaupunkikuvan muutos tulee eniten näkymään Osumapuiston avoimen osan suuntaan, kun sähköaseman eteläpuolen sähköportaalien johdot vedetään puiston yli ja kulkemaan pitkin puiston länsireunaa. Portaalin eteen on tulossa puiston avoimen osan suuntaan pensasaidanne, joka pehmentää näkymää ja rajaa sähköaseman tonttia puiston suuntaan.

Kuva 37. Näkymä Osumapuiston suunnasta (Arkkitehtitoimisto Olla Oy).

Asuminen

Kaava-alueelle ei tule asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Alueelle tulee sähköasema, joka tulee palvelemaan lentoaseman ja koko kehittyvän Aviapoliksen sähkön ja sähköjakelun tarpeita. Sähköasemalle ei tule paikallisia pysyviä työpaikkoja tai työntekijöitä, mutta sähköasema tarjoaa työpaikkoja osana sähköasemien verkostoa. Sähköasema on hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja pyöräilyreitien varrella, joten hanketta voidaan pitää siltäkin osin VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavamuutoksen toteutuminen ei aiheuta kaupungille merkittäviä kustannuksia. Kaupunki saa kaava-alueesta maanvuokra- tai maan myyntituloja.

Kaava turvaa omalta osaltaan sähkön riittävyyttä Aviapoliksen alueella ja mahdollistaa alueen lisärakentamisen ja taloudellisen kasvun vaikuttaen positiivisesti koko Vantaan talouteen. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Hanke ei tuo alueelle asukkaita tai paikan päällä säännöllisesti olevia työntekijöitä. Hankkeella ei siten ole erityisiä vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön.

Virkistys

Hanke sijoittuu Osumapuiston koilliskulmaan. Luonnonarvoiltaan arvokkaimmat alueet on rajattu hankealueen ulkopuolelle. Suurin osa osumapuistosta säilyy edelleen virkistyskäytössä, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Tikkurilantien varressa. Koska kaava alueella ei tule olemaan pysyvää henkilöstöä, hanke ei juurikaan vaikuta Tikkurilantien liikennemääriin ja alueen liikenteeseen. Ajoneuvoyhteydet hankealueelta Tikkurilantien kautta Tuusulanväylälle ja Kehä III:lle ovat sujuvat. Lähellä sijaitseva Aviapoliksen juna-asema ja Tikkurilantietä pitkin kulkevat lähiliikenteen bussit turvaavat myös hyvät joukkoliikenneyhteydet hankealueelta eri suuntiin.

Vesihuolto

Kaavamuutos ei aiheuta suunnittelu- tai rakennustarpeita yleiselle vesihuoltoverkostolle.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää maanpäällisillä kasvillisuuspinnoilla rakenteilla tontilla ennen vesien johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha.

Ympäristöhäiriöt

Alueella on lentomelua ja tieliikennemelua, jotka huomioidaan kaavamääräyksissä äänierotsovaatimuksina sekä tieliikennemelu melutason raja-arvoina. Mahdollinen kehäradan runkomelu ja liikennetärinä huomioidaan kaavamääräyksissä sallittuina maksimiarvoina.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu Osumapuiston koilliskulmaan, jossa on luontoselvityksissä havaittu muuta puistoa vähäisemmät luontoarvot. Sähköaseman sijoituksessa puistoon, sille kaavamuuotoksella valittu paikka on vähiten luontoarvoja heikentävä. Viereisen Krakanojan arvokkaan puurohdon luo-alue on pyritty turvaamaan kaava-alueen rajauksella. Avoimien biotooppien verkosto pyritään turvaamaan kaava-alueella avoimena säilytettävillä niityillä.

Hanke hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueen vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaavan muutosalueella vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy nykytilanteeseen verrattuna. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Alueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen niiden johtamista hulevesiverkostoon. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia luonnonmukaisia ja maanpäällisiä ratkaisuja. Työmaa-aikaiset vedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Krakanojaan aiheuteta kohtuutonta kiintoainekuormitusta.

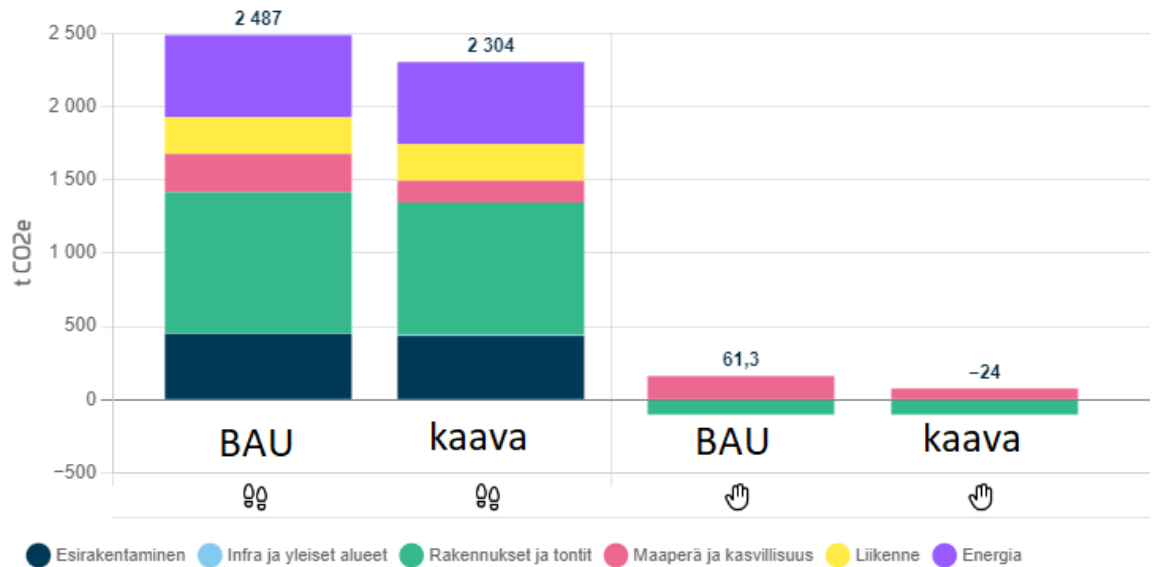
4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Ilmastonmuutoksen ehkäisy edellyttää hiilidioksidipäästöjen vähentämistä ja monet vihreän siirtymän ilmastotoimista lisäävät sähkön tarvetta huomattavasti. Kaava-alueelle sijoitettava sähköasema mahdollistaa tulevaisuudessa sähkön jakelun ja riittävyyden alueella ja on siten jo itsessään tärkeä ilmastotoimi. Kaavan muita ilmastovaikutuksia arvioitiin sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että muutokseen sopeutumisen näkökulmasta.

Kaavan ilmastovaikutuksia arvioitiin ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta käyttäen apuna Planect-laskennan tuloksia. Planect-sovellus (Sitowise) arvioi ilmastonmuutoksen hillintää kokonaisvaltaisesti ottaen mukaan maankäytön suunnittelun kannalta keskeiset ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät vaikutukset. Arviointi sisältää ilmastohaitat (hiilijalanjälki) ja ilmasto-hyödyt (hiilikädenjälki). Hiilijalanjälki kuvaa tietyn rajattavissa olevan kokonaisuuden aiheuttamaa ilmastohaittaa, joka syntyy kasvihuonekaasujen päästöistä ilmakehään. Hiilikädenjälki taas kuvaa ratkaisun hyötyjä sen elinkaaren aikana.

Kaavamuuotosalueelle tulevan rakentamisen hiilijalanjälki laskettiin Planect-sovelluksella käyttäen parametreinä viitesuunnitelman ja perustamistapalausunnon perusteella arvioituja alkuasetuksia rakentamiselle. Ilmastoselvityksessä sovellettiin 50 vuoden ajanjakson laskentatarkastelua. Hiilijalanjälki laskettiin kahdelle skenaariolle. Ensimmäisessä skenaariossa (BAU; business as usual) sähköasema rakennettiin niin että sähköasemarakennuksen ympärille tuli koko tontin alueelle sorakenttää. Toisessa, kaavaratkaisun mukaisessa skenaariossa säilytettiin osa alueen kasvillisuudesta ja perustettiin rakentamisen jälkeen uusia kasvillisuusalueita.

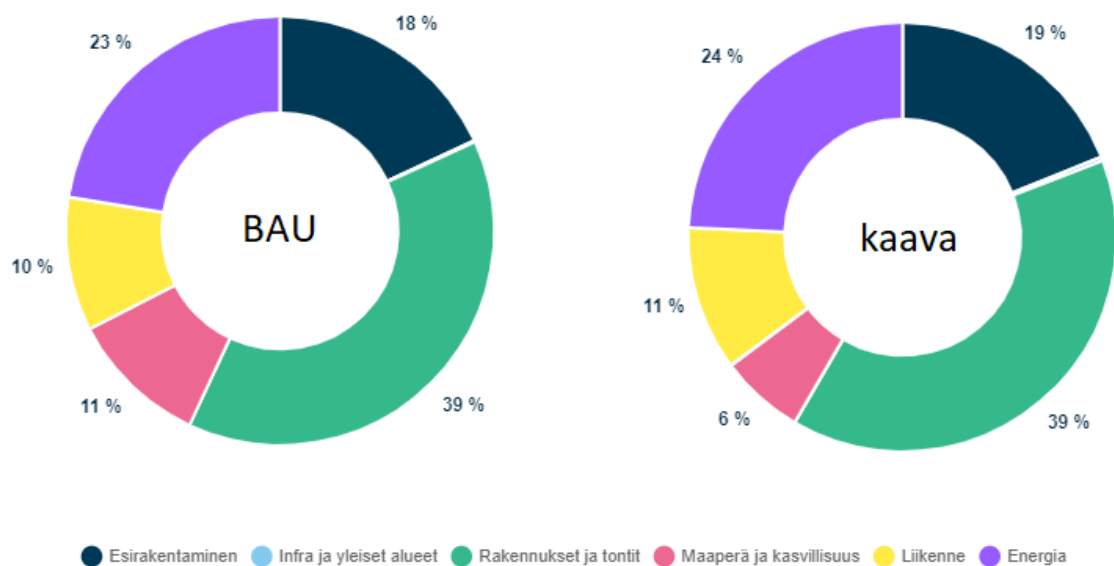
Alueen laskennallinen hiilijalanjäljen suuruus 50 vuoden aikana oli BAU-skenaariossa yhteensä 2487 tCO₂e (hiilidioksidiekvivalenttitonnia) ja hiilikädenjälki 61,3 tCO₂e. Kaavaratkaisun mukaisessa skenaariossa hiilijalanjälki oli 2304 tCO₂e ja hiilikädenjälki -24 tCO₂e.

Kuva 38. Planect-laskennan tulosten yhteenveto: Hiilijalanjälki (vasemmalla) ja hiilikädenjälki (oikealla): BAU- ja kaavan mukainen skenaario.

Merkittävimmän hiilijalanjäljen aiheuttivat rakennukset ja tontti, sen jälkeen energia ja esirakentaminen. Hiilijalanjälki oli kaavaratkaisussa 183 tCO₂e pienempi kuin tavanomaisessa ratkaisussa ja pieneni tavalliseen ratkaisuun verrattuna laskennallisesti 7,4 %.

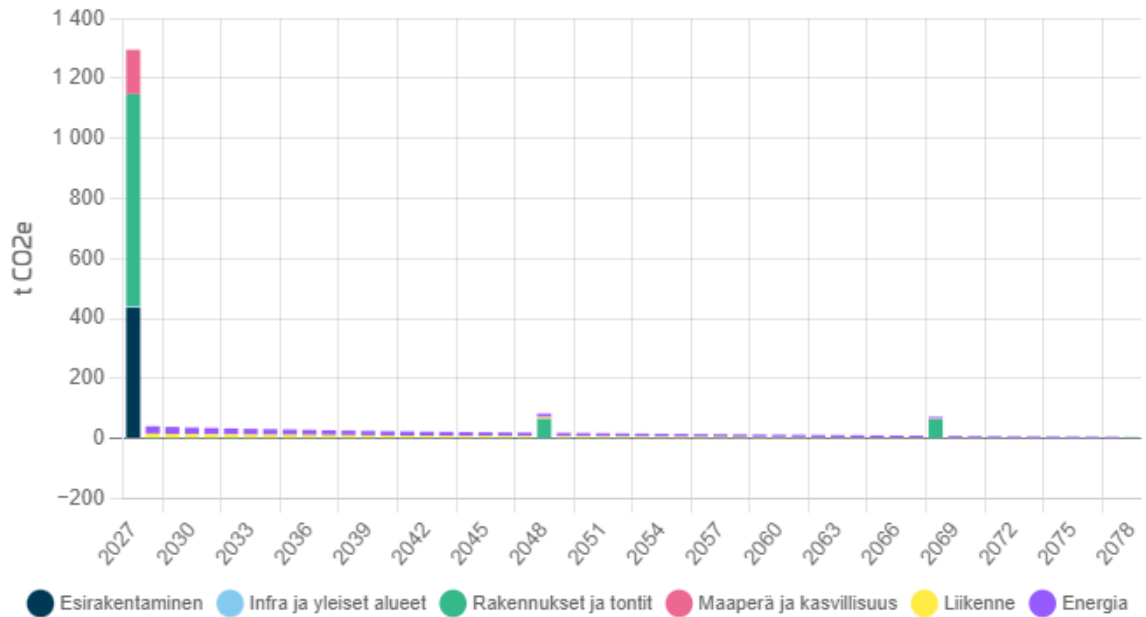
Rakennus ja tontti aiheutti molemmissa skenaarioissa 39 % kaikista päästöistä. Suurin ero skenaarioiden välillä oli odotettavasti maaperän ja kasvillisuuden päästöjen osuudessa, normaali-tilanteessa (BAU) osuus oli 11 % ja kaavaratkaisun mukaisessa tilanteessa 6 %.

Kuva 39. Planect-laskennan tulosten yhteenveto: BAU ja kaavaratkaisu: Hiilijalanjäljen osat.

Vuositasolla suurin hiilijalanjälki BAU-ratkaisussa (1464 tCO₂e) ja kaavaratkaisussa (1291 tCO₂e), syntyi rakentamisvuonna esirakentamisesta, rakennuksista ja tonteista sekä maaperästä ja kasvillisuudesta. Sen jälkeen hiilijalanjälki koostui molemmissa ratkaisuissa

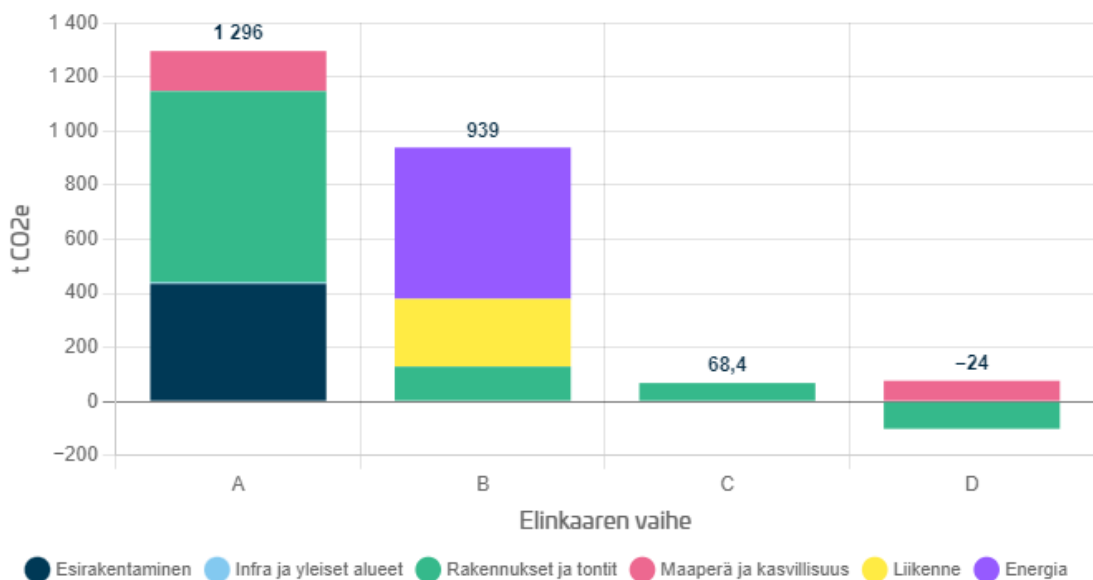
enimmäkseen huomattavasti pienemmistä energian ja liikenteen päästöistä ja osin rakennuksen ja tontin päästöistä.

Kuva 40. Planect-laskennan tulosten yhteenveto kaavaratkaisusta: Hiilijalanjälki vuositasona.

Elinkaaren aikaiset suurimmat päästöt, (BAU 1466 tCO₂e ja kaavan mukainen 1296 tCO₂e), syntyivät molemmissa ratkaisuissa tuote ja rakentamisvaiheessa. Seuraavaksi suurimmat päästöt syntyivät käyttövaiheessa.

Tulokset elinkaarivaiheittain

Kuva 41. Planect-laskennan tulosten yhteenveto: Asemakaavaratkaisun tulokset elinkaarivaiheittain ja ilmastohyödyt: A. Tuote- ja rakentamisvaihe, B. Käyttövaihe, C. Elinkaaren loppu ja D. Ilmastohyödyt.

Sähköaseman mitoituksessa ja rakentamisessa täytyy noudattaa tiettyjä aseman sisällä olevien sähkölaitteiden määrittämiä periaatteita ja turvaetäisyyksiä ja käyttää tunnettuja standardeitua hyväksi ja kestäväksi havaittuja tuotteita. Siksi varsinaisen sähköasemarakennuksen

suunnittelussa ei voitu juurikaan keskittyä Planect laskennassa hiilijalanjäljen pienentämiseen materiaali- tai muilla vastaavilla valinnoilla. Ei myöskään katsottu järkeväksi edellyttää sähköaseman kaltaisen erikoisrakennuksen tuottavan itse tontilla uusiutuvaa energiaa tai liittyvän pakotetusti kaukolämpöverkkoon, tai perustavan valtaosin käyttämättömälle pihalleen erityisen paljon autojen sähkölatauspisteitä. Sen sijaan keskityttiin suojelemaan ja säilyttämään alueella maaperää ja kasvillisuutta tavanomaista sähköasemarakentamista enemmän, sekä saamaan rakentamisen jälkeen alueelle uutta kasvillisuutta tavanomaisen sorakentän sijaan. Näillä toimin hiilijalanjälkeä saatiin kuitenkin pienennettyä 7,4 % tavanomaiseen ratkaisuun verrattuna.

Laskentatuloksia tarkasteltaessa on lisäksi huomioitava, että sähköaseman liikennepäästöt (BAU 250 tCO₂e/10 % kokonaispäästöistä ja kaavaratkaisu 250 tCO₂e /11 % kokonaispäästöistä) laskettiin Planect-sovelluksella pienteollisuuden mukaan, koska sähköasemille ei ollut erillistä rakennustyyppiä valittavissa. Planect arvioi keskimääräiseksi matkatuotokseksi pienteollisuudelle 1,54 matkaa/ 100 k-m²/ vuorokausi, eli kaavoitusalueella noin 18,5 matkaa/vrk. Miehitämättömän sähköaseman liikenteen aiheuttamat päästöt on sovelluksessa arvioitu reilusti yläkanttiin ja tulevat todellisuudessa olemaan lähes olemattomat. Sähköasema ei siis aiheuta merkittävää liikennettä ja sen myötä liikenteen päästöjä.

Vaikka sähköasemarakennuksen hiilijalanjälkeä ei laskennallisesti voitukaan pienentää, on huomattava, että sähköasemat suunnitellaan ja rakennetaan lähtökohtaisesti hyvin kestäviksi, mikä osaltaan pienentää hiilijalanjälkeä pitkän elinkaaren myötä. Kaavassa asiasta määrättiin seuraavilla määräyksillä:

- Hanke tulee toteuttaa resurssiviisaasti.
- Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.
- Pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävää ja kierrätettävää.

Hiilijalanjälkeä pienennettiin alueella myös järkevällä suunnittelulla, sijoittamalla Tikkurilantielle johtava tonttiliittymä kohtaan, jossa tarvitaan maltillisesti maansiirtoa. Maansiirron aiheuttamat mahdolliset päästöt saatiin näin pysymään pienempinä.

Hiilijalanjälkeä pienennettiin lisäksi suunnitteluvaiheessa tavalla, joka ei näy alueen Planect-laskelmissa, koska Krakanojaa ympäröivää luo- aluetta lähinnä oleva kulmaus rajattiin kokonaan ulos kaavasta sen kasvillisuuden ja puuston säästämiseksi ja suojelemiseksi. Samalla säilytettiin alueen hiilivarannot.

Kaavan vaikutuksia arvioitiin myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta. Kaava-alueen ulkopuolelle rajattu tärkeä Krakanojan purolehtoa ympäröivä metsäalue ja sen luontoarvot säilyvät. Kaava-alueelta kaadettavat puut korvataan osittain niityllä pelkän sorakentän sijaan. Niittyalue tukee tällä alueella avointen biotooppien verkoston jatkuvuutta ja lisää kasvillisuuden peittämää maata. Osa alueen puista ja kasvillisuudesta suojellaan tai hoidetaan luonnonmukaisena. Kaava-alueella sovelletaan 0,8 vähimmäisvihertehokkuutta, mikä kasvipeitteisen alueen ansiosta ylittyy reilusti ja tukee osaltaan ilmastonmuutokseen sopeutumista. Riittävällä viherinfrastruktuurilla ja maanpäällisellä huleveden viivytysaltaalla parannetaan alueen hulevesien hallintaa ja siten vähennetään hulevesitulvariskejä sekä ehkäistään lämpösaarekeilmiötä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 2.1.3. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Alueen nimistöön ei tule muutoksia.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen ei liity liittyy maankäyttösopimusta. Tavoitteena on aloittaa jatkosuunnittelu ja rakentaminen heti kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen ja Aviapoliksen sähköaseman käyttöönotto olisi vuoden 2028 loppuun mennessä.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. (Kaava perustuu hakijan konsulttina toimineen Bratislav Toskovicin viitesuunnitelmaan.)

Arkkitehtitoimisto Olla Oy:	Bratislav Toskovic Laura Ojala	arkkitehti miljöosuunnitteluinsinööri
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:	Antti Hartikainen Asko Hietaranta Jussi Välimäki	yleissuunnittelija rakennuttajainsinööri rakennuttajapäällikkö
Vantaan kaupunki: Kaupunkisuunnittelu:	Merja Häsänen Anne Polvi Agon Shala Anna-Liisa Vanhala Charlotta Tanner Vuokko Rova Mikko Järvi Ritva-Leena Kujala	alue-arkkitehti, vs. asemakaava-arkkitehti asemakaava-arkkitehti kaavoitusteknikko asemakaava-arkkitehti kaavatekninen koordinaattori kaavoitusinsinööri kaavoituskoordinaattori
Kadut ja puistot:	Sirpa Mäkilä Petra Tammisto Harri Keinänen Taina Toivanen Juuso Kauppinen	puistosuunnittelupäällikkö maisema-arkkitehti suunnitteluinsinööri, vesihuolto liikenteen alueinsinööri liikenneinsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Armi Vähä-Piikkiö Teemu Jääskeläinen	tonttipäällikkö maankäyttöinsinööri
Rakennusvalvonta:	Ilkka Laitinen Timo Tamminen	lupa-arkkitehti lupa-arkkitehti
Yleiskaavoitus:	Laura Muukka Johanna Huttunen Anna-Mari Kangas Eeva-Maria Niemi Anni Vuorikari Elina Ekroos	yleiskaavapäällikkö projektikoordinaattori yleiskaavasuunnittelija yleiskaavasuunnittelija maisema-arkkitehti maisema-arkkitehti, vihertehokkuus
Ympäristökeskus:	Ville Selonen Eira Linko Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija projektikoordinaattori ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Heikki Kangas Janne Karppinen Anna-Leena Karhunen	geotekniikkapäällikkö geotekniikkainsinööri suunnitteluinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2025, 3.6.2025 tarkistettu

Anne Polvi
asemakaava-arkkitehti

Merja Häsänen
vs. aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	19.2.2025
Kaavan nimi	002527 ja 412200ma Viinikkala 41 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	6.9.2023
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	092002527
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,7035	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,7035

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,7035	100,00	1200	0,17	0,0000	1200
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,7035	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0157	2,2	0	0,00	0,0157	0
E yhteensä	0,6878	97,8	1200	0,17	0,6878	1200
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

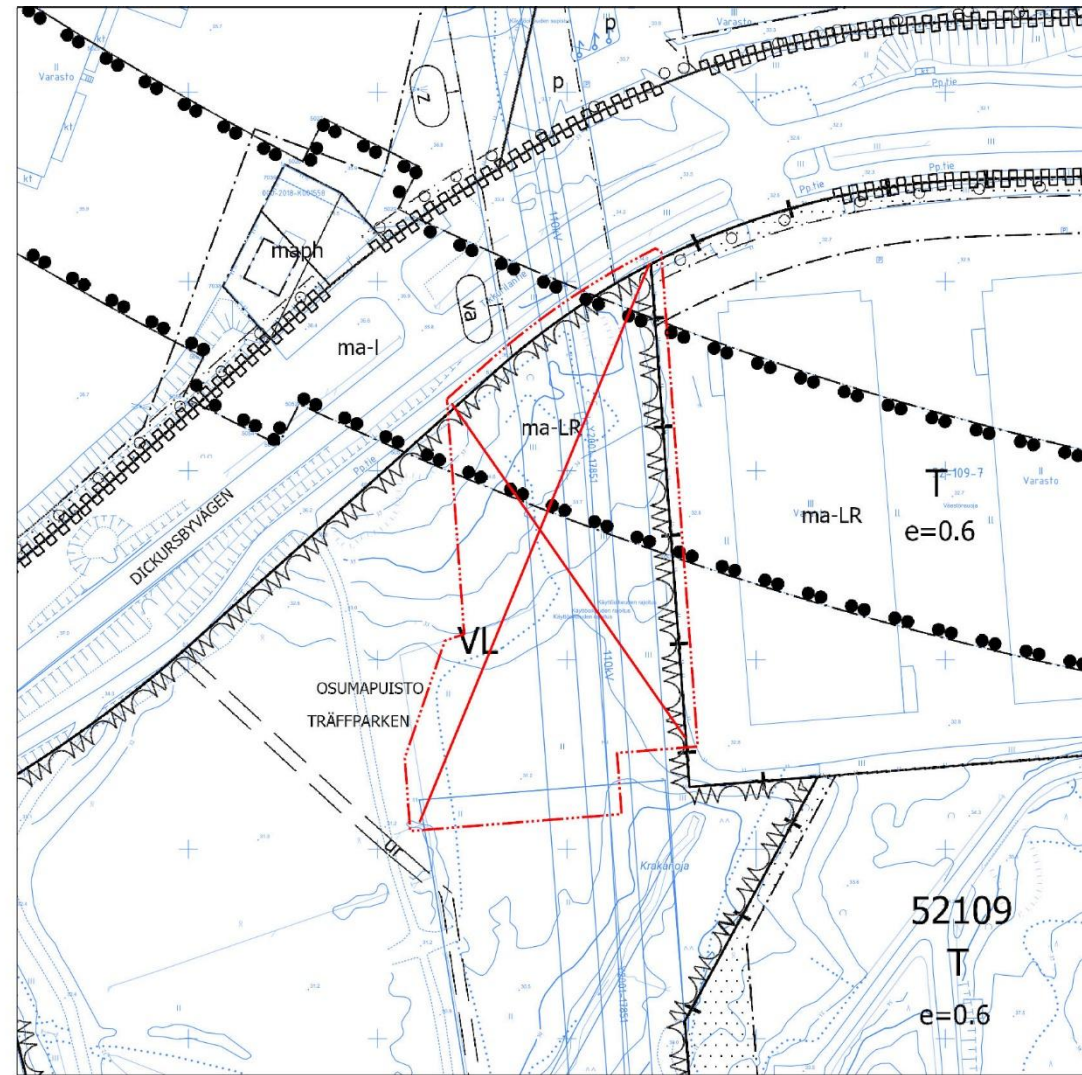
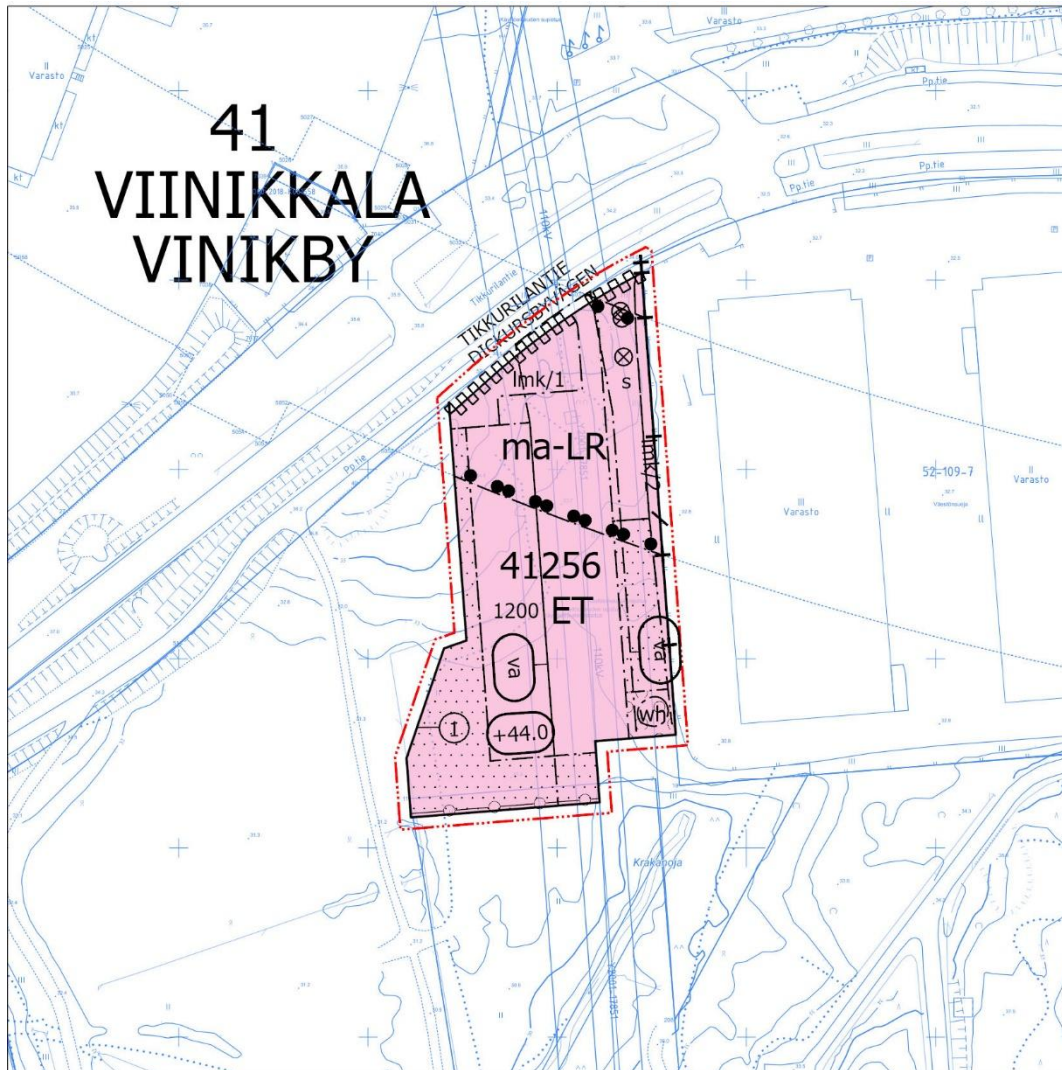
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,2585	36,74	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

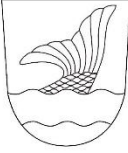
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,7035	100,00	1200	0,17	0,0000	1200
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,7035	0
VL	0,0000	0,0	0		-0,7035	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0157	2,2	0	0,00	0,0157	0
Kadut	0,0157	100,0	0	0,00	0,0157	0
E yhteensä	0,6878	97,8	1200	0,17	0,6878	1200
ET	0,6878	100,0	1200	0,17	0,6878	1200
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,2585	36,74	0	0,0000	0
ma-LR	0,2585	100,0	0	0,0000	0

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
1:2000

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002527 412200ma	Päiväys Datum 11.3.2025
Vantaan kaupunki TIKKURILANTIE 142 Kaupunginosa 41, Viinikkala Asemakaavamuutos Kortteli 41256 sekä katualuetta. Maanalainen asemakaava Maanalainen rautatiealue. Tonttijako Kortteli 41256. 1:2000	 Vanda stad DICKURSBYVÄGEN 142 Stadsdel 41, Vinikby Ändring av detaljplanen Kvarteret 41256 samt gatuområde. Underjordisk detaljplanen Underjordisk järnvägsområde. Tomtindelning Kvarteret 41256. 1:2000
ET ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitojen korttelialue. Yleistä Hanke tulee toteuttaa resurssiviisaasti. Arkkitehtuurin tulee olla kestävä ja korkeatasoista. Pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävä ja kierrätettävää. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistoympäristöön. Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin. Julkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja luonnonläheisiä. Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisyydet. Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisien tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille. Alueella tehtävillä toimilla ei saa heikentää Krakanojan vedenlaatua. Ravinteita, kemikaaleja tai kiintoaineita ei saa päästä Krakanojaan. Lumien läjityspaikat tulee suunnitella niin että niiltä ei johdu vesiä suoraan Krakanojaan. Alueen osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Kaikissa alueen istutuksissa tulee huomioida uusimmat haitallisten vieraslajien määrittäykset, eikä vieraslajeiksi määritettyjä lajeja saa istuttaa alueelle. Pysyville ja väliaikaisille rakennuksille, rakenteille ja laitteille, kuten rakentamiseen käytetyille nostureille, on haettava Ilmailulain mukaista lentoestelupaa liikenne- ja viestintävirastoilta, mikäli niiden korkeus ylittää 30 m maanpinnasta.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvarterets område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning. Allmänt Projektet ska genomföras resurssmart. Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig. Det huvudsakliga byggmaterialet och fasadmaterialet ska vara beständigt, lätt att underhålla, hållbart och återvinningsbart. Kvarterets byggnader ska med avseende på stadsbilden och arkitekturen passa in i parkmiljön. Byggnadernas fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna ska ha en bruten och naturära färgskala. Vid byggandet av tomten ska ledningsgränderna i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas. Vid byggande eller brytning i områden ovanför underjordiska utrymmen ska man beakta de underjordiska utrymmenas läge och konstruktionernas skyddsavstånd så att man inte medför olägenheter för tågtrafik, underjordiska utrymmen, konstruktioner eller nätverk för vatten- och avlopp. De åtgärder som vidtas i området får inte försämra vattenkvaliteten i Skrakabäcken. Näringsämnen, kemikalier eller sediment får inte hamna i Skrakabäcken. Platser för uppläggning av snö ska planeras så att vatten från dem inte avleds rakt ut i Skrakabäcken. De delar av området som inte används för byggande eller färdvägar ska förses med planteringar. Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningsstalet 0,8. Att gröneffektiviteten uppnås ska visas i anslutning till bygglovet med en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl. I alla planteringar i området ska de senaste definitionerna av invasiva främmande arter beaktas, och arter som definierats som främmande arter får inte planteras i området. För permanenta och tillfälliga byggnader, konstruktioner och anordningar, såsom kranar som används för byggande, ska man ansöka om flyghindertillstånd enligt luftfartslagen hos Transport- och kommunikationsverket, om deras höjd överstiger 30 m från markytan.

	Hulevedet Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys maanpäällisillä kasvipintaisilla hulevesiratkaisuilla. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samenumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Melu ja ilmanlaatu Rakennusten äänitasoero tie- ja lentoliikenteen melua vastaan on oltava kokoontumistiloissa vähintään ΔL 35 dB sekä toimistotiloissa vähintään ΔL 32 dB. Tieliikenteen melutaso toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 45 dB (A). Tieliikenteen melutaso kokoontumistiloissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 35 dB (A). Toimisto, tauko- ja neuvottelutiloissa liikennetärinä $v_{w,95}$ saa olla enintään 0,60 mm/s sekä runkomelu L_{pm} enintään 35 dB ratatunnelin osalta. Pysäköinti Tontilla on varattava riittävästi tilaa ajoneuvojen asiantuista säilyttämistä varten. Pysäköintipaikkojen tarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.	Dagvatten I området ska fördröjning av dagvatten ordnas genom dagvattenlösningar med växtytor ovanpå markytan. Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlös och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller sediment, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvatten under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Buller och luftkvalitet Byggnadernas ljudnivåskilnad i fråga om väg- och flygtrafikbuller ska i möteslokaler vara minst ΔL 35 dB och i kontorslokaler minst ΔL 32 dB. Vägrafikens bullernivå i kontorsrum får inte överskrida dagsriktvärdet för den A-vägdga ekvivalentnivån (LAeq) (kl. 07–22) 45 dB (A). Vägrafikens bullernivå i möteslokaler får inte överskrida dagsriktvärdet för den A-vägdga ekvivalentnivån (LAeq) (kl. 07–22) 35 dB (A). I kontors-, paus- och möteslokaler får trafikvibrationerna $v_{w,95}$ uppgå till högst 0,60 mm/s och stombullet L_{pm} till högst 35 dB för bantunnels del. Parkering På tomten ska tillräckligt med utrymme reserveras för ändamålsenlig förvaring av fordon. Behovet av parkeringsplatser fastställs i samband med bygglovet.
-+--+	Kaupunginosa raja.	Stadsdelsgräns.
_____	Korttelin, korttelinosa ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
—/—	Kortteleiden välinen raja.	Gräns mellan kvarter.
— · — · —	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
①	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
— × — × —	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
41	Kaupunginosa numero.	Stadsdelsnummer.
VIINI	Kaupunginosa nimi.	Stadsdelens namn.
41256	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
TIKKURILANTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
1200	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
	Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.	Högsta höjd för byggnadens vattentak.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Maanalainen rautatiealue.	Underjordisk järnvägsområde.
	Maanalaist tilat on sijoitettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden rakentamisesta aiheudu vahinkoa rakennuksille, maanalaisille tiloille tai rakenteille eikä puistoille, kaduille tai tekniselle verkostolle.	De underjordiska utrymmena ska placeras, brytas och armeras så att inte de eller byggandet av dem medför skada för byggnader, underjordiska utrymmen eller konstruktioner eller för parker, gator eller det tekniska nätverket.
	Rata tulee suunnitella ja rakentaa niin, ettei junaliikenne aiheuta haitallista tärinää tai runkomelua nykyiselle eikä asemakaavan hyväksymisajankohtana voimassa olevissa asemakaavoissa tai yleiskaavoissa osoitetulle maankäytölle.	Banan ska planeras och byggas så att inte tågtrafiken orsakar skadliga vibrationer eller stömljud för den nuvarande eller den anvisade markanvändningen i de detaljplaner eller generalplaner som är i kraft vid den tidpunkt då detaljplanen godkänns.
	Rakentaminen ei saa aiheuttaa rakennuksille, kasvillisuudelle tai vedenhankinnalle haitallista pohjaveden pinnan alenemista eikä pohjaveden laadun huononemista.	Byggandet får inte ge upphov till en för byggnaderna, växtligheten eller vattenanskaffningen skadlig sänkning av grundvattennivån eller försämring av kvaliteten på grundvattnet.

Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaistiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostolle.

Maanalaisten tilojen uloskäytävät ja pelastusyhteydet maan pinnalle tulee suunnitella ja toteuttaa pelastusviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Ennen maanalaisten tilojen rakennus- tai louhintaluvan myöntämistä tulee hakijan laatia selvitys pelastusturvallisuustason säilymisestä myös lupa-alueen ulkopuolissa tiloissa maanalaisten tilojen liittyessä niihin.

Rakennettaessa maanalaisia tiloja tulee turvata olemassa olevien tilojen henkilöturvallisuus- ja pelastusturvallisuustaso.

Hulevesialue.

Istutettava alueen osa.

Alue hoidetaan avoimena niittynä.

Säilytettävä / istutettava pensasaita.

Pensasaitaan tulee valita Osumapuiston puistoymäristöön sopivia Suomessa luonnonvaraisina esiintyviä marjapensasajikkeita, jotka tarjoavat elinympäristön ja ravintoa linnuille.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Luonnonmukaisena kehitettävä alueen osa.

lmk/1 Alueen maapohja ja luonnonkasvillisuus, sekä luonnontilaiset pensaat ja/tai puut on säilytettävä tai istutettava paikalle Suomen luonnolle tyypillistä aluskasvillisuutta, pensaita ja puita. Puita voi tarvittaessa harventaa voimalinjan suoja-alueelta.

lmk/2 Alueelle ei saa istuttaa uusia puita. Alueelle ei saa rakentaa aita- tai muita kiinteitä rakenteita.

Katu.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Vaara-alue.

Vaara-alueelle ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia tai rakennelmia. Istutuksien korkeus on vaara-alueen keskellä sijaitsevalle 12 m leveällä johtoaukealla rajoitettu koko kasvukauden aikana maksimissaan 2 metriin. Vaara-alueen reunoilla puu saa olla enintään 10 metrin korkuinen. Vaara-alueen ulkopuolella, 5 m säteellä vaara-alueesta, puu saa olla yhtä korkea kuin puun etäisyys voimajohdosta.

/1

Alueeseen tai kohteeseen liittyvä kirjain- tai numerotunnus.

Suojeltava alueen osa.

Alueen maapohja ja luonnonkasvillisuus, sekä luonnontilaiset pensaat ja/tai puut on säilytettävä.

Puita voi tarvittaessa harventaa voimalinjojen suoja-alueelta.

Alue on suojattava aidalla rakentamisen ajaksi.

TONTTIIAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Vid byggande eller brytning i områden ovanför de underjordiska utrymmena ska placeringen av de underjordiska utrymmena och konstruktionernas skyddsavstånd tas i beaktande på så sätt att det inte medförs någon olägenhet för tagtrafiken, de underjordiska utrymmena, konstruktionerna eller vattenförsörjningsnätverket.

De underjordiska utrymmenas utgångar och räddningsvägar till markytan ska planeras och verkställas på ett sätt som godkänts av räddningsmyndigheterna.

Innan det beviljas tillstånd för byggande eller brytning av underjordiskt utrymme ska sökanden utarbeta en redogörelse för hur räddningssäkerhetsnivån också bibehålls i utrymmen som ligger utanför tillståndsområdet då det underjordiska utrymmet står i anslutning till dem.

Då byggandet av underjordiska utrymmen genomförs ska personsäkerhets- och räddningssäkerhetsnivån för de befintliga utrymmena säkerställas.

Dagvattenområde.

Del av område som skall planteras.

Området värdas som en öppen äng.

Häck som ska bevaras / planteras.

För häcken ska man välja sådana bärbusksorter som lämpar sig för Träffparkens parkmiljö och som förekommer vilt i Finland och erbjuder en livsmiljö och föda åt fåglar.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

Träd som skall skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Del av område som ska utvecklas naturenligt.

lmk/1 Marken och vilda växter samt buskar och/eller träd i naturtillstånd ska bevaras i området eller så ska man på platsen plantera undervegetation, träd och buskar som är typiska för Finlands natur. Träd kan vid behov gallras i kraftledningens skyddsområde.

lmk/2 Nya träd får inte planteras i området. Staket eller andra fasta konstruktioner får inte byggas i området.

Gata.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Faroområde.

I riskområdet får byggnader eller konstruktioner inte placeras under eller ovanpå markytan utan tillstånd av kraftledningens ägare. Planteringarnas höjd är på en 12 m bred kraftlinjegata mitt i riskområdet begränsad till högst 2 meter under hela växtperioden. I riskområdets utkanter får ett träd vara högst 10 meter högt. Utanför riskområdet, inom en radie av 5 m från riskområdet, får ett träd vara lika högt som trädets avstånd till kraftledningen.

Bokstavs- eller sifferkod för ett område eller objekt.

Del av område som skall skyddas.

Marken och vilda växter samt buskar och/eller träd i naturtillstånd ska bevaras i området.

Träd kan vid behov gallras i kraftledningarnas skyddsområde.

Området ska skyddas med ett stängsel under byggandet.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

**VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
JA MAANALAINEN ASEMAKAAVA
002527 ja 412200ma Tikkurilantie 142
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 3.6.2025**

Asemakaavoitus APO ja MHÄ

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta ja maanalaisesta asemakaavasta **002527 ja 412200ma/ Tikkurilantie 142**. Lausuntoja pyydettiin 17 kpl ja saatiin 6 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 31.3.2025 Telia Finland Oyj	Teliällä verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella. Tikkurilantiella kulkee muoviputkea 4x100mm. Niissä 4 kuitukaapelia. Jos siirrot tehdään katkaisemalla, niin siirtojen kustannusarvio on 30k€. Sivuttaissiirroin voidaan tehdä siirrot, jos mahdollista. Jos kuitenkin reitti ei säily näin tehtynä ehjänä niin korvaavat putket pitää asentaa 2 kaivon välille, joihin liitetään myös vanhat putket kulkemaan läpi. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan osoitteeseen production-desk@teliacompany.com hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua. Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitellaan mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne mahdollisia. Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä. -Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. -Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen	Tieto siirtotarpeista ja siirron ehdoista on välitetty rakennuttajalle, joka tulee huomioimaan ne kaapeleita siirrettäessä.

	suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. -Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Mahdolliset siirron kustannukset tulee siirrättäjälle.	
NRO 2, 17.4.2025 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä. Yleisen vesihuollon tilavaraukset, suojaetäisyys ja kunnossapidettävyyden huomioitu asemakaavamuutoksessa.	-
NRO 3, 23.4.2025 Väylävirasto	Väylävirasto on tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta. Suunnittelualueen kohdalla Kehärata kulkee maanalla kallioon louhitussa rautatietunnelissa (välillä rata-km 24+000 – 24+050). Alueen läheisyydessä sijaitsee myös Kytökallion pystykuilurakennus. Rautatietunnelin katto sijoittuu alueella noin tasoon - 10 (N60). Kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheuttaa vaaraa	Kaavassa on kaavamääräys, joka varmistaa turvallisen rakentamisen maanalaisten tilojen lähelle <i>”Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille.”</i> Ohje, jossa on esitetty Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet <i>”Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014”</i> on toimitettu rakennuttajalle, joka huomio sen suunnittelussa ja rakentamisessa.

	junaturvallisuudelle. Väylävirasto muistuttaa, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014". Asemakaavassa tulee huomioida em. ohjeessa esitetty rautatietunnelin varoalue ja käyttöoikeuden rajoitustaso. Ohjeessa rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kalliooporakaivoja ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Varoalueella on mm. rautatietunnelin tiivistys- ja lujitusrakenteita, kaivosyvennyksiä, kallioankkureita ja kallioporareikiä. Suunnittelualueella rautatietunnelin varoalue, maanalaisten tilojen ja rakenteiden suojaetäisyys, ulottuu tunnelin leveyssuunnassa 15 metriä ratatunnelin kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Rautatietunnelin varoalueen kohdalla maanpäällisen rakentamisen ohjeellinen alin sallittu rakentamistaso, käyttöoikeuden alaraja, on määritelty pohjavesiolosuhteiden, kallio- ja tunneliteknisten lähtökohtien perusteella. Suunnittelualueen kohdalla käyttöoikeuden rajoitustaso on nykyisessä kallion pinnan tasossa. Edellä mainitun käyttöoikeuden rajoitustaso sekä	
--	---	--

	rautatietunnelin varoaluerajat ohjaavat maanpäällisen rakentamisen suunnittelua ja toimivat rajatasoina, joiden alittaminen varoalueen kohdalla vaatii aina erillistarkasteluja pinta- ja pohjavesiolosuhteiden sekä kalliomekaanisten tekijöiden osalta. Myös käyttöoikeuden rajoitustason ja rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella on arvioitava rakentamisen mahdolliset vaikutuksen rautatietunneliin. Lentokentän läheisyydessä on lisäksi huomioitava alueen maa- ja kallioperässä esiintyvä glykolin hajoamistuotteita sisältävät haitta-aineet, joiden kulkeutuminen rautatietunneliin ja sen rakenteisiin on estetty suojarakenteilla. Haitta-aineiden mahdollista kulkeutumista Lentoaseman tunneliin tulee tarkastella alueen kaikissa rautatietunnelin läheisyydessä suunniteltavissa rakennushankkeissa. Alueelle suunniteltavat rakennushankkeet eivät saa vaarantaa suojarakenteita eikä pohjavesiolosuhteissa saa tapahtua sellaisia muutoksia, jotka johtavat kyseisten haitta-aineiden kulkeutumiseen suojaamattomaan rautatietunneliin. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	
NRO 3, 24.4.2025 Caruna	Asemakaava-alueen läpi kulkevan Tammisto-Tolkinkylä 110 kV voimajohdon omistajuus on siirtynyt Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle, joten Caruna Oy:llä ei ole enää	-

	sähkönjakeluverkkoa alueella. Täten Caruna Oy:llä ei ole lausuttavaa asemakaavaehdotukseen liittyen.	
NRO 5, 2.5.2025 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitto kiittää lausuntopyynnöstänne ja ilmoittaa, että emme anna lausuntoa 002527 Tikkurilan ¹ 142 asemakaavan muutosehdotuksesta.	-
NRO 6, 5.5.2025 Uudenmaan ELY-keskus	Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	-

17 § **Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa:
Kiinteistö 92-50-1-15 (Sähkötie 10)**

VD/4457/10.00.01.01.00/2025

TeA/AK/TH/AVP/JHo

Vantaan kaupungilta on pyydetty 4.6.2025 saapuneella kirjeellä ennakkolausuntoa etuosto-oikeuden käyttämisestä seuraavassa kiinteistön kaupassa:

Myyjät: Yksityisiä henkilöitä

Ostaja: KKOY Sähkötie 10 (Y: 3533693-8)

Kaupan kohde:

Kaupan kohteena on Tammiston (50) kaupunginosassa sijaitseva 9 660 m²:n suuruinen rakennettu kiinteistö 92-50-1-15 osoitteessa Sähkötie 10, 01510 Vantaa.

Kauppahinta:

2 700 000 euroa (noin 466 euroa € / k-m² ja noin 280 € / m²).

Kaupan kohteena oleva kiinteistö on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT, e = 0.6, III). Kiinteistöllä on rakennusoikeutta 5 796 k-m². Kaupan kohteella sijaitsee kauppakirjaluonnoksen mukaan purkukuntoisia rakennuksia ja sen maaperä saattaa olla saastunut. Kaupan kohde rajoittuu kaakossa kaupungin omistamaan katualueeseen.

Hakija on pyytänyt, että Vantaan kaupunki antaisi etuostolain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkotiedon siitä, että Vantaan kaupunki ei tule käyttämään etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan edellä selostettuun kauppaan. Etuostolain mukaan kiinteistönomistajan kirjallisesta pyynnöstä kunta voi etukäteen ilmoittaa, ettei se tule käyttämään etuosto-oikeuttaan, jos kiinteistö kahden vuoden kuluessa kunnan päätöksestä myydään ilmoitetuilla ehdoilla.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen mukaan kaupungilla ei ole tarvetta hankkia kaupan kohteena olevaa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT) osoitettua rakennettua kiinteistöä. Kiinteistöjohtaja esittää vastattavaksi hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan kyseessä olevassa kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden (2) vuoden kuluessa luovutetaan ilmoitetulla tavalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 25 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) etuostolain 8 §:n mukaisena ennakkolausuntona ilmoittaa hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde

- kahden vuoden kuluessa kaupunginhallituksen päätöksestä luovutetaan ilmoitetulla tavalla, ja
- b) että hakijalta peritään tästä lausunnosta kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 23 päätöksen mukaisesti 300 euron korvaus.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta

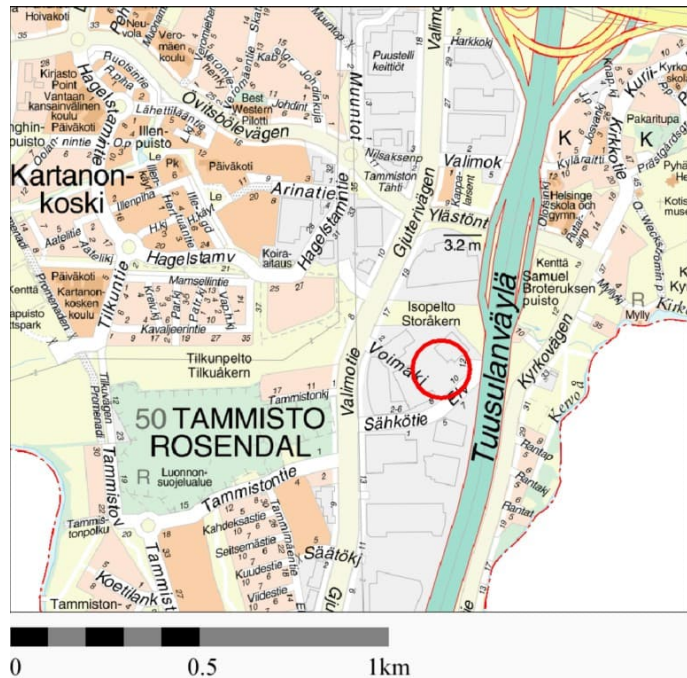
Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttötekniikko Jorma Hopponen, puh. 050 312 3995
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTTEEN SIJAINTI

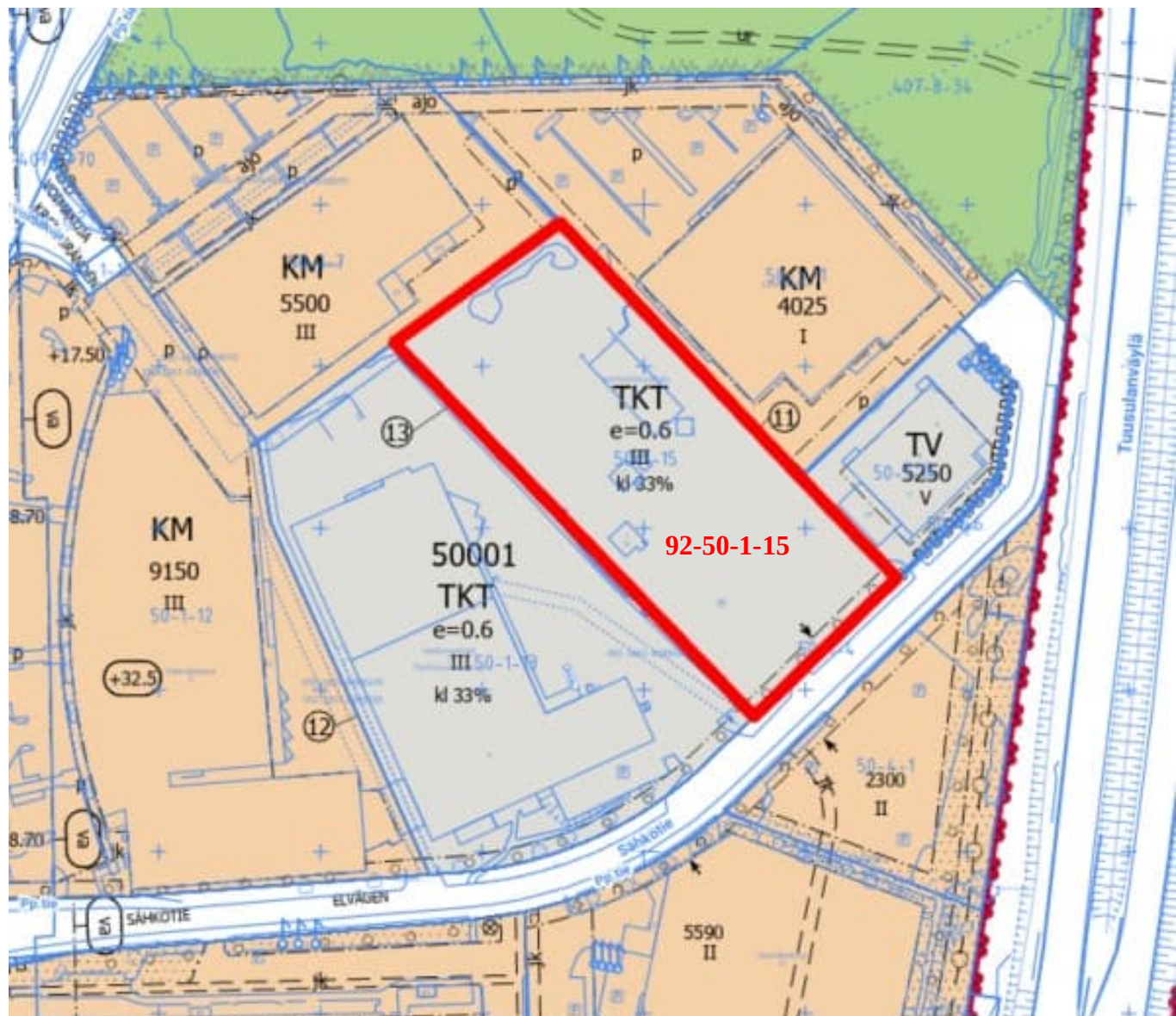

KARTTA /
Ennakkolausunto etuosto-oikeuden
käyttämättä jättämisestä

Kaupunginosa: TAMMISTO (50)

Kiinteistö: 92-50-1-15

Pinta-ala: 9660 m²

18 § Rakennuskiellon voimassaoloajan jatkaminen 2025 / Aviapolis / Veromiehen rakennuskieltoalue 90096R

VD/2706/10.02.06/2025
SP/MY/MHÄ/VIK/MT

Veromiehen kaupunginosassa jatketaan alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n 1 momentin mukaista rakennuskieltoa asemakaavan laatimista varten. Rakennuskiellolla ja asemakaavamuutoksilla varmistetaan kaupungin tavoitteiden mukainen maankäytön kehitys rakennuskieltoalueella. Alueella on ollut 9.9.2013 lähtien voimassa rakennuskielto (90096R), joka päättyy 30.9.2025.

Veromiehen rakennuskieltoalue nro 90096R

Voimassa oleva kaavatilanne on ristiriidassa kaavoituksen tavoitteiden kanssa. Alue on tarkoitus muuttaa logistiikkapainotteisesta alueesta tiiviisti rakennetuksi sekoittuneiden toimintojen alueeksi sekä asuin- ja työpaikkakortteleiksi. Alueelle valmistellaan maankäytön suunnitelmia ja liikenne- ja pysäköintisuunnitelmaa. Rakennuskieltoalueelle on laadittu muun muassa Aviapolis Urban Blocks asemakaavaluonnos, jonka pohjalta on laadittu ja laaditaan asemakaavamuutoksia. Huberilan alueen kaavarunkoa laaditaan ja sen pohjalta ryhdytään laatimaan asemakaavamuutoksia. Myös Tikkurilantien pohjoispuolella maankäyttö tulee muuttumaan. Rakennuskieltoalueen asemakaavoituksen arvioidaan valmistuvan vuosien 2025–2033 aikana.

Rakennuskielto on alueidenkäyttölain mukainen keino, jota kunnat voivat käyttää tilanteessa, jossa voimassa oleva kaavatilanne saattaa mahdollistaa sellaisen rakentamisen tai maankäytön kehittymisen, joka on kunnan tavoitteiden vastaista. Rakennuskielto voidaan määrätä sekä yleis- että asemakaavan laatimisen ajaksi. Käytännössä rakennuskiellon tarkoitus on ottaa rakennuskieltoalueella tapahtuva rakentaminen kaavoituksesta vastaavan viranomaisen valvontaan. Tavoitteena ei ole rajoittaa kaupungin tavoitteiden mukaista rakentamista alueella. Jos rakennuskieltoalueella haetaan lupaa hankkeelle, joka on kaavoituksen tavoitteiden mukainen, sille myönnetään poikkeamispäätös rakennuskiellosta. Rakennuskiellon avulla voidaan varmistaa, että alueen maankäyttö kehittyy kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Alueidenkäyttölain 53 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 29 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) pidennetään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskiellon 90096R voimassaoloaikaa 30.9.2027 saakka liitekarttaan merkityillä alueilla,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman,

c) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) pidennetään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskiellon 90096R voimassaoloaikaa 30.9.2027 saakka liitekarttaan merkityillä alueilla ja
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Karttaliite / Rakennuskiellon 90096R voimassaoloajan jatkaminen

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

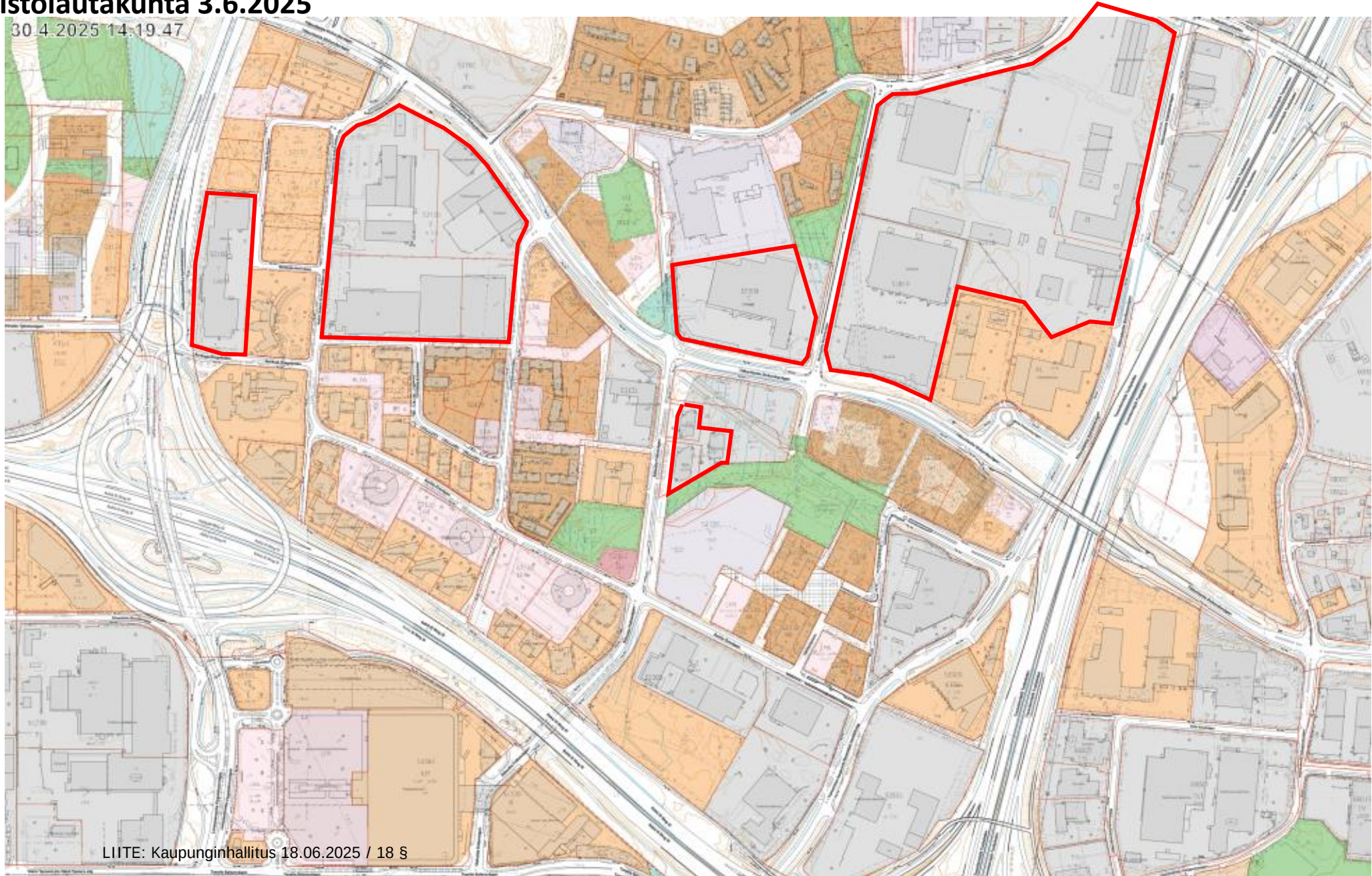
aluearkkitehti vs. Merja Häsänen, puh. 050 302 8958

asemakaavapäällikkö Marjaana Yläjääski, puh. 040 591 3878

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

**Rakennuskiellon 90096R jatkaminen kartassa esitetyillä alueilla
/ Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025**

30.4.2025 14:19:47

19 § Rakennuskiellon voimassaoloajan jatkaminen 2025 / Aviapolis / Veromiehen rakennuskieltoalue 90099R

VD/2701/10.02.06/2025
SP/MY/MHÄ/VIK

Veromiehen kaupunginosassa jatketaan alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n 1 momentin mukaista rakennuskieltoa asemakaavan laatimista varten. Rakennuskiellolla ja asemakaavamuutoksilla varmistetaan kaupungin tavoitteiden mukainen maankäytön kehitys rakennuskieltoalueella. Alueella on ollut 9.9.2013 lähtien voimassa rakennuskielto (90099R), joka päättyy 30.9.2025.

Veromiehen rakennuskieltoalue nro 90099R

Voimassa oleva kaavatilanne on ristiriidassa kaavoituksen tavoitteiden kanssa. Alue on tarkoitus muuttaa logistiikkapainotteisesta alueesta tiiviisti rakennetuksi sekoittuneiden toimintojen alueeksi sekä asuin- ja työpaikkakortteleiksi. Alueelle valmistellaan maankäytön suunnitelmia ja liikenne- ja pysäköintisuunnitelmaa. Rakennuskieltoalueelle on laadittu muun muassa Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnos, jonka pohjalta on valmisteilla asemakaavamuutoksia. Myös Muuran alueen asemakaavoitus etenee asemakaavaluonnoksen pohjalta. Rakennuskieltoalueen asemakaavoituksen arvioidaan valmistuvan vuosien 2025–2033 aikana.

Rakennuskielto on alueidenkäyttölain mukainen keino, jota kunnat voivat käyttää tilanteessa, jossa voimassa oleva kaavatilanne saattaa mahdollistaa sellaisen rakentamisen tai maankäytön kehittymisen, joka on kunnan tavoitteiden vastaista. Rakennuskielto voidaan määrätä sekä yleis- että asemakaavan laatimisen ajaksi. Käytännössä rakennuskiellon tarkoitus on ottaa rakennuskieltoalueella tapahtuva rakentaminen kaavoituksesta vastaavan viranomaisen valvontaan. Tavoitteena ei ole rajoittaa kaupungin tavoitteiden mukaista rakentamista alueella. Jos rakennuskieltoalueella haetaan lupaa hankkeelle, joka on kaavoituksen tavoitteiden mukainen, sille myönnetään poikkeamispäätös rakennuskiellosta. Rakennuskiellon avulla voidaan varmistaa, että alueen maankäyttö kehittyy kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Alueidenkäyttölain 53 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 29 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) pidennetään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskiellon 90099R voimassaoloaikaa 30.9.2027 saakka liitekarttoihin merkityillä alueilla,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman,

c) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) pidennetään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskiellon 90099R voimassaoloaikaa 30.9.2027 saakka liitekarttoihin merkityillä alueilla ja
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Karttaliite 1 / Rakennuskiellon 90099R voimassaoloajan jatkaminen
- Karttaliite 2 / Rakennuskiellon 90099R voimassaoloajan jatkaminen

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

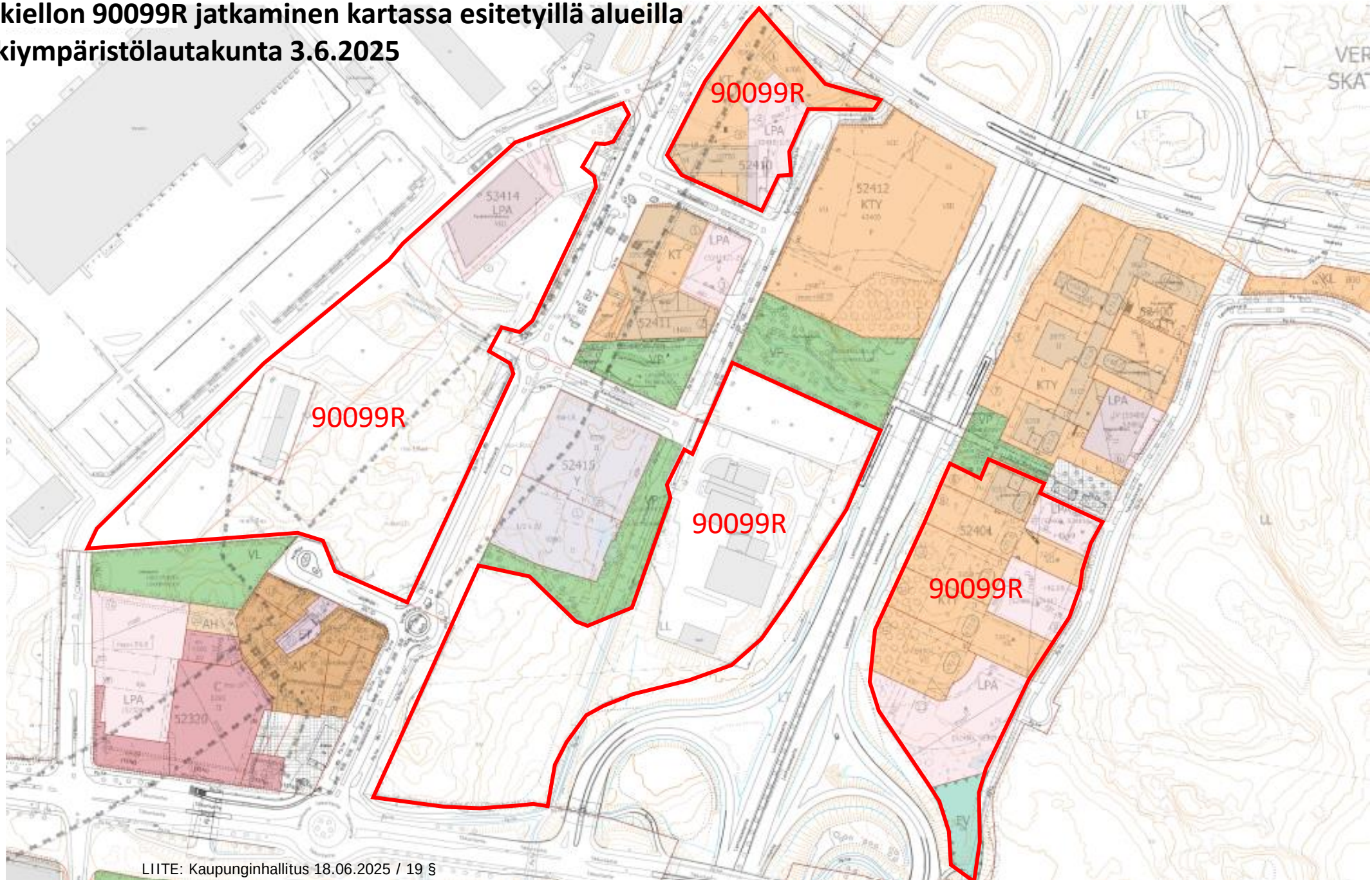
Lisätiedot:

aluearkkitehti vs. Merja Häsänen, puh. 050 302 8958

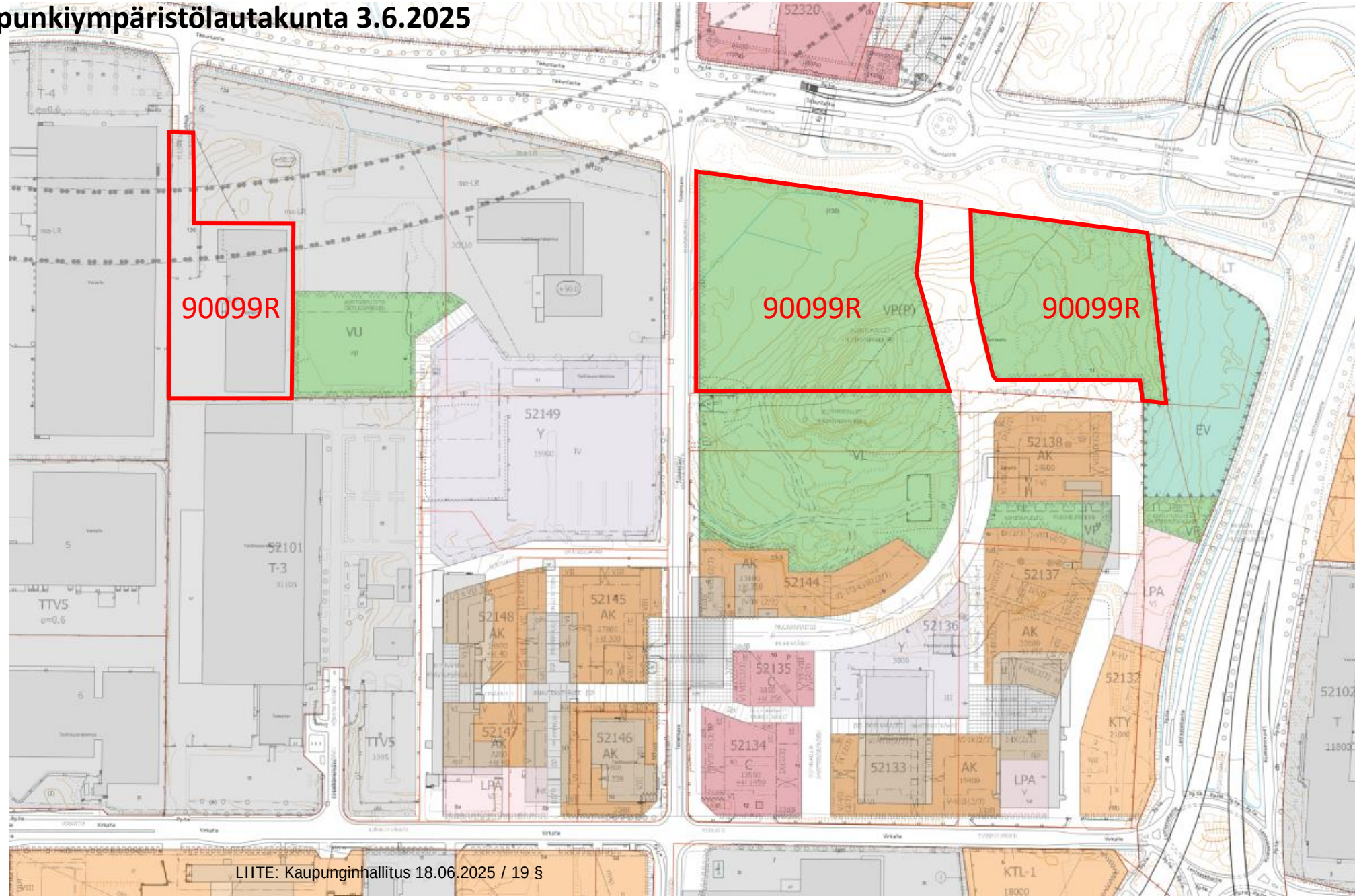
asemakaavapäällikkö Marjaana Yläjääski, puh. 040 591 3878

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

**Rakennuskiellon 90099R jatkaminen kartassa esitetyillä alueilla
/ Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025**

Rakennuskiellon 90099R jatkaminen kartassa esitetyillä alueilla / Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025

20 §

Rakennuskiellon 90107R määrääminen / Veromies

VD/3446/10.02.06/2025

SP/MY/MHÄ/VIK/MT

**Veromiehen kaupunginosassa Muuran alueella on ollut Muuran kaupunkikylät 2-
asemakaavamuutoksen (002533 ja 002533va) voimaan tuloon saakka voimassa rakennuskiellot
90096R ja 90099R. Kyseisen asemakaavamuutoksen on kaupunginvaltuusto vahvistanut 18.11.2024.
Muuran alueelle määrätään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n 1 momentin mukainen uusi
rakennuskielto asemakaavan laatimista varten niille osin, kuin ne koskevat asemakaavamuutoksen
002533 ja 002533va vaihekaavan alueita.**

Rakennuskielto on alueidenkäyttölain mukainen keino, jota kunnat voivat käyttää tilanteessa, jossa voimassa oleva kaavatilanne saattaa mahdollistaa sellaisen rakentamisen tai maankäytön kehittymisen, joka on kunnan tavoitteiden vastaista. Rakennuskielto voidaan määrätä sekä yleis- että asemakaavan laatimisen ajaksi.

Alueidenkäyttölain 53 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista.

Vantaan kaupunginhallitus pidensi päätöksellään 18.9.2023 § 25 Veromiehen rakennuskieltoalueiden 90096R ja 90099R voimassaoloaikaa 30.9.2025 saakka. Rakennuskieltojen voimassaoloaikaa pidennettiin, koska alueen kyseisenä ajankohtana voimassa ollut kaavatilanne on ollut ristiriidassa kaavoituksen tavoitteiden kanssa. Rakennuskieltojen voimassaoloajan jatkamisen jälkeen Vantaan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 18.11.2024 § 6 hyväksynyt asemakaavamuutosehdotuksen 002533 ja 002533va, Veromies 52 / Muuran kaupunkikylät 2, joka on kuulutettu voimaan 27.2.2025. Samalla rakennuskielto asemakaavan tai tonttijaon muuttamiseksi poistui koko Muuran kaupunkikylät 2-asemakaava-alueelta, mukaan lukien myös vaihekaavan alue, jossa asemakaavaa muutettiin vain niiltä osin kuin se oli yleisten alueiden järjestämisen vuoksi välttämätöntä. Rakennuskiellot asemakaavan muuttamiseksi tulisi palauttaa Muuran kaupunkikylät 2-asemakaavamuutoksen (002533 ja 002533va) vaihekaavan alueelle. Nykyinen tonttijako ei vielä noudata asemakaavamuutoksen rajoja.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, mikä on vastoin yleiskaavan 2020 aluemarkintää; kaupunkikeskustan asuinalue (AC) ja monipuolinen työpaikka-alue (TP). Muuran aluetta suunnitellaan osa-alueittain Muuran kaupunkikylät -asemakaavaluonnoksen 052600 (kh 5.9.2022) mukaisesti. Muun muassa 002533va-vaihekaavan osalta asemakaavoitusta jatketaan myöhemmin. Rakennuskiellon palauttamatta jättäminen aiheuttaisi merkittävää haittaa alueen kehittämiselle.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 29 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90107R asemakaavan muuttamiseksi 18.6.2027 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman,
- c) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain (132/1999) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90107R asemakaavan muuttamiseksi 18.6.2027 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla ja
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Karttaliite / Rakennuskiellon 90107R määrääminen

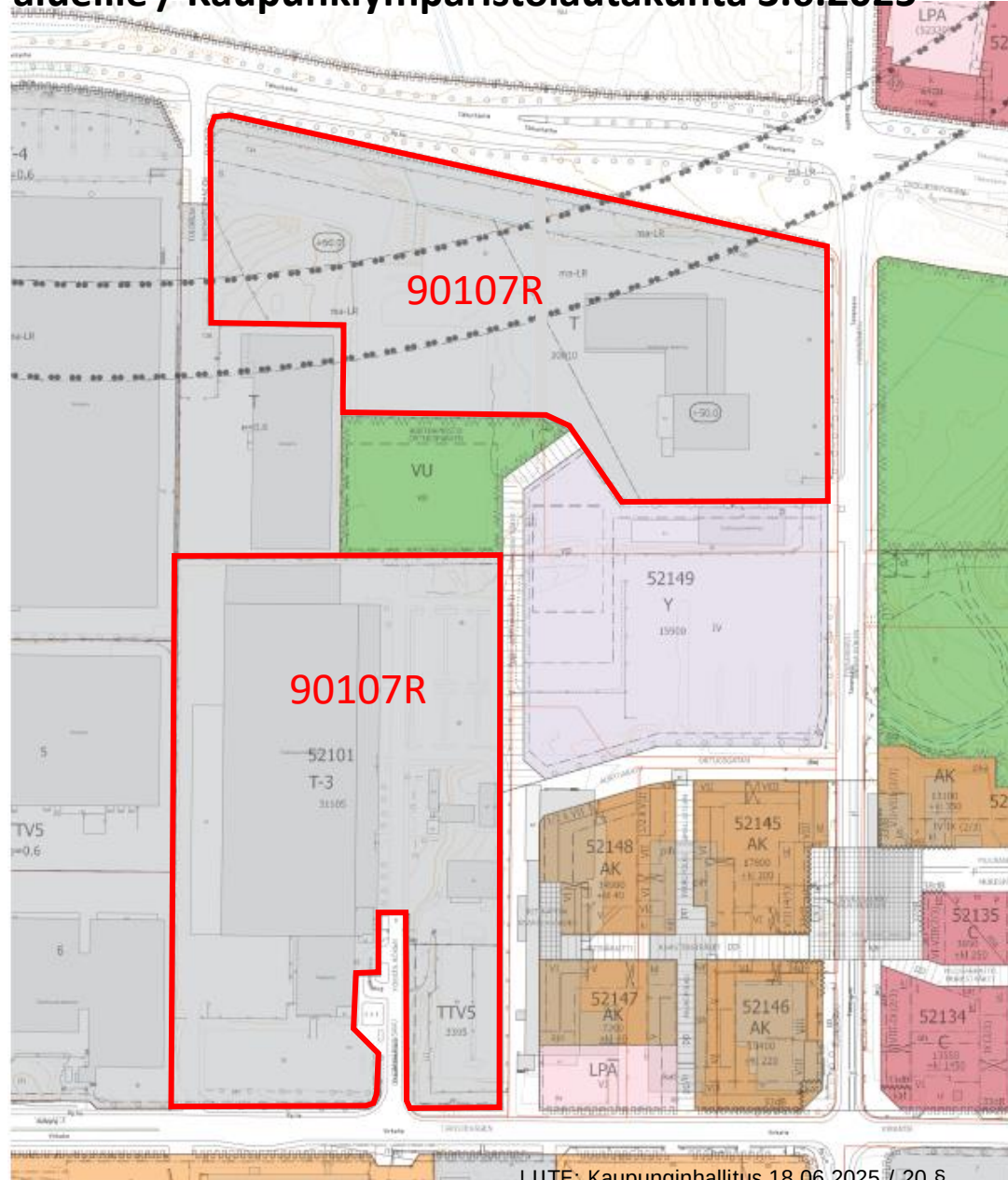
Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

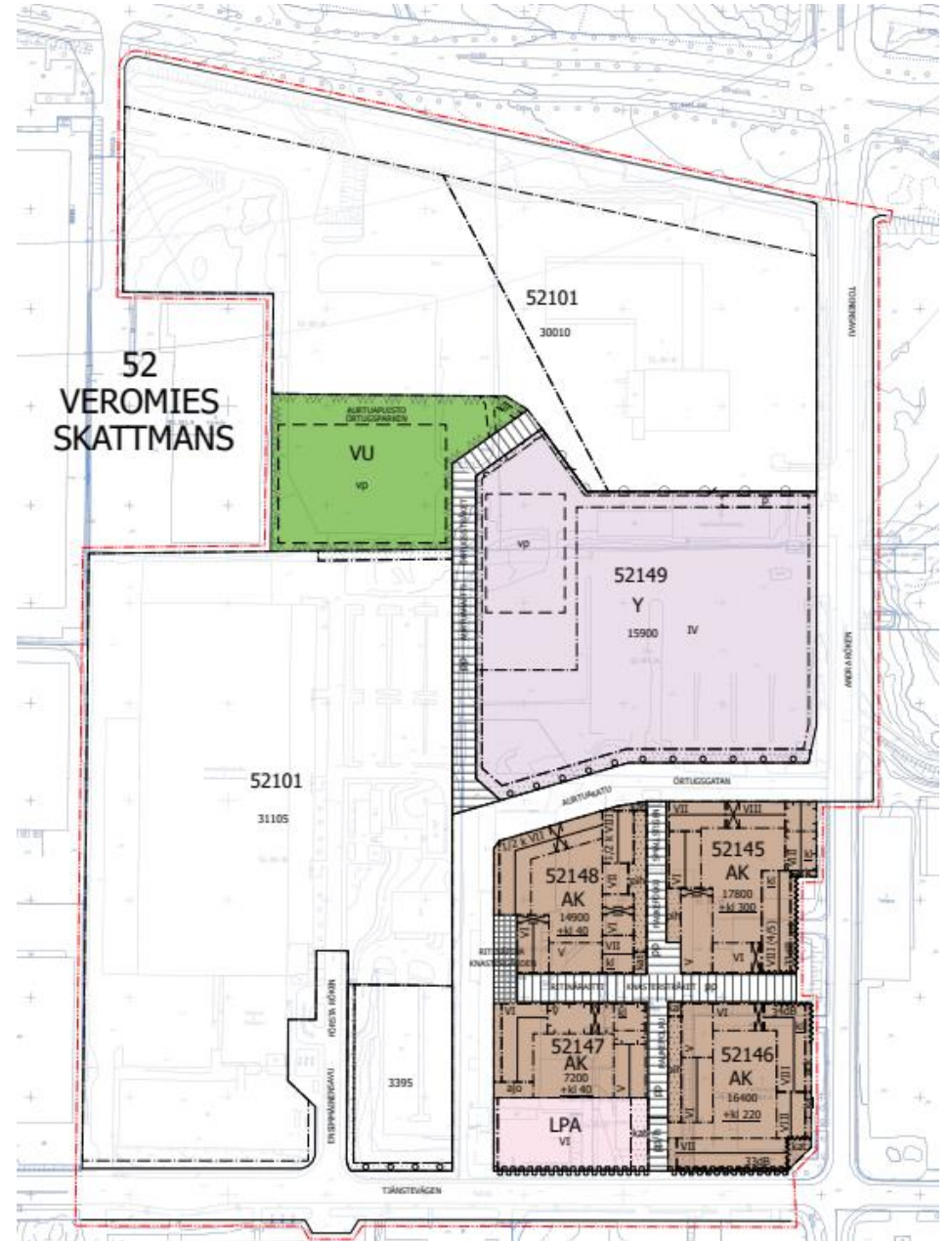
aluearkkitehti, vs. Merja Häsänen, puh. 050 3028958
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

**Rakennuskiellon 90107R määrääminen kartassa esitetyille
alueille / Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025**

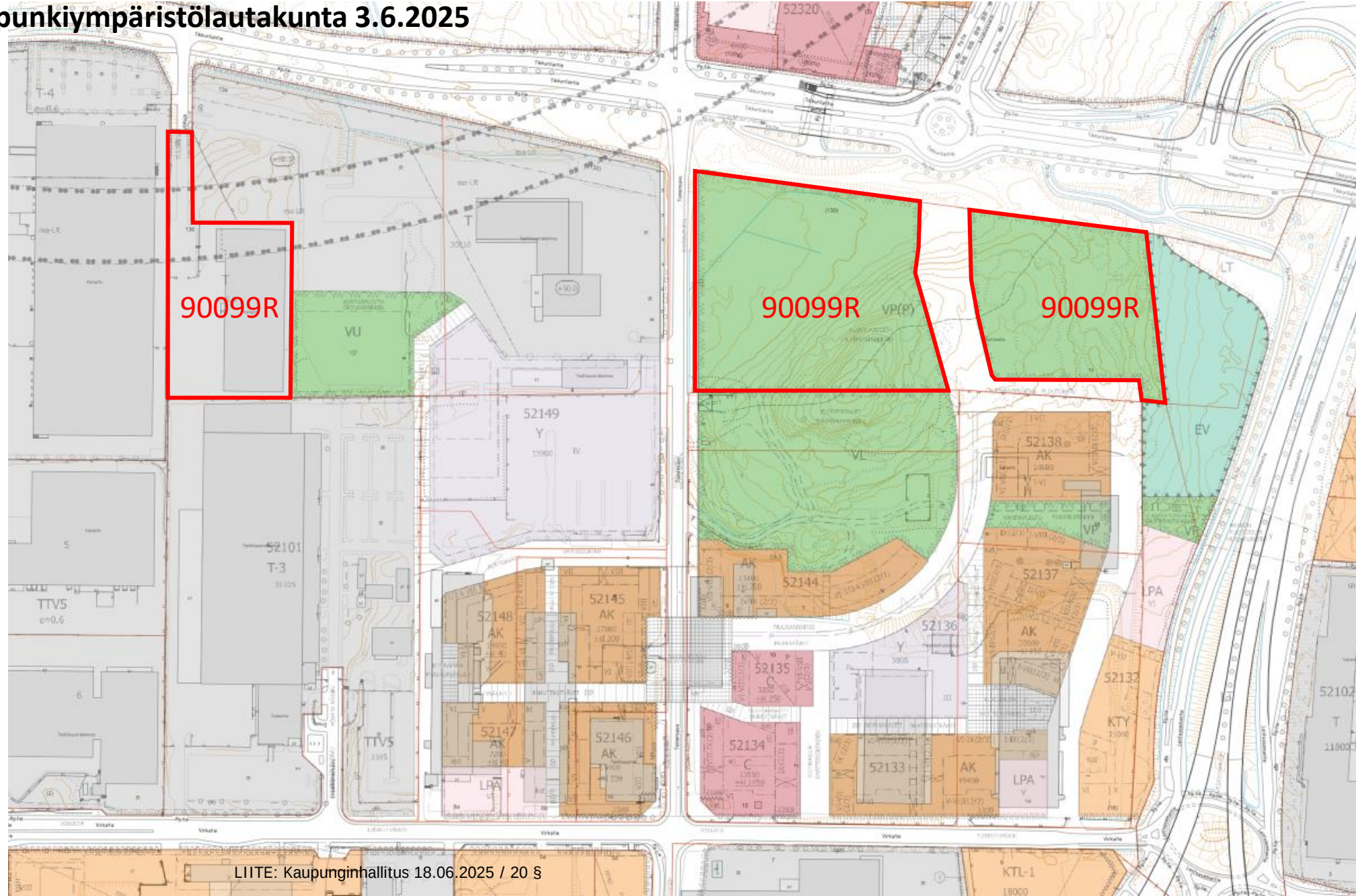

LIITE: Kaupunginhallitus 18.06.2025 / 20 §

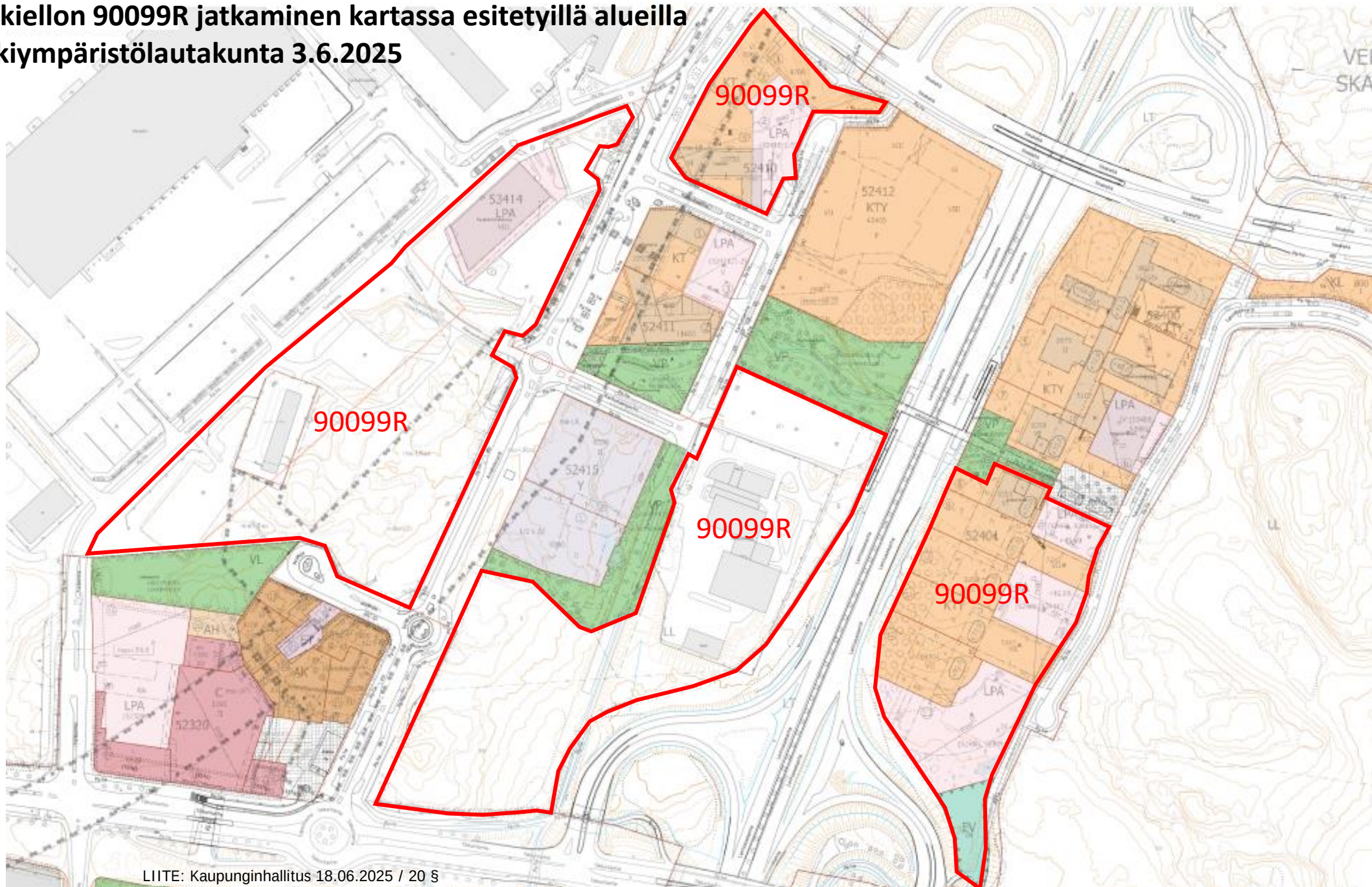
**Muuran kaupunkikylät 2 -asemakaavamuutos
002533 ja 002533va: vaihekaavan alueet valkoisella**

/ Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025

**Rakennuskiellon 90099R jatkaminen kartassa esitetyillä alueilla
/ Kaupunkiympäristölautakunta 3.6.2025**

21 §

Lausunto koskien hallituksen esitystä valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista

VD/3718/00.04.03/2025

TeA/ER/ET/MT

Ympäristöministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa koskien hallituksen esitysluonnosta valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista. Esitetään ympäristöministeriölle annettavaksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto. Lausunto on pyydetty jättämään 31.7.2025 mennessä Lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta.

Valtion asuntorahasto on talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka varoja käytetään valtion tukeman asuntotuotannon tukitoimiin kuten korkotukien ja avustusten maksamiseen. Ympäristöministeriö on julkaissut 12.5.2025 lausuntopyynnön, jolla se pyytää lausuntoja valtion asuntorahaston lakkauttamista ja korkotukilainojen takausmaksuja koskevasta lakiesityksestä. Esitysluonnos sisältää ehdotukset valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja sekä uusista korkotukilainoista perittävistä takausmaksuista. Asuntorahaston jäljellä olevat varat tuloutettaisiin valtion talousarvioon. Talousarvioon luotaisiin menomomentit, joilta jatkossa maksettaisiin nykyisin rahastosta maksettavat korkotukimaksut ja erilaiset avustukset sekä myönnettäisiin laina- ja muut valtuudet. Valtion asuntorahaston lakkauttamisen tavoitteena on huolehtia valtion asuntotuotannon tuista talousarviovaroin.

Lisäksi luonnoksessa ehdotetaan, että valtion tukeman asuntorakentamisen korkotukilainoihin otettaisiin käyttöön takausmaksut. Lainansaajan tulisi maksaa takausmaksu uusista uudis-, perusparannus- ja hankintakorkotukilainoista. Takausmaksut voisi sisällyttää valtion tukemien asuntojen omakustannusvuokriin ja asumisoikeusasuntojen käyttövastikkeisiin.

Lausuntopyyntö sekä lakiesitysluonnos löytyvät kokonaisuudessaan lausuntopalvelusta: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=958b7966-42c9-4afe-a147-afd957767fd4>. Lakiesitysluonnosta koskevat lausunnot on pyydetty toimittamaan viimeistään 31.7.2025 mennessä.

Vantaan kaupunki näkee, että asuntorahaston siirtäminen osaksi valtion talousarviota lisää valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen epävarmuutta ja heikentää sen ennustettavuutta. Lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan, että valtion asuntorahaston lakkauttamisen kaikkia vaikutuksia ei pystytä tässä vaiheessa kattavasti arvioimaan. Vantaan kaupungin näkökulmasta valtion asuntorahaston lakkauttamisen aikataulua tulisi lykätä ja harkita rahaston lakkautuspäätöstä uudelleen perusteellisemmilla vaikutusten arvioinneilla. On tärkeää varmistaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon pitkäjänteinen rahoitus yli hallituskausien, vuosiksi eteenpäin. Lakiesitys valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja samalla suunnitelma hyväksymisvaltuuksien pienentämisestä uhkaavat vähentää kohtuuhintaisen vuokra-asumisen rakentamisen määrää tulevina vuosina ja tekevät kaupunkien suunnitelmallisesta asuntopoliittisesta ohjauksesta entistä vaikeampaa. Etenkin Suomen suurissa kaupungeissa valtion tukemalla vuokra-asuntotuotannolla on merkittävä rooli työvoiman saatavuuden, tasapainoisten asuinalueiden ja sosiaalisten ongelmien ehkäisyn näkökulmasta.

Vantaan kaupungin näkökulmasta takausmaksujen käyttöönotto ei ole perusteltua. Uusien korkotukilainojen takausmaksujen käyttöönoton tavoitteena on, että myös asuntorahoituksessa peritään kattavasti maksu valtioneuvostolta. Vantaan kaupunki katsoo, että takausvastuista koituvat

riskit valtiolle ovat jo tällä hetkellä vähäiset ja takausmaksuista kertyvä summa suhteessa lainamääriin on riskinhallintanäkökulmasta pieni.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteenä oleva lausunto koskien hallituksen esitystä valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto koskien esitystä valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Asumisasioiden päällikkö Elisa Ranta, puh. 043 826 9419
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lausunto
VD/3718/00.04.03/2025

Ympäristöministeriö
VN/33734/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuista

Ympäristöministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja korkotukilainojen takausmaksuista. Esitysluonnos sisältää ehdotukset valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja sekä uusista korkotukilainoista perittävistä takausmaksuista.

Esityksessä ehdotetaan, että valtion asuntorahaston toiminta lakkautettaisiin. Asuntorahaston jäljellä olevat varat tuloutettaisiin valtion talousarvioon. Talousarvioon luotaisiin menomomentit, joilta jatkossa maksettaisiin nykyisin rahastosta maksettavat korkotukimaksut ja erilaiset avustukset sekä myönnettäisiin laina- ja muut valtuudet. Valtion asuntorahaston lakkauttamisen tavoitteena on huolehtia valtion asuntotuotannon tuista talousarviovaroin.

Valtion tukeman asuntorakentamisen korkotukilainoihin otettaisiin käyttöön takausmaksut. Lainansaajan tulisi maksaa takausmaksu uusista uudis-, perusparannus- ja hankintakorkotukilainoista. Takausmaksua ei perittäisi sellaisissa pitkän korkotuen kohteissa, joille myönnetään erityisryhmien investointiavustusta, eikä opiskelija-asunnoista. Takausmaksut voisi sisällyttää valtion tukemien asuntojen omakustannusvuokriin ja asumisoikeusasuntojen käyttövastikkeisiin. Uusien korkotukilainojen takausmaksujen käyttöönoton tavoitteena on, että myös asuntorahoituksessa peritään kattavasti maksu valtiontakauksesta.

Vantaan kaupunki
Vanda stad
Toimiala

Osoite
01300 Vantaa
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Puhelin 09 839 11
Matkapuhelin 040 123 1234
www.vantaa.fi

Lausunto
VD/3718/00.04.03/2025

Vantaan kaupungin näkökulmasta valtion asuntorahasto on ollut pitkäjänteisen asuntopolitiikan toteuttamisen väline. Asuntorahaston siirtäminen osaksi valtion talousarviota lisää valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen epävarmuutta ja heikentää sen ennustettavuutta. Rahoituksen varmistaminen ja pidemmän aikavälin ennakkointi on vuokrataloyhtiöiden, rakennuttajien ja kaupungin näkökulmasta tärkeää säilyttää valtion asuntorahaston siirtyessä osaksi valtion talousarviota. Lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan, että valtion asuntorahaston lakkauttamisen kaikkia vaikutuksia ei pystytä tässä vaiheessa kattavasti arvioimaan. Sillä, miten asumisen tarjontatukia tullaan talousarviossa käsittelemään, on suuri merkitys vaikutuksiin. Jos tukien ja avustusten tasoa pidetään riittävällä tasolla, vaikutukset eivät välttämättä ole merkittäviä. Toisaalta, jos korkotukilainavaltuus ja avustusmäärärahat jäävät pysyvästi alhaiselle tasolle, vaikutukset valtion tukemaan asuntotuotantoon ja sen määrään voivat olla merkittävät. Julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2026–2029 korkotukilainojen hyväksymisvaltuus olisi 1 000 miljoonaa euroa vuosittain. Samaan aikaan kun valtion asuntorahasto lakkautetaan, tuki valtion tukemien asuntojen rakentamiseen ja peruskorjaukseen tulee siten vähenemään.

Vantaan kaupunki näkee, että valtion asuntorahaston lakkauttamisen aikataulua tulisi lykätä ja harkita rahaston lakkautuspäätöstä uudelleen perusteellisemmilla vaikutusten arvioinneilla. On tärkeää varmistaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon pitkäjänteinen rahoitus yli hallituskausien, vuosiksi eteenpäin. Lakiesitys valtion asuntorahaston lakkauttamisesta ja samalla suunnitelma hyväksymisvaltuuksien pienentämisestä uhkaavat vähentää kohtuuhintaisen vuokra-asumisen rakentamisen määrää tulevana vuosina ja tekevät kaupunkien suunnitelmallisesta asuntopoliittisesta ohjauksesta entistä vaikeampaa. Etenkin Suomen suurissa kaupungeissa valtion tukemalla vuokra-asuntotuotannolla on merkittävä rooli työvoiman saatavuuden, tasapainoisten asuinalueiden ja sosiaalisten ongelmien ehkäisyn näkökulmasta.

Vantaan kaupungin näkökulmasta takausmaksujen käyttöönotto ei ole perusteltua. Uusien korkotukilainojen takausmaksujen käyttöönoton tavoitteena on, että myös

asuntorahoituksessa peritään kattavasti maksu valtiontakauksesta. Vantaan kaupunki katsoo, että takausvastuista koituvat riskit valtiolle ovat jo tällä hetkellä vähäiset ja takausmaksuista kertyvä summa suhteessa lainamääriin on riskinhallintanäkökulmasta pieni.

Takausmaksujen osalta lakiesityksessä on otettu huomioon vuokraloyhteisöiden ja kaupunkien aiemmin esittämä näkemys, että uusista korkotukilainoista perittävä takausmaksu olisi meno, joka voidaan sisällyttää omakustannusvuokraan tai kattaa käyttövastikkeilla asumisoikeusasunnoissa. Tämä muutos verrattuna aiempaan lakiluonnosehdotukseen on hyvä asia, sillä Vantaan kaupunki ei ole varautunut pääomittamaan VAV-konsernia esitettyjen takausmaksujen osalta jatkossa. Takausmaksun lisäyksen vaikutus yksittäisiin asukkaisiin ja heidän maksamiin vuokriin on lakiesityksen mukaan pieni. Vantaan kaupunki kuitenkin toteaa, että valtion tukemassa vuokra-asuntotuotannossa, johon lain mukaan valitaan asukkaiksi vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat, ei ole syytä harkita minkäänlaisia lisäkustannuksia omakustannusvuokraan.

Vantaan kaupunginhallitus

Lausunto
VD/3718/00.04.03/2025

22 §

Lausunnon antaminen Uudenmaan ELY-keskukselle koskien Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottolaitoksen YVA-ohjelmaa

VD/3784/11.00.03.00/2025

TeA/JN/AKa/JKö/MT

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausuntoa Vantaan Energian jätevoimalan hiilidioksidin talteenotto, hiilidioksidin siirtoputkisto sekä nesteytyslaitos ja välivarastointi -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Lausunto on pyydetty 12.6.2025 mennessä, ja lausunnot on annettu lisää aikaa 19.6.2025 saakka. Aineisto on saatavilla: <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/vantaan-energia-oy-n-hiilidioksidin-talteenotto-vantaa-helsinki>

Vantaan Energia Oy suunnittelee Vantaan Långmossebergeniin Pitkäsuontielle hiilidioksidin talteenottolaitosta, jonka tarkoituksena on ottaa talteen Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan jätteenpolttoyksiköiden savukaasujen hiilidioksidi. Suunnitelmissa oleva hiilidioksidin talteenottolaitos on tarkoitettu sijoittamaan jätevoimalan alueen pohjoisosaan, nykyisten jätteenpolttoyksiköiden pohjoispuolelle. Lisäksi arvioidaan kaksi vaihtoehtoista paikkaa hiilidioksidin nesteytyslaitokselle (jätevoimala-alueella sekä Vuosaaren satama-alueella), siirtoputkisto voimala-alueelta Vuosaaren satamaan, sekä satama-alueelle sijoittuva välivarasto. Satamasta hiilidioksidi kuljetetaan laivoilla varastoitavaksi geologiseen varastoon.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) arvioidaan hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset. YVA-ohjelmassa esitellään suunnitelma vaikutusten arvioinnista. Suunnitelmaan sisältyvät selvitykset ja arvioinnit tehdään kuluvan vuoden aikana, ja YVA-selostus on valmis arviolta vuoden loppuun mennessä. YVA-selostuksen nähtävilläolo ja yleisötilaisuus ovat alkuvuodesta 2026. Alustavasti laitoksen rakentaminen ajoittuu vuosille 2027–2030. Toiminnan suunniteltu aloitus on vuonna 2030–2031. Hanke edellyttää kaavamuutoksia, ympäristölupaa sekä muita lupia.

YVA:ssa tarkastellaan koko jätevoimalan jätteenpolttokapasiteetin savukaasujen hiilidioksidin talteenottoa. Talteen otettavan hiilidioksidin määrä on noin 700 000 tonnia vuodessa ja se on peräisin jätteenpoltosta. Jätteenpolttoyksiköiden JV1, JV2 ja rakenteilla olevan korkealämpölaitoksen (HWP) savukaasut käsitellään ensin normaaliin tapaan jätteenpolttoyksiköiden ympäristölupamääräysten mukaisesti ja johdetaan sen jälkeen hiilidioksidin talteenottolaitokselle.

Hankevaihtoehdossa VE1 talteen otettu kaasumainen hiilidioksidi johdetaan maanalaista siirtoputkistoa pitkin nesteytyslaitokselle, joka sijaitsee Vuosaaren sataman alueella. Hankevaihtoehdoissa VE2 ja VE3 talteen otettu kaasumainen hiilidioksidi nesteytetään Vantaan Energian jätevoimalan alueella. Nesteytyslaitoksen suunniteltu sijainti on jätevoimalan alueen kaakkoisosassa, jossa nykyisin on kalliota ja metsää. Hankevaihtoehdossa VE2 nesteytetty hiilidioksidi johdetaan maanalaista siirtoputkistoa pitkin Vuosaaren satamaan välivarastoitavaksi. Vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 tarkastellaan samaa hiilidioksidin siirtoputken reittiä jätevoimalan alueelta Vuosaaren satama-alueelle. Siirtoputken reitillä on Kehä III:n ja Itäväylän välissä vaihtoehtoiset reittiosuudet A ja B, muita vaihtoehtoisia reittiosuuksia siirtoputkella ei ole. Hankevaihtoehdossa VE3 nesteytetty hiilidioksidi kuljetetaan säiliöautoilla Vuosaaren satamaan. Nesteytetty hiilidioksidi varastoidaan kaikissa hankevaihtoehdoissa Vuosaaren sataman alueella.

välivarastossa. Välivarastosta nestemäinen hiilidioksidi johdetaan maanalaisella siirtoputkistolla satamalaiturille ja siirretään laivaan.

Alustavan arvion mukaan hankkeen merkittävimmät positiiviset vaikutukset liittyvät ilmastovaikutuksiin hiilidioksidin talteenoton myötä. Rakentamisen aikana syntyy erityisesti liikennevaikutuksia. Toiminnan aikaiset merkittävimmät vaikutukset jätevoimala-alueella ja sataman lähialueella liittyvät meluun, onnettomuus- ja häiriötilanteisiin sekä VE3 osalta liikenteeseen.

Vantaan kaupungin lausunnossa on keskitytty erityisesti Vantaan alueelle sijoittuviin hankkeen osiin ja vaikutuksiin.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle koskien Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottolaitoksen YVA-ohjelmaa
- Lausuntopyyntö Vantaan kaupunginhallitukselle ja kaavoitusviranomaiselle Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. 050 302 9224, anna-mari.kangas[at]vantaa.fi

05.06.2025

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus**Viite** UUDELY/824/2025**Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle koskien Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottolaitoksen YVA-ohjelmaa**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausuntoa Vantaan Energian jätevoimalan hiilidioksidin talteenotto, hiilidioksidin siirtoputkisto sekä nesteytyslaisto ja välivarastointi -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (dnro UUDELY/824/2025). Lausunto on pyydetty 12.6.2025 mennessä, lisäaikaa on myönnetty 19.6.2025 saakka.

Vantaan kaupunki lausuu ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Ilmastovaikutukset

Hanke on osa Vantaan Energian tavoitteita olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö sekä luopua fossiilisten energialähteiden käytöstä, ja tukee siten Vantaan kaupungin resurssiviisaus- ja ilmastotavoitteita sekä valtakunnallista hiilineutraaliustavoitetta. Hanke antaa tulevaisuudessa mahdollisuuden myös muiden toimijoiden hiilidioksidin varastoinnille. Hanke toteutetaan sen positiivisten ilmastovaikutusten vuoksi, joten ilmastovaikutukset on syytä arvioida huolellisesti, myös mahdollisissa vika- ja häiriötilanteissa.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Suunnittelualueella Vantaalla on voimassa yleiskaava 2020, sekä Porvoonväylän ja Kehä III rajaamalla Länsisalmen alueella yleiskaava 2007. Yleiskaavatilanne on hyvin kuvattu. Länsisalmen alueella voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 on osoitettu Satamaradalta raideyhteys kohti itää, mutta tämä varaus on poistettu uudemmissa suunnitelmista. Suunnittelualueen länsipuolella on oikeusvaikutukseton Länsimäen kaavarunko (091700), joka sijoittuu suunnitellun putkireitin läheisyyteen.

Hiilidioksidin talteenottolaitos sijoittuisi voimassa olevan asemakaavan (002175) yhdyskuntateknisen huollon (ET) korttelialueelle, pääosin sen suojaviheralueeksi (ev) osoitetulle osalle. Kuvissa laitoksen rajausta näkyy ulottuvan hieman viereiselle lähivirkistysalueelle (VL), ja lisäksi siirtoputki kulkisi noin 100 m matkan laitosalueen itäpuolisella VL-alueella.

Nykyiset asemakaavat eivät mahdollista laitoksen rakentamista suojaviheralueen määräyksen sekä rakennusoikeuden määrän vuoksi. Alueella on vireillä asemakaavamuutos (920600), joka mahdollistaisi hiilidioksidin talteenottolaitoksen sekä sekajätteen lajittelulaitoksen. Hiilidioksidin siirtoputki ei sisälly kaava-alueeseen. Lisäksi alueella on vireillä maanalainen asemakaava (920500ma) nykyisen satamaradan tunneliosuudelle alueella. Näiden lisäksi siirtoputkiston alueella ei asemakaavoja tai asemakaavamuutoksia ole vireillä eikä kaavoitusohjelmassa 2025–2027. Nesteytyslaitos sijoittuisi voimassa olevan asemakaavan (002503) T/kem-alueelle

05.06.2025

(Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen).

Hankkeen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön tulee arvioida huomioiden laitoksen ilmanlaatu- ja meluvaikutukset (myös VE3 liikennemäärät huomioiden), siirtoputken suojaetäisyydet, sekä niiden maankäytön suunnitteluun vaikuttavat riskit ja rajoitukset. Lisäksi tulee huomioida vaikutukset nykyiseen ja suunniteltuun maankäyttöön myös siirtoputken osalta, myös VL-alueilla.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu lähialueen vireillä olevat asemakaavat. Myös ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida Fazerila-Santamalmiin (931700) asemakaava, johon liittyvä suunnittelukilpailu on parhaillaan käynnissä. Alueelle suunnitellaan uusi monipuolinen asuin- ja työpaikka-alue lähipalveluineen.

YVA-selostuksessa tulee kuvata arvioidut vaikutukset maankäyttöön siirtoputkiston alueella, mikäli se vaikuttaa nykyiseen tai suunniteltuun maankäyttöön, myös viljelyyn, joko rajoitus- ja varoalueiden kautta tai putken aiheuttamien lämpötilamuutosten vuoksi. Vaikutukset Kehä III ja Porvoonväylän viheryhteyden kehittämiskohtien toteuttamiseen tulee arvioida itäisemmän putkilinjauksen osalta.

Melu ja tärinä

Arviointiohjelmassa on tunnistettu eri vaiheiden osalta erilaisia mallinnettavia vaihtoehtoja. Ohjelmaan olisi voinut liittää kuvan, josta käyvät ilmi louhittavat alueet. Arvioinnissa tulee esitellä myös nykytila (VE0 ilman louhintaa). Mallinnuksessa tulee kiinnittää huomiota louhinnan vaikutukseen melun leviämiseen, sillä vaikutus on peruuttamaton. Arvioinnissa tulee myös kuvata keinot melun leviämisen estämiseen, mikäli hankkeen vuoksi melu leviää entistä laajemmalle. Tärinän osalta on huomioitava erityisesti louhinnan vaikutukset Vuosaaren satamaradan tunneliin.

Toisin kuin arviointiohjelmassa sanotaan, jätevoimalan alue ei sijaitse lentomelualueella, sen sijaan tie- ja katumelu on väylien varressa voimakasta. Toisaalta nykyiset rakenteet ja maastonmuodot rajoittavat tiemelun leviämistä, joten alueen pohjoispuolisella Ojangan ulkoilualueella on tunnistettu potentiaalisesti hiljaisia sekä kaupunkihiljaisia alueita. Laajoja hiljaisia alueita on Vantaalla suhteellisen vähän, joten hiljaisten ääniympäristöjen säilyttäminen on tärkeää ja yksi Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 toimenpiteistä. Aineisto hiljaisista alueista löytyy kaupungin karttapalvelusta tai toimitetaan pyydettyäessä.

Yhteenveto

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on pääosin huolellisesti laadittu suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Suunniteltu hanke vähentää merkittävästi hiilidioksidipäästöjä, jotka muuten päätyisivät ilmakehään.

Vantaan kaupungin lausunto koskee erityisesti hankkeen Vantaan kaupungin alueelle sijoituvia osia. Vaikka Vantaalla suunniteltu hanke sijoittuu jätevoimala-alueelle ja

05.06.2025

mahdollinen siirtoputki pääosin peltoalueelle, ja laitoksen lähialueella on melko vähän nykyistä asutusta, on arvioinnissa huomioitava myös suunnittelussa oleva, ratikkaan tukeutuva uusi asuin- ja työpaikka-alue Fazerilassa. Tarvittavia tietoja ja aineistoja voi pyytää kaupungilta.

On myös huomioitava, että laitoksen vaatima sähkötehon tarve on suuri, millä on epäsuoria vaikutuksia. Yhdessä muiden suurta sähkötehoa vaativien hankkeiden kanssa sähkönsä kysynnän kasvu johtaa siihen, että siirto- ja muuntokapasiteettia tulee kasvattaa, mikä aiheuttaa maankäytöllisiä haasteita tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Uudenlaisen hankkeen vaikutusten arviointi on tehtävä huolellisesti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota toimintaan liittyviin riskeihin sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin, jotta riskit voidaan minimoida ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautua.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Jakelun mukaan

Lausuntopyyntö Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää jakelussa mainituilta lausuntoa Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottoa, siirtoa ja välivarastointia koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, **viimeistään 12.6.2025**. Viitteeksi UUDELY/824/2025.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Niklas Virkkala, p. +358 295 021 340.

Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/VE-CO2-talteenotto-YVA.

Toimitattehan lausuntonne saavutettavina, koska lausunnot laitetaan ympäristö.fi -sivustolle lausunnon antamisen jälkeen.

Asiakirjan on sähköisesti hyväksynyt tarkastaja Laura Mattila. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Jakelu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, peruspalvelut, oikeusturva ja luvat,
kirjaamo.etela(at)avi.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveys ja ympäristöluvat,
kirjaamo.etela(at)avi.fi, ymparistoluvat.etela(at)avi.fi

Gasgrid Finland Oy, info(at)gasgrid.fi

Helsingin kaupunginmuseo, helsinki.kirjaamo(at)hel.fi

Helsingin kaupunki, kaupunginhallitus, helsinki.kirjaamo(at)hel.fi

Helsingin kaupunki, ympäristönsuojelu, helsinki.kirjaamo(at)hel.fi

Helsingin kaupunki, kaavoitus, helsinki.kirjaamo(at)hel.fi

14.5.2025

Helsingin kaupunki, pelastuslaitos, helsinki.kirjaamo(at)hel.fi
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, tilannekeskus(at)vakehyva.fi,
kirjaamo(at)vakehyva.fi
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, kirjaamo(at)traficom.fi
Sipoon kunta, kunnanhallitus, kirjaamo(at)sipoo.fi
Sipoon kunta, ympäristönsuojelu, ymparisto(at)sipoo.fi
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES, kirjaamo(at)tukes.fi
Uudenmaan liitto, toimisto(at)uudenmaanliitto.fi
Vantaan kaupunki, kaupunginhallitus, kirjaamo(at)vantaa.fi
Vantaan kaupunki, ympäristönsuojelukeskus, ymparistokeskus@vantaa.fi,
ymparistotarkastajat(at)vantaa.fi
Vantaan kaupunki, ympäristöterveys, ymparistoterveys(at)vantaa.fi
Vantaan kaupunki, kaavoitus, kirjaamo(at)vantaa.fi
Vantaan kaupunginmuseo, kaupunginmuseo(at)vantaa.fi
Väylävirasto, kirjaamo(at)vayla.fi

Tiedoksi

Suomen Luonnonsuojeluliitto, lausunnot(at)sll.fi,
Vantaan Energia Oy, Minna Jokinen, minna.jokinen(at)vantaanenergia.fi
AFRY Finland Oy, Liisa Kopisto, liisa.kopisto(at)afry.com
Uudenmaan ELY-keskus, Niklas Virkkala, niklas.virkkala(at)ely-keskus.fi

Tämä asiakirja UUELY/824/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/824/2025 har godkänts elektroniskt

Mattila Laura 14.05.2025 09:00

23 § Vastaus vanhusneuvoston aloitteeseen vanhusneuvoston edustajien aseman vahvistamisesta

VD/8613/00.02.03.00/2024

PT/RP/TO/LR/JK/MT

Vanhusneuvoston puheenjohtajisto on selvittänyt mahdollisuutta päivittää neuvoston toimintasääntöjä. Laajamittaista päivitystä ei nähty ajankohtaisena, mutta todettiin, ettei järjestöedustajien asemaa ole määritelty toimintasäännöissä. Järjestöedustajat ovat nykyisellään asiantuntijajäseniä, mistä kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 27.3.2023 § 7.

Puheenjohtajisto on valmistellut kaupunginhallitukselle lähetettävän aloitteen järjestöedustajien merkitsemisestä varsinaisiksi jäseniksi toimintasääntöön. Tämän lisäksi vanhusneuvostolle toivotaan puhe- ja läsnäolo-oikeutta kaupungin lautakuntiin.

Aloitteen luonnos esitellään kokouksessa, ja siitä käydään keskustelu.

Vanhusneuvosto 27.3.2025

Esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä aloite.

Päätös:

Päätettiin hyväksyä aloite.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunginhallituksen päätöksen 7.8.2023 23 § perusteella vanhusneuvosto on kutsunut eläkeläisjärjestöjen edustajia asiantuntijoiksi puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Vanhusneuvoston nykyisen käytännön mukaisesti asiantuntijajäsenille on maksettu kokouspalkkiota samoin kuin varsinaisille edustajille. Vanhusneuvosto on esittänyt, että asiantuntijat nimettäisiin varsinaisiksi jäseniksi.

Vanhusneuvoston muodostaminen määräytyy sekä **kuntalain 27 §** että Vantaan kaupungin **hallintosäännön 2 luku 2 §** perusteella. Kuntalaki sallii vaikuttamistoimielimille hyvin laajan kokoonpanon, eikä sen puolesta estettä järjestöedustajien valinnalle ole. Hallintosääntö määrittelee, että vanhusneuvoston kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus. Näin ollen lain ja hallintosäännön puitteissa on mahdollista, että kaupunginhallitus päättää vanhusneuvoston kokoonpanosta eri tavalla kuin mitä on tehty aiemmin. Kuitenkin vanhusneuvoston edustajat tulevat valituksi osana demokraattista järjestelmää kuntavaalituloksen pohjalta, kun taas järjestöedustajat valitaan kunkin omien tahojen toimesta.

Mikäli varsinaisia jäseniä nimettäisiin järjestöjen edustajista, siirtyisi vanhusneuvoston sisäinen päätäntävalta rakenteellisesti pois Vantaan kaupunkilaisilta. Näin ollen järjestöjen edunvalvonnan

vahvistaminen demokratian kustannuksella ei ole kunnallisen demokratian näkökulmasta kannatettavaa. On tärkeää, että varsinainen päätäntävalta vanhusneuvostossa pysyy kaupunginhallituksen valitsemien edustajien hallussa. Toimiala katsoo, että järjestöjen edustajat pystyvät osallistumaan neuvoston toimintaan täysipainoisesti myös puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Aloitteen toisessa osassa esitetään, että vanhusneuvoston jäsenelle myönnettäisiin läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkiympäristön sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntien kokouksiin. Kuten aloitteessakin todetaan, lautakunnat päättävät itsenäisesti, minkä tahojen edustajia kutsuvat kokouksiinsa. Toimialan näkemys on, että kunnallisen demokratian näkökulmasta lautakuntien itsenäistä päätäntävaltaa paikalle kutsuttavien tahojen edustajien suhteen ei ole tarpeen rajoittaa tai muuttaa.

Aloitteessa mainitaan nuorisovaltuuston erityinen asema ja rinnastetaan vanhusneuvosto nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuuston muodostaminen määräytyy toisaalta **kuntalain 26 §** perusteella sekä Vantaan kaupungin **hallintosäännön 2 luku 2 §** perusteella. Lisäksi **hallintosäännön 9 § ja 10 §** määrittelevät nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeuksista eri toimielimissä.

On huomattava, että nuorisovaltuuston kokoonpano määräytyy Vantaalla nuorisovaltuustovaalien tuloksen mukaisesti. Tämä ero on perustavanlaatuinen vanhusneuvostoon verrattuna, sillä nuorisovaltuusto muodostuu kuntavaaleissa valtaosin äänioikeudettomien nuorten itse valitsemana, eikä se näin ollen samalla tavoin ole osa kuntavaalien demokraattista prosessia. Nuorisovaltuuston osalta erityisjärjestelyt ovat hyväksyttäviä juuri siitä syystä, että heidän edustamallaan väestöosalla ei pääasiallisesti ole äänioikeutta kuntavaaleissa eikä siten heidän äänensä muutoin kuulu kunnallisessa demokratiassa. Samoin on syytä myös huomioda, että mikäli vanhusneuvoston jäsenille myönnettäisiin läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntiin, tulisi sama ulottaa myös muihin vastaaviin vaikuttamistoimielimiin.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala pitää vanhusneuvostoa tärkeänä vaikuttamiskanavana kaupungin päätöksiin ja näkee, että ikäihmisten edunvalvonnan aktiivisuus on syytä pitää korkealla tasolla. Toimiala kuitenkin katsoo, etteivät aloitteessa esitetyt toimenpiteet ole tarkoituksenmukaisia.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa vanhusneuvostolle toimialan esityksen mukainen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vanhusneuvoston nykyinen toimintasääntö
- Aloite vanhusneuvoston edustajien aseman vahvistamisesta

Toimeenpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhaku: 3.1. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintojohtaja Leena Rusanen

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Hyväksytty Kaupunginhallituksen kokouksessa 20.9.2021.

1 § Tarkoitus

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin.

Kuntalain 27 §:n mukaan vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

2 § Kokoonpano

Kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi.

Kaupunginhallitus valitsee Vantaan vanhusneuvostoon vähintään 10 jäsentä. Yksi jäsen valitaan sotaveteraanijärjestöjen edustajista. Kullekin jäsenelle nimetään varajäsen.

Kaupungin toimialat ja Vantaan seurakuntayhtymä nimeävät vanhusneuvostoon asiantuntijaedustajat ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Kaupunginhallituksella on oikeus nimetä vanhusneuvostoon oman edustajansa, jolla on puheoikeus.

Vanhusneuvosto voi pyytää kokouksiinsa asiantuntijoita kuultavaksi.

Mikäli vanhusneuvoston jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikautta, kaupunginhallitus valitsee uuden jäsenen tai varajäsenen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Asiantuntijaedustajan erotessa uuden edustajan valitsee hänen edustamansa toimiala tai seurakuntayhtymä.

Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vanhusneuvostoon valituista jäsenistä.

3 § Tehtävät

Vanhusneuvosto

1. osallistuu ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimielinten kanssa
2. osallistuu ikääntyneiden terveyttä ja hyvinvointia sekä itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen suunnitteluun sekä seuraa ja arvioi näiden palvelujen toteutumista
3. edistää ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien palvelujen suunnitteluun valmisteluun ja seurantaan
4. ottaa kantaa ja antaa lausuntoja asioista, joilla on vaikutusta iäkkään väestön elinoloihin ja iäkkäiden henkilöiden palveluihin
5. laatii oman toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen
6. tekee aloitteita kaupunginhallitukselle vanhusneuvoston kohderyhmää koskevissa asioissa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti.

Tehtävänsä toteuttamiseksi vanhusneuvosto osallistuu aktiivisesti Vantaan ikääntymispoliittisen ohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman seurantaan, suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä kaupungin toimialojen ja työryhmien kanssa.

4 § Kokoukset

Vanhusneuvosto pitää kokouksensa päättäminään aikoina. Tarvittaessa vanhusneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta muinakin aikoina.

Vanhusneuvosto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtajan on kutsuttava kokous koolle, jos vähintään neljä (4) jäsentä sitä vaatii.

5 § Sihteeri

Vanhusneuvoston sihteerin tehtävät hoitaa kaupunginhallituksen määräämän toimialan osoittama henkilö. Sihteerin tehtävänä on koordinoida vanhusneuvoston käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelua ja toimia kokousten sihteerinä.

Aloite: Vanhusneuvoston edustajien aseman vahvistaminen

VD/8613/00.02.03.00/2024

Pian päättyvän valtuustokauden myötä toimielimien luottamushenkilöt valitaan uudestaan. Vanhusneuvosto näkee tässä hyvän tilaisuuden keskustella, kuinka vaikuttamistoimielinten edustajien asemaa voidaan vahvistaa.

Nyt voimassa olevan toimintasäännön mukaan Vantaan vanhusneuvostossa on vähintään kymmenen kaupunginhallituksen nimeämää varsinaista jäsentä, joista yksi on valittu sotaveteraanijärjestöjen edustajista sekä kullekin varajäsen.

Lisäksi kokouksiin osallistuvat kaupunginhallituksen nimeämä edustaja, asiantuntijaedustajat kaupungin kolmelta toimialalta ja seurakuntayhtymältä sekä kuusi eläkeläisjärjestöjen edustajaa. Järjestöedustajien asemaa ei ole kuitenkaan määritelty toimintasäännöissä. Kaupunginhallituksen päätöksellä 27.3.2023 § 7 eläkeläisjärjestöjen edustajat toimivat kokouksessa asiantuntijajäsenenä, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Vanhusneuvoston työskentelystä saatujen kokemusten perusteella vanhusneuvosto haluaa ehdottaa seuraavaa:

1. Eläkeläisjärjestöjen edustajien aseman vahvistaminen

On tärkeää varmistaa, että eläkeläisjärjestöjen edustajat ovat jatkossa vanhusneuvoston täysivaltaisia jäseniä. Vaikuttamistoimielimellä tulee olla tehokas, toimiva ja kattava yhteys kaupungin ikääntyneeseen väestöön, heidän edustamiinsa yhteisöihin sekä vapaaehtoistyöhön perustuvaan toimintaan. Näin taataan, että kaupungin kehittämistyössä hyödynnetään ikääntyneen väestön osaamista ja arjen tuntemusta.

Kustannusvaikutuksia päätöksellä ei olisi, sillä eläkeläisjärjestöjen edustajat saavat nykyisellä käytännöllä kokouspalkkion siinä missä varsinaiset edustajat.

2. Vanhusneuvoston edustaja kaupungin lautakuntiin

Vanhusneuvoston vaikuttamistyön onnistumisen kannalta on tärkeää, että ikäihmisten ääni tulisi kuuluville jo päätöksenteon varhaisessa vaiheessa.

Tästä syystä ehdotamme, että vanhusneuvoston jäsenelle myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkiympäristön sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntien kokouksiin. Näissä lautakunnissa linjataan eniten ikäihmisten palveluihin ja ympäristöön vaikuttavista asioista.

Vanhusneuvoston edustajan läsnäolo keskeisissä päätöksentekokoelimityssä tukee ja monipuolista laadukasta päätöksentekoa. Suora ja välitön yhteys helpottaa ja nopeuttaa keskinäistä viestintää ja tiedonjakoa.

Kaikista vaikuttamistoimielimistä vain nuorisovaltuustolla on edustaja kaupungin lautakunnissa vuodesta 2012 alkaen. Tätä on perusteltu muun muassa sillä, että alaikäisillä ei ole mahdollisuutta äänestää kuntavaaleissa. Vaikka tämä on totta, ei se saa olla peruste sille, etteikö myös vanhusneuvoston vaikuttamistyön edellytyksiä voitaisi vahvistaa.

Lautakunnat päättävät itsenäisesti minkä tahoen edustajia kutsuvat kokouksiinsa. Kaupunginhallitus voi kuitenkin kehoittaa lautakuntia laajentamaan kutsulistaansa ehdotetulla tavalla.

24 § **Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen**

VD/8487/00.02.00.03/2024

KK/PK/KK-I/VT

Jari Jääskeläinen sekä 23 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Varian Tennistien toimipiste rajautuu nyt kaavoituksessa olevaan Jokiniemen kaava-alueeseen (0063100 Jokiniemi 6).

Me allekirjoittaneet esitämme, että ko. alueesta kaavoitetaan yksi alue ammattikoulun oppilaitokselle harjoittelualueeksi, jossa Varian oppilaat rakentavat omakoti-, pari-, taikka rivitaloja.

Varialta löytyy tähän riittävän ammattitaitoiset opettajat, sekä monia opintolinjoja mm. putki-, sähkö-, ilmastointi ja jne. joita kyseinen hanke sitten jatkossa myös palvelisi.

Esimerkiksi Espoon Omnialla, Nummelan Luksialla on tällainen maa-alue, jossa he rakentavat omakotitaloja ja valmistuttuaan ne sitten myydään asuntoa tarvitseville.

Nuorten opiskelijoiden keskeytykset ovat ongelma Variassa, varsinkin tekniikan puolella.

Uskomme, että tällä olisi positiivista vaikutusta myös keskeyttämisien määrään, sillä mikä voisi olla motivoivampaa, kun saada rakentaa omilla käsillä pysyväksi ja myyntiin menevää tuotetta. Kuin se, että harjoitus työsalissa tai pelloilla puretaan tekemisen ja arvostelun jälkeen.”

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 40

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Variassa on tehty opiskelijatyönä omakotitaloja vielä 2010-luvulla. Toimintamallista luovuttiin osin taloudellisten osin toiminnallisten syiden vuoksi. Emme näe järkevänä aloittaa vastaavaa toimintaa uudelleen. Mielestämme parempi tapa kehittää koulutusta on rakentaa kumppanuuksia, joissa kaavoitettavanakin olevalla alueella toimivat yritykset ovat mukana. Tällöin rakentamisen kokonaisvastuu säilyy rakennusyrityksillä, mutta Varian opiskelijat pääsevät opiskelemaan työpaikoilla. Kumppanuusmallia voisi vahvistaa edelleen ja kehittää nykyistä sitovammaksi.

Alkuvaiheen koulutuksessa piharakennusten tekemisestä on hyviä kokemuksia. Siinä opiskelijat pääsevät tekemään ja oppimaan aidoissa ympäristöissä myyntiin meneviä tuotteita. Opiskelun edetessä Varian opiskelijat pääsevät hyvin yrityksiin työpaikoille oppimaan, joten sen takia ei tarvita omia työmaita. Osa opiskelijoista on melkein koko kolmannen vuoden työpaikalla oppimassa. Tämä toimintamalli on koettu hyväksi, koska he ehtivät kerryttää osaamista ja kokemusta yrityksissä riittävästi työllistyäkseen. Potentiaalisin opiskelijaryhmä ehdotettuun toteutusmalliin olisi aikuiset yrittäjäksi aikovat rakennus-, putki ym. työntekijät, ei niinkään nuoret. Emme kannata tässäkään tapauksessa rakentamisen riskin jättämistä oppilaitokselle.

Aloitteen perusteluissa viitataan myös keskeyttämisen vähentämiseen. Kyseessä olevien alojen keskeyttämisen keskeisenä syynä ei ole ollut se, ettei opiskelija pääse tekemään ”oikeita” töitä, joten ehdotetulla ratkaisulla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta keskeyttämislukuihin kokonaisuutena. Erityitä tukea tarvitseville oma työmaa olisi todennäköisesti parempi paikka harjoitella kuin yritysten työmaat.

Jokiniemen rakentamaton alue Varian pohjoispuolella on yksityisessä omistuksessa. Alueen maankäytönsuunnittelu on käynnistynyt ja aluksi laaditaan suunnitteluperiaatteet, joiden pohjalta aluetta asemakaavoitetaan tulevana vuosina vaihteittain. Asemakaavavaiheessa yhteensovitetään eri tavoitteita sekä tutkitaan tarkemmin alueiden käyttötarkoituksia ja tonttien rajoja. Siinä yhteydessä alueella toimijoiden tarpeet otetaan huomioon.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen.

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rehtori Pekka Tauriainen, puh. +358 50 312 4514, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

aluearkkitehti Kerttu Kurki-Issakainen, puh. +358 (0) 503 029 334, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite Varian oman rakennustyömaa-alueen kaavoittamiseksi Jokiniemeen.	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Jääskeläinen, Vas
Varian Tennistien toimipiste rajautuu nyt kaavoituksessa olevaan Jokiniemen kaava-alueeseen (0063100 Jokiniemi 6). <u>Me allekirjoittaneet esitämme, että ko. alueesta kaavoitetaan yksi alue ammattikoulun oppilaitokselle harjoittelualueeksi, jossa Varian oppilaat rakentavat omakoti-, pari-, taikka rivitaloja.</u> Varialta löytyy tähän riittävän ammattitaitoiset opettajat, sekä monia opintolinjoja mm. putki-, sähkö-, ilmastointi ja jne. joita kyseinen hanke sitten jatkossa myös palvelisi. Esimerkiksi Espoon Omnialla, Nummelan Luksialla on tällainen maa-alue, jossa he rakentavat omakotitaloja ja valmistuttuaan ne sitten myydään asuntoa tarvitseville. Nuorten opiskelijoiden keskeytykset ovat ongelma Variassa, varsinkin tekniikan puolella. Uskomme, että tällä olisi positiivista vaikutusta myös keskeyttämisien määrään, sillä mikä voisi olla motivoivanpaa kun saada rakentaa omilla käsillä pysyväksi ja myyntiin menevää tuotetta. Kuin se, että harjoitus työsalissa tai pelloilla puretaan tekemisen ja arvostelun jälkeen. Vantaalla 16.12.2024 Jari Jääskeläinen, Vas	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Vaula Norrena 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Marjo Vacker 5. Antero Eerola 6. Pirjo Luokkala 7. Funda Demiri 8. Jussi Särkelä 9. Minttu Sillanpää 10. Jari Sainio 11. Pirkko Letto 12. Paula Lehmuskallio 13. Tia Seppänen 14. Eeva Tikkanen 15. Kai-Ari Lundell 16. Eva Tawasoli 17. Tuomas Mutanen 18. Tarja Eklund 19. Pasi Liukkonen 20. Aki Mäkipernaa 21. Anu Hall 22. Sirkka-Liisa Kähärä 23. Nina Nummela

25 §

Vastaus Sirpa Kauppisen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa

VD/7221/00.02.00.03/2024

KK/PP/RH/VT/MT

Sirpa Kauppinen ja Susanna Kaiju sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Perustelut kännykän käytön vähentämisen hyödyllisyyteen ovat kiistattomat. Se on yksinkertainen keino lisätä liikuntaa koulupäivän aikana, mikä on linjassa Vantaan liikkumisohjelman tavoitteiden kanssa. Perusopetuksen laaja-alaisiin oppimisen tavoitteisiin kuuluu kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu. Kun kännykät eivät ole koulupäivän aikana esillä, mahdollisuuksia vuorovaikutustilanteisiin muiden kanssa syntyy enemmän.

Koulupäivän kännykättömyys vähentänee myös somekiusaamista, kun esimerkiksi luvottomien videoiden kuvaaminen hankaloituessaan vähenee. On myös tutkimusnäyttöä siitä, että keskittymiskyky paranee ruutuajan vähentyessä. Teini-ikässä aivot myös muotoutuvat ja ovat tutkimusten mukaan erityisen alttiita addiktioille.

Some ja pelit ovat usein suunniteltu mahdollisimman addiktoiviksi, ja ne tyypillisesti nostavat nopeasti addiktioihin liittyvää dopamiinitasoa. Siksi niiden vaikutuksen vähentäminen on kasvaville lapsille ja nuorille suotuisaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kannustetaan vantaalaisissa kouluissa kännykän käytön minimoimiseen koulupäivän aikana.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan perusopetuksen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Eduskunnan hyväksyttyä uuden mobiililainsäädännön 30.4.2025 on Vantaan perusopetuksessa laadittu yhtenäinen ohjeistus mobiililaitteiden käyttöön ja säilytykseen kouluilla. Ohjeistus astuu voimaan 1.8.2025. Ohjeistuksen tavoitteena on tukea oppimista, työrauhaa ja keskittymistä, edistää turvallista ja viihtyisää oppimisympäristöä sekä ohjata vastuulliseen mobiililaitteiden käyttöön. Samalla huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kuten mobiililaitteiden käyttötarve terveydellisistä syistä tai oppimisen apuvälineenä.

Lain mukaan Suomessa oppilaat eivät lähtökohtaisesti saa käyttää mobiililaitteita ilman opettajan tai rehtorin lupaa oppituntien aikana. Vantaalla on lisäksi päätetty, että mobiililaitteiden käyttöä vähennetään myös välitunneilla, retkillä ja ruokailun aikana. Tämä on myös Opetushallituksen suositus. Vantaalaisissa kouluissa noudatetaan siis edellä mainittua oppituntia koskevaa lakia, sekä seuraavaa:

- **1.–6. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita koulupäivän aikana lainkaan.

- **7.–9. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita ruokailussa, koulun tilaisuuksissa tai retkillä. Kukin koulu voi järjestyssäännöissä määrätä, että mobiililaitteiden käyttö on kielletty osalla tai kaikilla välitunneista tai tietyillä alueilla koulussa.

Laitteiden käyttö on sallittua seuraavissa tilanteissa **opettajan tai rehtorin luvalla**:

- oppimistarkoituksessa (opettajan lupa)
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon (rehtorin lupa)
- apuvälineenä esimerkiksi kommunikoinnissa (rehtorin lupa)
- välttämättömien, kiireellisten asioiden hoitoon (opettajan lupa)

Aloitteessa esitettyihin huoliin liittyen todetaan, että aineenopettajajärjestelmässä opiskelevien (7.–9. luokat) osalta kouluilla on mahdollisuus rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä myös välituntien aikana. Kuitenkin mobiililaitteiden ohjeistuksen mukaisen säilyttämisen järjestäminen tällä aikataululla olisi haastavaa. On myös tunnistettu, että isommat oppilaat hyödyntävät välitunneilla mobiililaitteita esimerkiksi lukujärjestyksen seuraamiseen ja virallisten viestien (Wilma) lukemiseen.

Jaamme valtuutettujen huolen myös valokuvaamisen ja videoinnin osalta. Valokuvaamista ja videointia ei voida kouluissa lainsäädännön puitteissa kokonaan kieltää, mutta järjestyssäännöissä voidaan asettaa tarkkarajaisia rajoituksia. Näin ollen Vantaalla toisen henkilön kuvaamiseen koulupäivän aikana tarvitaan aina sekä opettajan että kuvattavan henkilön lupa, ja kuvamateriaalin jakamiseen sosiaalisessa mediassa edellisten lisäksi myös alle 15-vuotiaan henkilön huoltajan lupa. Materiaalin loukkaava käyttö on kielletty.

Näillä toimilla Vantaan perusopetus pyrkii vastaamaan valtuutettujen kanssa jakamaamme huoleen puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön haittavaikutuksien minimoimiseksi kouluissa.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 25

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja Susanna Kaijulle sekä 36 muun valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja Susanna Kaijun sekä 36 muun valtuutetun aloite kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. +358 50 312 1670, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

iltapäivätoiminnan koordinaattori Riikka Hakola, puh. +358 40 6299971, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kännykät pois näkyviltä koko koulupäivän ajan Vantaan peruskouluissa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Perustelut kännykän käytön vähentämisen hyödyllisyyteen ovat kiistattomat. Se on yksinkertainen keino lisätä liikuntaa koulupäivän aikana, mikä on linjassa Vantaan liikkumisohjelman tavoitteiden kanssa. Perusopetuksen laaja-alaisiin oppimisen tavoitteisiin kuuluu kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu. Kun kännykät eivät ole koulupäivän aikana esillä, mahdollisuuksia vuorovaikutustilanteisiin muiden kanssa syntyy enemmän. Koulupäivän kännykättömyys vähentänee myös somekiusaamista, kun esimerkiksi luvattomien videoiden kuvaaminen hankaloituessaan vähenee. On myös tutkimusnäyttöä siitä, että keskittymiskyky paranee ruutuajan vähentyessä. Teini-iässä aivot myös muotoutuvat ja ovat tutkimusten mukaan erityisen alttiita addiktioille. Some ja pelit ovat usein suunniteltu mahdollisimman addiktoiviksi, ja ne tyypillisesti nostavat nopeasti addiktioihin liittyvää dopamiinitasoa. Siksi niiden vaikutuksen vähentäminen on kasvaville lapsille ja nuorille suotuisaa. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kannustetaan vantaalaisissa kouluissa kännykän käytön minimoimiseen koulupäivän aikana.	<u>Aloitteen tekijät</u> Siru Kauppinen Susanna Kaiju <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Järä 2. Paula Lehmuskallio 3. Tiina Tuomela 4. Siri Ahokas 5. Anu Hall 6. Jussi Särkelä 7. Pirjo Luokkala 8. Minna Heikkinen 9. Eeva Tikkanen 10. Kai-Ari Lundell 11. Suvi Karhu 12. Mika Kasonen 13. Faysal Abdi 14. Minttu Sillanpää 15. Otso Kivimäki 16. Patrik Karlsson 17. Marjo Vacker 18. Nina Nummela 19. Tuomas Mutanen 20. Ida Tamminen 21. Mika Niikko 22. Eva Tawasoli 23. Tanja Aidanjuuri 24. Janne Hartikainen 25. Vaula Norrena 26. Tuire Kaimio 27. Maarit Raja-Aho 28. Jukka Nevala 29. Antero Eerola 30. Naima EL Issaoui 31. Niilo Kärki 32. Riku Kärkkäinen 33. Mikko Viilo 34. Lasse Norres 35. Pirkko Letto 36. Anitta Orpana

26 §

Vastaus Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

VD/7223/00.02.00.03/2024

PT/EV/MT

Antero Eerola, Funda Demiri, Naima El-Issaoui, Faysal Abdi sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen: ”Verinen sota Gazassa on jatkunut kohta jo kokonaisen vuoden. Israelin ja Hamasin välinen sota käynnisti laajaan humanitaariseen kriisiin Gazassa. Hamasin Israeliin tekemän julman, lähes 1 200 ihmisen hengen vaatineen terrori-iskun jälkeen. Israelin kostotoimien hinta on ollut kova. YK:n humanitaarisen avun koordinoitumistalon OCHA:n mukaan (<https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-update-229-gaza-strip>) Gazan sodassa on lokakuun 15. päivään 2024 mennessä saanut surmansa jo yli 42 300 ja haavoittunut yli 99 000 palestiinalaista. Erityisen raskaasti ovat kärsineet lapset. Kansainvälisen Pelastakaa lapset – järjestön mukaan (<https://www.savethechildren.net/what-we-do/emergencies/war-gaza>) jopa 20 000 lasta on kateissa samalla, kun heitä on kuollut paitsi sotatoimissa, myös aliravitsemukseen ja tauteihin.

Pysäyttävä tieto on sekin, että jopa 96 prosenttia alueen palestiinalaisista kärsii vakavasta ruokapulasta. Samalla valtaosa Gazan koko infrastruktuurista on tuhottu Israelin hyökkäyksissä. Tämä koskee myös kouluja ja terveydenhuoltoa.

Kun Venäjä käynnisti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan helmikuussa 2022, Vantaan kaupunki ei aikaillut vaan lahjoitti välittömästi 150 000 euroa sodan uhrien auttamiseen. Nyt olisi aika tehdä sama Gazan suhteen.

YK:n humanitaarisen avun koordinoitumistalo kertoo, että kansainvälinen yhteisö on kyennyt kokoamaan vain 47 prosenttia tuesta, joka vaadittaisiin välittömästi 2,3 miljoonan gazalaisen ja 800 000 Palestiinan Länsirannalla asuvan ihmisen kaikkein välttämättömimpien tarpeiden tyydyttämiseksi.

Kunnat ovat tukeneet sodista ja muista kriiseistä kärsivistä kohteista monin tavoin. Kunnista on lähtenyt hyökkäyssodasta tai luonnon katastrofista kärsivään maahan rahallista ja materiaalista tukea, mutta kunnat auttavat ja tukevat sotaa pakenevia ihmisiä myös Suomessa.

Helsingin kaupunki päätti hiljattain 350 000 euron avustuksesta Gazan sodan uhreille. Myös Vantaan on nyt aika ojentaa auttava käsi.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki kokoaa humanitaarisen avustuspaketin lähetettäväksi Gazan sodan uhreille vielä tämän vuoden aikana. Apu kanavoidaan sopivaksi katsotun kansainvälisen avustusjärjestön kautta.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 32

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Tilanne Gazassa on erittäin vaikea sodan ja humanitaarisen kriisin jatkuessa.

Suomessa kuntien tehtäviin ei kuitenkaan kuulu humanitaarisen avun myöntäminen kansainvälisesti eivätkä kaupungit yleensä ole myöntäneet avustuksia kansainvälisiin konflikteihin. Vantaalla kansainväliseen avustukseen ei ole varattu erikseen määrärahoja.

Suomen perustuslain 8 luvun 93 pykälän mukaan ”Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Eduskunta hyväksyy kuitenkin kansainväliset velvoitteet ja niiden irtisanomisen sekä päättää kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisesta siltä osin kuin tässä perustuslaissa säädetään.” Kunnan harjoittamassa kansainvälisessä yhteistyössä on pidetty sallittuna humanitaarisen avun antamista (KHO 1983 II 35), kun päätös ei ole sisältänyt kannanottoa ulkopoliittisiin kysymyksiin eikä toisen valtion sisäisiin asioihin. Kunnan toiminnan lähtökohtana on kuitenkin toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle (KHO 1983 II 28).

Kaupungin on vaikea arvioida, milloin avustamisen kynnys ylittyy, minkä vuoksi Vantaalla seurataan valtion linjauksia. Vantaan kaupunki tuki Ukrainaa helmikuussa 2022 Venäjän laajamittaisen hyökkäyksen jälkeen. Ukrainan tukeminen oli linjassa Suomen valtion ja Euroopan unionin antaman tuen kanssa, ja myös muut suomalaiset ja eurooppalaiset kaupungit ovat laajasti tukeneet Ukrainaa. Lisäksi kunnat saivat asiaan liittyviä suuntaviivoja Kuntaliitolta. Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on ollut myös suoria vaikutuksia Vantaalle, sillä Vantaalle on saapunut pakolaisia Ukrainasta.

Suomalaisista kaupungeista Helsingin kaupunki on myöntänyt avustuksen Gazaan syyskuussa 2024. Rovaniemen kaupunginhallitus ei päättänyt myöntää valtuustoaloitteessa esitettyä avustusta Gazaan elokuussa 2024.

Vantaan kaupunki seuraa jatkossakin Suomen valtion linjauksia ja suosituksia liittyen Gazan kriisiin, ja reagoi tarvittaessa.

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 53

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle, Funda Demirille, Naima El-Issaouille, Faysal Abdille sekä 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle, Funda Demirille, Naima El-Issaouille, Faysal Abdille sekä 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Vantaan kaupunki seuraa jatkossakin Suomen valtion linjauksia ja suosituksia liittyen Gazan kriisiin, *ja reagoi tarvittaessa*.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri esitti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosiaalidemokraattinen kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

“Gazan siviilit kärsivät humanitaarisesta kriisistä ja tällä hetkellä Israel estää humanitaarisen avun saapumista Gazaan. Avun ja tuen antamisessa täytyy huomioida myös muut mahdolliset keinot, joilla voidaan auttaa humanitaarisesta kriisistä kärsiviä siviilejä.”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

“Vasemmistoliitto tuomitsee jyrkästi Israelin toimet Gazassa, jotka ovat johtaneet mittavaan inhimilliseen kärsimykseen ja siviiliuhrien määrään. Kaupungin tulee myöntää pikaisesti humanitaarista tukea Gazan alueen siviiliväestölle akuutin humanitaarisen kriisin helpottamiseksi. Tuen tulee kohdistua välttämättömiin perustarpeisiin, kuten ruokaan, lääkkeisiin ja puhtaaseen veteen, ja se on toteutettava yhteistyössä luotettavan kansainvälisen avustusjärjestöjen kanssa.”

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Elina Värtö, kansainvälisten asioiden päällikkö, 040 171 8052, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Verinen sota Gazassa on jatkunut kohta jo kokonaisen vuoden. Israelin ja Hamasin välinen sota käynnisti laajaan humanitaariseen kriisiin Gazassa. Hamasin Israeliin tekemän julman, lähes 1 200 ihmisen hengen vaatineen terrori-iskun jälkeen. Israelin kostotoimien hinta on ollut kova. YK:n humanitaarisen avun koordinoitavien OCHA:n mukaan (https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-update-229-gaza-strip) Gazan sodassa on lokakuun 15. päivään 2024 mennessä saanut surmansa jo yli 42 300 ja haavoittunut yli 99 000 palestiinalaista. Erityisen raskaasti ovat kärsineet lapset. Kansainvälisen Pelastakaa lapset – järjestön mukaan (https://www.savethechildren.net/what-we-do/emergencies/war-gaza) jopa 20 000 lasta on kateissa samalla, kun heitä on kuollut paitsi sotatoimissa, myös aliravitsemukseen ja tauteihin. Pysäyttävä tieto on sekin, että jopa 96 prosenttia alueen palestiinalaisista kärsii vakavasta ruokapulasta. Samalla valtaosa Gazan koko infrastruktuurista on tuhottu Israelin hyökkäyksissä. Tämä koskee myös kouluja ja terveydenhuoltoa. Kun Venäjä käynnisti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan helmikuussa 2022, Vantaan kaupunki ei aikaillut vaan lahjoitti välittömästi 150 000 euroa sodan uhrien auttamiseen. Nyt olisi aika tehdä sama Gazan suhteen. YK:n humanitaarisen avun koordinoitavien kertoo, että kansainvälinen yhteisö on kyennyt kokoamaan vain 47 prosenttia tuesta, joka vaadittaisiin välittömästi 2,3 miljoonan gazalaisen ja 800 000 Palestiinan Länsirannalla asuvan ihmisen kaikkein välttämättöimpien tarpeiden tyydyttämiseksi. Kunnat ovat tukeneet sodista ja muista kriiseistä kärsivistä kohteista monin tavoin. Kunnista on lähtenyt hyökkäyssodasta tai luonnon katastrofista kärsivään maahan rahallista ja materiaalista tukea, mutta kunnat auttavat ja tukevat sotaa pakenevia ihmisiä myös Suomessa. Helsingin kaupunki päätti hiljattain 350 000 euron avustuksesta Gazan sodan uhreille. Myös Vantaan on nyt aika ojentaa auttava käsi. Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Vantaan kaupunki kokoaa humanitaarisen avustuspaketin lähetettäväksi Gazan sodan uhreille vielä tämän vuoden aikana. Apu kanavoidaan sopivaksi katsotun kansainvälisen avustajajärjestön kautta.	Aloitteen tekijät Antero Eerola (vas.) Funda Demiri (vas.) Naima El-Issaoui (sd.) Faysal Abdi (sd.) Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jussi Särkelä 2. Elina Nykyri 3. Minttu Sillanpää 4. Mari Hynninen 5. Tuomas Mutanen 6. Eva Tawasoli 7. Vaula Norrena 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Tuire Kaimio 10. Reija Friman 11. Hanna Valtanen 12. Eve Rämö 13. Mikko Viilo 14. Pirkko Letto

27 §

Vastaus perussuomalaisten valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen Linnaistenmetsän arvokkaimman osan säästämiseksi rakentamiselta

VD/7858/00.02.00.03/2024

TeA/SP/TKa/MT

Perussuomalaisten valtuustoryhmä sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Helmikuussa 2023 valtuustoryhmät edellyttivät huolellisten luontoselvitysten tekemistä ennen kuin lainvoiman saanut Linnaisten omakotialueen laajennusta koskevaa kaavaa 100400 alettaisiin toteuttaa. Kaupungin tilaamat selvitykset norojen, lepakoiden ja palokärjen osalta valmistuivat syksyksi 2023 ja tuloksista kerrottiin kaupunginvaltuuston infossa 15.2.2024. Näiden selvitysten lisäksi kaupunginvaltuutetuille on toimitettu suometsätieteen emeritusprofessori Harri Vasanderin antama lausunto perustuen Rambollin noroselvitykseen sekä International K9 Institute Oy:n tekemä koira-avusteinen liito-oravaselvitys kaava-alueesta.

Emme voi toteuttaa kaavaa vain sillä perusteella, että se on saanut lainvoiman ja kaupungin tilaamat raportit luontoselvityksistä ainakin osittain mahdollistaisivat rakentamisen. Kaavan toteuttamisen jatkaminen tarkoittaa sitä, että suljemme silmämme ja sivuutamme ne tosiseikat, jotka ovat tiedossamme ja joita meille on toimitettu. Mielestämme nämä tosiseikat puoltavat vanhan, monimuotoisen metsän säilyttämistä. Pientalojen rakentaminen juuri tähän metsään ei ole välttämätöntä, sillä kaupungilla on runsaasti myymättömiä pientalotontteja ja mahdollisuus kaavoittaa uusia pientaloalueita omistamilleen peltoalueille.

Painavin lausunto rakentamista vastaan on suometsätieteen emeritusprofessori Harri Vasanderin 5.3.2024 päivätty lausunto Linnaistenmetsän noroista perustuen Ramboll Finland Oy:n raporttiin (27.6.2023). Lausunnossaan Vasander huomauttaa muun muassa, että Rambollin raportissa vain norojen näkyvät osat on merkitty noroiksi, muut osat luonnollisiksi virtausreiteiksi. Vasander ei pidä kaavan 100400 osittaitakaan rakentamista mahdollisena ilman norojen vaarantamista. Loppuyhteenvedossa Vasander toteaa:” Mikäli kaavoitettu alue rakennetaan, vaikutukset jäljelle jäävään luontoon, noroverkostoon, Äijänsuon luonnonsuojelualueeseen ja itäpuolella olevaan luonnonsuojelualuevaraukseen olisivat tuhoisat ja peruuttamattomat.”

Linnaistenmetsä on vanhaa, maakunnallisesti arvokasta, monimuotoista metsää harvinaisine suoaroineen ja kausikosteikkoineen. Se on tiukasti suojeltujen lepakoiden ruokailu- ja levähdysaluetta, joka tulee säilyttää metsäisenä. Liito- oravakartoituksessa kaava-alueelta tehtiin useita havaintoja liito-oravan papanoista ja kolopuista. Vantaan karttapalvelusta näkyvät myös alueen arvopuut sekä arvokas metsälintualue. Linnaistenmetsä on alueen asukkaiden lähimetsänä tärkeä virkistys- ja ulkoilualue, josta myös naapurikuntalaiset nauttivat.

Koska suurin osa näistä suojelluista tai harvinaisista luontotyypeistä tai eliölajien reviireistä sijaitsee Linnaistenmetsän vanhimmassa osassa, esitämme tässä aloitteessa, että kaavoitus poistetaan kokonaan Aisakellontien jatkeen eteläpuolelta. Kaavasta 100400 jäisi tarvittaessa rakennettaviksi korttelit 10013 ja 10030 Aisakellontien jatkeen pohjoispuolella, missä metsä on nuorempaa ja pintavedet ohjautuvat jo nyt Kulkusojaan. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja merkitys on entisestään korostunut Vantaan strategiassa ja luontopositiivisuuden tavoitteissa. Uskottavuuden saavuttamiseksi myös tekojemme tulee noudattaa asetettuja tavoitteita.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Linnaisten asemakaava **100400 Linnaisten omakotialueen laajennus** on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.8.2018.

Helsingin hallinto-oikeus 10.6.2019 hylkäsi valitukset ja vaatimukset täytäntöönpanon kieltämisestä.

Suometsätieteen emeritusprofessori Harri Vasanderin lausunto 8.7.2019 käsiteltiin korkeimmassa hallinto-oikeudessa valituslupahakemuksen liitteenä. Korkein hallinto-oikeus 9.6.2020 hylkäsi valituslupahakemuksen.

Siten asemakaava on kuulutettu voimaan 30.6.2020 ja on lainvoimainen.

Vaikka Linnaistenmetsästä löydetty suoalueet ja kausikosteikot ovat 2018 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaan uhanalaisia, ne eivät ole lailla rauhoitettuja luontotyyppejä. (Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 (2018). Kontula T. & Raunio A. (toim.). Suomen ympäristö 5/18.)
Linkki: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4819-4>.

Ramboll (2023) on tehnyt noroselvityksen, jossa todettiin alueella vesilain mukaisia noroja, jotka estävät rakentamisen 22 tontin osalta. Tämä alue on rajattu karttaan punaisella viivalla.

Ramboll (2023) on tehnyt lepakkoselvityksen, jossa ei todettu lepakoiden lisääntymis- eikä päivälepopaikkoja tai tärkeitä ruokailualueita, joten lepakot eivät estä asemakaavan toteuttamista.

Asukkaat tilasivat liito-oravaselvityksen (International K9 Institute Oy, 2024), jossa käytettiin koiraa liito-oravien havaitsemiseen. Koira havaitsi papanoita ja pesäpuita. Tämä liito-orava-alue on rajattu karttaan oranssilla viivalla.

Asemakaavoitus on tilannut liito-oravaselvityksen 2025, jolla on tarkoitus tarkentaa liito-orava-alue. Tämä selvitys ei ole vielä valmistunut.

Liitekarttojen oranssi viiva rajaa noro- ja asukkaiden löytämän liito-orava-alueen. Noro- ja liito-orava-alueiden rajaukset perustuvat lakiin ja jäävät siten rakentamatta. Rajauksen ulkopuolelle on jäämässä 27 tonttia, jotka voitaisiin toteuttaa.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa perussuomalaisten valtuustoryhmälle ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- allekirjoitettu perussuomalaisten valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloite Linnaistenmetsän arvokkaimman osan säästämiseksi rakentamiselta
- Karttaliitteet 12.5.2025
- Noroselvitys, Ramboll 27.6.2023
- Lepakkoselvitys, Ramboll 29.9.2023
- Koirakartoitus, International K9 Institute Oy, 9.4.2024

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

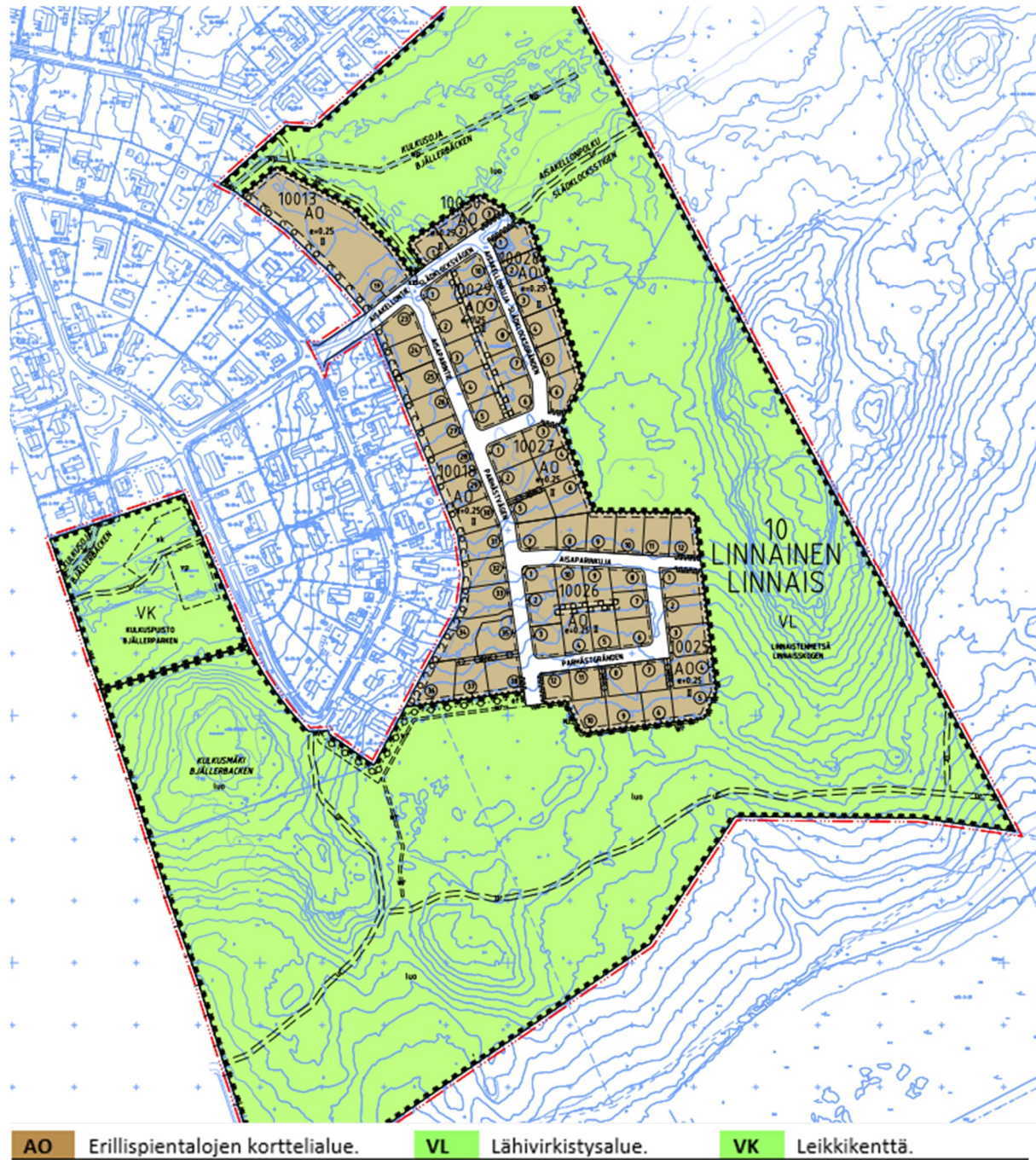
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132 (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

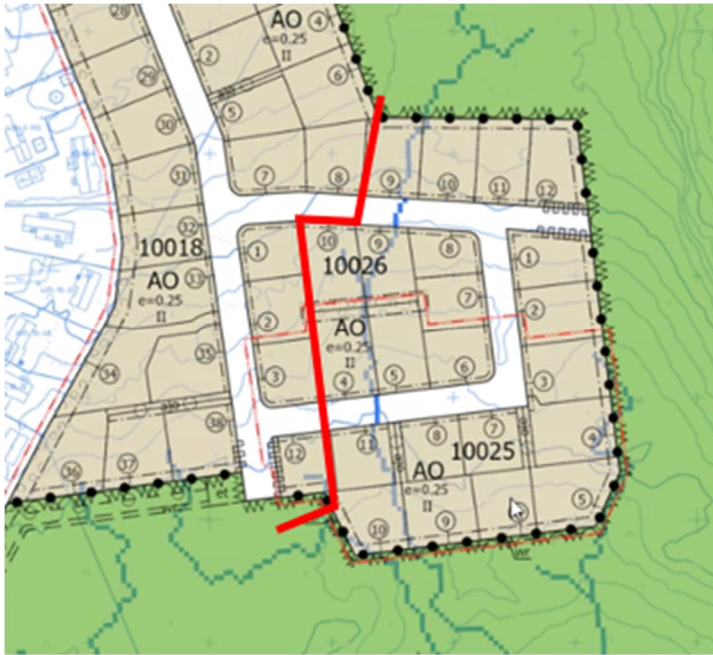
Kaupunginvaltuuston kokous 18.11.2024

Valtuustoaloitteen otsikko: Aloite Linnaistenmetsän arvokkaimman osan säästämiseksi rakentamiselta	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Helmikuussa 2023 valtuustoryhmät edellyttivät huolellisten luontoselvitysten tekemistä ennen kuin lainvoiman saanutta Linnaisten omakotialueen laajennusta koskevaa kaavaa 100400 alettaisiin toteuttaa. Kaupungin tilaamat selvitykset norojen, lepakoiden ja palokärjen osalta valmistuivat syyskuu 2023 ja tuloksista kerrottiin kaupunginvaltuuston infossa 15.2.2024. Näiden selvitysten lisäksi kaupunginvaltuutetuille on toimitettu suometsätieteen emeritusprofessori Harri Vasanderin antama lausunto perustuen Rambollin noroselvitykseen sekä International K9 Institute Oy:n tekemä koira-avusteinen liito-oravaselvitys kaava-alueesta. Emme voi toteuttaa kaavaa vain sillä perusteella, että se on saanut lainvoiman ja kaupungin tilaamat raportit luontoselvityksistä ainakin osittain mahdollistaisivat rakentamisen. Kaavan toteuttamisen jatkaminen tarkoittaa sitä, että suljemme silmämme ja sivuutamme ne tosiseikat, jotka ovat tiedossamme ja joita meille on toimitettu. Mielestämme nämä tosiseikat puoltavat vanhan, monimuotoisen metsän säilyttämistä. Pientalojen rakentaminen juuri tähän metsään ei ole välttämätöntä, sillä kaupungilla on runsaasti myymättömiä pientalotontteja ja mahdollisuus kaavoittaa uusia pientaloalueita omistamilleen peltoalueille. Painavin lausunto rakentamista vastaan on suometsätieteen emeritusprofessori Harri Vasanderin 5.3.2024 päivätty lausunto Linnaistenmetsän noroista perustuen Ramboll Finland Oy:n raporttiin (27.6.2023). Lausunnossaan Vasander huomauttaa muun muassa, että Rambollin raportissa vain norojen näkyvät osat on merkitty noroiksi, muut osat luonnollisiksi virtausreiteiksi. Vasander ei pidä kaavan 100400 osittaitakaan rakentamista mahdollisena ilman norojen vaarantamista. Loppuyhteenvedossa Vasander toteaa:” Mikäli kaavoitettu alue rakennetaan, vaikutukset jäljelle jäävään luontoon,	<u>Aloitteen tekijät</u> Perussuomalaisten valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Milad Dehghan 3. Tiina Tuomela 4. Pirjo Luokkala 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Marjo Vacker 7. Tuire Kaimio 8. Eeva Tikkanen 9. Mikko Viilo 10. Hanna Valtanen 11. Eva Tawasoli 12. Tuomas Mutanen 13. Paula Lehmuskallio 14. Reija Friman 15. Tia Seppänen 16. Mika Kasonen 17. Maija Rautavaara 18. Eve Rämö 19. Anitta Orpana 20. Anu Hall

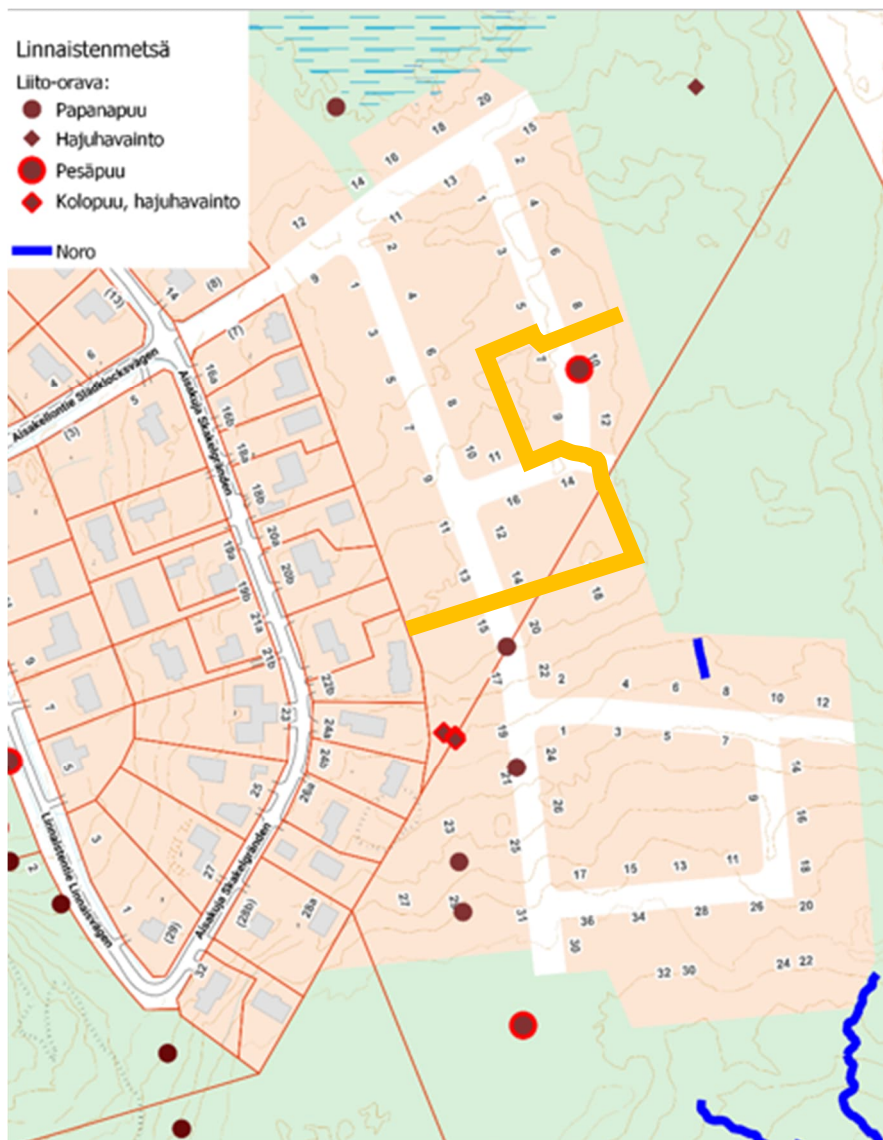
noroverkostoon, Äijänsuon luonnonsuojelualueeseen ja itäpuolella olevaan luonnonsuojelualuevaraukseen olisivat tuhoisat ja peruuttamattomat.” Linnaistenmetsä on vanhaa, maakunnallisesti arvokasta, monimuotoista metsää harvinaisine suoaroineen ja kausikosteikkoineen. Se on tiukasti suojeltujen lepakoiden ruokailu- ja levähdysaluetta, joka tulee säilyttää metsäisenä. Liito-oravakartoituksessa kaava-alueelta tehtiin useita havaintoja liito-oravan papanoista ja kolopuista. Vantaan karttapalvelusta näkyvät myös alueen arvopuut sekä arvokas metsälintualue. Linnaistenmetsä on alueen asukkaiden lähimetsänä tärkeä virkistys- ja ulkoilualue, josta myös naapurikuntalaiset nauttivat. Koska suurin osa näistä suojelluista tai harvinaisista luontotyypeistä tai eliölajien reviireistä sijaitsee Linnaistenmetsän vanhimmassa osassa, esitämme tässä aloitteessa, että kaavoitus poistetaan kokonaan Aisakellontien jatkeen eteläpuolelta. Kaavasta 100400 jäisi tarvittaessa rakennettaviksi korttelit 10013 ja 10030 Aisakellontien jatkeen pohjoispuolella, missä metsä on nuorempaa ja pintavedet ohjautuvat jo nyt Kulkusojaan. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja merkitys on entisestään korostunut Vantaan strategiassa ja luontoposiitivisuuden tavoitteissa. Uskottavuuden saavuttamiseksi myös tekojemme tulee noudattaa asetettuja tavoitteita.	

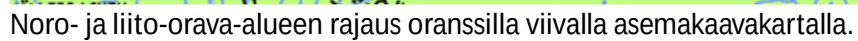
Asemakaava 100400, Kv 27.8.2018.

Noroalueen rajausta punaisella viivalla.

Noro- ja liito-orava-alueen rajausta oranssilla viivalla.

Vastaanottaja
Vantaan kaupunki

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
27.6.2023

VANTAAN KAUPUNKI LINNAINSTENMETSÄN NOROSELVITYS

Bright ideas.
Sustainable change.

Confidential

VANTAAN KAUPUNKI

LINNAISTENMETSÄN NOROSELVITYS

Projekti Vantaan Linnaistenmetsän noroselvitys
Projekti nro 1510077069
Vastaanottaja Jarmo Honkanen
Asiakirjatyyppi Raportti
Versio 1
Päivämäärä 27.6.2023
Laatija Johanna Jalonen, Jani Järvi, Riku Kangasniemi ja Tuomas Ridanpää
Tarkastaja Emilia Vainikainen
Hyväksyjä
Kannen kuva Asemakaava-alueen keskiosista löytynyt lyhyt norouoma. Kannen kuva: Jani Järvi / Ramboll Finland Oy.

Ramboll
PL 25
Itsehallintokuja 3
02601 ESPOO

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

Ramboll Finland Oy
Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

Sisältö

1.	Tausta ja työn sisältö	2
1.1	Norojen määritelmä	3
2.	Tarkastelualue	4
3.	Alueen nykytila	5
3.1	Virtausreitit ja valuma-alueet	5
3.2	Maaperä	7
3.3	Pinnanmuodot ja korkeustasot	8
4.	Tulevat maankäytön muutokset	9
5.	Maastohavainnot	10
5.1	Valuma-alue 1	11
5.1.1	Valuma-alue 2	15
5.1.2	Valuma-alue 3	21
5.1.3	Kausikuivat lammet	21
6.	Norojen vaikutus alueen rakentamiseen	23
7.	Yhteenveto ja suositukset jatkosuunnitteluun	25
8.	Lähteet	26

LIITE 1. Selvitysalueen valuma-alueet ja virtausreitit

LIITE 2. Maastohavainnot noroista ja suositukset alueen rakentamiselle

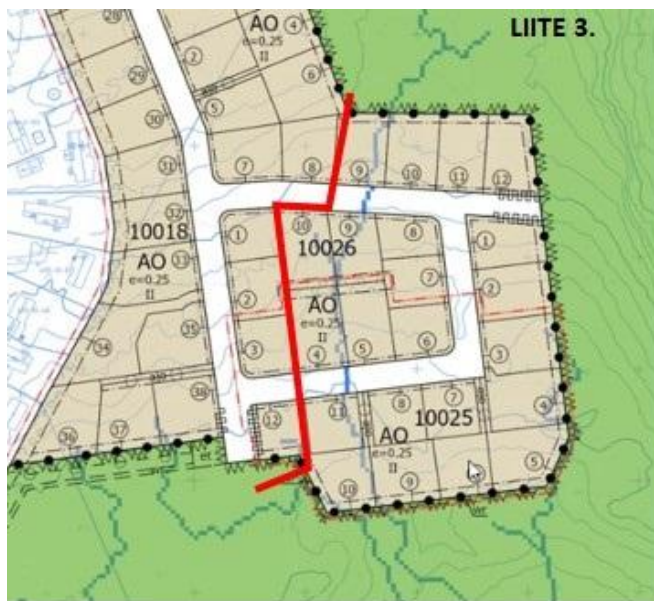
Confidential

1. Tausta ja työn sisältö

Linnaisten metsäalue sijaitsee Länsi-Vantaalla. Alueen jo hyväksytyn asemakaava-alueen toteuttaminen kokonaisuudessaan vaatii selvityksen alueen noroista. Kuvassa (Kuva 1-1) on esitetty ELY:n määrittelemä raja, jonka itäpuolella olevaa asemakaava-aluetta ei saa toteuttaa ennen kuin alueen noroista on saatu lisää tietoa. Luonnontilaiset norot ovat vesilain 2 luvun 11 §:n nojalla suojeltuja. Noroselvityksen aluerajaus oli ELY:n määrittelemää rajausta laajempi (Kuva 2-1).

Tässä työssä on laadittu selvitys rajauksen (Kuva 1-1) mukaisen alueen noroista. Selvityksessä vastataan seuraaviin kysymyksiin:

- Millainen noroverkosto metsäalueella ja asemakaavoitetulla alueella on
- Kuinka laaja on norojen ja noroverkoston valuma-alue
- Millainen on norojen luonnontila
- Mitä norot, mikäli ovat luonnontilaisia, vaatisivat säilyäkseen

Kuva 1-1. ELY:n määrittelemä raja, jonka itäpuolella olevaa jo hyväksyttyä asemakaava-aluetta ei saa toteuttaa ennen kuin alueen noroista on saatu lisätietoa.

Alueen valuma-alueet ja luonnolliset virtausreitit kartoitettiin yhdistetyn korkeusmallin avulla. Lähtöaineistona käytettiin Vantaan kaupungilta tilattua laserkeilausaineistoa sekä maanmittauslaitoksen avoimen datan laserkeilausaineistoa.

Alueella keväällä 2023 suoritetun maastokäynnin perusteella selvitettiin norojen sijainnit sekä luonnontilaisuus. Ramboll Finland Oy:stä työstä on vastannut projektipäällikkönä virtavesiasiantuntija TKT, DI Johanna Jalonen sekä luontoasiantuntijoina FM, biologi Jani Järvi, LuK, biologi Riku Kangasniemi ja FM, biologi Emilia Vainikainen. Tilaajan yhteyshenkilönä on toiminut Jarmo Honkanen.

1.1 Norojen määritelmä

Norot ovat puroja pienempiä virtavesiä, jotka ovat kausikuivia ja niissä kalan kulku ei ole merkittävässä määrin mahdollista. Noron valuma-alue on alle 10 km². Norojen läheisyydessä on usein tyypillinen, muusta metsäympäristöstä poikkeava kasvillisuus. Niiden vesiympäristöön sidoksissa oleva lajisto on samankaltaista kuin purojen, mutta niissä ei yleensä esiinny kaloja tai rapuja säännöllisen virtaaman/pysyvän vesipinnan puuttumisen vuoksi.

Norot havaitsee parhaiten keväällä lumien sulamisen jälkeen, kun maastossa on vielä sulamisvesiä havaittavissa. Virtausreitit erottuvat yleensä hyvin maastossa. Tärkein asia norojen määrittelyssä on uoman luonnontilaisuus (Taulukko 1-1): luonnontilaisessa norossa uoma on mm. yleensä mutkitteleva, siinä on syvyys- ja leveysvaihtelua ja vesi on kovertanut maa-ainesta liikkueessaan. Luonnontilaisille noroille on siis tyypillistä uoman ja sen pohjan rakenteen monimuotoisuus.

Norot voivat olla katkonaisia ja kulkea osittain maan alla piilonoroina. Ne saavat alkunsa joko keräämällä pintavesiä valuma-alueeltaan tai lähteisyydestä. Lähdevaikutteisissa noroissa esiintyy lähdelajistoa. Noron erottaa kuivana aikana maaston muodoista ja kasvillisuudesta. Norosta voi muodostua sen alajuoksulla puro vesimäärän kasvaessa.

Erityisesti eteläisessä Suomessa luonnontilaisia noroja on ihmistoiminnan takia jäljellä vähän (Tolonen ym. 2019). Niitä on muokattu etenkin maa- ja metsätalouden tarpeisiin, mutta myös putkitettu taajamissa ja maatalousalueilla. Noroja esiintyy usein luonnontilaisilla alueilla lehdoissa, luhdissa ja korvissa. Norojen luonnontilaisuus voi palautua luontaisen elpymisen kautta, mikäli niitä ei muokata.

Norojen ympärillä on kostea pienilmasto, jota niitä ympäröivä varjostava puusto, pensaikkoo ja kenttäkerroksen kasvillisuus ylläpitävät. Niille ominaista on sammaleisuus ja vesisammaleet.

Taulukko 1-1. Norojen ominaisuuksia. (Lähde: Tolonen ym., Suomen ympäristökeskus 2019).

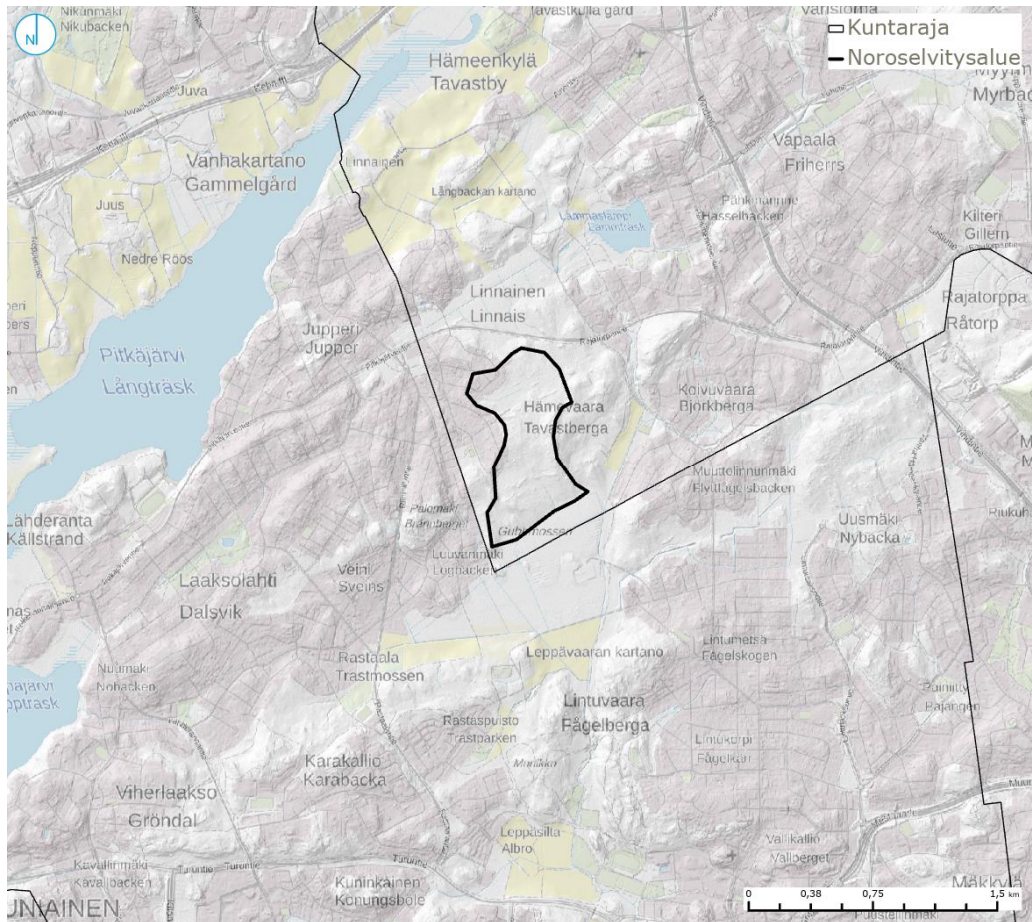
Rakenne:
Mutkittelu, syvyysvaihtelu, leveyden vaihtelu, rantakoverot, puuaines uomassa, monimuotoinen pohjan rakenne (muun muassa kivet, sora, hiekka) virran nopeuden vaihtelu, puuaines uomassa ja rantavyöhykkeellä (maapuut, lahopuut)

Kasvillisuus:
Uoman ja rantavyöhykkeen monimuotoinen kasvillisuus, varjostava puusto ja pensaikko, kostea pienilmasto

Luonnontilaiset, muualla kuin Lapin maakunnassa, sijaitsevat norot ovat vesilain (2011/587) 2. luvun 11 §:n mukaisia suojeltuja vesiluontotyypppejä, joiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Lupaviranomainen voi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksen kieltoon, mikäli vesiluontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.

2. Tarkastelualue

Linnaistenmetsän tarkastelualue sijaitsee Vantaan lounaisosassa aivan Vantaan ja Espoon kuntarajan läheisyydessä (Kuva 2-1). Tarkastelualue on pääasiassa varttunutta, osin kallioista tuoretta kangasmetsää ja lehtomaista kangasta. Kangasmaan seassa esiintyy mosaiikkimaisesti korpipainanteita. Etelässä tarkastelualue rajautuu Äijänsuon (Gubbmossen) luonnonsuojelualueeseen ja lännessä Linnaisten asuinalueeseen. Alueen pinta-ala on yhteensä 46 hehtaaria.

Kuva 2-1. Tarkastelualueen sijainti.

Tarkastelualueelle ja sen lähiympäristöön sijoittuu jo aiemmin tunnistettuja muita noroselvitykseen liittyviä luontoarvoja: alueen etelä- ja koillispuolelle on kaavaan merkitty LUO-alueet, alueen itäpuolella on luonnonsuojelualuevaraus ja alueen keskellä sijaitsee arvokkaaksi luontotyyppiä määriteltyjä pienialaisia nevoja ja korpia (Kuva 2-2).

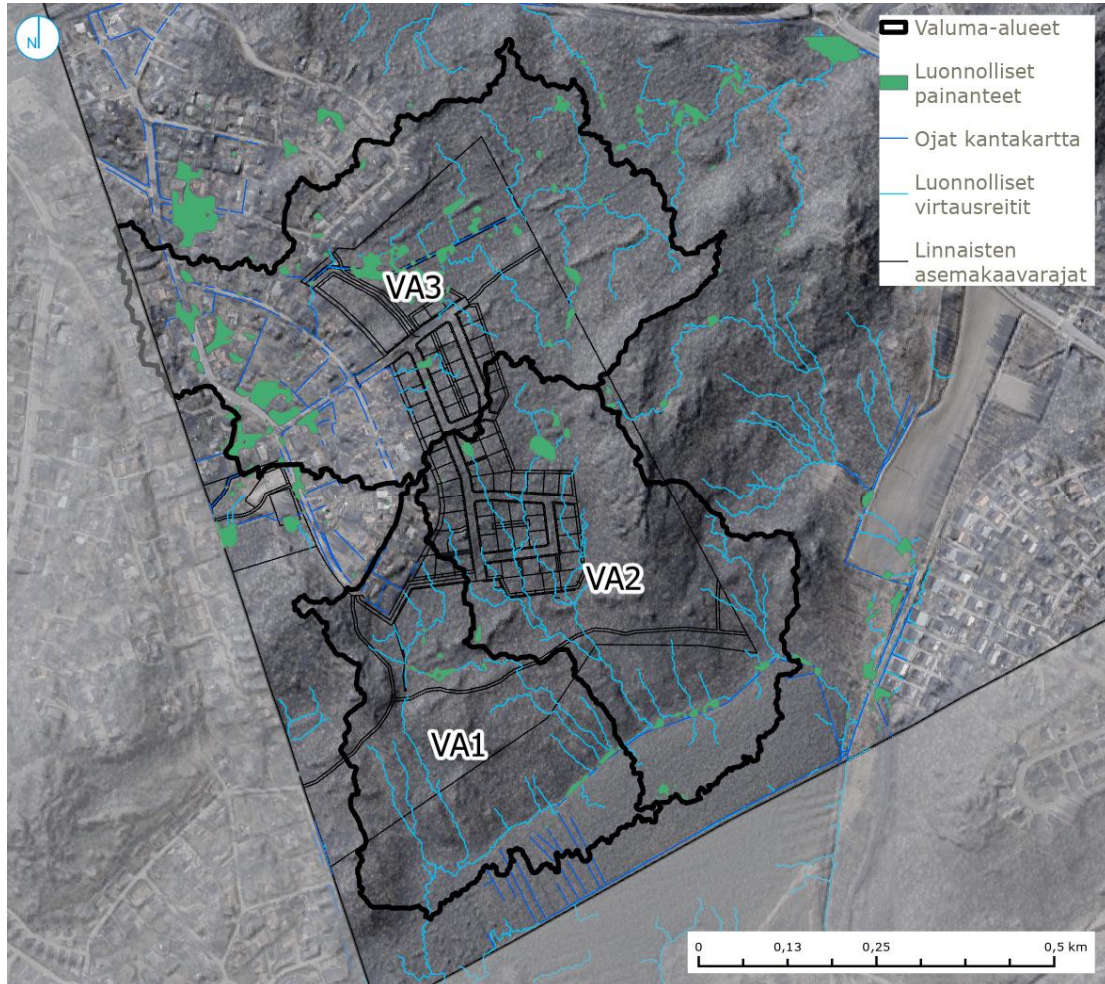

Kuva 2-2. Tarkastelun sijainti. Kuva: Vantaan karttapalvelu. Alueen etelä- ja koillispuolelle on kaavaan merkitty LUO-alueet, alueen itäpuolella on luonnonsojelualuevaraus ja alueen keskellä sijaitsee arvokkaaksi luontotyyppiä määriteltyjä pienialaisia nevoja ja korpia.

3. Alueen nykytila

3.1 Virtausreitit ja valuma-alueet

Linnaistenmetsän alue kuuluu Monikonpuron valuma-alueeseen, jonka pinta-ala on noin 17,6 km². Alue sijoittuu Monikonpuron valuma-alueen pohjoisrajalle. Metsäalueen pintavaluntareitit virtaavat Linnaistenmetsän ja Äijänsuon suoalueelle, josta ne purkautuvat Kulkusojan ja Multaojan kautta Espoon Monikonpuron pienvesistöön ja edelleen Suomenlahteen. Alue ei ole pohjavesialuetta. Monikonpuron purkupiste sijaitsee Iso-Huopalahdessa. Tässä työssä tarkasteltava alue on jaettu kolmeen valuma-alueeseen alla olevan kartan (Kuva 3-1) mukaan siten, että valuma-alueet kattavat koko kaavoitetun alueen. Rakennetulla alueella kulkee lisäksi hulevesiverkostoa, mitä ei ole tässä työssä huomioitu. Norotarkastelualue on metsäaluetta ja päävirtausreitit kulkevat pääasiassa oja pitkin. Kuvassa on esitetty myös valuma-alueille luonnolliset virtausreitit.

Kuva 3-1: Valuma-alueet ja luonnolliset virtausreitit ja painanteet korkeusmallista.

Ensimmäinen valuma-alue (valuma-alue 1) on pinta-alaltaan noin 14,6 ha. Alueen luonnolliset virtausreitit laskevat etelään kohti Äijänsuon luonnonsuojelualuetta.

Valuma-alue 2 on pinta-alaltaan noin 18,6 ha. Valuma-alueen luonnolliset virtausreitit etenevät pohjoisesta kohti kaakkoa, jossa ne yhdistyvät ojaan, joka edelleen kulkee Äijänsuon lävitse. Valuma-alueen 1 ja 2 päävirtausreitit kulkevat samaa ojaa pitkin. Korkeusmallin perusteella oja on kuitenkin kaltevuudeltaan tasainen ja vedenjakaja asettuu keskelle ojaa. Äijänsuo on osittain ojitettua aluetta, josta vedet johtuvat ojia pitkin Multaojan kautta lopulta Monikonpuroon.

Valuma-alue 3 on pinta-alaltaan noin 26,8 ha. Valuma-alueen luonnolliset virtausreitit kulkevat idästä lännen suuntaan. Päävirtausreitti on Kulkusoja, joka virtaa metsästä asuinalueen lävitse ojaverkostoa pitkin.

3.2 Maaperä

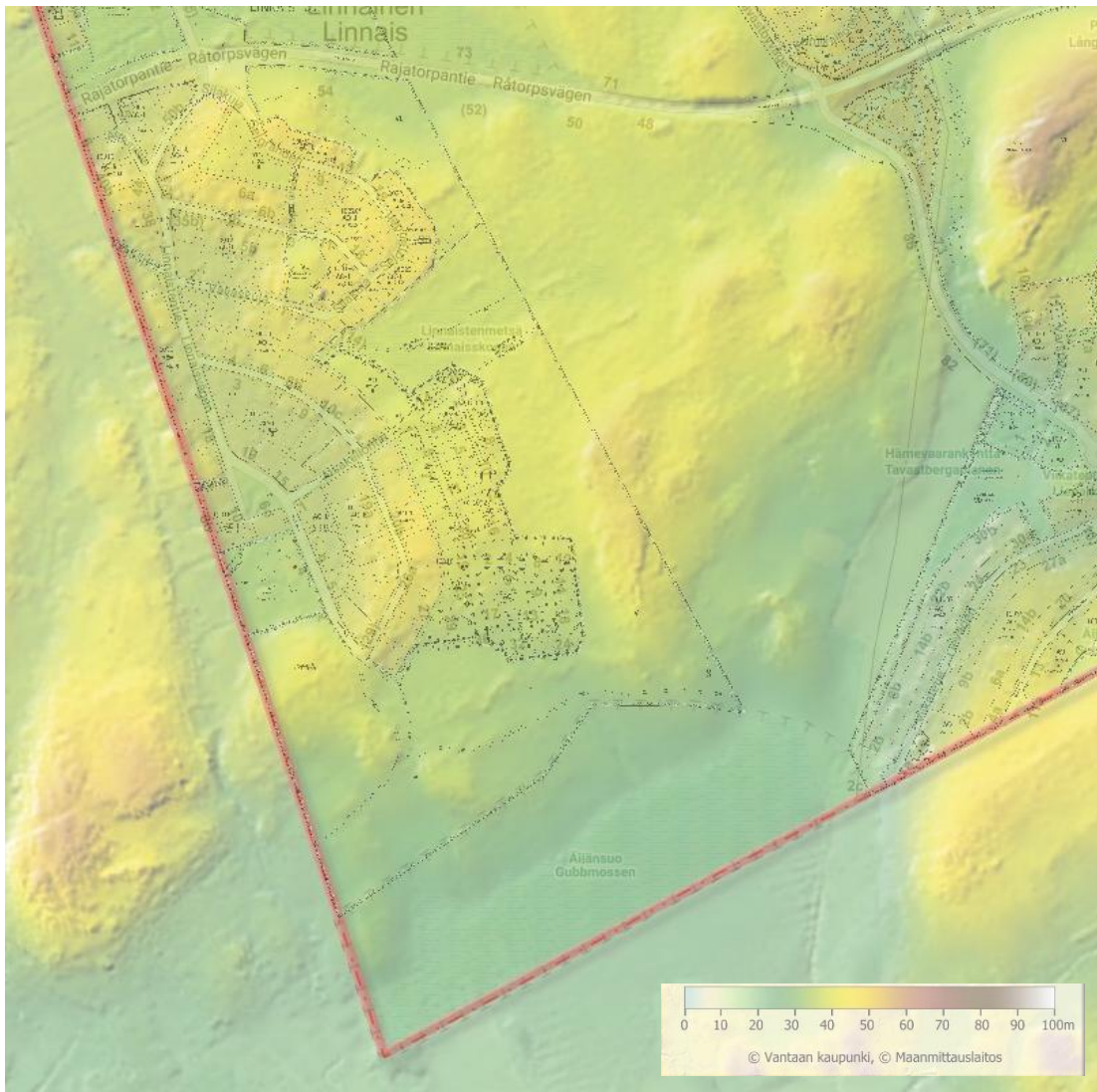
Linnaistenmetsän alue on maalajityypiltään moreenivaltaista. Kuvassa (Kuva 3-2) nähdään, että maaperä on myös paikoin kallioista. Alueen pohjoisosassa on hiekkamaata sekä itä- ja eteläpuolella silttiä.

Kuva 3-2. Alueen maaperätiedot. Kuva: Vantaan karttapalvelu.

3.3 Pinnanmuodot ja korkeustasot

Alueen pohjoispuoli on varsin tasaista metsämaata, jossa korkeustaso on noin +40 m. Alueen itäpuolella on myös muutama korkeampi kumpare. Näissä kohdissa korkeustaso on korkeimmillaan noin +50 m. Maanpinta laskee kohti etelää ja aluerajauksen eteläisimmissä kohdissa korkeustaso on noin +25 m. Maanpinnan muodot alueella on esitetty kuvassa (Kuva 3-3).

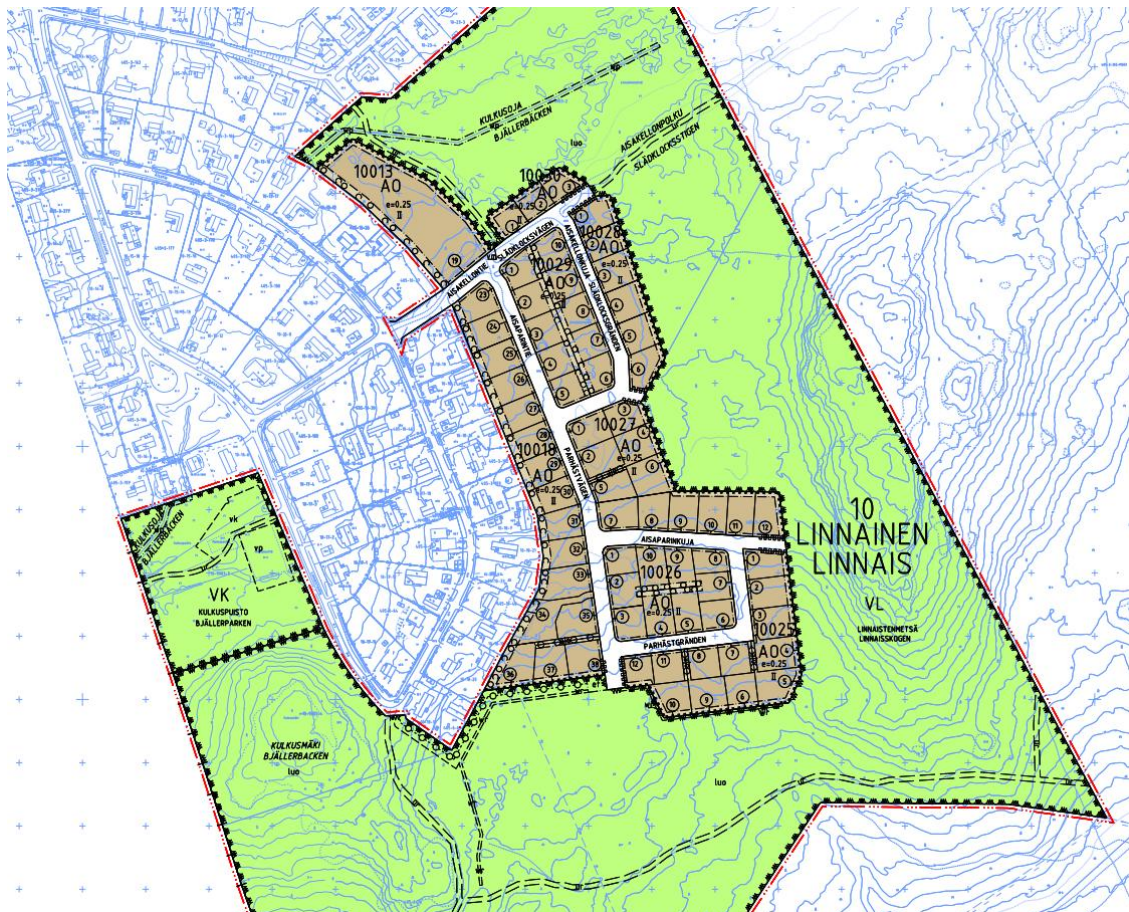
Kuva 3-3. Alueen maanpinnanmuodot. Kuva: Vantaan karttapalvelu.

4. Tulevat maankäytön muutokset

Linnaistenmetsän alueelle on suunnitteilla asemakaavan nro. 100400 mukaista lisärakentamista (Kuva 4-1). Rakennettava alue on erillispientalojen korttelialuetta. Uusi kaavoitettu alue sijaitsee Linnaisten metsäalueella. Maankäytön muutosten myötä osa nykyisestä metsäalueesta muutetaan pientaloalueeksi.

Kaavaselostuksessa on esitetty, että hulevesien hallinta Linnaisten asuinalueella perustuu hulevesiviemäriintiin sekä kadunvarsien avo-ojiin ja tonttien viivyttäviin painanteisiin. Kaavassa on tonteilla määräys: Tonteille tulee järjestää hulevesien viivytys ja hallinta.

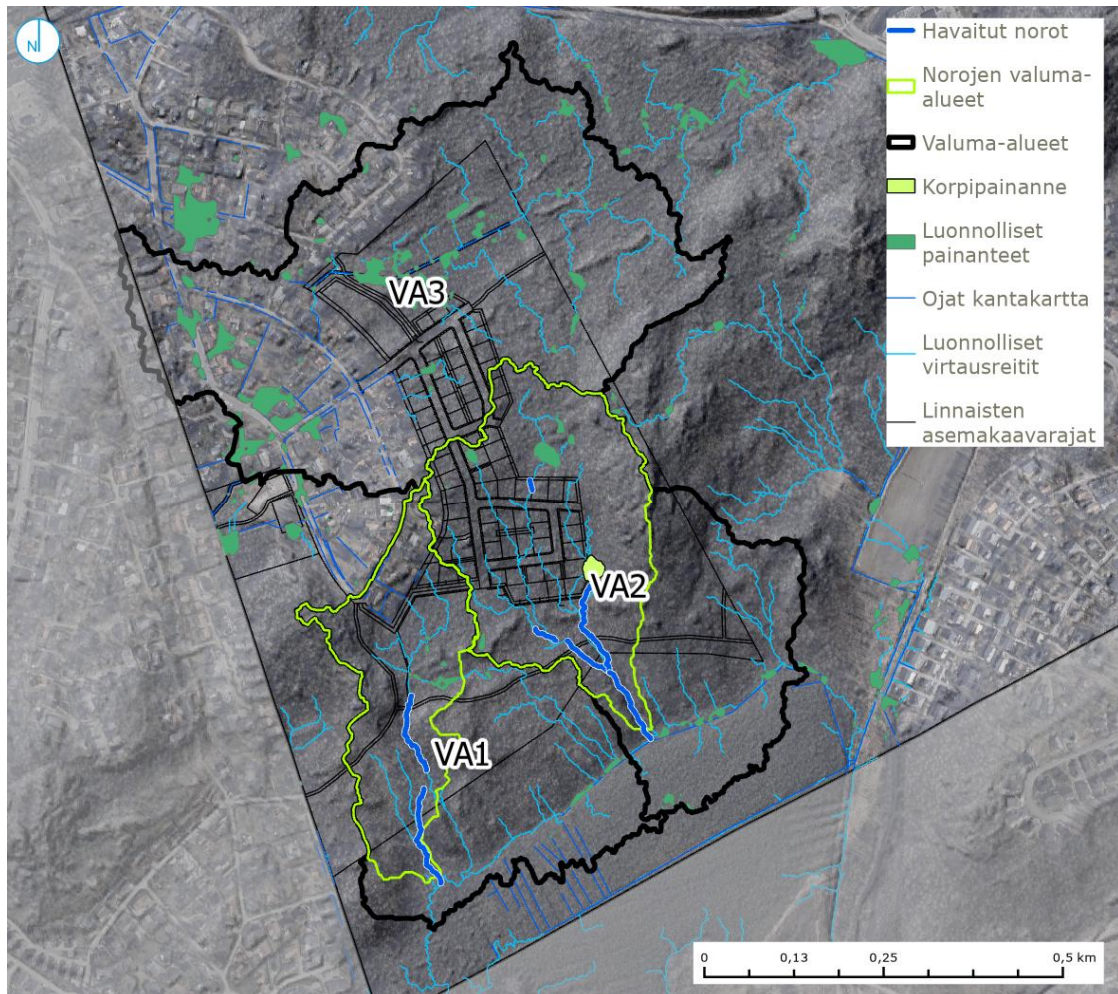
Asemakaava-alueen hulevedet hallitaan omakotitonteilla viivyttäen ennen johtamista katualueen d300 hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärit laskevat alueen pohjoisosassa nykyiseen Kulkusojaan ja etelä-osassa Äijänsuolle johtavaan avo-ojaan. Pohjoisosan uusien tonttien hulevedet johdetaan avo-ojalla Aisakellontien hulevesiviemäriin.

Kuva 4-1: Ote Linnaisten asemakaavasta. Kuva: Vantaan karttapalvelu.

5. Maastohavainnot

Maastokäynnit alueelle tehtiin 3.5. ja 8.5., jolloin lumet olivat maastosta sulaneet, mutta vettä oli vielä lampareissa ja pienvesissä selkeästi nähtävissä. Alueelta havaittiin luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia noroja sekä kausikuivia lampia (Kuva 5-1, tarkemmin liitteessä 2). Tarkastelualueen luonnollisissa painanteissa, sijaitsee pieniä kausikuivia lampia. Niitä ei rajattu maastossa. Osassa painanteista esiintyy aiemmin tunnistettuja suoluontotyypppejä, joita on esitelty Vantaan karttapalvelussa.

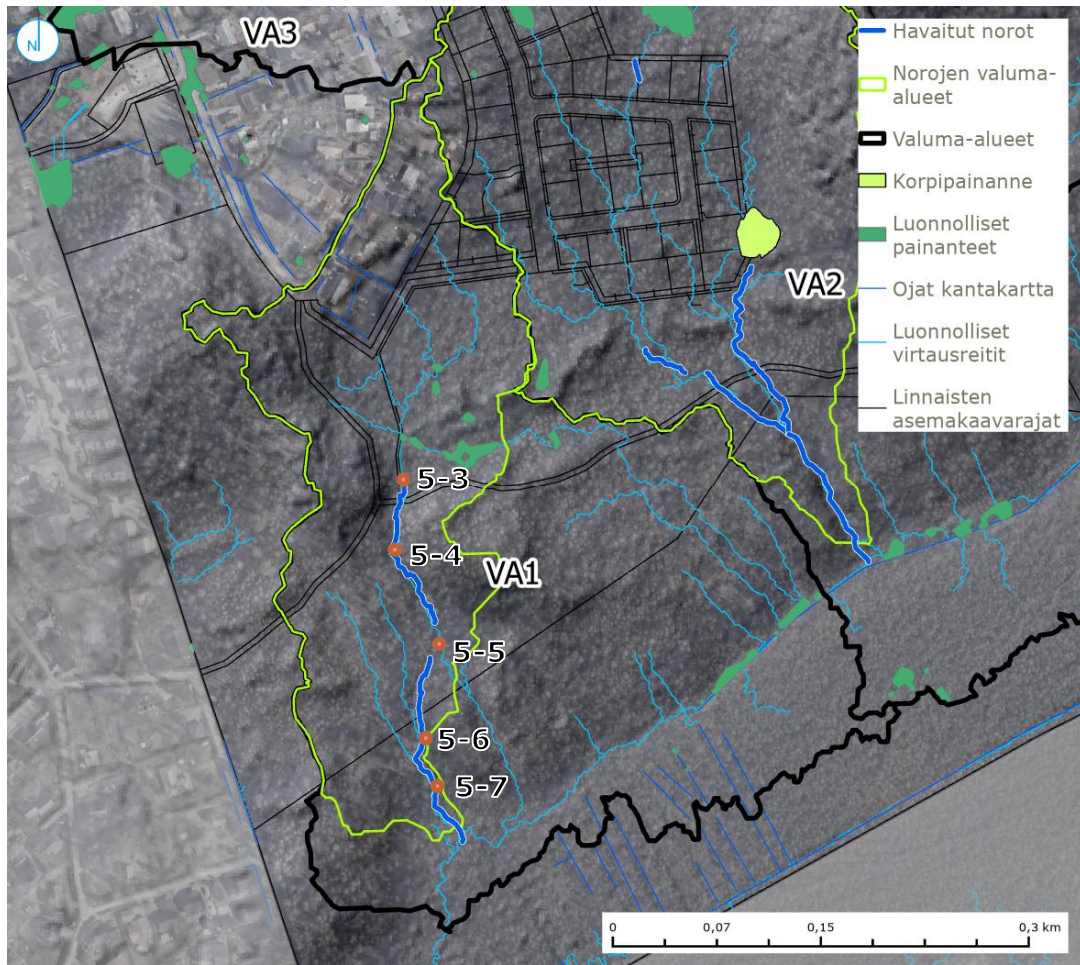

Kuva 5-1. Koko tarkastelualueen maastohavainnot kartalla esitettynä.

Monissa paikoissa tarkastelualueella havaittiin metsätyökoneen uria, jotka olivat täynnä vettä. Tällainen metsäkoneen ura sijaitsee myös noron kanssa samansuuntaisesti valuma-alue 2:n itäisen norohaaran lähistöllä. On huomionarvoista todeta, että norossa virtasi vettä viereisestä metsäkoneen urasta huolimatta. Alueella on siis runsasta vesien valuntaa keväisin. Mikäli

alueella ei olisi metsätyökoneen uria, saattaisi alueella esiintyä maastossa havaittavia luontaisia norouomia paikoin enemmänkin.

5.1 Valuma-alue 1

Kuva 5-2 Valuma-alue 1:n maastohavainnot. Alueella esiintyy yksi noro. Alla esitettyjen kuvien suuntaa antavia paikkoja on merkattu oranssilla ympyrällä. Havaitut norot on esitetty kuvassa tummemmalla leveällä sinisellä.

Valuma-alue 1:n pohjoisosassa havaittiin maastokäynnillä oja. Oletettavasti oja on aiemmin ollut noro, mutta se on rakentamisen yhteydessä kaivettu suoraksi ojaksi (Kuva 5-3). Ojasta saa alkunsa uomaltaan luonnontilainen noro (Kuva 5-3, Kuva 5-4 ja Kuva 5-5). Noron uoma on selkeä. Se mutkittelee lehdossa päättyen pieneen ja avoimeen lehtokorpeen. Lehtokorven etelälaidasta alkaa toinen noro, joka mutkittelee luonnontilaisessa uomassa lehdon lävitse päättyen alueen eteläosassa luonnonsuojelualueen korpeen (Kuva 5-6 ja Kuva 5-7). Tarkastelualueen eteläosassa eteläisempi noro alittaa polun muoviputkessa. Kummassakin norossa virtasi vettä maastokäynnin aikaan.

Kuva 5-3. Valuma-alue 1:n pohjoisempi noro alkaa ojasta. Viivasuoran ojan loppukohta sijaitsee polun ylittävän puusillan kohdalla, jonka jälkeen sen eteläpuolella alkaa luonnontilaisesti mutkitteleva norouoma.

Kuva 5-4. Valuma-alue 1:n pohjoisemman noron uoma on luonnontilainen ja mutkitteleva.

Kuva 5-5. Valuma-alue 1:n norojen välistä lehtokorpea.

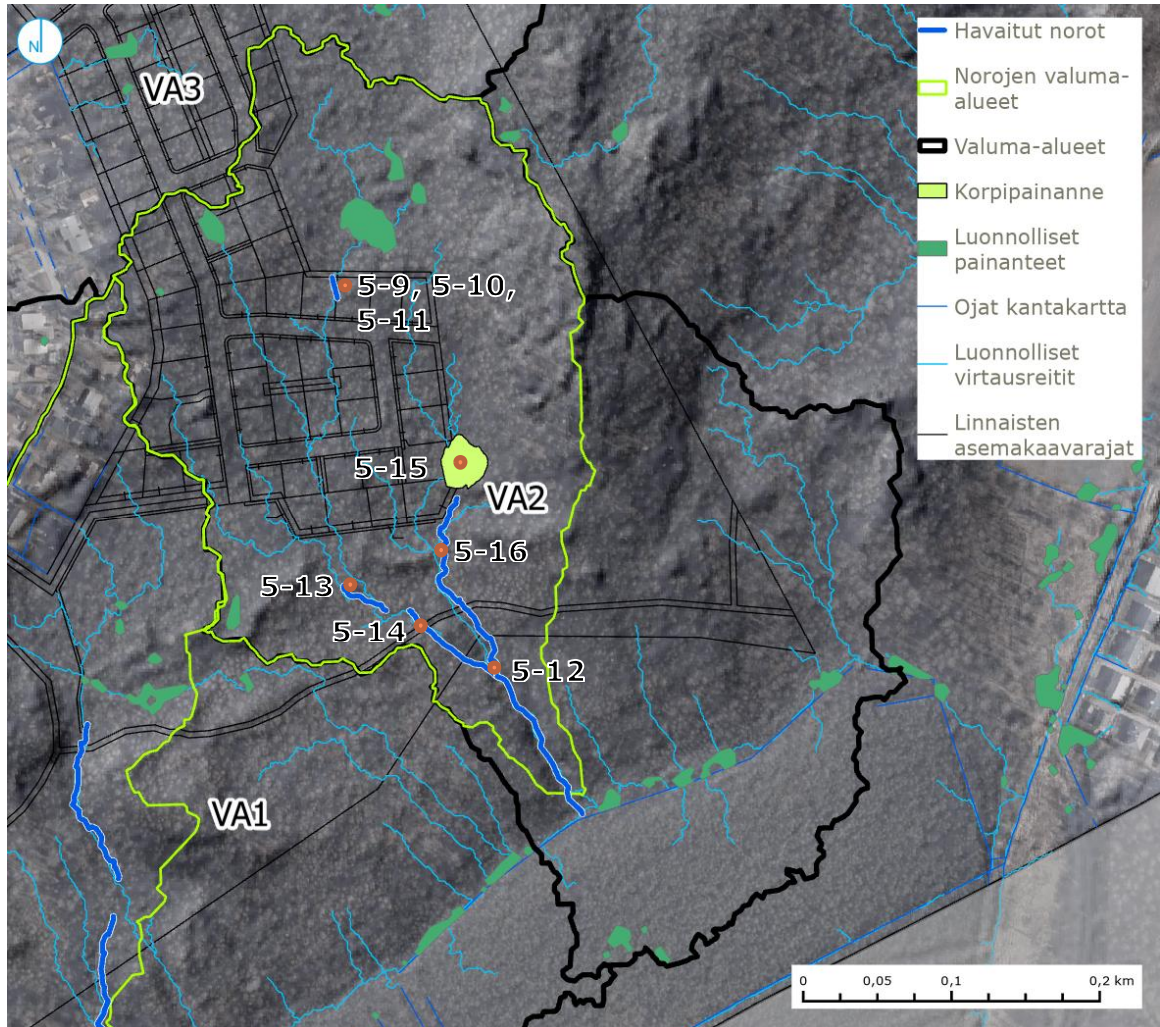

Kuva 5-6. Valuma-alue 1:n eteläisempi noro on uomaltaan pääosin luonnontilainen.

Kuva 5-7. Valuma-alue 1:n eteläisempi noro alittaa yhden polun muoviputkessa.

5.1.1 Valuma-alue 2

Kuva 5-8. Valuma-alue 2:n maastohavainnot. Alueella esiintyy kolme noroa, joista kaksi yhtyy lopulta yhdeksi uomaksi. Alla esitettyjen kuvien suuntaa antavia paikkoja on merkattu oranssilla ympyrällä.

Valuma-alue 2:n (Kuva 5-8) pohjoisosasta havaittiin yksi lyhyt noro, asemakaava-alueen AO-alueen keskiosasta. Avokallion vieressä sijaitseva norouoma on selkeä, mutkitteleva ja se oli maastoselvityksen aikaan vettä virtaava (Kuva 5-9, Kuva 5-10 ja Kuva 5-11). Maastossa muista pinnanmuodoista erottuva uoma alkaa korpisoistumasta ja katoaa metsänpohjaan jatkuen todennäköisesti jonkinasteisena piilonorona etelään metsänpohjassa. Uoma on osittain luonnontilaisen kaltainen ja osittain muuttunut. Noron ylitse kulkee polku, jonka takia maapohja on noron kohdalta tallautunut, kulunut ja urautunut. Uomaa on mahdollisesti polun kohdalta kaivettu ja siinä sijaitsevia kiviä on mahdollisesti käsin siirretty helpottamaan veden virtausta pois polulta. Uomassa on kuitenkin selkeitä luonnontilaisia osia mahdollisen käsitellyn kohdan eteläpuolella.

Kuva 5-9: Valuma-alue 2:n pohjoisosassa sijaitseva noro. Kuvassa erottuu norouoma ja sen poikki kulkeva polku.

Kuva 5-10: Valuma-alue 2:n pohjoisosassa sijaitseva noro. Noro katoaa eteläosassa metsänpohjaan.

Kuva 5-11: Valuma-alue 2:n pohjoisosassa sijaitseva noro. Noro alkaa korpisoistumasta ja virtaa alueella, jossa sen päältä kulkee polku, jonka vuoksi uoma on urautunut ja muuttunut.

Valuma-alue 2:n (Kuva 5-8) keskiosasta havaittiin kaksi erillistä noroa, jotka yhtyvät yhdeksi uomaksi. Noroista idempi saa alkunsa aivan asemakaava-alueen AO-alueen koillisreunasta ja lähtee liikkeelle alueella sijaitsevasta korpipainanteesta. Kaikki nämä uomat ovat pääosin luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia, mutkittelevia ja maastokäynnin aikaan ne virtasivat vettä (Kuva 5-12, Kuva 5-13, Kuva 5-14, Kuva 5-15 ja Kuva 5-16). Norojen yhtymäkohdassa vettä virtasi selvästi enemmän kuin sen yläpuolisissa norohaaroissa (Kuva 5-12). Yhtymäkohdassa havaittiin kartoitusajaksi sammakonkutua, mikä viittaa ainakin hetkellistä pysyvämpään vesimäärään.

Läntisen norouoman läpi on yhdessä kohtaa ajettu metsätyökoneella ja yhdessä kohtaa noro menee polun ali putkessa, minkä vuoksi uoman luonnontila on lyhyiltä matkoilta heikentynyt.

Kuva 5-12: Valuma-alue 2:n keskiosassa sijaitsevien norouomien yhtymäkohta, josta alkaen noron vesimäärä kasvaa ja siinä on pysyvämpää vesipintaa.

Kuva 5-13: Valuma-alue 2:n keskiosassa sijaitsevan läntisemmän noron alkupäätä.

Kuva 5-14: Valuma-alue 2:n keskiosassa sijaitseva läntisempi noro on yhdessä kohtaa laitettu putkeen.

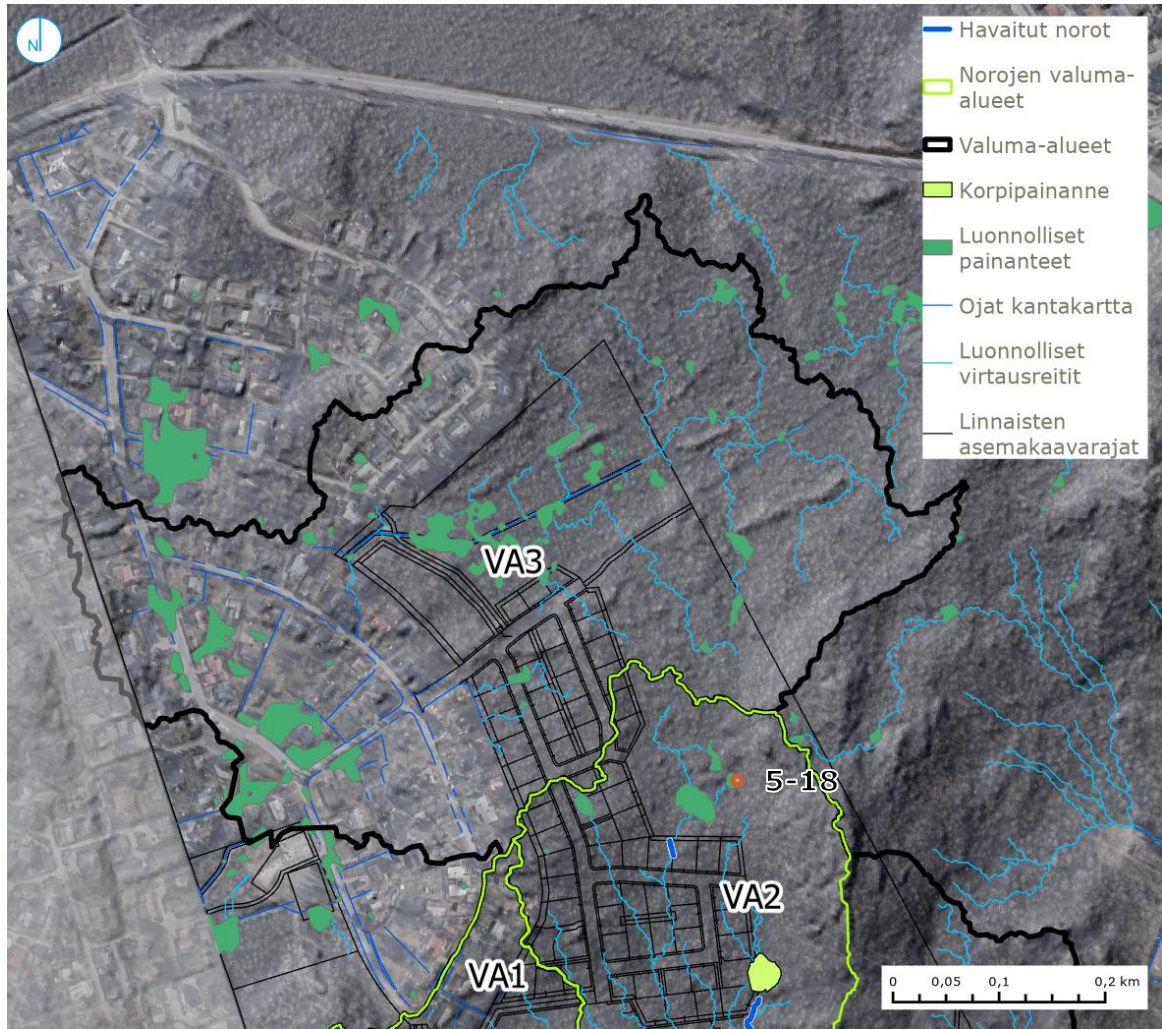

Kuva 5-15: Valuma-alue 2:n keskiosassa sijaitsevan itäisemmän noron alkupisteen alueella on märkä, rahkasammaleinen korpisoistuma.

Kuva 5-16: Valuma-alue 2:n keskiosassa sijaitsevan itäisemmän noron mutkittelevaa uomaa.

5.1.2 Valuma-alue 3

Kuva 5-17: Valuma-alue 3:n havaintokartta. Alla, luvussa 5.1.3. esitellyn kuvan paikka on merkattu oranssilla ympyrällä.

Valuma-alueella 3 ei havaittu maastokäynnillä noroja (Kuva 5-17). Alueella sijaitsevan korpimuuntuman keskellä kulkee kaivettu oja, Kulkusoja, mutta muita pienvesikohteita alueella ei ole. Kulkusoja jatkuu valuma-alueen alajuoksulla purona (kappale 3.1.).

5.1.3 Kausikuivat lammet

Selvitysalueella sijaitsee erikokoisia märkeä maastonpainanteita ja kausikuivia lampia (Kuva 5-18). Isoimmat lampareet sijoittuvat asemakaava-alueen keskivaiheille.

Kuva 5-18: Tarkastelualueelta havaittu mahdollinen kausikuivaksi lammeksi luokiteltava luontotyyppi.

Kausikuivat lammet ovat Luontotyyppien uhanalaisuusarvion mukaan ”sateesta, lumensulamistai pohjavedestä riippuvaisia maaston painaumia tai altaita, jotka ovat vain osan vuodesta veden peitossa. Ne ovat hydrologialtaan virtavesien, lampien ja järvien tulvimisesta riippumattomia pienvesiä. Kausikuivien lampien valuma-alueet sijaitsevat pääsääntöisesti topografialtaan tasaيسessa maastossa. Lampien avovetisen kauden pituus vaihtelee” (Kontula ym. 2018). Kausikuivat lammet on uhanalaisuusluokituksestaan puutteellisesti tunnettu luontotyyppi (DD).

Kausikuivat lammet ovat uusi luontotyyppi: ne on lisätty viimeisimpään uhanalaisuusarvioon ensimmäistä kertaa. Luontotyyppin kuvauksessa todetaan, että ”luontotyyppin rinnastusta vesi- ja metsälain suojeltuihin luontotyyppihin tulee vielä selvittää.” Suomen luontotyyppien uhanalaisuus -julkaisussa vuodelta 2018 asia on vielä ollut epäselvä (Kontula ym. 2018).

Vesilaki ei tunne tätä luontotyyppiä eikä niitä voida rinnastaa vesilain lampiin. Vesilain 11 §:n mukaisissa suojelluissa alle 1 ha lammissa pitäisi olla vettä läpi vuoden ja luontotyyppien luokittelussa lammet-luontotyypeissä: ”Lampien linnusto, kalasto ja selkärangattomien lajisto muistuttaa ravinteisuudeltaan ja muilta luonnonoloiltaan vastaavien järvien lajistoa”, joten lammet eivät käytännössä voi olla kausikuivia. Kausikuivat lammet rinnastuvat kosteikkoihin, jolloin ne eivät ole vesilain mukaisesti suojeltuja vesimuodostumia.

6. Norojen vaikutus alueen rakentamiseen

Pienvesien valuma-alueilla tehtävät toimenpiteet vaikuttavat norojen vesitalouteen muuttamalla valuntareittejä, veden määrää sekä laatua. Nämä vaikuttavat haitallisesti noron luonnontilaan, sillä noro on syntynyt luontaisten vesien valumareittien alueelle, ja norossa esiintyvä lajisto on kehittynyt elämään noron luontaisessa vesitaloudessa ja -elinympäristössä.

Norot ovat vesilain 11 §:n suojelemia luontotyyppinä, jolloin niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Norojen valuma-alueilla tapahtuvat toimenpiteet voivat myös vaarantaa noron luonnontilan, mikä vaatisi poikkeuslupamenettelyä.

Vesilaki 587/2011, 11 § kertoo vesiluontotyyppien suojelusta seuraavaa:

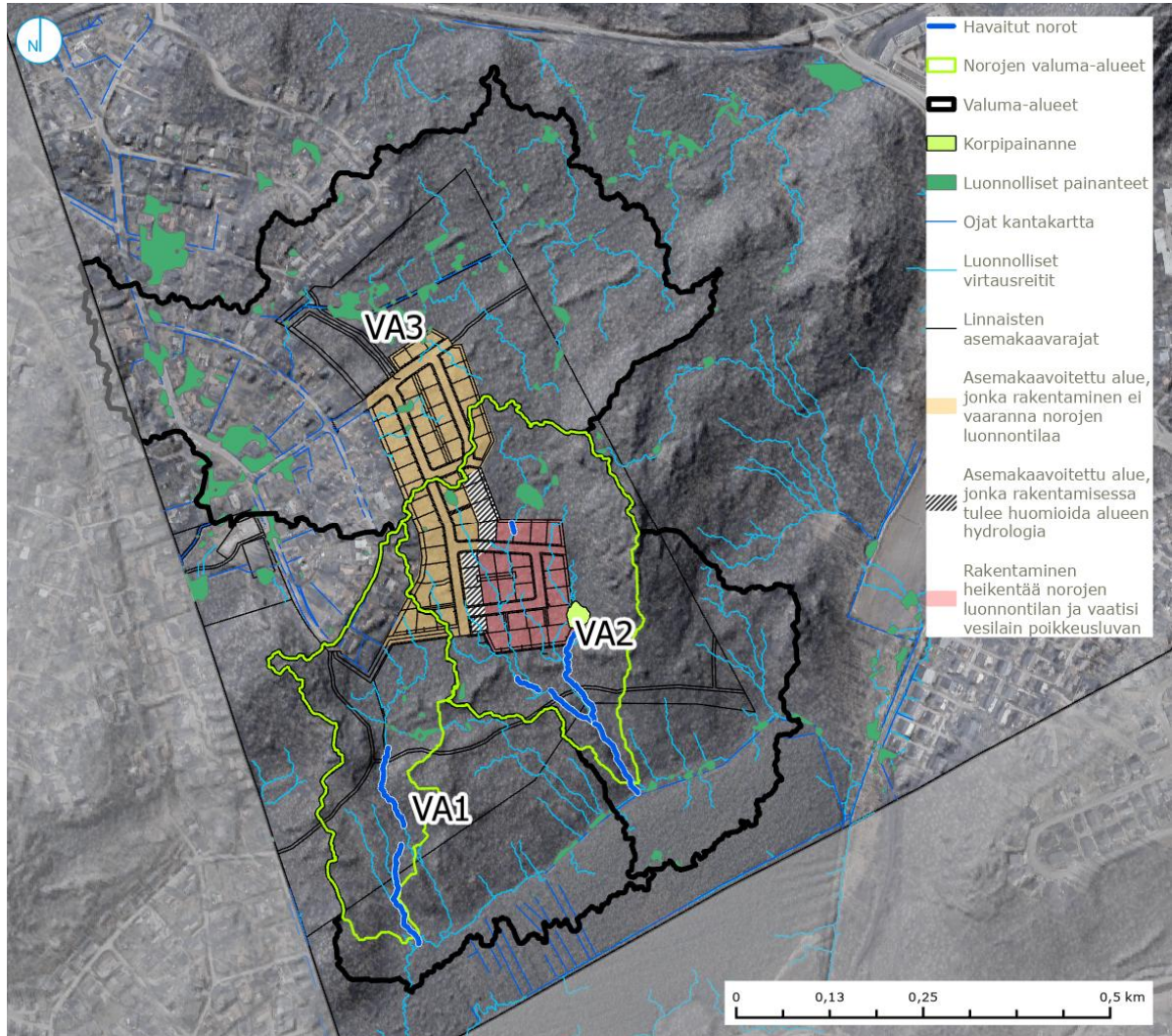
"Luonnontilaisen enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan, kluuvijärven tai lähteen taikka muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron tai enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Lupaviranomainen voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa mainittujen vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä lupaviranomaisen luvasta säädetään."

Mikäli poikkeamislupaa vesilain luontotyyppin luonnontilan vaarantamiseksi haettaisiin, edellyttää tämä laajempaa alueellisen ja paikallisen suojelutilanteen tarkastelua, jotta on mahdollista arvioida vaarantuvatko luontotyyppin suojelutavoitteet. Aluehallintovirasto kertoo, että *"Poikkeamisen myöntöedellytysten arvioinnissa tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja kohteen ominaisuuksista ja vastaavien muiden pienvesien yleisyydestä. Usein tarkastelualueena on kunta tai maakunta. Hakija vastaa hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavien tietojen hankkimisesta ja toimittamisesta"* (Suomi.fi-sivusto, 2023).

Linnaistenmetsän tarkastelualueella esiintyvät norot vaikuttavat asemakaavan toteuttamismahdollisuuksiin (Kuva 6-1, liite 2). Yksi noroista sijoittuu suoraan asemakaavan rakentamisalueelle, minkä vuoksi tämän alueen rakentaminen vaatii poikkeuslupaa, mikäli rakentamista haluttaisiin toteuttaa. Rakentamista ei voi ilman poikkeuslupaa toteuttaa suoraan noron päälle, eikä noroa ympäröivään lähimaastoon, sillä noron reitti kohti eteläisiä virtausreittejä kulkee alueen läpi, ja koska noro oletettavasti kulkee piilonorona metsänpohjassa ainakin jonkin matkaa kohti etelää. Asemakaavan rakentamisalueen kaakkoisosasta saa alkunsa myös kaksi muuta noroa, joiden luonnontilaan rakentaminen vaikuttaisi muuttamalla niiden valuma-alueita huomattavasti. Myös näiden norojen osalta rakentaminen vaatii poikkeuslupaa.

Asemakaavan nro. 100400 rakentamiseen tarkoitetut läntiset AO-alueet ovat norojen suojelun kannalta tämän selvityksen perusteella alueita, joilla ei ole estettä rakentamiselle. Poikkeuslupaa vaativan alueen ja esteettömän rakentamisen alueen väliin jää alue, jonka rakentamisessa tulee huolellisesti huomioida noroverkoston hydrologia. Mikäli tämä alue rakennetaan, tämän alueen hulevedet tulee johtaa kohti noroja ja luonnollisia virtausreittejä.

Kuva 6-1. Norosten vaikutus alueen rakentamiseen (tarkempi kuva liite 2).

7. Yhteenveto ja suositukset jatkosuunnitteluun

Linnaistenmetsän tarkastelualueella sijaitsee noroja, jotka vaikuttavat asemakaavan nro. 100400 rakentamismahdollisuuksiin. Suuri osa asemakaavan rakentamisalueesta on havaitun noroverkoston valuma-alueita, jolloin rakentaminen, alueiden tasoittaminen ja hulevesien johtaminen vaikuttavat haitallisesti havaittuihin suojeltuihin norokohteisiin. Asemakaava-alueen rakentamismahdollisuudet, ilman, että luonnontilaisiin noroihin syntyisi pysyviä haitallisia vaikutuksia, ovat suurelta osin vähäiset. Norot säilyttävä rakentaminen on kuitenkin mahdollista asemakaava-alueen länsiosan AO-alueilla.

Asemakaava-alue jaettiin kolmeen eri osa-alueeseen (Kuva 6-1, liite 2), joille esitettiin suositukset rakentamiselle:

- *Asemakaavoitettu alue, jonka rakentaminen ei vaaranna norojen luonnontilaa:*
Asemakaavan nro. 100400 rakentamiseen tarkoitetut läntiset AO-alueet ovat norojen suojelun kannalta tämän selvityksen perusteella alueita, joilla ei ole estettä rakentamiselle. Alue on norovaluma-alueiden latvoilla. Kaavassa on esitetty oja tonttien rajalle valuma-alueella VA1, joka ohjaa vedet nykyistä reittiä pitkin alueella kulkevaan ojaan, josta noro alkaa. Hulevedet tulee viivyttaa kaavamääräyksen mukaisesti.
- *Asemakaavoitettu alue, jonka rakentamisessa tulee huomioida alueen hydrologia*
Poikkeuslupaa vaativan alueen ja esteettömän rakentamisen alueen väliin jää alue, jonka rakentamisessa tulee huolellisesti huomioida noroverkoston hydrologia. Mikäli tämä alue rakennetaan, tämän alueen hulevedet tulee johtaa kohti noroja ja nykyisiä luonnollisia virtausreittejä. Hulevedet tulee viivyttaa kaavamääräyksen mukaisesti. Lisäksi tulee huomioida, ettei koneilla kuljeta tai läjitetä massoja lähelle maastossa havaittua noroa eikä vahingoiteta luontaisia virtausreittejä metsässä.
- *Rakentaminen heikentää norojen luonnontilan ja vaatisi poikkeuslupan*
Rakentamista ei voi ilman poikkeuslupaa toteuttaa suoraan noron päälle, eikä noroa ympäröivään lähimaastoon, sillä noron reitti kohti eteläisiä virtausreittejä kulkee alueen läpi. Noro oletettavasti kulkee piilonorona metsänpohjassa ainakin jonkin matkaa kohti etelää. Asemakaavan rakentamisalueen kaakkoisosasta saa alkunsa myös kaksi muuta noroa, joiden luonnontilaan rakentaminen vaikuttaisi muuttamalla niiden valuma-alueita huomattavasti. Myös näiden norojen osalta rakentaminen vaatii poikkeuslupaa.

Suositukset jatkosuunnitteluun:

- Jatkosuunnittelussa tarkennetaan rakennettavien alueiden toteutustapaa norot huomioiden.
- Joko haetaan tarvittavia poikkeuslupia, joka vaatii alueellisen suojelutilanteen laajempaa arviointia tai rajataan rakentaminen alueille, joilla vältetään vaikutukset norojen luonnontilaan.
- Rakentamisen tarkemmassa suunnittelussa on syytä huomioida alueen tasaus, vesien luonnonmukainen viivyttäminen ja johtaminen norojen valuma-alueen kannalta.
- Mahdollisessa poikkeuslupatapauksessa voidaan pohtia ja tarkastella mahdollisuuksia uuden luonnonsuojelulain (9/2023) mukaiseen ekologiseen kompensaatioon.

8. Lähteet

Aluehallintovirasto: Poikkeaminen eräiden luontotyyppien suojelusta.

<https://www.suomi.fi/palvelut/poikkeaminen-eraiden-luontotyyppien-suojelusta-aluehallintovirasto/c1e989a9-0e33-418b-8727-498ba67f639a>. Viitattu 14.6.2023.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Tolonen, J., Leka, J., Yli-Heikkilä, K., Hämäläinen, L., & Halonen, L. 2019: Pienvesiopas- Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. — Suomen ympäristökeskuksen raportteja 26/2019.

Vantaan karttapalvelu. <https://kartta.vantaa.fi/>

Vantaan ympäristökeskus. 2017: Linnaisten metsän luontoarvot – luontokatsaus.

Vesilaki 27.5.2011/587.

- Valuma-alueet
- Korpipainanne
- Luonnolliset painanteet
- Ojat kankartta
- Luonnolliset virtausreitit
- Linnaisten asemakaavarajat

Mittakaava
1:5000

0 0,05 0,1 0,2 km

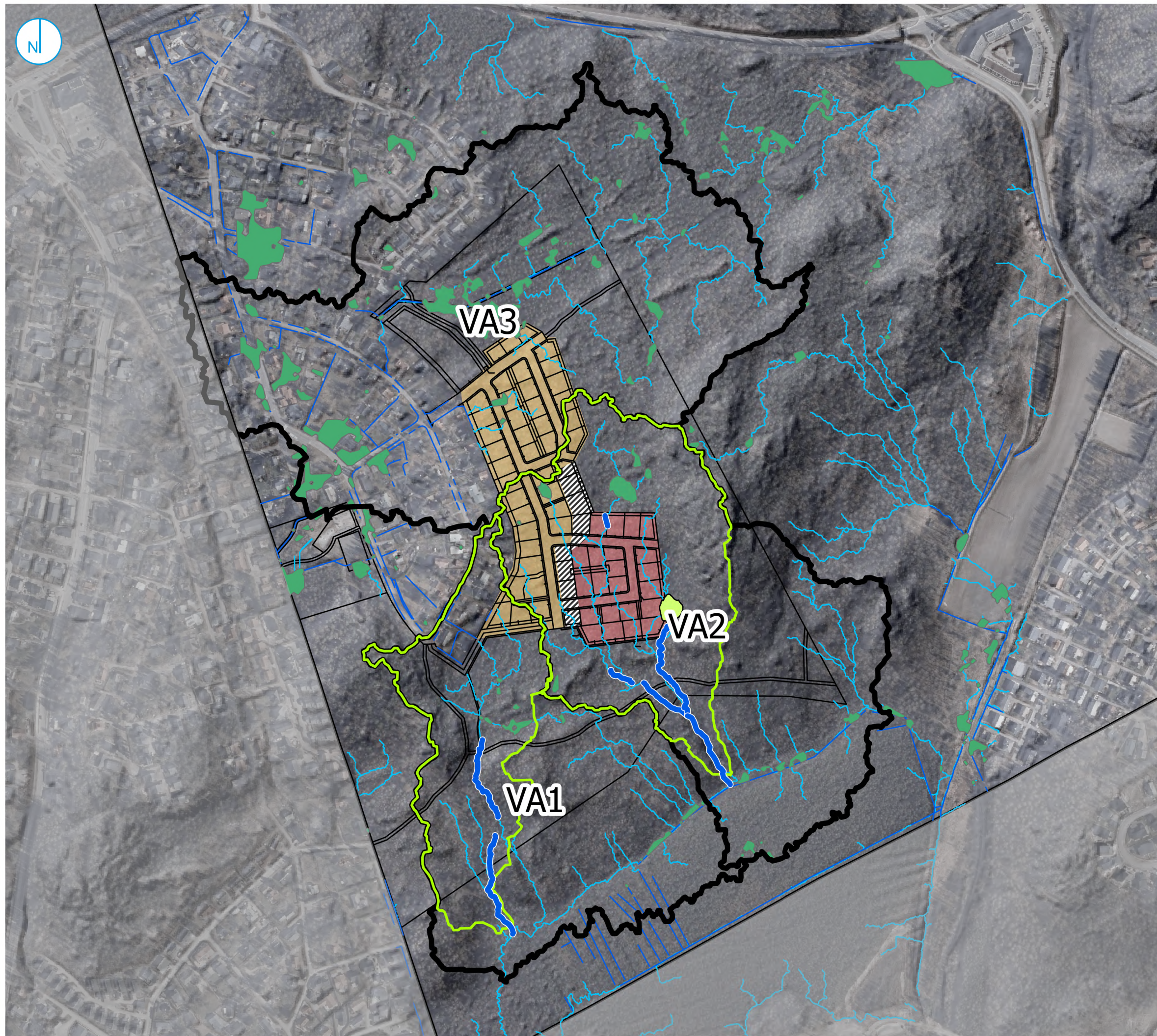
**LINNAISTEN ALUEEN
NOROSelvitys**
SELVITYSALUEEN VALUMA-ALUEET
JA VIRTausREITIT

Vantaan kaupunki
Kaupunkirakenne ja ympäristö

LIITE 1

RAMBOLL WATER

- Havaitut norot
- Norojen valuma-alueet
- Valuma-alueet
- Korpipainanne
- Luonnolliset painanteet
- Ojat kantakartta
- Luonnolliset virtausreitit
- Linnaisten asemakaavarajat
- Asemakaavoitettu alue, jonka rakentaminen ei vaaranna norojen luonnontilaa
- Asemakaavoitettu alue, jonka rakentamisessa tulee huomioida alueen hydrologia
- Rakentaminen heikentää norojen luonnontilan ja vaatisi vesilain poikkeusluvan

Mittakaava
1:5000

0 0,05 0,1 0,2 km

LINNAISTEN ALUEEN NOROSelvitys

MAASTOHAVAINNOT NOROISTA JA
SUOSITUKSET ALUEEN RAKENTAMISELLE

Vantaan kaupunki
Kaupunkirakenne ja ympäristö

LIITE 2

RAMBOLL WATER

Vastaanottaja
Vantaan kaupunki

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
29.9.2023

LINNAISTENMETSÄN ASEMA- KAAVA

LEPAKKOSELVITYS

LEPAKKOSELVITYS

Päivämäärä **29.9.2023**
Tilaaja **Vantaan kaupunki**
Asiakirjatyyppi **Raportti**
Versio **1**
Laatija **Riku Kangasniemi ja Jani Järvi**
Tarkastaja **Laura Ahopelto**
Kannen kuva **Selvitysalueen metsää sen eteläosassa.** Kuva: Jani Järvi.

Ramboll Finland Oy
PL 25
Itsehallintokuja 3
02601 ESPOO

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

Ramboll Finland Oy
Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

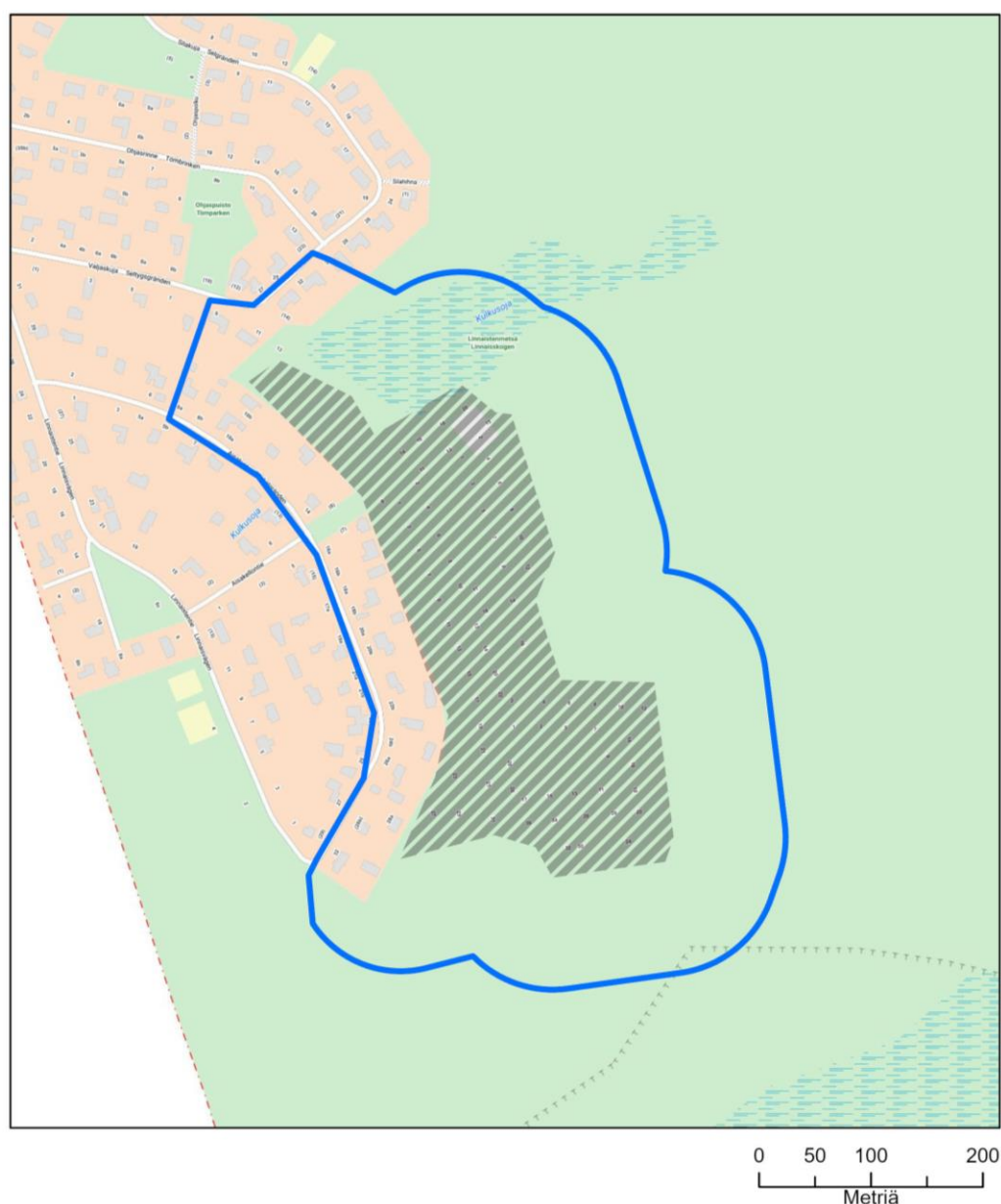
SISÄLTÖ

1.	Johdanto	1
2.	Lepakoiden ekologia ja suojelu	3
2.1	Yleisimmät lepakkolajit Suomessa	3
2.2	Lepakoiden suojelua koskeva lainsäädäntö	3
2.3	Lepakoiden käyttämien alueiden luokittelu	4
3.	Aineisto ja menetelmät	5
3.1	Selvitysalue	5
3.2	Aikaisemmat havainnot	5
3.3	Aktiivikartoitus	5
3.4	Passiivikartoitus	6
4.	Tulokset	7
4.1	Aktiivikartoitus	7
4.2	Passiivikartoitus	9
4.3	Lepakkoalueet	9
5.	Johtopäätökset ja suositukset	11
6.	Lähdeluettelo	13

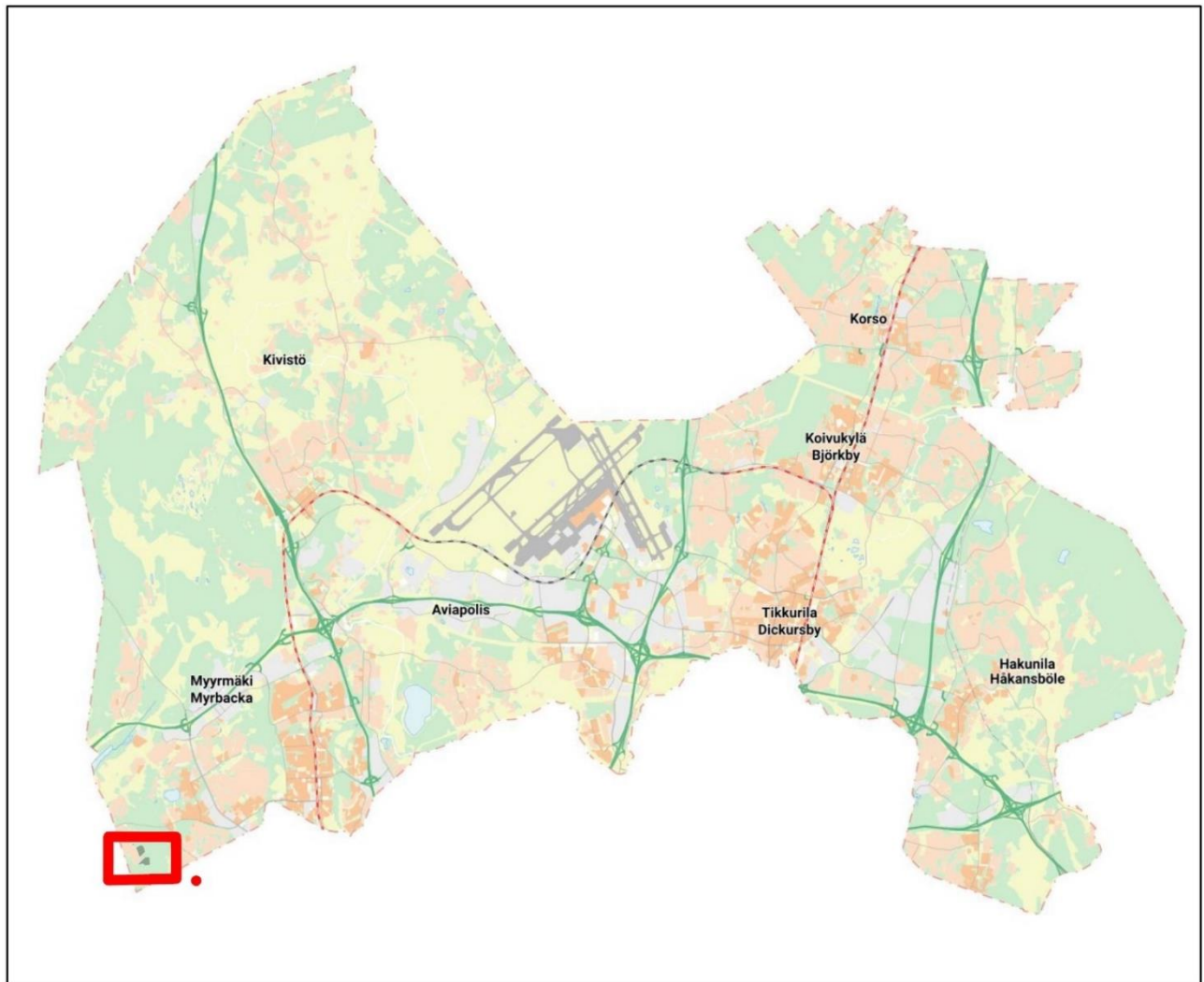
1. JOHDANTO

Vantaan kaupunki valmistelee asemakaavoitusta Linnaistenmetsäksi kutsutulle metsäalueelle Linnaisten kaupunginosaan Lounais-Vantaalla (Kuva 1). Alueelle on tarkoitus sijoittaa asuinrakentamista. Alueen maankäyttö tulisi asemakaavoituksen myötä muuttumaan merkittävästi. Kaava-alueen sijoittuminen Vantaalla on esitetty kuvassa 2.

Alueella tehtiin lepakkoselvitys kesällä 2023 kaavasuunnittelun tueksi, sillä alueelta ei ole olemassa aiempia lepakkoselvityksiä. Lepakkoselvityksen tarkoituksena oli lähtötietojen ja maastokartoitusten perusteella selvittää lepakoiden esiintymistä alueella ja tunnistaa lepakoiden kannalta merkittävät kohteet, jotta ne voidaan huomioida maankäytön suunnittelussa. Lepakkoselvityksen suorittivat FM biologi Riku Kangasniemi ja FM biologi Jani Järvi Ramboll Finland Oy:stä.

Kuva 1. Linnaistenmetsän asemakaavan suunniteltu rakentamisalue (tummennettu alue) ja sitä ympäröivän metsän selvitysaluerajaus (sininen raja). Kuva: Vantaan kaupunki.

Kuva 2. Hankealueen sijoittuminen Vantaalla merkittynä karttaan punaisella suorakulmiolla. Kuva: Vantaan kaupunki.

2. LEPAKOIDEN EKOLOGIA JA SUOJELU

Suomessa on tavattu 13 lepakkolajia, joista yleisimpiä ovat pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*), vesisiippa (*Myotis daubentonii*), viiksisiippa (*Myotis mystacinus*), isoviiksisiippa (*Myotis Brandtii*) ja korvayökkö (*Plecotus auritus*). Hämääraaktiivisina lajeina lepakot jättävät päivälepopaikkansa auringon laskeuduttua ja palaavat sinne ennen auringon nousua. Lepakoiden elintavat vaihtelevat eri vuodenaikoina, ja samalla vaihtelevat myös niiden esiintymisalueet. Lepakoiden suojelun kannalta on oleellista selvittää saalistusalueiden sekä lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintyminen. Lisäksi on tarkasteltava pääasiallisia kulkuyhteyksiä em. kohteiden välillä (SLTY 2023).

Lepakot ovat pitkäikäisiä ja lisääntyvät hitaasti; yleensä syntyy vain yksi poikanen vuodessa. Niinpä saalistusalueiden ja päiväpiilojen katoaminen tai lepakoihin kohdistuvat voimakkaat häiriöt voivat olla paikalliselle populaatiolle kohtalokkaita.

Lepakot käyttävät ravinnokseen hyönteisiä. Useimmat lajit tarvitsevat suojaisia kulkureittejä päiväpiilon ja saalistusalueen välillä, jolloin aukeat alueet voivat muodostaa kulkuesteen. Pohjanlepakko ja vesisiippa pystyvät ylittämään helposti aukeitakin alueita. Imettävät ja kantavat naaraat saalistavat päiväpiilonsa lähellä, mutta saalistusalue voi olla kilometrienkin päässä päiväpiilosta. Vaihtelua kuitenkin esiintyy, ja etäisyydet saattavat olla vain joitain satoja metrejä. Ruuan määrä ja sijainti ohjaavat saalistuskäyttäytymistä, joten hyönteisten kannalta otolliset alueet ovat todennäköisesti myös lepakkojen suosiossa. Myös valaistus voi vaikuttaa lepakoiden käyttämiin alueisiin ja kulkuyhteyksiin. Valaistuksen aiheuttama häiriö riippuu sekä lepakkolajista että valaistuksen laadusta. (Lappalainen & Karhilahti 2003, SLTY 2023).

2.1 Yleisimmät lepakkolajit Suomessa

Pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*), on Suomen lepakoista yleisin ja laajalle levinnein. Pohjanlepakko on vahva lentäjä – se lentää usein 5–10 metrin korkeudessa – ja suosii melko avaria maisemia. Se ei yleensä puikkelehti lehvästössä vaan lentelee mieluusti pihoissa tai teiden varsilla, jopa kaupunkimaisemassa katulampun valossa. Päiväpiilonaan se suosii erityisesti rakennuksia. Se talvehtii usein yksin tai muutaman lajitoverin kanssa varsin viileissä oloissa luolissa, louhikoissa, kellarissa tai muussa sopivassa paikassa.

Viiksisiippoja on useita hyvin samankaltaisia lajeja. Isoviiksisiipan (*Myotis brandtii*) ja viiksisiipan (*Myotis mystacinus*) pystyy erottamaan vain anatomisten rakenteiden perusteella. Viiksisiippalajit saalistavat mieluiten metsäisissä maisemissa. Ne pystyttelevät poissa aukeilta alueilta ja karttavat valoisia alueita. Viiksisiippon päiväpiilo voi löytyä rakennuksista ja talviasumus luolasta.

Vesisiippa (*Myotis daubentonii*) saalistaa pääasiassa surviaissääskiä veden pinnasta, mutta laji voi saalistaa myös lehti- ja sekametsien aukkopaikoilla. Vesisiippon mieluisinta elinympäristöä ovat metsät, joissa on pienipiirteisiä vesistöjä ja kosteikoita. Ne välttävät valoisia alueita, joilla ne voivat joutua petojen saaliiksi. Öiden pimentyessä ne saalistavat pimeiden rantojen lisäksi myös avoimilla alueilla veden pinnan lähellä. Voimakas tuuli häiritsee saalistamista veden pinnalta. Vesisiipan talvipiiloina ovat usein kosteat luolat, joissa se talvehtii lajitoveriensä kanssa.

Korvayökkö (*Plecotus auritus*). Korvayökön voi hyvissä olosuhteissa tunnistaa jopa lennosta, sillä sen korvat ovat todella pitkät, noin puolet eläimen ruumiin pituudesta. Laji on erikoistunut tarkkaan kuunteluun ja taidokkaaseen lentoon. Laji suosii elinympäristönään sekä metsiä että kulttuuriympäristöjä. Korvayökön päiväpiilon voi löytää rakennuksista, ja esimerkiksi vanhojen kirkkojen katonrajassa asustelevia yhdyskuntia tunnetaan.

Kartoitusalueella voi esiintyä myös muita lepakkolajeja kuin yllä mainittuja.

2.2 Lepakoiden suojelua koskeva lainsäädäntö

Suomessa esiintyvät lepakkolajit on listattu EU:n luontodirektiivin (92/43/EEC) liitteessä IV(a). Kaikki Suomessa esiintyvät lepakot ovat siten suojeltuja luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla. Lain

mukaan lajien tappaminen, pyydystäminen ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä. Suomi liittyi vuonna 1999 Euroopan lepakoidensuojelusopimukseen (EUROBATS 1991). Sopimus velvoittaa huolehtimaan lepakoiden suojelusta lainsäädännön kautta ja säilyttämään ja suojelemaan lepakoille merkittäviä ruokailualueita. Luonnonsuojelulain 4 §:n mukaan *”Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään luonnon ja luonnonvaraisten eliölajien suojelusta”*. Lisäksi lepakot ovat rauhoitettuja luonnonsuojelulain 8. luvun yleisten rauhoitussäännöksiin (§ 68, 69 ja 70) mukaan.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan 78 §:n määräyksistä voidaan poiketa vain *”jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle”*. Lisäksi poikkeamisen tulee olla ainoa tyydyttävä ratkaisu ja poikkeus voidaan hyväksyä vain tiettyjä 83 §:ssä mainittuja tarkoituksia varten. Lupa kiellosta poikkeamiseen on haettava paikallisen ELY-keskuksen ympäristöviranomaiselta, joka voi poikkeustapauksessa myöntää luvan, mikäli perusteiden arvioidaan täyttyvän.

2.3 Lepakoiden käyttämien alueiden luokittelu

Maankäytön suunnittelussa lepakoiden käyttämät alueet luokitellaan Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen ohjeistuksen (SLTY 2023) mukaan seuraavasti:

Luokka I: Lisääntymis- tai levähdyspaikka

- Ehdottomasti säilytettävä, häirintä tai heikentäminen luonnonsuojelulaissa kielletty
- Hävittämiselle tai heikentämiselle haettava lupa paikalliselta ELY-keskukselta
- Suunnittelussa tulisi huomioida paikkaan liittyvät reitit ja ruokailualueet

Luokka II: Tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti

- Alue, jolla saalistaa monta lajia ja/tai merkittävä määrä yksilöitä
- Maankäytössä huomioitava alueen arvo lepakoille (EUROBATS)
- Todettu tai todennäköinen siirtymäreitti: jos reitti katkaistaan, tulisi toteuttaa korvaava reitti
- Tulisi huomioida alueelle johtavat mahdolliset reitit, alueen läheisyydessä sijaitsevat potentiaaliset lisääntymispaikat ja siirtymäreittien päissä olevat saalistusalueet

Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue

- Lepakoiden käyttämä alue, laji/tai yksilömäärä pienempi
- Maankäytössä mahdollisuuksien mukaan huomioitava alueen arvo lepakoille
- Ei mainittu luonnonsuojelulaissa eikä suoranaisia suosituksia EUROBATS-sopimuksessa

Suomen Lepakotieteellinen Yhdistys ei lepakokartoitusohjeessaan (2023) yksisanaisesti määrittele yksilö- tai lajimääriä, minkä perusteella alue, jolla lepakoita esiintyy, kuuluisi luokkaan II tai III. Selvyyden ja raportoinnin yhtenäisyyden vuoksi, Ramboll Finland Oy määrittelee luokkaan II kuuluvaksi sellaiset alueet, joilla havaitaan enemmän kuin yksi laji ja/tai viisi yksilöä saalistamassa vähintään kahdella kartoituskerralla. Luokkaan III määritellään alueet, joilla samalla alueella saalistaa yksi laji ja 2–4 yksilöä vähintään kahdella kartoituskerralla. Yksittäisten lepakoiden saalistus- tai havaintoalueita ei rajata, ellei aluetta jostain muusta syystä voida pitää merkittävänä, esimerkiksi merkittävänä siirtymäreittinä.

3. AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 Selvitysalue

Selvitysalueena toimi kuvassa 3 esitetty alue Linnaistenmetsän asemakaava-alueella ja sen ympäristössä. Selvitysalue kattoi pääasiassa nykyistä metsäaluetta, mutta myös hieman sitä reunustavia asuinrakennuksia. Metsät olivat pääosin varttuneita kangasmetsiä. Selvitysalueen iäkkäimmät metsäkuviot sijoittuvat alueen etelä- ja pohjoisosiin. Selvitysalueen itäosassa on lisäksi melko iäkästä kalliomännikköä. Iäkkäimmät metsäalueet sijoittuvat pääosin asemakaavassa rakentamiseen osoitetun alueen ulkopuolelle. Varttuneet metsät ovat lepakoille hyvin soveltuvia elinympäristöjä.

Kuva 3. Asemakaava sekä selvitysalue.

3.2 Aikaisemmat havainnot

Alueelta ei ole tiedossa aikaisemmin laadittuja varsinaisia lepakkoselvityksiä eikä Suomen Lajitietokeskuksen (2023) aineistossa ole alueelta aiempia havaintoja lepakoista.

3.3 Aktiivikartoitus

Selvitysalueella suoritettiin lepakkokartoitukset kesä-elokuussa, eli lepakoiden lisääntymiskaudella. Kartointi suoritettiin aktiividetektorin avulla maastotyönä, jolloin saatiin selville alueella esiintyvät lajit/lajiryhmät ja voitiin arvioida alueen käyttöaste. Lepakoiden havainnointiin käytettiin ultraääni-ilmaisinta (Batbox Grifin sekä Anabat Scout), jolla pystytään havainnoimaan lepakoiden päästämät kaikuluotausäänet maastossa.

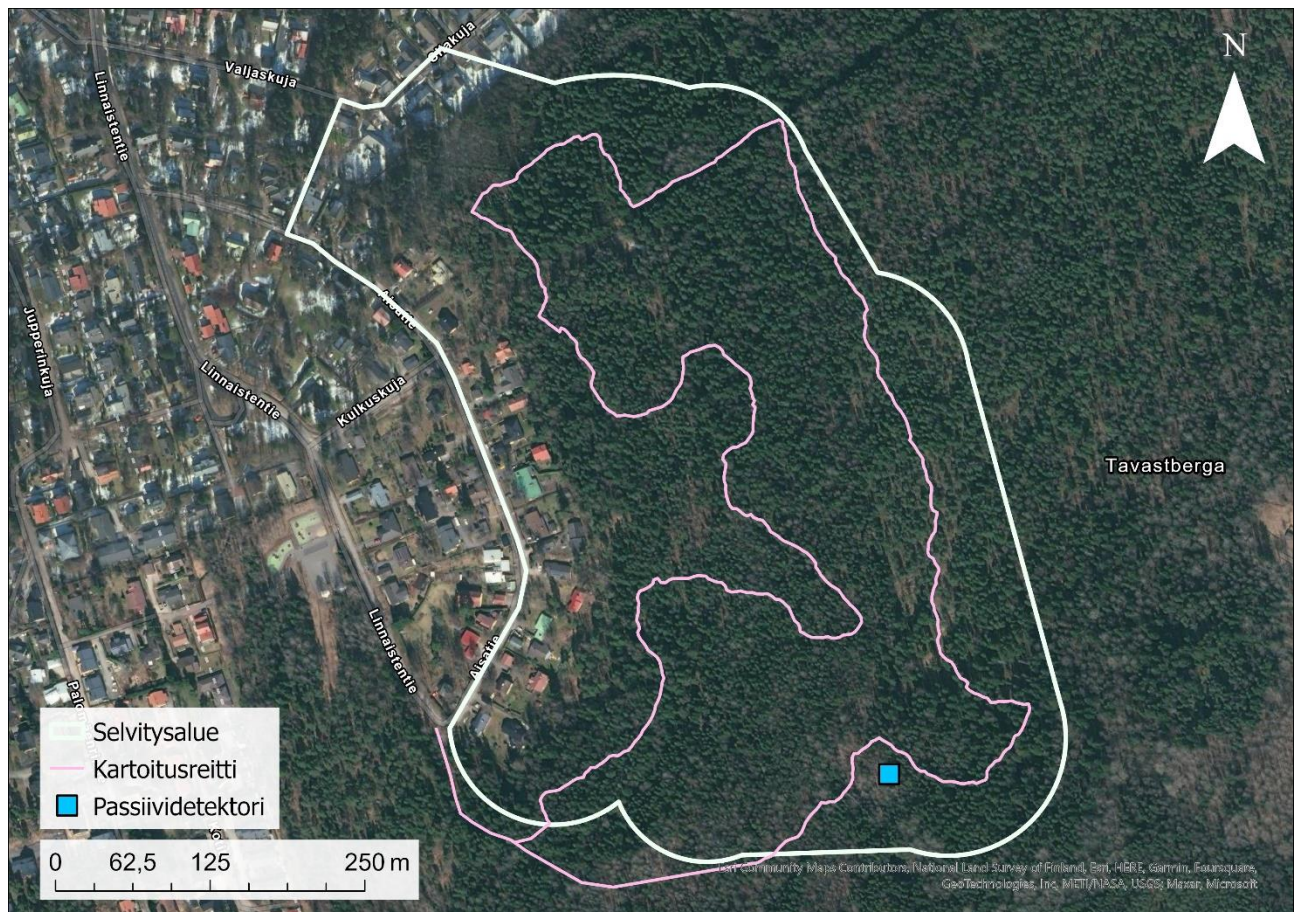
ja tarvittaessa tallentamaan ääniä myöhempää tarkistusta varten. Samalla lepakoista pyrittiin tekemään myös näköhavaintoja. Havaintojen sijainnit merkittiin ylös tablettitietokoneella Field Maps -paikkatietosovellukseen. Suuntaa antava kartoitussuunnitelma on esitetty kuvassa 4. Kartoituskierroilla alueella kuljettiin myös viivan kuvastaman reitin ulkopuolella eri puolilla aluetta. Ensimmäisellä kartoituskierroilla ennen aktiivikartoitusta selvitysalueella kierrettiin noin 2 tunnin ajan kahden henkilön toimesta etsien lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvia kohteita.

Lepakoiden esiintymistä selvitettiin selvitysalueella yöaikaan aktiividetektorin avulla kolmella yöllisellä maastokäynnillä 5.–6.6., 27.–28.7. ja 15.–16.8.

Sääolosuhteet olivat kaikilla käyntikierroilla lepakoiden selvittämiseen hyvin soveltuvat:

- 5.–6.6. lämpötila 10–14 °C, lähes pilvetöntä, heikkoa tuulta. Selvitys tehtiin klo 22.15–2.15.
- 27.–28.7. lämpötila oli 14–18 °C, pilvistä, heikkoa tuulta. Selvitys tehtiin klo 21.30–02.30.
- 15.–16.8. lämpötila oli 18 °C, puolipilvistä–pilvistä, heikkoa tuulta. Selvitys tehtiin klo 21.45–01.45.

Selvityskierroilla laskettiin havaintojen lukumäärä ja pyrittiin tunnistamaan lepakot lajilleen jo maastossa. Havaintojen määrä ei kerro suoraan yksilömäärästä, sillä sama liikkeellä oleva yksilö on voitu havaita toistuvasti.

Kuva 4. Suuntaa-antava kartoitussuunnitelma sekä passiividetektorin sijainti selvitysalueella.

3.4 Passiivikartoitus

Selvitysalueen kaakkoisosaan sijoitettiin toisen lepakokartoituskierroksen (27.7.2023) yhteydessä passiividetektorin (Anabat Swift), joka tallensi lepakkojen kaiku- ja taustäääniä noin 2,5 viikon ajan. Detektorin sijoitettiin edellä mainittuun osaan aluetta, koska sen katsottiin metsän rakennepiirteiden vuoksi olevan potentiaalisin kohde useampien lajien esiintymiselle ja alueen lähistöllä oli havaittu kolopuu, jota lepakot

saattaisivat käyttää päiväpiilonaan. Passiividetektorin sijoituspaikka on esitetty kuvassa 4. Passiividetektorin noudettiin maastosta 15.8. aktiivikartoituksen yhteydessä. Passiividetektorin tallentamat äänitteet tarkastettiin myöhemmin tietokoneella analyysiohjelmaa (Anabat Insight) käyttäen ja niistä tunnistettiin passiividetektorin lähiympäristössä liikkuneet lepakkolajit.

4. TULOKSET

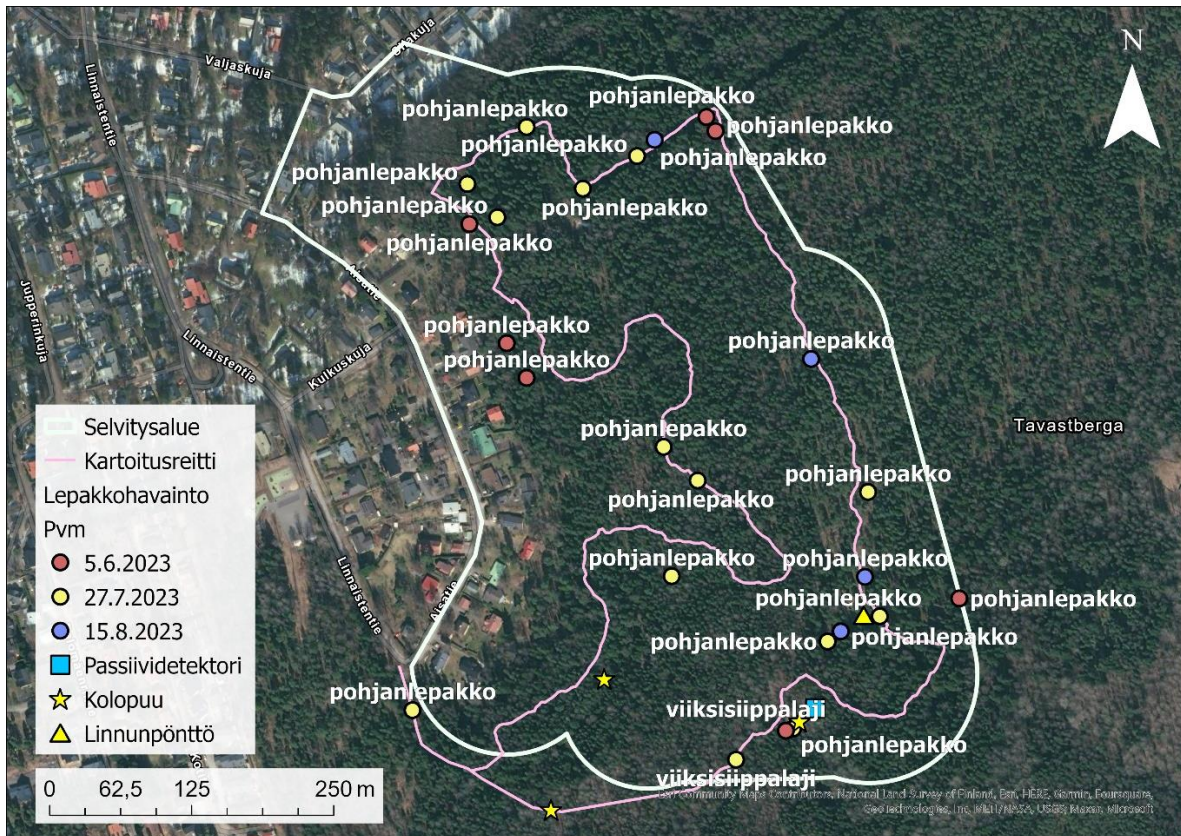
4.1 Aktiivikartoitus

Linnaistenmetsän alueella havaittiin kahta eri lepakkolajia tai -lajiryhmää. Runsaimmin havaintoja, 23 kpl, kertyi Suomen yleisimmästä lepakkolajista, pohjanlepakosta. Lisäksi kesä- ja heinäkuun kartoituskerroilla havaittiin kummallakin yksi viiksi- tai isoviiksisiippa. Aktiivikartoituksen havainnot on esitetty taulukossa 1 sekä kuvissa 5 ja 6.

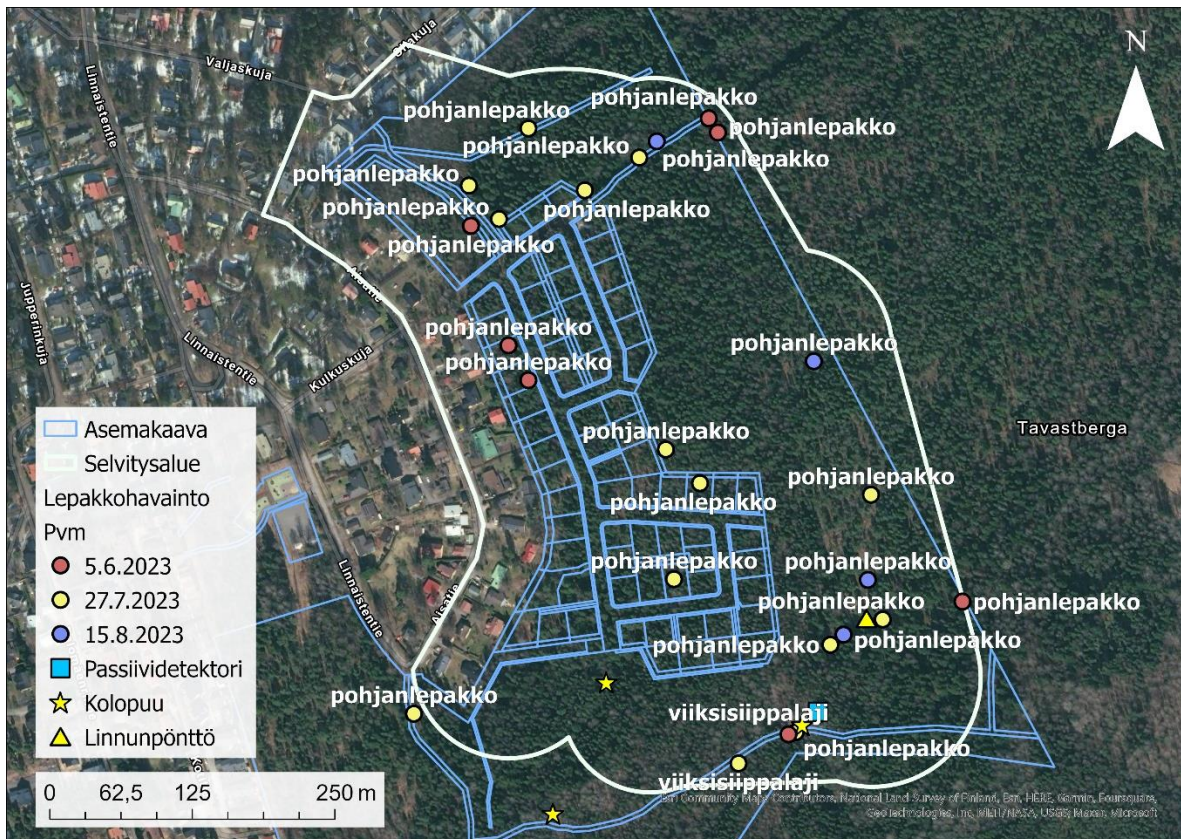
Aktiivikartoituksen havaintojen tulkittiin koskevan kesäkuun kartoituskäynnin osalta minimissään viittä pohjanlepakkoyksilöä ja yhtä viiksisiippa- tai isoviiksisiippayksilöä. Heinäkuun kartoituskäynnin yksilömääräksi tulkittiin pohjanlepakoiden osalta minimissään kuusi. Viiksisiippa- tai isoviiksisiippayksilöitä havaittiin heinäkuussakin yksi. Elokuun kartoituskerran yksilömääräksi tulkittiin 3 pohjanlepakkoa.

Taulukko 1. Aktiivikartoituksessa tehdyt lepakkohavainnot.

Laji	Yksilömäärä	Päivämäärä	Havainnon tyyppi
pohjanlepakko	1	5.6.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	5.6.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	5.6.2023	saalistava
pohjanlepakko	2	5.6.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	5.6.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	5.6.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	kiertelevä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	2	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	27.7.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	15.8.2023	ohilentävä
pohjanlepakko	1	15.8.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	15.8.2023	saalistava
pohjanlepakko	1	15.8.2023	ohilentävä
viiksisiippalaji	1	5.6.2023	ohilentävä
viiksisiippalaji	1	27.7.2023	ohilentävä

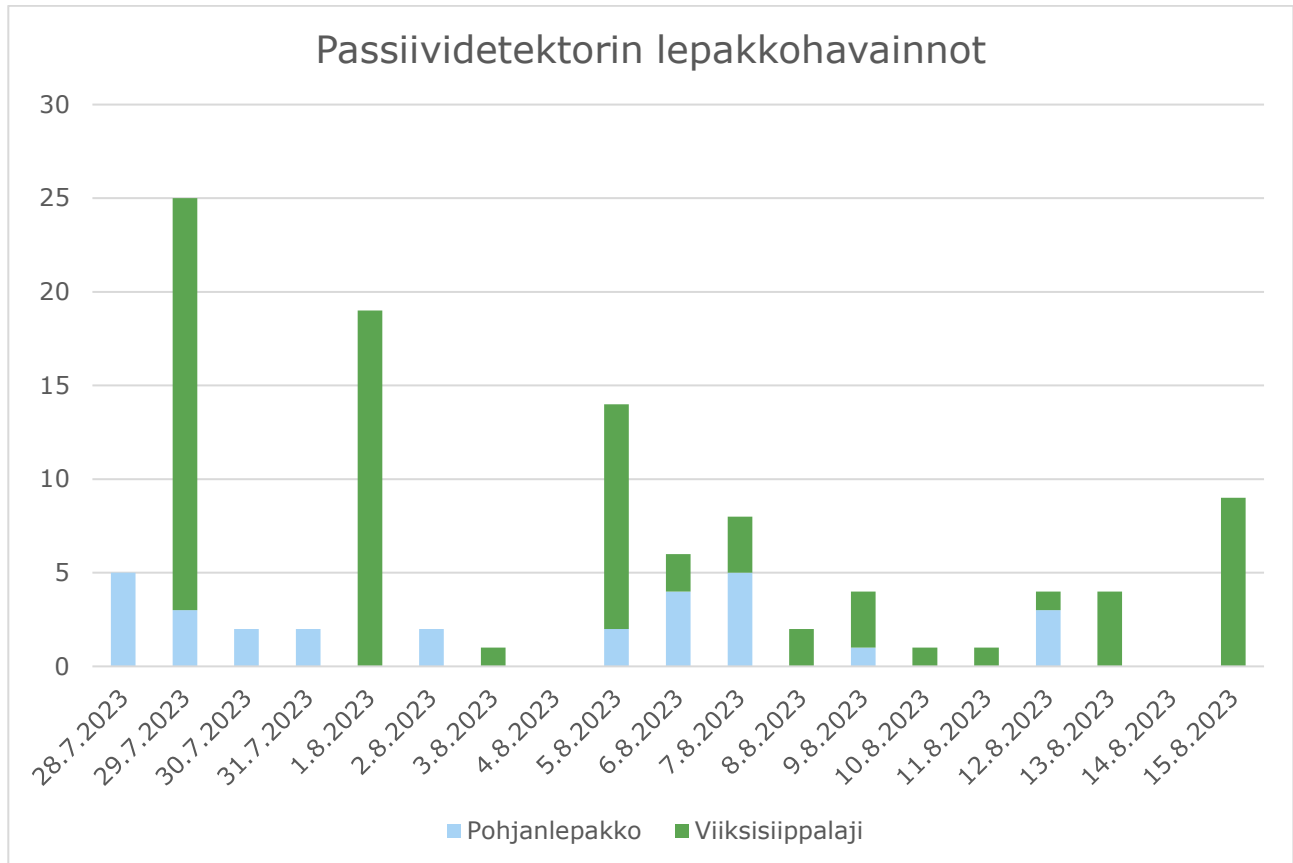
Kuva 5. Aktiivikartoituksen aikana tehdyt havainnot. Yksi havaintopiste ei tarkoita yhtä yksilöä.

Kuva 6. Aktiivikartoituksen tulokset suhteessa asemakaavaan.

4.2 Passiivikartoitus

Passiivikartoituksessa havaittiin kaksi eri lepakkolajia, pohjanlepakko ja viiksi- tai isoviiksisiippa. Samat lajit havaittiin myös aktiivikartoituksessa. Havaintojen määrä vaihteli runsaasti eri öinä: parhaana yönä passiividetektorin oli havainnut lepakon 25 kertaa, huonoimpina ei yhtäkään. Osana öistä lepakot eivät ilmeisesti liikkuneet passiividetektoriin äänihavaintoina tallentuneen sateen vuoksi ollenkaan. Viiksisiippa- tai isoviiksisiippa oli passiividetektorialueistossa huomattavasti runsaampi kuin pohjanlepakko, mikä kielii lajin käyttävän tätä osaa selvitysalueesta saalistamiseen säännöllisesti. Passiividetektorin havaintomäärät on esitetty kuvassa 7.

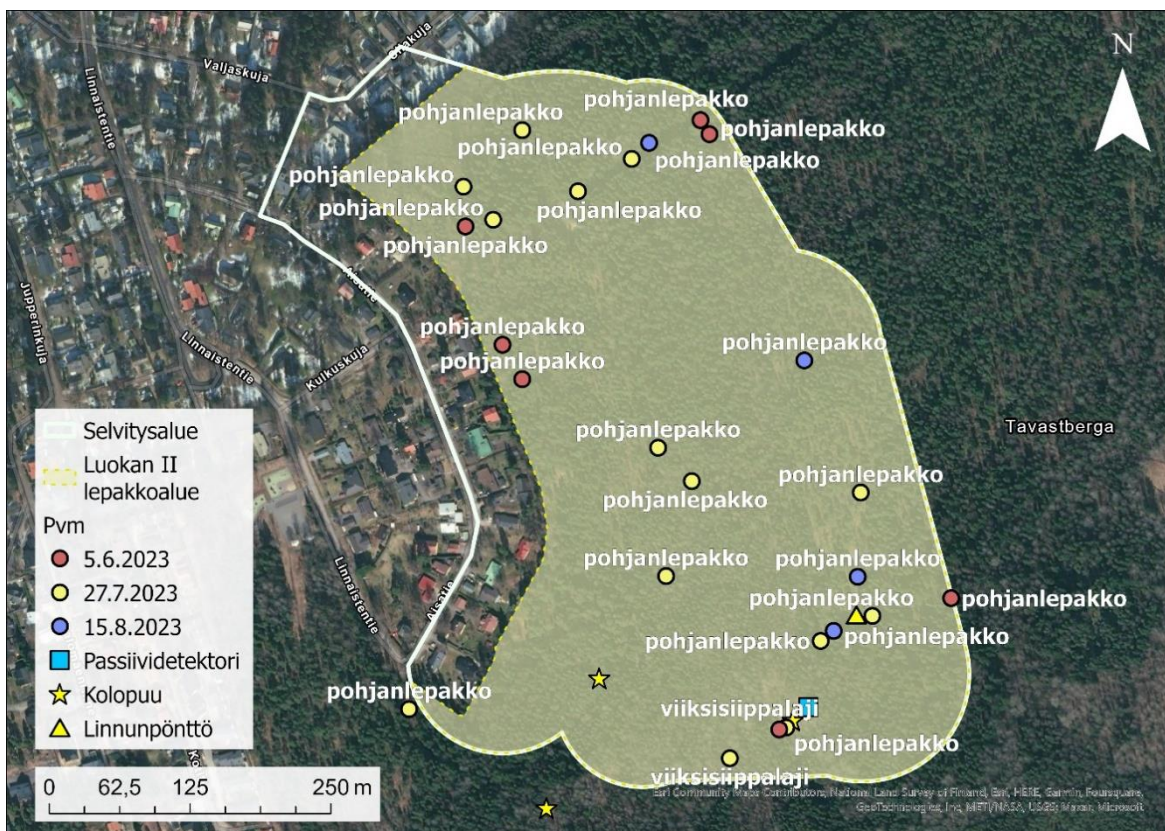

Kuva 7. Passiividetektorin lepakkohavainnot per vuorokausi. Havaintomäärä ei tarkoita lepakoiden yksilömäärää.

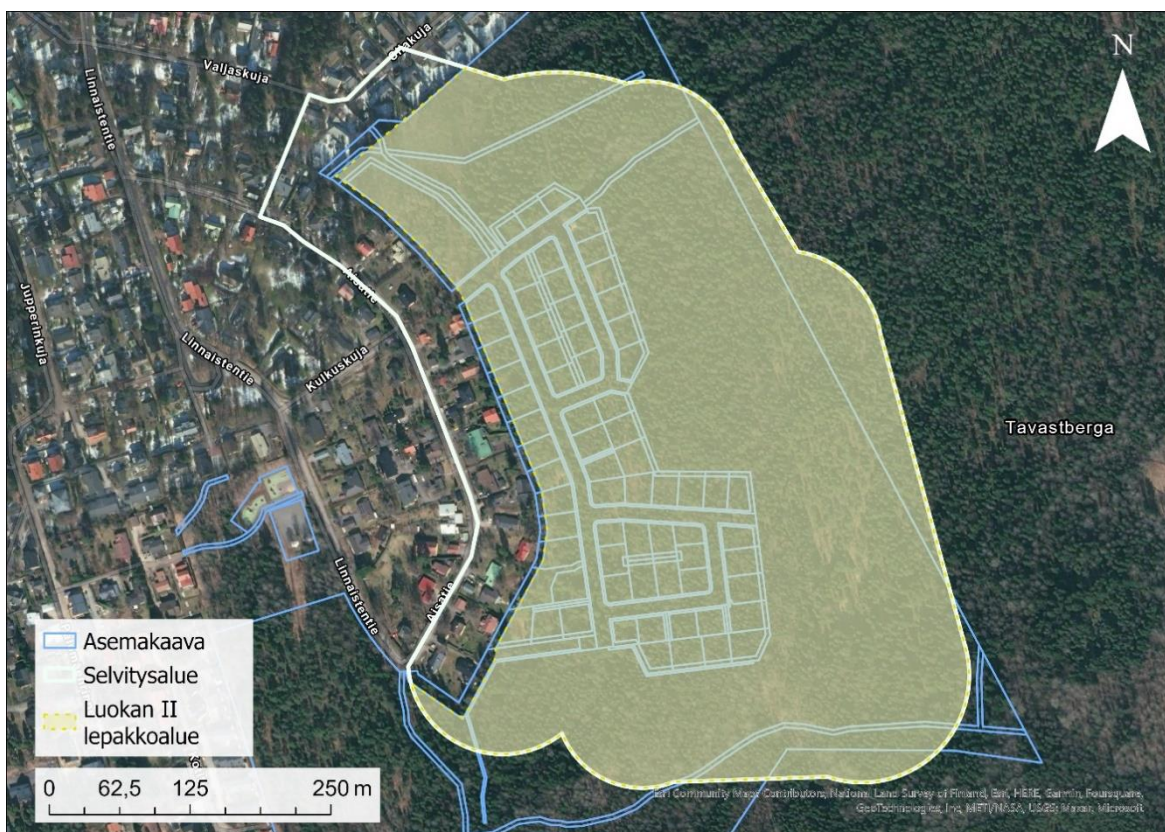
4.3 Lepakkoalueet

Linnaistenmetsän selvitysalueella havaittiin sekä kesä- että heinäkuun kartoituskäynnillä kaksi eri lepakkolajia ja vähintään viisi lepakkoyksilöä. Aktiivikartoitusdatan lisäksi passiivikartoitusaineisto kertoo, että alueella ruokailee oletettavasti useita viiksisiippoja ja joitakin pohjanlepakoita. Koska aktiivikartoituksen havainnot jakautuvat alueella tasaisesti, on lähes koko selvitysalue tulkittavissa luokan II lepakkoalueeksi (SLTY 2023). Selvitysalueelle sijoittuva luokan II lepakkoalue on esitetty kuvissa 8 ja 9. Käytännössä luokan II lepakkoalue kattanee lähes koko laajan Linnaisten metsäalueen, mutta tässä työssä lepakoiden esiintymistä selvitettiin rajatummalla alueella.

Alueelta ei pystytty kartoituksen yhteydessä todentamaan yhtäkään luokan I lepakkoaluetta eli lepakoiden suojeltua lisääntymis- ja levähdyspaikkaa (SLTY 2023). Alueella havaittiin kuitenkin kaksi kolopuuta ja yksi linnunpönttö, jotka kaikki voisivat toimia lepakoiden päiväpiiloina ja siten lisääntymis- ja levähdyspaikkoina. Lisäksi noin 50 m etelään selvitysalueen eteläreunasta havaittiin yksi kolopuu. Lisääntymis- ja levähdyspaikkoja voi sijaita myös lähialueen rakennuksissa, selvitysalueen ulkopuolisella metsäalueella tai selvitysalueella kolopuissa, joita ei selvityksen yhteydessä havaittu.

Kuva 8. Luokan II lepakkoalueen ja lepakkohavaintojen sijoittuminen selvitysalueelle.

Kuva 9. Luokan II lepakkoalueen sijoittuminen suhteessa asemakaavaan.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Selvitysalueella tehtiin aktiivi- ja passiivikartoituksissa havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi- tai isoviiksisiipasta. Aktiivikartoituksessa runsaampi laji oli pohjanlepakko, passiivikartoituksessa viiksi- tai isoviiksisiippa. Viiksi- tai isoviiksisiipan aktiivikartoituksen aikaiset havainnot sijoittuivat pienelle alueelle selvitysalueen eteläosaan.

Alueen lepakkolajisto on melko tyypillinen, vaikkakin hieman odotettua vähälajisempi. Myös viiksi- tai isoviiksisiipan havaintojen puuttuminen valtaosalta selvitysalueelta poikkesi odotetusta, sillä metsä on selvitysalueella rakenteeltaan suhteellisen yhtenäinen, vaikkakin puiden ikä- ja lajijakaumassa on osittain jonkin verran eroa. Pohjanlepakon suhteellinen runsaus viiksi- tai isoviiksisiippaan nähden oli kuitenkin odotettua. Metsäalueen aukkopaidat, kuten polkujen ja ojien varret, kallioalueet, soistumat ja entisen sähkö- tai puhelinlinjan johtoaukea selvitysalueen pohjoisosassa ovat pohjanlepakoille mieluisia saalistuspaikkoja. Siipat suosivat sen sijaan puustoisuutensa vuoksi varjoisia ja suojaista aluetta.

Selvitysalueella lähin aiemmin tunnettu lepakkoalue on Vantaan kaupungin karttapalvelun (2023) mukaan Lammaslampi, joka sijaitsee noin kilometrin päässä selvitysalueelta koilliseen. Se on tunnistettu Lammaslammien asemakaava-alueen luontoselvityksessä (Makkonen ym. 2022) luokan III lepakkoalueeksi. Lammaslammelle on metsäinen yhteys selvitysalueelta ja samat lepakot saattavatkin liikkua molemmilla alueilla ruokailemassa saalistusyönsä aikana. Lammaslammien lepakkoalueen sijainti suhteessa selvitysalueeseen on esitetty kuvassa 10. **Lepakoiden kannalta on tärkeää säilyttää metsäinen yhteys Lammaslammien ja Linnaistenmetsän välillä.**

Kuva 10. Lammaslampi, kartan pohjoisosassa, on todettu aiemmin luokan III lepakkoalueeksi (Makkonen ym. 2022).

Kartoitusten perusteella selvitysalueelta rajattiin yksi laaja luokan II lepakkoalue, joka on tärkeä lepakoiden saalistusalue. Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen (2023) ohjeiden mukaisella luokan II lepakkoalueella ei ole samanlaista luonnonsuojelulain turvaa, kuten luokan I lepakkoalueilla, jotka ovat luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisia suojeltuja lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Luonnonsuojelulain 4 §:n mukaan Suomea velvoittavia kansainvälisiä sopimuksia, kuten EUROBATS-sopimusta, tulee kuitenkin noudattaa. EUROBATS-sopimuksen mukaan lepakoiden suojelun kannalta merkittävät alueet tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisuuksien mukaan. Edellä mainittujen seikkojen pohjalta selvitysalueelle suunnitellulle asuinrakentamiselle ei ole tämän selvityksen perusteella estettä. **Kartoitusten pohjalta rajattu luokan II lepakkoalue on kuitenkin merkittävä lepakoiden saalistusalue ja alue olisi suositeltavaa säilyttää metsäisenä.** Mikäli lepakkoselvitys olisi toteutettu laajemmalle alueelle, jatkuisi luokan II lepakkoalue todennäköisesti selvästi laajempana tämän työn selvitysalueen etelä- ja itäpuolella.

Kesäkuussa 2023 astui voimaan uusi luonnonsuojelulaki, jossa uutena asiana säädettiin myös varovaisuusperiaatteesta. Lain 7 §:n mukaan *”Tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisessa päätöksenteossa kiinnitetään huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen tai häviämisen uhkaan, vaikka siitä ei olisi olemassa varmistettua tieteellistä tietoa”*. Lain uutuuden takia ei 7 §:n soveltamisesta ole olemassa vielä ennakkotapauksia. Tämän pykälän huomioiminen tulisi erityisesti kyseen, mikäli tässä työssä olisi löydetty asemakaavassa asuinrakentamiseen osoitetulta tai muuten maankäytöltään muuttuvalta alueelta lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi soveltuvia alueita. **Kartoituksessa löydettyistä kolopuista lähin asettuu noin 40 m päähän lähimmästä rakennuspaikasta rakentamisalueen etelä laidassa (ks. kuva 6).** Tämän kolopuun huomioiminen varovaisuusperiaatetta noudattaen on suositeltavaa tai mikäli tämä kolopuu olisi häviämässä rakentamisen vaikutuksesta, olisi sen soveltuvuus lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi tarpeen selvittää.

6. LÄHDELUETTELO

Hundt, L. 2012: Bat Surveys - Good practice guidelines. 2. painos. — Bat Conservation Trust.

EUROBATS. 1991. Agreement on the Conservation of Populations of European Bats. Lontoo. 4.12.1991.

Lappalainen, M., & Karhilahti, A. 2003: Lepakot: salaperäiset nahkasiivet. - Kustannusosakeyhtiö Tammi. 207 s.

Luonnonsuojelulaki 9/2023

Kyheröinen, E-M., Osara, M. ja Stjernberg, T. 2014: Agreement on the conservation of populations of European bats – National implementation report of Finland, EUROBATS.

Makkonen, H., Koskimies, P., Nieminen, M. & Vasko, V. 2022: Vantaan Lammaslammen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 39/2022. Faunatica Oy.

Suomen Lajitietokeskus. 2023: Havaintotietokannan aineistot. Tarkistettu 9/2023.

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry. 2023: Suomen lepakkotieteellinen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.

Tidenberg, E. M., Liukko, U. M., & Stjernberg, T. 2019: Atlas of Finnish bats. - In Annales Zoologici Fennici (Vol. 56, No. 1-6, pp. 207-250). Finnish Zoological and Botanical Publishing Board.

Vantaan karttapalvelu. 2023. Viitattu 9/2023.

LOUNAIS-VANTAA LINNAISTEN METSÄALUE 9.4.2024

0466 000 444

International K9 Institute

info@ik9i.com

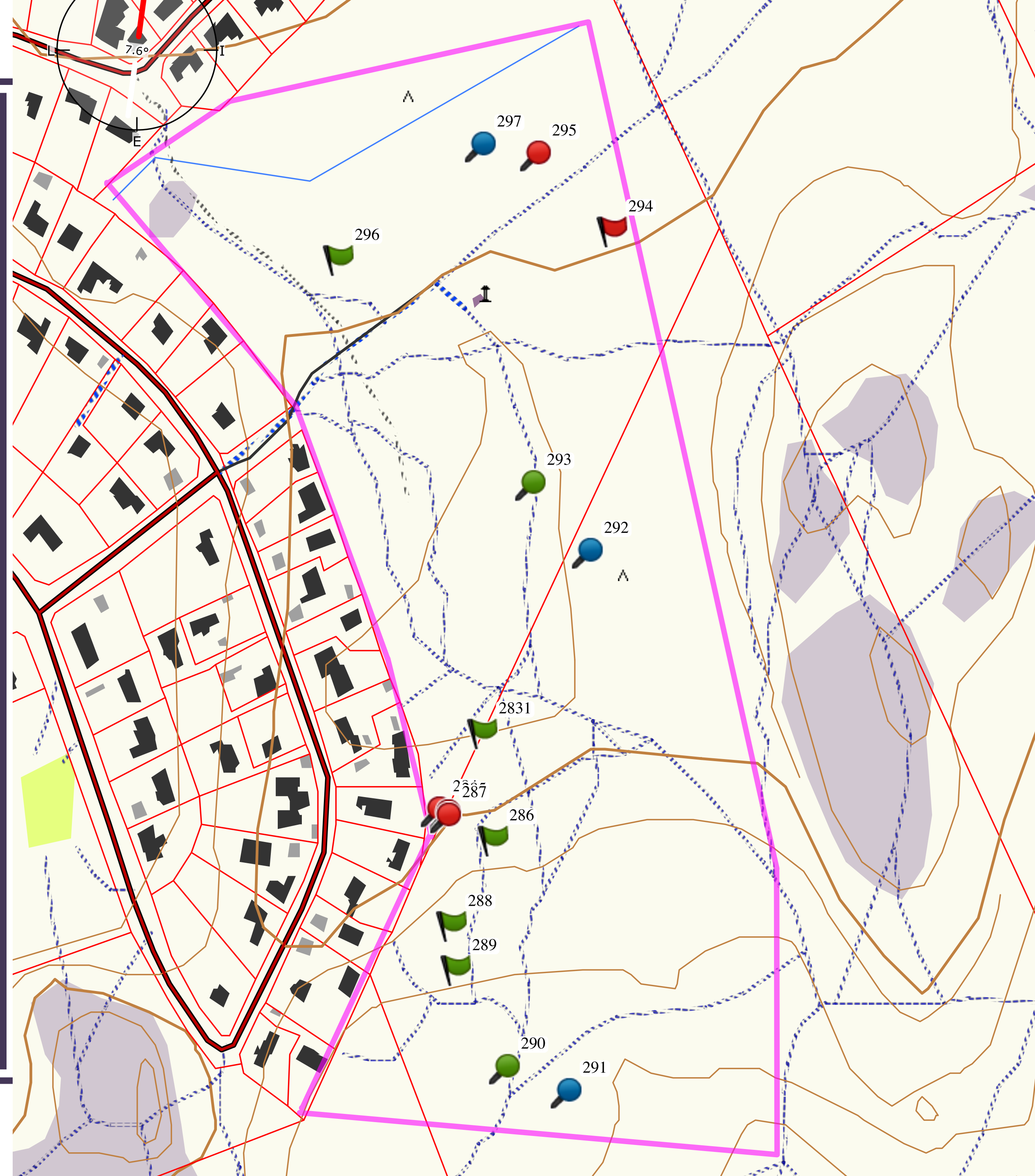
KOIRAKARTOITUS

Liito-oravakartoituksen tilaaja on Pro Linnaistenmetsä ry. Kartoitettava alue sijaitsee Lounais-Vantaan ja Espoon rajalla. Luontokartoituskoiran avulla kartoitettiin sinisellä rajattu alue. Alueella havaittiin runsaasti liito-oravalle soveltuvaa puustoa, kuten suuria vanhoja kuusia ja haapoja. Myös liito-oravalle sopivia kolopuita havaittiin useita. Metsä oli monimuotoista vanhahkoa sekametsää. Laajempaa luontoselvitystä ei tehty. Kartoituksen toteutti International K9 Institute Oy.

KOIRAKARTOITUS

International K9 Instituten luontokartoituskoiran avulla suoritettiin Linnaisten metsäalueella liito-oravakartoitus. Liito-oravasta saatiin useita havaintoja ja tässä raportissa havaintopisteet on dokumentoitu valokuvineen ja koordinaatteineen. Lisäksi havaintopisteet on merkitty karttaan symbolein. Alueella havaittiin sekä liito-oravan jätöksiä että liito-oravalle sopivia kolopuita. Kartalla kolopuut on merkitty vihreillä, punaisilla ja sinisillä pinneillä. Vihreä pinni on koiran ilmaisema kolopuu, jonka tyveltä tehtiin papanahavainto. Kolopuu on siis liito-oravan parhaillaan käyttämä. Punaiset pinnit ovat koiran ilmaisemia kolopuita (kohteella liito-oravan hajua mutta papanaa ei karikkeen seasta löytynyt) ja siniset pinnit tarkoittavat kolopuita, jotka eivät ole koiran ilmaisemia (soveltuvia kuitenkin liito-oravalle, joten jatkoseuranta on aiheellista). Vihreällä lipulla on merkitty liito-oravan papanahavainnot.

KARTOISSA KÄYTETYT MERKINNÄT

GPS-LAITTEeseen HUOMIOKENTÄN LYHENTEET

Symboli	Merkitys
Punainen lippu	koiran ilmaisu, ei jätös- eikä kolohavaintoa
Vihreä lippu	koiran ilmaisu ja jätöshavainto
Punainen neula	koiran ilmaisu kolopuulla, ei jätöshavaintoa
Vihreä neula	koiran ilmaisu ja jätöshavainto kolopuulla
Sininen neula	kolopuu, ei jätöshavaintoa eikä koiran ilmaisua
Sininen pallo	risupesä, ei jätöshavaintoa eikä koiran ilmaisua
Vihreä pallo	risupesäpuu, koiran ilmaisu sekä jätöshavainto
Punainen pallo	risupesäpuu, koiran ilmaisu, ei jätöshavaintoa
Keltainen tähtilippu	koiran avulla tehty näköhavainto liito-oravasta

Lyhenn e	Merkitys	Lyhenn e	Merkitys
I	Ilmaisu	H	Haapa
P	Jätöshavainto	KOI	Koivu
Q	Kuusi	LE	Leppä
MAN	Mänty	RAI	Raita
PIH	Pihlaja	KLO	Kolo
RP	Risupesä	PON	Pönttö
KELO	Kelopuu		

Esim. Koiran ilmaisukäytös kuusella, jossa jätöshavainto on IPQ ja koiran ilmaisukäytös kuusella ilman jätöshavaintoa on IQ.

Lounais-Vantaan Linnaisten metsäalue

name	cmt	sym
2831	IPQ	Flag, Green
284	IKLOH	Pin, Red
285	IKLOH	Pin, Red
286	IQP	Flag, Green
287	IKLOH	Pin, Red
288	IKOIIP	Flag, Green
289	IKOIP	Flag, Green
290	IKLOPKOI	Pin, Green
291	KLOKOI	Pin, Blue
292	KLOLP	Pin, Blue
293	IKLOKELOP	Pin, Green
294	IQ	Flag, Red
295	IKLOH	Pin, Red
296	IQP	Flag, Green
297	KLOKELO	Pin, Blue

2831 IPO

 Tuore papanajätös kuusen tyvellä.

284 IKLOH

 Koiran ilmaisema kolohaapa.

285 IKLOH

 Koiran ilmaisema kolohaapa.

286 IQP

 Koiran ilmaisema papanahavainto kuusen tyvellä.

287 IKLOH

 Koiran ilmaisema kolohaapa.

288 IKOIP

 Koiran ilmaisema papanahavainto koivun tyvellä.

289 IKOIP

 **Koiran ilmaisema kuivahko iäkkäämpi
papana koivun tyvellä.**

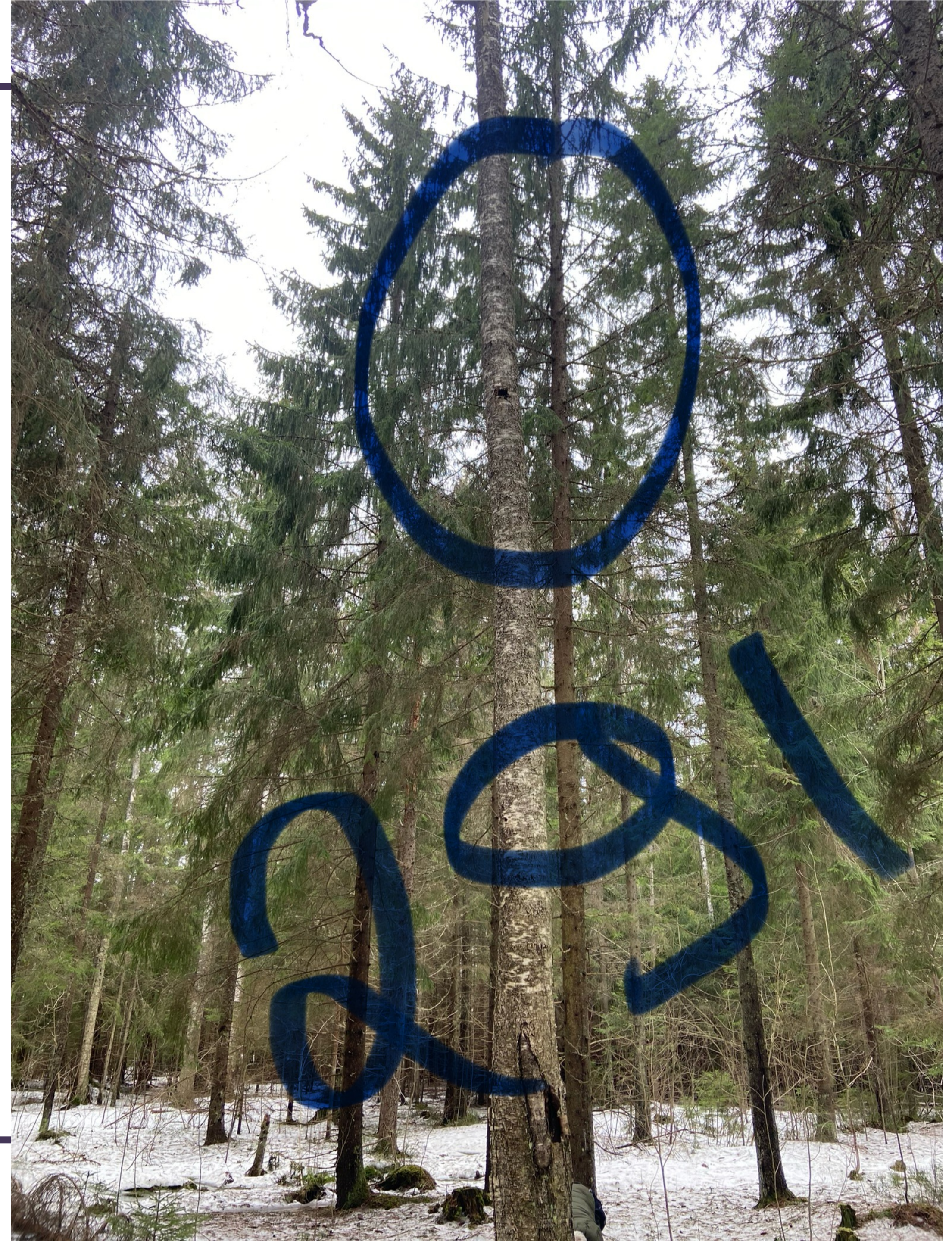
290 IKLOPKOI

 Koiran ilmaisema kolokoivu, jonka tyvessä rikkoutunut papana.

291 KLOKOI

 Kolopuu (koivu). Ei koiran ilmaisua eikä jätöshavaintoa.

292 KLOLP

 Lahopuu jossa koloja. Ei koiran ilmaisua eikä jätöshavaintoa.

293 IKLOKELOP

Koiran ilmaisema kelopuu jossa koloja.
Kelopuun tyvellä vanha kuiva papana.

295 IKLOH

 Koiran ilmaisema kolohaapa.

296 IQP

 **Koiran ilmaisema hauras ja kuiva papana
kuusen tyvellä.**

297 KLOKELO

 Kelopuu jossa koloja.

28 §

Vastaus Jari Sainion ja Sirkka-Liisa Kähärän sekä 22 muun valtuutetun aloitteeseen Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana

VD/8488/00.02.00.03/2024

TeA/HW/EP/HV/JTy

Jari Sainio ja **Sirkka-Liisa Kähärä** sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kuusijärven alueen toimintaa on kehitetty viime vuosina merkittävästi ja se on ollut yksi Vantaan kaupungin kärkihankkeista. Kuusijärven ulkoilualueelle on investoitu viime vuosina runsaasti alueen vetovoimaisuuden parantamiseksi. Arvion mukaan Kuusijärvelle tehdään noin 400 000–500 000 käyntiä vuodessa.

Ulkoilureitit, Sipoon korpeen johtava silta ja saunat järviympäristöineen ovat muodostuneet monen vantaalaisen ympärivuotiseksi virkistyspaikaksi.

Jo usean vuoden ajan alueen pysäköintialue on ollut riittämätön, mutta nyt tätäkin on laajennettu käyttäjien turvallisuutta vahvistaen. Kuusijärvelle valmistui uusi pysäköintialue syksyllä 2023, jonka myötä pysäköintipaikkamäärä lähes tuplaantui 390:een paikkaan. Enää ei siis tarvitse pysäköidä vilkasliikenteisen tien reunaan peläten, että uintireissulla olevat lapset jäisivät ohiajavan auton alle.

Kaupunkitilalautakunta päätti 11. joulukuuta 2024 kokouksessaan muuttaa Kuusijärven virkistysalueen pysäköinnin maksulliseksi siten, että ensimmäinen tunti olisi maksuton ja minkä jälkeen pysäköintimaksu on 0,50 €/tunti.

Summa ei äkkiseltään kuulosta suurelta, mutta kun kyse on säännöllisesti useamman kerran viikossa tapahtuvasta harrastus- tai kilpailutoiminnasta kasvavat kustannukset suuriksi.

Mielestämme meidän tulisi kaikissa päätöksissämme huomioida mahdolliset vaikutukset vantaalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja liikkumiseen? Edellä mainittu päätös pysäköinnin maksullisuudesta lyö kuntalaisia suoraan päin kasvoja.

Vantaalla halutaan rakentaa matalan kynnyksen liikuntapaikkoja, missä kuntalaiset pääsevät oma-aloitteisesti kuntoilemaan.

Samanaikaisesti Vantaan kaupunki aikoo kerätä pysäköintimaksuja ulkoilualueelta, mikä välittömästi tulee karsimaan osan liikkujista pois palvelujen ja ulkoilualueiden piiristä. Siksi tämä päätös osaltaan heikentää jo tehtyä merkittävää kansanterveystyötä.

Voidaanko olettaa, että eri ikäiset kuntoilijat lähtisivät julkisilla kulkuvälineillä suksien tai muiden urheiluvälineiden kanssa Kuusijärvelle, Hakunilan-, Tikkurilan- tai Myyrmäen urheilupuistoon?

Miksi siis nyt, kun olemme saaneet turvalliset pysäköintijärjestelyt Kuusijärvelle, tehdään päätöksiä, joiden seurauksena ulkoilijat saattavat hyvinkin jatkaa liikenneturvallisuuden kannalta vaarallista pysäköintiä Lahdentien pientareille?

Esitämme että, Kaupunkitilalautakunnan 11.12.2024 tekemä päätös Kuusijärven pysäköintialueella käyttöön otettavasta maksullisesta pysäköinnistä kumotaan. Alueen pitkäaikaisen pysäköinnin estäminen voidaan toteuttaa liikennemerkein.

Samalla esitämme että urheilu-, liikunta- ja virkistysalueiden pysäköinti paikat tulee säilyttää vantaalla maksuttomina.”

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 41

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Sainion ja Sirkka-Liisa Kähärän sekä 22 muun valtuutetun aloite Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt Kuusijärven pysäköinnin muuttamisesta maksulliseksi. Päätöksessä lautakunta edellyttää katujen ja puistojen palvelualueita seuraamaan toteutettavan pysäköintiratkaisun vaikutuksia aktiivisesti ja keräämään asiasta palautetta. Palvelualue esittelee lautakunnalle maksullisuuden vaikutuksia ja tarvittaessa asia viedään uudestaan päätöksentekoon.

Pysäköintialue on ollut ajoittain ruuhkainen aiemmin rakennetusta laajennuksesta huolimatta. Kuusijärveä kehitetään voimakkaasti ja tavoitteena on kävijämäärien lisääminen. Uuteen laadukkaaseen pysäköintialueeseen on panostettu rahallisesti paljon ja palvelut paranevat Kuusijärvelle koko ajan. Maltillisella pysäköintimaksulla kävijät osallistuvat osaltaan alueen ylläpidon kustannuksiin.

Kuusijärven kestävyttä seurataan usealla mittarilla, joihin kuuluu myös Kuusijärvelle eri kulkumuodoilla kulkeminen. Pysäköinnin maksullisuudella pyritään varmistamaan, että pysäköintipaikat riittävät myös jatkossa, ja samalla kannustetaan ihmisiä saapumaan Kuusijärvelle kestävin kulkumuodoin.

Pysäköinninvalvonta tulee aktiivisesti seuraamaan Lahdentien varteen virheellisesti pysäköitäviä ajoneuvoja sekä määräämään niille virhemaksuja, kun maksullinen pysäköinti astuu voimaan.

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 54

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Sainiolle ja Sirkka-Liisa Kähärälle sekä 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 28

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Sainiolle ja Sirkka-Liisa Kähärälle sekä 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Sainion ja Sirkka-Liisa Kähären sekä 22 muun valtuutetun aloite Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsööri Henry Westlin, puh. 0400 417436, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Kuusijärven pysäköinti tulee säilyttää maksuttomana	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset Jari Sainio ja Sirkka-Liisa Kähärä
Kuusijärven alueen toimintaa on kehitetty viime vuosina merkittävästi ja se on ollut yksi Vantaan kaupungin kärkihankkeista. Kuusijärven ulkoilualueelle on investoitu viime vuosina runsaasti alueen vetovoimaisuuden parantamiseksi. Arvion mukaan Kuusijärvelle tehdään noin 400 000–500 000 käyntiä vuodessa. Ulkoilureitit, Sipoon korpeen johtava silta ja saunat järviympäristöineen ovat muodostuneet monen vantaalaisen ympärivuotiseksi virkistyspaikaksi. Jo usean vuoden ajan alueen pysäköintialue on ollut riittämätön, mutta nyt tätäkin on laajennettu käyttäjien turvallisuutta vahvistaen. Kuusijärvelle valmistui uusi pysäköintialue syksyllä 2023, jonka myötä pysäköintipaikkamäärä lähes tuplaantui 390:een paikkaan. Enää ei siis tarvitse pysäköidä vilkasliikenteisen tien reunaan peläten, että uintireissulla olevat lapset jäisivät ohiajavan auton alle. Kaupunkitilalautakunta päätti 11. joulukuuta 2024 kokouksessaan muuttaa Kuusijärven virkistysalueen pysäköinnin maksulliseksi siten, että ensimmäinen tunti olisi maksuton ja minkä jälkeen pysäköintimaksu on 0,50 €/tunti. Summa ei äkkiseltään kuulosta suurelta, mutta kun kyse on säännöllisesti useamman kerran viikossa tapahtuvasta harrastus- tai kilpailutoiminnasta kasvavat kustannukset suuriksi. Mielestämme meidän tulisi kaikissa päätöksissämme huomioida mahdolliset vaikutukset vantaalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja liikkumiseen? Edellä mainittu päätös pysäköinnin maksullisuudesta lyö kuntalaisia suoraan päin kasvoja. Vantaalla halutaan rakentaa matalan kynnyksen liikuntapaikkoja, missä kuntalaiset pääsevät oma-aloitteisesti kuntoilemaan.	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Sainio ja Sirkka-Liisa Kähärä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Ida Tamminen 2. Pirjo Luokkala 3. Faysal Abdi 4. Nina Nummela 5. Tiina Tuomela 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Marjo Vacker 8. Anu Hall 9. Tarja Eklund 10. Jussi Särkelä 11. Lasse Norres 12. Aadan Ibrahim 13. Jari Jääskeläinen 14. Pirkko Letto 15. Juha Suoniemi 16. Milla Friman 17. Paula Lehmuskallio 18. Naima El Issaoui 19. Juha Järä 20. Eeva Tikkanen 21. Tuire Kaimio 22. Aki Mäkipernaa

Samanaikaisesti Vantaan kaupunki aikoo kerätä pysäköintimaksuja ulkoilualueelta, mikä välittömästi tulee karsimaan osan liikkujista pois palvelujen ja ulkoilualueiden piiristä. Siksi tämä päätös osaltaan heikentää jo tehtyä merkittävää kansanterveystyötä. Voidaanko olettaa, että eri ikäiset kuntoilijat lähtisivät julkisilla kulkuvälineillä suksien tai muiden urheiluvälineiden kanssa Kuusijärvelle, Hakunilan-, Tikkurilan- tai Myyrmäen urheilupuistoon? Miksi siis nyt, kun olemme saaneet turvalliset pysäköintijärjestelyt Kuusijärvelle, tehdään päätöksiä, joiden seurauksena ulkoilijat saattavat hyvinkin jatkaa liikenneturvallisuuden kannalta vaarallista pysäköintiä Lahdentien pientareille? Esitämme että, Kaupunkitilalautakunnan 11.12.2024 tekemä päätös Kuusijärven pysäköintialueella käyttöön otettavasta maksullisesta pysäköinnistä kumotaan. Alueen pitkäaikaisen pysäköinnin estäminen voidaan toteuttaa liikennemerkein. Samalla esitämme että urheilu-, liikunta- ja virkistysalueiden pysäköinti paikat tulee säilyttää vantaalla maksuttomina.	

29 §

Vastaus Tarja Eklundin ja Naima El Issaouin sekä 25 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilassa on oltava toimivat tilat terveysasemalle jatkossakin

VD/6474/00.02.00.03/2024

TeA/AK/A-K/MT

Tarja Eklund ja **Naima El Issaoui** sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavaan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Hakunilan terveysaseman tilanne on huolestuttava. Korjaustarve on osoittautunut ajateltua suuremmaksi ja on epäselvää, milloin tiloihin voidaan palata, jos ollenkaan. Näillä näkymin vuoden vaihteeseen asti Länsimäen terveysasema palvelee nyt myös Hakunilan asukkaita. Tämä ei jatkossa ole kestävä ratkaisu tulevaa Hakunilan alueen kehittymistä ajatellen. Hakunilassa pitää olla jatkossakin toimiva terveysasema. Se on myös Vantaa - Kerava hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman mukainen.

Ilmettelemään ei pidä nyt jäädä. Kaupungin ja Vantaa- Kerava hyvinvointialueen pitää alkaa yhdessä aktiivisesti etsiä sopivaa tilaa Hakunilan alueelta ja kaupungin valmistautua uudisrakentamisessa huomioimaan terveysasemalle sopivien tilojen löytyminen alueelta. Hyvinvointialue vastaa terveyspalvelujen järjestämisestä mutta sen koko rahoitus tulee valtiolta eikä sillä ole mahdollisuutta saada lainanottoon riittävästi varoja uusien tilojen rakentamiseen. Kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa. Onhan kaupungillakin velvollisuus vastata asukkaiden hyvinvoinnista.

Me allekirjoittaneet edellytämme, että Vantaan kaupunki yhteistyössä Vantaa- Kerava hyvinvointialueen kanssa etsii aktiivisesti sopivaa tilaa Hakunilan terveysasemalle ja valmistautuu myös uudisrakentamisessa huomioimaan terveysasemalle sopivan tilan löytymisen Hakunilan alueelta.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 10

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aloitteessa edellytetään, että Vantaan kaupunki yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa etsii aktiivisesti sopivaa tilaa Hakunilan terveysasemalle ja valmistautuu myös uudisrakentamisessa huomioimaan terveysasemalle sopivan tilan löytymisen Hakunilan alueelta.

Hyvinvointialue on päättänyt siirtää Hakunilan terveysaseman toiminnot toistaiseksi Länsimäen terveysasemalle ja irtisanonut Hakunilan tilojen vuokrasopimuksen. Hyvinvointialue vastaa toimitiloistaan ja niihin liittyvästä päätöksenteosta. Myös väistötilojen hankinnassa toimivalta on hyvinvointialueella, ei Vantaan kaupungilla. Hyvinvointialue ei ole hakenut kaupungilta uusia väistötiloja Hakunilasta eikä ole halukas palaamaan vanhoihin tiloihin ostoskeskuksessa, vaikka ne kunnostettaisiin.

Vantaan kaupunki ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue käyvät jatkuvasti läpi tulevia tila- ja tonttitarpeita hyvässä yhteistyössä. Hyvinvointialue on helmikuussa 2025 jättänyt kaupungille hakemuksen tontin varaamiseksi Hakunilan terveys- ja perhekeskusta varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue toteaa hakemuksessaan, että hyvinvointialueen aluevaltuusto on 9.12.2025 pidetyssä kokouksessaan (§ 84) hyväksynyt hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2026–2029. Siinä Hakunila-Länsimäen terveys- ja perhekeskus -hankkeelle on esitetty 41 000 000 euron määrärahaa. Hyvinvointialueen investointisuunnitelman mukaan vuonna 1984 valmistuneessa rakennuksessa toiminut Hakunilan terveysasema ja vuonna 1993 valmistuneessa rakennuksessa toimiva Länsimäen terveysasema korvattaisiin uudisrakennuksella. Terveysasematoiminta Hakunilassa on hyvinvointialueen mukaan lopetettu terveysaseman tilojen huonon kunnon takia ja myös Länsimäen terveysasemarakennus lähestyy elinkaarensa päätä. Nykyisten terveysasemien tilat eivät riitä tulevaisuudessa kattamaan väestönkasvun aiheuttamaa painetta sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen integroimiseksi ja laajentamiseksi. Hakunilan ja Länsimäen terveysasemat korvattaisiin hyvinvointialueen suunnitelmien mukaan pinta-alaltaan noin 9200 brm²:n uudisrakennuksella, johon yhdistettäisiin myös perhekeskuksen toimintoja. Lisäksi hankkeeseen sisällytettäisiin suun terveydenhuollon palvelut sekä laboratorion tilojen tarpeet. Hakemuksessaan hyvinvointialue toivoo, että tontin sijainti olisi saavutettavuudeltaan hyvä ja sijaitsisi hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Kaupunki ja hyvinvointialue tiiviissä yhteistyössä pyrkivät löytämään ratkaisuja ja edistämään hanketta. Mahdollinen sijainti terveys- ja perhekeskukselle olisi Hakunilan ostoskeskuksen yhteydessä. Ostoskeskuksen omistavat kiinteistöyhtiöt ovat käynnistäneet selvityksen ostoskeskuksen asemakaavan muutosmahdollisuuksien tutkimiseksi.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 29

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tarja Eklundille ja Naima El Issaouin sekä 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Tarja Eklundin ja Naima El Issaouin sekä 25 muun valtuutetun aloite
Hakunilassa on oltava toimivat tilat terveysasemalle jatkossakin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

projektijohtaja Anniina Korkeamäki, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Hakunilassa on oltava toimivat tilat terveysasemalle jatkossakin. Hakunilan terveysaseman tilanne on huolestuttava. Korjaustarve on osoittautunut ajateltua suuremmaksi ja on epäselvää milloin tiloihin voidaan palata jos ollenkaan. Näillä näkymin vuoden vaihteeseen asti Länsimäen terveysasema palvelee nyt myös Hakunilan asukkaita. Tämä ei jatkossa ole kestävä ratkaisu tulevaa Hakunilan alueen kehittymistä ajatellen. Hakunilassa pitää olla jatkossakin toimiva terveysasema. Se on myös Vantaa - Kerava hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman mukainen. Ihmettelemään ei pidä nyt jäädä. Kaupungin ja Vantaa- Kerava hyvinvointialueen pitää alkaa yhdessä aktiivisesti etsiä sopivaa tilaa Hakunilan alueelta ja kaupungin valmistautua uudisrakentamisessa huomioimaan terveysasemalle sopivien tilojen löytyminen alueelta. Hyvinvointialue vastaa terveyspalvelujen järjestämisestä mutta sen koko rahoitus tulee valtiolta eikä sillä ole mahdollisuutta saada lainanottoon riittävästi varoja uusien tilojen rakentamiseen. Kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa. Onhan kaupungillakin velvollisuus vastata asukkaiden hyvinvoinnista. Me allekirjoittaneet edellytämme, että Vantaan kaupunki yhteistyössä Vantaa- Kerava hyvinvointialueen kanssa etsii aktiivisesti sopivaa tilaa Hakunilan terveysasemalle ja valmistautuu myös uudisrakentamisessa huomioimaan terveysasemalle sopivan tilan löytymisen Hakunilan alueelta. Tarja Eklund Naima El Issaoui 16.9.2024	<u>Aloitteen tekijän</u> Tarja Eklund Naima El Issaoui <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Eeva Tikkanen 2. Mika Kasonen 3. Patrik Karlsson 4. Vaula Norrena 5. Marjo Vacker 6. Pirjo Luokkala 7. Mari Hynninen 8. Anu Hall 9. Lasse Norres 10. Nina Nummela 11. Faysal Abdi 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Pirkko Letto 14. Minttu Sillanpää 15. Funda Demiri 16. Reija Friman 17. Tuire Kaimio 18. Eva Tawasoli 19. Jari Jääskeläinen 20. Aadan Ibrahim 21. Minna Räsänen 22. Loviisa Kaartokallio

	23. Jussi Särkelä 24. Eve Rämö 25. Minna Heikkinen

30 §

Vastaus Antero Eerolan ja Paula Lehmuskallion sekä 51 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehitystä on vauhditettava

VD/3222/00.02.00.03/2024

TeA/AK/JL/MT

Antero Eerola ja Paula Lehmuskallio sekä 51 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Hakunilan ostoskeskus on jo pitkään ollut Hakunilan alueen kaupallinen ja liikenteellinen keskus. Se valmistui kahdessa vaiheessa jo vuosina 1981 ja 1986. Keskeisestä sijainnistaan huolimatta keskus on päässyt heikkoon ja epätyydyttävään kuntoon. Tilojen vanhentumisen ja epätarkoituksenmukaisuuden takia julkisten palveluiden, esimerkiksi terveysaseman, jatko ostoskeskuksen alueella on käynyt epävarmaksi. Tämä heikentäisi kaikkien alueen asukkaiden palveluita.

Hakunilan asukkaat ansaitsevat parempaa. Siksi ostoskeskuksen kehittämiseen on saatava Vantaan kaupungin puolelta uuta vauhtia.

Tähän saakka alueen kehittämisen esteenä on pidetty ostoskeskuksen kiinteistön omistuksen hajautumista useammalle eri taholle. Ostoskeskuksen suurimmat omistajat ovat Hakunilan keskus Oy, EMP-Invest Oy ja Vantaan Kaupunki kiinteistöyhtiö VTK:n tytäryhtiön HakuCenter Oy:n kautta. Eräs keino alueen kehittämiseksi on, että VTK ostaisi muiden omistajien osuudet ostoskeskuksesta. Sen jälkeen alueelle voitaisiin suunnitella ja rakentaa uusi, ajanmukainen ostoskeskus, josta löytyy niin julkisia kuin yksityisiä palveluita. Tätä vaihtoehtoa ei ole kuitenkaan todellisuudessa selvitetty.

Hakunila kuuluu Vantaan vanhoihin lähiöihin, joissa asuu nykyisin paljon ikäihmisiä ja maahanmuuttajia. Heillä on usein keskimääräistä heikommat mahdollisuudet liikkua pitkiä matkoja palveluiden perässä. Tämä Hakunilan ominaispiirre on syytä ottaa huomioon myös alueen kehittämisessä.

Samalla koko Vantaan väkiluku kasvaa. Siksi myös palveluita tarvitaan nykyistä enemmän. Teemmekin seuraavan valtuustoaloitteen:

Vantaan kaupunki ryhtyy vauhdittamaan Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehittämistä ja uuden ostoskeskuksen rakentamista selvittämällä, millaiset mahdollisuudet sillä on ostaa pois muut ostoskeskuksen osakkaat riittävän omistusosuuden saamiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyspalveluille on etsittävä uudet tilat alueelta sekä väistötilat ennen uuden ostoskeskuksen rakentamista.”

Kaupunginvaltuusto 22.4.2024 § 17

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Hakunilan ostoskeskuksen ja sen ympäröivä alue ovat olleet kaupungin kehittämistoimien alla jo vuosia.

Itse ostoskeskusalueen kiinteistöt eivät ole kaupungin omistuksessa, vaan niiden omistajina ovat Kiinteistö Oy Hakucenter ja Hakunilan Keskus Oy. Näissä yhtiöistä kaupunki omistaa osan, eli KOY Hakucenteristä 41,0 % ja Hakunilan Keskus Oy:stä 41,47 %. KOY Hakucenteristä VTK omistaa 18,2 %. EMP-invest Oy:n aiemmin omistaman kiinteistön kaupunki osti kokonaan itselleen ostoskeskuksen muutosta vauhdittaakseen sekä myös siitä syystä, että kiinteistö tulee jäämään osin Vantaan ratikan reitin alle. Kaupunki on muutenkin ollut aktiivinen osakeostoissa yhtiöissä ja tehnyt niitä neljä kappaletta vuosien 2020–2024 välisenä aikana. Tämä tarkoittaa hieman yli 26 % omistusosuuden lisäämistä koko ostoskeskusalueella.

Ostoskeskukseen rajautuvat muut kiinteistöt jakautuvat usean eri omistaja omistuksiin, joita ovat muun muassa VAV, Vantaan seurakuntayhtymä, yksityinen asunto-osakeyhtiö ja Vantaan kaupunki.

Vantaan kaupunki ei siis ole suoraan määräävässä asemassa kummassakaan ostoskeskusalueetta omistavassa yhtiössä, toki KOY Hakucenterissä näin voidaan laskea olevan, kun yhdistetään kaupungin ja VTK:n omistukset. Silti kiinteistöosakeyhtiössä esimerkiksi yhtiön purkamiseen tai olemassa olevien rakennusten purkavasta uudisrakentamisesta tulee olla yli 90 % äänivallalla tehty päätös. Näin ollen voidaan todeta kaupungin olevan tällaisesta yksipuolisen päätöksen mahdollistavasta omistusosuudesta hyvin kaukana. Kaupunki on kuitenkin aktiivisesti käynyt kauppaa yhtiön osakkeilla hankkien kaiken omistuksen itselleen, joka on järkevällä hinnalla saatu. Lisäksi kaupunki on aktiivisesti lähestynyt pienosakkaita ja tarjonnut heille mahdollisuutta myydä omistuksensa kaupungille tai muuten tiedusteltu heidän halukkuuttaan myydä.

Kaupungin lisäksi KOY Hakucenterissä ja Hakunilan Keskus Oy:ssä on kaksi merkittävää osakkeenomistajaa, HOK ja Cibus Nordic. He eivät ole halukkaita myymään omistuksiaan Vantaan kaupungille, vaan heillä on intressi toimia omistajina juuri kyseisissä yhtiöissä. Kaupunki on yhdessä näiden kahden yhtiön kanssa käynyt aktiivista keskustelua ja vuoropuhelua Hakunilan ostoskeskusalueen kehittämiseksi. Kaikilla kolmella isoilla osakkeenomistajilla on yhteinen tahtotila kehittää aluetta ja tuoda ostoskeskus nykyaikaiselle tasolle hyvine ja monipuolisine palveluineen. Kuitenkin itse ostoskeskuksen kehittäminen on

KOY Hakucenterin ja Hakunilan Keskus Oy:n käsissä heidän osakkaidensa päätäntävällän alla. Näiden kolmen pääosakkaan tavoitteena on saavuttaa 90 % yhteinen omistusosuus ja näin lähteä viemään Hakunilan ostoskeskus alueen kehittämistä eteenpäin.

Hakunilan ostoskeskus alueen kehittäminen on siis edennyt jo paljon ja tulee kolmen pääosakkaan toimesta etenemään tulevien vuosien aikana niin, että Hakunilaan saadaan uusi ostoskeskusalue monipuolisilla ja laadukkailla palveluilla. Kaupunki pyrkii edelleen edistämään alueen kehittämistä yhdessä HOK:n ja Cibus Nordicin kanssa, jotka ovat kaupungin lisäksi merkittävät omistaja Hakunilan ostoskeskusalueen

kiinteistökehitysyhtiöissä. Kaupunki yhtenä pääosakkaana on viemässä kehitystä eteenpäin pitäen samalla huolen omien ja muiden julkisten palveluiden säilymisestä Hakunilan keskeisellä alueella. Kehityshanke tulee vaatimaan merkittäviä panostuksia tulevien vuosien aikana myös kaupungilta, mutta lopputuloksena Hakunilan asukkaat ja siellä vierailevat saavat ratikan varrelle parhaat mahdolliset palvelut.

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään:

- a) antaa Antero Eerolalle ja Paula Lehmuskalliolle sekä 51 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 23

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia kaupunginhallitukselle valmisteluun

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Alkuperäisen vastauksen mukaisesti Hakunilan ostoskeskuksen kiinteistön omistajina on kaksi yhtiötä, Kiinteistö Oy Hakucenter ja Hakunilan Keskus Oy. Kaupunki on edelleen jatkanut omistussuutensa lisäämistä ostoskeskusalueen kiinteistöosakeyhtiöissä ja alkuvuonna omistussuutta on lisätty vapaaehtoisin kaupoin Hakucenterissä 0,69 % ja Hakunilan keskus Oy:ssä 0,65 %. Kaupungin omistussuudet yhtiöistä ovat tällä hetkellä: KOY Hakucenteristä 41,7 % ja Hakunilan Keskus Oy:stä 42,1 % ja lisäksi VTK omistaa KOY Hakucenteristä 18,2 % . Hakunilan ostoskeskusalueen kiinteistöosakeyhtiöt ovat pääomistajien (kaupunki, Cibus ja HOK) tahtotilan mukaisesti käynnistäneet asemakaavamuutosmahdollisuuksien tutkimisen ja yhtiöt ovat yhteistyössä palkanneet kiinteistökehityskonsultin ja suunnittelutoimiston tutkimaan tulevan maankäytön mahdollisuuksia. Tämän selvityksen pohjalta yhtiöiden omistajien on tarkoitus päättää, lähdetäänkö asemakaavamuutokseen. Korttelin alustavissa massoittelusuunnitelmissa on huomioitu myös terveys- ja perhekeskuksen tarvitsema tilavaraus.

Mahdollisen kaavoituksen alustava aikataulu selviää siinä vaiheessa, kun kiinteistönomistajat jättävät asemakaavan muutoshakemuksen. Lähtökohtana on mahdollistaa terveyspalvelujen sijoittaminen ostoskeskuksen yhteyteen. Maankäytön vaihtoehtojen vertailu tehdään asemakaavan muutosprosessin yhteydessä.

Hyvinvointialue on päättänyt siirtää Hakunilan terveysaseman toiminnot toistaiseksi Länsimäen terveysasemalle ja irtisanonut Hakunilan tilojen vuokrasopimuksen. Hyvinvointialue vastaa toimitiloistaan ja niihin liittyvästä päätöksenteosta. Myös väistötilojen hankinnassa toimivalta on hyvinvointialueella, ei Vantaan kaupungilla. Hyvinvointialue ei ole hakenut kaupungilta uusia väistötiloja Hakunilasta eikä ole halukas palaamaan vanhoihin tiloihin ostoskeskuksessa, vaikka ne kunnostettaisiin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on jättänyt Vantaan kaupungille helmikuussa 2025 hakemuksen tontin varaamiseksi Hakunilan terveys- ja perhekeskukselle. Hyvinvointialue toteaa hakemuksessaan, että hyvinvointialueen aluevaltuusto on 9.12.2025 pidetyssä kokouksessaan (§ 84) hyväksynyt

hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2026–2029. Siinä Hakunila-Länsimäen terveys- ja perhekeskus -hankkeelle on esitetty 41 000 000 euron määrärahaa. Hyvinvointialueen investointisuunnitelman mukaan vuonna 1984 valmistuneessa rakennuksessa toiminut Hakunilan terveysasema ja vuonna 1993 valmistuneessa rakennuksessa toimiva Länsimäen terveysasema korvattaisiin uudisrakennuksella. Terveysasematoiminta Hakunilassa on hyvinvointialueen mukaan lopetettu terveysaseman tilojen huonon kunnon takia ja myös Länsimäen terveysasemarakennus lähestyy elinkaarensa päätä. Nykyisten terveysasemien tilat eivät riitä tulevaisuudessa kattamaan väestönkasvun aiheuttamaa painetta sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen integroimiseksi ja laajentamiseksi. Hakunilan ja Länsimäen terveysasemat korvattaisiin hyvinvointialueen suunnitelmien mukaan pinta-alaltaan noin 9200 brm²:n uudisrakennuksella, johon yhdistettäisiin myös perhekeskuksen toimintoja. Lisäksi hankkeeseen sisällytettäisiin suun terveydenhuollon palvelut sekä laboratorion tilojen tarpeet. Hyvinvointialue toivoo, että tontin sijainti olisi saavutettavuudeltaan hyvä ja sijaitsisi hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Kaupunki ja hyvinvointialue tiiviissä yhteistyössä pyrkivät löytämään ratkaisuja ja edistämään hanketta.

Kaupungilla on vahva tahtotila kehittää Hakunilan ostoskeskusta ja sen ympäröivää aluetta.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 30

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja Paula Lehmuskalliolle sekä 51 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Kaupungilla on vahva tahtotila kehittää Hakunilan ostoskeskusta ja sen ympäröivää aluetta.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja Paula Lehmuskallion sekä 51 muun valtuutetun aloite Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehitystä on vauhditettava

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

projektijohtaja Anniina Korkeamäki, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehitystä on vauhditettava Hakunilan ostoskeskus on jo pitkään ollut Hakunilan alueen kaupallinen ja liikenteellinen keskus. Se valmistui kahdessa vaiheessa jo vuosina 1981 ja 1986. Keskeisestä sijainnistaan huolimatta keskus on pääsyt heikkoon ja epätydyttävään kuntoon. Tilojen vanhentumisen ja epätarkoituksenmukaisuuden takia julkisten palveluiden, esimerkiksi terveysaseman, jatko ostoskeskuksen alueella on käynyt epävarmaksi. Tämä heikentäisi kaikkien alueen asukkaiden palveluita. Hakunilan asukkaat ansaitsevat parempaa. Siksi ostoskeskuksen kehittämiseen on saatava Vantaan kaupungin puolelta uutta vauhtia. Tähän saakka alueen kehittämisen esteenä on pidetty ostoskeskuksen kiinteistön omistuksen hajautumista useammalle eri taholle. Ostoskeskuksen suurimmat omistajat ovat Hakunilan keskus Oy, EMP-Invest Oy ja Vantaan Kaupunki kiinteistöyhtiö VTK:n tytäryhtiön HakuCenter Oy:n kautta. Eräs keino alueen kehittämiseksi on, että VTK ostaisi muiden omistajien osuudet ostoskeskuksesta. Sen jälkeen alueelle voitaisiin suunnitella ja rakentaa uusi, ajanmukainen ostoskeskus, josta löytyy niin julkisia kuin yksityisiä palveluita. Tätä vaihtoehtoa ei ole kuitenkaan todellisuudessa selvitetty. Hakunila kuuluu Vantaan vanhoihin lähiöihin, joissa asuu nykyisin paljon ikäihmisiä ja maahanmuuttajia. Heillä on usein keskimääräistä heikommat mahdollisuudet liikkua pitkiä matkoja palveluiden perässä. Tämä Hakunilan ominaispiirre on syytä ottaa huomioon myös alueen kehittämisessä. Samalla koko Vantaan väkiluku kasvaa. Siksi myös palveluita tarvitaan nykyistä enemmän. Teemmekin seuraavan valtuustoaloitteen: Vantaan kaupunki ryhtyy vauhdittamaan Hakunilan ostoskeskuksen alueen kehittämistä ja uuden ostoskeskuksen rakentamista selvittämällä, millaiset mahdollisuudet sillä on ostaa pois muut ostoskeskuksen osakkaat riittävän omistusosuuden saamiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyspalveluille on etsittävä uudet tilat alueelta sekä väistötilat ennen uuden ostoskeskuksen rakentamista. Vantaalla 22.4.2024	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Antero Eerola,</i> <i>Paula Lehmuskallio</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Mika Kasonen 2. Eeva Tikkanen 3. Patrik Karlsson 4. Milad Dehghan 5. Vaula Norrena 6. Juha Järä 7. Juha Suoniemi 8. Tiina Tuomela 9. Jouko Jääskeläinen 10. Oskari Iivarinen 11. Pirjo Luokkala 12. Kai-Ari Lundell 13. Niilo Kärki 14. Markku Weckman 15. Jussi Särkelä 16. Marjo Vacker 17. Lasse Norres 18. Manav Phull 19. Lauri Kaira 20. Minna Heikkinen 21. Anu Hall 22. Pirkko Letto 23. Mikko Viilo 24. Janne Hartikainen 25. Susanna Kaiju 26. Anitta Orpana 27. Funda Demiri 28. Minttu Sillanpää 29. Jussi Saramo 30. Sirpa Siru Kauppinen 31. Naima El Issaoui 32. Tarja Eklund 33. Mika Niikko 34. Eva Tawasoli 35. Reija Friman 36. Sari Multala 37. Maarit Raja-Aho 38. Eve Rämö

	39. Siri Ahokas 40. Faysal Abdi 41. Minna Erkkilä 42. Heli Hakala 43. Stefan Åstrand 44. Jari Sainio 45. Matilda Stirrkinen 46. Ida Tamminen 47. Maija Rautavaara 48. Tuire Kaimio 49. Hanna Valtanen 50. Nina Nummela 51. Anssi Aura

31 §

Vastaus Keskustan valtuustoryhmän ja 32 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi

VD/846/00.02.00.03/2024

TeA/AK/HW/JV/MT

Keskustan valtuustoryhmä sekä 32 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunginhallitus selvittää keinot ja esittää toimenpidevaihtoehdot, joilla voidaan nostaa Vantaan katujen ja kulkuväylien, myös kotikatujen, talvikunnossapidon tasoa nykyisestään sekä esittää valtuustolle arvion siitä, kuinka suurta taloudellista lisäatsausta tämä edellyttäisi talvikunnossapidon määrärahoihin.

Kaupunginhallituksen on myös syytä arvioida, millaisia muutoksia katujen kunnossapidon kilpailutuksen laatuksineen kunnossapidon tasokorotus edellyttäisi. Lisäksi esitämme, että Vantaalla selvitetään, voidaanko Vantaalle luoda palvelulupaus siitä, missä ajassa kotikadut ja -kevyenliikenteenväylätkin tulee olla huollettuna esimerkiksi lumisateen jäljiltä. Vantaalla tulee myös varmistaa, että kuntalaisilta tuleva palaute menee ripeästi perille kuljettajille ja Vantaan tulee lisätä tiedottamista teiden talvikunnossapidosta alueen asukkaille esimerkiksi alueiden Facebook-ryhmissä.

Taustaa:

Kaikkialla Suomessa on tänä talvena päästy nauttimaan kunnon talvikeleistä lumisateineen ja pakkasineen. Myös Vantaalla on ollut hyvät luistelumahdollisuudet ja upeat hiihtoladut kuntalaisten käytössä. Asioilla on kuitenkin käänköpuolensa. Parhaillaan eri puolilla Vantaata muun muassa kaupunginosien omissa Facebook-ryhmissä ja muissa paikallisissa kaupunginosayhteisöissä käydään tiivistä keskustelua katujen heikosta talvikunnossapidosta. Kotikadut ovat olleet aikaisempien talvien tapaan paikoitellen lähes ajokelvottomia, kun tiet ovat niin syvillä urilla ja kuoppaisia, koska tien päälle on jäänyt lumisateiden jäljiltä korkea jää-lumi-loskakerros. Omat haasteensa asukkaille taas tulee siitä, kun määritet ajotiet ja kevyenliikenteenväylät jäätyvät ja hiekkoitus venyy.

Ongelmana Vantaalla on myös se, että jossain paikoissa kertynyt polanne aurataan suoraan tonttiristeyksien eteen siten, että siihen muodostuu painavia lumi- ja jääkasoja. Näiden puhdistaminen erityisesti iäkkäämmille tai muutoin heikkokuntoisemmille kaupunkilaisille on vaikeaa ja hyvin työlästä. Isoja lumikasoja on myös teiden risteyksissä, mikä aiheuttaa näköesteitä ja vaaratilanteita.

Katujen heikko kunto vaikuttaa myös jalankulkijoihin, lastenrattaita tai pyörätuolia käyttäviin sekä pyöräilijöihin. Kevyen liikenteen väylän käyttötila voi myös kaventua talvikunnossapidon vuoksi hyvin kapeaksi. Käytännössä monelle vantaalaiselle osan talvikaudesta kadut ovat sellaisessa kunnossa, ettei niiden käyttäminen ole turvallista tai edes mahdollista. Heikkokuntoiset kadut ovat riski niin vantaalaisten kuin heidän ajoneuvojensakin turvallisuudelle. Jäiset ja liukkaat kadut aiheuttavat kaatumisia, joista seuraa veronmaksajille kalliiksi tulevia loukkaantumisia. Katujen ja muiden väylien talvikunnossapito vaikuttaa siis olennaisesti vantaalaisten arkeen ja sen sujuvuuteen.

Kaupungille tulee joka vuosi tuhansia palautteita talvikunnossapidosta. Pelkästään palautekarttaan merkittäviä pikapalautteita tuli talven 2022-2023 aikana noin 5000 kappaletta ja muita palautejärjestelmään kirjattuja palautteita saman verran, kuten kävi ilmi Vantaan Sanomissa 29.12.2023 olleesta artikkelista.

Kuntalaisilta saadun palautteen perustella kunnossapidossa vaikuttaa olevan myös isoja tasoeroja sen mukaan, missä sattuu asumaan ja kenen toimesta ja millaisella kalustolla kadut aurataan. Osassa Vantaata talvikunto voi kerätä kiitosta, samaan aikaan kun toisaalla tilanne on heikko. Tämä herättää kysymyksen siitä, että onko kilpailutuksissa menty liiaksi hinta edellä ja laatukriteerien huomioiminen on jäänyt vähemmälle ja näin ollen kuntalaisten kunnolliseksi kokema laatutaso sattumanvaraiseksi.

Vantaalla on noin 1600 kilometriä hoidettavia katuja ja muita kulkuväyliä, joita talvisin aurataan ja hiekoitetaan. Kadut aurataan kiireellisyysjärjestyksessä siten, että ensin aurataan joukkoliikennekadut ja muut vilkkaasti liikennöidyt kadut kokoojakadut, lopuksi asuntokadut. Kadun aurauksen kiireellisyyttä nostaa myös, jos kadun varrella sijaitsee esimerkiksi päiväkotitai terveysasema.”

Kaupunginvaltuusto 29.1.2024 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Keskustan valtuustoryhmän ja 32 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Suurimman ongelman katujen ja muiden kulkuväylien kunnossapitoon muodostaa talviaika yhdistettynä infran korjausvelkaan. Ilmastonmuutoksen vuoksi talvia on vaikea ennustaa ja kelit saattavat muuttua yhdenkin talvikauden aikana suunnattomasti, kuten tapahtui esimerkiksi helmikuussa 2022. Nolla-asteen molemmiin puolin vaihtelevat lämpötilat aiheuttavat väylille entistä enemmän polanteita, epätasaisuutta sekä runsasta liukkaudentorjuntatarvetta. Lisäksi vuorotellen kosteina ja jäätyvinä olevat pinnoitteet purkautuvat ja reikiintyvät entisestään. Lisääntyvät päällysteiden korjaustyöt syövät rajallisia määrärahoja, eikä korjausvelkaa saada hallittua rakenteellisella kunnossapidolla. Etelärannikon sääolosuhteisiin ei kaupunki valitettavasti pysty itse vaikuttamaan omilla toimillaan.

Kaupungin katujen kunnossapito on jaettu viiteen eri toiminta-alueeseen, joista kahta hoitaa kaupungin omajohtoinen tuotanto ja kolmea muuta hoitavat yksityiset, kilpailutetut urakoitsijat. Kiireellisempänä talvipäivänä kaupungin talvikunnossapidossa työskentelee noin 100 henkilöä, joista suuri osa on ostettua työvoimaa. Nyrkkisääntönä jokainen lumipyrypäivä maksaa kaupungille n. 100 000 euroa.

Ukrainan sodan aiheuttama yleinen kustannusten nousu on vaikuttanut siihen, että kunnossapitourakoiden, yksityisten urakoitsijoiden ja kunnossapitomateriaalien hinnat ovat kallistuneet merkittävästi. Erityisesti tämä on koskenut vuosittaista päällystysurakkaa; päällystykseen varatuilla määrärahoilla ei saada tehtyä enää kuin puolet siitä, mitä vielä muutama vuosi sitten saatiin korjattua. Kunnossapidon budjetti on ollut alimitoitettu jo vuosikymmenten ajan yksikön vastuulla oleviin tehtäviin, toimintoihin ja laajuuteen nähden. Tärkeään infran rakenteellisen kunnossapitoon ei riittä käytännössä ollenkaan resursseja, koska kaupungin toimivuuden kannalta välttämätön talvikunnossapito ja päällystekorjaukset ovat syöneet varsinaiset määrärahat. Nämäkään eivät ole aina riittäneet, vaan lisämäärärahoja on jouduttu anomaan viime vuosina lähes vuosittain.

Kunnossapito on jo nyt parantanut talvikunnossapidon laatua päivittämällä mm. tehtäväkortteja ja toimenpideaikoja. Urakka-alueilla on voimassa sanktiokäytännöt tehtävien laiminlyönnestä ja

yksityisiltä vuokrattaville konepalveluille on kehitetty takuutuntijärjestelmä, jonka avulla koneita saadaan nopeammin ja varmemmin töihin.

Pelkästään talvikunnossapidon tason nosto edellyttäisi talvikunnossapidon määrärahoihin arviolta kahden miljoonan euron tasokorotusta. Näiden lisäksi tarvittaisiin vuosittain kolme miljoonaa euroa uudelleenpäällystyksiin sekä muihin rakennekorjauksiin ja paikkauksiin, joilla saataisiin katu- ja viheralueilla olevan infran korjausvelkaa pienennettyä rakenteellisella kunnossapidolla tai ainakin hallittua. Mikäli talvi olisi vähäluminen, niin silloin em. talvikunnossapidon määrärahoja voitaisiin hyödyntää katu- ja viheralueinfran viihtyisyyden ja toiminnallisuuden parantamiseen.

Kaupungin kasvun myötä hoidettavien katujen ja puistojen pinta-alat kasvavat vuosittain 2 - 3 %. Esimerkiksi viimeisten 10 vuoden aikana hoidettava katupituus on kasvanut yhteensä n. 150 km:llä. Viime vuosien määrärahakorotusten ansiosta hoitotaso voidaan turvata tavanomaisina talvina.

Koko kunnossapitoyksikön budjetti vuodelle 2025 on noin 24 miljoonaa euroa. Määrärahatason nosto 20 % n. 29 miljoonaan euroon loisi hyvän pohjan hallita korjausvelkaa sekä parantaa talvikunnossapidon sekä puhtaanapidon tasoa kaupungissamme sekä kohdistaa enemmän kunnossapitotoimia myös kaupunkilaisten toivomiin kohteisiin, kuten pyöriteiden tehokkaampaan talvikäyttöön ja keskusta-alueiden puhtaanapitoon. On huomioitava, että kaupungin nykyinen oma henkilöstö ei pysty hoitamaan kaikkia lisääntyneitä työtehtäviä. Tehtäviin tarvittavaa resurssivajetta tulisi korvata määräaikailla työsuhteilla, yksityisiltä yrityksiltä hankittavilla työkoneilla ja työntekijöillä sekä kilpailutetuilla pienurakoilla. Määrärahalisäyksellä olisi siten myös merkittävä työllistävä vaikutus mm. vantaalaisille pienyrityksille.

Kaupungin hankalan taloustilanteen vuoksi emme usko edellä kuvatun viiden miljoonan euron lisämäärärahan kunnossapitoon olevan realistinen lähivuosina, mutta se antaa käsityksen Katujen ja puistojen palvelualueen määrärahatason pitkäkestoisesta mataluudesta.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 31

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Keskustan valtuustoryhmälle ja 32 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Keskustan valtuustoryhmän ja 32 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Aloite Vantaan katujen talvikunnossapidon tason parantamiseksi <i>Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunginhallitus selvittää keinot ja esittää toimenpidevaihtoehdot, joilla voidaan nostaa Vantaan katujen ja kulkuväylien, myös kotikatujen, talvikunnossapidon tasoa nykyisestäään sekä esittää valtuustolle arvion siitä, kuinka suurta taloudellista lisäsatsausta tämä edellyttäisi talvikunnossapidon määrärahoihin.</i> <i>Kaupunginhallituksen on myös syytä arvioida, millaisia muutoksia katujen kunnossapidon kilpailutuksen laatukriteereihin kunnossapidon tasokorotus edellyttäisi. Lisäksi esitämme, että Vantaalla selvitetään, voidaanko Vantaalle luoda palvelulupaus siitä, missä ajassa kotikadut ja -kevyenliikenteenväylätkin tulee olla huollettuna esimerkiksi lumisateen jäljiltä. Vantaalla tulee myös varmistaa, että kuntalaisilta tuleva palaute menee ripeästi perille kuljettajille ja Vantaan tulee lisätä tiedottamista teiden talvikunnossapidosta alueen asukkaille esimerkiksi alueiden Facebook-ryhmissä.</i> Taustaa: Kaikkialla Suomessa on tänä talvena päästy nauttimaan kunnan talvikeleistä lumisateineen ja pakkasineen. Myös Vantaalla on ollut hyvät luistelumahdollisuudet ja upeat hiihtoladut kuntalaisten käytössä. Asioilla on kuitenkin kääntöpuolensa. Parhaillaan eri puolilla Vantaata muun muassa kaupunginosien omissa Facebook-ryhmissä ja muissa paikallisissa kaupunginosayhteisöissä käydään tiivistä keskustelua katujen heikosta talvikunnossapidosta. Kotikadut ovat olleet aikaisempien talvien tapaan paikoitellen lähes ajokelvottomia, kun tiet ovat niin syvillä urilla ja kuoppaisia, koska tien päälle on jäänyt lumisateiden jäljiltä korkea jää-lumi-loskakerros. Omat haasteensa asukkaille taas tulee siitä, kun märät ajotiet ja kevyenliikenteenväylät jäätyvät ja hiekoitus venyy. Ongelmana Vantaalla on myös se, että jossain paikoissa kertynyt polanne aurataan suoraan tonttirsteysien eteen siten, että siihen muodostuu painavia lumi- ja jääkasoja. Näiden puhdistaminen erityisesti iäkkäämmille tai muutoin heikkokuntoisemmille kaupunkilaisille on vaikeaa ja hyvin työlästä. Isoja lumikasoja on myös teiden risteyksissä, mikä aiheuttaa näköesteitä ja vaaratilanteita.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Keskustan valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tanja Aidanjuuri 2. Oskari Iivarinen 3. Suvi Karhu 4. Pasi Liukkonen 5. Tarja Eklund 6. Tiina Tuomela 7. Kai-Ari Lundell 8. Paula Lehmuskallio 9. Jari Sainio 10. Faysal Abdi 11. Elina Nykyri 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Reija Friman 14. Manav Phull 15. Minna Heikkinen 16. Janne Hartikainen 17. Tuija Haapalainen 18. Marjo Vacker 19. Nina Nummela 20. Jouko Jääskeläinen 21. Susanna Kaiju 22. Vaula Norrena 23. Jussi Särkelä 24. Heli Hakala 25. Milad Dehghan 26. Maarit Raja-Aho 27. Pirkko Letto 28. Mika Kasonen 29. Siri Ahokas 30. Niilo Kärki 31. Maija Rautavaara 32. Hanna Valtanen

Katujen heikko kunto vaikuttaa myös jalankulkijoihin, lastenrattaita tai pyörätuolia käyttäviin sekä pyöräilijöihin. Kevyen liikenteen väylän käyttötila voi myös kaventua talvikunnossapidon vuoksi hyvin kapeaksi. Käytännössä monelle vantaalaiselle osan talvikaudesta kadut ovat sellaisessa kunnossa, ettei niiden käyttäminen ole turvallista tai edes mahdollista. Heikkokuntoiset kadut ovat riski niin vantaalaisten kuin heidän ajoneuvojensakin turvallisuudelle. Jäiset ja liukkaat kadut aiheuttavat kaatumisia, joista seuraa veronmaksajille kalliiksi tulevia loukkaantumisia. Katujen ja muiden väylien talvikunnossapito vaikuttaa siis olennaisesti vantaalaisten arkeen ja sen sujuvuuteen. Kaupungille tulee joka vuosi tuhansia palautteita talvikunnossapidosta. Pelkästään palautekarttaan merkittäviä pikapalautteita tuli talven 2022-2023 aikana noin 5000 kappaletta ja muita palautejärjestelmään kirjattuja palautteita saman verran, kuten kävi ilmi Vantaan Sanomissa 29.12.2023 olleesta artikkelista. Kuntalaisilta saadun palautteen perustella kunnossapidossa vaikuttaa olevan myös isoja tasoeroja sen mukaan, missä sattuu asumaan ja kenen toimesta ja millaisella kalustolla kadut aurataan. Osassa Vantaata talvikunto voi kerätä kiitosta, samaan aikaan kun toisaalla tilanne on heikko. Tämä herättää kysymyksen siitä, että onko kilpailutuksissa menty liiaksi hinta edellä ja laatukriteerien huomioiminen on jäänyt vähemmälle ja näin ollen kuntalaisten kunnolliseksi kokema laatutaso sattumanvaraiseksi. Vantaalla on noin 1600 kilometriä hoidettavia katuja ja muita kulkuväyliä, joita talvisin aurataan ja hiekoitetaan. Kadut aurataan kiireellisyysjärjestyksessä siten, että ensin aurataan joukkoliikennekadut ja muut vilkkaasti liikennöidyt kadut kokoojakadut, lopuksi asuntokadut. Kadun aurauksen kiireellisyyttä nostaa myös, jos kadun varrella sijaitsee esimerkiksi päiväkotit tai terveysasema. Vantaalla 29.1.2024	
---	--

32 §

Vastaus Minna Räsänen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloitteeseen tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa

VD/7859/00.02.00.03/2024

TeA/AK/HW/JI/JA/KV/JT/MT

Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla, erityisesti pientaloalueilla, on viime vuosina toteutettu lukuisia kaivuutöitä katuverkostossa ja kunnallistekniikassa. Nämä projektit aiheuttavat usein merkittävää haittaa asukkaille ja liikenteelle. Ongelmana on erityisesti se, että samat kadut avataan toistuvasti lyhyen ajan sisällä eri hankkeiden vuoksi, mikä heikentää katujen kuntoa, lisää kustannuksia ja haittaa asukkaiden arkea.

Toistuvien kaivuutöiden ongelmat. Kaupungin infrastruktuurin kehittäminen on tärkeää, mutta toistuvat kaivuutyöt samassa paikassa johtavat usein turhiin häiriöihin. Esimerkiksi vesijohtojen, sähkökaapeleiden, viemäriputkien ja yhä useammin myös eri valokuituyhtiöiden tekemät kaivuutyöt eri aikoina aiheuttaa seuraavia ongelmia:

- Liikenteen ruuhkautumista ja heikentyneitä kulkuyhteyksiä
- Katujen kunnan heikkenemistä toistuvan avaamisen seurauksena
- Asukkaiden arjen vaikeutumista, erityisesti perheille ja ikääntyville huonontuneiden kulkuyhteyksien vuoksi

Esitämme seuraavia toimenpiteitä kaivuutöiden valvonnan ja koordinoinnin kehittämiseksi:

1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinointijärjestelmän

Kaupungin tulee kehittää järjestelmä, johon kaikki kaivuutöitä koskevat suunnitelmat ja aikataulut kirjataan. Tämä mahdollistaa eri hankkeiden tehokkaan yhteensovittamisen. Järjestelmän avulla voidaan varmistaa, että sama katu avataan vain kerran tarpeen mukaan.

2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken

Kaupungin eri toimialojen, ulkopuolisten urakoitsijoiden ja valokuituyhtiöiden tulee tehdä yhteistyötä, jotta päällekkäiset kaivuutyöt samoilla alueilla voidaan välttää. Kaupungin on edellytettävä lupaprosesseissaan urakoitsijoita mahdollisten ongelmien vaikuttavuusarvioita ja suunnitelmat niiden estämiseksi

3. Selkeä aikataulutus ja ennakoitavuus

Kaivuutöiden aikarajat tulee määritellä tarkasti, ja hankkeiden suunnittelussa tulee varmistaa, että kaikki samalle alueelle suunnitellut työt toteutetaan mahdollisimman yhtenäisesti.

4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit

Kaupungin on huolehdittava kaivuutöiden tehokkaasta valvonnasta projektin kaikissa vaiheissa. Kaikkien projektien tulee olla kaupungin valvonnassa alusta loppuun saakka, jotta voidaan varmistaa työn laadukas toteutus ja vähentää virheistä johtuvia lisäkustannuksia. Huonosti toteutetut tai puutteellisesti valvotut kaivuutyöt voivat johtaa korjaustarpeisiin, jotka kuormittavat kaupungin budjettia ja aiheuttavat asukkaille lisähaittoja.

5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä

Kaupungin tulee tiedottaa asukkaille kaivuutöistä selkeästi ja ajoissa. Asukkaille on tarjottava kattavat tiedot työn aikataulusta, vaikutuksista ja etenemisestä.

Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupungin tulee kehittää kattavat toimenpiteet, joilla kaivuutöiden aiheuttamat haitat minimoidaan ja katujen elinkaarta pidennetään. Parempi koordinointi ja valvonta eivät ainoastaan paranna asukkaiden elämänlaatua, vaan myös vähentävät kaupungille koituvia kustannuksia pitkällä aikavälillä.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsänen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinointijärjestelmän

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan kadulla ja muulla yleisellä alueella tehtävästä työstä on ilmoitettava kunnalle. Tämä niin kutsuttu kaivu ilmoitus jätetään Vantaalla käsiteltäväksi sähköisen Lupapiste-asiantuntijapalvelun kautta.

Lupapisteestä on rakennettu integraatio Vantaan kaupungin maankäytön tietojärjestelmään MATTIIN, jonka välityksellä muun muassa kaivuhankkeeseen liittyvät paikkatietoaineistot saadaan kaupungin karttapalveluihin. Lupapiste ja MATTI toimivat kaupungin lupapalveluiden asiantuntijoiden ja valvojien työkaluina, ja tehostavat töiden yhteensovittamista.

2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken

Kaupunki ei voi nykyisen lainsäädännön puitteissa pakottaa urakoitsijoita toteuttamaan hankkeitaan yhteiskaivuna, vaikkakin tähän voimakkaasti kannustetaan. Verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annettu laki (L 276/2016) ei nykyisessä muodossaan kuitenkaan käytännössä huomioi kuntaa yhteisrakentamisen osapuolena.

Verkkotoimijoiden pitää toimittaa rakennussuunnitelmansa hyvissä ajoin Traficomien ylläpitämään Verkkotietopiste-palveluun, jonka tarkoituksena on jakaa tietoa muille rakentamista suunnitteleville. Tätä yhteisrakentamislakiin perustuvaa veloitetta noudatetaan kuitenkin toistaiseksi heikosti (Traficomien uutinen 21.10.2024). Operaattoreiden näkökulmasta ongelmia yhteiskaivuiden järjestämisessä aiheuttavat aikataulujen yhteensovittaminen sekä toimintaan liittyvät liikesalaisuudet.

3. Selkeä aikataulutus ja ennakoitavuus

Urakoitsija on velvollinen määrittelemään tekemänsä kaivu ilmoituksen yhteydessä työlle arvioidun työajan. Kaupunki perii aikaan, alueen laajuuteen ja alueen keskeisyyteen perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käyttämisestä työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä.

Suurimmat haasteet katutöiden valmiiksi saattamisessa liittyvät yleensä töiden seurauksena vahingoittuneiden alueiden ennallistamiseen. Asfaltointi tilataan käytännössä aina aliurakkana, jolloin työ voi viivästyä esimerkiksi materiaalien saatavuusongelmien tai aliurakoitsijan työjonon ruuhkautumisen seurauksena.

4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit

Vantaalla on samanaikaisesti käynnissä keskimäärin useita satoja erikokoisia kaivuhankkeita eri vaiheissaan. Kaupunkiympäristön toimiala ei voi osoittaa henkilöstöä näiden hankkeiden jatkuvaan valvontaan, joten urakoitsijalla on merkittävä vastuu omien töidensä järjestämisestä ja valvonnasta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen omat lupavalvojat huolehtivat ensisijaisesti yleisten alueiden kaivuhankkeisiin liittyvästä aloitus- ja lopetuskatselmoineista, joiden yhteydessä dokumentoidaan yleisillä alueilla havaitut puutteet sekä tarvittaessa määrätään korjaamaan ne. Tämän lisäksi valvojat puuttuvat muun muassa työn aikana havaittuihin puutteisiin esimerkiksi palautepalvelun kautta toimitettujen kuntalaispalautteiden perusteella.

Katujen ja puistojen palvelualue on vuoden 2024 lopulla alkanut myös ottaa erityisesti suuremmista työkohteista asfalttinäytteitä, joiden avulla voidaan todentaa ennallistamisen noudattavan annettuja ohjeita. Myös muita teknisiä ratkaisuja valvonnan laajentamiseksi selvitetään aktiivisesti.

Erilaisista kaivuhankkeista ja muista katutöistä yleisille alueille piilevästi syntyvää korjausvelkaa ei ole erikseen tutkittu tai kartoitettu. Kaivuhankkeen tilaaja sekä urakoitsija vastaavat kuitenkin täysimääräisesti kaivuhankkeesta syntyneiden vahinkojen korjaamisesta eli ennallistamisesta sekä työn kustannuksista. Kaupungille ei näin ollen synny ennallistamisesta ainakaan suoraan merkittäviä lisäkuluja.

Pääkaupunkiseudulla katutöiden suorittamiseen liittyviä asioita käsitellään Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kehitystyöryhmässä, joka vastaa yhteistyössä Suomen Kuntatekniikan yhdistyksen kanssa muun muassa pääkaupunkiseudun yhteisen katutyöohjeen päivittämisestä sekä valtakunnallisen katutyökoulutuksen jatkokehittämisestä.

5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä

Vastuu tiedottamisesta on ensisijaisesti kaivuutöistä vastaavilla urakoitsijoilla ja työt tilanneilla operaattoreilla tms., mutta myös Kaupunkiympäristön toimiala osaltaan pyrkii parantamaan viestintää.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutetuille Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalla, erityisesti pientaloalueilla, on viime vuosina toteutettu lukuisia kaivuutöitä katuverkostossa ja kunnallistekniikassa. Nämä projektit aiheuttavat usein merkittävää haittaa asukkaille ja liikenteelle. Ongelmana on erityisesti se, että samat kadut avataan toistuvasti lyhyen ajan sisällä eri hankkeiden vuoksi, mikä heikentää katujen kuntoa, lisää kustannuksia ja haittaa asukkaiden arkea. Toistuvien kaivuutöiden ongelmat. Kaupungin infrastruktuurin kehittäminen on tärkeää, mutta toistuvat kaivuutyöt samassa paikassa johtavat usein turhiin häiriöihin. Esimerkiksi vesijohtojen, sähkökaapeleiden, viemäriputkien ja yhä useammin myös eri valokuituyhtiöiden tekemät kaivuutyöt eri aikoina aiheuttaa seuraavia ongelmia: • Liikenteen ruuhkautumista ja heikentyneitä kulkuyhteyksiä • Katujen kunnon heikkenemistä toistuvan avaamisen seurauksena • Asukkaiden arjen vaikeutumista, erityisesti perheille ja ikääntyville huonontuneiden kulkuyhteyksien vuoksi Esitämme seuraavia toimenpiteitä kaivuutöiden valvonnan ja koordinoinnin kehittämiseksi: 1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinointijärjestelmän Kaupungin tulee kehittää järjestelmä, johon kaikki kaivuutöitä koskevat suunnitelmat ja aikataulut kirjataan. Tämä mahdollistaa eri hankkeiden tehokkaan yhteensovittamisen. Järjestelmän avulla voidaan varmistaa, että sama katu avataan vain kerran tarpeen mukaan. 2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken Kaupungin eri toimialojen, ulkopuolisten urakoitsijoiden ja valokuituyhtiöiden tulee tehdä	<u>Aloitteen tekijät</u> Minna Räsänen Jari Sainio <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jari Jääskeläinen 2. Marjo Vacker 3. Tarja Eklund 4. Anu Hall 5. Tiina Tuomela 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Kai-Ari Lundell 8. Pirjo Luukkala 9. Jouko Jääskeläinen 10. Minna Heikkinen 11. Jussi Särkelä 12. Nina Nummela 13. Antero Eerola 14. Tuire Kaimio 15. Mari Hynninen 16. Faysal Abdi 17. Milad Dehghan 18. Naima El issaoui 19. Mikko Viilo 20. Patrik Karlsson 21. Pirkko Letto 22. Hanna Valtanen 23. Tuomas Mutanen 24. Ida Tamminen 25. Lasse Norres 26. Suvi Karhu 27. Paula Lehmuskallio 28. Stefan Åstrand 29. Sirkka-Liisa Kähärä 30. Matilda Stirkinen 31. Tia Seppänen 32. Mika Kasonen 33. Maija Rautavaara 34. Niilo Kärki 35. Janne Hartikainen 36. Reija Friman 37. Siri Ahokas 38. Eve Rämö

yhteistyötä, jotta päällekkäiset kaivuutyöt samoilla alueilla voidaan välttää. Kaupungin on edellytettävä lupaprosesseissaan urakoitsijoita mahdollisten ongelmien vaikuttavuusarvioita ja suunnitelmat niiden estämiseksi 3. Selkeä aikataulus ja ennakoitavuus Kaivuutöiden aikarajat tulee määritellä tarkasti, ja hankkeiden suunnittelussa tulee varmistaa, että kaikki samalle alueelle suunnitellut työt toteutetaan mahdollisimman yhtenäisesti. 4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit Kaupungin on huolehdittava kaivuutöiden tehokkaasta valvonnasta projektin kaikissa vaiheissa. Kaikkien projektien tulee olla kaupungin valvonnassa alusta loppuun saakka, jotta voidaan varmistaa työn laadukas toteutus ja vähentää virheistä johtuvia lisäkustannuksia. Huonosti toteutetut tai puutteellisesti valvotut kaivuutyöt voivat johtaa korjaustarpeisiin, jotka kuormittavat kaupungin budjettia ja aiheuttavat asukkaille lisähaittoja. 5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä Kaupungin tulee tiedottaa asukkaille kaivuutöistä selkeästi ja ajoissa. Asukkaille on tarjottava kattavat tiedot työn aikataulusta, vaikutuksista ja etenemisestä. Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupungin tulee kehittää kattavat toimenpiteet, joilla kaivuutöiden aiheuttamat haitat minimoidaan ja katujen elinkaarta pidennetään. Parempi koordinointi ja valvonta eivät ainoastaan paranna asukkaiden elämänlaatua, vaan myös vähentävät kaupungille koituvia kustannuksia pitkällä aikavälillä.	39. Anitta Orpana 40. Aki Mäkipernaa 41. Heli Hakala

33 § Vastaus Markku Weckmanin ja 30 muun valtuutetun aloitteeseen järkeä katukaapelointiin

VD/7861/00.02.00.03/2024

TeA/AK/HW/JI/JA/JT/KV/MT

Markku Weckman sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tulee ryhtyä toimenpiteisiin siten, että lupaehdoissa määritellään katu avattavaksi vain kerran ja pakotetaan operaattorit sopimaan etenemisjärjestyksestä keskenään.

Perustelut:

Vantaan pientaloalueilla on meneillään valokaapeleiden asentaminen. Operaattorit Valoo ja Elisa ovat liikkeellä samaan aikaan ja kaivavat kadun auki, täyttävät ja asfaltoivat vuorotellen. Tätä on jatkunut koko kesän ja edelleen. Ennakotietojen mukaan keväällä 2025 katu avataan uudelleen. Katu on ollut ajoittain niin huonossa kunnossa, että esimerkiksi sähköisellä i vamopolla ei ole päässyt etenemään ilman apua.

Asukkaille on aiheutunut jatkuvaa melu- ja liikennehaittaa. ”Paikka-asfaltointi” jättää kadun epätasaiseksi ja yleisvaikutelma on epäsiisti.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Markku Weckmanin ja 30 muun valtuutetun aloite järkeä katukaapelointiin

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (L 669/1978) § 14 a mukaisesti työstä vastaavan on ilmoitettava kunnalle tulevasta työstä kadulla ja muulla yleisellä alueella. Työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiseen. Työ voidaan kuitenkin aloittaa, jos kunta ei ole ottanut ilmoitusta käsittelyyn 21 vuorokauden aikana.

Ilmoittaja on velvollinen toimittamaan kunnalle selvityksen, jossa osoitetaan tarvittavassa laajuudessa alueen työnaikainen käyttö, työn kesto, työssä käytettävien laitteiden ja rakenteiden sijoitus, tilapäinen liikennejärjestely kaikki liikennemuodot huomioon ottaen sekä työstä vastaava henkilö ja hänen ammattipätevyytensä. Kunta voi lisäksi vaatia muitakin ilmoituksen käsittelemiseksi tarpeellisia selvityksiä.

Kunta voi antaa työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä mahdollisesti liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle, kadulla ja yleisellä alueella sijaitseville johdoille ja laitteille sekä kadun ja yleisen alueen rakenteille aiheutuvan haitan ja vahingon vähentämiseksi.

Vantaan kaupunki ei voi kunnossapitolain puitteissa evätä operaattorilta työlupaa yhdyskuntateknisten johtojen, kaapeleiden tai muiden laitteiden rakentamiseen ilman erityisen painavia perusteita. Kunta ei voi nykyisen lainsäädännön perusteella myöskään määrätä operaattoreita yhteiskaivuihin.

Kysyntä nopeille kiinteille verkkoyhteyksille lisääntyi korona-ajan lopulla. Tämän seurauksena useat vanhat ja uudet operaattorit aloittivat lyhyen ajanjakson sisällä omien verkkojensa rakentamisen tai merkittävän laajentamisen. Lisääntynyt verkkorakentaminen aiheutti kaupunkien lupakäsittelyyn ja yleisten alueiden käytön valvontaan merkittävää lisäpainetta.

Verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annettu laki (L 276/2016) ei nykyisessä muodossaan käytännössä huomioi kuntaa yhteisrakentamisen osapuolena. Operaattoreiden näkökulmasta ongelmia yhteiskaivuiden järjestämisessä aiheuttavat aikataulujen yhteensovittaminen sekä toimintaan liittyvät liikesalaisuudet. Osa operaattoreista on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan asentanut kaapeleitaan esimerkiksi Vantaan Energian runkoverkkorakentamisen yhteydessä.

Kunnossapitolaki on astunut alun perin voimaan 1978, ja sitä on päivitetty viimeksi 2000-luvun alkupuolella. Lain voidaan katsoa olevan nykytilanteessa monilta osin vanhentunut ja puutteellinen. Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan hallituksen esitystä kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon lainsäädännön uudistamiseksi (YM074:00/2023). Kyseinen hanke on osa laajempaa vanhan maankäyttö- ja rakennuslain uudistamistyötä. Suunnitelmien mukaan esityksen luonnos valmistuu syksyllä 2025, jonka jälkeen se viedään lausuntokierrokselle. Eduskuntakäsittelyyn uudistus on tarkoitettu vietäväksi keväällä 2026.

Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön toimiala jatkaa aiheeseen liittyvien käytäntöjen kehittämistä yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Erityisesti valokuituverkkojen rakentamisessa esiintyneet haasteet ovat olleet valtakunnallisia, ja herättäneet laajaa keskustelua niin kuntatasolla kuin mediassakin.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 33

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Markku Weckmanille sekä 30 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunkiympäristön esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Markku Weckmanin ja 30 muun valtuutetun aloite järkeä katukaapelointiin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Järkeä katukaapelointiin	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Tulee ryhtyä toimenpiteisiin siten, että lupaehdoissa määritellään katu avattavaksi vain kerran ja pakotetaan operaattorit sopimaan etenemisjärjestyksestä keskenään. Perustelut: Vantaan pientaloalueilla on meneillään valokaapeleiden asentaminen. Operaattorit Valoo ja Elisa ovat liikkeellä samaan aikaan ja kaivavat kadun auki, täyttävät ja asfaltoivat vuorotellen. Tätä on jatkunut koko kesän ja edelleen. Ennakkotietojen mukaan keväällä 2025 katu avataan uudelleen. Katu on ollut ajoittain niin huonossa kunnossa, että esimerkiksi sähköisellä invamopolla ei ole päässyt etenemään ilman apua. Asukkaille on aiheutunut jatkuvaa melu- ja liikennehaittaa. "Paikka-asfaltointi" jättää kadun epätasaiseksi ja yleisvaikutelma on epäsiisti.	<u>Aloitteen tekijät</u> Markku Weckman <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Kai-Ari Lundell 3. Pirjo Luukkala 4. Jouko Jääskeläinen 5. Minna Heikkinen 6. Marjo Vacker 7. Jussi Särkelä 8. Nina Nummela 9. Antero Eerola 10. Jari Jääskeläinen 11. Tuukka Saimen 12. Eeva Tikkanen 13. Juha Järä 14. Pekka Virkamäki 15. Lasse Norres 16. Niilo Kärki 17. Tuomas Mutanen 18. Juha Suoniemi 19. Milad Dehghan 20. Suvi Karhu 21. Paula Lehmuskallio 22. Vaula Norrena 23. Mika Niikko 24. Mika Kasonen 25. Maija Rautavaara 26. Janne Hartikainen 27. Reija Friman 28. Anitta Orpana 29. Aki Mäkipernaa 30. Sirpa Siru Kauppinen

34 § Vastaus Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosiin

VD/7866/00.02.00.03/2024

PT/ST-V/KA/MT

Faysal Abdin sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Työttömien määrä on kasvanut pääkaupungin seudulla koronan ja sotien aiheuttamien kriisien takia. Erityisesti Vantaalla työttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrä on huolestuttavan korkea. Määrä näyttää lisääntyvän koko ajan. Lentokentän palvelualue ja rakennusala ovat olleet suuria työllistäjiä. Nyt molemmat kärsivät kustannustason voimakkaasta noususta ja työpaikkojen vähentymiseen lentokenttäalueella. Työttömiä on Vantaalla elokuun 2024 tiedoilla 16.256 henkilöä, heidän joukossaan on paljon vieraskielisiä ja pitkäaikaistyöttömiä, joiden uudelleen työllistymisessä on haasteita.

Hitaan talouden kehittymisen, Ukrainan kriisin pitkittymisen ja Lähi- Idän konfliktin takia ei ole realistista odottaa mitään käännettä parempaan. Samoin digitalisaatio ja etätöiden mahdollisuudet vähentävät työpaikkoja.

Nykyisen hallituksen leikkaukset tulevat vaikuttamaan työttömien toimeentuloon, vaikeuttaen monien työttömien arkiaktiivisuutta, puhumattakaan työnhakemista ja terveyttä edistävästä toimista. Jo nyt monelle työttömälle on taloudellisesti mahdotonta ostaa esimerkiksi kuukausilippua, jolla pääsisi liikkumaan, niin tukien pienentymisen takia se on entistä vaikeampaa.

TE-palvelut siirtyvät kuntiin 01.01.2025 ja sen yhteydessä tapahtuu rakenteellisia palvelumuutoksia. Työvoimapalveluista tulee osa kuntien peruspalveluja ja sen epäonnistuminen tuo lisää kustannuksia kunnalle. Onnistunut työllistäminen vaatii kaupungilta toimenpiteitä, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia. Työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan paikallisia ja alueellisia toimia erityisesti kattavia koulutus- työllisyyspalveluja tulisi saada läheltä. Vantaalaisten koulutustason ja työllisyyden edistämiseksi tarvitaan konkreettisia, nopeita ja tehokkaita tukimuotoja, joilla saadaan koulutuksessa ja töissä olevien määrää kasvatettua.”

Työttömien nopean työllistymisen tai sopivan koulutuspaikan löytymiseksi me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia perustaa matalankynnyksen koulutus- ja työllisyyspalveluiden neuvontapisteitä Vantaan suuralueisiin, lähelle ihmisiä

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa

Työllisyyden hoito siirtyi 1.1.2025 kokonaisuudessaan valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä palvelualueen rakenne uudistettiin kokonaan. Tavoitteena on edistää työttömien nopeaa työllistymistä ja lisätä palveluiden saatavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistus antoi kaupungille uusia mahdollisuuksia omaan aktiiviseen työllisyys- ja työvoimapolitiikkaan. Vantaa voi olla suunnannäyttävä aktiivisessa työllistämisessä, varsinkin nuorten kohdalla. Valtuutettujen aloitteesta nostama huoli työttömyyden kasvusta ja työ- ja koulutuspaikan haun haasteista ovat aiheellisia ja ajankohtaisia. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella tunnistetaan nämä haasteet.

Työllisyyspalvelut tarjoavat matalan kynnyksen neuvontaa Tikkurilassa viitenä päivänä viikossa ilman ajan varausta. Vernissakadulla toimii myös Vantaan monikielinen neuvonta, joka on kaupungin uusi peruspalvelu. Monikielinen neuvonta tarjoaa henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta Vantaan kaupungin, järjestöjen sekä eri viranomaisten palveluista eteenpäin esimerkiksi lomakkeiden täyttämässä ja digiasioinnissa, viranomaispäätösten ja prosessien ymmärtämisessä sekä työhön ja koulutukseen liittyvissä asioissa.

Koska työllisyyspalveluiden oma neuvonta ja monikielinen neuvonta palvelee samassa tilassa, se sujuvoittaa asioiden hoitamista ja lisää palveluiden saavutettavuutta. Tämä uusi palvelukokonaisuus on laadukasta ja tehokasta asiakaspalvelua ja sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella. Neuvontapalveluiden kokonaisuus vaatii nykymuodossaan paljon resursseja, jonka vuoksi sitä on vaikeaa jalkauttaa useampaan toimipisteeseen.

Alueilla olevat palvelupisteet vastaavat asiakkaiden toiveisiin, mutta niiden kääntöpuoli on kohonneiden kustannusten lisäksi riittävään asiantuntijuuteen, sijaisuuksien ja poissaolojen hallintaan sekä asiakaspaineeseen vastaaminen. Mikäli palvelupiste on pieni, sen palveluvalikoimaa jouduttaisiin luultavasti rajoittamaan etukäteen, mikä ei vastaa asiakkaiden toiveita eikä työllisyyspalveluiden puolelta ole resurssien tehokasta käyttöä.

Käytännössä nykyinen kohonnut työttömyystilanne ja vuoden vaihteen muutoksista aiheutuneet resurssihaasteet eivät tällä hetkellä mahdollista neuvontapalvelujen laajentamista Tikkurilan kahden palvelupisteen, Lummetien ja Vernissakadun ulkopuolelle. Vantaan kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue kuitenkin tunnistaa alueellisten palveluiden tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan lisää Vantaan eri alueilla tapahtuvaa yhteistyötä, kaupunkilaisten osallisuutta ja palveluiden saavutettavuutta. Esimerkkinä tästä Vantaan monikielinen neuvonta palvelee jo nyt Tikkurilan lisäksi myös Myyrmäessä, Vantaa-infon tiloissa ja International House Helsingissä.

Asiakkaiden taloudellisia haasteita esim. liikkumiseen liittyen helpottavat parhaiten digipalveluiden tarjoamat uudet mahdollisuudet. Käytännössä kaikki työllisyyteen liittyvät palvelut, ellei toisin nimenomaan sovita, voi nykyään hoitaa sähköisesti. Omalta osaltaan Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut vaikuttaa palvelujen selväkielisyyden edelleen kehittämiseen ja kielivalikoiman laajentamiseen.

Vantaalla on pitkät perinteet kaupungin ja järjestöjen välisestä hyvästä yhteistyöstä. Vantaalla on aktiivinen järjestökenttä, jolla tehdään laadukasta työtä. Hyvänä esimerkkinä on Tsempataan! -hanke. STEA:n pysyvällä rahoituksella toimiva Tsempataan! on neljän järjestön yhteishanke, jonka toiminta perustuu maahanmuuttajajärjestöjen ja viranomaisten tiiviiseen yhteistyöhön ja aitoon kumppanuuteen ja jossa tarjotaan ohjausta ja neuvontaa myös työllisyyteen ja koulutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Hankkeen palvelupisteet ovat Myyrmäessä, Hakunilassa, Tikkurilassa ja Koivukylässä. Yhteistyö järjestöjen kanssa onkin kustannustehokkain ja ehkä myös nopein tapa saada Vantaan alueilla sijaitseviin palvelupisteisiin myös työllisyys ja koulutusasioihin liittyvää osaamista.

Oman seurantamme mukaan eniten neuvonnassa kysytyt asiat liittyvät työnhaun aloitukseen, työnhakijaksi ilmoittautumiseen sekä erilaisiin työttömyysturvaan liittyviin kysymyksiin. Näitä ovat mm. työnhakuvelvollisuus, selvityspyynnöt, lausunnot ja muistutuskirjeet. Asiakkaat kysyvät myös, miten saa yhteyden omaan virkailijaan tai miten päästään tiettyyn palveluun kuten suomen kielen kurssille. Tällaisiin puhtaasti viranomaisasioihin järjestöt eivät tietenkään voi ottaa kantaa, mutta ne voivat lisätä yleistä tietämystä esim. sähköisestä asioinnista.

Kaupunginhallitus 18.06.2025 § 34

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Faysal Abdille ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloite matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosiin
-

Toimeenpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosiin	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Työttömien määrä on kasvanut pääkaupungin seudulla koronan ja sotien aiheuttamien kriisien takia. Erityisesti Vantaalla työttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrä on huolestuttavan korkea. Määrä näyttää lisääntyvän koko ajan. Lentokentän palvelualue ja rakennusala ovat olleet suuria työllistäjiä. Nyt molemmat kärsivät kustannustason voimakkaasta noususta ja työpaikkojen vähentymiseen lentokenttäalueella. Työttömiä on Vantaalla elokuun 2024 tiedoilla 16.256 henkilöä, heidän joukossaan on paljon vieraskielisiä ja pitkäaikaistyöttömiä, joiden uudelleen työllistymisessä on haasteita. Hitaan talouden kehittymisen, Ukrainan kriisin pitkittymisen ja Lähi- Idän konfliktin takia ei ole realistista odottaa mitään käännettä parempaan. Samoin digitalisaatio ja etätöiden mahdollisuudet vähentävät työpaikkoja. Nykyisen hallituksen leikkaukset tulevat vaikuttamaan työttömien toimeentuloon, vaikeuttaen monien työttömien arkiaktiivisuutta, puhumattakaan työnhakemista ja terveyttä edistävästä toimista. Jo nyt monelle työttömälle on taloudellisesti mahdotonta ostaa esimerkiksi kuukausilippua, jolla pääsisi liikkumaan, niin tukien pienentymisen takia se on entistä vaikeampaa. TE-palvelut siirtyvät kuntiin 01.01.2025 ja sen yhteydessä tapahtuu rakenteellisia palvelumuutoksia. Työvoimapalveluista tulee osa kuntien peruspalveluja ja sen epäonnistuminen tuo lisää kustannuksia kunnalle. Onnistunut työllistäminen vaatii kaupungilta toimenpiteitä, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia. Työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan paikallisia ja alueellisia toimia erityisesti kattavia koulutus- ja työllisyyspalveluja tulisi saada läheltä. Vantaalaisten koulutustason ja työllisyyden edistämiseksi tarvitaan konkreettisia, nopeita ja tehokkaita tukimuotoja, joilla saadaan koulutuksessa ja töissä olevien määrää kasvatettua.	<u>Aloitteen tekijät</u> <u>Faysal Abdi</u> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Marjo Vacker 3. Jussi Särkelä 4. Antero Eerola 5. Jari Jääskeläinen 6. Funda Demiri 7. Tiina Tuomela 8. Pirjo Luokkala 9. Hanna Valtanen 10. Anu Hall 11. Pirkko Letto 12. Minna Räsänen 13. Eva Tawasoli 14. Jari Sainio 15. Vaula Norrena 16. Matilda Stirckinen 17. Naima EL Issaoui 18. Maija Rautavaara 19. Chau Nguyen 20. Nina Nummela 21. Reija Friman 22. Tuire Kaimio

Työttömien nopean työllistymisen tai sopivan koulutuspaikan löytymiseksi me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia perustaa matalankynnyksen koulutus- ja työllisyyspalveluiden neuvontapisteitä Vantaan suuralueisiin, lähelle ihmisiä. Vantaalla 18.11.2024 Faysal Abdi, sd	

35 §

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 24.3.2025 § 23

VD/7087/03.01.02.00/2024

/JI/JT/TR/MT

Korvauksenhakija on toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien kaupunginhallituksen tekemää päätöstä § 23/2025. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimuksessaan Kiinteistö Oy Vantaan Riihikuja 4 vaatii, että Vantaan kaupunginhallitus hallintolain (434/2003) 49 g §:n mukaisesti joko:

- 1) **muuttaa** 24.3.2025 antamaansa hallintopäätöstä § 23 ja hyväksyy Kiinteistö Oy Vantaan Riihikuja 4:n vahingonkorvausvaatimuksen, tai
- 2) **korjaa** 24.3.2025 antamansa hallintopäätöksen § 23 virheen ja hyväksyy Kiinteistö Oy Vantaan Riihikuja 4:n vahingonkorvausvaatimuksen.

Kaupunginhallituksen päätös on lähetetty tiedoksi korvauksenhakijalle sähköisesti. Korvauksenhakijalle on tiedoksiannon yhteydessä ilmoitettu päätöstä koskevan oikaisuvaatimusajan päättyvän 22.4.2025. Oikaisuvaatimus on kirjattu vastaanotetuksi kaupungilla 22.4.2025 eli säädetyssä määräajassa.

Vantaan kaupungin vesihuollon yleissuunnittelun vastine oikaisuvaatimukseen

Kaupunki katsoo edelleen tekemiensä selvitysten perusteella, että Riihikuja 4 tontilla 28.8.2023 ja 26.9.2024 tapahtuneet tulvimiset eivät ole syntyneet kaupungin huolellisuuden noudattamatta jättämisestä. Kaupunki on toteuttanut alueella kunnossapitotoimia, joilla on ylläpidetty kaupungin kunnossapitovastuulla olevien hulevesijärjestelmien toimivuutta. Kaupunki on toteuttanut Varistonojan perkauksia sekä rakentanut Kehä III pohjoispuolelle uoman tulvatilavuutta kasvattavan kaksitasoaltaan.

Tulviminen alueella on todennäköisesti syntynyt usean asiaan vaikuttavan tekijän aiheuttamana. Kyseisinä päivinä on tapahtunut paikallisesti voimakkaita sadetapahtumia, joista 26.9.2024 on ollut lähes poikkeuksellinen. Merkittävänä yksittäisenä vaikuttavana tekijänä tulvavesien haittaa aiheuttavaan nousuun voi olla ollut puron (Varistonojan) putkitettujen osuuksien virtauskapasiteetin ylittyminen voimakkaiden sateiden aikana.

Oikaisuvaatimuksen kohdassa 16 esitetään, että asian käsittelyssä olisi tullut soveltaa vahingonkorvauslain (412/1974) lisäksi vesihuoltolakia (119/2001). Kaupunki ei katso vesihuoltolain olevan Vantaan kaupungin päätöksen osalta asian käsittelyssä pätevä lainsäädäntö, sillä kunta on (Hulevesisopimus, Tekninen lautakunta 8.5.2018 § 8) päättänyt vesihuoltolain 17 a § mukaisesti, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) huolehtii huleveden viemäröinnistä. Vesihuoltolain vahingonkorvauksia koskevat pykälät koskevat vain vesihuoltolaitoksia.

Kaupungin näkemyksen mukaan KOY:n esittämät esimerkkitapaukset oikeuskäytännöstä eivät ole suoraan vertailukelpoisia käsittelyssä olevan tapauksen kanssa. Esimerkiksi hulevesiä koskeva lainsäädäntö on muuttunut 2014 maankäyttö- ja rakennuslain (nykyisin alueidenkäyttölaki) alaiseksi. Kyseessä ei myöskään ole puhtaasti vesilain ojitusta koskevien pykälien alainen toiminta.

HSY on antanut 18.11.2024 lausunnon koskien hakijan esittämää korvausvaatimusta. Lausunnossa esitetään, että HSY:n hulevesiviemärin tukkeutuminen on johtunut siitä, että kaupungin

kunnossapitovastuulle kuuluneet ojat ovat olleet tukossa. Sähköpostin liitteenä olleissa vastuujakokuvissa on esitetty virheellistä tietoa kunnossapitovastuiden jakautumisesta, kun maanomistusta ei ole otettu huomioon. Yksityisillä tai valtion omistamilla maa-alueilla sijaitsevat vedenjohtamisrakenteet, kuten ojat ja Kehä III alittavat rummut eivät ole Vantaan kaupungin omistuksessa tai kunnossapidossa. Kiinteistön omistaja vastaa alueellansa kulkevan avo-ojan kunnossapidosta ja mm. rumpujen toimivuudesta. Tästä syystä kaupunki näkee HSY:n kannan tulvan "ilmeisestä" syystä virheellisenä. Varistonojassa kaupungin kunnossapitämällä alueilla ei ole havaittu tai todistettavasti esitetty olleen vettä padottavia tukoksia.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että KOY:n emoyhtiön edustajat ovat sopineet Vantaan kaupungin edustajien kanssa toimenpiteistä, joilla Vantaan kaupunki parantaa Kiinteistön alueen hulevesien hallintaa. Kaupunki ei ole tietoinen Kiinteistön kanssa sovituista (sopimuksista) toimenpiteistä Kiinteistön alueen hulevesien hallinnan parantamiseksi. Kaupunki on tiedottanut tehdyistä toimenpiteistä veden vapaan virtauksen varmistamiseksi kaupungin kunnossapidossa olevilla alueilla, sekä tiedottanut suunnitelluista toimenpiteistä koskien alueen hulevesijärjestelmiä.

Vantaan kaupunki on selvittänyt tulvailmoitusten jälkeen asiaa muun muassa Ilmatieteenlaitokselta pyydettyjen sademäärätietojen, maastokäyntien ja hakijalta saatujen valokuvien avulla. Tehtyjen selvitysten perusteella kaupunki ei ole nähnyt vastuullansa olevien rakenteiden osalta selvää syy-seuraussuhdetta Kiinteistön tulvavahinkoihin. Kaupunki on myös pyytänyt Väylä.fi asiakaspalvelun kautta tiealueiden kunnossapidosta vastaavaa varmistamaan, että tiealueella olevat kuivatusrakenteet eivät padota veden virtausta. Lisäksi mahdollisesti vaikuttava tekijä asiaan on ollut Riihikuja 5 tontilla aiemmin kulkenut avo-oja. Avo-oja mahdollisesti toiminut Riihikujan kääntöpaikan tulvareittinä. Avo-oja on putkitettu 2019–2021 ja oja täytetty. Kaupungilla ei ole tietoa putkituksen tekijästä.

Oikaisuvaatimuksen perusteluissa kohdissa 24–27 on esitetty, että kaupunki on laiminlyönyt laajemman kokonaisvastuun toteuttaa hulevesien hallinnan toimenpiteitä valuma-alueella yhteiskuntakehitystä vastaavien tarpeiden mukaisesti. Vastauksena tähän todetaan, että alueidenkäyttölain (132/1999) 103 i § mukaan kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella ja kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin kunnan hulevesijärjestelmän ja vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkoston toteuttamiseksi tai hulevesien hallitsemiseksi muulla tavoin. Kunnalla ei siis ole kokonaisvastuuta toteuttaa hulevesien hallintaa esimerkiksi kiinteistöillä.

Kaupungilla on voimassa oleva hulevesiohjelma (2009 ja 2023), jonka mukaisesti kaupunki on toimeenpannut hulevesiä koskevaa lainsäädäntöä ja rakentamiskäytäntöjä, kuten kiinteistökohtaiset hulevesien viivytysvaatimukset ja valuma-alueen yleisten alueiden hulevesirakenteiden toteutusta. Kaupunki on toteuttanut esimerkiksi Pellaksenojaan (valuma-alueella) tulvatilavuutta ja virtausta hidastavia rakenteita ja tulvineen alueen alapuolelle Varistonojaan tulvatasanteen.

Arvioitaessa kaupungin huolellisuutta alueen hulevesien hallinnan järjestämisessä suhteessa esiintyneeseen tulvaan tulee edellä esitetyn lisäksi ottaa huomioon seuraavat tekijät. Vantaan kaupungilla on käytössään hulevesien hallinnan toimintamalli, joka ohjaa kaikkea uutta rakentamista Vantaalla. Esimerkiksi Varistonojan valuma-alueella kaikkien uudisrakennettujen tonttien osalta on edellytetty hulevesien viivytystä, siten että virtaama tontilta ei kasva suhteessa luonnontilaisen tontin virtaamiin. Vuoden 2014 jälkeen kaikissa uusissa asemakaavoissa on selvitetty kaavan toteuttamisen vaikutukset hulevesien hallintaan kaava-alueella. Alueelle on rakennettu yleinen hulevesiviemäröinti palvelemaan yleisten ja yksityisten alueiden kuivatusta.

Alueidenkäyttölain (132/1999) 103 h §:n mukaisesti kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön hulevesijärjestelmästä. Näin ollen kunta ei ole velvollinen toteuttamaan toimia Kiinteistön alueella.

Varistonoja kulkee Kiinteistön alajuoksunpuolella vaihtelevasti Vantaan kaupungin maanomistuksen alueilla ja ELY:n omistamilla tiealueilla. Vantaan kaupunki katsoo, että lähtökohtaisesti maanomistaja vastaa alueellansa yleisten hulevesirakenteiden kunnossapidosta, mikäli muuta ei ole sovittu. Lisäksi valuma-alueen katuhankeissa on pyritty lisäämään hulevesien määrällisen ja laadullisen hallinnan elementtejä. Luhtitien rakennushankkeen yhteydessä Pellaksenojaan toteutettiin kaksitasouomia lisäämään vedelle tulvatilavuutta uomassa ja kadulle toteutettiin huleveden suodatusrakenteita. Uomaa myös muokattiin mutkitteluksi hidastamaan virtaamaa.

Kaupunki jatkaa valuma-alueen vesienhallinnan kehittämistä, selvitysten ja suunnitelmien tuottamista, jotta tiivistyvän kaupunkirakenteen ja ilmastonmuutoksen tuomien hulevesien hallinnan haasteiden ratkaisut voidaan toteuttaa kaikkien alueen osapuolien toimesta.

Vantaan kaupunki pyrkii selvittämään Kiinteistön alueen tulvimiseen vaikuttavia tekijöitä ja edistämään tulvareittien parantamista. Toimenpiteisiin ei voida sitoutua, sillä tontin tulvimisen syyt eivät ole selviä. Kiinteistö sijaitsee alueen tulvareitillä. Yleisen hulevesijärjestelmän kapasiteetin ylittyessä (esimerkiksi poikkeuksellisen voimakkailla sadetapahtumilla) siirtyy vesi kulkemaan tulvareittiä pitkin.

Katujen ja puistojen palvelualueen esitys

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään uusia tai erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa kaupunginhallituksen alkuperäistä ratkaisua tehtäessä. Vahingon aiheuttaneen tulvan tarkkaa syntymissyitä ei tunneta, eikä asiassa ole voitu osoittaa korvausvastuun syntymisen kannalta kaupungin selkeää laiminlyöntiä tai tuottamusta. Vantaan kaupungin vesihuollon yleissuunnittelu on lausunnossaan osoittanut, että kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin hulevesien ohjaamisen parantamiseksi ja kunnossapidämiseksi omilla alueillaan, ja että lisätoimenpiteitä toteutetaan tarpeen mukaan.

Esitetyn näytön perusteella on edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen. Katujen ja puistojen palvelualue esittää edellä mainittujen perusteiden nojalla oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus sekä asiassa annetut vastineet, lausunnot ja muu materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 35

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituilla perusteilla hylätä Kiinteistö Oy Vantaan Riihikuja 4:n kaupunginhallituksen päätöksestä 24.3.2025 § 23 tekemä oikaisuvaatimus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: [Kirjaudu sisään](https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/) (<https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/>)

Oikaisuvaatimus-paatoxelle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinnmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15